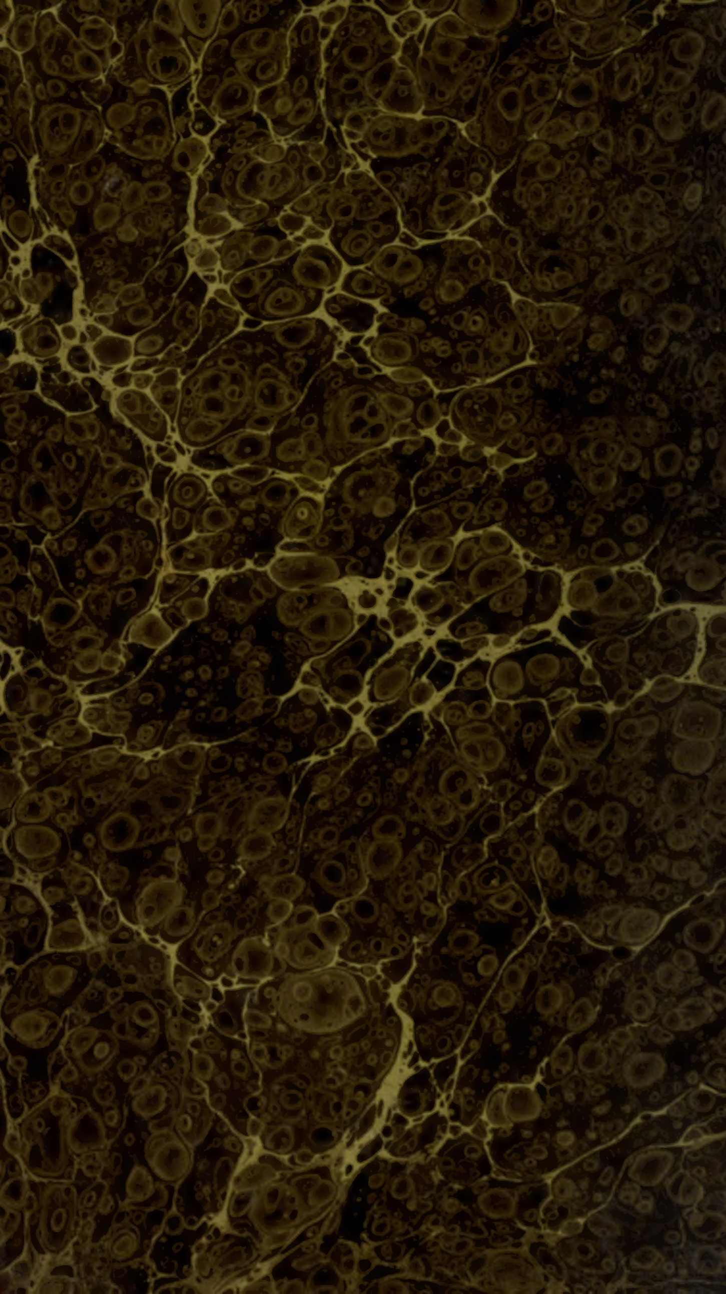
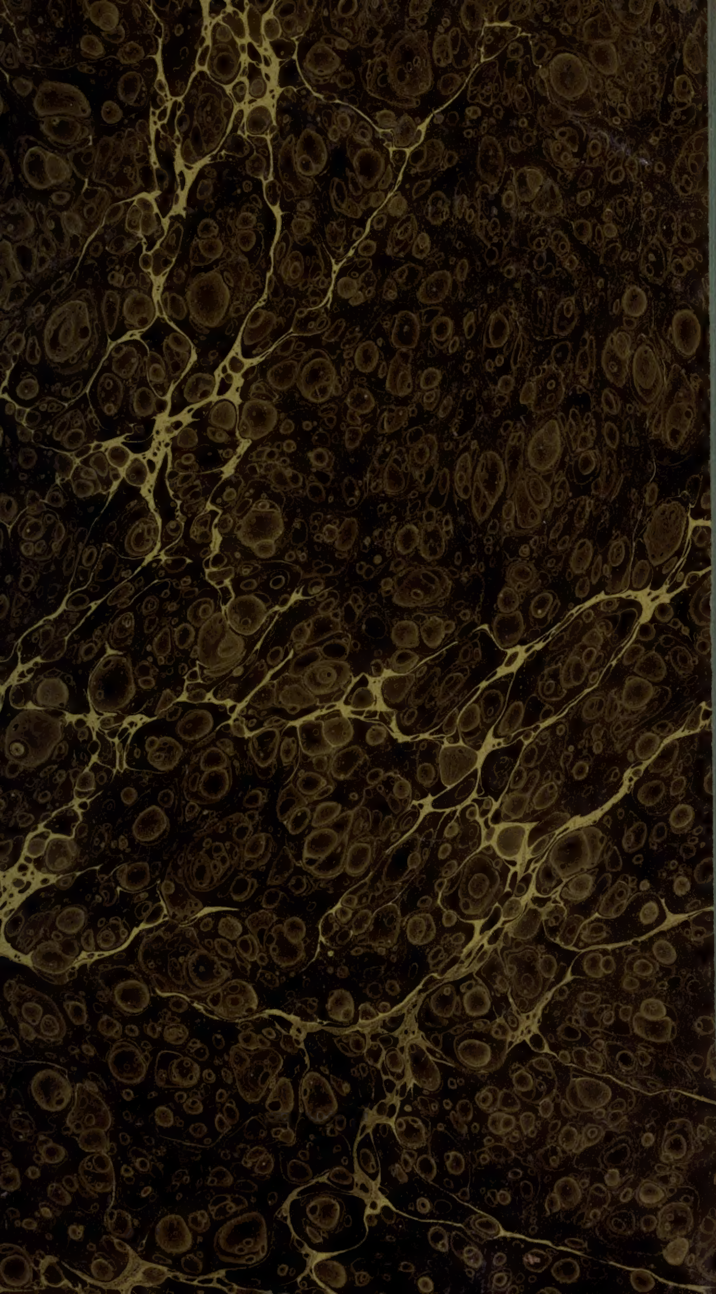

Mijer 1849.

ΗΘΙΚΗ ΠΟΙΗΣΙΣ

SIVE

GNOMICI

POETAE GRAECI

AD OPTIMORUM EXEMPLARIUM
FIDEM EMENDAVIT

RICH. FRANC. PHIL. BRUNCK.

EDITIO NOVA CORRECTA NOTISQUE
ET INDICIBUS AUCTA.

LIPSIAE,
SUMTIBUS GERH. FLEISCHERI JUN.
1817.

LECTORI

S. D.

RICH. FRANC. PHIL. BRUNCK

REGIAE INSCRIPTIONUM

ET HUMANIORUM LITERARUM ACADEMIAE

SOCIUS.

Quum a me Sophoclem iamdudum exspectes, miraberis, Lector amice, nec forte moderate feres, libellum tibi obtrudi, qui nihil habet cum illo commune. Sic iam questi sunt ex amicis etiam meis nonnulli, quum necopinantibus illis, longeque alias res meditari me putantibus, prodierunt cura mea aliquantulum expoliti Argonauticorum Poëta, et facetissimus veteris comoediae scriptor. Bono animo es: explebitur cum Deo exspectatio desiderii tui. Praelum tandem subiit Princeps Tragicorum: excusa iam sunt Scholia omnia, quorum de edendi ratione non ita pridem

sententiae suae participes fecit literatos omnes in Eruditorum Diario Vir morum probitate, integritate vitae, doctrinae elegantia apud bonos omnes maxime commendatus, et supra impurissimorum scurrarum calumnias et convicia immensum quantum evectus. Perductae sunt item ad finem quatuor Tragoediae; quinta operas exercet. Inceptum opus, quantum per me licebit, non intermittetur; nec tamen ita properabitur, ut festinationis olim poenitendum mihi sit, neu, si quid mihi interea diversum arriserit, animo ut non geram morem. Datam fidem praestiturum me spero; sed videto: in diem certam non promisi; nec a Sophoclis studiosis pignora pelliciendo, argento quemquam circumduxi, quod faciunt hodie nebulones quidam perditissimi, ita ut integrum mihi semper futurum sit, uti legitima exceptione.

Iam vero, quaenam fuerit in edendo hoc libello ratio consilii mei, paucis docendus es. Poëtarum, quos Gnomicos vocant, editionem accuratam et venustam nullam videram. Veteris sapientiae, Graecaeque elegantiae studiosis gratum me facturum quid putavi, si eis enchiridion

hoc nitidius politiusque ornatum traderem. Theognidem, qui agmen hîc ducit, primus in lucem edidit Aldus Manutius, cuius liber instar est veteris apographi, quo ipse usus est. Codicis illius vitium, ut in principem editionem, sic ex ea in ceteras omnes permanavit, quod quale sit, cuivis hanc novam cum aliis conferenti statim in oculos incurret. Nempe Theognidis poësis quae superest, non est continuum opus, sed ex fragmentis constat e variis illius hominis elegiis aut poëmatibus excerptis.*) Illam ad quatuor codices Bibliothecae Regiae contuli, quorum in tribus sententiae fere ad eundem modum distinctae sunt, quo in hoc libello. Singulae vel in capite habent literam maiusculam miniatam, vel litera illa carent, vacuo relicto spatio, ubi peritioris calligraphi manu

[*) Valckenarius ad Euripid. Phoeniss. p. 164. b. Theognidis reliquias dicit male consarcinatas. Idem ad Xenophont. Memorab. p. 239. sq. Ern.: „Videntur, quae nobis supersunt, Theognidea ex variis Elegiis conflata.“ Quid quod pro Anthologia e variorum poëmatibus decerpta habuit Heynius ad Homer. Il. T. VII. p. 720. „Quae habemus [Theognidea], inquit, farrago sunt ex pluribus ac diversis poëtis; quae tamen ad Cyrnum scripta sunt, pro antiquioribus haberi possunt.“]

pingenda erat. Praeterea qui primus farraginem illam coagmentavit, Theognideis versus plurimos immiscuit aliorum auctorum, Tyrtaei, Mimnermi, et maxime Solonis. Poterant quidem illi inter Theognideos relinqui, si Theognis seorsim et sine ullo comitatu excuderetur; sed quum adiunctos habeat illos ipsos scriptores, quorum possessionem invaserat, interdicto adversus eum agi, tum aequitatis, tum concinnitatis ratio postulabat; qua de re in notis dixi.

Insunt huic editioni omnia, quae continet pars altera editionis Poëtarum minorum Graecorum Radulphi Wintertoni, Cantabrigiae excusae anno MDCLXXVII. praeter Orphei, vel nescio cuius id nomen mentiti, fragmenta tria, quae in Orphicorum editione Gesneriana legi satius visum est, ideoque removenda duxi. Sed horum in locum Cleanthis pulcherrimum Hymnum suffeci; insuperque Hesiodi Poëma *ἠθικὸν*, si quod aliud, huic collectioni addidi. Pseudo-Phocylidis carmen ex iisdem Regiis codicibus emendavi, qui Theognidem continent, quorum unus Hesiodum

etiam habet. Alia quaecunque omnia Stobaei Florilegium servavit, ad scriptum codicem Bibliothecae Regiae collata, longe emendatius quam antea in hoc libello exhibentur. Solonis inter veteres Sapientes praestantissimi non pauca solum fragmenta, sed quaecunque ad nostram aetatem pervenerunt et conquiri potuerunt,*) secundis curis limatiora in hanc collectionem intuli. In Comicorum vero sententiis fragmenta aliquot, quorum partem tantum Wintertoni editio exhibet, integra dedi, ex auctoribus qui ea servarunt.

Latinam versionem plerisque horum carminum adiungi solitam, ut tironibus damnosam, doctoribus inutilem, consulto omisi. Ne tamen hic libellus omni utilitatis aut voluptatis fructu careret, quem capere possent qui literis graecis haud fuerunt imbuti, sententias et fragmenta ab Hugone Grotio, aliisque summis viris eleganti carmine latino reddita singulis graecis subieci. Notas addidi breves, criticas fere et graecae lectionis constitutionem spectan-

[*) De Solonis reliquiis nonnulla habet Valckenarius ad Herodot. p. 434.]

tes.*) Anthologiam sententiarum parallelarum e graecis latinisque Poëtis facere perfacile fuisset: sed inutili mole librum onerare nolui. Stobaeum adeant et florilegia latinorum Poëtarum, qui, quot diversis modis res eadem possit enuntiari, perpendere amant. Pauca sunt haec, quibus te volebam, Lector amice; nec te diutius demorabor. Fruere hac nostra opella, quae si tibi tuisque ita, ut fore confido, erit accepta et utilis, otium mihi tranquillum et diuturnum precare, quod nulli alii rei libentius impendam, quam ut bonarum literarum studiis commodem.

Dabam Argentorati 13. Martii 1784.

[*) Hae notae in Argentoratensi editione, ut in omnibus Brunckianis, textum poëtarum sequentes posteriorem libri partem conficiunt: cuius ordinis rationem reddit ipse Brunckius in praefatione ad Comicum paulo post initium. Nos commodioris usus gratia singulis versibus, quo quaeque pertinebat, substravimus: id quod lectores meminisse oportet, sicubi in textu editum viderint, quod in notis, scriptis, ut videtur, post textum iam typis expressum, certe aliquanto post excusis Argentorati, retractatur.]

GNOMICI

POETAE GRAECI.

ΘΕΟΓΝΙΔΟΣ ΜΕΓΑΡΕΩΣ ΠΑΡΑΙΝΕΣΕΙΣ.

Ὦ ἄνα, Λητοῦς υἱὲ, Διὸς τέκος, οὔποτε σεῖο
λήσομαι ἀρχόμενος, οὐδ' ἀναπαυόμενος·
ἀλλ' αἰεὶ πρῶτόν τε, καὶ ὕστατον, ἔν τε μέσοισιν
ἀείσω· σὺ δ' ἐμεῦ κλῦθι, καὶ ἐσθλὰ δίδου.

2. *ἀρχόμενος.* Cf. Friedemann. de med. syll. pentam. gr. p. 288. — *ἀναπαυόμενος.* Al. *ἀποπαυόμενος.* quod praefero.

3. *πρῶτόν τε καὶ ὕστατον ἔν τε μέσοισιν.* Solennis hic ordo, a quo scriptores raro deflectunt. Dionysius Halic. de comp. verb. p. 244. ed. Lips. *πρῶτός τε καὶ τελευταῖος καὶ μέσος.* ubi citavi eundem quem ad h. l. Neander Theocrit. XVII. 3. Nunc addo Euripid. Iphig. A. 1125. s. Barn. Antholog. Palat. T. II. p. 619. n. 47. v. 5. Similia haec: Homerus Il. XXI. 111. *ἔσσεται ἢ ἠὼς, ἢ δείλη, ἢ μέσον ἦμαρ.* Euripides Electr. 902. s. Seidl. *τίν' ἀρχὴν πρῶτά σ' ἐξείπω κακῶν; Ποίας τελευτάς; τίνα μέσον τάξω λόγον;* Diverso ordine Plato II. 3. p. 173, 18. Bekk. *μήτε ἀρχὴν μήτε μέσα μήτε τέλος.* Idem I. 2. p. 40, 11. *ἀρχὴν — καὶ μέσον καὶ τελευτήν.* sed statim post solenni *ἀρχὴν — καὶ τελευτὴν καὶ μέσον.* pariterque p. 57, 12. *ἀρχὴν καὶ τελευτὴν καὶ μέσον.* quo modo etiam de Leg. p. 145. Ast. *ἀρχήν τε καὶ τελευτὴν καὶ μέσα.* Ordine plane inverso Demosthenes T. I. p. 772, 6. *μέσος καὶ τελευταῖος καὶ πρῶτος.*

4. *ἀείσω.* Infra 921. *ἀείσομαι.* et 237. *ᾄσονται.* quae forma multo magis frequentatur. Cf. Dawes. Misc. Crit. p. 111. et 285. Oxon. — *δ' ἐμεῦ.* Immo *δέ μευ.* Brunckius videtur prorsus ignorasse, quae loca poscant plenas formas pronominum, quae encliticas.

ΘΕΟΓΝΙΔΟΣ ΜΕΓΑΡΕΩΣ
ΠΑΡΑΙΝΕΣΕΙΣ.

Ω ἄνα, Λητοῦς υἱὲ, Διὸς τέκος, οὔποτε σεῖο
 λήσομαι ἀρχόμενος, οὐδ' ἀναπαυόμενος·
ἀλλ' αἰεὶ πρῶτόν τε, καὶ ὕστατον, ἔν τε μέσοισιν
 ἀείσω· σὺ δ' ἐμεῦ κλῦθι, καὶ ἐσθλὰ δίδου.

2. *ἀρχόμενος*. Cf. Friedemann. de med. syll. pentam. gr. p. 288. — *ἀναπαυόμενος*. Al. *ἀποπαυόμενος*. quod praefero.

3. *πρῶτόν τε καὶ ὕστατον ἔν τε μέσοισιν*. Solennis hic ordo, a quo scriptores raro deflectunt. Dionysius Halic. de comp. verb. p. 244. ed. Lips. *πρῶτός τε καὶ τελευταῖος καὶ μέσος*. ubi citavi eundem quem ad h. l. Neander Theocrit. XVII. 3. Nunc addo Euripid. Iphig. A. 1125. s. Barn. Antholog. Palat. T. II. p. 619. n. 47. v. 5. Similia haec: Homerus Il. XXI. 111. *ἔσσεται ἢ ἠὼς, ἢ δείλη, ἢ μέσον ἦμαρ*. Euripides Electr. 902. s. Seidl. *τίν' ἀρχὴν πρῶτά σ' ἐξείπω κακῶν; Ποίας τελευτάς; τίνα μέσον τάξω λόγον;* Diverso ordine Plato II. 3. p. 173, 18. Bekk. *μήτε ἀρχὴν μήτε μέσα μήτε τέλος*. Idem I. 2. p. 40, 11. *ἀρχὴν — καὶ μέσον καὶ τελευτήν*. sed statim post solenni *ἀρχὴν — καὶ τελευτὴν καὶ μέσον*. pariterque p. 57, 12. *ἀρχὴν καὶ τελευτὴν καὶ μέσον*. quo modo etiam de Leg. p. 145. Ast. *ἀρχήν τε καὶ τελευτὴν καὶ μέσα*. Ordine plane inverso Demosthenes T. I. p. 772, 6. *μέσος καὶ τελευταῖος καὶ πρῶτος*.

4. *ἀείσω*. Infra 921. *ἀείσομαι*. et 237. *ᾄσονται*. quae forma multo magis frequentatur. Cf. Dawes. Misc. Crit. p. III. et 285. Oxon. — *δ' ἐμεῦ*. Immo *δέ μευ*. Brunckius videtur prorsus ignorasse, quae loca poscant plenas formas pronominum, quae encliticas.

Φοῖβε ἄναξ, ὅτε μέν σε θεὰ τέκε πότνια Λητώ,
φοίνικος ῥαδινῆς χερσὶν ἐφαψαμένη,
ἀθανάτων κάλλιστον, ἐπὶ τροχοειδέϊ λίμνῃ,
πᾶσα μὲν ἐπλήσθη Δῆλος ἀπειρεσίη
ὀδμῆς ἀμβροσίης, ἐγέλασσε δὲ γαῖα πελώρη,
γήθησεν δὲ βαθὺς πόντος ἁλὸς πολιῆς.

Ἄρτεμι θηροφόνε, θύγατερ Διός, ἣν Ἀγαμέμνων
εἴσαθ', ὅτ' ἐς Τροίην ἔπλεε νηυσὶ θοαῖς,
εὐχομένῳ μοι κλῦθι, κακὰς δ' ἀπὸ κῆρας ἄλαλκε.
σοὶ μὲν τοῦτο, θεά, σμικρόν, ἐμοὶ δὲ μέγα.

Μοῦσαι καὶ Χάριτες, κοῦραι Διός, αἵ ποτε Κάδμου
ἐς γάμον ἐλθοῦσαι, καλὸν ἀείσατ' ἔπος,
„ὅττι καλὸν φίλον ἐστί· τὸ δ' οὐ καλὸν οὐ φίλον ἐστί."
τοῦτ' ἔπος ἀθανάτων ἦλθε διὰ στομάτων.

6. *ῥαδινῆς* dativus est pluralis, ut v. 980. Vulgo *ῥαδινῆς*, quod ad *φοίνικος* soloece refertur, siquidem *φοῖνιξ* arbor generis est masculini. Callim. H. in Apoll. *ἐπένευσεν ὁ Δήλιος ἡδύ τι φοῖνιξ.* Mendam vidit E. Vinetus, in eo tamen falsus, quod *ῥαδιναῖς* scribendum esse censebat. Ceterum epitheton istud arboribus tribuitur, ut e Theocrito notum, apud quem *ῥαδιναὶ κυπάρισσοι*: quod fraudi fuit interpretum nonnullis *palmam teneram* vertentibus: debuissent saltem *proceram*. Sed multo saepius occurrunt *ῥαδιναὶ χεῖρες*, *graciles manus*, et proinde *delicatae*. Apollon. Argon. III. 106. *τὴν δ' Ἥρη ῥαδινῆς ἐπεμάσσατο χειρός.* Brunck. *ῥαδινῆς* dedit etiam Wintertonus.

11. *θηροφόνε.* Vulgo *θηροφόνη*, quod male graecum esse opinor. Vide quae notavi ad Comici Thesmoph. 320. Istas feminini generis formas commenti sunt librarii. Non melioris est commatis, quod vulgo legitur in Hesiodi *Ἔργ.* 619. *τῆς δ' αὖτε κακῆς οὐ ῥίγιον ἄλλο δειπνολόχης.* Utriusque generis sunt *θηροφόνος*, *δειπνολόχος*, aliaque eiusdem compositionis nomina. Brunck. Brunckii errorem *θηροφόνε* edentis exagitavit Porsonus praef. ad Euripid. Hec. p. IX. Med. 822. Gaisford. Add. Friedemann. de med. syll. pentam. gr. p. 280.

17. De proverbio, *quod pulchrum est, placere*, vide M. A. Mureti Var. Lect. IV. 4. Brunck. L. *ὅ,ττι.*

Κύρνε, σοφιζομένῳ μὲν ἐμοὶ σφρηγὶς ἐπικείσθω
τοῖσδ' ἔπεσι· λήσει δ' οὔ ποτε κλεπτομένη.
οὐδέ τις ἀλλάξει κάκιον τοῦ 'σθλοῦ παρεόντος.
ὧδε δὲ πᾶς ἐρέει· Θεύγνιδός ἐστιν ἔπη
τοῦ Μεγαρέως; πάντας δὲ κατ' ἀνθρώπους ὀνομαστοῦ.
ἀστοῖσιν δ' οὔπω πᾶσιν ἁδεῖν δύναμαι.
οὐδὲν θαυμαστὸν, Πολυπαίδη. οὐδὲ γὰρ ὁ Ζεὺς
οὔθ' ὕων πάντας ἁνδάνει, οὔτ' ἀνέχων.
σοὶ δ' ἐγὼ εὖ φρονέων ὑποθήσομαι, οἷά περ αὐτὸς,
Κύρν', ἀπὸ τῶν ἀγαθῶν, παῖς ἔτ' ἐὼν, ἔμαθον.

Πέπνυσο, μηδ' αἰσχροῖσιν ἐπ' ἔργμασι, μηδ' ἀδίκοισι
τιμὰς, μήτ' ἀρετὰς ἕλκεο, μήτ' ἄφενος.

20. *ἔπεσι.* Sic bene Aldina editio: sequiores *ν* subiecerunt sine causa. Quippe vocalis producitur tum vi caesurae, tum ob sequentem liquidam. Brunck. Litteram paragogicam hic et alibi (ut v. 66. 72. 87. 212. 296.) nunc nemo non subiiciat. Mox Bekkerus restituit genuinam scripturam, *κλεπτόμενα. ἡ σφραγὶς ἐπίκειται, ἵνα μὴ κλέπτηται τὰ ἔπη.*

22. *Θεύγνιδος.* Sic quatuor a me collati codd. Aldus edidit *Θεόγνιδος.* Brunck.

25. *Πολυπαίδη.* Corrig. *Πολυπαΐδη.* Nomen hoc pentasyllabon esse me monuit Elmsleius. Gaisford. in Corrig. p. 669.

26. *πάντας ἁνδάνει.* Perperam in uno cod. *πάντως.* In Eurip. Oreste v. 1633. edidi recte, ut opinor: *οὐ γάρ μ' ἁνδάνουσιν αἱ κακαί.* Id est, *οὐχ ἁνδάνουσίν με.* Iam forte *ἁνδάνειν τινὰ, placere alicui*, Graecum videbitur Viro docto, qui Bibliothecam Criticam Amstelaedami in lucem emittit; cuius operis in Parte V. p. 40. de ista locutione quaedam scripta sunt consideratius retractanda. Brunck. Vocalem in Dativo Plurali non elidunt Scenici Poetae. Alii tamen Poetae saepe elidunt, ut Theognis versu noto, *Οὔθ' ὕων ΠΑΝΤΕΣΣ' ἁνδάνει* — Ita enim legendum: adeo ut frustra Brunckius versum in Euripidis Oreste pronomine auxerit, cum solus locus ad quem provocavit, aut provocare potuit, mendo laboret. Porson. in Ind. Rer. ad Toupii Emendatt. v. *Vocalis.* Add. Friedemann. de med. syll. pentam. gr. p. 288. et 355.

30. *μήτ' ἀρετὰς, μήτ' ἄφενος.* Hoc postulat Graeci

ταῦτα μὲν οὕτως ἴσθι· κακοῖσι δὲ μὴ προσομίλει
ἀνδράσιν, ἀλλ' αἰεὶ τῶν ἀγαθῶν ἔχεο,
καὶ μετὰ τοῖσιν πῖνε καὶ ἔσθιε, καὶ παρὰ τοῖσιν
ἵζε, καὶ ἅνδανε τοῖς, ὧν μεγάλη δύναμις.
ἐσθλῶν μὲν γὰρ ἄπ' ἐσθλὰ μαθήσεαι· ἢν δὲ κακοῖσι
συμμιχθῇς, ἀπολεῖς καὶ τὸν ἐόντα νόον.
ταῦτα μαθὼν, ἀγαθοῖσιν ὁμίλεε, καί ποτε φήσεις
εὖ συμβουλεύειν τοῖσι φίλοισιν ἐμέ.

Κύρνε, κύει πόλις ἥδε· δέδοικα δὲ μὴ τέκῃ ἄνδρα
ὑβριστὴν, χαλεπῆς ἡγεμόνα στάσιος.
ἀστοὶ μὲν γὰρ ἔασι σαόφρονες· ἡγεμόνες δὲ
τετράφαται πολλὴν ἐς κακότητα πεσεῖν.

sermonis elegantia. Vulgo bis rursus μηδ' —. Brunck. Hanc elegantiam iure spreverunt Bekkerus et Gaisfordus.

35. Laudatur a multis hoc distichon, quos recenset Th. Gataker Advers. Misc. p. 174. quorum habent quidam διδάξεαι. Consentiunt quatuor mei codd. in vulgato μαθήσεαι. Vertit Gatakerus.

Nam disces sectando bonos bona: sin tibi pravi
sint socii, perdes et bona, si qua inerant.
Brunck.

40. Pentametrum, quem, flagitante sensu, in suum locum reposui, exhibent codices in sententia quae incipit v. 611. Cum eo sedem suam commutaverat ille, qui in vulgatis libris hoc loco legitur, in nostra autem edit. est v. 612.

εὐθυντῆρα κακῆς ὕβριος ἡμετέρης.
Brunck.

41. ἀστοὶ μὲν γὰρ ἔασι σαόφρονες. Sic legitur alio loco, ubi rursus codd. distichon hoc exhibent. In hac vero sententia vulgata lectio est: ἀστοὶ μὲν γὰρ ἔθ' οἵδε σαόφρονες. In duorum seqq. versuum interpunctione aliquid ab operis fuit turbatum, cuius mendi immunis est tertia exemplarium pars. Brunck. Scilicet operae posuerunt comma post πεσεῖν, punctum post ἄνδρα. Correxi.

οὐδεμίαν πω, Κύρν᾽, ἀγαθοὶ πόλιν ὤλεσαν ἄνδρες·
ἀλλ᾽ ὅταν ὑβρίζειν τοῖσι κακοῖσιν ἅδῃ,
δῆμόν τε φθείρωσι, δίκας τ᾽ ἀδίκοισι διδῶσιν,
οἰκείων κερδῶν εἵνεκα καὶ κράτεος,
ἔλπεο μὴ δηρὸν κείνην πόλιν ἀτρεμέεσθαι,
μηδ᾽ εἰ νῦν κεῖται πολλῇ ἐν ἡσυχίῃ,
εὖτ᾽ ἂν τοῖσι κακοῖσι φίλ᾽ ἀνδράσι ταῦτα γένηται
κέρδεα, δημοσίῳ σὺν κακῷ ἐρχόμενα.
ἐκ τῶν γὰρ στάσις ἐστὶ, καὶ ἔμφυλοι φόνοι ἀνδρῶν.
μούναρχος δὲ πόλει μήποτε τῇδε ἅδοι.

Κύρνε, πόλις μὲν ἔθ᾽ ἥδε πόλις· λαοὶ δὲ δὴ ἄλλοι·
οἳ πρόσθ᾽ οὔτε δίκας ᾔδεσαν, οὔτε νόμους·
ἀλλ᾽ ἀμφὶ πλευρῇσι δορὰς αἰγῶν κατέτριβον,
εἴσω δ᾽ ὥστ᾽ ἔλαφοι τήνδ᾽ ἐνέμοντο πόλιν.
καὶ νῦν εἴσ᾽ ἀγαθοὶ, Πολυπαίδη· οἱ δὲ πρὶν ἐσθλοὶ,
νῦν δειλοί. τίς κεν ταῦτ᾽ ἀνέχοιτ᾽ ἐσορῶν;
ἀλλήλους δ᾽ ἀπατῶσιν, ἐπ᾽ ἀλλήλοισι γελῶντες,
οὔτε κακῶν γνώμας εἰδότες οὔτ᾽ ἀγαθῶν.

56. *εἴσω.* Inepte vulgo *ἔξω.* Ista facile ab imperitis librariis commutabantur, quod saepe factum deprehendi. Succurrit exemplum, v. in Euripidis Iphigen. Aul. 345. ubi quum manifestum sit poëtam scripsisse *δυσπρόσιτος, ἔξω τε κλείθρων σπάνιος,* libri tamen exhibent *εἴσω.* Per *δορὰς αἰγῶν* intellige amictum e pellibus caprinis, qui *σισύρα* appellabatur, cuiusque in militia usus erat. Brunck. *ἔξω* fortasse genuinum. Indicantur, ni fallor, *ἄνδρες ἐλάφειοι* foris, i. e. in expeditionibus bellicis, domi Thrasones, qui omne ius fasque conculcarent. Post *πόλιν* tolle plenam interpunctionem; cohaerent enim haec cum sequentibus. V. sq. vellem codex daret *οἳ νῦν* —.

58. Huic versui subiici potuisset distichon, quod est infra v. 1067. et tota sententia quae incipit a v. 1065. sine ullo horum fragmentorum dispendio expungi. Brunck.

μηδένα τῶνδε φίλον, Πολυπαΐδη, ποίεο ἀστῶν
ἐκ θυμοῦ, χρείης εἵνεκα μηδεμιῆς.
ἀλλὰ δόκει μὲν πᾶσιν ἀπὸ γλώσσης φίλος εἶναι,
χρῆμα δὲ συμμίξῃς μηδενὶ μηδ' ὁτιοῦν
σπουδαῖον. γνώσῃ γὰρ ὀϊζυρῶν φρένας ἀνδρῶν,
ὥς σφιν ἐπ' ἔργοισι πίστις ἔπ' οὐδεμίη.
ἀλλὰ δόλους τ', ἀπάτας τε, πολυπλοκίας τ' ἐφίλησαν
οὕτως, ὡς ἄνδρες μηκέτι σωζόμενοι.

Μήποτε, Κύρνε, κακῷ πίσυνος βούλευε σὺν ἀνδρὶ,
εὖτ' ἂν σπουδαῖον πρῆγμ' ἐθέλῃς τελέσαι.
ἀλλὰ μετ' ἐσθλὸν ἰὼν, βουλεύεο πολλὰ μογήσας,
καὶ μακρὴν ποσσὶ, Κύρν', ὁδὸν ἐκτελέσας.

Πρῆξιν μηδὲ φίλοισιν ὁμῶς ἀνακοίνεο πᾶσι.
παῦροί τοι πολλῶν πιστὸν ἔχουσι νόον.
παύροισιν πίσυνος μεγάλ' ἀνδράσιν ἔργ' ἐπιχείρει,
μή ποτ' ἀνήκεστον, Κύρνε, λάβῃς ἀνίην.

Πιστὸς ἀνὴρ χρυσοῦ τε καὶ ἀργύρου ἀντερύσασθαι
ἄξιος, ἐν χαλεπῇ, Κύρνε, διχοστασίῃ.

61. *Πολυπαΐδη, ποίεο ἀστῶν.* Sic scabritiem vulgatae lectionis expolivi, quae habet *ποιεῦ Πολυπαΐδη ἀστῶν.* Brunck. Eadem scabrities, si qua est, alibi occurrit. Cf. Gaisfordi notam, quam dedimus ad v. 25.

66. *πίστις ἔπ' οὐδεμίη.* Sic optime unus e Regiis codd. ἔπ', plene ἔπι, id est *ἔπεστι.* Alii cum Aldo habent ἔστ', metro reclamante. Ceterae editt. ἔν'. In seq. v. nomini *δόλους* copulam subieci, quae vulgo abest. Brunck. Al. *οὐδεμία.* recte. η enim in nominativo et accusativo h. v. epicus sermo repudiat.

71. *πολλὰ μογήσας* non debebat interpungendo cum *βουλεύεο* iungi. referendum enim ad *ἰών.*

73. *ὁμῶς, peraeque, pariter,* quod adverbium in Theognidis poesi frequens est. Perperam vulgo *ὅλως.* Brunck. Quod Brunckius scripsit *ὁμῶς*, id minime necessarium. Iacobs. in Append. ad Porsoni Advers. p. 294. scribens ille *ὅμως*, quod etiam Bekkerus dedit.

Παύρους εὑρήσεις, Πολυπαίδη, ἄνδρας ἑταίρους
πιστοὺς ἐν χαλεποῖς πρήγμασι γιγνομένους,
οἵ τινες ἂν τολμῷεν, ὁμόφρονα θυμὸν ἔχοντες,
ἶσον τῶν ἀγαθῶν τῶν τε κακῶν μετέχειν.
τοὺς δ' οὐχ εὑρήσεις διζήμενος, οὐδ' ἐπὶ πάντας
ἀνθρώπους, οὓς ναῦς μὴ μία πάντας ἄγοι,
οἷσιν ἐπὶ γλώσσῃ τε καὶ ὀφθαλμοῖσιν ἔπεστιν
αἰδώς, οὐδ' αἰσχρὸν χρῆμ' ἔπι κέρδος ἄγει.

Μή μ' ἔπεσι μὲν στέργε, νόον δ' ἔχε καὶ φρένας ἄλλῃ,
εἴ με φιλεῖς, καί σοι πιστὸς ἔνεστι νόος.
ἤ με φίλει, καθαρὸν θέμενος νόον, ἤ μ' ἀποειπὼν
ἔχθαιρ', ἀμφαδίην νεῖκος ἀειράμενος.
ὃς δὲ μιῇ γλώσσῃ δίχ' ἔχει νόον, οὗτος ἑταῖρος
δεινός, Κύρν'· ἐχθρὸς βέλτερος, ἢ φίλος ὤν.

84. *ἄγοι.* Sic recte edidit Turnebus. In Aldina et codd. *ἄγει.* Brunck.

87. *ἔπεσι.* Sic IV. codd. Fulcro non indiget versus: vide not. ad v. 20. Brunck.

91. *δίχ' ἔχει νόον.* Scolion Pittaci *γλῶσσα — διχόμυθον ἔχουσα κραδίῃ νόημα.* Aeschylus Agam. 1378. Stanl. *τὸ γὰρ τοπάζειν τοῦ σάφ' εἰδέναι δίχα.* Saepius *χωρὶς* sic usurpatur. Aeschylus ap. Athenaeum T. I. p. 64. Schweigh. *χωρὶς μνηρῶν τευχέων πνέουσ' ἐμοί.* Simonides infra II. v. 1. *Χωρὶς γυναικὸς θεὸς ἐποίησεν νόον.* Sententiae singular. v. 296. *Χωρὶς τό τ' εἰπεῖν πολλὰ καὶ τὸ τὰ* (dele hunc articulum) *καίρια.* qui est versus Sophocleus Oed. Col. 808. Brunck. Sophocles Antig. 510. *τῶνδε χωρὶς εἰ φρονεῖς.* Trachin. 1005. *χωρὶς Ζηνός.* Plato T. III. p. 139. Bip. *χωρὶς γὰρ ἔγωγ' ᾤμην εἶναι τὸ συνεῖναί τε ἀλλήλοις διαλεγομένους καὶ τὸ δημηγορεῖν.* T. V. p. 194. *χωρὶς δή που σοφία ἐστὶν ἀνδρίας.* Demosthenes T. II. p. 1109, 15. *πλεῖστον δὲ δήπου κεχώρισται τό τ' εἶναι καὶ τὸ τοῦτον φάσκειν.* In his omnibus locis similibusque *δίχα, χωρὶς* etc. non, ut vulgo, seiunctionem et separationem, sed diversitatem et oppositionem significant.

92. *δεινὸς, formidabilis.* Sophocles Philoct. 147. ὁπο-

Οὕτω χρὴ τόν γ᾽ ἐσθλὸν ἐπιστρέψαντα νόημα,
ἔμπεδον αἰὲν ἔχειν ἐς τέλος ἀνδρὶ φίλῳ.

Εἴ τις ἐπαινήσει σε τόσον χρόνον, ὅσσον ὁρῴης,
νοσφισθεὶς δ᾽ ἄλλῃ γλῶσσαν ἵησι κακήν,
τοιοῦτός τοι ἑταῖρος ἀνὴρ φίλος οὔ τι μάλ᾽ ἐσθλός,
ὅς κ᾽ εἴπῃ γλώσσῃ λῷστα, φρονεῖ δ᾽ ἕτερα.
ἀλλ᾽ εἴη τοιοῦτος ἐμὸς φίλος, ὃς τὸν ἑταῖρον
γιγνώσκων, ὀργὴν καὶ βαρὺν ὄντα, φέρει
ἀντὶ κασιγνήτου. σὺ δ᾽ ἐμοί, φίλε, ταῦτ᾽ ἐνὶ θυμῷ
φράζεο, καί ποτ᾽ ἐμοῦ μνήσεαι ἐξοπίσω.

Μηδείς σ᾽ ἀνθρώπων πείσῃ κακὸν ἄνδρα φιλῆσαι,
Κύρνε· τί δ᾽ ἔστ᾽ ὄφελος δειλὸς ἀνὴρ φίλος ὤν;
οὔτ᾽ ἄν σ᾽ ἐκ χαλεποῖο πόνου ῥύσαιτο καὶ ἄτης,
οὔτε κεν ἐσθλὸν ἔχων, τοῦ μεταδοῦν᾽ ἐθέλοι.
δειλοὺς δ᾽ εὖ ἔρδοντι ματαιοτάτη χάρις ἐστίν·
ἶσον γὰρ σπείρειν πόντον ἁλὸς πολιῆς.
οὔτε γὰρ ἂν πόντον σπείρων, βαθὺ λήϊον ἀμῷς,
οὔτε κακοὺς εὖ δρῶν, εὖ πάλιν ἀντιλάβοις.

ται δὲ μόλῃ δεινὸς ὁδίτης. Ne quis suspicetur scribi hic debuisse *δειλός*, quae alioqui facile permutantur. Brunck.

93. Hoc distichon non legitur hoc loco in vulgatis libris, ubi est v. 1079. In codd. vero eodem loco positum est, nempe post sententiam quae incipit v. 1011. sed subiectum duobus aliis, quae habuimus supra 87-90. Brunck.

95. *ἐπαινήσει.* Sic bene unus e Regiis. Alii cum Aldo *ἐπαινέσει*, unde in sequiores editt. venit *ἐπαινέσσει*. Brunck.

98. *φρονεῖ*, manifesto soloecum, mireris etiam a doctissimo Anglo servatum esse.

100. Malim iungere *γιγνώσκων ὀργὴν καὶ βαρὺν ὄντα.*

103. *μηδείς σ᾽ ἀνθρώπων πείσῃ.* Omissum vulgo pronomen reposui. Brunck.

106. *ἐθέλοι.* Sic scriptum oportuit. Soloece vulgo *ἐθέλει.* Brunck.

110. *εὖ πάλιν ἀντιλάβοις.* Repete ex antecedente *δρῶν*

ἄπληστον γὰρ ἔχουσι κακοὶ νόον· ἢν δ' ἓν ἁμάρτῃς,
τῶν πρόσθεν πάντων ἐκκέχυται φιλότης.
οἱ δ' ἀγαθοὶ τὸ μέγιστον ἐπαυρίσκουσι παθόντες,
μνῆμα δ' ἔχουσ' ἀγαθῶν καὶ χάριν ἐξοπίσω.

Μήποτέ τοι κακὸν ἄνδρα φίλον ποιεῖσθαι ἑταῖρον,
ἀλλ' αἰεὶ φεύγειν, ὥστε κακὸν λιμένα.
πολλοὶ πὰρ κρητῆρι φίλοι γίγνονται ἑταῖροι·
ἐν δὲ σπουδαίῳ πρήγματι παυρότεροι.
κιβδήλου δ' ἀνδρὸς γνῶναι χαλεπώτερον οὐδὲν,
Κύρν', οὐδ' εὐλαβίης ἐστὶ περὶ πλέονος.
χρυσοῦ κιβδήλοιο καὶ ἀργύρου ἄνσχετος ἄτη,
Κύρνε, καὶ ἐξευρεῖν ῥάδιον ἀνδρὶ σοφῷ·
εἰ δὲ φίλου νόος ἀνδρὸς ἐνὶ στήθεσσι λέληθε
ψυδρὸς ἐών, δόλιον δ' ἐν φρεσὶν ἦτορ ἔχει,

quod in illo latet *πάσχειν*. Locus est sanissimus, quem contra nonneminis coniecturam iure tuetur Iacobsius ad Antholog. Palat. p. 765. Cf. infra v. 652.

115. *Μήποτέ τοι κακὸν ἄνδρα.* Perperam vulgo *τὸν κακόν*. Importunus est articulus et indoli linguae repugnans, ubi de indefinita persona sermo est. BRUNCK.

117. *πολλοὶ πὰρ κρητῆρι φίλοι γίγνονται ἑταῖροι.* Sic legitur hic versus in vulgatis libris, ubi iterum hoc distichon occurrit, v. 643. Semel tantum distichon posui, melioremque elegi lectionem. Hoc loco vulgo legitur *πολλοί τοι πόσιος καὶ βρώσιος εἰσὶν ἑταῖροι*, qui versus in Pseudo-Phocylidis praeceptis exstat. BRUNCK.

121. *ἄνσχετος ἄτη*, id est *ἀνάσχετος*, *tolerabilis*. Perperam in codd. et in priscis editt. *ἄσχετος*. BRUNCK.

124. *ψυδρὸς ἐών.* Unus e Regg. codd. cum Aldo *ψεδνὸς*, tres alii *ψυδνὸς*, quae forte vera est lectio, quamque fere me poenitet non admisisse. *ψυδρὸς* recepi ex emendatione viri longe doctissimi D. Ruhnken, cuius observata videas de forma et significatione huius nominis in Epist. Crit. II. p. 215. repetitae editionis. Verum si litera modo differunt formae peraeque probae, significationisque nequaquam diversae, *κυδρὸς*, *κυδνός*. *ἀκιδρὸς*, *ἀκιδνός*. *μολυχρὸς*, *μολυχνός*. *μυσαχρὸς*, *μυσαχνός*. *πελλαιχρὸς*, *πελλαιχνός*. *ἰαχρὸς*, *ἰαχνός*. quas recen-

τοῦτο θεὸς κιβδηλότατον ποίησε βροτοῖσι,
    καὶ γνῶναι πάντων τοῦτ' ἀνιηρότατον.
οὐ γὰρ ἂν εἰδείης ἀνδρὸς νόον, οὔτε γυναικὸς,
    πρὶν πειραθείης ὥσπερ ὑποζυγίου·
οὐδέ κεν εἰκάσσαις, ὥςπερ ποτ' ἐς ὤνιον ἐλθών·
    πολλάκι γὰρ γνώμην ἐξαπατῶσ' ἰδέαι.

Μήτ' ἀρετὴν εὔχου, Πολυπαΐδη, ἔξοχος εἶναι,
    μήτ' ἄφενος· μοῦνον δ' ἀνδρὶ γένοιτο τύχη.

Stobaeus 79,1 Οὐδὲν ἐν ἀνθρώποισι πατρὸς καὶ μητρὸς ἄμεινον
    ἔπλετο, τοῖς ὁσίη, Κύρνε, μέμηλε δίκη.

Οὐδεὶς, Κύρν', ἄτης καὶ κέρδεος αἴτιος αὐτός·
    ἀλλὰ θεοὶ τούτων δώτορες ἀμφοτέρων.
οὐδέ τις ἀνθρώπων ἐργάζεται, ἐν φρεσὶν εἰδὼς,
    ἐς τέλος εἴτ' ἀγαθὸν γίγνεται, εἴτε κακόν.
πολλάκι γὰρ δοκέων θήσειν κακὸν, ἐσθλὸν ἔθηκε·
    καί τε δοκῶν θήσειν ἐσθλὸν, ἔθηκε κακόν.
οὐδέ τῳ ἀνθρώπων παραγίγνεται, ὅσσ' ἐθέλῃσιν·
    ἴσχει γὰρ χαλεπῆς πείρατ' ἀμηχανίης.
Orion Anthologn. V,12 ἄνθρωποι δὲ μάταια νομίζομεν, εἰδότες οὐδέν·
    θεοὶ δὲ κατὰ σφέτερον πάντα τελοῦσι νόον.

set Hemsterhusius ad Hesychii glossam *ἄχνον*, quidni censeamus ex eadem analogia probas esse perinde voces *ψεδνὸς* et *φεδνός*? Apud Hesychium reperitur, describentis, ut videtur, errore, *ψεδνή* (l. *φεδνή*) *ξέρον*, *ἀραιά*, *ὀλίγη*. Hoc in versu vulgatum *φεδνὸς* depravatum est ex *ψεδνὸς*, quod sincerum et genuinum Theognidi restituendum. Brunck.

128. *πειραθείης*. Sic Aldus et codd. In ceteris editt. *πειρασθείης*. Brunck.

129. *ἐς ὤνιον*. *tanquam si rem venum expositum spectaturus venias.* Corrupte in libris *ἐς ὥριον*, vel coniunctim *ἐσώριον*, unde nata est insulsissima interpretatio, quam in aliis editionibus videas. Brunck.

Οὐδείς πω ξεῖνον, Πολυπαίδη, ἐξαπατήσας
οὐδ' ἱκέτην θνητῶν, ἀθανάτους ἔλαθε.

Βούλεο δ' εὐσεβέων ὀλίγοις σὺν χρήμασιν οἰκεῖν,
ἢ πλουτεῖν, ἀδίκως χρήματα πασάμενος.
ἐν δὲ δικαιοσύνῃ συλλήβδην πᾶσ' ἀρετή 'στι·
πᾶς δέ τ' ἀνὴρ ἀγαθὸς, Κύρνε, δίκαιος ἐών.

Χρήματα μὲν δαίμων καὶ παγκάκῳ ἀνδρὶ δίδωσιν·
ἡ δ' ἀρετὴ ὀλίγοις ἀνδράσι, Κύρν', ἕπεται.

Ὕβριν, Κύρνε, θεὸς πρῶτον κακὸν ὤπασεν ἀνδρί,
οὗ μέλλει χώρην μηδεμίαν θέμεναι.
τίκτει τοι κόρος ὕβριν, ὅταν κακῷ ὄλβος ἕπηται
ἀνθρώπῳ, καὶ ὅτῳ μὴ νόος ἄρτιος ᾖ.

Μήποτέ τοι πενίην θυμοφθόρον ἀνδρὶ χολωθεὶς,
μηδ' ἀχρημοσύνην οὐλομένην πρόφερε.

147. εὐσεβέων, participium. Sic Aldus et Codd. Perperam in sequioribus edit. εὐσεβέως. Brunck.

148. πασάμενος. Perperam in libris πασσάμενος. Nemini graece tantulum docto ignorare fas est, quid intersit inter πάσασθαι prima correpta et πάσασθαι prima producta: quod si cui minus sit compertum, legat Valckenarii Animadv. ad Ammonium III. 7. Brunck.

155. „Ex Solone, ut docet Clemens Alex. Strom. VI. p. 261. ed. Flor." Porson. Advers. p. 313. Lond. V. infra Solon. Fragm. XI.

157. χολωθείς. In Stobaeo χαλεφθεὶς, quod non nemini exquisitius videri possit, ita ut alterum, in quo consentiunt libri mei omnes, pro glossemate habeatur. Sane in Hesychio occurrit χαλεψάμενος, χολωθείς. In pentametro idem Stobaeus habet, μηδ' ἀχρημοσύνην, Κύρνε, κακὴν πρόφερε, quod Turnebus recepit. Nos vero Aldinam editionem et codd. sequimur, in quibus ἀχρημοσύνην οὐλομένην πρόφερε. Brunck.

Ζεὺς γάρ τοι τὸ τάλαντον ἐπιῤῥέπει ἄλλοτε ἄλλως,
ἄλλοτε μὲν πλουτεῖν, ἄλλοτε δ' οὐδὲν ἔχειν.

Μήποτε, Κύρν', ἀγορᾶσθαι ἔπος μέγα. οἶδε γὰρ οὐδεὶς
ἀνθρώπων, ὅ τι νὺξ χ' ἡμέρα ἀνδρὶ τελεῖ.

Πολλοί τοι χρῶνται δειλαῖς φρεσὶ, δαίμονι δ' ἐσθλῷ,
οἷς τὸ κακὸν δοκέον γίγνεται εἰς ἀγαθόν.
εἰσὶν δ' οἳ βουλῇ τ' ἀγαθῇ καὶ δαίμονι φαύλῳ
μοχθίζουσι· τέλος δ' ἔργμασιν οὐχ ἕπεται.

Οὐδεὶς ἀνθρώπων οὔτ' ὄλβιος, οὔτε πενιχρὸς,
οὔτε κακὸς, νόσφιν δαίμονος, οὔτ' ἀγαθός.
ἄλλ' ἄλλῳ κακόν ἐστι· τὸ δ' ἀτρεκὲς, ὄλβιος οὐδεὶς
ἀνθρώπων, ὁπόσους ἠέλιος καθορᾷ.
ὃν δὲ θεοὶ τιμῶσιν, ὁ καὶ μωμεύμενος αἰνεῖ.
ἀνδρὸς δὲ σπουδὴ γίγνεται οὐδεμία.

Θεοῖς εὔχου, οἷς ἐστι μέγα κράτος. οὔ τι ἄτερ θεῶν
γίγνεται ἀνθρώποις, οὔτ' ἀγάθ', οὔτε κακά.

Ἄνδρ' ἀγαθὸν πενίη πάντων δάμνησι μάλιστα,
καὶ γήρως πολιοῦ, Κύρνε, καὶ ἠπιάλου·
ἣν δὴ χρὴ φεύγοντα καὶ ἐς μεγακήτεα πόντον
ῥιπτεῖν, καὶ πετρῶν, Κύρνε, κατ' ἠλιβάτων.

159. *ἄλλοτε ἄλλως.* Hoc flagitat sententiae series, sicque recte scriptum est in Reg. Stobaei codice. Perperam vulgo *ἄλλοτε ἄλλῳ.* Brunck.

166. *μοχθίζουσι.* Notabile exemplum coniunctionis plurium substantivorum cum uno verbo, quod tantum ad postremum nomen quadrat, non item ad priora. H. l. ad *βουλῇ ἀγαθῇ* subaudi *χρῶνται.*

177. *μεγακήτεα.* Clemens Alex. p. 574. distichon hoc laudat et habet *βαθυκήτεα.* ut etiam in Stobaei ed. scriptum est. De hac varietate lectionis videndus Hemster-

καὶ γὰρ ἀνὴρ πενίῃ δεδμημένος οὔτε τι εἰπεῖν
οὔτ' ἔρξαι δύναται· γλῶσσα δέ οἱ δέδεται.
χρὴ δ' ἄρ' ὁμῶς ἐπὶ γῆν τε καὶ εὐρέα νῶτα θαλάσσης
δίζεσθαι χαλεπῆς, Κύρνε, λύσιν πενίης.
τεθνάναι, φίλε Κύρνε, πενιχρῷ βέλτερον ἀνδρί,
ἢ ζώειν χαλεπῇ τειρόμενον πενίῃ.

Κριοὺς μὲν καὶ ὄνους διζήμεθα, Κύρνε, καὶ ἵππους
εὐγενέας· καί τις βούλεται ἐξ ἀγαθῶν
κτήσασθαι. γῆμαι δὲ κακὴν κακοῦ οὐ μελεδαίνει
ἐσθλὸς ἀνήρ, ἤν οἱ χρήματα πολλὰ διδῷ.

husius ad Luciani Timonem p. 139. ubi facete Mercurius ad ista Theognidis adludit. Clemens praeterea, ut in Stobaei quoque cod. scriptum, exhibet πετρέων. Idiotismos Ionicae dialecti, qua usum fuisse maxime Theognidem constat, a librariis obliteratos, omnes reponere parvuli laboris erat: vel tironi hoc facile. Sed πετρέων legaturne, μουσέων, aliaque eius formae, an μουσῶν, πετρῶν, nihil hoc ad mores. Id nobis curae solummodo erit, ne soloecissent poëtae isti. ῥιπτεῖν est a ῥιπτέω. Sic in codd. nostris, in Aldina, in Clemente. Sequiorum editorum prava sedulitate ῥίπτειν excusum fuit. Brunck.

179. καὶ γὰρ ἀνὴρ —. Sic codd. et Aldus. E Stobaeo [Stobaeus 96,14] Turnebus edidit πᾶς γὰρ ἀνὴρ —. Brunck.

181. χρὴ δ' ἄρ' ὁμῶς. Excudi volui χρή τ' ἄρ' ὁμῶς. Id est χρή τοι ἄρα. Sicque scripsi in apographo typothetae tradito. Vulgo χρὴ γὰρ ὁμῶς. Atqui nullus hic [Stobaeus 96,15] locus est particulae ratiocinativae γάρ. Brunck. Bene habet vulgata scriptura γάρ. Ceterum felici casu accidit, ut typotheta ab apographo Brunckii descisceret: nam contractum illud τἄρα producit priorem. V. Porson. ad Euripid. Med. 863. notantem varios VV. DD. hac de re errores, quibus adde errorem Marklandi in Euripid. Iphig. Aul. 965.

183. τεθνάναι. τεθνᾶναι Gaisfordus. Sed recte Davisius ad Ciceron. Tuscul. I. c. 8.: „Penultima τοῦ τεθνάναι non erat circumflectenda, quippe quae sua natura sit brevis.“ Tum citato Theognidis hoc versu: „Repono τεθνάμεναι, id quod postulat versus ratio.“

187. κτήσασθαι. Vulgo βήσεσθαι; duo codices βήθε- [Stobaeus 70,9 88,14]

σθαι. Verbi significationem eleganti versione expressit Grotius: sed videndum an sincerum sit et formae legitimae. Nullibi, quod sciam, occurrit forma media verbi βαίνειν, eo sensu, quo hic intelligendum est: active et passive tantum usurpatur, ut in isto versu, quem citat Eustathius ad Odyss. p. 1678.

βαινόμενος, βαίνων, ὁτὲ νυμφίος, ἄλλοτε νύμφη.

Praeterea scripturus fuisse videtur poëta *βήσασθαι*: nam more insolito futurum *βήσεσθαι* hic verbo *βούλεται* subiungitur. [Hic quidem error est Brunckii: verbum enim *βούλομαι* infinitivo futuri legitime iungitur. Polybius T. IV. p. 407. *Τοῦ Περσέως βουλομένου ἥξειν.* p. 557. *βουληθέντες κωλύσειν.* Schol. ad Aristophan. Acharn. 850. Kust. *βούλεται δηλώσειν.* Alia exempla dedi ad Dionys. Halic. de comp. verb. p. 211. Omnino latissime patet usus infinitivorum futuri temporis, ut qui coniungantur cum plurimis verbis, quorum legitimos comites vulgo habent praesentis aoristorumque infinitivos. Recensebo hic aliquot verba huius generis: plura etiam de hac syntaxi daturus, nisi Schedarum lexicographicarum, quibus hucusque usus sum, in Angliam translatio uberrimam talium notarum materiem mihi praecidisset. *ΑΞΙΩ.* Polybius T. II. p. 115. *ἀξιοῦντες καταλύσειν.* quae scriptura non mutanda. *ΔΕΟΜΑΙ.* Polybius T. I. p. 21. *δεόμενοι βοηθήσειν σφίσιν.* *ΔΕΩ.* Plato T. I. p. 85. Bip. *πολλοῦ δέω — ἀδικήσειν — ἐρεῖν — τιμήσεσθαι.* *ΔΙΑΝΟΟΥΜΑΙ.* Thucydides VII. c. 56. *διενοοῦντο κλῄσειν.* VIII. c. 55. *διενοοῦντο βοηθήσειν.* Ibid. c. 71. *διανοοῦνται — εἴρξειν.* Statim addam simillima. Herodotus VII. c. 206. *ἐνένωντο — ποιήσειν.* mox: *διενένωντο ποιήσειν.* Idem I. c. 10. *ἐν νόῳ ἔχουσα τίσεσθαι.* c. 86. *ἐν νόῳ ἔχων — καταγιεῖν.* IX. c. 93. *ἐν νόῳ ἔχων ἀντικαταστήσειν.* III. c. 51. *ἐπενόεε ποιήσειν.* c. 134. *ἐπινοέω ποιήσειν.* *ΔΟΚΕΙ.* Polybius T. I. p. 227. *ἔδοξεν — ποιήσειν.* *ΔΥΝΑΜΑΙ.* Polybius T. IV. p. 161. *δύναιτο κωλύσειν.* Draco Straton. p. 7. 8 *δύνασθαι — χαριεῖσθαι.* Eutecnius Metaphr. Theriac. Nicandri p. 519. Schneid. *δύναται — ἀποτελέσειν.* Manetho I. v. 190. *δύναται — μετατρεψέμεν.* Adde not. ad Sophocl. T. II p. 331. et Heyn. ad Homer. T. VII. p. 452. *ΕΠΙΒΟΥΛΕΥΩ.* Herodotus VI. c. 137. *ἐπιβουλεύοντας ἐπιχειρήσειν.* *ΕΥΧΟΜΑΙ.* Scriptor Socraticus Axiochi c. 6. p. 114. Heidelb. *εὐξαμένης — ἔσεσθαι.* coll. Boeckh. praefat. p. XXXVII. sq. Adde quae notavi ad Sophocl. T. I. p. 251. *ΛΙΛΑΙΟΜΑΙ.* Hesiodus Scut. Herc. v. 113. sq. *λιλαιόμενοι — στήσειν.* *ΜΕΜΑΩΣ.* Homerus Il. II. 543. sq. *μεμαῶτες — ῥήξειν.* XII. 200. et 218. *περησέμεναι μεμαῶσιν.* *ΜΕΜΟΝΑ.* Homerus Il. VII.

56. μέμονας — καταπαύσέμεν. XIV. 88. sq. μέμονας — καλλείψειν. Apollonius Rhod. III. 551. μέμονε — τίσειν. ΟΤΡΥΝΩ. Homerus Il. XXIII. 49. sq. ὄτρυνον — ἀξέμεναι. Ibid. v. 111. ὤτρυνε — ἀξέμεν. ΠΕΙΘΩ. Thucydides II. c. 29. πείσειν — πέμψειν. quam plurimorum librorum scripturam vix repudiem. Conf. Benedicti Commentar. Critic. in Thucydid. p. 50. ΤΟΛΜΩ. Polybius T. IV. p. 529. τολμήσειν ἔτι βοηθήσειν. ΥΠΟΔΥΩ. Herodotus VII. c. 134. ὑπέδυσαν — τίσειν. ΥΠΟΣΤΗΝΑΙ. Herodotus IX. c. 94. ὑποστῆναι δώσειν. ΦΡΑΖΟΜΑΙ. Homerus Il. XIX. 401. φράζεσθε σαωσέμεν. ΦΡΟΝΩ. Hymn. Homer. in Apollin. v. 287. φρονέω τεύξειν. Neque sola verba tales infinitivos adsciscunt, sed etiam adiectiva et particulae. Polybius T. IV. p. 549. πᾶν ποιήσειν ἑτοῖμός ἐστι. Lucianus T. I. p. 236. Hemsterh. χρήσιμος ἐπιθήσειν. Homerus Il. XXIV. 662. sq. τηλόθι δ' ὕλη ἀξέμεν. Polybius T. IV. p. 140. πρὸς τὸ πείσεσθαί τι — ἢ παραδοθήσεσθαι.] Sed quidquid horum sit, Xenophontis apud Stobaeum lectionem praetulimus, edit. Gesneri p. 499. Locum e Reg. cod. descriptum propono: Θεόγνιδός εἰσιν ἔπη τοῦ Μεγαρέως. οὗτος δὲ ὁ ποιητὴς περὶ οὐδενὸς ἄλλου λόγον πεποίηται, ἢ περὶ ἀρετῆς καὶ κακίας ἀνθρώπων· καὶ ἔστιν ἡ ποίησις σύγγραμμα περὶ ἀνθρώπων· ὥσπερ εἴ τις ἱππικὸς ὢν συγγράψειε περὶ ἱππικῆς. ἡ γοῦν ἀρχή μοι δοκεῖ τῆς ποιήσεως ὀρθῶς ἔχειν. ἄρχεται γὰρ πρῶτον ἀπὸ τοῦ εὖ γενέσθαι. ᾤετο γὰρ οὔτε ἄνθρωπον, οὔτε τῶν ἄλλων οὐδὲν ἂν ἀγαθὸν εἶναι, εἰ μὴ τὰ γεννήσαντα ἀγαθὰ εἴη. ἔδοξεν οὖν αὐτῷ παραδείγμασι τοῖς ἄλλοις ζώοις χρήσασθαι, ὅσα μὴ εἰκῇ τρέφεται, ἀλλὰ μετὰ τέχνης ἕκαστα θεραπεύεται, ὅπως γενναιότατα ἔσονται. δηλοῖ δὲ ἐν τοῖσδε τοῖς ἔπεσι·

κριοὺς μὲν καὶ ὄνους διζήμεθα, Κύρνε, καὶ ἵππους
εὐγενέας· καί τις βούλεται ἐξ ἀγαθοῦ
κτήσασθαι· γῆμαι δὲ κακὴν κακοῦ οὐ μελεδαίνει
ἐσθλὸς ἀνὴρ, ἤν τις χρήματα πολλὰ διδῷ.
οὐδὲ γυνὴ κακοῦ ἀνδρὸς ἀναίνεται εἶναι ἄκοιτις
πλουσίου· ἀλλ' ἀφνειὸν βούλεται ἀντ' ἀγαθοῦ.
χρήματα γὰρ τιμῶσι, καὶ ἐκ κακοῦ ἐσθλὸς ἔγημε,
καὶ κακὸς ἐξ ἀγαθοῦ. πλοῦτος ἔμιξε γένος.

ταῦτα τὰ ἔπη λέγει τοὺς ἀνθρώπους οὐκ ἐπίστασθαι γεννᾷν ἐξ ἀλλήλων, κατὰ γίγνεσθαι τὸ γένος τῶν ἀνθρώπων κάκιον ἀεὶ, μιγνύμενον τὸ χεῖρον τῷ βελτίονι. οἱ δὲ πολλοὶ ἐκ τούτων τῶν ἐπῶν οἴονται τὸν ποιητὴν πολυπραγμοσύνην τῶν ἀνθρώπων κατηγορεῖν, καὶ ἀντὶ χρημάτων ἀγένειαν καὶ κακίαν ἀντικαταλλάττεσθαι εἰδότας. ἐμοὶ δὲ δοκεῖ ἄγνοιαν κατηγορεῖν τῶν ἀνθρώπων περὶ τὸν αὐτῶν βίον. Brunck.

οὐδὲ γυνὴ κακοῦ ἀνδρὸς ἀναίνεται εἶναι ἄκοιτις
πλουσίου· ἀλλ' ἀφνεὸν βούλεται ἀντ' ἀγαθοῦ.
χρήματα γὰρ τιμῶσι, καὶ ἐκ κακοῦ ἐσθλὸς ἔγημε,
καὶ κακὸς ἐξ ἀγαθοῦ. πλοῦτος ἔμιξε γένος.
οὕτω μὴ θαύμαζε γένος, Πολυπαΐδη, ἀστῶν
μαυροῦσθαι. σὺν γὰρ μίσγεται ἐσθλὰ κακοῖς.
αὐτός τοι ταύτην εἰδὼς κακόπατριν ἐοῦσαν,
εἰς οἴκους ἄγεται, χρήμασι πειθόμενος,
ἔνδοξος κακόδοξον, ἐπεὶ κρατερή μιν ἀνάγκη
ἐντύει, ἥ τ' ἀνδρὸς τλήμονα θῆκε νόον.

Χρήματα δ' ᾧ Διόθεν καὶ σὺν δίκῃ ἀνδρὶ γένηται
καὶ καθαρῶς, αἰεὶ παρμόνιμον τελέθει.
εἰ δ' ἀδίκως παρὰ καιρὸν ἀνὴρ φιλοκερδέϊ θυμῷ
κτήσεται, εἴθ' ὅρκῳ πὰρ τὸ δίκαιον ἑλών,
αὐτίκα μέν τι φέρειν κέρδος δοκεῖ, ἐς δὲ τελευτὴν
αὖθις ἔγεντο κακόν· θεῶν δ' ὑπερέσχε νόος.
ἀλλὰ τάδ' ἀνθρώπων ἀπατᾷ νόον· οὐ γὰρ ἐπ' αὐτοῖς
τίνονται μάκαρες πρήγμασιν ἀμπλακίας.

189. οὐδὲ γυνὴ — Sic bene Stobaeus. Vulgo οὐδεμία. — ἀναίνεται εἶναι. Aures gratior acccideret sonus, si legeretur ἀναίνεται ἔμμεν. Haec infinitivi forma occurrit infra v. 938. Brunck.

191. χρήματα γὰρ — et hoc rursus e Stobaeo sumsimus. Vulgo χρήματα μὲν —. Brunck.

198. ἐντύει. Sic ad metri normam legendum. Vulgo ἐντύνει, cuius verbi media longa est. Brunck.

200. παρμόνιμον. Syncope pro παραμόνιμον. Sic coniunctim scribi debuit. In tribus codd. vox male in duas divisa πὰρ μόνιμον. Inde depravata Aldi lectio γὰρ μόνιμον: unde viro cuidam docto in mentem venit, ne otiosa esset copula, emendare αἰεὶ καὶ μόνιμος. Brunck. Corrupta illa Aldi scriptura quale interpretationis monstrum pepererit, v. in Bosii Ellips. p. 165. Lips. Eadem sententia in Pindari Nem. VIII. 28. sq. σὺν θεῷ γάρ τοι φυτευθεὶς ὄλβος ἀνθρώποισι παρμονώτερος.

205. In Aldina edit. legitur: οὐ γὰρ ἐπ' αὐτοὺς γίνονται

ἀλλ' ὁ μὲν αὐτὸς ἔτισε κακὸν χρέος· ὃς δὲ φίλοισιν
ἄτην ἐξοπίσω παισὶν ἐπεκρέμασεν·
ἄλλον δ' οὐ κατέμαρψε δίκη· θάνατος γὰρ ἀναιδὴς
πρόσθεν ἐπὶ βλεφάροις ἕζετο κῆρα φέρων.

Οὐδείς τοι φεύγοντι φίλος καὶ πιστὸς ἑταῖρος·
τῆς δὲ φυγῆς ἐστι τοῦτ' ἀνιηρότερον.

Κύρνε, φίλους κατὰ πάντας ἐπίστρεφε ποικίλον ἦθος,
ὀργὴν συμμίσγων, οἷος ἕκαστος ἔφυ.

μάκαρες πρήγματος ἀμπλακίης. In edit. Turnebi: *οὐ γὰρ ἐπ' αὐτοῖς γίγνονται μάκαρες πρήγματος ἀμπλακίης.* Utramvis eligeris lectionem, nullum ex ea sensum exsculpes. Satius erat ista sine ulla interpretatione praetermisisse, quam istam a texuisse versionem, quam ex Rad. Wintertoni editione describo: *Sed haec hominum fallunt mentem: non enim ob ea fiunt beati, rei errore.* Poterantne insulsius? In codd. initio pentametri est *τίνονται*, cum varia lectione in uno *τίσονται.* Et sensum et verba certissime restituimus: *οὐ γὰρ ἐπ' αὐτοῖς τίνονται μάκαρες πρήγμασιν ἀμπλακίας. Non enim in ipso actu ulcisci solent Dei peccata, non ipso in temporis puncto, quo admittuntur.* Sic cohaerent huius sententiae partes, quam videas etiam in Solonis elegia p. 74. v. 29. Brunck.

207. *αὐτὸς ἔτισε.* Minus bene vulgo *αὐτὸς τῖσε.* Brunck.

212. *ἐστι.* Sic bene Aldus et codicum nonnulli. Vulgo *ἐστιν.* Post hunc versum legitur in impressis distichon, quod amovi, quia iisdem verbis recurrit infra v. 501. nisi quod hîc pro *οἶνος πινόμενος πουλὺς*, legatur *οἶνόν τοι πίνειν πουλὺν*, quod nihil aliud est quam librarii *παραδιόρθωμα*, non intelligentis, qui masculino nomini iungerentur adiectiva neutra *κακὸν, ἀγαθόν.* Brunck.

213. Et pars etiam huius sententiae bis posita est in vulgatis libris, quos vide v. 1069. E duabus lectionibus meliorem elegi. Hîc vulgo legitur in primo pentametro, *ὀργὴν συμμίσγων ἥν τιν' ἕκαστος ἔχει.* In secundo hexametro pro *ὀργὴν* unus e codd. habet *ὁρμὴν*, quae voces saepe permutantur, ut observatum fuit Ruhnkenio ad Hesiodum, Epist. Crit. I. p. 83. Brunck.

πουλύπου ὀργὴν ἴσχε πολυπλόκου, ὃς ποτὶ πέτρῃ,
τῇ προσομιλήσῃ, τοῖος ἰδεῖν ἐφάνη.
νῦν μὲν τῇδ' ἐφέπου, τοτὲ δ' ἀλλοῖος χρόα γίγνου.
κρεῖσσόν τοι σοφίη γίγνεται ἀτροπίης.

Μηδὲν ἄγαν ἄσχαλλε ταρασσομένων πολιητῶν,
Κύρνε, μέσην δ' ἔρχου τὴν ὁδὸν, ὥσπερ ἐγώ.

Οστις τοι δοκέει τὸν πλησίον ἴδμεναι οὐδὲν,
ἀλλ' αὐτὸς μοῦνος ποικίλα δήνε' ἔχειν,
κεῖνός γ' ἄφρων ἐστὶ, νόου βεβλαμμένος ἐσθλοῦ.
ἴσως γὰρ πάντες ποικίλ' ἐπιστάμεθα.
ἀλλ' ὁ μὲν οὐκ ἐθέλει κακοκερδείῃσιν ἕπεσθαι·
τῷ δὲ δολοπλοκίαι μᾶλλον ἄπιστοι ἅδον.

216. *προσομιλήσῃ.* Sic in Athenaeo legitur p. 317. A. Vulgo *προσομιλήσει.* Brunck.

217. Aldus et codd. *τοτέ.* Turnebus *ποτέ.* Brunck.

218. In impressis sic legitur hic pentameter: *κρειττόν τοι σοφίη γίγνεται εὐτροπίης*, cui quidem, ut ait ille, *Oedipo opus est coniectore, qui Sphingi interpres fuit.* Nec tamen sua versione nudatum eius latus in bellulis libris, quos erudiendae Iuventuti tradunt in manus. In codd. ultima vox est *ἀτροπίης.* Altero in loco quem modo indicavi, impressi habent: *κρεῖσσόν τοι σοφίη καὶ μεγάλης ἀρετῆς.* Inde Theognidis versum reconcinnare pronum fuit:

κρεῖσσόν τοι σοφίη γίγνεται ἀτροπίης.

Brunck.

219. *Μηδὲν ἄγαν ἄσχαλλε.* Perperam in libris *μηδ' ἄγαν*, turpiter claudicante versu. Corrigebat vir doctus *μηδὲ λίαν ἄσχαλλε.* Certior et facilior est medicina nostra. Sic infra 665. *μηδὲν ἄγαν χαλεποῖσιν ἀσῶ φρένα.*

21-226 Stobaeus 4,27

Brunck.

224. *ἴσως. pariter.* ut v. 265. Rariora sunt exempla huius significationis. Sic usurpat Nicander Ther. 226. 227. ubi Scholia interpretantur *ὁμοίως, ἐξ ἴσου.* V. praestantissimum Heindorfium ad Platon. Gorg. p. 250.

226. Post hunc versum in Gnomologorum editt. omnibus leguntur sex versus qui Solonis sunt, quique

Ἀκρόπολις καὶ πύργος ἐὼν κενεόφρονι δήμῳ,
Κύρν', ὀλίγης τιμῆς ἔμμορεν ἐσθλὸς ἀνήρ.
οὐδ' ἔτι γε πρέπει ἡμῖν, ἅτ' ἀνδράσι σωζομένοισιν,
ἀλύειν, πόλεως ὥσπερ ἁλωσομένης.

Σοὶ μὲν ἐγὼ πτέρ' ἔδωκα, σὺν οἷς ἐπ' ἀπείρονα πόντον
πωτήσῃ, κατὰ γῆν πᾶσαν ἀειρόμενος
ῥηϊδίως· θοίναις δὲ καὶ εἰλαπίνῃσι παρέσσῃ
ἐν πάσαις, πολλῶν κείμενος ἐν στόμασι.
καί σε σὺν αὐλίσκοισι λιγυφθόγγοις νέοι ἄνδρες
εὐκόσμως ἐρατοὶ καλά τε καὶ λιγέα
ᾄσονται· καὶ ὅταν δνοφεροῖς ὑπὸ κεύθεσι γαίης
βῇς πολυκωκύτους εἰς Ἀΐδαο δόμους,

rursus exhibentur inter Solonis fragmenta, nempe in fine Elegiae V. Ineptum est bis eadem in eodem libello edere, diversis auctoribus tributa, quum tamen necessario sint unius. Nos aliena possessione Theognidem depellimus. Brunck.

230. Pentametrum hunc sic edidit Aldus: *λύειν ὡς πόλεως τοῖχοι ἁλωσομένης.* Turnebus vero sic: *λύειν, ὡς πόλεως τείχη ἁλωσομένης.* Rursus Oedipo vel Sibylla opus est. Faculam ostendunt codices, in quibus omnibus: *ἀλύειν, κύρν', ὡς πολὲ' ἁλωσομένη.* Vides iam de nihilo non esse, quod in fine praecedentis versus Aldus habeat *σωζομένοισιν*, ut etiam est in codd. Istud *ν* paragogicum fere indicium est, sequentem versum a vocali incipere, quae forte in Aldi codice evanuerat. Luxatus fuit mala librariorum manu pentameter, cuius sensum et metrum proclive fuit restituere:

ἀλύειν, πόλεως ὥσπερ ἁλωσομένης.

Brunck.

236. *εὐκόσμως.* Sic tres codices, quod ob euphoniam praetuli. Aldus *ἐν κόσμῳ.* Scripserat forte Poëta *ἐν κώμοις.* Brunck.

237. *κεύθεσι.* Est vox homerica *κεῦθος.* Lexicographis incognitum *κεῦθμα*, nec memini alibi quam hîc legisse: habent enim libri omnes *ὑπὸ κεύθμασι γαίης.*

οὐδέποτ᾽ οὐδὲ θανὼν ἀπολεῖς κλέος, οὐδέ γε λήσεις,
ἄφθιτον ἀνθρώποις αἰὲν ἔχων ὄνομα,
Κύρνε, καθ᾽ Ἑλλάδα γῆν στρωφώμενος, ἠδ᾽ ἀνὰ νήσους,
ἰχθυόεντα περῶν πόντον ἐπ᾽ ἀτρύγετον,
οὐχ ἵππων νώτοισιν ἐφήμενος· ἀλλά σε πέμψει
ἀγλαὰ Μουσάων δῶρα ἰοστεφάνων.
πᾶσι γὰρ οἷσι μέμηλε καὶ ἐσσομένοισιν ἀοιδή,
ἔσσῃ ὁμῶς, ὄφρ᾽ ἂν γῆ τε καὶ ἠέλιος.
αὐτὰρ ἐγὼν ὀλίγης παρὰ σεῦ οὐ τυγχάνω αἰδοῦς·
ἀλλ᾽ ὥσπερ μικρὸν παῖδα λόγοις μ᾽ ἀπατᾷς.

Κάλλιστον τὸ δικαιότατον· λῷστον δ᾽ ὑγιαίνειν·
ἥδιστον δὲ τυχεῖν, οὗ τις ἕκαστος ἐρᾷ.

Augeantur inde lexica, si pravo exemplo lectionem mutavi. Brunck. Gaisfordus reduxit κεύθμασι. quod probo. Dicitur κεῦθμα et κευθμὸς, eâdem analogiâ quâ αἴνιγμα et αἰνιγμὸς totque alia eiusdem generis. Multorum de his alteram utram formam Lexica adhuc ignorant.

246. ὁμῶς. „ὁμῶς idem quod ὁμοῦ. *una cum.* ut ap. Theogn. 251." [h. l.] Iacobs ad Antholog. Palat. p. 428. Compares Latinorum *pariter*, passim ita usurpatum, ut pro *una cum* videatur positum esse. — ὄφρ᾽ ἄν. subaud. ᾖ. Sic infra v. 850. Homerus Il. XIV. 576. ὃς δέ κ᾽ ἀνὴρ μενέχαρμος. Plato Comicus ap. Plutarch. Themistocl. p. 235. Cor. χὤπόταν ἅμιλλα τῶν νεῶν. Adde quae notavi in Bosii Ellips. p. 605.

247. παρὰ σεῦ οὐ τυγχάνω. Sic IV. codd. Aldus οὐ omisit cum versus labe: nec a quoquam fuit repositum. Alia alii fulcra supposuerunt. In quibusdam editionibus invenio παρὰ σοῦ ἐπιτυγχάνω αἰδοῦς. Sed longe facetissimum est, quod commenti sunt alii, αἰδοῦς trisyllabum facere, nec tamen animadvertentes miserum versum crurifragio sic in duobus ultimis pedibus mulcari.
Brunck.

250. ἥδιστον δὲ τυχεῖν, οὗ τις ἕκαστος ἐρᾷ. Sic in Stobaeo, nisi quod habet ὧν pro οὗ. In Theognidis vero libris: πρᾶγμα δὲ τερπνότατον, οὗ τις ἐρᾷ τὸ τυχεῖν. Brunck.

Ιππος ἐγὼ καλὴ καὶ ἀεθλίη· ἀλλὰ κάκιστον
ἄνδρα φέρω, καί μοι τοῦτ' ἀνιηρότατον.
πολλάκι δὴ μέλλησα διαῤῥήξασα χαλινὸν
φεύγειν, ὠσαμένη τὸν κακὸν ἡνίοχον.

Οὔ μοι πίνεται οἶνος, ἐπεὶ παρὰ παιδὶ τερείνῃ
ἄλλος ἀνὴρ κατέχει πολλὸν ἐμοῦ κακίων.
ψυχρόν μοι παρὰ τῆδε φίλοι πίνουσι τοκῆες,
ὥσθ' ἅμα θ' ὑδρεύει, καί με γοῶσα φέρει.
ἔνθα μέσην παρὰ παῖδα λαβὼν ἀγκῶν', ἐφίλησα
δειρὴν, ἡ δὲ τέρεν φθέγγετ' ἀπὸ στόματος.

Γνωτή τοι πενίη, καὶ ἀλλοτρίη περ ἐοῦσα.
οὔτε γὰρ εἰς ἀγορὴν ἔρχεται οὔτε δίκας.
πάντῃ γὰρ τοὔλασσον ἔχει· πάντῃ δ' ἐπίμικτος,
πάντῃ δ' ἐχθρὰ ὁμῶς γίγνεται, ἔνθα περ ᾖ.

Ισως τοι τὰ μὲν ἄλλα θεοὶ θνητοῖς ἀνθρώποις,
γῆράς τ' οὐλόμενον καὶ νεότητ' ἔδοσαν.
τῶν πάντων δὲ κάκιστον ἐν ἀνθρώποις, θανάτου τε
καὶ πασέων νούσων ἐστὶ πονηρότατον,
παῖδας ἐπεὶ θρέψαιο, καὶ ἄρμενα πάντα παράσχοις, παρέσχοις, Herm. Vign. p. 930
χρήματα δ' ἐγκαταθεὶς πόλλ' ἀνιηρὰ πάθοις,

258. Aldus et plerique codd. habent: *ὡς θαμὰ θ' ὑδρεύει.* Non facile est sensum huius fragmenti declarare, quod sumtum videtur ex amatoria elegia. Mallem legi: *ἡ δέ θ' ἅμ' ὑδρεύει, καί με γοῶσα καλεῖ. Illa vero simul ac it aquatum, gemens me vocat.* Brunck.

261. Conf. Friedemann. de med. syll. pentam. gr. p. 358.

270. Vulgo *χρήματα δ' ἐγκαταθῇς, πόλλ' ἀνιηρὰ παθών.* Verbum quod ab *ἐπεὶ* pendet, optativum esse debet, ut duo quae praecedunt. Brunck.

τὸν πατέρ' ἐχθαίρουσι, καταρῶνται δ' ἀπολέσθαι,
καὶ στυγέουσ', ὥσπερ πτωχὸν ἐπερχόμενον.

Εἰκὸς τὸν κακὸν ἄνδρα κακῶς τὰ δίκαια νομίζειν,
μηδεμίαν κατόπιν ἀζόμενον νέμεσιν.
δειλῷ γάρ τ' ἀπάλαμνα βροτῷ πάρα πόλλ' ἀνελέσθαι
πὰρ ποδὸς, ἡγεῖσθαί θ' ὡς καλὰ πάντα τιθεῖ.

Ἀστῶν μηδενὶ πιστεύων πόδα τόνδε πρόβαινε,
μήθ' ὅρκῳ πίσυνος, μήτε συνημοσύνῃ,
μηδ' εἰ Ζῆν' αὐτὸν παρέχοι βασιλῆα μέγιστον
ἔγγυον ἀθανάτων, πιστὰ τιθεῖν ἐθέλων.
ἐν γάρ τοι πόλει ὧδε κακοψόγῳ ἁνδάνει οὐδέν·
ὡς δὲ τὸ σῶσαι οἱ πολλοὶ ἀνολβύτεροι.

274. *κατόπιν.* V. Friedemann. l. c. p. 289.

275. *ἀπάλαμνα* male vertunt *difficilia.* Ex opposito nomine intelligitur illud significare *indecora*, *mala*, *inhonesta*, *turpia.* Solon XIV. 12. *οὐδ' ἔρδειν ἔθ' ὁμῶς ἔργ' ἀπάλαμνα θέλει.* Infra in hisce Excerptis 473. *μυθεῖται δ' ἀπάλαμνα, τὰ νήφονσ' εἴδεται αἰσχρά.* Brunck.

277. Vulgo legitur *μηδενὶ πιστὸς ἐών.* Atqui nomen *πιστὸς* Theognidi valde frequentatum, nullibi apud eum occurrit pro *πιστεύων*, *fidens*; quam significationem sententia huius loci requirit. *πιστὸς ἐὼν* librarii errore scriptum fuisse opinor, pro eo quod reposui, *πιστεύων.* Activa significatione *πιστὸς* pro *fretus* afferri ait in Thesauro II. Stephanus a Budeo ex Platone. Budeum consulere non vacat: sed aliud exemplum non minus certum in promtu habeo. Sophocles Oed. Col. 1031.

ἀλλ' ἴσθ' ὅτῳ σὺ πιστὸς ὢν ἔδρας τάδε.

Nemo non videt *πιστὸς* ne eo quidem sensu quo adhibetur a Tragico hic locum habere. Brunck.

278. *συνημοσύνῃ.* Codd. omnes *φιλημοσύνῃ.* Brunck.

279. *μηδ' εἰ Ζῆν' αὐτὸν παρέχοι* — Locum manifeste corruptum sic emendo. Vulgo *μηδ' εἰ Ζῆν' ἐθέλῃ παρέχειν.* Brunck.

νῦν δὲ τὰ τῶν ἀγαθῶν κακά· γίγνεται ἐσθλὰ κακοῖσιν
ἀνδρῶν, γίγνονται δ' εὐτραπέλοισι νόμος.
αἰδὼς μὲν γὰρ ὄλωλεν, ἀναιδείη δὲ, καὶ ὕβρις
νικήσασα δίκην, γῆν κατὰ πᾶσαν ἔχει.

Οὐδὲ λέων αἰεὶ κρέα δαίνυται· ἀλλά μιν ἔμπης
καὶ κρατερόν περ ἐόνθ', αἱρεῖ ἀμηχανίη.

Κωτίλῳ ἀνθρώπῳ σιγᾶν χαλεπώτατον ἄχθος.
φθεγγόμενος δ' ἀδαὴς, οἷσι παρῇ, πέλεται.
ἐχθαίρουσι δὲ πάντες, ἀναγκαίη δ' ἐπίμιξις
ἀνδρὸς τοιούτου συμποσίῳ τελέθει.

284. εὐτραπέλοισι, *urbanis, dicacibus.* νόμος, *cantilena, fabula. C'est une chanson aux railleurs.* Sic recte T. Faber, teste eius filia ad Callim. H. in Delum 304. Male vulgo ἐκτραπέλοισι. Brunck.

290. πέλεται. Sic reperit Turnebus in quodam exemplari: ipse tamen edidit μέλεται, quod et Aldus et codd. habent. Ioanni Piersono, singulari ingenio et doctrina viro, haud sine causa videbatur huic pentametro ulcus subesse ὕπουλον. Manifesta est librarii fraus, quam in voce ἀδαὴς deprehendere mihi videor. Scripserat Theognis:

φθεγγόμενος δ' ἀαδὴς οἷσι παρῇ πέλεται.

ἀαδὴς et significatione et ratione compositionis plane idipsum est, quod nobis Gallis *déplaisant.* Apud Hesychium Glossa exstat ἀαδὲς, ἀηδές. Quod neutiquam est Doricum; sed ab α privativo et ἁδεῖν. Eidem Piersono, quem vide Verisimilium p. 55. non adsentior, seq. v. pro ἀναγκαίη reponenti ἀνιηρή. Est enim eadem utriusque nominis significatio. Quaecunque coacti patimur, quaeque vix effugere licet, ea sunt maxime ἀνιηρά. Inde si quid valde est *ingratum*, id recte ἀναγκαῖον appellatur, quia ἀνάγκην seu *vim* adfert. In ἀναγκαίη intensior est significatio. Brunck. ἀναγκαίη tuetur etiam Eldikius Suspic. Specim. p. 3. Evenus ap. Plutarch. Mor. T. V. p. 500. Wyttenb. πᾶν γὰρ ἀναγκαῖον πρᾶγμ' ἀνιηρὸν ἔφυ. Cf. infra v. 464.

οὐδ' ἐθέλει φίλος εἶναι, ἐπὴν κακὸν ἀνδρὶ γένηται,
οὐδ' ἣν ἐκ γαστρὸς, Κύρνε, μιᾶς γεγόνῃ.

Πικρὸς καὶ γλυκὺς ἴσθι, καὶ ἀργαλέος, καὶ ἀπηνὴς
λάτρισι καὶ δμωσὶ, γείτοσί τ' ἀγχιθύροις.

Οὐ χρὴ κιγκλίζειν ἀγαθὸν βίον, ἀλλ' ἀτρεμίζειν,
τὸν δὲ κακὸν κινεῖν, ἔς τ' ἂν ἐς ὀρθὰ λάβῃς.

Οἱ κακοὶ οὐ πάντως κακοὶ ἐκ γαστρὸς γεγόνασιν,
ἀλλ' ἄνδρεσσι κακοῖς συνθέμενοι φιλίην·
ἔργα τε δείλ' ἔμαθον, καὶ ἔπη δύσφημα καὶ ὕβριν,
ἐλπόμενοι κείνους πάντα λέγειν ἔτυμα.

Ἐν μὲν συσσίτοισιν ἀνὴρ πεπνυμένος ἴσθι.
πάντα δέ μιν λήθειν ὡς ἀπεόντα δόκει.
εἶδε φέρειν τὰ γελοῖα· θύρηφι δὲ καρτερὸς εἴης,
γιγνώσκων ὀργὴν, ἥν τιν' ἕκαστος ἔχει.

Ἐν μὲν μαινομένοις μάλα μαίνομαι· ἐν δὲ δικαίοις
πάντων ἀνθρώπων εἰμὶ δικαιότατος.

Stobaeus 37, 3 Κύρν', ἀγαθὸς μὲν ἀνὴρ γνώμην ἔχει ἔμπεδον αἰεί·
τολμᾷ δ' ἔν τ' ἀγαθοῖς κείμενος, ἔν τε κακοῖς.
εἰ δὲ θεὸς κακῷ ἀνδρὶ βίον καὶ πλοῦτον ὀπάσσει,
ἀφραίνων κακίην οὐ δύναται κατέχειν.

294. *γεγόνῃ*. Sic Turnebus ad syntaxeos legem. Aldus et codd. *γεγόνει*. Brunck.

305. *εἶδε*, *ἴσθι*, *scias*. Sic bene Turnebus. Ediderat Aldus *εἰ δὲ* — Codices alii *εἰς δὲ φέρει*, alii *ὡς δὲ φέροι*. In praec. versu *μιν*, *αὐτὸν*, significat *τὸν πεπνυμένον ἄνδρα*. Brunck. *εἶδε* pro *ἴσθι* barbarum est. Nusquam non significat *vidit*.

308. Post hunc versum legitur in impressis sententia duobus distichis constans, quorum sine controversia Solon auctor est. Sunt inter eius fragmenta XIII. Brunck.

Μήποτ' ἐπὶ σμικρᾷ προφάσει φίλον ἄνδρ' ἀπολέσσῃς,
πειθόμενος χαλεπῇ, Κύρνε, διαβολίῃ.
εἴ τις ἁμαρτωλῇσι φίλων ἐπὶ παντὶ χολῷτο,
οὔ ποτ' ἂν ἀλλήλοις ἄρθμιοι οὐδὲ φίλοι
εἶεν. ἁμαρτωλαὶ γὰρ ἐν ἀνθρώποισιν ἕπονται
θνητοῖς, Κύρνε· θεοὶ δ' οὐκ ἐθέλουσι φέρειν.

Καὶ βραδὺς εὔβουλος εἷλεν ταχὺν ἄνδρα διώκων,
Κύρνε, σὺν εὐθείῃ θεῶν δίκῃ ἀθανάτων.

Ἥσυχος, ὥσπερ ἐγὼ, μέσσην ὁδὸν ἔρχεο ποσσὶ, Stobaeus 15, 6
μηδ' ἑτέροισι διδοὺς, Κύρνε, τὰ τῶν ἑτέρων.

Μήποτε φεύγοντ' ἄνδρα ἐπ' ἐλπίδι, Κύρνε, φιλήσῃς.
οὐδὲ γὰρ οἴκαδε βὰς, γίγνεται ὡὑτὸς ἔτι.

Μηδὲν ἄγαν σπεύδειν. πάντων μέσ' ἄριστα. καὶ οὕτως,
Κύρν', ἕξεις ἀρετὴν, ἥν τε λαβεῖν χαλεπόν.

Ζεύς μοι τῶν τε φίλων δοίη τίσιν, οἵ με φιλεῦσι,
τῶν τ' ἐχθρῶν μεῖζον, Κύρνε, δυνησόμενον.

317. *ἕπονται*. Scribendum: *ἁμαρτωλαὶ γὰρ ἐν ἀνθρώποισι πέλονται*. RUHNKENIUS ad Rutil. Lup. p. 115. a. ubi de sententia, deos omnia posse *καὶ οὐδὲν ἁμαρτάνειν*.

319. *βραδὺς εὔβουλος*. Sic Aldus et codd. Ultima in *εὔβουλος* producitur vi caesurae, ut eadem syllaba apud Homerum centies. Nihil erat causae, cur Turnebus ederet *εὐβούλως*. BRUNCK. Conf. Friedemann. de med. syll. pentam. gr. p. 289 et 357.

324. *ὡὑτός*. Sic scribi oportuit. Vulgo, solemni librariorum errore, *αὐτός*. *Non amplius est idem*, *ὁ αὐτός*. BRUNCK.

327. *τῶν φίλων, οἵ με φιλεῦσι*. Pleonasmi exemplum,

χ' οὕτως ἂν δοκέοιμι μετ' ἀνθρώποις θεὸς εἶναι,
ἤν ἀποτισάμενον μοῖρα κίχῃ θανάτου.
ἀλλά, Ζεῦ, τέλεσόν μοι, Ὀλύμπιε, καίριον εὐχήν.
δὸς δ' ἐμοὶ ἀντὶ κακῶν καί τι παθεῖν ἀγαθόν.
τεθναίην δ', εἰ μή τι κακῶν ἄμπαυμα μεριμνῶν
εὑροίμην, δοίης τ' ἀντ' ἀνιῶν ἀνίας.
αἶσα γὰρ οὕτως ἐστί· τίσις δ' οὐ φαίνεται ἡμῖν
ἀνδρῶν, οἳ τἀμὰ χρήματ' ἔχουσι, βίῃ
συλήσαντες· ἐγὼ δὲ κύων ἐπέρησα χαράδρην,
χειμάῤῥῳ ποταμῷ πάντ' ἀποσεισάμενος.
τῶν εἴη μέλαν αἷμα πιεῖν, ἐπί τ' ἐσθλὸς ὄροιτο
δαίμων, ὃς κατ' ἐμὸν νοῦν τελέσειε τάδε.

Α δειλὴ πενίη, τί μένεις προλιποῦσα παρ' ἄλλον
ἄνδρ' ἰέναι; τί δὲ δή μ' οὐκ ἐθέλοντα φιλεῖς;
ἀλλ' ἴθι, καὶ δόμον ἄλλον ἐποίχεο, μηδὲ μεθ' ἡμῶν
αἰεὶ δυστήνου τοῦδε βίου μέτεχε.

Τόλμα, Κύρνε, κακοῖσιν, ἐπεὶ κἀσθλοῖσιν ἔχαιρες,
εὖτέ σε καὶ τούτων μοῖρ' ἐπέβαλλεν ἔχειν.

qualia congessi in Indice ad Odysseae editionem Tauchnitzianam p. 176.

328. *δυνησόμενον.* Non mihi liquet de ratione qua construi debeat hoc participium. Interpretes subaudire videntur verbum substantivum, quod valde durum est. Corruptelam subodoror. Corrigebat vir doctus in margine libri quem habeo, *δυνησόμεναι.* Sed *δυνήσειν* forma activa non est in usu. Brunck. Fortasse scribendum *δυνησομένῳ.* Sic *δοίη τίσιν* etiam ad *τῶν ἐχθρῶν* referetur.

329. *μετ' ἀνθρώποις, inter homines.* Sic ex indole linguae emendo vulgatum *μετ' ἀνθρώπων,* quod est in codd. omnibus. Brunck.

331. *Ζεῦ.* Sic unus cod. Tres alii cum Aldo et Turnebo *Ζεύς.* Brunck.

334. *δοίης.* Sic recte Turnebus. Tres codd. cum Aldo, *δοίη.* Unus, *δοίην.* Brunck.

341. *Α δειλὴ* — Sic duo codd. alii *ὦ.* Brunck.

ὡς δέ περ ἐξ ἀγαθῶν ἔλαβες κακὸν, ὣς δὲ καὶ αὖτις
ἐκδῦναι πειρῶ, θεοῖσιν ἐπευχόμενος.

Μηδὲ λίην ἐπίφαινε· κακὸν δέ τι, Κύρν᾽, ἐπιφαίνων
παύρους κηδεμόνας σῆς κακότητος ἔχεις.

Ἀνδρός τοι κραδίη μινύθει μέγα πῆμα παθόντος,
Κύρν᾽· ἀποτινυμένου δ᾽ αὔξεται ἐξοπίσω.

Εὖ κώτιλλε τὸν ἐχθρόν· ὅταν δ᾽ ὑποχείριος ἔλθῃ,
τῖσαί νιν, πρόφασιν μηδεμίαν θέμενος.

Ἴσχε νόον· γλώσσῃ δὲ τὸ μείλιχον αἰὲν ἐπέσθω·
δειλῶν τοι τελέθει ὀξυτέρη κραδίη.

Οὐδένα, Κύρν᾽, αὐγαὶ φαεσιμβρότου ἠελίοιο
ἄνδρ᾽ ἐφορῶσ᾽, ᾧ μὴ μῶμος ἐπικρέμαται.
ἀστῶν δ᾽ οὐ δύναμαι γνῶναι νόον, ὅντιν᾽ ἔχουσιν·
οὔτε γὰρ εὖ ἕρδων ἁνδάνω, οὔτε κακῶς.
μωμεῦνται δ᾽ ἐμὲ πολλοὶ ὁμῶς κακοὶ ἠδὲ καὶ ἐσθλοί·
μιμεῖσθαι δ᾽ οὐδεὶς τῶν ἀσόφων δύναται.

349. *ἐπιφαίνων*. Hoc, ita flagitante sententia, reposui. Perperam in libris *ἐπιφαίνειν*. Brunck.

352. *ἀποτινυμένου*. Perperam vulgo *ἀποτιννυμένου*. *τίνω* in lingua Ionica primam producit, quae Atticis brevis est. Brunck.

355. *ἐπέσθω*. Sic quidem libri unanimi consensu: sed mendose, ni fallor. Scribendum *ἐπέστω*. Brunck.

356. *ὀξυτέρη κραδίη*. Inverso ordine et labefactato metro Aldus, *κραδίη ὀξυτέρη*, quod etiam in duobus est codd. Alii cum Turnebo, *καρδίη ὀξυτέρη*. Brunck. V. Friedemann. de med. syll. pentam. gr. p. 289. 290.

357. Huius sententiae primum distichon non legitur hoc loco in vulgatis libris, ubi exstat inter versus additos qui extra numerum sunt. Secundum distichon etiam concinnius ibi legitur quam inter numeratos. Brunck.

Μή μ' ἀέκοντα βίῃ κεντῶν ὑπ' ἄμαξαν ἔλαυνε,
εἰς φιλότητα λίην, Κύρνε, προσελκόμενος.

Ζεῦ φίλε, θαυμάζω σε. σὺ γὰρ πάντεσσιν ἀνάσσεις,
τιμὴν αὐτὸς ἔχων καὶ μεγάλην δύναμιν.
ἀνθρώπων δ' εὖ οἶσθα νόον καὶ θυμὸν ἑκάστου·
σὸν δὲ κράτος πάντων ἔσθ' ὕπατον, βασιλεῦ.
πῶς δὴ σεῦ, Κρονίδη, τολμᾷ νόος ἄνδρας ἀλιτροὺς
ἐν ταυτῇ μοίρῃ τόν τε δίκαιον ἔχειν,
ἤν τ' ἐπὶ σωφροσύνην τρεφθῇ νόος, ἤν τε πρὸς ὕβριν
ἀνθρώπων ἀδίκοις ἔργμασι πειθομένων;
οὐδέ τι κεκριμένον πρὸς δαίμονός ἐστι βροτοῖσιν,
οὐδ' ὁδὸς, ἥν τις ἰὼν ἀθανάτοισιν ἅδοι.
ἔμπης δ' ὄλβον ἔχουσιν ἀπήμονα· τοὶ δ' ἀπὸ δειλῶν
ἔργων ἴσχονται θυμὸν, ὅμως πενίης
μητέρ' ἀμηχανίην ἔλαβον, τὰ δίκαια φιλεῦντες,
ἥ τ' ἀνδρῶν προάγει θυμὸν ἐς ἀμπλακίην,

363. ὑπ' ἄμαξαν. Sic Aldus et codd. Turnebus edidit ὑφ' ἅμαξαν. Non hilum interest. Sed Ionice scripsit Theognis; estque hoc e dialecto, tametsi apud Herodotum vocem hanc asperatam videre memini. Brunck.

369. πῶς δὴ σεῦ. Sic IV. codd. Mendam Aldinae editionis πῶς δὲ σεῦ correxit nescio quis πῶς δὲ σέο. Brunck.

370. μοίρῃ. Vulgo μοίρᾳ. Ionicam formam praestant tres codd. Brunck.

371. τρεφθῇ. Foeda in libris menda τερφθῇ; nec interpretibus suboluit: vertunt enim: *sive probitate delectetur mens*. Atqui graece non dicitur τέρπεσθαι ἐπί τι, sed ἐπὶ τινί. multoque minus τέρπεσθαι πρὸς ὕβριν. Sed graecum est τρέπεσθαι ἐπί τι et πρός τι. Sic in Homerico Epigr. εἰς κάμινον·

ἢν δ' ἐπ' αναιδείην τρεφθέντες ψευδῆ ἄρησθε.
Brunck.

374. ἥν τις ἰών. Perperam in libris ἥν τιν' ἰών. Brunck.

376. Legendum omnino: ὅμως πενίην μητέρ' ἀμηχα

βλάπτουσ' ἐν στήθεσσι φρένας κρατερῆς ὑπ' ἀνάγκης·
τολμᾷ δ' οὐκ ἐθέλων αἴσχεα πολλὰ φέρειν,
χρημοσύνῃ εἴκων, ἣ δὴ κακὰ πολλὰ διδάσκει,
ψεύδεά τ', ἐξαπάτας τ', οὐλομένας τ' ἔριδας,
ἄνδρα καὶ οὐκ ἐθέλοντα· κακὸν δέ οἱ οὐδὲν ἔοικεν·
ἡ γὰρ καὶ χαλεπὴν τίκτει ἀμηχανίην.
ἐν πενίῃ δ' ὅ τε δειλὸς ἀνὴρ, ὅ τε πολλὸν ἀμείνων,
φαίνεται, εὖτ' ἂν δὴ χρημοσύνη κατέχῃ.
τοῦ μὲν γάρ τ' ἄδικα φρονέει νόος, οὔτε περ αἰεὶ
ἰθεῖα γνώμη στήθεσιν ἐμπέφυε·
τοῦ δ' αὖ οὔτε κακοῖς ἕπεται νόος, οὔτ' ἀγαθοῖσι.
τὸν δ' ἀγαθὸν τολμᾷν χρὴ τά τε, καὶ τὰ φέρειν.

Αἰδεῖσθαί τε φίλους, φεύγειν τ' ὀλεσήνορας ὅρκους
ἐντρέπου, ἀθανάτων μῆνιν ἀλευόμενος.

Μηδὲν ἄγαν σπεύδειν· καιρὸς δ' ἐπὶ πᾶσιν ἄριστος
ἔργμασιν ἀνθρώπων· πολλάκι δ' εἰς ἀρετὴν

νίης ἔλαβόν. Consentiunt libri omnes in *πενίης.* Sed plerique habent etiam *ἀμηχανίης.* Sententiam corrupit librariorum stupor casus susque deque habentium. Mox sequitur de Paupertate v. 384. *ἡ γὰρ καὶ χαλεπὴν τίκτει ἀμηχανίην.* Brunck.

386. *εὖτ' ἂν δή.* Sic codd. In impressis *ἔστ' ἂν δή.* Brunck.

388. *ἐμπέφυε.* Mendose libri *ἐμπεφύῃ.* Brunck.

390. Comma post *τε* delendum. Ordo verborum: *χρὴ τολμᾷν φέρειν τά τε καὶ τά.* Infra v. 437. sq. *ἐπιτολμᾷν χρὴ δῶρ' ἀθανάτων, οἷα διδοῦσιν, ἔχειν.*

392. Libri omnes *ἔντρεπε δ' ἀθανάτων.* Adversativa particula inepte inserta. Scribendum erat, ut fecimus, *ἐντρέπου ἀθανάτων.* vel *ἐντρέπε' ἀθανάτων,* pro *ἐντρέπεο.* Estque hoc a codd. scriptura minus remotum, proinde verisimilius. Activum *ἐντρέπω* hic locum non habet. Brunck.

σπεύδει ἀνὴρ κέρδος διζήμενος, ὅν τινα δαίμων
πρόφρων εἰς μεγάλην ἀμπλακίην παράγει,
καί οἱ ἔθηκε δοκεῖν ἃ μὲν ᾖ κακὰ, ταῦτ' ἀγάθ' εἶναι
εὐμαρέως· ἃ δ' ἂν ᾖ χρήσιμα, ταῦτα κακά.

Φίλτατος ὢν ἥμαρτες· ἐγὼ δέ τοι αἴτιος οὐδέν.
ἀλλ' αὐτὸς γνώμης οὐκ ἀγαθῆς ἔτυχες.

Οὐδένα θησαυρὸν καταθήσεις παισὶν ἀμείνω
αἰδοῦς, ἥ τ' ἀγαθοῖς ἀνδράσι, Κύρν', ἕπεται.

Μηδενὸς ἀνθρώπων κακίων δόκει εἶναι ἑταῖρος,
ᾧ γνώμη θ' ἕπεται, Κύρνε, καὶ ᾧ δύναμις.

Πίνων δ' οὐχ οὕτως θωρήξομαι, οὐδ' ἐμὲ οἶνος
ἐξάγει, ὥστ' εἰπεῖν δεινὸν ἔπος περὶ σοῦ.

Οὐδέν' ὁμοῖον ἐμοὶ δύναμαι διζήμενος εὑρεῖν
πιστὸν ἑταῖρον, ὅτῳ μή τις ἔνεστι δόλος.

401. Hic in impressis legitur: *οὐδένα θησαυρὸν παισὶν καταθήσῃ ἀμείνω.* Recurritque idem versus 1157. ubi *καταθήσειν παισὶν ἄμεινον.* Apud Stobaeum longe diversa lectio. Ex linguae indole cum ἐνδον oportet *καταθήσεαι*: cum *παισὶν* vero, *καταθήσεις.* Brunck.

403. *κακίων.* Sic Aldus et codd. bono sensu: *Homine nullo, qui velit possitque facere bene, peior amicus videaris.* Turnebus, nescio unde, dedit *κακίας*: tanquam si dixisset Theognis, *γνώμην ἕπεσθαι τῷ κακῷ.* Brunck.

405. *θωρήξομαι.* Sic unus cod. recte, ut Turnebus. Tres alii et Aldus *θωρίξομαι.* E variis lectionibus a Turnebo collectis receptum in recentioribus editt. *θωρήσσομαι.* Brunck. — *οὐδ' ἐμὲ οἶνος.* Conf. Friedemann. de med. syll. pentam. gr. p. 359.

ἐς βάσανον δ' ἐλθὼν παρατρίβομαι, ὥστε μολίβδῳ
χρυσός· ὑπερτερίη δ' ἄμμιν ἔνεστι νόῳ.

Πολλά με καὶ συνιέντα παρέρχεται· ἀλλ' ὑπ' ἀνάγκης
σιγῶ, γιγνώσκων ἡμετέρην δύναμιν.

Πολλοῖς ἀνθρώποις γλώσσῃ θύραι οὐκ ἐπίκεινται
ἁρμόδιαι, καί σφιν πόλλ' ἀμέλητα μέλει.

409. παρατρίβομαι. Eodem modo Theognis infra v. 585. et Herodotus VII. c. 10. loco a doctissimis etiam hominibus perperam intellecto, de cuius vero sensu et genuinâ scripturâ, quae paene coacta fuit cedere glossemati, ante complures egi annos cum doctissimo mihique amicissimo viro, Davide Schulzio, quo ille tempore in eo erat, ut Excerpta Herodotea commentario illustraret. Hîc addo quae metallurgus Parisinus, Gillet-Laumont, verissima communicavit cum Bastio: „Quant au passage d'Hérodote, où il est dit *que l'on distinguoit l'or pur, en le frottant contre d'autre or*, il me semble que le mot παρατρίψωμεν doit être conservé, mais que le mot *contre* doit ètre changé en celui *à côté*. Alors le passage devient clair, et ne suppose que l'emploi d'un corps dur, propre à recevoir la trace des métaux.“ *Observations sur cette question: Peut-on distinguer par l'odorat l'alliage des métaux? traduites de l'allemand de M. Boettiger par F. J. Bast.* p. 7. Aliud hac in re τρίβειν, aliud παρατρίβειν. ὁ χρυσὸς τρίβεται βασάνῳ (infra v. 442.): sed idem παρατρίβεται alii metallo ἐν βασάνῳ, s. ut hîc poëtice ἐλθὼν ἐς βάσανον.

410. Libri omnes: ὑπερτερίης δ' ἄμμιν ἔνεστι νόος, quod latine sic redditur: *praestantior vero nobis inest mens.* Bene sit interpreti! Bonus ille homo ὑπερτερίης accepisse videtur pro nomine adiectivo. Atqui substantivum est ὑπερτερίη. Hesychius: ὑπερτερίῃσι, νεωτερισμοῖς, ὑπερηφανίαις. Hanc significationem sequens, facillime quis duarum literarum mutatione graeca emendabit, reponendo: ὑπερτερίης δ' ἄμμιν ἄπεστι νόος: vel liberius, ὑπερτερίης δ' οὐδὲν ἔνεστι νόῳ: vel ὑπερτερίη δ' οὔ τις ἔνεστι νόῳ. Sed substantivo ὑπερτερίη innata est etiam *praestantiae* significatio, cui, si quis eam retinere velit, graeca accommodabit, nobiscum legendo: ὑπερτερίη δ' ἄμμιν ἔνεστι νόῳ. Brunck.

414. πόλλ' ἀμέλητα μέλει. Apud Stobaeum melius:

πολλάκι γὰρ τὸ κακὸν κατακείμενον ἔνδον, ἄμεινον·
 ἐσθλὸν δ' ἐξελθὸν, λώϊον ἢ τὸ κακόν.

Ἀρχὴν μὲν μὴ φῦναι ἐπιχθονίοισιν ἄριστον,
 μηδ' ἐσιδεῖν αὐγὰς ὀξέος ἠελίου·
φύντα δ', ὅπως ὤκιστα πύλας Ἀΐδαο περῆσαι,
 καὶ κεῖσθαι πολλὴν γαῖαν ἐφεσσάμενον.

Φῦσαι καὶ θρέψαι ῥᾶον βροτὸν, ἢ φρένας ἐσθλὰς
 ἐνθέμεν. οὐδείς πω τοῦτό γ' ἐπεφράσατο,
ὅστις σώφρον' ἔθηκε τὸν ἄφρονα, καὶ κακὸν ἐσθλόν.
 εἰ δ' Ἀσκληπιάδαις τοῦτό γ' ἔδωκε θεὸς,
ἰᾶσθαι κακότητα καὶ ἀτηρὰς φρένας ἀνδρῶν,
 πολλοὺς ἂν μισθοὺς καὶ μεγάλους ἔφερον.
εἰ δ' ἦν ποιητόν τε καὶ ἔνθετον ἀνδρὶ νόημα,
 οὔ ποτ' ἂν ἐξ ἀγαθοῦ πατρὸς ἔγεντο κακος,
πειθόμενος μύθοισι σαόφροσιν. ἀλλὰ διδάσκων
 οὔ ποτε ποιήσεις τὸν κακὸν ἄνδρ' ἀγαθόν.

πόλλ' ἀλάλητα πέλει. Longe etiam apud eum diversa est sequentis distichi lectio, quam receptae in Theognide non praefero. BRUNCK.

417. ἀρχήν. Sic Stobaeus. In Theognide autem πάντων. BRUNCK.

420. πολλὴν γαῖαν ἐφεσσάμενον. Vide Hemsterhusium ad Hesychii glossam ἐπιέσσασθαι γῆν, ταφῆναι. et Valckenarium ad Herodotum p. 610. 12. Vulgo, πολλὴν γῆν ἐπαμησάμενον. BRUNCK.

421. τοῦτό γ' ἔδωκε. Sic IV. codd. Ingratum hiatum efficit omissio particulae in impressis. BRUNCK. Aldus ediderat, τοῦτο ΕΔΩΚΕ. Legendum erat, sicut ex MSS. edidit Brunckius, auctoritate Plutarchi Platonic. Quaest. p. 1000. C. Dionis Chrysostomi Orat. I. p. 2. Athenaei VI. p. 256. C. Εἰ δ' Ἀσκληπιάδαις ΤΟΥΤΟ Γ' ΕΔΩΚΕ θεός. Neque enim aliter constat syntaxis, ut Theognidem consulenti patebit. Athenaei locus effugit diligentiam Wyttenbachii in specimine Editionis operum Plutarch. p. 28. PORSON. in Append. ad Toupii Emendatt. p. 463.

Νήπιος, ὃς τὸν ἐμὸν μὲν ἔχει νόον ἐν φυλακῇσι,
τὸν δ᾽ αὑτοῦ ἴδιον οὐδὲν ἐπιστρέφεται.

Οὐδείς τοι πάντ᾽ ἐστὶ πανόλβιος. ἀλλ᾽ ὁ μὲν ἐσθλὸς
τολμᾷ ἔχων τὸ κακόν, κοὐκ ἐπίδηλος ὅμως·
δειλὸς δ᾽ οὔτε κακοῖσιν ἐπίσταται, οὔτ᾽ ἀγαθοῖσι
θυμὸν ὁμῶς μίσγειν. ἀθανάτων δὲ δόσεις
παντοῖαι θνητοῖσιν ἐπέρχοντ᾽. ἀλλ᾽ ἐπιτολμᾷν
χρὴ δῶρ᾽ ἀθανάτων, οἷα διδοῦσιν, ἔχειν.

Εἴ μ᾽ ἐθέλεις πλύνειν, κεφαλῆς ἀμίαντον ἀπ᾽ ἄκρης
αἰεὶ λευκὸν ὕδωρ ῥεύσεται ἡμετέρης.
εὑρήσεις δ᾽ ἐμὲ πᾶσιν ἐπ᾽ ἔργμασιν ὥςπερ ἄπεφθον
χρυσὸν, ἐρυθρὸν ἰδεῖν, τριβόμενον βασάνῳ,
τοῦ χροιῆς καθύπερθε μέλας οὐχ ἅπτεται ἰὸς,
οὐδ᾽ εὐρὼς, αἰεὶ δ᾽ ἄνθος ἔχει καθαρόν.

Ἄνθρωπ᾽, εἰ γνώμης ἔλαχες μέρος, ὥςπερ ἀνοίης,
καὶ σώφρων οὕτως, ὥσπερ ἄφρων, ἐγένου,
πολλοῖς ἂν ζηλωτὸς ἐφαίνεο τῶνδε πολιτῶν,
οὕτως, ὥσπερ νῦν οὐδενὸς ἄξιος εἶ.

Οὔ τοι σύμφορόν ἐστι γυνὴ νέα ἀνδρὶ γέροντι.
οὐ γὰρ πηδαλίῳ πείθεται, ὡς ἄκατος·
οὐδ᾽ ἄγκυραι ἔχουσιν· ἀποῤῥήξασα δὲ δεσμὰ
πολλάκις ἐκ νυκτῶν ἄλλον ἔχει λιμένα.

432. τὸν — ἴδιον. τῶν — ἰδίων corrigunt Iacobs. ad Antholog. Palat. p. 557. et Friedemann. de med. syll. pentam. gr. p. 289. 355.

433. Haec sententia in impressis bis posita. Recurrit versus finem ad v. 1159. Eam semel tantum exhibeo, melioribus adsumtis lectionibus. BRUNCK.

451. οὐδ᾽ ἄγκυραι ἔχουσιν. Sic codd. tum Theognidis, tum Stobaei. In illo inepte editum ἄγκυραν ἔχουσιν: in hoc Grotius dedit, οὐδ᾽ ἄγκυρα ἔχοι νιν. BRUNCK.

Μήποτ' ἐπ' ἀπρήκτοισι νόον ἔχε, μηδὲ μενοίνα
χρήμασι, τῶν ἄνυσις γίγνεται οὐδεμία.

Εὐμαρέως τοι χρῆμα θεοὶ δόσαν, οὔτε τι δειλὸν,
οὔτ' ἀγαθόν· χαλεπῷ δ' ἔργματι κῦδος ἔπι.

Ἀμφ' ἀρετῇ τρίβου, καί σοι τὰ δίκαια φίλ' ἔστω,
μηδέ σε νικάτω κέρδος, ὅτ' αἰσχρὸν ἔοι.

Μηδένα τῶνδ' ἀέκοντα μένειν κατέρυκε παρ' ἡμῖν,
μηδὲ θύραζε κέλευ' οὐκ ἐθέλοντ' ἰέναι.
μηδ' εὕδοντ' ἐπέγειρε, Σιμωνίδη, ὅντινα ἡμῶν
θωρηχθέντ' οἴνῳ μαλθακὸς ὕπνος ἕλοι.
μηδὲ τὸν ἀγρυπνέοντα κέλευ' ἀέκοντα καθεύδειν.
πᾶν γὰρ ἀναγκαῖον χρῆμ' ἀνιηρὸν ἔφυ.

453. *μήποτ' ἐπ' ἀπρήκτοισι.* Sic tres codd. in quarto ἐν. Aldus neutram praepositionem habet, versu ruente, quem sustentavit Turnebus scribendo *μή ποτε ἀπρήκτοισι.* At verae lectionis in emendandis meminit, unde eam adsciverunt sequiores editores. Brunck. — *νόον ἔχε.* V. Friedemann. de med. syll. pentam. gr. p. 289. et 357.

456. *χαλεπῷ δ' ἔργματι κῦδος ἔπι.* *Gloriosum est rem difficilem perfecisse. Qui se ex difficultatibus expedivit, hunc gloria consequitur.* Haec est poëtae mens, quam emendata verba referunt. Libri omnes sine sensu *χαλεπῷ δ' ἔργματι κῦδος ἔχει.* Brunck.

457. *τὰ δίκαια φίλ' ἔστω.* Sic codd. Aldus, *τὰ δίκαια φίλα,* imperfecto versu, quod, ut alia multa, ostendit, quanta cum religione et fide codicem quem typis describeret, sequi et repraesentare solebat. Turnebus edidit *φίλ' ἔσται,* facta melioris lectionis in emendationibus mentione. Brunck.

458. *ἔοι.* Immo *ἔῃ*, quod Bekkerus dedit. Idem vitium v. 462. ab eodem sublatum.

464. Hic versus citatur tanquam Eveni a Plutarcho, Moral. p. 1102. B. Brunck.

τῷ πίνειν δ' ἐθέλοντι παρασταδὸν οἰνοχοείτω.
    οὐ πάσας νύκτας γίγνεται ἁβρὰ παθεῖν.
αὐτὰρ ἐγὼ, μέτρον γὰρ ἔχω μελιηδέος οἴνου,
    ὕπνου λυσικάκου μνήσομαι οἴκαδ' ἰών·
δείξω δ' ὡς οἶνος χαριέστατος ἀνδρὶ πεπόσθαι.
    οὔτε τι γὰρ νήφω, οὔτε λίην μεθύω.
ὃς δ' ἂν ὑπερβάλλῃ πόσιος μέτρον, οὐκ ἔτ' ἐκεῖνος Stobaeus 18,14
    τῆς αὐτοῦ γλώσσης καρτερὸς, οὐδὲ νόου·
μυθεῖται δ' ἀπάλαμνα, τὰ νήφοισ' εἴδεται αἰσχρά·
    αἰδεῖται δ' ἔρδων οὐδὲν, ὅταν μεθύῃ,
τὸ πρὶν ἐὼν σώφρων τε καὶ ἤπιος. ἀλλὰ σὺ ταῦτα
    γιγνώσκων, μὴ πῖν' οἶνον ὑπερβολάδην.
ἀλλ' ἢ πρὶν μεθύειν ὑπανίστασο, μή σε βιάσθω
    γαστὴρ, ὥστε κακὸν λάτριν ἐφημέριον·
ἢ παρεὼν μὴ πῖνε. σὺ δ' οὐκ ἔχε τοῦτο μάταιον:
    κωτίλλεις αἰεὶ, τοὔνεκά τοι μεθύεις.

465. *παρασταδὸν οἰνοχοείτω*. Quis? ὁ *οἰνοχόος*. Adsumitur enim extrinsecus cognatum verbo substantivum. Sed alia mihi oborta suspicio: adverbium *παρασταδὸν* suppositum fuisse a pudico quodam ludimagistro; scripsisse vero Theognidem:

τῷ πίνειν δ' ἐθέλοντι καλὸς παῖς οἰνοχοείτω.

Idque firmare videtur sequens *ἁβρὰ παθεῖν*. Brunck.

469. Hoc distichon et quatuor sequentia citat Athenaeus cum multa varietate lectionis p. 428. Illinc sumsi v. 475. *σώφρων τε καὶ ἤπιος*. Vulgo legitur *σώφρων, τότε νήπιος*, fluctuante in veteribus libris lectione. Nam Aldus habet *οὔτε νήπιος*. Tres codd. *ὅτε νήπιος*. Brunck.

470. V. Friedemann. de med. syll. pentam. gr. p. 356.

479. Aldus *σὺ δὲ ἔχε τοῦτο μάταιον*. Sicque tres codd. sed cum vacuo post *δὲ* spatio, quantum sit syllabae recipiendae. In quarto *σὺ δ' ἔχε*. Nec *σὺ δ' ἔσχες*, nec *σὺ δ' αὖ ἔχε* scribendum erat. Emendo certissime *σὺ δ' οὐκ ἔχε τοῦτο μάταιον*. [Mirus error viri doctissimi, vix ille in tirone ferendus.] In seq. v. Aldus dedit *κοτύλης αἰεὶ*, quod sane insecuti editores non intellexerunt, sed fulciendo versui articulum praefixerunt, *τῆς κο-*

ἡ μὲν γὰρ φέρεται φιλοτήσιος, ἡ δὲ πρόκειται,
τὴν δὲ θεοῖς σπένδεις, τὴν δ' ἐπὶ χειρὸς ἔχεις·
ἀρνεῖσθαι δ' οὐκ οἶδας. ἀνίκητος δὲ τοιοῦτος,
ὃς πολλὰς πίνων μή τι μάταιον ἐρεῖ.
ὑμεῖς δ' εὖ μυθεῖσθε παρὰ κρητῆρι μένοντες,
ἀλλήλων ἔριδας δὴν ἀπερυκόμενοι,
ἐς τὸ μέσον φωνεῦντες ὁμῶς ἑνὶ καὶ σὺν ἅπασι.
χ' οὕτως συμπόσιον γίγνεται οὐκ ἄχαρι.

Stobaeus 18,15 Ἄφρονος ἀνδρὸς ὁμῶς καὶ σώφρονος οἶνος, ὅταν δὴ
πίνεθ' ὑπὲρ τὸ μέτρον, κοῦφον ἔθηκε νόον.

Stobaeus 18,16 Ἐν πυρὶ μὲν χρυσόν τε καὶ ἄργυρον ἴδριες ἄνδρες
γιγνώσκουσ'· ἀνδρὸς δ' οἶνος ἔδειξε νόον,

τέλης αἰεί; et ne genitivus ille ponderibus suis libratus, tanquam aërostaticus follis, cuius admiratio nunc vel sapientes insanire facit, volitaret, punctum in fine praec. versus deleverunt, ut is a τοῦτο μάταιον suspenderetur. Inde nata haec phrasis:

σὺ δ' αὖ ἔχε τοῦτο μάταιον
τῆς κοτύλης αἰεί, τοὔνεκά τοι μεθύεις.

quam sic latine expressam video in editione Wintertoni. *Tu vero habe hoc vanum calicis semper, propter quod sane potus es.* Ecquis tali versione adiutus Graecum poëtam facile non intelligat? Vera lectio quam reposui, quam habent codices mei omnes, iam exstabat in emendandis Turnebi, et a docto Germano Michaele Neandro recepta fuerat, in editione minime omnium contemnenda. Quis nescit combibones garrulitate saepe non minus quam vino incalescere? Brunck.

483. *ἀρνεῖσθαι δ' οὐκ οἶδας.* Sic bene tres codd. In primariis editt. omissa connectiva particula, quam sequiorum editorum alii ultro inseruerunt, alii neglexerunt. Parum interest, coniunctimne scribatur *τοιοῦτος*, ut Aldus et pars codicum habet, an divisim *ἀνίκητος δέ τοι οὗτος*, ut Turnebus et duo codd. Brunck.

484. *πολλάς.* Sic codd. In primariis editt. perperam *πολλούς.* Subauditur *κύλικας.* Brunck.

καὶ μάλα περ πινυτοῦ, τὸν ὑπὲρ μέτρον ἤρα-
το πίνων,
ὥστε καταισχύναι καὶ πρὶν ἐόντα σοφόν.

Οἰνοβαρέω κεφαλὴν, Ονομάκριτε, καί με βιᾶται Stobaeus 18,
οἶνος, ἀτὰρ γνώμης οὐκ ἔτ' ἐγὼ ταμίης
ἡμετέρης, τὸ δὲ δῶμα περιτρέχει. ἀλλά γ' ἀναστὰς
πειρηθῶ, μή πως καὶ πόδας οἶνος ἔχῃ,
καὶ νόον ἐν στήθεσσι. δέδοικα δὲ μή τι μάταιον
ἕρξω θωρηχθεὶς, καὶ μέγ' ὄνειδος ἔχω.

Οἶνος πινόμενος πουλὺς, κακόν· ἢν δέ τις αὐτὸν Stobaeus 18,
πίνῃ ἐπισταμένως, οὐκ κακὸν, ἀλλ' ἀγαθόν.

Ηλθες δὴ, Κλεάριστε, βαθὺν διὰ πόντον ἀνύσσας,
ἐνθάδ' ἐπ' οὐδὲν ἔχοντ', ὦ τάλαν, οὐδὲν ἔχων.
νηός τοι πλευρῇσιν ὑπὸ ζυγὰ θήσομεν ἡμεῖς,
Κλεάρισθ', οἷ' ἔχομεν, χ' οἷα διδοῦσι θεοί.

493. *ἤρατο.* Sic IV. codd. Primariae editt. *ἤρετο.* BRUNCK.

497. *τὸ δὲ δῶμα περιτρέχει.* Hinc Iuvenalis Sat. VI. *Totum vertigine tectum ambulat.* Vide B. Martini Var. Lect. IV. 4. BRUNCK.

498. *πειρηθῶ.* Sic codd. bene. Aldus mendose ediderat *πορηθῶ.* Aliarum editt. lectio *πειρήσω* coniectori debetur. BRUNCK. — 499. fort. *ὡς νόον* —.

501. *κακὸν* bis in hoc disticho et *ἀγαθὸν* habent codd. omnes et Aldus. *κακὸς* et *ἀγαθὸς* sunt ab imperito correctore. Adiectivum neutrum singulare cum substantivis diversi generis et numeri construitur eleganter per ellipsin nominis *χρῆμα.* Res est pueris nota, et exempla ubique obvia. Comicus in Concion. 236.

χρήματα πορίζειν εὐπορώτατον γυνή.

In Pluto 782.

ὡς χαλεπόν εἰσιν οἱ φίλοι,
οἱ φαινόμενοι παραχρῆμ', ὅταν πράττῃ τις εὖ.

BRUNCK. V. Porson. Advers. p. 278. Lips.

τῶν δ' ὄντων τὰ ἄριστα παρέξομεν· ἢν δέ τις ἔλθῃ
σεῦ φίλος ὢν, κατάκεισ', ὡς φιλότητος ἔχεις.
οὔτε τι τῶν ὄντων ἀποθήσομαι, οὔτε τι μεῖζον
σῆς ἕνεκα ξενίης ἄλλοθεν οἰσόμεθα.
ἢν δέ τις εἰρωτᾷ τὸν ἐμὸν βίον, ὧδέ οἱ εἰπεῖν,
ὡς εὖ μὲν χαλεπῶς, ὡς χαλεπῶς δὲ μάλ' εὖ,
ὥσθ' ἕνα μὲν ξεῖνον πατρώϊον οὐκ ἀπολείπειν,
ξείνια δὲ πλεόνεσσ' οὐ δυνατὸς παρέχειν.

Οὔ σε μάτην, ὦ Πλοῦτε, βροτοὶ τιμῶσι μάλιστα,
ἦ γὰρ ῥηϊδίως τὴν κακότητα φέρεις.
καὶ γάρ τοι πλοῦτον μὲν ἔχειν, ἀγαθοῖσιν ἔοικεν·
ἡ πενίη δὲ κακῷ σύμφορος ἀνδρὶ φέρειν.
πλήθει δ' ἀνθρώπων ἀρετὴ μία γίγνεται ἥδε,
ΠΛΟΥΤΕΙΝ· τῶν δ' ἄλλων οὐδὲν ἄρ' ἦν ὄφελος.
οὐδ' εἰ σωφροσύνην μὲν ἔχοις Ῥαδαμάνθυος αὐτοῦ,
πλείονα δ' εἰδείης Αἰολίδεω Σισύφου,
(ὅς τε καὶ ἐξ Ἀΐδεω πολυϊδρείῃσιν ἀνῆλθε,
πείσας Περσεφόνην αἱμυλίοισι λόγοις,

508. *σεῦ φίλος ὤν*. Sic Aldus et tres codd. Typothetae, ut videtur, errore in Turnebi editione excusum fuit *Ζεῦ φίλος ὤν*, quod plerique sequiorum editorum stulte retinuerunt, non tamen Neander. In quarto codice pro *σεῦ φίλος* est *ἄφιλος*. Brunck.

514. *πλεόνεσσ'*. Perperam in codd. et primariis editt. *πλέον ἔστ'*. Brunck.

515. 517. sq. V. Porson. l. c.

519. Hoc distichon et quae sequuntur omnia ad fragmenti finem, in impressis leguntur inferius v. 699. Brunck.

522. *Αἰολίδεω*. In libris *Αἰολίδου*. In seq. versu, ubi recte Turnebus edidit *Ἀΐδεω*, Aldus habet *Ἀΐδαο*, quae etiam codd. trium scriptura est. Dialecti nullam rationem habuerunt librarii. Tum codd. et primariae editt. *πολυϊδρίῃσιν* minus bene. Brunck. Vitium metricum in v. *Σίσυφος* hic et infra v. 531. correxerunt Iortinus et Porsonus. V. huius Adversar. l. c.

ἥ τε βροτοῖς παρέχει λήθην, βλάπτουσα νόημα·
ἄλλος δ' οὔπω τις τοῦτό γ' ἐπεφράσατο,
ὅν τινα δὴ θανάτοιο μέλαν νέφος ἀμφικαλύψοι,
ἔλθοι δ' ἐς κρυερὸν χῶρον ἀποφθιμένων,
κυανέας τε πύλας παραμείψεται, αἵ τε θανόντων
ψυχὰς εἴργουσι, καίπερ ἀναινομένας.
ἀλλ' ἄρα κἀκεῖθεν Σίσυφος πάλιν ἤλυθεν ἥρως
ἐς φάος ἠελίου, σφῇσι πολυφροσύναις.)
οὐδ' εἰ ψεύδεα μὲν ποιοῖς ἐτύμοισιν ὁμοῖα,
γλῶσσαν ἔχων ἀγαθὴν Νέστορος ἀντιθέου,
ὠκύτερος δ' εἴησθα πόδας ταχεῶν Ἁρπυιῶν,
καὶ παίδων Βορέου, τῶν ἄφαρ ἶσι πόδες.
ἀλλά γε χρὴ πάντας γνώμην ταύτην καταθέσθαι, Stobaeus 91, 10
ὡς πλοῦτος πλείστην πᾶσιν ἔχει δύναμιν.

Ὤι μοι ἐγὼν ἥβης καὶ γήραος οὐλομένοιο, Stobaeus 116, 11
τοῦ μὲν ἐπερχομένου, τῆς δ' ἀπονισσομένης.

Οὔτε τινὰ προὔδωκα φίλον καὶ πιστὸν ἑταῖρον,
οὔτ' ἐν ἐμῇ ψυχῇ δούλιον οὐδὲν ἔνι.

527. ἀμφικαλύψοι. Immo ἀμφικαλύψαι.

528. ἐς κρυερόν. Sic Aldus, ut scribere debuit librarius unius e Regiis codd. ubi est ἐς κρυερόν. Tres alii ἐς σκιερόν. Brunck.

533. ποιοῖς. Sic bene Turnebus. In codd., ut in Aldina, ποιεῖς. Brunck.

536. ἶσι. In uno cod. εἶσι, male pro ἶσι. Tres alii cum Aldo τῶν ἄφαρ εἰσὶ πόδες. Brunck.

540. τῆς δ' ἀπονισσομένης. Sic est in Stobaeo: in Anthologia Planudis L. I. Tit. *in senectutem et senes*, ἀπονεισομένης: in Theognidis vero libris tum scriptis tum impressis, τῆς δ' ἀπανισταμένης. Brunck.

542. δούλιον recte in edit. Wintertoni redditum *servile*. Qui *dolosum* verterant, similem epenthesin hic esse rebantur literae υ, qua οὔνομα dicitur pro ὄνομα. Sed δούλιον pro δόλιον nullibi credo exstare. Brunck.

Αἰεί μοι φίλον ἦτορ ἰαίνεται, ὁππότ' ἀκούσω
αὐλῶν φθεγγομένων ἱμερόεσσαν ὄπα.
χαίρω δ' αὖ πίνων, καὶ ὑπ' αὐλητῆρος ἀείδων,
χαίρω δ' εὔφθογγον χερσὶ λύρην ὀχέων.

Stobaeus 62, 36 *Οὔποτε δουλείη κεφαλὴ εὐθεῖα πέφυκεν·*
ἀλλ' αἰεὶ σκολιή, κ'αὐχένα λοξὸν ἔχει.
οὔτε γὰρ ἐκ σκίλλης ῥόδα φύεται, οὐθ' ὑάκινθος·
οὐδέ ποτ' ἐκ δούλης τέκνον ἐλευθέριον.

Οὔ τις ἀνὴρ, φίλε Κύρνε, πέδας χαλκεύεται αὐτῷ,
εἰ μὴ ἐμὴν γνώμην ἐξαπατῶσι θεοί.

Δειμαίνω μὴ τήνδε πόλιν, Πολυπαίδη, ὕβρις,
ἥπερ Κενταύρους ὠμοφάγους, ὀλέσῃ.

Χρή με παρὰ στάθμην καὶ γνώμονα τήνδε δικάσσαι,
Κύρνε, δίκην, ἶσόν τ' ἀμφοτέροισι δόμεν,

543. *ἰαίνεται.* Sic liquido scriptum in uno e Regiis: duo alii *ἴενεται.* Sciunt qui veteres libros tractarunt, quam saepe confuderint librarii *αι* et *ε.* Aldus *ἰναιται,* quod etiam ex *ἰαίνεται* depravatum. Turnebus dedit *ἀγάλλεται,* cuius verbi significatio sententiae minus est accommodata: estque hoc in plerisque editt. licet iamdudum sinceram lectionem recepisset Neander. Brunck.

545. *αὖ.* Perperam in libris *εὖ.* — *ὑπ' αὐλητῆρος ἀείδων,* ut infra 803. Certissima mihi videtur haec Piersoni emendatio, Verisimil. p. 226. Quod autem sequitur *χερσὶ λύρην ὀχέων,* sollicitari non credo debere, locumque per me tuebitur, donec bonus codex, qui forte nunquam in lucem protrahetur, meliorem lectionem afferat. Brunck.

547. *δουλείη.* Perperam Aldus et Turnebus *δουλίη.* Brunck.

554. *ὀλέσῃ.* Bekkerus: „Mut. et Vat. *ὄλεσεν.*" Haec videtur genuina scriptura. Compares Euripidis Fragm. Inus, ubi eadem ellipsi: *Μηδ' ὡς κακοὺς γαίκληρος, εὖ πράξας ποτὲ, Ζητῶν τὰ πλείον' εἶτα πάντ' ἀπώλεσεν.* V. Porson. ad Euripid. Orest. 1035.

555. *παρὰ στάθμην καὶ γνώμονα.* Valckenarii emendatio

μάντεσιν, οἰωνοῖς τε, καὶ αἰθομένοις ἱεροῖσιν,
    ὄφρα μὴ ἀμπλακίης αἰσχρὸν ὄνειδος ἔχω.

Μηδένα πω κακότητι βιάζεο· τῷ δὲ δικαίῳ
    τῆς εὐεργεσίης οὐδὲν ἀρειότερον.

Ἄγγελος ἄφθογγος πόλεμον πολύδακρυν ἐγείρει,
    Κύρν', ἀπὸ τηλαυγοῦς φαινόμενος σκοπιῆς.
ἀλλ' ἵπποις ἔμβαλλε ταχυπτέρνοισι χαλινούς·
    δηΐων γάρ σφ' ἀνδρῶν ἀντιάσειν δοκέω·
οὐ πολλὴν τὸ μεσηγὺ διαπρήξουσι κέλευθον,
    εἰ μὴ ἐμὴν γνώμην ἐξαπατῶσι θεοί.

Χρὴ τολμᾷν χαλεποῖσιν ἐν ἄλγεσι κείμενον ἄνδρα,
    πρός τε θεῶν αἰτεῖν ἔκλυσιν ἀθανάτων.

Φράζεο, κίνδυνός τοι ἐπὶ ξυροῦ ἵσταται ἀκμῆς.
    ἄλλοτε πόλλ' ἕξεις, ἄλλοτε παυρότερα,
ὥστε σε μήτε λίην ἀφνεὸν κτεάτεσσι γενέσθαι,
    μήτε σέ γ' ἐς πολλὴν χρημοσύνην ἐλάσαι.

Εἴη μοι τὰ μὲν αὐτὸν ἔχειν, τὰ δὲ πόλλ' ἐπιδοῦναι
    χρήματα τῶν ἐχθρῶν τοῖσι φίλοισιν ἔχειν.

Κεκλῆσθαι δ' ἐς δαῖτα, παρέζεσθαι δὲ παρ' ἐσθλὸν
    ἄνδρα χρεὼν, σοφίην πᾶσαν ἐπιστάμενον,

est, qua nihil verius. Vide Praestantissimi Viri Animadv. in Ammonium II. 6. Inepte vulgo legitur *καὶ γνώμην*. Quod sequitur distichon in editione Turnebi sedem suam deseruit, huic priori praepositum, unde sensus plane peremtus. BRUNCK.

563. *ταχυπτέρνοισι*. Sic IV. codd. In impressis perquam absurde *τανυπτερύγεσσι*. BRUNCK.

565. *πολλὴν κέλευθον*. Libri omnes *πολλὸν*, quod sane soloecum est, nec amplius erat ferendum. *διαπρήξουσι* habent codd. omnes et Aldus. Male Turnebus *διαπρήσσουσι*. BRUNCK.

τοῦ συνίειν, ὁπόταν τι λέγῃ σοφὸν, ὄφρα διδαχθῇς,
καὶ τοῦτ' εἰς οἶκον κέρδος ἔχων ἀπίῃς.

Ἥβῃ τερπόμενος παίζω. δηρὸν γὰρ ἔνερθε
γῆς, ὀλέσας ψυχὴν, κείσομαι ὥστε λίθος
ἄφθογγος, λείψω δ' ἐρατὸν φάος ἠελίοιο·
ἔμπης δ' ἐσθλὸς ἐὼν ὄψομαι οὐδὲν ἔτι.

Δόξα μὲν ἀνθρώποισι κακὸν μέγα· πεῖρα δ' ἄριστον.
πολλοὶ ἀπείρητον δόξαν ἔχουσ' ἀγαθῶν.
εἰς βάσανον δ' ἐλθὼν, παρατριβόμενός τε μολίβδῳ,
χρυσὸς ἄπεφθος ἐὼν, καλὸς ἅπασιν ἔσῃ.

Εὖ ἔρδων εὖ πρᾶσσε. τί δ' ἄγγελον ἄλλον ἰάλλεις;
τῆς εὐεργεσίης ῥηδίη ἀγγελίη.

Οἵ με φίλοι προδιδοῦσιν, ἐπεὶ τόν γ' ἐχθρὸν ἀλεῦμαι,
ὥστε κυβερνήτης χοιράδας εἰναλίας.

Ῥήδιον ἐξ ἀγαθοῦ θεῖναι κακὸν, ἢ 'κ κακοῦ ἐσθλόν.
μή με δίδασκ'· οὔ τοι τηλίκος εἰμὶ μαθεῖν.

Ἐχθαίρω κακὸν ἄνδρα· καλυψαμένη δὲ πάρειμι,
μικρῆς ὄρνιθος κοῦφον ἔχουσα νόον.

584. *ἀπείρητον δόξαν.* Perperam Turnebus *ἀπειρήτων.* Distichon hoc in codd. bis *κεῖται.* Altero loco ubi repetitum est, subiectum habet distichon quod hic sequitur, quodque in impressis est v. 1101. estque illic *ἀπείρητος.* Brunck.

587. *εὖ ἔρδων εὖ πρᾶσσε.* Sic bene tres codd. in uno, ut in impressis. *ἔρδω.* Sensus est: *Bene facienti tibi bene sit. Bene faciens felix sis.* — *τί δ' ἄγγελον.* Pro *δὲ* perperam in libris est *κε*, quod aliter retineri non poterat. nisi scribendo *ἰάλλοις.* Brunck.

ἐχθαίρω δὲ γυναῖκα περίδρομον, ἄνδρα τε μάργον,
ὃς τὴν ἀλλοτρίην βούλετ' ἄρουραν ἀροῦν.
ἄλλα, τὰ μὲν προβέβηκεν, ἀμήχανόν ἐστι γενέσθαι
ἔργα· τὰ δ' ἐξοπίσω τῇ φυλακῇ μελέτω.

Τολμᾷν χρὴ τὰ διδοῦσι θεοὶ θνητοῖσι βροτοῖσι,
ῥηϊδίως δὲ φέρειν ἀμφότερον τὸ λάχος.
μήτε κακοῖσι νοσῶν λυποῦ φρένα, μήτ' ἀγαθοῖσι
τερφθῇς ἐξαπίνης, πρὶν τέλος ἄκρον ἰδεῖν.

Ἄνθρωπ', ἀλλήλοισιν ἀπόπροθεν ὦμεν ἑταῖροι.
πλὴν τούτου, παντὸς χρήματός ἐστι κόρος.
δὴν δὴ καὶ φίλοι ὦμεν, ἀτὰρ κείνοισιν ὁμιλεῖν
ἀνδράσιν, οἳ τὸν σὸν μᾶλλον ἴσασι νόον.

Οὔ μ' ἔλαθες φοιτῶν κατ' ἀμαξιτὸν, ἣν ἄρα καὶ πρὶν
ἠλάστρεις, κλέπτων ἡμετέρην φιλίην.
ἔῤῥε θεοῖσίν τ' ἐχθρὲ καὶ ἀνθρώποισιν ἄπιστε,
ψυχρὸν ὃς ἐν κόλπῳ ποικίλῳ εἶχες ὄφιν.

595. περίδρομον, *vulgivaga venere utentem, une coureuse.* Vide Bentleium ad Callimachi Epigr. XXX. Alio sensu occurrit in Phocylidis Carmine in mulieres. BRUNCK.

597. ἀμήχανόν ἐστι. Sic codd. Perperam in primariis editt. aliisque plerisque ἀμήχαν' ἔνεστι. Initio versus ἄλλα excudi volui. Nomen est, non adverbium: τὰ μὲν προβέβηκεν ἔργα, ἀμήχανόν ἐστιν ἄλλα γενέσθαι. Post hanc sententiam tria sequuntur in impressis disticha, quae omisi, quia Solonis sunt, et inter eius fragmenta exstant V. v. 65. BRUNCK. V. quae monui ad Sophocl. T. II. p. 328.

600. ἀμφότερον τὸ λάχος, *utramque sortem, prosperam et malam fortunam.* Male in libris ἀμφοτέρων. BRUNCK.

605. ἀτὰρ κείνοισιν ὁμιλεῖν. Sic emendo vulgatum ἀτάρ τ' ἄλλοισιν. In codd. ἀτάρ τ' ἀλλήλοισιν. BRUNCK.

610. ποικίλῳ, *vario, vafro, versuto.* Perperam in li-

Κύρνε, κύει πόλις ἥδε· δέδοικα δὲ μὴ τέκῃ ἄνδρα
εὐθυντῆρα κακῆς ὕβριος ὑμετέρης.
τοιάδε καὶ Μάγνητας ἀπώλεσεν ἔργα καὶ ὕβρις,
οἷα τανῦν ἱερὴν τήνδε πόλιν κατέχει.

Stobaeus 18, 16 Πολλῷ τοι πλέονας λιμοῦ κόρος ὤλεσεν ἤδη
ἄνδρας, ὅσοι μοίρης πλεῖον ἔχειν ἔθελον.

Stobaeus 12, 17 Ἀρχῇ ἐπὶ ψεύδους μικρὴ χάρις· ἐς δὲ τελευτὴν
αἰσχρὸν δὴ κέρδος· καὶ κακὸν ἀμφότερον
γίγνεται. οὐδέ τι καλὸν ὅτῳ ψεῦδος προσομαρτεῖ
ἀνδρὶ, καὶ ἐξῆλθε πρῶτον ἀπὸ στόματος.

Οὐ χαλεπὸν ψέξαι τὸν πλησίον, οὐδὲ μὲν αὐτὸν
αἰνῆσαι. δειλοῖς ἀνδράσι ταῦτα μέλει.
σιγᾷν δ' οὐκ ἐθέλουσι κακοὶ κακὰ λεσχάζοντες·
οἱ δ' ἀγαθοὶ πάντων μέτρον ἴσασιν ἔχειν.

Οὐδένα παμπήδην ἀγαθὸν καὶ μέτριον ἄνδρα
τῶν νῦν ἀνθρώπων ἠέλιος καθορᾷ.

Stobaeus 98, 53 Οὔτι μάλ' ἀνθρώποις καταθύμια πάντα τελεῖται.
πολλῷ γὰρ θνητῶν κρείσσονες ἀθάνατοι.

bris ποικίλον. Epitheton infideli amico melius convenit quam angui, cui iam suum adpositum est, ψυχρόν. Brunck.

619. προσομαρτεῖ est in quatuor codd. Vulgo προσομαρτῇ. At seq. v. libri omnes habent, metro reclamante, κἂν ἐξέλθῃ. Emendo καὶ ἐξῆλθε. Brunck.

628. πολλῷ. Sic in edito Stobaeo legitur. In scripto πολλῶν, mendose quidem, sed ad verum propius, quam recepta in Theognide lectio πολλόν. Apud hunc poetam κρείσσων magis probo quam κρέσσων, quod apud Homerum non reperitur. Brunck.

Πόλλ᾽ ἐν ἀμηχανίῃσι κυλίνδομαι, ἀχνύμενος κῆρ. Stobaeus 97,15
ἄκρην γὰρ πενίην οὐχ ὑπερεδράμομεν.

Πᾶς τις πλούσιον ἄνδρα τίει, ἀτίει δὲ πενιχρόν·
πᾶσιν δ᾽ ἀνθρώποις ὠὑτὸς ἔνεστι νόος.

Παντοῖαι κακότητες ἐν ἀνθρώποισιν ἔασι·
παντοῖαι δ᾽ ἀρεταὶ, καὶ βιότου παλάμαι.

Ἀργαλέον φρονέοντα παρ᾽ ἄφροσι πόλλ᾽ ἀγορεύειν, Stobaeus 34,13
καὶ σιγᾷν αἰεί· τοῦτο γὰρ οὐ δυνατόν.

Αἰσχρόν τοι μεθύοντα παρ᾽ ἀνδράσι νήφουσ᾽ εἶναι· Stobaeus 18,11
αἰσχρὸν δ᾽ εἰ νήφων πὰρ μεθύουσι μένοι.

Ἥβη, καὶ νεότης ἐπικουφίζει νόον ἀνδρός· Stobaeus 52,12
πολλῶν δ᾽ ἐξαίρει θυμὸν ἐς ἀμπλακίην.

Ὧιπερ μὴ θυμοῦ κρείσσων νόος, αἰὲν ἐν ἄταις,
Κύρν᾽, ὅγε καὶ μεγάλαις κεῖται ἐν ἀμπλακίαις.

630. Repetitum hoc distichon in codd. post versum nostrae editionis 1070. ibique legitur *ἀρχὴν γὰρ πενίης.* BRUNCK.

632. *ὠὑτὸς*, id est *ὁ αὐτός.* Vide ad v. 324. Perperam in libris *αὐτός.* BRUNCK.

637. *νήφουσ᾽.* Bekkerus e Cod. *νήφοσιν.* Ita etiam supra v. 473. Cave autem hoc habeas pro participio: immo est adiectivum, flectendum ut *ἄφρων*, *ἴδμων* et similia. Participia ubi naturam induerunt nominum vel substantivorum vel adiectivorum, etiam inclinationis modum mutare solent. Sic dicitur *Ἄρχων*, *Ἄρχωνος*, *Δώσων*, *Δώσωνος*, *Μέλλων*, *Μέλλωνος*, *Μένων*, *Μένωνος.* Quanquam haec regula est obnoxia exceptionibus.

638. *μένοι.* Sic unus codex. Reliqui cum Aldo *μένει*, quod aeque bonum est. Turnebus pessime *μένῃ.* BRUNCK.

642. *Κύρν᾽*, *ὅγε καὶ μεγάλαις.* Sic optime unus cod. In duobus aliis *Κύρνε καὶ μεγάλαις.* In quarto, ut in Aldina, *Κύρνε τοι καὶ μεγάλαις*, unde sequiores editores fecerunt *Κύρνε τι, καὶ μεγάλαις.* Unice vera est nostra lectio. BRUNCK.

Βουλεύου δὶς καὶ τρὶς ὅ τοι κ' ἐπὶ τὸν νόον ἔλθῃ·
ἀτηρὸς γὰρ ἀεὶ λάβρος ἀνὴρ τελέθει.

Stobaeus 37, 17 Ἀνδράσι τοῖς ἀγαθοῖς ἕπεται γνώμη τε καὶ αἰδώς·
οὐ νῦν μὲν πολλοῖς, ἀτρεκέως δ' ὀλίγοις.

Stobaeus 110, 11 Ἐλπὶς καὶ κίνδυνος ἐν ἀνθρώποισιν ὁμοῖοι.
οὗτοι γὰρ χαλεποὶ δαίμονες ἀμφότεροι.

Stobaeus 111, 15 Πολλάκι πὰρ δόξαν τε καὶ ἐλπίδα γίγνεται εὑρεῖν
ἔργ' ἀνδρῶν· βουλαῖς δ' οὐκ ἐπέγεντο τέλος.

Οὔ τοι κήδει ὁ εἷς οὔτ' εὔνουν, οὔτε τιν' ἐχθρὸν,
εἰ μὴ σπουδαίου πρήγματος ἀντιτύχοι.

Παύρους κηδεμόνας πιστοὺς εὕροις κεν ἑταίρους,
κείμενος ἐν μεγάλῃ θυμοῦ ἀμηχανίῃ.

Stobaeus 32, 4 Ἤδη νῦν αἰδὼς μὲν ἐν ἀνθρώποισιν ὄλωλεν·
αὐτὰρ ἀναιδείη γαῖαν ἐπιστρέφεται.

643. ἔλθῃ. Sic unus cod. cum Turnebo: tres alii cum Aldo ἔλθοι. Brunck. Adverte usum articuli τόν.

646. οὐ νῦν μὲν πολλοῖς, ἀτρεκέως δ' ὀλίγοις. Sic quatuor codd. et Aldus. Editiones pleraeque ex Turnebo, οἳ νῦν ἐν πολλοῖς ἀτρεκέως ὀλίγοι. Brunck.

647. ὁμοῖοι. Melius in Stobaeo legitur ὁμοῖα, quod quum reponi voluissem, nescio quo casu illud remansit. Brunck.

651. οὔτε τιν' ἐχθρόν. Perperam in libris οὔτε τὸν ἐχθρόν. Seq. v. ἀντιτύχοι, quod ultro reposueram, firmavit postmodo unus cod. Reliqui cum impressis ἀντιτύχοις. Post hanc sententiam repetitur in libris distichon, quod simplici vice exhibendum putavi v. 117. Brunck.

653. εὕροις κεν. Unus cod. εὕροισκεν. Brunck.

Ἆ δειλὴ πενίη, τί ἐμοῖς ἐπικειμένη ὤμοις Stobaeus 96,14
σῶμα καταισχύνεις καὶ νόον ἡμέτερον,
αἰσχρὰ δ' ἔμ' οὐκ ἐθέλοντα βίη καὶ πολλὰ διδάσκεις,
ἐσθλὰ παρ' ἀνθρώπων καὶ κάλ' ἐπιστάμενον;

Εὐδαίμων εἴην, καὶ θεοῖς φίλος ἀθανάτοισι, Stobaeus 103,12
Κύρν'· ἀρετῆς δ' ἄλλης οὐδεμιῆς ἔραμαι.

Σὺν σοί, Κύρνε, παθόντι κακῶς ἀνιώμεθα πάντες.
ἀλλὰ τό γ' ἀλλότριον κῆδος ἐφημέριον.

Μηδὲν ἄγαν χαλεποῖσιν ἀσῶ φρένα, μηδ' ἀγαθοῖσι
χαῖρ', ἐπεί ἐστ' ἀνδρὸς πάντα φέρειν ἀγαθοῦ.

Οὐδ' ὀμόσαι χρὴ τοῦθ', Ὅτι μήποτε πρῆγμα τόδ' ἔσται.
θεοὶ καὶ γὰρ νεμεσῶσ', οἷσιν ἔπεστι τέλος.

Χρὴ πρῆξαι μέν τοι τι. καὶ ἐκ κακοῦ ἐσθλὸν ἔγεντο,
καὶ κακὸν ἐξ ἀγαθοῦ. καί τε πενιχρὸς ἀνὴρ

657. *ἐμοῖς ἐπικειμένη ὤμοις.* Sic Stobaeus. In Theognide, *ἐμοῖσι καθημένη ὤμοις.* BRUNCK.

664. *ἀλλὰ τό γ' ἀλλότριον.* Vulgo *ἀλλά τοι ἀλλότριον.* Minus commode aberat articulus. BRUNCK.

667. Male in plerisque edit. legitur: *οὐδ' ὀμόσαι χρὴ τοῦτό τι, μήποτε.* Recte voces distinxit Neander. Simile est istud Menandri:

οὐκ ἔστιν εἰπεῖν ζῶντα, τοῦτ' οὐ πείσομαι.
BRUNCK.

668. *θεοὶ καὶ γὰρ νεμεσῶσ'.* Friedemann. de med. syll. pentam. gr. p. 558. vere, opinor, corrigit *θεοὶ γάρ τοι ν.* eamque scripturam iam Camerarius commemoravit. Vulgata, quam Sylburgius mutavit in *θ. γὰρ καὶ ν.*, non toleranda in Theognide: ferenda foret in poëta Graecitatis citerioris. V. quae notavi in Creuzeri Melet. I. p. 75. et ad Tryphiod. Wernickii p. 23. Mox leg. *ἔπ' ἔστι.*

669. *χρὴ πρῆξαι μέν τοι τι.* Perperam vulgo *καὶ πρῆξαι.* BRUNCK.

αἶψα μάλ' ἐπλούτησε, καὶ ὃς μάλα πολλὰ πέπαται
ἐξαπίνης πάντ' οὖν ὤλεσε νυκτὶ μιῇ.
καὶ σώφρων ἥμαρτε, καὶ ἄφρονι πολλάκι δόξα
ἕσπετο· καὶ τιμὴν καὶ κακὸς ὢν ἔλαχεν.

Εἰ μὲν χρήματ' ἔχοιμι, Σιμωνίδη, οἷά περ ᾔδειν,
οὐκ ἂν ἀνιῴμην τοῖς ἀγαθοῖσι συνών.
νῦν δ' ἐμὲ γιγνώσκοντα παρέρχεται· εἰμὶ δ' ἄφωνος
χρημοσύνῃ, πολλῶν γνούς περ ἄμεινον ἔτι,
οὕνεκα νῦν φερόμεσθα, καθ' ἱστία λευκὰ βαλόντες,
Μηλίου ἐκ πόντου νύκτα διὰ δνοφερήν.
ἀντλεῖν δ' οὐκ ἐθέλουσιν, ὑπερβάλλει δὲ θάλασσα
ἀμφοτέρων τοίχων, ἦ μάλα τις χαλεπῶς
σώζεται· οἱ δ' εὕδουσι· κυβερνήτην μὲν ἔπαυσαν
ἐσθλόν γ', ὃς φυλακὴν εἶχεν ἐπισταμένως·
χρήματα δ' ἁρπάζουσι βίῃ, κόσμος δ' ἀπόλωλε·
δασμὸς δ' οὐκ ἔτ' ἴσος γίγνεται ἐς τὸ μέσον·
φορτηγοὶ δ' ἄρχουσι, κακοὶ δ' ἀγαθῶν καθύπερθε.
δειμαίνω μή πως ναῦν κατὰ κῦμα πίῃ.
ταῦτ' ἐμοὶ ᾐνίχθω, κεκρυμμένα τοῖς ἀγαθοῖσι·
γιγνώσκοι δ' ἄν τις καὶ κακὸς, ἂν σοφὸς ᾖ.

671. πέπαται. Perperam in libris πέπασται. Vide supra ad v. 148. Brunck. Mallem πέπατο.

678. γνούς περ. Codd. γνοὺς ἂν ἄμεινον. Aldus neutram particulam habet claudicante versu. Brunck.

686. οὐκ ἔτ' ἴσος. Sic tres codd. recte. Vulgo ἴσως. Brunck. Mediam vocem deleri praestat: nam Theognis dixit ἶσος, non ἴσος. De h. l. nuper Thierschius notavit in Act. Philol. Monac. II. 2. p. 269.

689. Si quae versu proximo sequuntur perpendas, facile suspiceris, ante κεκρυμμένα excidisse negationem οὐ. Eâ insertâ, metro non metuendum. Homerus Il. XVII. 89. ἀσβέστῳ, οὐδ' υἱὸν λάθεν Ἀτρέος ὀξὺ βοήσας.

690. καὶ κακός. Sic e sententia legendum: inepte vulgo καὶ κακόν. Brunck.

Πολλοὶ πλοῦτον ἔχουσιν ἀΐδριες· οἱ δὲ τὰ καλὰ (Stobaeus 92, 9)
ζητοῦσιν, χαλεπῇ τειρόμενοι πενίῃ.
ἔρδειν δ' ἀμφοτέροισιν ἀμηχανίη παράκειται.
εἴργει γὰρ τοὺς μὲν χρήματα, τοὺς δὲ νόος.

Οὐκ ἔστι θνητοῖσι πρὸς ἀθανάτους μαχέσασθαι,
οὔτε δίκην εἰπεῖν, οὐδενὶ τοῦτο θέμις.

Οὐ χρὴ ποιμαίνειν ὅ τι μὴ ποιμαντέον εἴη,
οὐδ' ἔρδειν ὅ τι μὴ λώϊον ᾖ τελέσαι.

Χαίρων εὖ τελέσειας ὁδὸν μεγάλου διὰ πόντου,
καί σε Ποσειδάων χάρμα φίλοις ἀγάγοι.

Πολλούς τοι κόρος ἄνδρας ἀπώλεσεν ἀφρονέοντας, Stobaeus 4, 45
γνῶναι γὰρ χαλεπὸν μέτρον, ὅτ' ἐσθλὰ παρῇ.

Οὐ δύναμαί σοι, θυμὲ, παρασχεῖν ἄρμενα πάντα. Stobaeus 19, 4
τέτλαθι· τῶν δὲ καλῶν οὔ τι σὺ μοῦνος ἐρᾷς.

Εὖ μὲν ἔχοντος ἐμοῦ, πολλοὶ φίλοι· ἢν δέ τι δεινὸν
ἐγκύρσῃ, παῦροι πιστὸν ἔχουσι νόον.

Φροντίδες ἀνθρώπων ἔλαχον πτερὰ, ποικίλ' ἔχουσαι,
μειρόμεναι ψυχῆς εἵνεκα καὶ βιότου.

Ζεῦ πάτερ, εἴθε γένοιτο θεοῖς φίλα, τοῖς μὲν ἀλιτροῖς
ὕβριν ἁδεῖν· καί σφιν τοῦτο γένοιτο φίλον

696. οὔτε δίκην. Vulgo οὐδὲ δίκην. Brunck.

706. Post hunc versum leguntur in impressis decem disticha, quae exhibui supra ad v. 519. his subiiciuntur quinque alia Solonis, quae inter huius fragmenta vide XII. Tum codices habent distichon, quod in vulgaribus editionibus exstat inter versus additos e diversis scriptoribus, φροντίδες —. Brunck.

θυμῷ, σχέτλια ἔργα μετὰ φρεσὶν ὅστις ἀπηνὴς
    ἐργάζοιτο, θεῶν μηδὲν ὀπιζόμενος,
αὐτὸν ἔπειτα πάλιν τῖσαι κακά· μηδέ τ' ὀπίσσω
    πατρὸς ἀτασθαλίη παισὶ γένοιτο κακόν.
παῖδες δ', οἵ τ' ἀδίκου πατρὸς τὰ δίκαια νοεῦντες
    ποιοῦσι, Κρονίδη, σὸν χόλον ἁζόμενοι,
ἐξ ἀρχῆς τὰ δίκαια, μετ' ἀστοῖσιν φιλέοντες,
    μή τιν' ὑπερβασίην ἀντιτίνειν πατέρων.
ταῦτ' εἴη μακάρεσσι θεοῖς φίλα. νῦν δ' ὁ μὲν ἔρδων
    ἐκφεύγει· τὸ κακὸν δ' ἄλλος ἔπειτα φέρει.

Καὶ τοῦτ', ἀθανάτων βασιλεῦ, πῶς ἐστὶ δίκαιον,
    ἔργων ὅστις ἀνὴρ ἐκτὸς ἔοι ἀδίκων,
μή τιν' ὑπερβασίην κατέχων, μήθ' ὅρκον ἀλιτρόν,
    ἀλλὰ δίκαιος ἔοι, μὴ τὰ δίκαια παθεῖν;
τίς δὴ καὶ βροτὸς ἄλλος ὁρῶν πρὸς τοῦτον, ἔπειτα
    ἅζοιτ' ἀθανάτους; καὶ τίνα θυμὸν ἔχοι,
ὁππότ' ἀνὴρ ἄδικος καὶ ἀτάσθαλος, οὔτε τι ἀνδρῶν,
    οὔτε τι ἀθανάτων μῆνιν ἀλευόμενος,

711. *μετὰ φρεσὶν ὅστις.* Sic legendum, ut et Neandrum edidisse video. Perperam in aliis editionibus *μετὰ φρεσὶ δ' ὅστις.* Porro est hic locus in impressis omnibus perverse distinctus. Brunck.

722. Hic et secundo abhinc versu *ἔοι* repono pro *ἐών*, quod in libris omnibus est contra syntaxeos legem, cuius habita ratione Turnebus iam *παθεῖν* ediderat, nulla alia, ut opinor, auctoritate. Nam codices omnes cum Aldo habent *πάθη*, quod alii plurimi retinuerunt. Simili menda v. 726. libri habent *καὶ τίνα θυμὸν ἔχων*, ubi sensus flagitat *ἔχοι*. Brunck.

727. *οὔτε τι ἀνδρῶν, οὔτε τι ἀθανάτων.* Perperam Turnebus *οὔτε τι ἀνδρός*, quod per alias editiones propagatum fuit. Melius Aldus ediderat, ut est in codd. omnibus, *οὔτε τευ ἀνδρός.* Sed concinnior, elegantior, ac proinde vera est nostra lectio. Brunck.

ὑβρίζει, πλούτῳ κεκορημένος, οἱ δὲ δίκαιοι
τρύχονται, χαλεπῇ τειρόμενοι πενίῃ;

Ταῦτα μαθὼν, φίλ' ἑταῖρε, δικαίως χρήματα ποιοῦ,
σώφρονα θυμὸν ἔχων ἐκτὸς ἀτασθαλίης,
αἰεὶ τῶνδ' ἐπέων μεμνημένος· ἐς δὲ τελευτὴν
αἰνήσεις, μύθῳ σώφρονι πειθόμενος.

Ζεὺς μὲν τῆσδε πόληος ὑπειρέχοι, αἰθέρι ναίων,
αἰεὶ δεξιτερὴν χεῖρ' ἐπ' ἀπημοσύνῃ,
ἄλλοι τ' ἀθάνατοι μάκαρες θεοί· αὐτὰρ Ἀπόλλων
ὀρθώσαι γλῶσσαν καὶ νόον ἡμέτερον.
φόρμιγξ δ' αὖ φθέγγοιθ' ἱερὸν μέλος, ἠδὲ καὶ αὐλός.
ἡμεῖς δὲ σπονδὰς θεοῖσιν ἀρεσσάμενοι
πίνωμεν, χαρίεντα μετ' ἀλλήλοισι λέγοντες,
μηδὲν τὸν Μήδων δειδιότες πόλεμον
ὧδ' εἶναι. καὶ ἄμεινον ὁμόφρονα θυμὸν ἔχοντας
νόσφι μεριμνάων εὐφροσύνως διάγειν
τερπομένους, τηλοῦ δὲ κακὰς ἀπὸ κῆρας ἀμῦναι,
γῆράς τ' οὐλόμενον, καὶ θανάτοιο τέλος.

Χρὴ Μουσῶν θεράποντα καὶ ἄγγελον, εἴ τι περισσὸν
εἰδείη σοφίης, μὴ φθονερὸν τελέθειν·

739. Aldus habet φόρμιγγ' αὖ φθέγγοιτ' ἱερὸν μέλος ἠδὲ καὶ αὐλῷ, quod retinuit Sylburgius, correcta scripturae menda, φθέγγοιθ'. Est itaque nominativus huius verbi Apollo, quem tamen nunquam audivi tibicinem fuisse. In duobus codd. est, ut Turnebus edidit, φθέγγοισθ', quod tolerabile quidem, nec tamen minus mendosum est. Repono, φόρμιγξ δ' αὖ φθέγγοιθ' ἱερὸν μέλος, ἠδὲ καὶ αὐλός. Brunck.

743. καὶ ἄμεινον ὁμόφρονα θυμὸν ἔχοντας. Aldus et codd. ἀμείνονα εὔφρονα. In aliis editt. ἄμεινον εὔφρονα. Postremam vocem mendae arguit sequens adverbium εὐφροσύνως. Brunck.

ἀλλὰ τὰ μὲν μῶσθαι, τὰ δὲ δεικνύναι, ἄλλα δὲ ποιεῖν,
τί σφιν χρήσηται μοῦνος ἐπιστάμενος.

Φοῖβε ἄναξ, αὐτὸς μὲν ἐπύργωσας πόλιν ἄκρην,
Ἀλκαθόῳ Πέλοπος παιδὶ χαριζόμενος·
αὐτὸς δὲ στρατὸν ὑβριστὴν Μήδων ἀπέρυκε
τῆσδε πόλευς, ἵνα σοὶ λαοὶ ἐν εὐφροσύνῃ,
ἦρος ἐπερχομένου, κλειτὰς πέμπωσ' ἑκατόμβας,
τερπόμενοι κιθάρῃ καὶ ἐρατῇ θαλίῃ,
παιάνων τε χοροῖς, ἰαχαῖσί τε σὸν περὶ βωμόν.
ἦ γὰρ ἔγωγε δέδοικ', ἀφραδίην ἐσορῶν
καὶ στάσιν Ἑλλήνων λαοφθόρον. ἀλλὰ σὺ, Φοῖβε,
ἵλαος ἡμετέρην τήνδε φύλασσε πόλιν.

749. 750. Mira Brunckii interpunctio horum versuum. Alii recte ponunt post ποιεῖν punctum, post ἐπιστάμενος signum interrogationis.

751. Hi versus certissimum praebent argumentum patriae Theognidis, Megarensem eum fuisse e Graecia, fidemque abrogant Platoni ipsi, aliisque qui Siculum eum fuisse perhibuerunt. De Alcathoo Pelopis filio, qui Megaris regnavit, dirutaque a Cretensibus moenia urbis denuo exstruxit, videndus Pausanias in Atticis Cap. XLI. Eum videntur Megarenses pro conditore suae urbis habuisse, quod praeter hos Theognidis versus testatur inscriptio vetus Megaris reperta, quam protulit Io. Taylor ad Demosthenem T. II. p. 358. ubi male ΑΛΚΑΘΕΟΥ legitur pro ΑΛΚΑΘΟΟΥ. Carmen ipsum hic propono:

Ἐκ γενεῆς περίβωτον ἀπ' ἀνθυπάτων καὶ ὑπάρχων
Πλούταρχον καθαρῇσιν ἀοίδιμον εὐνομίῃσιν
προφρονέως Μεγαρῆες ἀμειβόμενοι ἐπὶ ἔργοις
εἰκόνι λαϊνέῃ στῆσαν ἀγασσάμενοι·
πάντῃ Πλουτάρχοιο κλέος, πάντῃ δέ τε θαῦμα,
πάντῃ δ' εὐνομίης ἔργος ἀπειρέσιον,
υἱέος Εὐρίοιο, τὸν Ἀλκαθόου ναετῆρες
πολλῶν ἀντ' ἀγαθῶν ἀμφὶ Δίκης τεμένει.

BRUNCK.

756. Concinnius scriberetur καὶ θαλίης ἐρατῆς. BRUNCK. Fort. καὶ τ' ἐρατῇ θαλίῃ.

ἦλθον μὲν γὰρ ἔγωγε καὶ ἐς Σικελήν ποτε γαῖαν,
ἦλθον δ' Εὐβοίης ἀμπελόεν πεδίον,
Σπάρτην τ' Εὐρώτα δονακοτρόφου ἀγλαὸν ἄστυ·
καί μ' ἐφίλευν προφρόνως πάντες ἐπερχόμενον.
ἀλλ' οὔ τίς μοι τέρψις ἐπὶ φρένας ἦλθεν ἐκείνων.
οὕτως οὐδὲν ἄρ' ἦν φίλτερον ἄλλο πάτρης.

Μή ποτ' ἐμοὶ μελέδημα νεώτερον ἄλλο φανείη
ἀντ' ἐρατῆς σοφίης. ἀλλὰ τόδ' αἰὲν ἔχων
τερποίμην φόρμιγγι καὶ ὀρχηθμῷ καὶ ἀοιδῇ,
καὶ μετὰ τῶν ἀγαθῶν ἐσθλὸν ἔχοιμι νόον.

Μήτε τινὰ ξεῖνον δηλεύμενος ἔργμασι λυγροῖς,
μήτε τιν' ἐνδήμων, ἀλλὰ δίκαιος ἐὼν
τὴν σαυτοῦ φρένα τέρπε· δυσηλεγέων δὲ πολιτῶν
ἄλλος τις σὲ κακῶς, ἄλλος ἄμεινον ἐρεῖ.

Τοὺς ἀγαθοὺς ἄλλος μάλα μέμφεται, ἄλλος ἐπαινεῖ·
τῶν δὲ κακῶν μνήμη γίγνεται οὐδεμία.
ἀνθρώπων δ' ἄψεκτος ἐπὶ χθονὶ γίγνεται οὐδείς·
ἀλλ' ὡς λώϊον, οὗ μὴ πλεόνεσσι μέλει.

761. *ἐς Σικελήν.* Aldus et pars codicum *ἐς Σικελικήν.* Saepissime in libris gentilia haec nomina permutata reperiuntur. Vide quae notamus ad Comici Vespas 838. Brunck.

773. Distichon hoc exstat in Anthologia Planudis sub Mimnermi nomine, L. I. cap. 89. Brunck.

778. *ὡς λώϊον, οὗ* —. Sic duo codd. optime. In uno leviter depravata lectio, *ὃς λώϊον.* Phrasis est: *ἀλλ' ὡς λώϊόν ἐστιν ἐκείνῳ, οὗ ὀλίγοις μέλει.* Vulgo *ἀλλ' ᾧ λώϊον,* sine sensu. Brunck.

Οὐδεὶς ἀνθρώπων οὔτ' ἔσσεται, οὔτε πέφυκεν,
ὅστις πᾶσιν ἁδὼν δύσεται εἰς Ἀΐδου.
οὐδὲ γὰρ ὃς θνητοῖσι καὶ ἀθανάτοισιν ἀνάσσει,
Ζεὺς Κρονίδης, θνητοῖς πᾶσιν ἁδεῖν δύναται.

Τόρνου καὶ στάθμης καὶ γνώμονος ἄνδρα θεωρὸν
εὐθύτερον χρὴ μὲν, Κύρνε, φυλασσέμεναι,
ᾧ τινί κεν Πυθῶνι θεοῦ χρήσασ' ἱέρεια
ὀμφὴν σημήνῃ πίονος ἐξ ἀδύτου.
οὔτε τι γὰρ προσθεὶς οὐδέν κέ τι φάρμακον εὕροις,
οὔτ' ἀφελὼν πρὸς θεῶν ἀμπλακίην προφύγοις.

Χρῆμ' ἔπαθον θανάτου μὲν ἀεικέος οὔτι κάκιον,
τῶν δ' ἄλλων πάντων, Κύρν', ἀνιηρότερον.
οἵ με φίλοι προὔδωκαν· ἐγὼ δ' ἐχθροῖσι πελασθεὶς,
εἰδήσω καὶ τῶν, ὅν τιν' ἔχουσι, νόον.

Βοῦς μοι ἐπὶ γλώσσης κρατερῷ ποδὶ λὰξ ἐπιβαίνων
ἴσχει κωτίλλειν, καίπερ ἐπιστάμενον.
Κύρν', ἔμπης δ' ὅ τι μοῖρα παθεῖν, οὐκ ἔσθ' ὑπαλύξαι.
ὅ ττι δὲ μοῖρα παθεῖν, οὔ τι δέδοικα παθεῖν.

780. *δύσεται.* Sic bene edidit Aldus. E prosodiae ignorantia Turnebus dedit *δύσσεται.* Brunck.

784. *χρὴ μὲν* —. Sic Aldus et codd. Mendosam Turnebi lectionem editiones plurimae receperunt *χρὴ μιν.* At idem bene pro *φυλασσόμενον* reposuit *φυλασσέμεναι.* Seq. v. impressi habent, *ᾧ τινί κεν Πυθῶνι θεὸς χρήσας ἱερείᾳ.* In duobus codd. scripturam observavi *ἱερεία.* Emendo, namque corrupta mihi videtur lectio, *θεοῦ χρήσασ' ἱέρεια.* Quid frequentius apud scriptores, quam *ἔχρησεν ἡ Πυθία?* Brunck.

791. *οἵ με φίλοι προὔδωκαν.* Supra v. 580. *οἵ με φίλοι προδιδοῦσιν.* quod repetitur infra v. 811. Passim articulus a substantivo ita seiungitur interserto pronomine.

ἐς πολὺ ἄῤῥητον κακὸν ἥκομεν, ἔνθα μάλιστα,
Κύρνε, συναμφοτέρους μοῖρα λάβοι θανάτου.

Οἳ δ' ἀπογηράσκοντας ἀτιμάζουσι τοκῆας,
τούτων τοι χώρη, Κύρν', ὀλίγη τελέθει.

Μήτε τιν' αὖξε τύραννον ἐπ' ἐλπίσι κέρδεος εἶναι,
μήτε κτεῖνε, θεῶν ὅρκια συνθέμενος.

Πῶς ἡμῖν τέτληκεν ὑπ' αὐλητῆρος ἀείδειν
θυμός; γῆς δ' οὖρος φαίνεται ἐξ ἀγορῆς,
ἥ τε τρέφει καρποῖσιν ἐν εἰλαπίναις φορέοντας
ξανθῆσίν τε κόμαις πορφυρέους στεφάνους.
ἀλλ' ἄγε δὴ, Σκύθα, κεῖρε κόμην, ἀπόπαυε δὲ κῶμον,
πένθει δ' εὐώδη χῶρον ἀπολλύμενον.

Πίστει χρήματ' ὄλεσσα, ἀπιστίῃ δ' ἐσάωσα·
γνώμη δ' ἀργαλέη γίγνεται ἀμφοτέρων.
πάντα τάδ' ἐν κοράκεσσι καὶ ἐν φθορᾷ· οὐδέ τις ἡμῖν
αἴτιος ἀθανάτων, Κύρνε, θεῶν μακάρων·
ἀλλ' ἀνδρῶν τε βίη, καὶ κέρδεα πολλὰ, καὶ ὕβρις
πολλῶν ἐξ ἀγαθῶν ἐς κακότητ' ἔβαλον.

Δισσαί τοι πόσιος κῆρες δειλοῖσι βροτοῖσι,
δίψα τε λυσιμελὴς, καὶ μέθυσις χαλεπή.

797. *ἄῤῥητον κακόν.* Sic quatuor codd. qua in lectione acquiescimus. Impressi *ἄῤῥηκτον*, quod sane correctionis indigebat, quam feliciter adhibuit Ruhnkenius reponendo *ἄπρηκτον*. Adi elegantissimae doctrinae virum in Epist. Crit. II. p. 194. Brunck.

799. Non male hoc distichon subiungeretur illi quod est v. 153. ut e duobus una fieret sententia. Brunck.

814. *ἔβαλον.* Aldus et tres codd. *ἔβαλεν.* Brunck.

τούτων δ' ἂν τὸ μέσον στρωφήσομαι, οὐδ' ἐμὲ πείσεις,
οὔτε τι μὴ πίνειν, οὔτε λίην μεθύειν.
οἶνος ἐμοὶ τὰ μὲν ἄλλα χαρίζεται· ἓν δ' ἀχάριστος,
εὖτ' ἂν θωρήξας μ' ἄνδρα πρὸς ἐχθρὸν ἄγῃ.
ἀλλ' ὁπόταν καθύπερθεν, ἐὼν ὑπένερθε, γένηται,
τουτάκις οἴκαδ' ἴμεν παυσάμενοι πόσιος.

Εὖ μὲν κείμενον ἄνδρα κακῶς θέμεν εὐμαρές ἐστιν·
εὖ δὲ θέμεν τὸ κακῶς κείμενον, ἀργαλέον.

Λὰξ ἐπίβα δήμῳ κενεόφρονι, τύπτε δὲ κέντρῳ
ὀξέϊ, καὶ ζεύγλην δύσλοφον ἀμφιτίθει.
οὐ γὰρ ἔθ' εὑρήσεις δῆμον φιλοδέσποτον ὧδε
ἀνθρώπων, ὁπόσους ἠέλιος καθορᾷ.

Ζεὺς ἄνδρ' ἐξολίσειεν Ὀλύμπιος, ὃς τὸν ἑταῖρον
μαλθακὰ κωτίλλων ἐξαπατᾶν ἐθέλει.

Ἄνδρα τοι ἔστ' ἀγαθὸν χαλεπώτατον ἐξαπατῆσαι,
ὡς ἐν ἐμῇ γνώμῃ, Κύρνε, πάλαι κέκριται.
ἦδεα μὲν καὶ πρόσθεν, ἀτὰρ πολὺ λώϊον ἤδη,
οὕνεκα τοῖς δειλοῖς οὐδεμί' ἐστὶ χάρις.

Πολλάκις ἡ πόλις ἥδε δι' ἡγεμόνων κακότητα,
ὥσπερ κεκλιμένη ναῦς, παρὰ γῆν ἔδραμε.

820. ἄγῃ. Aldus et codd. ἄγει. Turnebus ἄγοι. Mendosum utrumque. Brunck.

822. οἴκαδ' ἴμεν παυσάμενοι πόσιος. Subauditur μέμνησθε. Sic Aldus et codd. Turnebus edidit παυσάμενον, haud deterius, subaudiendo χρή. Brunck.

831. In impressis legitur integra haec sententia ad v. 1081. Hic vero posterius distichon solummodo conspicitur cum perversa lectione; sicque bis κεῖται. Brunck.

Τῶν δὲ φίλων εἰ μέν τις ὁρᾷ μέ τι δεινὸν ἔχοντα,
αὐχέν' ἀποστρέψας οὐδ' ἐσορᾷν ἐθέλει.
ἢν δέ τί μοι ποθὲν ἐσθλὸν, ἃ πολλάκι γίγνε-
ται ἀνδρὶ,
πολλοὺς ἀσπασμοὺς καὶ φιλότητας ἔχω.

Οἵ με φίλοι προδιδοῦσι, καὶ οὐκ ἐθέλουσί τι δοῦναι,
ἀνδρῶν φαινομένων· ἀλλ' ἐγὼ αὐτομάτη
ἑσπερίη τ' ἔξειμι, καὶ ὀρθρίη αὖθις ἔσειμι,
ἦμος ἀλεκτρυόνων φθόγγος ἐγειρομένων.

Πολλοῖς ἀχρήστοισι θεὸς διδοῖ ἀνδράσιν ὄλβον Stobaeus 106,
ἐσθλὸν, ὃς οὔθ' αὐτῷ βέλτερος οὐδὲν ἐὼν,
οὔτε φίλοις. ἀρετῆς δὲ μέγα κλέος οὔποτ' ὀλεῖται.
αἰχμητὴς γὰρ ἀνὴρ γῆν τε καὶ ἄστυ σαοῖ.

Ἐν μοι ἔπειτα πέσοι μέγας οὐρανὸς εὐρὺς ὕπερθε
χάλκεος, ἀνθρώπων δεῖμα παλαιγενέων,
εἰ μὴ ἐγὼ τοῖσιν μὲν ἐπαρκέσω, οἵ με φιλεῦσι,
τοῖς δ' ἐχθροῖς ἀνίη καὶ μέγα πῆμ' ἔσομαι.

Οἶνε, τὰ μέν σ' αἰνῶ, τὰ δὲ μέμφομαι· οὐδέ
σε πάμπαν
οὔτε ποτ' ἐχθαίρειν, οὔτε φιλεῖν δύναμαι.
ἐσθλὸς καὶ κακὸς ἐσσί. τίς ἄν σέ γε μωμήσαιτο,
τίς δ' ἂν ἐπαινήσαι, μέτρον ἔχων σοφίης;

839. ἢν δέ τί μοι ποθὲν ἐσθλόν. Sic Aldus et codd. Turnebus vero edidit ἢν δέ τι μ' ᾖ ποθέν. Brunck.

844. ἦμος. Sic Aldus et codd. Nescio unde Turnebus Doricum ἆμος acciverit. Brunck.

855. ἐσθλὸς καὶ κακὸς ἐσσί. Hic praeferendam non duxi trium codd. lectionem ἐσθλὸν καὶ κακὸν ἐσσί. Seq. v. ἐπαινήσαι optativum requirit linguae indoles. Perperam in libris ἐπαινήσῃ. Brunck.

Ἡβάοις, φίλε θυμέ· τάχ' ἄν τινες ἄλλοι ἔσοιντο
ἄνδρες· ἐγὼ δὲ θανὼν γαῖα μέλαιν' ἔσομαι.
πῖν' οἶνον, τὸν ἐμοὶ κορυφῆς ἄπο Τηϋγέτοιο
ἄμπελοι ἤνεγκαν, τὰς ἐφύτευσ' ὁ γέρων
οὔρεος ἐν βήσσῃσι θεοῖσι φίλος Θεότιμος,
ἐκ πλατανιστοῦντος ψυχρὸν ὕδωρ ἐπάγων.
τοῦ πίνων, ἀπὸ μὲν χαλεπὰς σκεδάσεις μελεδῶνας,
θωρηχθεὶς δ', ἔσεαι πολλὸν ἐλαφρότερος.

Εἰρήνη καὶ πλοῦτος ἔχοι πόλιν, ὄφρα μετ' ἄλλων
κωμάζοιμι· κακοῦ δ' οὐκ ἔραμαι πολέμου.
μηδὲ λίην κήρυκος ἀν' οὖς ἔχε μακρὰ βοῶντος.
οὐ γὰρ πατρῴας γῆς πέρι μαρνάμεθα.
ἀλλ' αἰσχρὸν, παρεόντα καὶ ὠκυπόδων ἐπιβάντα
ἵππων, μὴ πόλεμον δακρυόεντ' ἐσιδεῖν.

Οἴ μοι ἀναλκείης. ἀπὸ μὲν Κήρινθος ὄλωλε,
Ληλάντου δ' ἀγαθὸν κείρεται οἰνόπεδον·
οἱ δ' ἀγαθοὶ φεύγουσι, πόλιν δὲ κακοὶ διέπουσιν.
ὡς κυψελλίζον Ζεὺς ὀλέσειε γένος.

857. Distichum hoc in codd. huius sententiae primum est, habentque omnes *ἡβάοις*. In impressis hoc suo loco omissum, repositum est inter additos versus, ibique legitur *ἡβώοις*, forte pro *ἡβῴης*. Praeterea legitur ipsum hoc distichon inter numeratos versus 1067. mutato tantum *ἡβάοις* in *τέρπεό μοι*. Brunck. *ἡβώοις* unice probandum. Hac enim forma epici utuntur. Ita etiam Gaisfordus v. 1229.

859. *τὸν ἐμοὶ κορυφῆς.* Sic recte duo codd. Vulgo *τὸν ἐμῆς κορυφῆς.* Brunck.

863. *σκεδάσεις μελεδῶνας.* Sic Horatius: *Dissipat Euius curas edaces.* Brunck.

871. *Κήρινθος.* Sic perite Turnebus et Neander. In Aldina aliisque plurimis editt. mendose *Κήρυνθος.* Urbs est Euboeae, de qua praeter Cellarium videndus Valckenarius ad Herodotum p. 427. 27. Brunck.

Γνώμης οὐδὲν ἄμεινον ἀνὴρ ἔχει ἔν γε ἑαυτῷ,
οὐδ' ἀγνωμοσύνης, Κύρν', ἀνιηρότερον.

Μὴ πάντ' ἀνδράσι, Κύρνε, καταθνητοῖς χαλεπαίνειν,
γιγνώσκων, ὡς νοῦν οἷον ἕκαστος ἔχει
αὐτὸς ἐνὶ στήθεσσι, καὶ ἔργματα τῷ τε δικαίῳ,
τῷ τ' ἀδίκῳ, μέγα κεν πῆμα βροτοῖσιν ἐπῇ.
ἔστι τὸ μὲν χεῖρον, τὸ δ' ἄμεινόν γ' ἔργον ἑκάστου·
οὐδεὶς δ' ἀνθρώπων αὐτὸς ἅπαντα σοφός.

Ος τις ἀνάλωσιν τηρεῖ, κατὰ χρήματα θηρῶν,
κυδίστην ἀρετὴν τοῖς συνιεῖσιν ἔχει.
εἰ μὲν γὰρ κατιδεῖν βιότου τέλος ἦν, ὁπόσον τις
ἤμελλ' ἐκτελέσας εἰς Ἀΐδαο περᾶν,
εἰκὸς ἂν ἦν, ὃς μὲν πλείω χρόνον αἶσαν ἔμιμνε,
φείδεσθαι μᾶλλον τοῦτον ὃν εἶχε βίον.
νῦν δ' οὐκ ἔστιν· ὃ δὴ καὶ ἐμοὶ μέγα πένθος ὄρωρε,
καὶ δάκνομαι ψυχὴν, καὶ δίχα θυμὸν ἔχω.
ἐν τριόδῳ δ' ἕστηκα· δύ' εἰσὶ πρόσθεν ὁδοί μοι·
φροντίζω τούτων ἥν τιν' ἴω προτέρην·
ἢ μηδὲν δαπανῶν τρύχω βίον ἐν κακότητι,
ἢ ζώω τερπνῶς, ἔργα τελῶν ὀλίγα;

877. *μὴ πάντ' ἀνδράσι, Κύρνε.* Meliore vocum collocatione versui numeros suos reddidi. In codd. scriptum, ut in Aldina, *Κύρνε μὴ πάντ' ἄνδρεσσι.* Turnebi inconcinna est lectio, *Κύρνε μὴ ἀνδράσι πάντα.* Brunck.

878. *οἷον ἕκαστος.* Sic Aldus et codd. Perperam Turnebus *οἷος ἕκαστος.* Brunck.

883 Malim sic interpungere: — *τηρεῖ κατὰ χρήματα, θηρῶν Κυδίστην* —.

888. *τοῦτον ὃν εἶχε βίον.* Sic Aldus et codd. omnes. Turnebus magis ex indole linguae edidit *τοῦτον οὗ εἶχε βίου.* Brunck.

891. *εἰσὶ πρόσθεν.* Sic tres codd. Vulgo inseritur particula *δὲ*, quam nec hîc nec in priori membro Aldus agnoscit: sed prior est in codd. Brunck.

εἶδον μὲν γὰρ ἔγωγ', ὃς ἐφείδετο, κοὔ ποτε γαστρὶ
σῖτον ἐλευθέριον πλούσιος ὢν ἐδίδου·
ἀλλὰ πρὶν ἐκτελέσαι, κατέβη δόμον Ἄϊδος εἴσω,
χρήματα δ' ἀνθρώπων οὑπιτυχὼν ἔλαβεν,
ὥστ' ἐς ἄκαιρα πονεῖν, καὶ μὴ δόμεν, ᾧ κ' ἐθέλοι τις.
εἶδον δ' ἄλλον, ὃς ἦν γαστρὶ χαριζόμενος·
χρήματα μὲν διέτριψεν, ἔφη δ'· Ὑπάγω, φρένα τέρψας·
πτωχεύει δὲ φίλους πάντας, ὅπου τιν' ἴδῃ.
οὕτω, Δημόκλεις, κατὰ χρήματ' ἄριστον ἁπάντων
τὴν δαπάνην θέσθαι. καὶ μελέτην ἐχέμεν.
οὔτε γὰρ ἂν προκαμὼν ἄλλῳ κάματον μεταδοίης,
οὔτ' ἂν πτωχεύων δουλοσύνην τελέοις.
οὐδ', εἰ γῆρας ἵκοιτο, τὰ χρήματα πάντ' ἀποδραίη·
ἐν δὲ τοιῷδε γένει χρήματ' ἄριστον ἔχειν.
εἰ μὲν γὰρ πλουτεῖς, πολλοὶ φίλοι· ἢν δὲ πένηαι,
παῦροι· οὐκ ἔθ' ὁμῶς ωὐτὸς ἀνὴρ ἀγαθός.

Φείδεσθαι μὲν ἄμεινον, ἐπεὶ οὐδὲ θανόντ' ἀποκλαίει
οὐδεὶς, ἢν μὴ ὁρᾷ χρήματα λειπόμενα.

900. *ὃς ἦν γαστρὶ χαριζόμενος.* Sic Aldus et codd. Turnebus edidit *ὃς ᾗ γαστρὶ χαριζόμενος, χρήματα μὲν* — quae lectio haud deterior est. Seq. v. *ὑπάγω* significat *προάγω, progredior*, id est, *aevum duco, je vais devant moi*, quod proprium est animi curis vacui, et de eo quod futurum sit minime solliciti. Brunck.

905. *κάματον μεταδοίης.* Sic Aldus et codd. Turnebus sine causa mutavit scribendo *καμάτου*, tanquam si *μεταδιδόναι* cum quarto casu construi non posset. *μετὰ* in compositione huius verbi hic tempus notat, non communionem. Sic in Sophoclis Oed. Col. 1481. *ἀκερδῆ χάριν μετάσχοιμί πως.* Brunck.

910. *ωὐτὸς ἀνὴρ, ὁ αὐτὸς, idem homo.* Male vulgo *αὐτὸς* sine articulo. Brunck. — *οὐκ ἔθ'.* V. Friedemann. de med. syll. pentam. gr. p. 300.

Παύροις ἀνθρώπων ἀρετὴ καὶ πλοῦτος ὀπηδεῖ.
    ὄλβιος, ὃς τούτων ἀμφοτέρων ἔλαχε.
πάντες μιν τιμῶσιν· ὁμῶς νέοι, οἵ τε κατ' αὐτὸν
    εἴκουσι χώρης, οἵ τε παλαιότεροι.

Οὐ δύναμαι φωνῇ λιγύρ' ᾀδέμεν, ὥσπερ ἀηδών·
    καὶ γὰρ τὴν προτέρην νύκτ' ἐπὶ κῶμον ἔβην.
οὐδὲ τὸν αὐλητὴν προφασίζομαι· ἀλλά μ' ἑταῖρος
    ἐκλείπει, σοφίης οὐκ ἐπιδευόμενος.
ἐγγύθεν αὐλητῆρος ἀείσομαι, ὧδε καταστὰς
    δεξιὸς, ἀθανάτοις θεοῖσιν ἐπευχόμενος.

Εἶμι παρὰ στάθμην ὀρθὴν ὁδὸν, οὐδετέρωσε
    κλινόμενος. χρὴ γάρ μ' ἄρτια πάντα νοεῖν.
πατρίδα κοσμήσω, λιπαρὴν πόλιν, οὔτ' ἐπὶ δήμῳ
    τρέψας, οὔτ' ἀδίκοις ἀνδράσι πειθόμενος.

Νεβρὸν ὑπ' ἐξ ἐλάφοιο, λέων ὣς ἀλκὶ πεποιθὼς,
    ποσσὶ καταμάρψας, αἵματος οὐκ ἔπιον.
τειχέων δ' ὑψηλῶν ἐπιβὰς, πόλιν οὐκ ἀλάπαξα·
    ζευξάμενος δ' ἵππους, ἅρματος οὐκ ἐπέβην·

913. In scriptis tribus, ut in impressis libris, legitur *ἀρετὴ καὶ κάλλος*, inepte, si quid recte iudico. In uno cod. pro *κάλλος* est *κλέος*, quod declaratio est praecedentis nominis *ἀρετή*. Inde orta videtur depravatio. Seq. v. pro *ἔλαχε* mallem *ἔτυχε*, quae verba saepe librarii commutarunt. Tertio v. quid sibi velit *ἴσοι*, non capio. Nam *οἱ ἴσοι*, et *οἱ κατ' αὐτὸν* iidem sunt. Manifesta est menda, libris quibus usus sum antiquior. Scriptum oportuit: *ὁμῶς νέοι, οἵ τε κατ' αὐτὸν*, ut est in Tyrtaei Elegia III. 41. qui rursus e Theognide emendandus. Illic enim minus bene legitur *εἴκουσ' ἐκ χώρης*. Quod pro vulgato *μὲν* reposui *μιν*, est hoc in tribus codd. In Turnebi editione typothetae errore excusum fuit *οἰκοῦσιν*, quod licet insulsissimum in aliquot alias tamen transiit. Aldus et Neander haud male, ut in tribus codd. reperi, ediderunt *εἴκουσι*. Paragogicum istud *ν* in caesura abesse maxime probo. Brunck.

πρήξας δ' οὐκ ἔπρηξα, καὶ οὐκ ἐτέλεσσα τελέσσας·
δρήσας δ' οὐκ ἔδρησ', ἤνυσα δ' οὐκ ἀνύσας.

Δειλοὺς εὖ ἔρδοντι δύω κακά. τῶν τε γὰρ αὐτοῦ
χηρεύσει πολλῶν, καὶ χάρις οὐδεμία.

Εἴ τι παθὼν ἀπ' ἐμεῦ ἀγαθὸν μέγα μὴ χάριν οἶδας,
χρήζων ἡμετέρους αὖτις ἵκοιο δόμους.

Ἔς τε μὲν αὐτὸς ἔπινον ἀπὸ κρήνης μελανύδρου,
ἡδύ τί μοι ἐδόκει καὶ καλὸν εἶμεν ὕδωρ·
νῦν δ' ἤδη τεθόλωται, ὕδωρ δ' ἀναμίσγεται ὕδει·
ἄλλης δὲ κρήνης πίομαι ἢ ποταμοῦ.

Μή ποτ' ἐπαινήσῃς, πρὶν ἂν εἰδῇς ἄνδρα σαφηνῶς,
ὀργὴν, καὶ ῥυθμὸν, καὶ τρόπον ὅστις ἂν ᾖ.
πολλοί τοι κίβδηλον ἐπίκλοπον ἦθος ἔχοντες
κρύπτουσ', ἐνθέμενοι θυμὸν ἐφημέριον.
τούτων δ' ἐκφαίνει πάντων χρόνος ἦθος ἑκάστου.
καὶ γὰρ ἐγὼ γνώμης πολλὸν ἄρ' ἐκτὸς ἔβην.
ἔφθην δ' αἰνήσας, πρὶν σοῦ κατὰ πάντα δαῆναι
ἤθεα· νῦν δ' ἤδη, ναῦς ἅθ', ἑκὰς διέχω.

Τίς δ' ἀρετὴ πίνοντ' ἐπιοίνιον ἆθλον ἑλέσθαι;
πολλάκι τοι νικᾷ καὶ κακὸς ἄνδρ' ἀγαθόν.

Οὐδεὶς ἀνθρώπων, ὃν ἐπεί ποτε γαῖα καλύψει,
εἴς τ' ἔρεβος καταβῇ δῶμά τε Περσεφόνης,

934. *χηρεύσει.* Male in libris *χηρώσει.* Brunck.

941. *ἐπαινήσῃς.* Perperam Aldus *ἐπαινέσῃς*, quod non aliter erat emendandum ac feci. Vulgo *ἐπαινέσσῃς.* Vide supra 95. Brunck.

951. *καλύψει.* Sic Aldus et codd. Turnebus *καλύψῃ.* Brunck. Turnebum sequi debebat. Advertendum autem idioma graecae syntaxis in accusativo pronominis re-

τέρπεται, οὔτε λύρης οὔτ' αὐλητῆρος ἀκούων,
οὔτε Διωνύσου δῶρ' ἐσαειράμενος.
ταῦτ' ἐσορῶν, κραδίῃ εὖ πείσομαι, ὄφρα τ' ἐλαφρὰ
γούνατα καὶ κεφαλὴν ἀτρομέων προφέρω.

Μή μοι ἀνὴρ εἴη γλώσσῃ φίλος, ἀλλὰ καὶ ἔργῳ,
χερσίν τε σπεύδοι χρήμασί τ' ἀμφότερα.
μηδὲ παρὰ κρητῆρσι λόγοισιν ἐμὴν φρένα τέρποι,
ἀλλ' ἔρδων φαίνοιτ', εἴ τι δύναιτ' ἀγαθόν.

Ἡμεῖς δ' ἐν θαλίῃσι φίλον καταθώμεθα θυμὸν,
ὄφρ' ἔτι τερπωλῆς ἔργ' ἐρατεινὰ φέρῃ.
αἶψα γὰρ, ὥστε νόημα, παρέρχεται ἀγλαὸς ἥβη·
οὐδ' ἵππων ὁρμὴ γίγνεται ὠκυτέρη,
αἵ τε περ ἄνδρα φέρουσι δορυσσόον ἐς πόνον ἀνδρῶν
λάβρως, πυροφόρῳ τερπόμεναι πεδίῳ.

Πῖνε, ὅταν πίνωσιν· ὅταν δέ τι θυμὸν ἀσηθῇς,
μηδεὶς ἀνθρώπων γνῷ σε βαρυνόμενον.
ἄλλοτέ τοι πάσχων ἀνιήσεαι, ἄλλοτέ τ' ἔρδων
χαιρήσειν δύνασαι, ἄλλοτέ τ' ἄλλος ἀνήρ.

lativi ὄν. Nam locus sic intelligendus est: *Οὐδεὶς ἀνθρώπων [ἔστιν], ὅς, ἐπεί ποτε γαῖα καλύψῃ [αὐτὸν] —, τέρπεται.* V. Porsoni meamque notam ad Euripid. Med. p. 455. item Iacobsii ad Antholog. Palat. p. 294.

954. *ἐσαειράμενος.* Requiro praesens *ἐσαειρόμενος*, h. e. *προσφερόμενος, bibens.* Usus hic verbi *εἰσαείρεσθαι* pro *προσφέρεσθαι* est longe rarissimus.

955. *κραδίῃ εὖ πείσομαι.* Sic Aldus et codd. Perperam Turnebus *κραδίην.* Brunck. *ὄφρα τε* compares cum *ἔστε*: ne γ' corrigas.

965. Cf. Friedemann. de med. syll. pentam. gr. p. 360.

967. *ὅταν δέ τι θυμὸν ἀσηθῇς.* Veteres impressi habent *ὅταν τοι θυμὸν ἀσηθῇς.* In duobus codd. *ὅταν τι θυμόν.* Exciderat particula quam reposui. Brunck.

970. V. Friedemann. l. c. p. 356.

Εἴθ' εἴη σ', Ἀκάδημε, ἐφίμερον ὕμνον ἀείδειν,
ἆθλον δ' ἐν μέσσῳ παῖς καλὸν ἄνθος ἔχων
σοί τ' εἴη καὶ ἐμοὶ σοφίης πέρι δηριόωσι,
γνοίης χ' ὅσσον ὄνων κρείσσονες ἡμίονοι.

Ημος δ' ἠέλιος μὲν ἐν αἰθέρι μώνυχας ἵππους
ἄρτι παραγγέλλει μέσσατον ἦμαρ ἔχων,
δείπνου δὴ μνησαίμεθ', ὅσον τινὰ θυμὸς ἀνώγοι,
παντοίων ἀγαθῶν γαστρὶ χαριζόμενοι·

971. *εἴθ' εἴη σ', Ἀκάδημε.* Sic bene voces distinxit Turnebus. Perperam in Aldina excusum *εἰ θείης Ἀκάδημε.* Pessimum in modum depravatus hic versus legitur apud Athenaeum p. 310. unde adsumsi in altero hexametro *δηριόωσι*, pro quo Theognidis codd. habent *δηρισάντοιν*, vel mendose *δηρησάντοιν*. Brunck.

977. Aldus et IV. codd. *δεῖπνον τε λέγοιμεν.* Turnebus ex Athenaeo, *δεῖπνον δὴ λέγοιμεν.* Depravata est lectio et mendae manifesta. Meridies hora erat incipiendi, non finiendi prandii. Ante prandium aqua dabatur lavandis manibus. Homerus Ὀδ. δ'. 213.

δόρπον δ' ἐξαῦτις μνησώμεθα, χερσὶ δ' ἐφ' ὕδωρ
χευάντων.

Vocabatur haec aqua ante prandium *χέρνιψ*, quod ex his versibus, qui saepe in Odyssea recurrunt, notum:

χέρνιβα δ' ἀμφίπολος προχόῳ ἐπέχευε φέρουσα
καλῇ, χρυσείῃ, ὑπὲρ ἀργυρέοιο λέβητος,
νίψασθαι· παρὰ δὲ ξεστὴν ἐτάνυσσε τράπεζαν.
σῖτον δ' αἰδοίη ταμίη παρέθηκε φέρουσα.

Post prandium *ἀπονίψασθαι* dicebatur. Coronati epulari solebant: nec demum, postquam convivium peractum erat, coronas imponebant capiti, sed statim atque manus laverant. Est igitur meridiana luce clarius scripsisse Theognidem:

δεῖπνον δὴ μνησαίμεθ', ὅσον τινὰ θυμὸς ἀνώγοι.

Postrema illa sunt ex Athenaeo sumta. In Theognide legitur *ὅσον τινὰ θυμὸς ἀνώγει.* In fine huius fragmenti ionicam formam *ῥαδινῆς* praestitit Athenaeus et scriptus et impressus. Sequuntur vulgo quatuor versus, qui sunt Tyrtaei in Elegia III. 13. Brunck.

χέρνιβα δ' αἶψα θύραζε φέροι, στεφανώματα δ' εἴσω
εὐειδὴς ῥαδινῇς χερσὶ Λάκαινα κόρη.

Ξυνὸν δ' ἀνθρώποις ὑποθήσομαι. ὄφρα τις ἥβης
ἀγλαὸν ἄνθος ἔχῃ, καὶ φρεσὶν ἐσθλὰ νοῇ,
τῶν αὑτοῦ κτεάνων εὖ πασχέμεν. οὐ γὰρ ἀνηβᾶν
δὶς πέλεται πρὸς θεῶν, οὐδὲ λύσις θανάτου
θνητοῖς ἀνθρώποισι· κακὸν δ' ἐπὶ γῆρας ἐπείγει
οὐλόμενον, κεφαλῆς δ' ἅπτεται ἀκροτάτης.

Ὡς μάκαρ, εὐδαίμων τε, καὶ ὄλβιος ὅς τις ἄπειρος
ἄθλων εἰς Αιδου δῶμα μέλαν κατέβη,
πρίν τ' ἐχθροὺς πτῆξαι καὶ ὑπερβῆναί περ ἀνάγκῃ,
ἐξετάσαι τε φίλους, ὅν τιν' ἔχουσι νόον.

Οὔ ποτε τοῖς ἐχθροῖσιν ὑπὸ ζυγὸν αὐχένα θήσω
δύσλοφον, οὐδ' εἴ μοι Τμῶλος ἔπεστι κάρῃ.

Δειλοῖς τοι κακότητι ματαιότεροι νόοι εἰσί·
τῶν δ' ἀγαθῶν αἰεὶ πρήξιες ἰθύτεραι.

Ῥηϊδίη τοι πρῆξις ἐν ἀνθρώποις κακότητος·
τοῦ δ' ἀγαθοῦ χαλεπή, Κύρνε, πέλει παλάμη.

982. ἔχῃ. Perperam in libris ἔχων. Mox νοῇ habent Aldus et codd. Turnebus νοεῖ. Brunck.

985. κακὸν δ' ἐπὶ γῆρας ἐπείγει. Postremum certa, ut videtur, coniectura restituit Piersonus Verisim. p. 27. Vulgo ἐλέγχει sine sensu. Brunck.

990. Post hunc versum sequuntur vulgo sex versus, qui sunt Mimnermi in fragmento V. Brunck.

993. ματαιότεροι νόοι. Sic bene Turnebus et Neander. Inepta est Aldinae editionis lectio γόοι, quam tamen editores haud pauci perverso iudicio praetulerunt. Initio versus dedi δειλοῖς μὲν, licet libri omnes habeant δειλοῖς τοι. Brunck. Bonum factum, quod operae non obtemperarunt. Editio enim Argentoratensis servavit vulgatam.

Stobaeus 124, 9

Τόλμα, θυμὲ, κακοῖσιν, ὅμως ἄτλητα πεπονθώς.
δειλῶν τοι κραδίη γίγνεται ὀξυτέρη.
μηδὲ σύ γ' ἀπρήκτοισιν ἐπ' ἔργμασιν ἄλγος ἀέξων
ἔχθει, μηδ' ἄχθου, μηδὲ φίλους ἀνία,
μηδ' ἐχθροὺς εὔφραινε· θεῶν δ' εἱμαρμένα δῶρα
οὐκ ἂν ῥηϊδίως θνητὸς ἀνὴρ προφύγοι,
οὔτ' ἂν πορφυρέης καταδὺς ἐς πυθμένα λίμνης,
οὔθ' ὅταν αὐτὸν ἔχῃ Τάρταρος ἠερόεις.

Ἄφρονες ἄνθρωποι καὶ νήπιοι, οἵ τινες οἶνον
μὴ πίνουσ', ἄστρου καὶ κυνὸς ἀρχομένου.

Δεῦρο σὺν αὐλητῆρι παρὰ κλαίοντι γελῶντες
πίνωμεν, κείνου κήδεσι τερπόμενοι.
εὕδωμεν· φυλακὴ δὲ πόλευς φυλάκεσσι μελήσει
ἀστυφέλης ἐρατῆς πατρίδος ἡμετέρης.
ναὶ μὰ Δί', εἴ τις τῶνδε καὶ ἐγκεκαλυμμένος εὕδει,
ἡμέτερον κῶμον δέξεται ἀρπαλέως.
νῦν μὲν πίνοντες τερπώμεθα, καλὰ λέγοντες·
ἅσσα δ' ἔπειτ' ἔσται, ταῦτα θεοῖσι μέλει.

Σοὶ δὴ, οἷά τε παιδὶ φίλῳ, ὑποθήσομαι αὐτὸς
ἐσθλά· σὺ δ' ἐν θυμῷ καὶ φρεσὶ ταῦτα βάλε.
μή ποτ' ἐπειγόμενος πρήξῃς κακὸν, ἀλλὰ βαθείῃ
σῇ φρενὶ βούλευσαι, σῷ ἀγαθῷ τε νόῳ·

1010. Aldus, cui unus adstipulatur cod., ἃ στυφέλης. In duobus aliis αἲ στυφέλης. Turnebi lectionem ἀστυφέλης praetuli. Brunck.

1012. ἡμέτερον κῶμον δέξεται ἀρπαλέως. Sic quatuor codd. et Turnebus. In Aldina ἡμέτερον μῶμον δέξεται ἀργαλέως. Brunck.

1015. σοὶ δή. Sic restituenda erat mendosa Aldinae lectio σοὶ δὲ, non vero σοὶ δ' αὖ. In uno cod. reperi σοὶ δέ κεν οἷά τε — quod etiam sincerum esse possit. Brunck.

τῶν γὰρ μαρναμένων μάχεται θυμός τε νόος τε·
    βουλὴ δ' εἰς ἀγαθὸν καὶ νόον ἐσθλὸν ἄγει.

Ἀλλὰ λόγον μὲν τοῦτον ἐάσομεν· αὐτὰρ ἐμοὶ σὺ
    αὔλει, καὶ Μουσῶν μνησόμεθ' ἀμφότεροι.
αὗται γὰρ τάδ' ἔδωκαν ἔχειν κεχαρισμένα δῶρα
    σοὶ καὶ ἐμοὶ, καὶ μὴν ἀμφιπερικτίοσι.

Τιμαγόρα, πολλῶν ὀργὴν ἀπάτερθεν ὁρῶντι
    γιγνώσκειν χαλεπὸν, καίπερ ἐόντι σοφῷ.
οἱ μὲν γὰρ κακότητα κατακρύψαντες ἔχουσι
    πλούτῳ, τοὶ δ' ἀρετὴν οὐλομένῃ πενίῃ.

Ἐν δ' ἥβῃ παρὰ μὲν συνομήλικι κάλλιον εὕδειν,
    ἱμερτῶν ἔργων ἐξ ἔρον ἱέμενον·
ἔστι δὲ κωμάζοντα μετ' αὐλητῆρος ἀείδειν.
    τούτων οὐδέν τοι ἄλλ' ἐπιτερπνότερον
ἀνδράσιν ἠδὲ γυναιξί· τί μοι πλοῦτός τε καὶ αἰδώς;
    τερπωλὴ νικᾷ πάντα σὺν εὐφροσύνῃ.

Ἄφρονες ἄνθρωποι καὶ νήπιοι, οἵ τε θανόντας
    κλαίουσ', οὐδ' ἥβης ἄνθος ἀπολλύμενον.

1019. *μαρναμένων.* Melius, meo iudicio, legeretur *μαινομένων.* Brunck.

1024. *καὶ μὴν* — In Aldina *μὴν καὶ* — In codd. *καὶ* omissum. Libri omnes mendose *ἀμφιπερικτίοσι.* Brunck.

1025. *Τιμαγόρα, πολλῶν* — Ridicula codd. plerorumque et Aldinae editionis depravatio, *τιμᾷ γὰρ Ἀπόλλων.* Brunck.

1030. *ἐξ ἔρον ἱέμενον.* Mendose Turnebus *ἵμερον ἱέμενον.* Brunck.

1032. *ἐπιτερπνότερον.* Sic Aldus. In uno cod. *ἐπιτερπόμενον*: in alio *ἐπὶ τερπόμενον.* Veram lectionem, quam sequi debebam, expressit Turnebus, *ἔπι* (id est *ἔποτε*) *τερπνότερον.* Brunck. V. Friedemann. de med. syll. pentam. gr. p. 290. et 357.

Πρήγματος ἀπρήκτου χαλεπώτατόν ἐστι τελευτὴν
  γνῶναι, ὅπως μέλλει τοῦτο θεὸς τελέσαι.
ὀρφνὴ γὰρ τέταται· πρὸ δὲ τοῦ μέλλοντος ἔσεσθαι
  οὐ ξυνετὰ θνητῆς πείρατ' ἀμηχανίης.

Οὐδένα τῶν ἐχθρῶν μωμήσομαι ἐσθλὸν ἐόντα·
  οὐδὲ μὲν αἰνήσω δειλὸν ἐόντα φίλον.

Δεῖ μέν σ' ἄξια πολλὰ φέρειν βαρέ'· οὐ γὰρ ἐπίστῃ
  τοῦτ' ἔρδειν, ὅ τι σοι μὴ καταθύμιον ᾖ.

Κάστορ καὶ Πολύδευκες, οἳ ἐν Λακεδαίμονι δίῃ
  ναίετ' ἐπ' Εὐρώτα καλλιρόῳ ποταμῷ,
εἴ ποτε βουλεύσαιμι φίλῳ κακὸν, αὐτὸς ἔχοιμι·
  εἰ δέ τι κεῖνος ἐμοὶ, δὶς τόσον αὐτὸς ἔχοι.

Ἀργαλέως μοι θυμὸς ἔχει περὶ σῆς φιλότητος·
  οὔτε γὰρ ἐχθαίρειν, οὔτε φιλεῖν δύναμαι,
γιγνώσκων χαλεπὸν μὲν, ὅταν φίλος ἀνδρὶ γένηται,
  ἐχθαίρειν, χαλεπὸν δ' οὐκ ἐθέλοντα φιλεῖν.
σκέπτεο δὴ νῦν ἄλλον· ἔμοιγε μὲν οὔ τις ἀνάγκη
  τοῦτ' ἔρδειν. τῶν μοι πρόσθε χάριν τίθεσο.

1039. ὀρφνή. Ita etiam Gaisford. perperam. Recte Bekkerus cum vett. ὄρφνη. Substantivum est, non adiectivum.

1043. Sic versum hunc exhibet Aldina editio: δῆμον δ' ἀξιοῖ πολλὰ φέρειν βαρύς. οὐ γὰρ ἐπίστῃ — Sic etiam codd. nisi quod unus habet βαρύν. In his nec sensus est nec metrum. Versui, non sententiae, numeros suos restituerunt editores, quorum est ista lectio: δῆμον δ' ἄξια πολλὰ φέρειν βαρύς. quod nihil omnino significat, ne id quidem, quod versio ad latus posita exhibet: *Populum vero rogat multa ferre gravis.* Lego: δεῖ μέν σ' ἄξια πολλὰ φέρειν βαρέ'. *Te quidem gravia multa condigne ferre necesse est, quandoquidem nescis id facere, quod tibi non est iucundum.* Brunck.

Ἤδη καὶ πτερύγεσσιν ἐπαίρομαι, ὥστε πετεινὸν,
ἐκ λίμνης μεγάλης ἄνδρα κακὸν προφυγὼν,
βρόχον ἀποῤῥήξας· σὺ δ' ἐμῆς φιλότητος ἁμαρτὼν,
ὕστερον αὖ ἑτέρου γνώσῃ ἐπιφροσύνην,
ὅς τις σοι βούλευσεν ἐμοῦ πέρι, καί σ' ἐκέλευσεν
οἴχεσθαι προλιπόνθ' ἡμετέρην φιλίην.

Ὕβρις καὶ Μάγνητας ἀπώλεσε, καὶ Κολοφῶνα,
καὶ Σμύρνην· πάντως, Κύρνε, καὶ ὔμμας ὀλεῖ.

Ὤι μοι ἐγὼ δειλὸς, καὶ δὴ κατάχαρμα μὲν ἐχθροῖς,
τοῖς δὲ φίλοισι πόνος, δεινὰ παθὼν, γενόμην.

Κύρν', οἱ πρόσθ' ἀγαθοὶ νῦν αὖ κακοί· οἱ δὲ κακοὶ πρὶν
νῦν ἀγαθοί· τίς κεν ταῦτ' ἀνέχοιτ' ἐσορῶν,

1055. sq. Scribe mecum et distingue: *Ἤδη καὶ πτερύγεσσιν ἐπαίρομαι, ὥστε πετεινὸν Ἐκ λινέης νεφέλης, ἄνδρα κακὸν προφυγών.* GRAEFE Epist. Crit. in Bucol. Graec. p. 81.

1057. *βρόχον ἀποῤῥήξας.* Sic codd. omnes bene. Editores versum claudicare rati *βρόγχον* dederunt inepte. Aliud est *βρόχος*, aliud *βρόγχος*; aliud *macula retis*, aliud *collum*. Avis quae se retibus non aliter quam abrupto collo expedire potest, ea certe non avolat. Occurrunt apud veteres poëtas quandoque versus *ἀκέφαλοι*, quales quidem negat apud Theognidem esse Athenaeus p. 632. D. sed fefellit eum memoria. BRUNCK. Non est versus *ἀκέφαλος*, quales nusquam occurrunt. Brevis vocalis productionem alii repetunt ab arseos aut accentus vi: mihi probabilior videtur ratio Scaligeri, cuius exquisitam adnotationem ex Eusebianis citavit Gaisfordus in Append. ad Vol. I. Poëtar. Minor. Graec. p. XXIX. Eadem est causa productionis in similibus, v. c. in *Ζεφυρίη, ὄφις, σκύφος*: quae pronuntiabantur ac si scripta essent *Ζεπφυρίη, ὄπφις, σκύπφος.*

1058. *αὖ ἑτέρου.* In libris *ἡμετέρην*, invita et pessundata sententia. In uno cod. *ὑμετέρην* haud melius. BRUNCK.

1065. Vide notam ad v. 58. BRUNCK.

τοὺς ἀγαθοὺς μὲν ἀτιμοτέρους, κακίους δὲ λαχόντας
    τιμῆς· μνηστεύει δ' ἐκ κακοῦ ἐσθλὸς ἀνήρ.
ἀλλήλους δ' ἀπατῶντες ἐπ' ἀλλήλοισι γελῶσιν,
    οὔτ' ἀγαθῶν μνήμην εἰδότες, οὔτε κακῶν.

Χρήματ' ἔχων, πενίην μ' ὠνείδισας. ἀλλὰ τὰ μέν μοι
    ἔστι, τὰ δ' ἐργάσομαι θεοῖσιν ἐπευξάμενος.

Πλοῦτε, θεῶν κάλλιστε καὶ ἱμεροέστατε πάντων,
    σὺν σοὶ καὶ κακὸς ὢν γίγνομαι ἐσθλὸς ἀνήρ.

Ἥβης μέτρον ἔχοιμι, φιλοῖ δ' ἐμὲ Φοῖβος Ἀπόλλων
    Λητοΐδης, καὶ Ζεὺς ἀθανάτων βασιλεύς,
ὄφρα βίον ζώοιμι κακῶν ἔκτοσθεν ἁπάντων,
    ἥβῃ καὶ πλούτῳ θυμὸν ἰαινόμενος.

Μή με κακῶν μίμνησκε. πέπονθά τοι οἷά τ' Ὀδυσσεύς,
    ὅς τ' Ἀΐδου μέγα δῶμ' ἤλυθεν ἐξαναδύς,
ὃς δὴ καὶ μνηστῆρας ἀνείλετο νηλέϊ χαλκῷ
    Πηνελόπης ἔμφρων κουριδίης ἀλόχου,
ἣ μὲν δὴθ' ὑπέμεινε φίλῳ πρὸς παιδὶ μένουσα,
    ὄφρα τε γῆς ἐπιβῇ, δειμαλίους τε μυχούς.

1075. *φιλοῖ*. Sic tres codd. ut recte Turnebus edidit. In Aldina *φιλεῖ*, quod non erat revocandum. Brunck.

1079. *μή με κακῶν μίμνησκε*. Sic bene Turnebus edidit. Mendose apud Aldum, ut in codd., *μίμνησκε*. Brunck.

1083. *δῆθ'*. Immo *δήθ'*. V. Ind. Latin. ad edition. Lips. Euripid. Porson. p. 555. a. In Wolfiana Iliadis XVIII. 560. mireris relictum *λεῖκ'*.

1084. Aut fallimur, aut obliteratum latet nomen patriae Ulyssis proprium. Certam ergo malo medicinam videmur allaturi corrigendo: *ὄφρ' ΙΘΑΚΗΣ ἐπιβῇ, ΔΑΙ-*

Εἰ πίομαι, πενίης θυμοφθόρου οὐ μελεδαίνω, Stobaeus 116, 10
οὔτ᾽ ἀνδρῶν ἐχθρῶν, οἵ με λέγουσι κακῶς.
ἀλλ᾽ ἥβην ἐρατὴν ὀλοφύρομαι, ἥ μ᾽ ἐπιλείπει·
κλαίω δ᾽ ἀργαλέον γῆρας ἐπερχόμενον.

Κύρνε, παροῦσι φίλοισι κακοῦ καταπαύσομεν ἀρχήν·
ζητῶμεν δ᾽ ἕλκει φάρμακα φυομένῳ.

Ἐλπὶς ἐν ἀνθρώποισι μόνη θεὸς ἐσθλὴ ἔνεστιν· Stobaeus 110, 12
ἄλλοι δ᾽ Οὔλυμπόνδ᾽, ἐκπρολιπόντες, ἔβαν.
ᾤχετο μὲν Πίστις, μεγάλη θεός· ᾤχετο δ᾽ ἀνδρῶν
Σωφροσύνη· Χάριτές τ᾽, ὦ φίλε, γῆν ἔλιπον.
ὅρκοι δ᾽ οὐκ ἔτι πιστοὶ ἐν ἀνθρώποισι δίκαιοι,
οὐδὲ θεοὺς οὐδεὶς ἅζεται ἀθανάτους.
εὐσεβέων δ᾽ ἀνδρῶν γένος ἔφθιτο, οὐδὲ θέμιστας
οὐκ ἔτι γιγνώσκουσ᾽, οὐδὲ μὲν εὐσεβίας.
ἀλλ᾽ ὄφρα τις ζώῃ καὶ ὁρᾷ φάος ἠελίοιο,
εὐσεβέων περὶ θεοὺς, Ἐλπίδα προσμενέτω·
εὐχόμενος δὲ θεοῖσι, καὶ ἀγλαὰ μηρία καίων,
Ἐλπίδι τε πρώτῃ καὶ πυμάτῃ θυέτω.
φραζέσθω δ᾽ ἀδίκων ἀνδρῶν σκολιὸν λόγον αἰεὶ,
οἳ θεῶν ἀθανάτων μηδὲν ὀπιζόμενοι

ΔΑΛΕΟΥ τε μυχΟΥ. „Penelope tamdiu cum filio Telemacho in vidua mansit regia, et maritum Ulyssem exspectavit, donec is *Ithacam* perveniret, et thalamum scanderet *eleganter* et *affabre structum*.“ Wassenbergh. Dissertat. de nomin. propr. p. 11.

1092. *Οὔλυμπόνδ᾽* — Aldus et codd. *Οὔλυμπον*, quod peraeque bonum est. Brunck. — 1097. Malim *ἔφθιται*.

1101. *εὐχόμενος δὲ θεοῖσι.* In libris *εὐχέσθω δὲ*, quod minus est concinnum. Brunck. Lenissima correctio: *εὐχέσθω δὲ θεοῖσι κατ᾽ ἀγλαὰ μηρία καίων.* Conf. Hom. Il. XV. 373. sq. Ita sequ. v. *τε* suo est loco positum: quam copulam recte praeponi vocabulo ad quod refertur, idque etiam in prosaicis scriptoribus, nondum mihi potuit persuaderi.

αἰὲν ἐπ' ἀλλοτρίοις κτεάνοις ἐπέχουσι νόημα,
αἰσχρὰ κακοῖς ἔργοις σύμβολα θηκάμενοι.

Μήποτε τὸν παρεόντα μεθεὶς φίλον, ἄλλον ἐρεύνα,
δειλῶν ἀνθρώπων ῥήμασι πειθόμενος.

Εἴη μοι πλουτεῦντι κακῶν ἀπάτερθε μεριμνῶν
ζώειν ἀβλαβέως, μηδὲν ἔχοντι κακόν.

Οὐκ ἔραμαι πλουτεῖν, οὐδ' εὔχομαι. ἀλλ' ἐμοὶ εἴη
ζῆν ἀπὸ τῶν ὀλίγων μηδὲν ἔχοντι κακόν.

Πλοῦτος καὶ σοφίη θνητοῖς ἀμαχώτατον αἰεί.
οὔτε γὰρ ἂν πλούτου θυμὸν ὑπερκορέσαις·
ὣς δ' αὔτως σοφίην ὁ σοφώτατος οὐκ ἀποφεύγει,
ἀλλ' ἔραται, θυμὸν δ' οὐ δύναται τελέσαι.

Ὀφθαλμοὶ καὶ γλῶσσα καὶ οὔατα καὶ νόος ἀνδρῶν
ἐν μέσσῳ στηθῶν ἐν συνετοῖς φύεται.

Τοῖς ἀγαθοῖς σύμμισγε· κακοῖσι δὲ μήποθ' ὁμάρτει,
εὖτ' ἂν ὁδοῦ τελέῃς, τέρματά τ' ἐμπορίης.
τῶν ἀγαθῶν ἐσθλὴ μὲν ἀπόκρισις, ἐσθλὰ δὲ ἔργα·
τῶν δὲ κακῶν ἄνεμοι δειλὰ φέρουσιν ἔπη.

1109. πλουτεῦντι. Sic Stobaeus. In Theognide communis forma πλουτοῦντι. In seq. quoque disticho Stobaei lectionem praetuli, quam praestat etiam unus cod. in Theognide. Valgo bis οὔτ'. Brunck.

1113. Distichon hoc Turnebus e Stobaeo in locum suum reposuit. Omissum est in Aldina editione et in codd. Brunck.

1116. Post hunc versum in impressis sequuntur quatuor disticha e praecedentibus repetita; quibus praefixum in codd. illud, quod est in hac editione v. 1053. depravato ad hunc modum initio: ὦ νέοι, οἱ νῦν ἄνδρες, ἔμοιγε μὲν —. Brunck.

ἐκ κακεταιρείης κακὰ γίγνεται· εὖ δὲ καὶ αὐτὸς
γνώσῃ, ἐπεὶ μεγάλους ἤλιτες ἀθανάτους.

Γνώμην, Κύρνε, θεοὶ θνητοῖσι διδοῦσιν ἀρίστην.
ἀνθρώπου γνώμῃ πείρατα παντὸς ἔχει.
ὦ μάκαρ, ὅστις δή μιν ἔχει φρεσίν· ἦ πολὺ κρείσσων
ὕβριος οὐλομένης, λευγαλέου τε κόρου,
(ἔστι κακὸν δὲ βροτοῖσι κόρος) τῶν οὔ τι κάκιον.
πᾶσα γὰρ ἐκ τούτων, Κύρνε, πέλει κακότης.

Εἴθ' εἴης ἔργων αἰσχρῶν ἀπαθὴς καὶ ἀεργὸς,
Κύρνε, μεγίστην κεν πεῖραν ἔχοις ἀρετῆς.

Κύρνε, θεοὺς αἰδοῦ καὶ δείδιθι· τοῦτο γὰρ ἄνδρα Orion. Antholog III.5
εἴργει μήτ' ἔρδειν μήτε λέγειν ἀσεβῆ.

Δημοφάγον δὲ τύραννον, ὅπως ἐθέλεις, κατακλῖναι
οὐ νέμεσις πρὸς θεῶν γίγνεται οὐδεμία.

Νοῦς ἀγαθὸς καὶ γλῶσσα, τά τ' ἐν παύροισι πέφυκεν
ἀνδράσιν, οἳ τούτων ἀμφοτέρων ταμίαι.

Οὔ τις ἄποινα διδοὺς θάνατον φύγοι, οὐδὲ βαρεῖαν
δυστυχίαν, εἰ μὴ Μοῖρ' ἐπὶ τέρμα βάλοι·
οὐδ' ἂν δυσφροσύνας, ὅτε δὴ θεὸς ἄλγεα πέμπει,
θνητὸς ἀνὴρ δώροις βουλόμενος προφύγοι.

1130. *ἐκ τούτων*. Sic Aldus et codd. Turnebus e falsa coniectura, *ἐκ τούτου*: unde in praec. v. editores quidam contra librorum fidem dederunt *τοῦ οὔτι κάκιον*. BRUNCK.

1131. *εἴθ' εἴης*. Sic Aldus. In codd. *εἴ κ' εἴης*, quod praeferendum non videtur. BRUNCK. Ego quidem praeferam.

1137. *τά τ' ἐν* — Sic codd. unde depravata Aldi lectio *ταῦτ' ἐν* — Turnebus dedit *τάδ' ἐν* —. BRUNCK.

1142. *βουλόμενος προφύγοι*. Sic bene Turnebus. In codd. ut in Aldina, *προφυγεῖν*. BRUNCK.

Οὐκ ἔραμαι κλισμῷ βασιληΐῳ ἐγκατακεῖσθαι
 τεθνεώς· ἀλλά τι μοι ζῶντι γένοιτ' ἀγαθόν.
ἀσπάλαθοί γε τάπησιν ὁμοῖον στρῶμα θανόντι.
 τὸ ξύλον ἢ σκληρὸν γίγνεται, ἢ μαλακόν.

Μήτε θεοὺς ἐπίορκον ἐπόμνυθι. οὐ γὰρ ἀνεκτὸν
 ἀθανάτους κρύψαι χρεῖος ὀφειλόμενον.

Ορνιθος φωνὴν, Πολυπαίδη, ὀξὺ βοώσης
 ἤκουσ', ἥ τε βροτοῖς ἄγγελος ἦλθ' ἀρότου
ὡραίου· καί μοι κραδίην ἐπάταξε μέλαιναν,
 ὅττι μοι εὐανθεῖς ἄλλοι ἔχουσιν ἀγρούς,
οὐδ' ἐμοὶ ἡμίονοι κύφων' ἕλκουσιν ἀρότρου,
 τῆς ἄλλης μνηστῆς εἵνεκα ναυτιλίης.

Οὐκ εἰμ', οὐδ' ὑπ' ἐμοῦ κεκλαύσεται, οὐδ' ἐπὶ τύμβῳ
 οἰμωχθεὶς ὑπὸ γῆν εἶσι τύραννος ἀνήρ.
οὐδ' ἂν ἐκεῖνος, ἐμοῦ τεθνηότος, οὔτ' ἀνιῷτο,
 οὔτε κατὰ βλεφάρων θερμὰ βάλοι δάκρυα.

1145. *ἀσπάλαθοί γε τάπησιν.* Sic optime et vere unus codex. Omissione insertae illius particulae versus claudicat. Prima in *τάπης* apud omnes poetas brevis est.
BRUNCK.

1150. *ἀρότου.* Perperam codd. et primariae editt. *ἀρότρου.* Hesiodus infra v. 415.

εὖτ' ἂν γεράνου φωνὴν ἐπακούσῃς
ὑψόθεν ἐκ νεφέων ἐνιαύσια κεκληγυίης,
ἥτ' ἀρότοιό τε σῆμα φέρει.

BRUNCK.

1154. *τῆς ἄλλης μνηστῆς εἵνεκα ναυτιλίης.* Ineptum est hoc et manifeste depravatum. Quid sibi vult *ἄλλης μνηστῆς*, vel, ut Aldus dedit, *μνησθῆς*, e quo sensus nullus exsculpi potest, qui bonus sit? Nam quod habet vulgata versio *alius promissae causa navigationis*, insulsum est. Scripserat Theognis, *τῆς αἰεὶ χαλεπῆς*, vel *τῆς πάντα ἀμεγαρτῆς*, aut simile quid. BRUNCK.

1155. *κεκλαύσεται.* Sic emendo. Tres codd. et Aldus *κεκλήσεται.* Unus cum Turnebo *κεκλήσεται.* Mendose itidem v. seq. libri omnes *ἐπὶ γῆν.* BRUNCK.

Οὔτε σε κωμάζειν ἀπερύκομαι, οὔτε καλοῦμαι·
ἀργαλέος γὰρ ἐὼν, καὶ φίλος, εὖτ' ἂν ἀπῇς.

Αἴθων μὲν γένος εἰμί· πόλιν δ' εὐτείχεα Θήβην
οἰκῶ, πατρῴας γῆς ἀπερυκόμενος.
μή μ' ἀφελῶς παίζουσα φίλους δένναζε τοκῆας,
Ἀργυρί. σοὶ μὲν γὰρ δούλιον ἦμαρ ἔπι·
ἡμῖν δ' ἄλλα μέν ἐστι, γύναι, κακὰ πόλλ', ἐπεὶ ἐκ γῆς
φεύγομεν· ἀργαλέη δ' οὐκ ἔπι δουλοσύνη,
οὔθ' ἡμᾶς περνᾶσι· πόλις δὲ μέν ἐστι καὶ ἡμῖν
καλὴ, Ληθαίῳ κεκλιμένη πεδίῳ.

Μήποτε πὰρ κλαίουσι καθεζόμενοι γελάσωμεν,
τοῖς αὑτῶν ἀγαθοῖς, Κύρν', ἐπιτερπόμενοι.

Ἐχθρὸν μὲν χαλεπὸν καὶ δυσμενῆ ἐξαπατῆσαι,
Κύρνε· φίλον δὲ φίλῳ ῥᾴδιον ἐξαπατᾶν.

Πολλὰ φέρειν εἴωθε λόγος θνητοῖσι βροτοῖσι Stobaeus 8,9
πταίσματα, τῆς γνώμης, Κύρνε, ταρασσομένης.

Οὐδὲν, Κύρν', ὀργῆς ἀδικώτερον, ἣ τὸν ἔχοντα Stobaeus 20,1.
πημαίνει, θυμῷ δειλὰ χαριζομένη.

1163. *φίλους δένναζε τοκῆας.* Sic perite iam ediderat M. Neander, cuius certissimam emendationem adeo stolidi fuerunt subsecuti editores ut respuerent, primariarumque tuerentur editionum mendosam ineptissimamque lectionem *φίλους δ' εἴναζε τοκῆας.* Quod dedimus, IV. exhibent codd. *δεννάζειν* significat *βλασφημεῖν, λοιδορεῖν.* Brunck.

1168. *Ληθαίῳ κεκλιμένη πεδίῳ.* Non dubito, quin librarii errore sic legamus. Scribi debuit *Ληθαίῳ κεκλιμένη ποταμῷ.* Brunck.

Stobaeus 67,4 Οὐδὲν, Κύρν', ἀγαθῆς γλυκερώτερόν ἐστι γυναικός.
μάρτυς ἐγὼ, σὺ δ' ἐμοὶ γίγνου, ἀληθοσύνης.

Ἀληθείη δὲ παρέστω
σοὶ καὶ ἐμοὶ, πάντων χρῆμα δικαιότατον.

Ἤδη γάρ με κέκληκε θαλάσσιος οἴκαδε νεκρὸς,
τεθνηκὼς ζωῷ φθεγγόμενος στόματι.

1178. σὺ δ' ἐμοὶ γίγνου. Sic Stobaei cod. Ms. Perperam in impressis σὺ δέ μοι. Brunck.

1181. Distichon hoc exstat apud Athenaeum p. 457. Brunck.

THEOGNIDIS SENTENTIAE

QUAE APUD STOBAEUM SUNT

AB

HUGONE GROTIO

LATINIS VERSIBUS REDDITAE.

V. 133. Tit. LXXIX.

Cyrne, nihil matre est, nihil est patre sanctius illis,
iura quibus cordi, fasque piumque sedent.

V. 157. Tit. XCVI.

Cyrne, cave iratus ne cuiquam incommoda sortis,
aut paupertatis durum onus obiicias.
Iuppiter huc illuc divergit pondera lancis:
nunc dat divitias, nunc dat habere nihil.

V. 177. Tit. XCVI.

Pauperiem ut fugias, tentanda vel aspera montis
sunt iuga, piscosi vel vada salsa maris.
Nam cui paupertas est addita, nil facere audet,
nil fari: linguam vincula saeva premunt.
Cyrne, per et terras et per vada caerula ponti
paupertas quavis est fugienda via.

V. 183. Tit. LXX. et LXXXVIII.

Nobilitas asinis et equis simul, arietibusque
dat pretium: nec de semine degeneri
admissura placet. Sed pravae e sanguine pravo,
si dos sit, praesto est optima conditio.
Nec dedignatur ditemque malumque maritum
femina: divitiae prae probitate placent.
In pretio pretium est: genus et praenobile vili,
obscurum claro, miscet avaritia.

V. 221. Tit. IV.

Qui nihil alterius putat esse in pectore mentis,
ac sibi consilium millia suppetere,
hic mihi commota furiatus mente videtur:
nam scimus multi multa, nec haec eadem.
Ast aliis rem non licitas augere per artes
relligio est: alios fraus que dolusque iuvant.

V. 249. Tit. CIII.

Pulchrum iustitia est, fortunatumque valere:
at suave inprimis cernere quod cupias.

V. 309. Tit. XXXVII.

Vir bonus immoto constat sibi pondere mentis,
fortunaque animum gestat utraque parem.
Divitias sin, Cyrne, malo bona numina donent,
desipit, acceptum nec retinere potest.

V. 321. Tit. XV.

Medio, duce me, proficiscere calle,
et ne, Cyrne, aliis des aliena cave.

V. 401. Tit. XXXI.

Nulla potest animo res tam pretiosa recondi
quam pudor: haec dos est propria, Cyrne, probis.

V. 413. Tit. XXXVI.

Linguae hominum multis nullo satis obiice clausa est
ianua, consuetis multa tacenda loqui:
per quae saepe malum latitans erumpit in auras:
debuerant rebus claustra patere bonis.

V. 417. Tit. CXXI.

Optima sors homini natum non esse, nec unquam
adspexisse diem, flammiferumque iubar:
altera, iam genitum demitti protinus orco,
et pressum multa mergere corpus humo.

V. 449. Tit. LXXI.

Tempestiva seni primaevo flore puella
non est, nec clavo ceu ratis, apta regi:
anchora non illam teneat: sed fune soluto
nocte illam statio non tua suscipiet.

V. 471. Tit. XVIII.

Qui bibit, atque modum nescit servare bibendi,
non linguae, mentis non herus ille suae:
ore tremens balbo siccis ridenda profatur:
migravit pulsa sobrietate pudor.
Qui sapiens fuerat, tunc desipit. Haec memor alta
mente tene, vinum ne sine lege bibas.
Sobrius a mensa te surripe, ne tibi venter,
vili ut mancipio, turpiter imperitet.

V. 489. Tit. XVIII.

Vini quod nimium est deducit pondera menti,
exaequans stolidum cum sapiente viro.

V. 491. Tit. XVIII.

Flamma vel argentum solet explorare vel aurum:
sed vinum humani pectoris indicium est,

quantumvis sapiat. Vitium nam detegit omne,
 ipsaque denudat callida consilia.

V. 495. Tit. XVIII.

Bacchi flore grave est caput. ô Onomacrite: vino
 auferor, et mentis non mihi promus ego:
tota domus circa me vertitur: at mihi, credo,
 surgere erit satius, ni liquor ille pedes
cum mente invasit. Metuo ne quid temulentus
 admittam, cuius sit meminisse pudor.

V. 501. Tit. XVIII.

Utilis est Bacchus, recteque utentibus insons,
 infamant illum qui sine lege bibunt.

V. 515. Tit. XCI.

Non ego te miror laudari, Plute, Deorum
 ante alios, culpam quum patiantur opes.
omnis enim posita est in censu divite virtus:
 ultra si quid habes, utilitate caret:
moribus antiquis quamvis superes Rhadamanthum,
 nec sapiat prae te Sisyphus Aeolides.
At rectum fuerat solos ditescere iustos:
 paupertas vitiis debuit esse comes.
Hunc omnes animo sensum deponere debent,
 omnia praevalidis cedere divitiis.

V. 539. Tit. CXVII.

Hei mihi pubertas dulcis, tristisque senectus,
 quod fugit illa a me, quod venit ista mihi!

V. 547. Tit. LXII.

Non est mancipium recta cervice tueri:
 sors flexum servos iussit habere caput.

V. 615. Tit. XVIII.

Paucos rara fames: multos, haurire volentes
plus quam quod satis est, perdidit ingluvies.

V. 617. Tit. X.

Grata quidem primo mendacia: sed malus illis
exitus. Ex aequo finis utrique nocet.
Nil habet ille boni, cui mentis adultera vox est,
falsiloquo cuius prodit ab ore dolus.

V. 627. Tit. XCVIII.

Respondere hominum non possunt omnia votis:
supra mortales hoc habuere Dei.

V. 629. Tit. XCVII.

Nondum in pauperie quod summum evasimus: unde
cor moeret trepidis sollicitudinibus.
Pauper ubique iacet: ditem sectantur honores:
quodque adeo mirum est, omnibus ista placent.

V. 635. Tit. III.

Qui sapit, huic durum est ad stultos multa profari:
non tamen et semper posse silere datur.

V. 637. Tit. XVIII.

Sobrius a potis, a siccis ebrius absit,
ne prave socies insociabilia.

V. 639. Tit. LII.

Aetas prima ferox subducit pondera menti,
multorumque animos crimina multa docet.

V. 645. Tit. XXXVII.

Semper quippe bonis prudentia iuncta pudorque,
sed quorum nostro tempore rara seges.

V. 647. Tit. CXI.

Tantumdem plerumque valent spes atque periclum,
mortali generi numina dura duo.

V. 649. Tit. CXII.

Spe melius nobis succedere multa videmus;
consilia eventu multa carere suo.

V. 655. Tit. XXXII.

Frons procul humanis abiit de sedibus exul:
nec pudor in terris quit reperire locum.

V. 657. Tit. XCVI.

Cur humeris innixa meis, ô turpis egestas,
dedecoras corpus, dedecoras animum;
meque reluctantem trahis ad deformia multa,
qui tot res pulchras atque bonas didici?

V. 661. Tit. CIII.

Cyrne, Deis placeam: felix me vita sequatur:
praeterea virtus non opus ulla mihi.

V. 673. Tit. CVI.

Saepe repulsa bonos sequitur, stultosque malosque
circumstat studiis obsequiosus honor.

V. 691. Tit. XCII.

Divitibus multis cor abest: quibus arcta domi res,
saepe animum claris artibus adiiciunt.
Vanus utrinque labor. Namque hos extundere magna,
paupertas, illos non sinit ingenium.

V. 701. Tit. IV.

Non paucos satias evertit mentis egenos:
difficile est, adsunt quum bona, nosse modum.

V. 703. Tit. XIX.

Non praestare tibi quae vis, anime, omnia possum:
perfer: non soli nam tibi pulchra placent.

V. 845. Tit. CVI.

Divitias dat saepe malis Deus: at nec amicis
ulla, nec hinc ipsis nascitur utilitas.
Perpetuus virtutis honos: vir pectore forti
incolumes terras praestitit et populos.

V. 925. Tit. XXXIX.

Ornabo tenuem patriam, nec civibus exstans,
nec pravis praebens moribus obsequium.

V. 941. Tit. III.

Tu quemquam laudare cave, nisi qualis ad iram
noris, qui mores, ingeniique vigor.
Multis namque hominum sublesta et adultera furtim
mens latet, inque dies est alia atque alia.
Sed ficti mores ipso se tempore produnt:
nec me deceptum saepius infitior.

V. 997. Tit. CXXV.

Vix patienda quidem patimur: patiare tamen, cor:
pectoris ignavi est dura nequire pati.
Nil profecturos nec alas in mente dolores,
teque et amicorum pectora discrucies,
hoste tuo gaudente. Deûm fatalia dona
mortalis genitus non facile effugias.

V. 1027. Tit. XCVII.

Multorum res arcta domi virtutibus obstat:
multi in divitiis tegmen habent vitiis.

V. 1085. Tit. CXVII.

Non ego pauperiem metuo, nec deprecor hostes,
qui nomen celebrant per maledicta meum:
sed me flere iubet fugiens formosa iuventas,
et veniens tremulo curva senecta gradu.

V. 1091. Tit. CXI.

Omnibus e Divis, mortalibus una favet Spes.

V. 1109. Tit. CIII.

Sit mihi divitiis florens, intactaque curis,
liberaque et nullo saucia vita malo.

V. 1111. Tit. CIII.

Nec cupio, nec opes opto mihi: sit mihi parvo
laeta, sed a duris libera vita malis.

V. 1113. Tit. XCI.

Haec duo fine carent, sapere et ditescere. Nam nec
humana expleris pectora divitiis;
nec sapiens animus sapiendi vota relinquit,
aut se doctrinis exsatiare potest.

V. 1117. Tit. III.

Illi lingua sapit, oculi quoque, nec minus aures,
quaeque sita in medio pectore mens animi.

V. 1173. Tit. VIII.

Multum, Cyrne, solent homines peccare loquendo,
quum perturbata est ignea vis animi.

V. 1175. Tit. XX.

Ira, Cyrne, nihil crudelius: illa sequentem
laedit, et excruciat cor miserabiliter.

V. 1177. Tit. LXVII.

Coniuge, Cyrne, bona nil dulcius. Hoc ego verum
conscius et testis sum tibi, tuque mihi.

V. 1179. Tit. XI.

Veri teneamur amore
tuque et ego, quo nil iustius esse potest.

ΚΑΛΛΙΝΟΥ ΕΦΕΣΙΟΥ.

Μέχρις τεῦ κατάκεισθε; κότ' ἄλκιμον ἕξετε θυμὸν,
ὦ νέοι; οὐδ' αἰδεῖσθ' ἀμφιπερικτίονας,
ὧδε λίην μεθιέντες; ἐν εἰρήνῃ δὲ δοκεῖτε
ἧσθαι· ἀτὰρ πόλεμος γαῖαν ἅπασαν ἔχει.
* * * * * * * *
καί τις ἀποθνήσκων ὕστατ' ἀκοντισάτω.
τιμῆέν τε γάρ ἐστι καὶ ἀγλαὸν ἀνδρὶ, μάχεσθαι
γῆς πέρι, καὶ παίδων, κουριδίης τ' ἀλόχου,
δυσμενέσιν· θάνατος δὲ τότ' ἔσσεται, ὁππότε κεν δὴ
Μοῖραι ἐπικλώσωσ'· ἀλλά τις ἰθὺς ἴτω
ἔγχος ἀνασχόμενος, καὶ ὑπ' ἀσπίδος ἄλκιμον ἦτορ
ἔλσας, τὸ πρῶτον μιγνυμένου πολέμου.

Fragmentum e CALLINI Elegia servavit Stobaeus Tit. LI. De Callino, Elegiacorum poëtarum antiquissimo, quaedam lectu digna sunt in Actis Academiae Parisiensis T. VII. p. 364. [Conf. liber bonae frugis, Io. Valent. Franckii Callinus sive quaestionis de origine carminis elegiaci tractatio critica. Acced. Tyrtaei reliquiae cum prooemio et critica annotatione. Alton. et Lips. 1816. 8.] Tertius hexameter in Stobaei codd. omissus et: eius in locum Camerarius versum hunc suffecit:

εὖ νύ τις ἀσπίδα θέσθω ἐν ἀντιβίοις πολεμίζων.

quem recepit et in versione expressit Grotius. BRUNCK.

8. *θάνατος δὲ τότ' ἔσσεται, ὁππότε κεν δή.* Sic bene Stobaei liber scriptus. Grotius edidit *δέ ποτ' ἔσσεται, ὁππότερον δή.* BRUNCK.

οὐ γάρ κως θάνατόν γε φυγεῖν εἱμαρμένον ἐστὶν
    ἄνδρ', οὐδ' ἢν προγόνων ᾖ γένος ἀθανάτων.
πολλάκι δηϊότητα φυγὼν καὶ δοῦπον ἀκόντων
    ἔρχεται, ἐν δ' οἴκῳ μοῖρα κίχεν θανάτου.
ἀλλ' ὁ μὲν οὐκ ἔμπης δήμῳ φίλος, οὐδὲ ποθεινός·
    τὸν δ' ὀλίγος στενάχει καὶ μέγας, ἤν τι πάθῃ.
λαῷ γὰρ σύμπαντι πόθος κρατερόφρονος ἀνδρὸς
    θνήσκοντος· ζώων δ', ἄξιος ἡμιθέων.
ὥσπερ γάρ μιν πύργον ἐν ὀφθαλμοῖσιν ὁρῶσιν·
    ἔρδει γὰρ πολλῶν ἄξια μοῦνος ἐών.

17. ἤν τι πάθῃ. *si in pugna ceciderit.* De hoc euphemismo vide quae notavimus ad Comici Concion. 1105. Idem in Pace 169.

ὡς ἤν τι πεσὼν
ἐνθένδε πάθω, τοῦ μοῦ θανάτου
πέντε τάλανθ' ἡ πόλις ἡ Χίων
ὀφλήσει.

Quandoque additur κακόν, ut in Euripidis Androm. 89.

ἀλλ' εἶμ', ἐπεί τοι γ' οὐ περίβλεπτος βίος
δούλης γυναικός, ἤν τι καὶ πάθω κακόν.

Quos versus protuli, ut levem maculam e priori senario abstergerem. Male editum est ἐπεί τοι κοὐ —. Brunck. Falli Brunckium, docuit Porsonus ad Euripid. Med. p. 448. ed. Lips. alter. Xenophon de Rep. Athen. prope fin. ἐπεί τοι καὶ οὕτως ἔχει. Morus: „L. ἐπειτοίγε, *siquidem.* καὶ non habet locum.“ Erravit vir egregius. Longinus sect. XXIII. extr. ἐπεί τοι τὸ πανταχοῦ κείμενας ἐξῆφθαι λίαν σοφιστικόν. Scribendum esse ἐπεί τοι καὶ τὸ πανταχοῦ —, non dubitabis, si contuleris diversitatem scripturae e Codd. enotatam in edit. Weisk. p. 591.

ΤΥΡΤΑΙΟΥ.

I.

Τεθνάμεναι γὰρ καλὸν ἐπὶ προμάχοισι πεσόντα
ἄνδρ' ἀγαθὸν, περὶ ᾗ πατρίδι μαρνάμενον·
τὴν δ' αὑτοῦ προλιπόντα πόλιν καὶ πίονας ἀγροὺς
πτωχεύειν, πάντων ἔστ' ἀνιηρότατον,
πλαζόμενον σὺν μητρὶ φίλῃ, καὶ πατρὶ γέροντι,
παισί τε σὺν μικροῖς, κουριδίῃ τ' ἀλόχῳ.
ἔχθιστος γὰρ τοῖσι μετέσσεται, οὓς κεν ἵκηται,
χρησμοσύνῃ τ' εἴκων καὶ στυγερῇ πενίῃ·
αἰσχύνει τε γένος, κατὰ δ' ἀγλαὸν εἶδος ἐλέγχει,
πᾶσα δ' ἀτιμίᾳ καὶ κακότης ἕπεται.

TYRTAEI Elegiam I. debemus Lycurgo in oratione contra Leocratem, ubi clauditur disticho quod in Elegia II. est undecimum commodiore sede, quodque bis hîc legi inutile visum est. BRUNCK.

7. ἔχθιστος γὰρ τοῖσι. Jo. Taylori emendatio est. Aldus habet ἐχθρὸς γὰρ τοῖσι, claudicante versu. Veram nunc lectionem tenere mihi videor. Scribere debuit librarius, ut mox v. 21.

ἐχθρὸς γὰρ δὴ τοῖσι μετέσσεται, οὓς κεν ἵκηται.

BRUNCK.

Suspicatus eram: ἐχθρὸς μὲν γὰρ – Herm.

ἐχθρὸς γάρ τοι τοῖσι μετέσσεται, οὓς κεν ἵκηται. ad Viger. p. 932.

Sed omnem de h. v. litem composuit doctissimi Heinrichii nota in Franckii Callino p. 183.: „Duo contuli codices MSS. Orationis Lycurgi, Germanicum unum et alterum Italicum, κειμήλια perrara, ac testor, in utroque clare scriptum esse: ἐχθρὸς μὲν γὰρ τοῖσι κ. τ. λ."

εἶθ' οὕτως ἀνδρός τοι ἀλωμένου οὐδεμί' ὤρη
γίγνεται, οὔτ' αἰδὼς εἰσοπίσω τελέθει.
θυμῷ γῆς περὶ τῆσδε μαχώμεθα, καὶ περὶ παίδων
θνήσκωμεν, ψυχέων μηκέτι φειδόμενοι,
ὦ νέοι, ἀλλὰ μάχεσθε παρ' ἀλλήλοισι μένοντες,
μηδὲ φυγῆς αἰσχρᾶς ἄρχετε, μηδὲ φόβου.
ἀλλὰ μέγαν ποιεῖτε καὶ ἄλκιμον ἐν φρεσὶ θυμὸν,
μηδὲ φιλοψυχεῖτ' ἀνδράσι μαρνάμενοι.
τοὺς δὲ παλαιοτέρους, ὧν οὐκ ἔτι γούνατ' ἐλαφρὰ,
μὴ καταλείποντες φεύγετε τοὺς γεραιούς.
αἰσχρὸν γὰρ δὴ τοῦτο, μετὰ προμάχοισι πεσόντα
κεῖσθαι πρόσθε νεῶν ἄνδρα παλαιότερον,
ἤδη λευκὸν ἔχοντα κάρη, πολιόν τε γένειον,
θυμὸν ἀποπνείοντ' ἄλκιμον ἐν κονίῃ,
αἱματόεντ' αἰδοῖα φίλαις ἐν χερσὶν ἔχοντα,
(αἰσχρὰ τά γ' ὀφθαλμοῖς καὶ νεμεσητὸν ἰδεῖν)
καὶ χρόα γυμνωθέντα. νέοισι δὲ πάντ' ἐπέοικεν·
ὄφρ' ἄρα τῆς ἥβης ἀγλαὸν ἄνθος ἔχῃ,
ἀνδράσι μὲν θηητὸς ἰδεῖν, ἐρατός τε γυναιξὶ,
ζωὸς ἐὼν, καλὸς δ' ἐν προμάχοισι πεσών.

II.

Ἀλλ' Ἡρακλῆος γὰρ ἀνικήτου γένος ἐστέ·
θαρσεῖτ', οὔπω Ζεὺς αὐχένα λοξὸν ἔχει.
μηδ' ἀνδρῶν πληθὺν δειμαίνετε, μηδὲ φοβεῖσθε,
ἰθὺς δ' ἐς προμάχους ἀσπίδ' ἀνὴρ ἐχέτω,

Herm. ad Vig. p. 934.

28. ἄρα τῆς. ἐρατῆς Valckenarius Diatr. Eurip. p. 293. Eodem modo in Mimnermi fragmento ap. Strabon. T. V. p. 507. ἄρα τὴν in ἐρατὴν mutavit Wyttenbachius Bibl. Crit. I. 2. p. 52. — τῆς ἥβης ἄνθος ut infra Mimnerm. I. 4. ἄνθεα τῆς ἥβης.

Elegiam II. servavit Stobaeus Tit. 50. BRUNCK.

ἐχθρὰν μὲν ψυχὴν θέμενος, θανάτου δὲ μελαίνας
κῆρας, ἴσ' αὐγαῖσιν ἠελίοιο, φίλας. κῆρας ὑπ' αὐγαῖσιν ἠ Herm. ad Vig. p. 935
ἴστε γὰρ ὡς Ἄρεως πολυδακρύου ἔργ' ἀρίδηλα,
εὖ δ' ὀργὴν ἐδάητ' ἀργαλέου πολέμου·
καὶ πρὸς φευγόντων τε διωκόντων τ' ἐγένεσθε,
ὦ νέοι, ἀμφοτέρων δ' εἰς κόρον ἠλάσατε.
οἳ μὲν γὰρ τολμῶσι, παρ' ἀλλήλοισι μένοντες,
εἴς τ' αὐτοσχεδίην καὶ προμάχους ἰέναι,
παυρότεροι θνήσκουσι, σάουσι δὲ λαὸν ὀπίσσω·
τρεσσάντων δ' ἀνδρῶν πᾶσ' ἀπόλωλ' ἀρετή.
οὐδεὶς ἄν ποτε ταῦτα λέγων ἀνύσειεν ἕκαστα,
ὅσσ', ἐὰν αἰσχρὰ πάθῃ, γίγνεται ἀνδρὶ κακά.
ἀργαλέον γὰρ ὄπισθε μετάφρενόν ἐστι δαΐζειν
ἀνδρὸς φεύγοντος δηΐῳ ἐν πολέμῳ.
αἰσχρὸν δ' ἔστι νέκυς κατακείμενος ἐν κονίῃσι
νῶτον ὄπισθ' αἰχμῇ δουρὸς ἐληλαμένος.
ἀλλά τις εὖ διαβὰς μενέτω, ποσὶν ἀμφοτέροισι
στηριχθεὶς ἐπὶ γῆς, χεῖλος ὀδοῦσι δακών,
μηρούς τε, κνήμας τε κάτω, καὶ στέρνα, καὶ ὤμους
ἀσπίδος εὐρείης γαστρὶ καλυψάμενος·

6. In scripto Stobaeo legitur: *κῆρας ἐπ' αὐγαῖσιν ἠελίοιο φίλας.* Menda manifesta. Grotius dedit *κῆρας ὁμῶς αὐγαῖς* —. Minori mutatione veram lectionem certissime restituit Vir doctus in Miscell. Observ. T. I. p. 128. *ἴσα, ἴσως, ἐπίσης, instar, ceu, aeque.* Brunck.

9. *πρὸς φευγόντων.* Sic Stobaei cod. eleganter. Grotius dedit *μετὰ φευγόντων.* Significat *εἶναι πρὸς τινὸς, esse a partibus alicuius.* Brunck.

16. *ἐὰν αἰσχρά.* Hanc scripturam requirit metri integritas. Perperam in libris *ἂν αἰσχρά.* In fine versus duplicem lectionem praestat codex, *κακά* et *κακῷ.* Priorem praefero. Brunck. Brunckius *ἂν* pro *ἐὰν* dictum corripi credidit. Idem aliis visum: sed sunt qui praefracte negent; quo iure, ipsi viderint. Monui de hac re in Ind. ad Odyss. p. 147. Nunc addo ex Antholog. Palat. T. II. p. 343. n. 74. v. 9. *ὄξος ἂν αἰτήσω.*

δεξιτερῇ δ' ἐν χειρὶ τινασσέτω ὄβριμον ἔγχος,
κινείτω δὲ λόφον δεινὸν ὑπὲρ κεφαλῆς.
ἔρδων δ' ὄβριμα ἔργα, διδασκέσθω πολεμίζειν,
μηδ' ἐκτὸς βελέων ἑστάτω ἀσπίδ' ἔχων.
ἀλλά τις ἐγγὺς ἰὼν, αὐτοσχεδὸν ἔγχεϊ μακρῷ
ἢ ξίφει οὐτάζων, δήϊον ἄνδρ' ἑλέτω·
καὶ πόδα πὰρ ποδὶ θεὶς, καὶ ἐπ' ἀσπίδος ἀσπίδ'
[illegible] ἐρείσας,
ἐν δὲ λόφον τε λόφῳ, καὶ κυνέην κυνέῃ,
καὶ στέρνον στέρνῳ, πεπλημένος ἀνδρὶ μαχέσθω,
ἢ ξίφεος κώπην, ἢ δόρυ μακρὸν ἑλών.
ὑμεῖς δ', ὦ γυμνῆτες, ὑπ' ἀσπίδος ἄλλοθεν ἄλλος
πτώσσοντες, μεγάλοις σφάλλετε χερμαδίοις,
δούρασί τε ξεστοῖσιν ἀκοντίζοντες ἐς αὐτοὺς,
τοῖσι πανοπλίταις ἐγγύθεν ἱστάμενοι.

III.

Οὔτ' ἂν μνησαίμην, οὔτ' ἐν λόγῳ ἄνδρα τιθείμην,
οὔτε ποδῶν ἀρετῆς, οὔτε παλαισμοσύνης,
οὐδ' εἰ Κυκλώπων μὲν ἔχοι μέγεθός τε βίην τε,
νικῴη δὲ θέων Θρηΐκιον Βορέην·

33. πεπλημένος. Perperam in libris πεπαλημένος. Brunck.

38. τοῖσι πανοπλίταις ἐγγύθεν ἱστάμενοι. Sic Stobaei cod. In Grotii editione πλησίον ἱστάμενοι. Brunck.

Elegiam III. servavit itidem Stobaeus Tit. LI. Brunck.

1. τιθείμην. Vulgo legitur τιθείην. Brunck. Non infrequens harum formarum in libris commutatio. V. Valckenar. ad Euripid. Phoen. p. 189. b. Activo non offenditur Porsonus citans primos novem huius Elegiae versus ad Euripid. Med. v. 512. componensque cum Euripideis et Theocriteis. Hic et post Wakefieldus Silv. Crit. III. p. 26. tentavit nonnulla, a quibus manum vellem abstinuisset.

οὐδ' εἰ Τιθωνοῖο φυὴν χαριέστερος εἴη,
πλουτοίη δὲ Μίδεω καὶ Κινύρεω βάθιον,
οὐδ' εἰ Ταντολίδεω Πέλοπος βασιλεύτερος εἴη,
γλῶσσαν δ' Ἀδρήστου μειλιχόγηρυν ἔχοι,
οὐδ' εἰ πᾶσαν ἔχοι δόξαν, πλὴν θούριδος ἀλκῆς·
οὐ γὰρ ἀνὴρ ἀγαθὸς γίγνεται ἐν πολέμῳ,
εἰ μὴ τετλαίη μὲν ὁρῶν φόνον αἱματόεντα,
καὶ δηΐων ὀρέγοιτ' ἐγγύθεν ἱστάμενος.
ἥ δ' ἀρετὴ, τό γ' ἄριστον ἐν ἀνθρώποισιν ἄεθλον,
κάλλιστόν τε φέρειν γίγνεται ἀνδρὶ νέῳ.
ξυνὸν δ' ἐσθλὸν τοῦτο πόληΐ τε, παντί τε δήμῳ,
ὅς τις ἀνὴρ διαβὰς ἐν προμάχοισι μένῃ
νωλεμέως, αἰσχρᾶς δὲ φυγῆς ἐπὶ πάγχυ λάθηται,
ψυχὴν καὶ θυμὸν τλήμονα παρθέμενος,
θαρσύνῃ δὲ πεσεῖν τὸν πλησίον ἄνδρα παρεστώς.
οὗτος ἀνὴρ ἀγαθὸς γίγνεται ἐν πολέμῳ·
αἶψα δὲ δυσμενέων ἀνδρῶν ἔτρεψε φάλαγγας
τρηχείας, σπουδῇ τ' ἔσχεθε κῦμα μάχης.
αὐτὸς δ' ἐν προμάχοισι πεσὼν φίλον ὤλεσε θυμὸν,
ἄστυ τε, καὶ λαοὺς, καὶ πατέρ' εὐκλεΐσας,
πολλὰ διὰ στέρνοιο, καὶ ἀσπίδος ὀμφαλοέσσης,
καὶ διὰ θώρηκος πρόσθεν ἐληλαμένος.
τὸν δ' ὀλοφύρονται μὲν ὁμῶς νέοι ἠδὲ γέροντες,
ἀργαλέῳ τε πόθῳ πᾶσα κέκηδε πόλις.
καὶ τύμβος, καὶ παῖδες ἐν ἀνθρώποις ἀρίσημοι,
καὶ παίδων παῖδες, καὶ γένος ἐξοπίσω.
οὐδέποτε κλέος ἐσθλὸν ἀπόλλυται, οὐδ' ὄνομ' αὐτοῦ·
ἀλλ' ὑπὸ γῆς περ ἐὼν γίγνεται ἀθάνατος,

13. ἥ δ' ἀρετὴ, τό γ' ἄριστον ἐν ἀνθρώποισιν ἄεθλον. Sic in scripto: at in impresso Stobaeo, τόδ' ἄεθλον ἐν ἀνθρώποισιν ἄριστον. Brunck.

ὅν τιν᾽ ἀριστεύοντα, μένοντά τε, μαρνάμενόν τε
γῆς πέρι καὶ παίδων, θοῦρος Ἄρης ὀλέσῃ.
ἢν δὲ φύγῃ μὲν κῆρα τανηλεγέος θανάτοιο,
νικήσας δ᾽ αἰχμῆς ἀγλαὸν εὖχος ἕλῃ,
πάντες μιν τιμῶσιν ὁμῶς νέοι ἠδὲ παλαιοὶ,
πολλὰ δὲ τερπνὰ παθὼν ἔρχεται εἰς Ἀΐδην.
γηράσκων δ᾽ ἀστοῖσι μεταπρέπει, οὐδέ τις αὐτὸν
βλάπτειν οὔτ᾽ αἰδοῦς, οὔτε δίκης ἐθέλει·
πάντες δ᾽ ἐν θώκοισιν ὁμῶς νέοι, οἵ τε κατ᾽ αὐτὸν,
εἴκουσ᾽ ἐκ χώρης, οἵ τε παλαιότεροι.
ταύτης νῦν τις ἀνὴρ ἀρετῆς εἰς ἄκρον ἱκέσθαι
πειράσθω θυμῷ, μὴ μεθιεὶς πόλεμον.

35. Soloece in libris *εἰ δὲ φύγῃ*. Ignorarunt librarii constructionem coniunctionum *εἰ* et *ἂν* vel *ἢν*, quas perpetuo commutatas reperias. Saepissime tamen in editores culpa transferenda, quod multis exemplis ostendere possem e collatione codicum Oppiani, quam forte ad manum habeo. Brunck. Sed v. prolixam disputationem Bastii in Epist. Crit. p. 127. sqq. ed. Lips. et quae ex Schedis Heynianis ad Pindar. Nem. VII. 16. evulgata sunt.

40. *βλάπτειν* i. q. *στερεῖν*. Sic etiam Theognis v. 223.

42. Scr. *εἴκουσι χώρης*. Vide ad Theognidem 913.
Brunck.

44. *πόλεμον*. Nuper denuo editum est *πολέμου*, „quod unice Homericum sit *μεθιέναι πολέμου*, — *μεθιέναι πόλεμον* ne Graecum quidem.“ De usu illo Homerico non repugno: sed *μεθιέναι πόλεμον* non dicam barbarum. Valckenarius ad Euripid. Phoen. p. 180. b. „inter alias haec etiam est optimae frugis observatio Rich. Dawes, Miscell. Crit. p. 258, 259. activum *μεθίημι* accusativo coniungi, medium *μεθίεμαι* cum casu secundo.“ Quod si forte proprium dicas Atticorum poetarum, audi Dammium in Lexico Homerico col. 957. v. *μεθίημι*: „hoc verbum *activum* solet habere accusativum, nisi subintelligenda est ellipsis *τοῦ τί*. *medium* vero habet genitivum.“ Quamquam h. l. accusativum cedere genitivo facile patior. Iam H. Stephanus dedit· *πειράσθω, θυμὸν μὴ μεθιεὶς πολέμου*. paullo aliter ille haec intelligens.

CALLINI EPHESII
ELEGIA
INTERPRETE HUGONE GROTIO.

Quonam hic usque tepor, Iuvenes, quando ignea vobis
vis animi? Non vos Amphiperictyonum
tam segnes censura movet? vos alta putatis
otia, quum tellus undique marte fremat.
Iam quicunque vir est, scutum ferat obvius hosti,
et iaculum vibret vel moriente manu.
Gloria namque ingens adoriri cominus hostem
pro grege natorum coniugeque et patria.
Fortibus et pavidis condicto tempore mortem
Parca feret. Rectum quilibet interea
protendat gladium, clypeo generosa recondens
pectora, dum primo sanguine pugna calet.
A fato nulli mortis fit gratia, non si
auctores generis sit numerare Deos.
Saepe aliquem elapsum circumstridentia tela,
in lare privato mors inopina rapit:
mors vilis populo, et nullum meritura favorem.
Fortem plebs celebrat, grataque nobilitas,
sive cadens populi gemitus expressit amantis,
seu vivens auget semideûm numeros,
vertitque in se oculos ceu celso vertice turris:
quippe unus multos laudibus exsuperans.

TYRTAEI

ELEGIA II.

INTERPRETE H. GROTIO.

Audite, invicti quando genus Herculis estis:
obstipo nondum Iuppiter est capite.
Ne stantum contra numerum trepidate virorum,
sed parmam primis obiicite agminibus.
Proiicite ex animo hanc animam, nec lumina Solis
quaerite prae Mortis nocte soporifera:
scitis enim, saevi quam facta illustria Martis,
quam sit bellorum nobilis ille furor,
saepe fugam experti, fugientes saepe secuti:
ô iuvenes, sors vos ista, nec ista latet.
Nam qui consertis clypeorum umbonibus audent
cominus in primos vulnera ferre viros,
saepe minus pereunt, et servant pone sequentes:
at timidis virtus undique disperiit.
Nec quisquam fando valeat memorare, malorum
degeneres animos millia quanta premunt.
Turpe etenim trepido fugientem praelia cursu
imbelli dorso vulnera suscipere:
turpe et pulverea stratum tellure cadaver,
cuius ab hostili cuspide terga rubent.
Sed bene progressus miles pede calcet utroque
tellurem, et labrum dente premat tacito:

crus, latosque humeros, et pectus forte, femurque
    ventroso clypeus ferreus orbe tegat:
dextera sed validam summa vi torqueat hastam,
    pennata et galeam crista supervolitet.
Discite belligeram faciendo fortiter artem:
    munitum scuto tela timere nefas.
Cominus aggrediens, protentam quilibet hastam,
    vel gladium, hostili deprimat in latere:
haereat et scutum scuto, stabilisque pedi pes,
    tum conus cono, tum galeae galea:
pectora pectoribus coëant: sic ipsius hostis
    vel telum manibus prendite, vel capulum.
Tu vero interea veles post scuta latescens,
    nec lapidum densis imbribus obruere,
nec cessa iaculis obstantem figere turbam:
    te teget armato milite densa cohors.

TYRTAEI ELEGIA III.

INTERPRETE H. GROTIO.

Non ullo in pretio, non ulla laude notandus,
    sive pedis celeris, sive manus pugilis,
sit licet et vasto Cyclopum corpore maior,
    et superet cursu Threïcium Boream,
tum pulchrae vincat Tithonum munere formae,
    divitiis Cinyram, divitiisque Midam,
Tantalidam Pelopem diffuso limite regni,
    Adrastum blandi vocibus eloquii,
omnia quin habeat, si desit adorea belli:
    quippe usus nullos tempore Martis habet,
qui non intrepidus caedem spectare cruentam,
    consertumque hosti gaudet habere pedem.

Hoc vere solidum certamen, et unica virtus
    aeterno iuvenes quae decorat decore.
Res populi, commune bonum, vir robore praestans,
    immotus primis qui stat in ordinibus,
oblitusque fugae venit in certamina Martis,
    adiiciens animum, proiiciens animam:
qui propter stantem generosae mortis amore
    concitat: hunc bello dixeris egregium:
quem subito hostiles pavitant fugitantque catervae:
    qui belli fluctus arte manuque regit:
qui dulcem amittit, sed primus in agmine vitam:
    magnus honor generi, magnus honor patriae:
vulnera multa ferens, adversa sed omnia, fosso
    pectore, lorica nec minus, et clypeo.
Huius ad exequias plorant iuvenesque senesque:
    hunc tota urbs planctu funera prosequitur:
sed nec honore caret tumulus, sobolesque superstes,
    et sobolis soboles, totaque posteritas:
semper honos nomenque manent et posthuma fama:
    sub tellure siti gloria morte caret:
scilicet intrepidum quem stantem et belligerantem
    pro patria et natis Mars ferus abripuit.
Fugerit at nigrae si longa silentia noctis,
    et spolia e bello victor opima ferat,
hunc venerata minor colit, hunc et serior aetas:
    sic tumulum multo plenus honore petit:
cuius honoratam populo nec vocibus ausit
    nec dictis quisquam laedere canitiem:
assurgunt illi iuvenes, aequaevaque turba:
    assurgunt aevo iam graviore senes.
Hoc nunc quisque paret virtutis scandere culmen,
    bellum indefesso sollicitans studio.

ΜΙΜΝΕΡΜΟΥ ΚΟΛΟΦΩΝΙΟΥ.

I.

Τίς δὲ βίος, τί δὲ τερπνὸν ἄτερ χρυσέης Ἀφροδίτης;
τεθναίην, ὅτ᾽ ἐμοὶ μηκέτι ταῦτα μέλοι, Herm. ad Vig. p. 920.
κρυπταδίη φιλότης, καὶ μείλιχα δῶρα, καὶ εὐνή.
ἄνθεα τῆς ἥβης γίγνεται ἁρπαλέα
ἀνδράσιν ἠδὲ γυναιξίν· ἐπὴν δ᾽ ὀδυνηρὸν ἐπέλθῃ
γῆρας, ὅ τ᾽ αἰσχρὸν ὁμῶς καὶ καλὸν ἄνδρα τιθεῖ,
αἰεὶ μὲν φρένας ἀμφὶ κακαὶ τείρουσι μέριμναι,
οὐδ᾽ αὐγὰς προσορῶν τέρπεται ἠελίου.

MIMNERMI I. Ad hos versus respexit Horatius Numicio scribens:

Si, Mimnermus uti censet, sine amore iocisque
nil est iucundum, vivas in amore iocisque.

BRUNCK.

4. τῆς ἥβης. Articulum qui in Tyrtaeo I. 28. non tolerarunt, hinc etiam expellere debebunt.

5. Male in Stobaeo legitur ἐπεὶ δ᾽ ὀδυνηρὸν ἐπέλθῃ, quae constructio soloeca est. BRUNCK. Non magis soloeca est, quam ubi ὅτε subiunctivo iungitur. Homerus Odyss. XIV. 374. ὅτ᾽ ἀγγελίη ποθὲν ἔλθῃ. ubi Wolfiana minus recte, ut opinor, ἔλθοι. Herm. ad Vig. p. 920

8. προσορῶν τέρπεται. Sic scriptus liber et Gesneri editio: in Grotii editione προσορᾷν, quod, ut alia infinita menda praestantissimi illius operis tam in Graecis quam in Latinis, typothetae imperitiae tribuendum.

BRUNCK.

Venustam huius fragmenti versionem quae exstat in Actis Parisiensis Academiae T. X. p. 294. nemo non libenter hîc leget:

Que seroit, sans l'amour, le plaisir et la vie?
Puisse-t-elle m' être ravie,
Quand je perdrai le goût d'un mystere amoureux,
Des faveurs, des lieux faits pour les amants heureux.
Cueillons la fleur de l'âge, elle est bientôt passée:
Le sexe n'y fait rien: la vieillesse glacée

ἀλλ' ἐχθρὸς μὲν παισὶν, ἀτίμαστος δὲ γυναιξίν.
οὕτως ἀργαλέον γῆρας ἔθηκε θεός.

II.

Ἡμεῖς δ', οἷά τε φύλλα φύει πολυάνθεμος ὥρη
ἦρος, ὅτ' ἄψ αὐγῇ αὔξεται ἠελίου,
τοῖς ἴκελοι, πήχυιον ἐπὶ χρόνον ἄνθεσιν ἥβης
τερπόμεθα, πρὸς θεῶν εἰδότες οὔτε κακὸν,
οὔτ' ἀγαθόν· Κῆρες δὲ παρεστήκασι μέλαιναι·
ἡ μὲν ἔχουσα τέλος γήραος ἀργαλέου,
ἡ δ' ἑτέρη θανάτοιο. μίνυνθα δὲ γίγνεται ἥβης
καρπὸς, ὅσον τ' ἐπὶ γῆν κίδναται ἠέλιος.
αὐτὰρ ἐπὴν δὴ τοῦτο τέλος παραμείψεται ὥρης,
αὐτίκα δὴ τεθνάναι βέλτιον, ἢ βίοτος.
πολλὰ γὰρ ἐν θυμῷ κακὰ γίγνεται· ἄλλοτε δ' οἶκος
τρυχοῦται, πενίης δ' ἔργ' ὀδυνηρὰ πέλει·
ἄλλος δ' αὖ παίδων ἐπιδεύεται, ὧν τε μάλιστα
ἱμείρων κατὰ γῆς ἔρχεται εἰς Ἀΐδην·
ἄλλος νοῦσον ἔχει θυμοφθόρον. οὐδέ τις ἐστὶν
ἀνθρώπων, ᾧ Ζεὺς μὴ κακὰ πολλὰ διδοῖ.

III.

Τὸ πρὶν ἐὼν κάλλιστος, ἐπὴν παραμείψεται ὥρη,
οὐδὲ πατὴρ παισὶ τίμιος, οὔτε φίλοις.

Vient avec la laideur confondre la beauté.
L'homme alors est en proye aux soins, à la tristesse;
Haï des jeunes gens, des belles maltraité,
Du soleil à regret il souffre la clarté.
Voilà le sort de la vieillesse.

BRUNCK.

II. 2. ἄψ. In Stobaeo legitur αἶψ'. BRUNCK.

16. διδοῖ. Sic Stobaei codex. In impressis male διδῷ. BRUNCK.

IV.

Τιθωνῷ μὲν ἔδωκεν ἔχειν κακὸν ἄφθιτον ὁ Ζεὺς,
γῆρας, ὃ καὶ θανάτου ῥίγιον ἀργαλέου.

V.

Ἀὐτίκ' ἐμοὶ κατὰ μὲν χροιὴν ῥέει ἄσπετος ἱδρὼς,
πτοιοῦμαι δ' ἐσορῶν ἄνθος ὁμηλικίης
τερπνὸν ὁμῶς καὶ καλὸν, ἐπεὶ πλέον ὤφελεν εἶναι.
ἀλλ' ὀλιγοχρόνιον γίγνεται, ὥσπερ ὄναρ,
ἥβη τιμήεσσα· τὸ δ' ἀργαλέον καὶ ἄμορφον
γῆρας ὑπὲρ κεφαλῆς αὐτίχ' ὑπερκρέμαται,
ἐχθρὸν ὁμῶς καὶ ἄτιμον, ὅ τ' ἄγνωστον τιθεῖ ἄνδρα,
βλάπτει δ' ὀφθαλμοὺς καὶ νόον ἀμφιχυθέν.

VI.

Αἲ γὰρ ἄτερ νούσων τε καὶ ἀργαλέων μελεδώνων
ἑξηκονταέτη μοῖρα κίχοι θανάτου.

VII.

Δεινοὶ γὰρ ἀνδρὶ πάντες ἐσμὲν εὐκλεεῖ
ζῶντι φθονῆσαι, κατθανόντα δ' αἰνέσαι.

VIII.

Οποῖα δὴ φιλοῦσιν ἰατροὶ λέγειν,
τὰ φαῦλα μείζω, καὶ τὰ δείν' ὑπέρφοβα,
πυργοῦντες αὐτούς.

V. Huius fragmenti tres primi versus desunt in Stobaeo. Eos e Theognide supplevi, apud quem tria prima disticha leguntur in aliis editionibus ad v. 1041. Brunck.

VI. Distichon hoc legitur apud Diogenem Laertium in Solonis vita. Brunck.

VIII. In Stobaei codice primus huius fragmenti versus sic legitur: *οἷα δὴ φιλοῦσιν ἰατροὶ λέγειν.* Senarium restituo pro *οἷα* legendo *ὁποῖα.* Mox optimam lectionem praestat cod. *τὰ δείν' ὑπέρφοβα.* Impressi habent *ὑπὲρ φύβον.* Brunck.

MIMNERMI

QUAE APUD STOBAEUM SUNT

INTERPRETE H. GROTIO.

I. Tit. LXIII.

Vita quid est, quid dulce, nisi iuvet aurea Cypris?
    tum peream, Veneris quum mihi cura perit.
Flos celer aetatis sexu donatus utrique,
    lectus, amatorum munera, tectus amor,
omnia diffugiunt, mox quum venit atra senectus,
    quae facit et pulchros turpibus esse pares.
Torpida sollicitae lacerant praecordia curae:
    lumina nec solis, nec iuvat alma dies,
invisum pueris, inhonoratumque puellis.
    Tam dedit, heu, senio tristia fata Deus.

II. Tit. XCVIII.

Nos foliis similes, quae gignit purpureum ver,
    cum Sol se primum candidus exseruit,
heu non mansuro gaudentes flore iuventae
    ludimus, edocti nec bona, per Superos,
nec mala. Circumstant geminae, fera numina, Parcae:
    altera fert aevi triste senilis onus,
altera fert mortem. Nec durat longius aetas,
    quam Sol qui subitis spargit humum radiis.

At postquam rosei defluxit temporis hora,
nil magis optandum, quam cito posse mori.
Hinc atque hinc animum mordent mala. Saepe laborat
res laris: incumbit squallida pauperies.
Est et qui sobolem votis sitientibus usque
optat, ad infernas orbus iturus aquas.
Morbus adest aliis animam quoque. Denique nullus
est hominum, cui non det mala multa Deus.

III. Tit. CXVII.

Hunc qui pulcher erat quondam, quum canuit aetas,
iam sua nec soboles, iam nec amicus amat.

IV. Tit. CXVII.

Immortale malum tibi dat, Tithone, senectam
Iuppiter: ipsa minus mors, mihi crede, malum est.

V. Tit. CXVII.

Ac veluti subito somnia praetereunt,
sic et pulchra iuventa: malis onerata senectus
impendens capiti foeda supervolitat;
contemtumque odiumque ferens ingloria, circum
cum noxa mentem volvitur atque oculos.

VII. Tit. CXXVI.

Omnes viris solemus excellentibus
livere vivis, mortuis laudem dare.

VIII. Tit. CII.

Ut fabulatur natio medentium,
quae levia magni, gravia plus aequo aestimat,
laudi parandae.

ΣΟΛΩΝΟΣ ΑΘΗΝΑΙΟΥ.

I.

Πρὸς Μίμνερμον εἰπόντα,

ΕΞΗΚΟΝΤΑΕΤΗ ΜΟΙΡΑ ΚΙΧΟΙ ΘΑΝΑΤΟΥ.

Ἀλλ' εἴ μοι κᾂν νῦν ἔτι πείσεαι, ἔξελε τοῦτο·
 μηδὲ μέγαιρ', ὅτι σεῦ λῷον ἐφρασάμην.
καὶ μεταποίησον λιγέως ταδὶ, ὧδε δ' ἄειδε·
 ΟΓΔΩΚΟΝΤΑΕΤΗ ΜΟΙΡΑ ΚΙΧΟΙ ΘΑΝΑΤΟΥ.
μηδ' ἐμοὶ ἄκλαυστος θάνατος μόλοι, ἀλλὰ φίλοισι
 καλλείποιμι θανὼν ἄλγεα καὶ στοναχάς.

II.

Ἔργα δὲ Κυπρογενοῦς νῦν μοι φίλα, καὶ Διονύσου,
 καὶ Μουσέων, ἃ τίθησ' ἀνδράσιν εὐφροσύνας.

III.

Ὄλβιος, ᾧ παῖδές τε φίλοι, καὶ μώνυχες ἵπποι,
 καὶ κύνες ἀγρευταὶ, καὶ ξένος ἀλλοδαπός.

SOLONIS I. Quatuor primos versus exhibet Diogenes Laertius. Ultimum distichon laudat Plutarchus in comparatione Solonis et Publicolae; ubi legitur ποιήσαιμι θανών. Stobaeum sequor. Brunck.

II. Distichon hoc laudat Plutarchus in Solonis vita, et Op. Mor. p. 571. ubi etiam IV. exstat. Brunck.

III. Distichon hoc ex Hermiae Philosophi commentario Ms. in Platonis Phaedrum protulit ad Callimachi fragmenta Ruhnkenius p. 421. Brunck.

IV.

Ἐς θ' ἥβης ἐρατοῖσιν ἐπ' ἄνθεσι παιδοφιλήσεις,
μηρῶν ἱμείρων καὶ γλυκεροῦ στόματος.

V.

Μνημοσύνης καὶ Ζηνὸς Ὀλυμπίου ἀγλαὰ τέκνα,
Μοῦσαι Πιερίδες, κλῦτέ μοι εὐχομένῳ.
ὄλβον ἐμοὶ πρὸς θεῶν μακάρων δότε, καὶ πρὸς ἁπάντων
ἀνθρώπων αἰεὶ δόξαν ἔχειν ἀγαθήν·
εἶναι δὲ γλυκὺν ὧδε φίλοις, ἐχθροῖσι δὲ πικρόν·
τοῖσι μὲν αἰδοῖον, τοῖσι δὲ δεινὸν ἰδεῖν.
χρήματα δ' ἱμείρω μὲν ἔχειν, ἀδίκως δὲ πεπᾶσθαι
οὐκ ἐθέλω. πάντως ὕστερον ἦλθε δίκη.
πλοῦτον δ' ὃν μὲν δῶσι θεοὶ, παραγίγνεται ἀνδρὶ
ἔμπεδος ἐκ νεάτου πυθμένος ἐς κορυφήν·
ὃν δ' ἄνδρες τιμῶσιν, ὑφ' ὕβριος οὐ κατὰ κόσμον
ἔρχεται· ἀλλ' ἀδίκοις ἔργμασι πειθόμενος,
οὐκ ἐθέλων ἕπεται· ταχέως δ' ἀναμίσγεται ἄτῃ.
ἀρχὴ δ' ἐξ ὀλίγου γίγνεται, ὥστε πυρὸς,
φλαύρη μὲν τὸ πρῶτον, ἀνιηρὴ δὲ τελευτᾷ.
οὐ γὰρ δὴν θνητοῖς ὕβριος ἔργα πέλει.
ἀλλὰ Ζεὺς πάντων ἐφορᾷ τέλος. ἐξαπίνης δὲ
ὥστ' ἄνεμος νεφέλας αἶψα διεσκέδασεν
ἠρινὸς, ὃς πόντου πολυκύμονος ἀτρυγέτοιο
πυθμένα κινήσας, γῆν κατὰ πυροφόρον
δῃώσας καλὰ ἔργα, θεῶν ἕδος, αἰπὺν ἱκάνει
οὐρανὸν, αἰθρίην δ' αὖθις ἔθηκεν ἰδεῖν,

V. 8. *πάντως ὕστερον.* Sic Stobaei cod. et Plutarchus in Solonis vita.[2] Grotius dedit *πάντων ὕστερος.* Mox v. 10. cod. *ἐς κορυφὴν*, non *εἰς*. Brunck.

λάμπει δ' ἠελίοιο μένος κατ' ἀπείρονα γαῖαν
καλὸν, ἀτὰρ νεφέων οὐδὲν ἔτ' ἐστὶν ἰδεῖν·
τοιαύτη Ζηνὸς πέλεται τίσις, οὐδ' ἐφ' ἑκάστῳ,
ὥσπερ θνητὸς ἀνὴρ, γίγνεται ὀξύχολος.
αἰεὶ δ' οὔ τι λέληθε διαμπερὲς, ὅς τις ἀλιτρὸν
θυμὸν ἔχει· πάντως δ' ἐς τέλος ἐξεφάνη.
ἀλλ' ὁ μὲν αὐτίκ' ἔτισεν, ὁ δ' ὕστερον· ἢν δὲ φύγωσιν
αὐτοὶ, μηδὲ θεῶν Μοῖρ' ἐπιοῦσα κίχῃ,
ἤλυθε πάντως. αὖτις ἀναίτιοι ἔργα τίνουσιν
ἢ παῖδες τούτων, ἢ γένος ἐξοπίσω.
θνητοὶ δ' ὧδε νοεῦμεν, ὁμῶς ἀγαθός τε κακός τε·
ἐσθλὴν δ' εἰς αὑτοῦ δόξαν ἕκαστος ἔχει,
πρίν τι παθεῖν· τότε δ' αὖτις ὀδύρεται. ἄχρι δὲ τούτου
χάσκοντες, κούφαις ἐλπίσι τερπόμεθα.
χ' ὅστις μὲν νούσοισιν ὑπ' ἀργαλέῃς ἐπιέσθη,
ὡς ὑγιὴς ἔσται, τοῦτο κατεφράσατο.
ἄλλος δειλὸς ἐὼν, ἀγαθὸς δοκεῖ ἔμμεναι ἀνὴρ,
καὶ καλὸς, μορφὴν οὐ χαρίεσσαν ἔχων.
εἰ δέ τις ἀχρήμων, πενίης δέ μιν ἔργα βιᾶται,
κτήσασθαι πάντως χρήματα πολλὰ δοκεῖ.

23. *κατ' ἀπείρονα γαῖαν.* In Stobaei cod. *κατὰ πίονα γαῖαν*, ut vulgo: sed superscripta altera illa lectio, quam praetulimus. Brunck.

27. *αἰεὶ δ' οὔ τι λέληθε.* Sic est in cod. Perperam in impressis *αἰεὶ οὔτε λέληθε.* Brunck.

29. *ἢν δὲ φύγωσιν.* Soloece vulgo *εἰ.* In cod. *οἳ δὲ —.* Brunck. In vulgata scriptura nihil soloeci esse, vix opus moneri.

31. *αὖτις ἀναίτιοι.* Sic legendum sententia flagitante. Vulgo *αὐτίκ' ἀναίτια.* Horum prius saltem defendi non poterat. Mox emendatio *ἢ γένος ἐξοπίσω* scripta est in codicis margine, cuius contextus exhibet mendose *ἡγεμόνων.* Sic Tyrtaeus El. III. 30. *καὶ παίδων παῖδες, καὶ γένος ἐξοπίσω.* Brunck. Eduard. Gerhardius, vir egregius, cui litterae nostrae plurimum debebunt, in Lect. Apollon. p. 214. recte interpungit: *ἤλυθε πάντως αὖτις. ἀναίτιοι —.* quae interpunctio iam Wyttenbachio placuerat. Supra v. 8. *πάντως ὕστερον ἦλθε δίκη.*

σπεύδει δ' ἄλλοθεν ἄλλος. ὁ μὲν κατὰ πόντον ἀλᾶται
ἐν νηυσὶ, χρήζων οἴκαδε κέρδος ἄγειν,
ἰχθυόεντ', ἀνέμοισι φορεύμενος ἀργαλέοισι,
φειδωλὴν ψυχῆς οὐδεμίην θέμενος.
ἄλλος γῆν τέμνων πολυδένδρεον, εἰς ἐνιαυτὸν
λατρεύει, τοῖσι καμπύλ' ἄροτρα μέλει.
ἄλλος Ἀθηναίης τε καὶ Ἡφαίστου πολυτέχνεω
ἔργα δαεὶς, χειροῖν ξυλλέγεται βίοτον.
ἄλλος Ὀλυμπιάδων Μουσέων πάρα δῶρα διδαχθὴ,
ἱμερτῆς σοφίης μέτρον ἐπιστάμενος.
ἄλλον μάντιν ἔθηκεν ἄναξ ἑκάεργος Ἀπόλλων·
ἔγνω δ' ἀνδρὶ κακὸν τηλόθεν ἐρχόμενον,
ᾧ συνομαρτήσουσι θεοί· τὰ δὲ μόρσιμα πάντως
οὔτε τις οἰωνὸς ῥύσεται, οὔθ' ἱερὰ,
οὔθ' οἱ Παιῶνος πολυφαρμάκου ἔργον ἔχοντες
ἰητροὶ, καὶ τοῖς οὐδὲν ἔπεστι τέλος.
πολλάκι δ' ἐξ ὀλίγης ὀδύνης μέγα γίγνεται ἄλγος,
κοὐκ ἄν τις λύσαι ἤπια φάρμακα δούς·

44. *ἐν νηυσί.* et v. 48. *τοῖσι* exhibet cod. sine putida paragoge literae *ν*. Brunck. Putidum Brunckio visum, quod his diebus nemini non probatur. Tam cito corruunt Criticorum canones, novis subinde in lucem prolatis, quorum post paucos annos non laetior erit fortuna!

50. *ἔργα δαείς.* Postliminio tandem redit beneficio Reg. Codicis genuina lectio quae ab impressis exulabat. In Gesneri editione excusum *ἔργαλα εἰν χειροῖν*. In antiquissimo codice scriptum erat *ΕΡΓΑΔΑΕΙΣ*, quod quam facile depravari potuerit intelligent, quibus notum, quot in libris ortae fuerint mendae ex confusione literarum *Λ, Α, Δ*. Iam varias coniecturas, quibus huius versus tentata fuerat emendatio, nihil adtinet referre. Omnium sane optima erat illa viri peraeque docti et ingeniosi, cuius amicitiae recordatio est eritque mihi semper iucundissima, *ἔργα λαχών*. Seq. v. *Μουσέων* scribi debuit. In cod. *Μουσάων*. Brunck. Cf. Brunckii Lection. et Emendat. ad Anal. p. 11.

60. Praetulerim equidem, quod in marg. Stob. re-

τὸν δὲ κακαῖς νούσοισι κυκώμενον ἀργαλέαις τε
ἁψάμενος χειροῖν, αἶψα τίθησ' ὑγιῆ.
Μοῖρα δέ τοι θνητοῖσι κακὸν φέρει, ἠδὲ καὶ ἐσθλόν·
δῶρα δ' ἄφυκτα θεῶν γίγνεται ἀθανάτων.
πᾶσι δέ τοι κίνδυνος ἐπ' ἔργμασιν, οὐδέ τις οἶδε
ποῖ σχήσειν μέλλει, χρήματος ἀρχομένου.
ἀλλ' ὁ μὲν εὐδοκιμεῖν πειρώμενος, οὐ προνοήσας,
ἐς μεγάλην ἄτην καὶ χαλεπὴν ἔπεσε·
τῷ δὲ καλῶς ἔρδοντι θεὸς περὶ πάντα τίθησι
συντυχίην ἀγαθήν, ἔκλυσιν ἀφροσύνης.
πλούτου δ' οὐδὲν τέρμα πεφασμένον ἀνθρώποισιν.
οἳ γὰρ νῦν ἡμέων πλεῖστον ἔχουσι βίον,
διπλάσιον σπεύδουσι· τίς ἂν κορέσειεν ἅπαντας;
κέρδεά τοι θνητοῖς ὤπασαν ἀθάνατοι·
ἄτη δ' ἐξ αὐτῶν ἀναφαίνεται, ἣν ὁπόταν Ζεὺς
πέμψῃ τισομένην, ἄλλοτέ κ' ἄλλος ἔχοι.

periri dicitur: *κοὐκ' ἄν τις λύσαιτ' ἡ. φ. δ.* Friedemann. de med. syll. pentam. gr. p. 285. Ita dedit Gaisfordus.

61. In hoc disticho forte quis deprehendet naturae illud arcanum, quod nunc in artem medendi transferri incipit, quodque vocant *le magnetisme animal.* Brunck.

65. Hoc distichon et duo sequentia in Theognidis farraginem relata fuerunt, ubi leguntur vulgo v. 585. Tria ultima Elegiae disticha eo etiam inserta fuerunt v. 227. Brunck.

69. *καλῶς.* Vide ne scribendum sit *κακῶς.* Vulgatam non videtur ferre antithesis.

76. *ἄλλοτέ κ' ἄλλος ἔχοι.* In codice scriptum *ἄλλοτε τ' ἄλλος ἔχοι.* In impressis *ἄλλοτέ τ' ἄλλος ἔχει.* Scribi potuit etiam *ἄλλοτ' ἂν ἄλλος ἔχοι,* quod sane mallem. Brunck. Legendum puto: *ἄλλοτε ἄλλος ἔχει.* Solennis formula, in qua, ut in aliis, hiatus Graecorum auribus videtur placuisse. Omnino mihi parum probantur, qui chasmodiam, ubicunque occurrit, odio exagitant implacabili.

VI. Stobaeus 98, 24

Οὐδὲ μάκαρ οὐδεὶς πέλεται βροτός· ἀλλὰ πόνηροι
πάντες, ὅσους θνητοὺς ἠέλιος καθορᾷ.

VII.

Ἔργμασιν ἐν μεγάλοις πᾶσιν ἁδεῖν χαλεπόν.

VIII.

Γνωμοσύνης δ' ἀφανὲς χαλεπώτατόν ἐστι νοῆσαι
μέτρον, ὃ δὴ πάντων πείρατα μοῦνον ἔχει.

IX.

Γηράσκω δ' αἰεὶ πολλὰ διδασκόμενος.

X.

Πάμπαν δ' ἀθανάτων ἀφανὴς νόος ἀνθρώποισι.

XI.

Τίκτει γὰρ κόρος ὕβριν, ὅταν πολὺς ὄλβος ἕπηται.

XII.

Ἰσόν τοι πλουτοῦσιν, ὅτῳ πολὺς ἄργυρός ἐστι Stobaeus 97, 7
καὶ χρυσὸς, καὶ γῆς πυροφόρου πεδία,
ἵπποι θ', ἡμίονοί τε, καὶ ᾧ μόνα ταῦτα πάρεστι,
γαστρί τε καὶ πλευραῖς καὶ ποσὶν ἁβρὰ παθεῖν,

VI. 1. *μάκαρ*. Al. *μάκαρς*. V. Welcker. in Fragm. Alcman. p. 68.

VII. Laudatur hic Solonis pentameter a Plutarcho in illius vita, Edit. Bryani p. 202. Brunck.

VIII. Exstat apud Clementem Alex. p. 694. Brunck.

IX. Laudatur hic versus a Plutarcho in Solonis vita, c. 31 et a Sophoclis Schol. ad Antigonen 711. Brunck.

X. Laudant hunc versum Eusebius P. E. p. 688. et Clemens Alex. p. 727. ubi pro *πάμπαν* legitur *πάντῃ*. Seq. versum habet idem Clemens p. 740. Brunck.

XII. Hos versus, qui in Theognideis vulgo leguntur ad v. 719., Solonis esse constat, Plutarchi c. 2 testimonio, qui partem eorum laudat initio illius vitae. Sequens etiam fragmentum Plutarchi c. 3 auctoritate freti Soloni unice tribuimus, quod inter Theognidea quoque legitur ad v. 315. Brunck.

παῖδές τ' ἠδὲ γυναῖκες· ὅταν δέ γε τῶνδ' ἐφίκηται
ὥρη, σὺν δ' ἥβη γίγνεται ἁρμοδία,
ταῦτ' ἄφενος θνητοῖσι. τὰ γὰρ περιώσια πάντα
χρήματ' ἔχων οὐδεὶς ἔρχεται εἰς Ἀΐδην.
οὐδ' ἂν ἄποινα διδοὺς θάνατον φύγοι, οὐδὲ βαρείας
νούσους, οὐδὲ κακὸν γῆρας ἐπερχόμενον.

XIII.

Πολλοὶ μὲν πλουτοῦσι κακοί, ἀγαθοὶ δὲ πένονται.
ἀλλ' ἡμεῖς αὐτοῖς οὐ διαμειψόμεθα
τῆς ἀρετῆς τὸν πλοῦτον· ἐπεὶ τὸ μὲν ἔμπεδον αἰεί,
χρήματα δ' ἀνθρώπων ἄλλοτε ἄλλος ἔχει.

XIV.

Παῖς μὲν ἄνηβος ἐὼν ἔτι νήπιος ἕρκος ὀδόντων
φύσας, ἐκβάλλει πρῶτον ἐν ἑπτ' ἔτεσι.
τοὺς δ' ἑτέρους ὅτε δὴ τελέσει θεὸς ἑπτ' ἐνιαυτούς,
ἥβης ἐκφαίνει σήματα γιγνομένης.
τῇ τριτάτῃ δὲ γένειον ἀεξομένων ἐπὶ γυίων
λαχνοῦται, χροιῆς ἄνθος ἀμειβομένης.
τῇ δὲ τετάρτῃ πᾶς τις ἐν ἑβδομάδ' ἐστὶν ἄριστος
ἰσχύν, οἵ τ' ἄνδρες σήματ' ἔχουσ' ἀρετῆς.

XIV. Hos Solonis versus servavit Philo Iudaeus T. I. p. 25. Exstant etiam apud Clementem Alex. p. 814. Brunck. Versus de annorum hebdomadibus Soloni suppositos esse evincit, inter alia, phrasis *ἕρκος ὀδόντων* de *dentibus* usurpata, quippe quae non *dentes*, sed *labra*, dentes quasi sepientia, significet. R. Porson. *Tracts and Miscellaneous Criticisms* p. 207. Conf. Damm. Lexic. Homer. c. 807. et Heyn. ad Iliad. T. IV. p. 621.

3. *τελέσει.* Immo *τελέσῃ.* Sic etiam v. 17.

5. *τῇ τριτάτῃ.* Subaudi *ἑβδομάδι*, quod latet in praegresso numerali *ἑπτά*.

7. *ἐν ἑβδομάδ' ἐστὶν ἄριστος.* Exemplum elisi *ι* perquam suspectum: nam ortum est ex emendatione parum probabili scripturae Philonis, *ἐνὶ ἑβδομάδεσσιν ἄριστος.* Multo praestat scriptura Clementis, *ἐν ἑβδομάδι μέγ' ἄριστος.*

πέμπτῃ δ' ὥριον ἄνδρα γάμου μεμνημένον εἶναι,
καὶ παίδων ζητεῖν εἰσοπίσω γενεήν.
τῇ δ' ἕκτῃ περὶ πάντα καταρτύεται νόος ἀνδρὸς,
οὐδ' ἔρδειν εθ' ὁμῶς ἔργ' ἀπάλαμνα θέλει.
ἑπτὰ δὲ νοῦν καὶ γλῶσσαν ἐν ἑβδομάσι μέγ' ἄριστος,
ὀκτώ τ'· ἀμφοτέρων τέσσαρα καὶ δέκ' ἔτη.
τῇ δ' ἐνάτῃ δύναται μὲν ἔτι, μαλακώτερα δ' αὐτοῦ,
πρὸς μεγάλην ἀρετὴν σώματι καὶ σοφίῃ.
τῇ δεκάτῃ δ', ὅτε δὴ τελέσει θεὸς ἕπτ' ἐνιαυτοὺς,
οὐκ ἂν ἄωρος ἐὼν μοῖραν ἔχοι θανάτου.

XV.

Ἡμετέρη δὲ πόλις κατὰ μὲν Διὸς οὔ ποτ' ὀλεῖται
αἶσαν, καὶ μακάρων θεῶν φρένας ἀθανάτων.
τοίη γὰρ μεγάθυμος ἐπίσκοπος ὀβριμοπάτρη
Παλλὰς Ἀθηναίη χεῖρας ὕπερθεν ἔχει.
αὐτοὶ δὲ φθείρειν μεγάλην πόλιν ἀφραδίῃσιν
ἀστοὶ βούλονται, χρήμασι πειθόμενοι,
δήμου θ' ἡγεμόνων ἄδικος νόος, οἷσιν ἑτοῖμον
ὕβριος ἐκ μεγάλης ἄλγεα πολλὰ παθεῖν.
οὐ γὰρ ἐπίστανται κατέχειν κόρον, οὐδὲ παρούσας
εὐφροσύνας κοσμεῖν δαιτὸς ἐν ἡσυχίῃ.
– – – – – – – – –
πλουτοῦσιν δ' ἀδίκοις ἔργμασι πειθόμενοι.
– – – – – – – – –
οὔθ' ἱερῶν κτεάνων, οὔτε τι δημοσίων
φειδόμενοι, κλέπτουσιν ἐφ' ἁρπαγῇ ἄλλοθεν ἄλλος,
οὐδὲ φυλάσσονται σεμνὰ Δίκης θέμεθλα,
ἣ σιγῶσα σύνοιδε τὰ γιγνόμενα, πρό τ' ἐόντα·
τῷ δὲ χρόνῳ πάντως ἦλθ' ἀποτισομένη.

16. Malim σῶμά τε καὶ σοφίῃ.
XV. Citavit hanc Elegiam Demosthenes in oratione de male gesta legatione Edit. Taylori p. 205. Brunck.

ταύτῃ τοι πάσῃ πόλει ἔρχεται ἕλκος ἄφυκτον,
    εἰς δὲ κακὴν ταχέως ἤλυθε δουλοσύνην,
ἣ στάσιν ἔμφυλον, πόλεμόν θ' εὕδοντ' ἐπεγείρει,
    ὃς πολλῶν ἐρατὴν ὤλεσεν ἡλικίην.
ἐκ γὰρ δυσμενέων ταχέως πολυήρατον ἄστυ
    τρύχεται ἐν συνόδοις τοῖς ἀδικοῦσι φίλους.
ταῦτα μὲν ἐν δήμῳ στρέφεται κακά· τῶν δὲ πενιχρῶν
    ἱκνοῦνται πολλοὶ γαῖαν ἐς ἀλλοδαπήν,
πραθέντες, δεσμοῖσί τ' ἀεικελίοισι δεθέντες.

οὕτω δημόσιον κακὸν ἔρχεται οἴκαδ' ἑκάστῳ·
    αὔλειοι δ' ἔτ' ἔχειν οὐκ ἐθέλουσι θύραι·
ὑψηλὸν δ' υπερ ἕρκος ὑπέρθορεν, εὗρε δὲ πάντας,
    εἴ κέ τις ἢ φεύγων ἐν μυχῷ ᾖ θαλάμῳ.
ταῦτα διδάξαι θυμὸς Ἀθηναίους με κελεύει,
    ὡς κακὰ πολλὰ πόλει δυσνομία παρέχει·
εὐνομία δ' εὔκοσμα καὶ ἄρτια πάντ' ἀποφαίνει,
    καὶ θαμὰ τοῖς ἀδίκοις ἀμφιτίθησι πέδας,
τραχέα λειαίνει, παύει κόρον, ὕβριν ἀμαυροῖ,
    αὐαίνει δ' ἄτης ἄνθεα φυόμενα,
εὐθύνει δὲ δίκας σκολιάς, ὑπερήφανά τ' ἔργα
    πραΰνει, παύει δ' ἔργα διχοστασίης,
παύει δ' ἀργαλέης ἔριδος χόλον· ἔστι δ' ὑπ' αὐτῆς
    πάντα κατ' ἀνθρώπους ἄρτια καὶ πινυτά.

XVI.

Αὐτὸς κῆρυξ ἦλθον ἀφ' ἱμερτῆς Σαλαμῖνος
    κόσμον ἐπέων ᾠδὴν ἀντ' ἀγορῆς θέμενος.

* * * * *

XVI. Hi versus excerpti sunt ex Elegia cuius inscriptio erat Salamis, de cuius argumento vide Pla-

εἴην δὴ τότ' ἐγὼ Φολεγάνδριος, ἢ Σικινίτης
  ἀντί γ' Ἀθηναίου, πατρίδ' ἀμειψάμενος.
αἶψα γὰρ ἂν φάτις ἥδε μετ' ἀνθρώποισι γένοιτο·
  Ἀττικὸς οὗτος ἀνὴρ τῶν Σαλαμῖν' ἀφέντων.

* * * * * Σαλαμιναφετῶν

ἴομεν εἰς Σαλαμῖνα, μαχησόμενοι περὶ νήσου
  ἱμερτῆς, χαλεπόν τ' αἶσχος ἀπωσόμενοι.

XVII.

Δείξει δὴ μανίην μὲν ἐμὴν βαιὸς χρόνος ἀστοῖς,
  δείξει, ἀληθείης ἐς μέσον ἐρχομένης.

XVIII.

Ἐκ νεφέλης φέρεται χιόνος μένος ἠδὲ χαλάζης·
  βροντὴ δ' ἐκ λαμπρᾶς γίγνεται ἀστεροπῆς·
ἐξ ἀνέμων δὲ θάλασσα ταράσσεται· ἢν δέ τις αὐτὴν
  μὴ κινῇ, πάντων ἐστὶ δικαιοτάτη.
ἀνδρῶν δ' ἐκ μεγάλων πόλις ὄλλυται· εἰς δὲ μονάρχου
  δῆμος ἄϊδρις ἐὼν δουλοσύνην ἔπεσε.

tarchum in Solonis vita p. 180. ubi primum exstat distichon. Cetera servavit Diogenes Laertius p. 28. qui sequens etiam laudat distichon. Brunck.

6. *τῶν Σαλαμῖν' ἀφέντων.* Gaisfordus dedit Is. Vossii coniecturam, *τῶν Σαλαμιναφετῶν*. Menagius ad Diogen. Laërt. p. 26. b. Amstel.: „Vossii sententiae favet lectio Aldobrandiniana, *τῶν Σαλαμῖν' ἀφέτων:* et sic quoque MSS. teste H. Stephano. Male Sambucus *τὴν Σαλαμῖνα φυγών*.“ Sambuci scriptura si libri auctoritate nititur, ex ea facile elicias *τῶν Σαλαμινοφύγων, παρὰ τὸ Σαλαμινόφυξ. ἀφέτης*, tenuis vox et ieiuna, poëtae stomacho et iracundiae videtur parum convenire.

XVIII. Hoc fragmentum apud Diogenem Laertium p. 50. et in Plutarchi Solone exstat: sed apud neutrum integrum. Brunck.

XIX.

Εἰ δὲ πεπόνθατε δεινὰ δι' ὑμετέρην κακότητα,
μή τι θεοῖς τούτων μοῖραν ἐπαμμφέρετε.
αὐτοὶ γὰρ τούτους ηὐξήσατε, ῥύσια δόντες,
καὶ διὰ ταῦτα κακὴν ἴσχετε δουλοσύνην.
ὑμέων δ' εἷς μὲν ἕκαστος ἀλώπεκος ἴχνεσι βαίνει,
ὔμμι δὲ σύμπασι χαῦνος ἔνεστι νόος.
εἰς γὰρ γλῶσσαν ὁρᾶτε, καὶ εἰς ἔπη αἱμύλου ἀνδρός·
εἰς ἔργον δ' οὐδὲν γιγνόμενον βλέπετε.

XX.

Δήμῳ μὲν γὰρ ἔδωκα τόσον κράτος, ὅσσον ἐπαρκεῖν,
τιμῆς οὔτ' ἀφελὼν, οὔτ' ἐπορεξάμενος·
οἳ δ' εἶχον δύναμιν, καὶ χρήμασιν ἦσαν ἀγητοὶ,
καὶ τοῖς ἐφρασάμην μηδὲν ἀεικὲς ἔχειν.
ἔστην δ' ἀμφιβαλὼν κρατερὸν σάκος ἀμφοτέροισι·
νικᾷν δ' οὐκ εἴασ' οὐδετέρους ἀδίκως.

XXI.

Ὧδ' ἂν δῆμος ἄριστα σὺν ἡγεμόνεσσιν ἕποιτο,
μήτε λίην ἀνεθεὶς, μήτε πιεζόμενος.

XXII.

Νείλου ἐπὶ προχοῇσι, Κανωβίδος ἐγγύθεν ἀκτῆς.

XIX. Laudant hos versus Diogenes Laertius, Plutarchus in Solone, et Clemens Alex. p. 528. Brunck.

XX. Laudat hos versus Plutarchus in Solonis vita. Brunck.

XXI. Distichon hoc profert Plutarchus in comparatione Solonis et Publicolae p. 243. Reposita in sedem suam voce *δῆμος*, hexametro numeros suos reddidimus. Brunck.

XXII. Versum hunc, ut et sequens fragmentum, laudat Plutarchus in Solone p. 205. Brunck.

XXIII.

Πρὸς Φιλόκυπρον, ἕνα τῶν ἐν Κύπρῳ βασιλέων.

Νῦν δὲ σὺ μὲν Σολίοισι πολὺν χρόνον ἐνθάδ' ἀνάσσων
τὴν πόλιν εὖ ναίοις, καὶ γένος ὑμέτερον.
αὐτὰρ ἐμὲ ξὺν νηῒ θοῇ κλεινῆς ἀπὸ νήσου
ἀσκηθῆ πέμποι Κύπρις ἰοστέφανος·
οἰκισμῷ δ' ἐπὶ τῷδε χάριν καὶ κῦδος ὀπάζοι
ἐσθλὸν, καὶ νόστον πατρίδ' ἐς ἡμετέρην.

XXIV.

Πρῶτα μὲν εὐχώμεσθα Διῒ Κρονίδῃ βασιλῆϊ,
θεσμοῖς τοῖσδε τύχην ἀγαθὴν καὶ κῦδος ὀπάσσαι.

XXV.

Οὐκ ἔφυ Σόλων βαθύφρων, οὐδὲ βουλήεις ἀνήρ.
ἐσθλὰ γὰρ θεοῦ διδόντος, αὐτὸς οὐκ ἐδέξατο·
περιβαλὼν δ' ἄγραν, ἀγασθεὶς οὐκ ἀνέσπασεν μέγα
δίκτυον, θυμοῦ θ' ἁμαρτῇ καὶ φρενῶν ἀποσφαλείς.
ἤθελον γάρ κεν κρατήσας, πλοῦτον ἄφθονον λαβὼν,
καὶ τυραννήσας Ἀθηνῶν μοῦνον ἡμέραν μίαν,
ἀσκὸς ὕστερον δεδάρθαι, κἀπιτετρίφθαι γένος.

XXVI.

Χαῦνα μὲν τότ' ἐφράσαντο, νῦν δ' ἐμοὶ χολούμενοι
λοξὸν ὀφθαλμοῖς ὁρῶσι πάντες ὥστε δήϊον.

XXVII.

Εἰ δὲ γῆς ἐφεισάμην
πατρίδος, τυραννίδος δὲ καὶ βίης ἀμειλίχου

XXIV. Solonis Poëma quo leges suas descripserat, cuiusque initium hoc refert Plutarchus, inter illa antiquitatis monumenta censeri debet, quae ad aetatem nostram permansisse maxime optandum esset. BRUNCK.

XXV. Trochaicos hos tetrametros, et qui sequuntur, servavit Plutarchus in Solonis vita. BRUNCK.

οὐ καθηψάμην, μιάνας καὶ καταισχύνας κλέος,
οὐδὲν αἰδοῦμαι. πλέον γὰρ ὧδε νικήσειν δοκῶ
πάντας ἀνθρώπους.

XXVIII.

Συμμαρτυροίη ταῦτ' ἂν ἐν δίκῃ χρόνου
μήτηρ μεγίστη δαιμόνων Ὀλυμπίων
ἄριστα, Γῆ μέλαινα, τῆς ἐγὼ ποτὲ
ὅρους ἀνεῖλον πολλαχῆ πεπηγότας,
πρόσθεν δὲ δουλεύσασα, νῦν ἐλευθέρα.
πολλοὺς δ' Ἀθήνας, πατρίδ' εἰς θεόκτιτον,
ἀνήγαγον πραθέντας, ἄλλον ἐκδίκως,
ἄλλον δικαίως, τοὺς δ' ἀναγκαίης ὕπο
χρησμὸν λέγοντας, γλῶσσαν οὐκ ἔτ' Ἀττικὴν
ἱέντας, ὡς ἂν πολλαχῆ πλανωμένους·
τοὺς δ' ἐνθάδ' αὐτοῦ δουλοσύνην ἀεικέα
ἔχοντας, ἤδη δεσπότας τρομευμένους,
ἐλευθέρους ἔθηκα. ταῦτα μὲν κράτει,
ὁμοῦ βίαν τε καὶ δίκην συναρμόσας,
ἔρεξα, καὶ διῆλθον ὡς ὑπεσχόμην.
θεσμοὺς δ' ὁμοίως τῷ κακῷ τε κἀγαθῷ,
εὐθεῖαν εἰς ἕκαστον ἁρμόσας δίκην,
ἔγραψα. κέντρον δ' ἄλλος, ὡς ἐγὼ, λαβὼν,
κακοφραδής τε καὶ φιλοκτήμων ἀνὴρ,

XXVIII. Hos versus citat Aristides T. II. p. 397. quorum ad nonnullos adludit Plutarchus in Solone, eos pro arbitrio suo mutans et mutilans, ut Gul. Canteri verbis utar, Nov. Lect. V. 9. Brunck.

1. *χρόνου*. *Κρόνου* scribendum videtur Clavierio ad Plutarchum Amyoti T. I. p. 416.

11. *δουλοσύνην ἀεικέα*. Sic quidem est apud Plutarchum p. 190. Sed aliter scripserat Solon. Ex Aristide legendum:

τοὺς δ' ἐνθάδ' αὐτοῦ δουλίην ἀεικέα.

Brunck.

οὐκ ἂν κατέσχε θυμὸν, οὔτ' ἐπαύσατο,
πρὶν ἂν ταράξας, πῖαρ ἐξέλῃ, γάλα.
- - - - - - -
εἰ γὰρ ἤθελον
ἃ τοῖς ἐναντίοισιν ἥνδανεν τότε,
αὖθις δ' ἃ τοῖσιν ἁτέροις, δρᾶσαι κακά,
πολλῶν ἂν ἀνδρῶν ἤδ' ἐχηρώθη πόλις.
τῶν οὕνεκ' ἀρχὴν πάντοθεν κυκεύμενος,
ὡς ἐν κυσὶν πολλαῖσιν ἐστράφην λύκος.

XXIX.

Ἅμα γὰρ ἄελπτα σὺν θεοῖσιν ἤνυσα,
ἄμα δ' οὐ μάτην ἔρδον.

XXX.

Πίνουσι, καὶ τρώγουσιν, οἱ μὲν ἴτρια,
οἱ δ' ἄρτον αὐτῶν, οἱ δὲ συμμεμιγμένους
γούρους φακοῖσι· κεῖθι δ' οὔτε πεμμάτων
ἄπεστιν οὐδὲν, ἅσσ' ἂν ἀνθρώποισι γῆ
φέρει μέλαινα· πάντα δ' ἀφθόνως πάρα.

20. οὐκ ἂν κατέσχε θυμόν. Reiskii correctio est. Vulgo legitur δῆμον. Brunck. Non Reiskii est correctio, sed Gul. Canteri, probata etiam Clavierio l. c. Plutarch Solon 16

24. De hoc loco videndus Valckenarius ad Herodotum p. 475. 61. Mendose apud Aristidem legitur δρᾶσαι, διὰ πολλῶν ἂν ἀνδρῶν ἤδ' ἐχειρώθη πόλις. Brunck. Fort. δρᾶσαι βίᾳ.

XXIX. Servavit hoc quoque fragmentum Aristides loco citato. Brunck.

XXX. Sunt hi versus apud Athenaeum pag. 645. Brunck.

5. φέρει. Coniunctivum poscit syntaxis.

XXXI.

Πεφυλαγμένος ἄνδρα ἕκαστον,
ὅρα μὴ κρυπτὸν ἔγχος ἔχων
κραδίῃ, φαιδρῷ
προσεννέπῃ προσώπῳ,
γλῶσσα δέ οἱ διχόμυθος
ἐκ μελαίνης φρενὸς γεγωνῇ.

XXXI. Hoc Scolion servavit Diogenes Laertius in Solonis vita. Brunck.

SOLONIS

QUAE SUNT APUD STOBAEUM

INTERPRETE H. GROTIO.

I. Tit. CXXIII.

Ne mihi sit lethum planctu sine: sed mea tristes
ſunera amicorum condecorent lachrymae.

V. Tit. IX.

Mnemosynae magnique Iovis sanctissima proles,
exaudite preces, quas fero, Pierides:
ut florens homines inter rumore secundo
a Diis concessa prosperitate fruar:
quem metuant hostes, et quem vereantur amici,
his placidum, ast illis fortiter horribilem.
Divitias habuisse velim: sed non bene partas
non cupiam: seris Poena venit pedibus.
Stant veluti solido fultis adamante columnis
hae, quas alma Deûm gratia mittit, opes.
Non intrat male parta domum fortuna benigno
numine, sed vetitis artibus implicita
obluctans sequitur: mox sese in damna resolvit:
et, velut ex parvo nascitur igne rogus,
principio tenui sic finit maxima clades:
nam male quaesitis non datur esse diu:

prospicit in finem longe Deus: ac velut olim
    vere novo nebulas discutiunt animae,
quae postquam ex imo fluctus civere profundo,
    telluris volitant per sola frugiferae,
vastantes sata laeta: dein se in sidera tollunt:
    tollunt, et subito blanda serena micant:
ipse comas puro diffundit lumine Titan:
    aspicere est toto nubila nulla polo:
sic se habet ira Iovis: non, qui mortalibus est mos,
    mens illi quovis crimine laesa tumet:
nec latet aeternum sceleris sibi conscius auctor:
    arcanum facinus scit reserare dies.
Serius aut citius poenae delicta sequuntur:
    nec si quis visus fata Deûm effugere,
nulla manet merces. Aliena piacula pendent,
    aut nati, aut natis prosata posteritas.
At nos tantumdem iustosque malosque valere
    credimus, atque intus sat sibi quisque placet,
donec supplicio tactus dolet: ante petacem
    spes animum vanis lactat imaginibus,
nec sibi desistit placidam spondere salutem,
    aspera quem vastat nec medicanda lues.
Saepe etiam pavidus fortis sibi nomina ponit,
    et turpis facie se putat esse bona.
Est qui pauperie pressus iacet, et tamen audet
    ingentes animo fingere divitias.
Nil intentatum. Secat ille cupidine lucri
    coerula monstriferos quos agit unda sinus:
nec metuit nimbos iterumque iterumque furentes
    exspectare, animae prodigus ipse suae.
Alter humum curvo Cerealem versat aratro,
    autumnumve satis provocat arboribus.

Pars manibus victum quaerunt, artesque fatigant
Palladis ingenio Mulciberique datas.
Ast aliis Musae, dulces ante omnia Musae,
doctrinae multo nectare corda rigant.
Alter Apollineo donatus munere vates,
omne malum, multo quam venit ante, docet:
verba Dei praestant. Fato quaecunque manet sors,
non hanc avertet victima, sed nec aves,
nec qui paeonias aegris mortalibus herbas
saepe erraturam ferre laborat opem.
Saepe dolor tenuis morbos produxit acerbos,
tollere quos nullis sit medicaminibus:
saepe diu saevo iactatum corporis aestu
contactu sanum reddidit una manus.
Sic fato sors laeta venit; contraria fato:
nec vitare datur quae placuere Deis.
Omnia confusis sunt plena tumultibus, et quo
exeat inceptum non videt auctor opus.
Hinc qui sollicite momenta expendit agendi,
imprudens magnis luctibus obruitur:
et temere aggressis divino munere felix
exitus absolvit non bona consilia.
Divitiis nullus modus est, nec finis habendi:
nam quibus inprimis res nitet ampla domi,
his tantum cupiunt. Et quis satiaverit omnes?
Humano generi commoda dant Superi:
commoda sed Noxam pariunt: qua Iuppiter usus
vindice, nunc illum, mox alium feriet.

VI. Tit. XCVIII.

Nemo beatus homo est: sed pars adscripta dolorum
omnibus aetherium quos iubar irradiat.

XII. Tit. XCVII.

Non est ille magis dives, cui copia multa
 argenti atque auri est, plenaque farre seges,
muli et cornipedes; quam si quis nil habet. extra
 quod ventri satis est et lateri et pedibus,
deliciasque tori. Nam quum maturuit aetas,
 et vita in medio florida curriculo est,
has solas homo sentit opes. Quaecunque supersunt,
 nil horum ad Stygias nos comitatur aquas.
Nec mors muneribus, nec morbi cedere norunt,
 nec serpens tremulo curva senecta pede.

XIII. Tit. I.

Saepe mali dites, et fortibus instat egestas:
 at mihi virtutis munera divitiis
permutare nefas. Manet usque immobilis illa:
 at fluxas nunc hic, nunc habet alter opes.

XV.

SOLONIS ELEGIA

CITATA A DEMOSTHENE, CONVERSA A PHILIPPO MELANCHTHONE.

Non urbem superi cupiunt evertere nostram:
 et nobis, nisi sint numina laesa, favent:
ac nostrae custos arcis Tritonia Pallas
 perpetua cura moenia nostra tegit.
Ipsi sed patriam sceleratis mentibus ultro
 conantur cives dilacerare suam.

Nam pretio quidam vendunt legesque fidemque,
    aurum qui nullo iure modoque petunt.
Saevitiam exercent, rapiuntque tyrannida quidam,
    induat ut iustus civibus arma dolor.
Pars studet et sarcire domestica damna rapinis,
    exhausit patrias quum male luxus opes:
diripiuntque urbis patrimonia publica nostrae,
    et sibi divitias vique doloque parant:
et non Iustitiae formidant numen et iram,
    consiliis Superûm quae Dea semper adest.
Haec oculis cernit vigilantibus omnia facta:
    nemo putet, falli numina posse Deûm.
Et quamvis poenas differt aliquando, tacetque,
    mente tamen memori facta nefanda notat.
Exigit et tandem poenas. Non regna, nec urbes
    effugiunt clades, quas meruere, graves.
Hinc urbs divitiis quondam imperioque superba,
    servitii patitur tristia iura modo:
aut rabidi cives in mutua vulnera stringunt
    exorta gladios seditione suos:
aut validos hostes sine causa forte lacessunt,
    sopitumque movent quod fuit ante malum.
Namque urbs, quae socios iniustis provocat armis,
    mox ruet, et subitis est peritura modis.
Casibus his validae gentes delentur, et urbes,
    pro spreta poenas quae pietate luunt.
Et si qui excidio patriae fortasse supersunt,
    posthac fata illos non leviora manent.
Extorres, sine spe, sine sede, inopesque vagantur,
    aut emti pretio vincula dura gerunt.
Sic partem fert quisque suam, quum publica clades
    incidit, et prohibet ianua nulla malum.

Non latebrae quemquam ſugientem abscondere possunt:
in thalamos penetrant publica damna tuos.
Haec moneo cives, nec fabula ficta putanda est:
leges atque Deum spernere, crede, nocet.
Sed placidam retinet pacem reverentia iuris,
peccanti quae non parcere lenta solet.
Haec prohibet turpem luxum, fraenatque rebelles,
crescere nec patitur semina sparsa mali:
iudicis emendat fraudes, violentaque facta
nasci inter cives dissidiumque vetat.
Denique vita hominum tranquilla et honesta manebit,
servandi leges dum pia cura manet.

ΦΩΚΥΛΙΔΟΥ ΜΙΛΗΣΙΟΥ.

I.

Χρηΐζων πλούτου, μελέτην ἔχε πίονος ἀγροῦ· Stobaeus Flor. 56, 6
ἀγρὸν γάρ τε λέγουσιν Ἀμαλθείης κέρας εἶναι.

II.

Καὶ τόδε Φωκυλίδεω· Τετόρων ἀπὸ τῶνδ᾽ ἐγένοντο Stobaeus Flor. 73
φῦλα γυναικείων. ἡ μὲν κυνὸς, ἡ δὲ μελίσσης,
ἡ δὲ συὸς βλοσυρῆς, ἡ δ᾽ ἵππου χαιτηέσσης.
εὔφορος ἥδε, ταχεῖα, περίδρομος, εἶδος ἀρίστη.
ἡ δὲ συὸς βλοσυρῆς, οὔτ᾽ ἂρ κακὴ, οὐδὲ μὲν ἐσθλή.
ἡ δὲ κυνὸς, χαλεπή τε καὶ ἄγριος. ἡ δὲ μελίσσης,
οἰκονόμος τ᾽ ἀγαθὴ, καὶ ἐπίσταται ἐργάζεσθαι·
ἧς εὔχου, φίλ᾽ ἑταῖρε, λαχεῖν γάμον ἱμερόεντα.

III.

Καὶ τόδε Φωκυλίδεω· Τί πλέον γένος εὐγενὲς εἶναι, Stobaeus Flor. 8
οἷς οὔτ᾽ ἐν μύθοις ἕπεται χάρις, οὔτ᾽ ἐνὶ βουλῇ;

PHOCYLIDIS II. 1. *ἀπὸ τῶνδ᾽ ἐγένοντο.* Sic in cod. scriptum: in impressis mendose *ἀπὸ τῶνδε γίνονται.* Brunck. *τετόρων ἄπο τῶνδε γένοντο* citavit P. Manutius ad Ciceron. Epist. ad Att. IV. 9. p. 124. b. Graev.

III. 1. *τί πλέον.* Sic cod. cum interrogatione, optime. In impressis *τὸ πλέον.* Brunck. Correxit etiam Wakefield. Silv. Crit. III. p. 92. solis utens Brunckii Analectis ignarusque sic editum esse in Gnomicis Poëtis.

IV.

Καὶ τόδε Φωκυλίδεω· Πόλις ἐν σκοπέλῳ κατὰ κόσμον
οἰκεῦσα σμικρὴ, κρείσσων Νίνου ἀφραινούσης.

V.

Καὶ τόδε Φωκυλίδεω· Λέριοι κακοί· οὐχ ὁ μὲν, ὃς δ' οὔ·
πάντες, πλὴν Προκλέους· καὶ Προκλέης Λέριος.

VI.

Καὶ τόδε Φωκυλίδεω· Χρή τοι τὸν ἑταῖρον ἑταίρῳ
φροντίζειν ἅσσ' ἂν περιγογγύζωσι πολῖται.

VII.

Χρὴ δ' ἐν συμποσίῳ, κυλίκων περινισσομενάων,
ἡδέα κωτίλλοντα καθήμενον οἰνοποτάζειν.

IV. Servavit hos versus Dio Chrysostomus p. 410. ubi quae de Phocylide habet, quia genus et figuram quasi describunt illius poeseos, gratum lectoribus erit hic reperire: *Οὕτως καὶ τῆς τοῦ Φωκυλίδου ποιήσεως ἔξεστί σοι λαβεῖν δεῖγμα ἐν βραχεῖ. καὶ γάρ ἐστιν οὐ τῶν μακράν τινα καὶ συνεχῆ ποίησιν εἰρόντων· ὥσπερ ὁ ὑμέτερος μίαν ἑξῆς διεξιὼν μάχην ἐν πλείοσιν ἢ πεντακισχιλίοις ἔπεσιν. ἀλλὰ κατὰ δύο καὶ τρία ἔπη αὐτῷ καὶ ἀρχὴν ἡ ποίησις καὶ πέρας λαμβάνει, ὥστε καὶ προστίθησι τὸ ὄνομα αὐτοῦ καθ' ἕκαστον διανόημα, ἅτε σπουδαῖον καὶ πολλοῦ ἄξιον ἡγούμενος· οὐχ ὥσπερ Ὅμηρος οὐδαμοῦ τῆς ποιήσεως ὠνόμασεν αὑτόν. ἢ οὐ δοκεῖ σοι εἰκότως προσθεῖναι Φωκυλίδης τῇ τοιαύτῃ γνώμῃ καὶ ἀποφάσει· Καὶ τόδε κ. τ. λ.* Brunck.

V. Profert hoc distichon Strabo L. XI. p. 747. Sequens servavit Phrynichus in Eclogis nominum Atticorum p. 158. Postremum fragmentum exstat apud Athenaeum p. 428. Brunck.

PHOCYLIDIS MILESII

QUAE APUD STOBAEUM SUNT

HUGONE GROTIO INTERPRETE.

I. Tit. LVI.

Quisquis opes quaerit, glebae sibi comparet uber:
nam rus est vere illud, habet quod Copia, cornu.

II. Tit. LXXIII.

Haec quoque Phocylidae: Rebus de quatuor ortum
gens muliebris habet. Nam pars cane, pars ape
[illegible] nata est,
pars sue, pars et equa. Sed quam generavit equae vis,
foecunda est, agilis, vaga, formosissima vultu.
De sue quae genita est, inter pravamque bonamque,
trux et difficilis. Quae de cane, gnara laborum,
fida domus custos. Ape quae solerte creata est,
hanc thalami sociam votis ardentibus opta.

III. Tit. LXXXVII.

Haec quoque Phocylidae: Pars maxima nobilitatis
nil aut consilio pollent, aut voce diserta.

ΣΙΜΩΝΙΔΟΥ.

Οὐδὲν ἐν ἀνθρώποισι μένει χρῆμ' ἔμπεδον αἰεί·
ἓν δὲ τὸ κάλλιστον Χῖος ἔειπεν ἀνήρ·
ΟΙΗΠΕΡ ΦΥΛΛΩΝ ΓΕΝΕΗ, ΤΟΙΗ ΔΕ ΚΑΙ ΑΝΔΡΩΝ.
παῦροί μιν θνητῶν οὔασι δεξάμενοι
στέρνοις ἐγκατέθεντο. πάρεστι γὰρ ἐλπὶς ἑκάστῳ,
ἀνδρῶν ἥ τε νέων στήθεσιν ἐμφύεται.
θνητῶν δ' ὄφρα τις ἄνθος ἔχῃ πολυήρατον ἥβης,
κοῦφον ἔχων θυμὸν, πόλλ' ἀτέλεστα νοεῖ.
οὔτε γὰρ ἐλπίδ' ἔχει γηρασσέμεν, οὔτε θανεῖσθαι,
οὐδ', ὑγιὴς ὅταν ᾖ, φροντίδ' ἔχει καμάτου.
νήπιοι, οἷς ταύτῃ κεῖται νόος, οὐδέ τ' ἴσασιν,
ὡς χρόνος ἔσθ' ἥβης καὶ βιότου ὀλίγος
θνητοῖς. ἀλλὰ σὺ ταῦτα μαθὼν βιότου ποτὶ τέρμα
ψυχῇ τῶν ἀγαθῶν τλῆθι χαριζόμενος.

II.

ΠΕΡΙ ΓΥΝΑΙΚΩΝ.

Χωρὶς γυναικὸς θεὸς ἐποίησεν νόον
τὰ πρῶτα. τὴν μὲν ἐξ ὑὸς τανύτριχος,
τῇ πάντ' ἀν' οἶκον βορβόρῳ πεφυρμένα
ἄκοσμα κεῖται, καὶ κυλινδεῖται χαμαί·

SIMONIDIS I. Primus huius carminis versus omissus in Stobaeo. Integrum carmen legitur in appendice Anthologiae. BRUNCK.

αὐτὴ δ' ἄλουτος, ἄπλυτός τ' ἐν εἵμασιν,
ἐν κοπρίῃσιν ἡμένη πιαίνεται.
Τὴν δ' ἐξ ἀλιτρῆς θεὸς ἔθηκ' ἀλώπεκος
γυναῖκα, πάντων ἴδριν· οὐδέ μιν κακῶν
λέληθεν οὐδὲν, οὐδὲ τῶν ἀμεινόνων.
τὸ μὲν γὰρ αὐτῆς ἐστὶ πολλάκις κακὸν,
τὸ δ' ἐσθλόν· ὀργὴν δ' ἄλλοτ' ἀλλοίην ἔχει.
Τὴν δ' ἐκ κυνὸς λιτουργὸν, αὐτομήτορα,
ἣ πάντ' ἀκοῦσαι, πάντα δ' εἰδέναι θέλει,
πάντῃ δὲ παπταίνουσα καὶ πλανωμένη,
λέληκεν, ἢν καὶ μηδέν' ἀνθρώπων ὁρᾷ.
παύσειε δ' ἄν μιν οὔτ' ἀπειλήσας ἀνὴρ,
οὐδ' εἰ χολωθεὶς ἐξαράξειεν λίθῳ
ὀδόντας, οὐδ' ἂν μειλίχως μυθεύμενος,
οὐδ' εἰ παρὰ ξείνοισιν ἡμένη τύχοι·
ἀλλ' ἐμπέδως ἄπρηκτον αὐόνην ἔχει.

II. 5. *ἐν εἵμασιν.* Sic bene cod. In impresso Stobaeo *ἐν ἱμάσιν.* BRUNCK. Pro *ἄπλυτος* dudum malui *ἀπλύτοις.* Nunc video idem Gaisfordum dedisse.

10. *τὸ μὲν γὰρ αὐτῆς ἐστὶ πολλάκις κακόν.* In impresso Stobaeo pro *αὐτῆς* est *αὐτῶν.* At in scripto longe diversa lectio: *τὸ μὲν γὰρ αὐτό γ' εἶπε πολλάκις κακόν.* cum nota in margine ad vocem *αὐτὸ* pertinente: *γρ. αὐτῶν.* BRUNCK.

12. *λιτουργὸν,* id est, Hesychio interprete, *κακοῦργον.* Vide Valckenarium ad Hesychii glossam laudatum. BRUNCK. Conf. Toup. Emendat. in Hesych. p. 313. — *αὐτομήτορα.* Frid. Gul. Riemero placet *αὐτομήτερα.* Non assentior: nam vulgata scriptura idem significat. Theologum. Arithmet. p. 14. Wechel. *ὅτι καὶ διομήτορα ταύτην ὠνόμαζον ὡς Διὸς μητέρα.* Eademque ratio vulgarium illorum, *μητρομήτωρ, πατρομήτωρ, προμήτωρ, μητροπάτωρ, πατροπάτωρ, προπάτωρ,* etc. Diversa est ratio adiectivorum *ἀμήτωρ, ἀπάτωρ,* quae cave confundas cum illis substantivis: id quod Riemero videtur accidisse sine idonea causa distinguenti *αὐτομήτηρ* et *αὐτομήτωρ,* quarum formarum prior, etsi analogiae congruens, vereor ut usquam reperiatur.

20. *αὐόνη, κραυγή.* Sic lexica sine auctoritate, qua augeri possunt. BRUNCK.

Τὴν δὲ πλάσαντες γηΐνην Ὀλύμπιοι,
ἔδωκαν ἀνδρὶ πονηρόν· οὔτε γὰρ κακὸν,
οὔτ' ἐσθλὸν οὐδὲν οἶδε τοιαύτη γυνή·
ἔργον δὲ μοῦνον, ἐσθίειν, ἐπίσταται·
κοὔτ', ἂν κακὸν χειμῶνα ποιήσῃ θεὸς,
ῥιγῶσα, δίφρον ἆσσον ἕλκεται πυρός.
Τὴν δ' ἐκ θαλάσσης ἐν φρεσίν γ' ἤδη νόει;
τὴν μὲν γελᾷ τε καὶ γέγηθεν ἡμέρην.
ἐπαινέσει μιν ξεῖνος ἐν δόμοις ἰδών·
Οὐκ ἔστιν ἄλλη τῆσδε λωΐων γυνὴ
ἐν πᾶσιν ἀνθρώποισιν, οὐδὲ καλλίων.
τὴν δ', οὐκ ἀνεκτὸς οὐδ' ἐν ὀφθαλμοῖς ἰδεῖν,
οὔτ' ἆσσον ἐλθεῖν, ἀλλὰ μαίνεται τότε
ἄπλητον, ὥσπερ ἀμφὶ τέκνοισιν κύων.
ἀμείλιχος δὲ πᾶσι κἀποθυμίη,
ἐχθροῖσιν ἶσα καὶ φίλοισι, γίγνεται.
ὥσπερ θάλασσα πολλάκις μὲν ἀτρεμὴς
ἕστηκ' ἀπήμων, χάρμα ναύτῃσιν μέγα,
θέρεος ἐν ὥρῃ, πολλάκις δὲ μαίνεται
βαρυκτύποισι κύμασιν φορευμένη·
ταύτῃ μάλιστ' ἔοικε τοιαύτη γυνὴ
ὀργήν· φυὴν δ', ὡς πόντος, ἀλλοίην ἔχει.
Τὴν δ' ἐκ σποδιῆς τε καὶ παλιντριβέος ὄνου;
ἣ σύν τ' ἀνάγκῃ, σύν τ' ἐνιπῇσιν μόγις

25. κοὔτ', ἂν —. Vere Trincavellus χὤταν —.

32. τὴν δ', scilicet ἡμέρην, quod e v. 28. repeti debet. Brunck.

35. κἀποθυμίη. Sic in scripto Stobaeo: in impresso κἀποθυμία, neglecta ionica forma. Brunck.

42. ὀργήν. Sic cod. et editio Gesneri. In Grotii Florilegio perperam excusum ὀργῇ. Brunck.

43. Vulgo legitur τὴν δ' ἐκ τε σποδιῆς καὶ παλιντριβέος ὄνου. Perverse collocatae voces videntur, particula τε, quae nomini quod copulat subiici debet, ante no-

ἔρεξεν ὦν ἅπαντα, καὶ πονήσατο
ἀρεστά· τόφρα δ' ἐσθίει μὲν ἐν μυχῷ
προνὺξ, προῆμαρ, ἐσθίει δ' ἐπ' ἐσχάρῃ·
ὅμως δὲ καὶ πρὸς ἔργον ἀφροδίσιον
ἐλθόνθ' ἑταῖρον ὁντινοῦν ἐδέξατο.
  Τὴν δ' ἐκ γαλῆς, δύστηνον ὀϊζυρὸν γένος.
κείνῃ γὰρ οὔ τι καλὸν οὐδ' ἐφίμερον
πρόσεστιν, οὐδὲ τερπνὸν, οὐδ' ἐράσμιον·
εὐνῆς δ' ἀδηνής ἐστιν ἀφροδισίης,
τὸν δ' ἄνδρα τὸν συνόντα ναυσίῃ διδοῖ·
κλέπτουσα δ' ἔρδει πολλὰ γείτονας κακὰ,
ἄθυτα δ' ἱρὰ πολλάκις κατεσθίει.

men posita. Proinde lego *τὴν δ' ἐκ σποδιῆς τε καὶ παλιντριβέος ὄνου*. Huic correctioni opponi possit lex metrica, quam veteribus iambographis observatam fuisse testatur Hephaestio, ne in parem sedem recipiatur anapaestus. Sed lex illa non ita omnium suffragio comprobata est, ut non malim contra eam peccari, quam contra constructionis rationem. Praeterea videndum esset, an *τε* corripi possit ante literas *σπ*. Sunt quidem istius licentiae exempla in poëtis, sed perpauca, multoque pauciora anapaestis in paribus senariorum sedibus. In Stobaei codice scriptum *παλιντριβοῦς*, Attica contractione, quae Ionibus non fuit in usu. *σποδιὸς* notat cinericeum colorem seu gilvum, quem in equis damnat Virgilius. Vide Salmasium in Plin. Exercit. p. 181. Brunck. De forma *παλιντριβέος* s. *παλιντριβοῦς* v. Seidler. de vers. dochm. p. 302.

46. *ὦν* Ionice pro *οὖν* praestitit scriptus liber. Brunck.

50. Rectius scripseris *δύστηνον, οἰζυρὸν γένος*. Iacobs. ad Antholog. Palat. p. 285.

53. *ἀδηνὴς*, id est *ἄπειρος*. Hesychius: *ἀδηνείη* (sic legendum, non *ἀδεινείη*) *ἀπειρία*. Male in cod. scriptum *ἀληνῆς*, e frequenti, quam paulo ante tetigi, permutatione literarum *Α, Δ, Λ*. Brunck.

56. *ἄθυτα δ' ἱρά*. Perperam vulgo legitur *ἄθυστα*, quod nescio an satis Graecum sit. Sinceram formam praestat Athenaeus p. 179. E. Ionicum vero *ἱρὰ*, quod tuetur etiam Stobaei codex, retineri debuit. Brunck.

Τὴν δ' ἵππος ἁβρὴ χαιτήεσσ' ἐγείνατο,
ἣ δούλι' ἔργα καὶ δύην περιτρέπει·
κοὔτ' ἂν μύλης ψαύσειεν, οὔτε κόσκινον
ἄρειεν, οὔτε κόπρον ἐξ οἴκου βάλοι,
οὔτε πρὸς ἰπνὸν, ἀσβόλην ἀλευμένη,
ἵζοιτ', ἀνάγκῃ δ' ἄνδρα ποιεῖται φίλον.
λοῦται δὲ πάσης ἡμέρης ἄπο ῥύπον

57. *ἁβροχαιτόεσσ'.* Sic olim emendaveram lectionem quam in Grotii Florilegio repereram, *ἁβροχαιτόεις.* In Gesneri edit. legitur *ἀκρηχαιτείης*, et in marg. *ἁβρηχαιτήεις.* Nescio qua mea negligentia vetus illud lectionis monstrum hîc remansit, quod sane nolebam. Sincera lectio quam liquido et distincte exhibet cod. Reg. reponi debuit:

τὴν δ' ἵππος ἁβρὴ χαιτήεσσ' ἐγείνατο.

E duobus adiectivis bene componi posset *ἁβροχαιτήεσσ'.* Sed *χαιτόεις*, quod e vet. Lex. affert Henr. Stephanus, Graecum non est, nec proinde mirum, si nullo firmatur exemplo. *η* in *χαιτήεσσ'* corripitur ante vocalem, poetarum more, cuius in senariis etiam Tragicorum occurrunt exempla, ut apud Euripidem in Heraclidis,

ὅπως δηώσας καὶ κατακτείνας ἐμοὺς
ἐχθρούς.

Sic *ζωῆς* iambus est in fine senarii apud Eurip. in Hecuba, et *ζώειν* apud Simonidem vel eundem hunce, vel alterum IV. 17. Brunck. Iubente Brunckio *ἁβρὴ χαιτήεσσ'* dedimus pro scriptura editionis Argentoratensis *ἁβροχαιτόεσσ'.* Schneiderus in Aeliano edidit *ἁβροχαιτήεσσ'*, quod videtur praestabilius.

58. *περιτρέπει.* E vi sententiae Grotius vertit optime: *Spernit laboris omne servilis genus.* Utique verbum hîc *aversandi* significatione adhibuit Poëta. quae nulli composito simplicis *τρέπω* inesse potest, nisi in forma media. Locus est depravatus. Conieceram olim *ἀποστυγεῖ*, quod á veteris scripturae ductu longe est, alioquin et metro et sententiae admodum est adpositum. Brunck.

60. *ἄρειεν,* Aeolica forma pro *ἄραι*, ut *τύψειε* pro *τύψαι.* Illud nescio an alibi occurrat. Scripsisset Atticus poëta *ἄροι ἄν.* Brunck. Non scripsisset.

δὶς, ἄλλοτε τρὶς, καὶ μύροις ἀλείφεται·
ἀεὶ δὲ χαίτην ἐκτενισμένην φορεῖ,
βαθεῖαν, ἀνθέμοισιν ἐσκιασμένην.
καλὸν μὲν ὦν θέημα τοιαύτη γυνὴ
ἄλλοισι· τῷ δ' ἔχοντι γίγνεται κακὸν,
ἢν μή τις ἢ τύραννος, ἢ σκηπτοῦχος ᾖ,
ὅστις τοιούτοις θυμὸν ἀγλαΐζεται.

Τὴν δ' ἐκ πιθήκου· τοῦτο δὴ διακριδὸν
Ζεὺς ἀνδράσιν μέγιστον ὤπασεν κακόν.
αἴσχιστα μὲν πρόσωπα· τοιαύτη γυνὴ
εἶσιν δι' ἄστεος πᾶσιν ἀνθρώποις γέλως.
ἐπ' αὐχένα βραχεῖα κινεῖται μόγις,
ἄπυγος, αὐτόκωλος. ἆ τάλας ἀνὴρ
ὅς τις κακὸν τοιοῦτον ἀγκαλίζεται.
δήνεα δὲ πάντα καὶ τρόπους ἐπίσταται,
ὥσπερ πίθηκος, οὐδέ οἱ γέλως μέλει.
οὐδ' ἄν τιν' εὖ ἔρξειεν, ἀλλὰ τοῦθ' ὁρᾷ,
καὶ τοῦτο πᾶσαν ἡμέρην βουλεύεται,
ὅκως τι, χὠς μέγιστον, ἔρξειεν κακόν.

Τὴν δ' ἐκ μελίσσης. τήν τις εὐτυχεῖ λαβών.
κείνῃ γὰρ οἴῃ μῶμος οὐ προσιζάνει·
θάλλει δ' ὑπ' αὐτῆς κἀπαέξεται βίος·
φίλη δὲ σὺν φιλεῦντι γηράσκει πόσει,
τεκοῦσα καλὸν κ' οὐνομάκλυτον γένος·
κἀριπρεπὴς μὲν ἐν γυναιξὶ γίγνεται

67. *καλὸν μὲν ὦν θέημα.* Vulgo *μὲν οὖν θέαμα.* Scribi debuit, ut supra v. 45., Ionice *ὦν.* Itidem ex usu dialecti *θέημα,* quod postremum firmat Aelianus II. A. XVI. 24. ubi quatuordecim versus ex hoc carmine citati. Brunck.

74. *ἄστεος.* De synizesi in h. v. vid. Porson. ad Euripid. Orest. 393. et Seidler. de vers. dochm. p. 392. sq.

πάσῃσι, θείη δ' ἀμφιδέδρομεν χάρις·
οὐδ' ἐν γυναιξὶν ἥδεται καθημένη,
ὅκου λέγουσιν ἀφροδισίους λόγους.
τοίας γυναῖκας ἀνδράσιν χαρίζεται
Ζεὺς τὰς ἀρίστας καὶ πολυφραδεστάτας.

Τὰ δ' ἄλλα φῦλα ταῦτα μηχανῇ Διὸς
ἔστιν τε πάντα, καὶ παρ' ἀνδράσιν μένει.
Ζεὺς γὰρ μέγιστον τοῦτ' ἐποίησεν κακὸν,
γυναῖκας· ἤν τι καὶ δοκῶσιν ὠφελεῖν,
ἔχοντί τοι μάλιστα γίγνεται κακόν.
οὐ γάρ κοτ' εὔφρων ἡμέρην διέρχεται
ἅπασαν, ὅστις σὺν γυναικὶ πέλεται·
οὐδ' αἶψα λιμὸν ἐκ δόμων ἀπώσεται,
ἐχθρὸν συνοικητῆρα, δυσμενέα θεόν.
ἀνὴρ δ' ὅταν μάλιστα θυμηδεῖν δοκῇ
κατ' οἶκον, ἢ θεοῦ μοῖραν, ἢ ἀνθρώπου χάριν,
εὑροῦσα μῶμον ἐς μάχην κορύσσεται.
ὅκου γυνὴ γάρ ἐστιν, οὐδ' ἐς οἰκίην

97. Hic et sequens versus in codice deficiunt, quia a nomine *κακὸν*, quod praecedit, aberravit librarii oculus ad finem secundi abhinc versus, quae causa fuit multarum omissionum. In altero horum versuum legitur vulgo *ἔχοντι τῷ μάλιστα*, quod male Graecum est. Articulus non sic solet nomini suo postponi; sed praeponitur, ut supra 68. *τῷ δ' ἔχοντι γίγνεται κακόν*. Legendum *ἔχοντί τοι*. Brunck.

100. *σὺν γυναικὶ πέλεται*. Sic Stobaei libri omnes. Grotius e coniectura suffecit *πίλναται*, quod alienum est. Certum est vetustissimis poëtis non solum in compositis, sed etiam in simplicibus vocibus vocalem brevem produci ante liquidam, quae geminatur pronuntiando, nec tamen duplex scribi debet. In Hesiodi operibus 12. *ἀρόμεναι* secunda longa, ubi minime necesse est, immo est inscitum, scribere *ἀρόμμεναι*. Brunck.

101. *ἐκ δόμων ἀπώσεται*. Codicis haec lectio est: in impresso Stobaeo *οἰκίης ἀπώσεται*. Brunck.

104. Adverte accusativum *μοῖραν* pro vulgari *μοίρᾳ*. Quadrat ad sequ. *χάριν*.

ξεῖνον μολόντα προφρόνως δεχοίατο·
ἥτις δέ τοι μάλιστα σωφρονεῖν δοκεῖ,
αὕτη μέγιστα τυγχάνει λωβωμένη.
κεχηνότος γὰρ ἀνδρὸς - - - -
- - - - οἱ δὲ γείτονες
χαίρουσ' ὁρῶντες καὶ τὸν, ὡς ἁμαρτάνει.
τὴν ἣν δ' ἕκαστος αἰνέσει μεμνημένος
γυναῖκα, τὴν δὲ τοὐτέρου μωμήσεται·
ἴσην δ' ἔχοντες μοῖραν οὐ γιγνώσκομεν.
Ζεὺς γὰρ μέγιστον τοῦτ' ἐποίησεν κακὸν,
καὶ δεσμὸν ἀμφέθηκεν ἄρρηκτον πέδη.
ἐξ οὗ τε τοὺς μὲν Ἀίδης ἐδέξατο
γυναικὸς εἵνεκ' ἀμφιδηριωμένους.

III.

Γυναικὸς οὐδὲν χρῆμ' ἀνὴρ ληΐζεται
ἐσθλῆς ἄμεινον, οὐδὲ ῥίγιον κακῆς.

IV.

Ὦ παῖ, τέλος μὲν Ζεὺς ἔχει βαρύκτυπος
πάντων, ὅσ' ἐστὶ, καὶ τίθησ' ὅπη θέλει.
νοῦς δ' οὐκ ἔπ' ἀνθρώποισιν· ἀλλ' ἐφήμεροι
ἀεὶ βροτοὶ δὴ ζῶμεν, οὐδὲν εἰδότες,

110. Ex hiatu sententiae manifestum est, finem huius versus cum sequentis initio, nisi forte plura, deesse. BRUNCK.

113. τοὐτέρου. Sic coniunctim excudi debuit. In cod. scriptum τοῦ 'τέρου. Vide, si tanti est, Porti Lexicon Ionicum in τοὔτερον. BRUNCK.

116. Conf. Aeschyl. Prom. 6.

III. Hi versus qui a Clemente Alex. et Eusebio laudantur, expressi sunt ex Hesiodeis in Operibus 647.702 BRUNCK.

IV. 1. 2. Cum Euripideis Orest. 1560. sq. Pors. comparavit Seidlerus de vers. dochm. p. 326.

ὅπως ἕκαστον ἐκτελευτήσει θεός.
ἐλπὶς δὲ πάντας κἀπιπειθείη τρέφει
ἄπρηκτον ὁρμαίνοντας. οἱ μὲν ἡμέρην
μένουσιν ἐλθεῖν, οἱ δ' ἐτέων περιτροπάς.
νέωτα δ' οὐδεὶς ὅστις οὐ δοκεῖ βροτῶν
πλούτῳ τε κἀγαθοῖσιν ἵξεσθαι φίλον.
φθάνει δὲ τὸν μὲν γῆρας ἄζηλον λαβὸν,
πρὶν τέρμ' ἵκηται· τοὺς δὲ δύστηνοι νόσοι
φθείρουσι θνητῶν· τοὺς δ' Ἄρει δεδμημένους
πέμπει μελαίνης Ἀΐδης ὑπὸ χθονός·
οἱ δ' ἐν θαλάσσῃ, λαίλαπι κλονεύμενοι
καὶ κύμασιν πολλοῖσι πορφυρῆς ἁλὸς,
θνήσκουσιν, εὖτ' ἂν μὴ δυνήσωνται ζώειν·
οἱ δ' ἀγχόνην ἥψαντο δυστήνῳ μόρῳ,
καὐτάγρετοι λείπουσιν ἡλίου φάος.
οὕτω κακῶν ἄπ' οὐδέν· ἀλλὰ μυρίαι
βροτοῖσι κῆρες, κἀνεπίφραστοι δύαι,
καὶ πήματ' ἐστίν· εἰ δ' ἐμοὶ πιθοίατο,
οὐκ ἂν κακῶν ἐρῷμεν, οὐδ' ἐν ἄλγεσι
κακοῖς ἔχοντες θυμὸν αἰκιζοίμεθα.

5. *ἐκτελευτήσει.* Sic codex bene. Soloecum est quod impressus Stobaeus exhibet *ἐκτελευτήσῃ*. Brunck.

6. *ἐπιπειθείη*, *fiducia*, vox est, qua lexica augeri possunt. Brunck.

9. *οὐ δοκεῖ.* Sic cod. In impressis *οὐ δοκέει.* Brunck.

17. *ζώειν.* Sic cod. et Gesneri editio. In Grotii Floril. *ζάειν.* Non erat cur metro timeret. *ω* ante vocalem vel diphthongum Tragici quoque corripiunt in senariis, ut Euripides in Hecuba 1094. Seq. v. ad codicis etiam fidem reposuimus *ἥψαντο.* Perperam in impressis *ἅψαντο.* Brunck.

23. *ἐρῷμεν* optativus est. Perperam in impressis *ἐρῶμεν*, sine *ι* subscripto, et *αἰκιζώμεθα* vel *αἰκιζώμεθα*. Bene in cod. scriptum *αἰκιζοίμεθα.* *ἔχοντες* neutraliter hic adhibitum pro *ὄντες.* Brunck. *κακοῖς* in *κακῶς* mutandum videtur Seidlero de vers. dochm. p. 326.

V.

Πάμπαν δ' ἄμωμος οὔτις, οὐδ' ἀκήριος.

VI.

Τοῦ μὲν θανόντος οὐκ ἂν ἐνθυμοίμεθα,
εἴ τι φρονοῖμεν, πλεῖον ἡμέρας μιᾶς.

VII.

Ο δ' αὖ θάνατος ἔκιχε καὶ τὸν φυγόμαχον.

VIII.

Ανθρωπος ἐὼν, μήποτε φήσῃς
ὅ ττι γενήσεται,
μηδ' ἄνδρα ἰδὼν, ὅσον ἐσσεῖται
χρόνον. ὠκεῖα γὰρ οὐδὲ τανυπτερύγου μυίας
οὕτως ἁ μετάστασις.

IX.

Βιοτῆς μὲν γὰρ
χρόνος ἐστὶ βραχύς· κρυφθεὶς δ' ὑπὸ γῆς
κεῖται θνητὸς τὸν ἅπαντα χρόνον.

X.

Ζεὺς πάντων αὐτὸς φάρμακα μοῦνος ἔχει.

VII. *ἔκιχε.* Sic in scripto libro: in impressis vero *ἔφικε.* Codicis lectionem praetuli. In *κιχάνω* primam producunt alii poëtae, corripiunt alii, idque pro dialectorum diversitate, quod observavi ad Euripidis Hippol. 1455. Idem Tragicus in Alcestide 488.

Αδμητον ἐν δόμοισιν ἆρα κιχάνω;

BRUNCK.

VIII. Huius fragmenti versus admodum erant luxati, quos codicis ope et ductu metro suo restituimus. Tres primi anapaestici sunt. Particula *γὰρ*, quam in primo insertam exhibet Grotii Floril., non agnoscit scriptus liber, a quo *ἐσσεῖται* sumsi. BRUNCK.

SIMONIDIS

QUAE APUD STOBAEUM SUNT

H. GROTIO INTERPRETE.

I. Tit. XCVIII.

Veridico Chius dixerat ore senex:
Est similis plane foliis humana propago.
Sed pauci ista suis auribus hausta, simul
mentibus inscripsere. Fovet spes credula cunctos,
quae sese iuvenum cordibus insinuat.
Nam dum multivoli floret vaga temporis aetas,
multa homines volvunt irrita consilia.
Quin neque tunc lethi mordet, neque cura senectae
pectora, nec morbos membra timent vegeta.
Tantilla est miseris sapientia, nec videt aevi
atque iuventutis quam breve sit spatium.
Tu monitus meliora, datur dum vivere, vive:
vive inquam, et Genio comiter obsequere.

II. Tit. LXXIII.

Non fecit unam feminae mentem Deus.
Est quae parentis hispidae morem refert

suis propago; tota res cuius domi
prostrata turpi sordet in coeno ac situ:
at ipsa nunquam lota, cultu squallido,
pinguescit alto considens in stercore.

Est, ex maligna vulpe quam finxit Deus,
sagace mente praeditam, cuius nihil
boni malive praeterit solertiam:
quin ipsa sese, moris alterni, bonam
malamque praebet, blanda et irritabilis.

At quae parentem sedula expressit canem,
audire quaerit omnia et nosse omnia,
vagans, oberrans, lumine emissitio,
tollens latratum saepe viso nemine:
illam nec ullis comprimet coniunx minis,
nec si ille malas rudere edentaverit,
nec si benignos mollis affatus paret:
tum saepe, quamvis hospites iuxta sedens,
inefficaces stulta clamores movet.

Est, quam Deorum finxit e limo manus,
durum marito taedium: quae nescia
boni malique desidem vitam trahit:
opus nec ullum docta, praeter mandere.
Nec, quum gelascit horrido coelum Iove,
saltem crepanti proximat sellam foco.

Mari creatam iam mihi considera.
Modo haec renidet laeta per totum diem,
ut laudet illam quisquis ignotus videt,
iuretque nullam reperiri feminam
aut pulchriorem, aut cultiorem moribus:

modo illa rursus visu et affatu gravis,
ut ferre nemo possit, horrendum furit,
velut canis succincta catulorum grege,
infensa cunctis, trux et implacabilis,
amici et hostis nesciens discrimina.
Ut saepe, venti quum tenent silentium,
aestiva ridet unda pacati maris
blandita nautis: saepe quum nimbi irruunt,
horrescit altis intonata fluctibus:
sic illa et iras tollit, et ponit truces,
pontique ritu mobiles aestus habet.

Asellus at quam gignit et piger cinis,
necessitatis lege ineluctabili
minisque adacta, quod viro iussum, facit:
furtim interim qua nocte, qua potest die,
sese saginat, et vel ad focum vorat:
nec delicate seligens adulteros,
cuivis roganti comiter morem gerit.

At fele natum, triste et infelix genus:
in hac benignum et illecebrosum nihil,
nil reperire est dulce, nil amabile:
intacta lecti gaudiis, spernit virum
fastidiosae plena contumaciae:
multumque, sed per furta, vicinis nocet:
pollucta ab aris abliguritum venit.

At quam superbus edidit iubis equus,
spernit laboris omne servilis genus:
non illa cribrum, non molam tangit manu:
non, si quid usquam sordidum, everrat domo:
ingens sedere credit ad furnum nefas,

perosa fumum: sponte nil praestat viro:
sed bis lavatur de die, vel ter quoque,
et delibutum corpus unguentis habet:
discriminatas pectine exili comas
gaudet revinctis impedire floribus:
extraneorum visibus spectaculum
dulce atque amoenum, coniugi damnum grave,
ni forte rex sit aut superbus satrapa
impendioso laetus oblectamine.

Deformis autem simiae propaginem
Deus maritis pessimam misit luem:
nam quum per urbis publicam incedit viam,
turpi ore debet omnibus ludibrium,
cervice parva, vix ut inflecti queat,
inclunis et crus tota: vir certe miser,
in cuius ista pestis amplexus venit:
consilia novit omnia atque omnes dolos,
ut aemulator simius: risu abstinet,
nec demeretur quempiam: hoc unum videt,
totosque secum sola consultat dies,
quo machinatu maximum incoeptet malum.

Api beatus prosatam qui duxerit,
in qua invenire nil potest calumnia;
florescit eius vita matrimonio:
amans amanti consenescit coniugi:
stirps unde prodit pulchra, rumoris boni:
multum illa vincit quicquid est sexus sui:
divina toto gratia in vultu micat:
nec feminarum garrulos coetus adit
libidinosis prurientes vocibus.

Tales benignus Iuppiter donat viris
prudente nuptas corde, casto corpore.

Sed et priores feminae nutu Iovis
olim exstitere, et nunc adhaerescunt viris.
Hanc ille finxit maximam mortalibus
crucem. Licet putentur ad multa utiles,
qui vivit una, sentiet quid sit mali.
Nam laetus unum transiget nunquam diem,
cum femina qui degit aetatem suam:
vix Esuriginem a suo aspellet lare,
ferale numen, triste contubernium.
Quin quum maritus gaudio quam maximo
divinitus tentatur aut humanitus,
illa ad querelas iurgiumque accingitur.
Quacunque vero femina in domo est, ibi
hospes benigne nullus excipi potest.
Deinde quae videtur apprime bona,
haec vero hiantem maxime illudit viri
securitatem. Gaudet infortunio,
malignitatis mos ut est, vicinia.
Quumque ista fiant, cuique laudatur sua;
culpatur uxor alteri quae contigit:
nec nos eadem sorte sentimus premi.
Mali repertor quippe tanti Iuppiter
adfabricavit vinculum insolubile.
Hinc caede multos Orcus alterna accipit
effascinatos feminarum amoribus.

IV. Tit. XCVIII.

O nate, metas Iuppiter rerum omnium
habet penes se, quoque vult figit loco.
Mens nulla nobis. Victitamus in diem

ultro citroque cursitantes, inscii
quem cuique finem destinet rector Deus.
Omnes inani spes fovet fiducia
nil promoventes. Alter exspectat diem
venire, longas alter annorum vices:
nec est, futurum qui sibi non spondeat
Ianum faventem copia et pecuniis.
Sed vota nondum consecutos occupat
tristis senectus, acris aut morbi lues
consumit artus, saevus aut Martis furor
mittit peremtos sub domum Plutoniam:
aut dum procellae vortices vi suscitant,
Neptunus alto sorbet oppressos salo,
quum terminavit Parca vivendi ambitum.
Sunt, qui micantem deserunt ultro diem,
sibique nodo spiritus claudunt viam.
Nil a malis immune. Sed mortalium
subiecta fertur mille sors incommodis
et mille damnis. Si mihi fides foret,
nos sponte nostris non adessemus malis,
addiceremus corda nec doloribus.

V. Tit. CV.

Illaesa nulli vita, nec culpa vacans.

VI. Tit. CXXV.

Nos de peremtis cura, si pectus sapit,
mordebit una non diutius die.

VII. Tit. CXIX.

Mors et fugacem persequitur virum.

VIII. Tit. CV.

Quid ventura ferat sors homini, parce homo dicere;
nec fave augurio, quanta viro vita, quis exitus.

Nam non tam rapidis acta fugit musca volatibus,
quam lapsae subita res hominum praetereunt vice.

IX. Tit. CXXII.

Breve mortalis spatium vitae.
Dein clausus homo tellure iacet
tempus in omne.

X. Excerpt. de R. N. Tit. III.

Ipse Deus, cunctis quo medeatur, habet.

ΠΥΘΑΓΟΡΟΥ ΧΡΥΣΑ ΕΠΗ.

Ἀθανάτους μὲν πρῶτα θεοὺς, νόμῳ ὡς διάκειντἀι,
τίμα· καὶ σέβου ὅρκον, ἔπειθ᾽ ἥρωας ἀγαυούς.
τούς τε καταχθονίους σέβε δαίμονας, ἔννομα ῥέζων·
τούς τε γονεῖς τίμα, τούς τ᾽ ἄγχιστ᾽ ἐκγεγαῶτας·
τῶν δ᾽ ἄλλων ἀρετῇ ποιεῦ φίλον ὅς τις ἄριστος·
πραέσι δ᾽ εἶκε λόγοις, ἔργοισί τ᾽ ἐπωφελίμοισι.
μηδ᾽ ἔχθαιρε φίλον σὸν ἁμαρτάδος εἵνεκα μικρῆς,
ὄφρα δύνῃ· δύναμις γὰρ ἀνάγκης ἐγγύθι ναίει.
ταῦτα μὲν οὕτως ἴσθι· κρατεῖν δ᾽ εἰθίζεο τῶνδε,
γαστρὸς μὲν πρώτιστα, καὶ ὕπνου, λαγνείης τε,
καὶ θυμοῦ. πρήξεις δ᾽ αἰσχρόν ποτε μήτε μετ᾽ ἄλλου,
μήτ᾽ ἰδίῃ· πάντων δὲ μάλιστ᾽ αἰσχύνεο σαυτόν.
εἶτα δικαιοσύνην ἄσκει ἔργῳ τε λόγῳ τε.
μηδ᾽ ἀλογίστως σαυτὸν ἔχειν περὶ μηδὲν ἔθιζε·
ἀλλὰ γνῶθι μὲν ὡς θανέειν πέπρωται ἅπασι.
χρήματα δ᾽ ἄλλοτε μὲν κτᾶσθαι φίλει, ἄλλοτ᾽ ὀλέσσαι.

1. *διάκεινται.* Al. *διάκειται*, quod praeferam. Conf. v. 3. Non movent me, quae Rich. Warrenus (seu Car. Ashtonus fuit) ad pluralem tuendum adnotavit. — 2. post *ἀγαυοὺς* punctum deleam.

9. *εἰθίζεο.* Infra v: 35. *εἰθίζου.* Nota formam *εἰθίζω*, agnitam etiam H. Stephano Ind. in Thesaur. c. 814. G. ubi haec carmina citantur. Itaque non opus quod al. habent *δὲ ἐθίζεο.*

16. Al. *χρήματα δ᾽ ἄλλοτε μὲν κτᾶσθαι φιλεῖ, ἄλλοτ᾽ ὀλέσθαι.* quod malim: ut haec quoque a *γνῶθι ὡς* pendeant. *κτᾶσθαι* passiva significatione passim legitur; ra-

ὅσσα τε δαιμονίῃσι τύχαις βροτοὶ ἄλγε' ἔχουσιν,
ἣν ἂν μοῖραν ἔχῃς, ταύτην φέρε, μηδ' ἀγανάκτει·
ἰᾶσθαι δὲ πρέπει, καθόσον δύνῃ· ὧδε δὲ φράζευ·
οὐ πάνυ τοῖς ἀγαθοῖς τούτων πολὺ μοῖρα δίδωσι.
πολλοὶ δ' ἀνθρώποισι λόγοι δειλοί τε καὶ ἐσθλοὶ
προσπίπτουσ', ὧν μήτ' ἐκπλήσσεο, μήτ' ἄρ' ἐάσῃς
εἴργεσθαι σαυτόν· ψεῦδος δ' ἤν πέρ τι λέγηται,
πράως ἴσχ'· ὃ δέ τοι ἐρέω, ἐπὶ παντὶ τελείσθω.
μηδεὶς μήτε λόγῳ σε παρείπῃ, μήτε τι ἔργῳ,
πρῆξαι μήτ' εἰπεῖν ὅ τί τοι μὴ βέλτερόν ἐστι·
βουλεύου δὲ πρὸ ἔργου, ὅπως μὴ μῶρα πέληται.
δειλοῦ τοι πρήσσειν τε λέγειν τ' ἀνόητα πρὸς ἀνδρός·
ἀλλὰ τάδ' ἐκτελέειν, ἅ σε μὴ μετέπειτ' ἀνιήσει.
πρῆσσε δὲ μηδὲν τῶν μὴ ἐπίστασαι, ἀλλὰ διδάσκευ
ὅσσα χρεὼν, καὶ τερπνότατον βίον ὧδε διάξεις.
Οὐδ' ὑγιείης τῆς περὶ σῶμ' ἀμέλειαν ἔχειν χρή.
ἀλλὰ ποτοῦ τε μέτρον, καὶ σίτου, γυμνασίων τε
ποιεῖσθαι· μέτρον δὲ λέγω τόδ', ὃ μή σ' ἀνιήσει.
εἰθίζου δὲ δίαιταν ἔχειν καθάρειον, ἄθρυπτον·
καὶ πεφύλαξό γε ταῦτα ποιεῖν, ὁπόσα φθόνον ἴσχει.
μὴ δαπανᾷν παρὰ καιρὸν, ὁποῖα καλῶν ἀδαήμων·
μηδ' ἀνελεύθερος ἴσθι· μέτρον δ' ἐπὶ πᾶσιν ἄριστον.
πρῆσσε δὲ ταῦθ', ἅ σε μὴ βλάψει· λόγισαι δὲ πρὸ ἔργου.
Μηδ' ὕπνον μαλακοῖσιν ἐπ' ὄμμασι προσδέξασθαι,
πρὶν τῶν ἡμερινῶν ἔργων τρὶς ἕκαστον ἐπελθεῖν·
Πῇ παρέβην; Τί δ' ἔρεξα; Τί μοι δέον οὐκ ἐτελέσθη;
ἀρξάμενος δ' ἀπὸ πρώτου ἐπέξιθι· καὶ μετέπειτα
δειλὰ μὲν ἐκπρήξας, ἐπιπλήσσεο· χρηστὰ δὲ, τέρπου.

rius in classicis, saepius in scriptoribus posteriorum temporum. V. quae notavi ad Scholia Apollonii Rhod. p. 53. et ad Memnonis Excerpta p. 234. Orell.

Ταῦτα πόνει, ταῦτ' ἐκμελέτα· τούτων χρὴ ἐρᾷν σε,
ταῦτά σε τῆς θείης ἀρετῆς εἰς ἴχνια θήσει.
ναὶ μὰ τὸν ἁμετέρᾳ ψυχᾷ παραδόντα τετρακτὺν,
παγὰν ἀενάου φύσεως. ἀλλ' ἔρχευ ἐπ' ἔργον,
θεοῖσιν ἐπευξάμενος τελέσαι. τούτων δὲ κρατήσας,
γνώσῃ ἀθανάτων τε θεῶν, θνητῶν τ' ἀνθρώπων
σύστασιν, ᾗ τε ἕκαστα διέρχεται, ᾗ τε κρατεῖται·
γνώσῃ δ', ᾗ θέμις ἐστὶ, φύσιν περὶ παντὸς ὁμοίην,
ὥστε σε μήτε ἄελπτ' ἐλπίζειν, μήτε τι λήθειν.
γνώσῃ δ' ἀνθρώπους αὐθαίρετα πήματ' ἔχοντας·
τλήμονες, οἵ τ' ἀγαθῶν πέλας ὄντων οὐκ ἐσορῶσιν
οὔτε κλύουσι· λύσιν δὲ κακῶν παῦροι συνίσασι.
τοίη μοῖρα βροτῶν βλάπτει φρένας· ὡς δὲ κύλινδροι
ἄλλοτ' ἐπ' ἄλλα φέρονται, ἀπείρονα πήματ' ἔχοντες.
λυγρὴ γὰρ συνοπαδὸς ἔρις βλάπτουσα λέληθε
σύμφυτος, ἣν οὐ δεῖ προσάγειν, εἴκοντα δὲ φεύγειν.
Ζεῦ πάτερ, ἦ πολλῶν κε κακῶν λύσειας ἅπαντας,
εἰ πᾶσιν δείξαις, οἵῳ τῷ δαίμονι χρῶνται.
ἀλλὰ σὺ θάρσει, ἐπεὶ θεῖον γένος ἐστὶ βροτοῖσιν,
οἷς ἱερὰ προφέρουσα φύσις δείκνυσιν ἕκαστα.
ὧν εἴ σοί τι μέτεστι, κρατήσεις ὧν σε κελεύω,
ἐξακέσας, ψυχὴν δὲ πόνων ἀπὸ τῶνδε σαώσεις.
Ἀλλ' εἴργου βρωτῶν, ὧν εἴπομεν, ἔν τε καθαρμοῖς,
ἔν τε λύσει ψυχῆς κρίνων, καὶ φράζευ ἕκαστα,

47. 48. Formas doricas cave sollicites. In talibus enim etiam dialectus servanda est.

55. Al. τλήμονας — οὔτ' ἐσορῶσιν: quod si praeferas, vix repugnem.

66. ἐξακέσας. Activum ex solo hoc loco H. Stephanus citavit: nec puto legi in classicis.

ἡνίοχον γνώμην στήσας καθύπερθεν ἀρίστην·
ἢν δ᾽ ἀπολείψας σῶμα ἐς αἰθέρ᾽ ἐλεύθερον ἔλθῃς,
ἔσσεαι ἀθάνατος, θεὸς ἄμβροτος, οὐκ ἔτι θνητός.

70. ἀπολείψας. Classici scribunt ἀπολιπών. Primum aoristum frequentavit Graecitas citerior. In Aristophan. Eccles. 1145. iure, ut puto, Brunckius dedit παραλείψεις pro vulg. παραλείψῃς. Plato Gorg. p. 201. Heind. μεταξὺ τὸν λόγον καταλίπωμεν; Editor: „Codd. Bodl. Aug. Meerm. καταλείψωμεν. Reposui cum Buttmanno καταλίπωμεν, quoniam usitata aoristi forma est ἔλιπον, non ἔλειψα." Minus probo quae ibidem p. 525. scripta sunt: nam simplicis verbi compositorumque plane eadem est ratio. Pseudo-Phocylides 72. Δίκη δ᾽ ἀπόλειψον ἅμαρταν. Argumentum Hippolyti Euripidis, quod dicitur e Parallelis Plutarchi sumtum, p. 265. Musgr. Ὁ δὲ καταλείψας καὶ εἰς Τροιζῆνα παραγενόμενος κ. τ. λ. Schol. ad Pindar. p. 174. Heyn. τοῦ ι ἐκλείψαντος. p. 206. ἐὰν μή με ὁ βίος ταχέως ἐπιλείψῃ. pro quo post εἰ μὴ ταχὺ λίποι ὁ αἰών. Add. quae notavi in Append. ad Aristophan. Plut. p. 510. et 555.

AUREI PYTHAGORAE
VERSUS
QUI APUD STOBAEUM SUNT
INTERPRETE HUGONE GROTIO.

V. 4. Tit. LXXIX.

Auctores generis cole, deinde et sanguine iunctos.

V. 9. Tit. I.

Res has superare memento,
ingluviem, somnumque, simulque libidinis arma,
irarumque faces. Nihil adiutoribus aude
turpe aliis, solusque nihil: te disce vereri.
Iustitiam factisque simul verbisque celebra.
In re vel minima peccare assuescere noli.
Omnibus esse, mori, genitis fatale memento.
Res et opes quaerique solent, iterumque perire.

V. 17. Tit. CVIII.

Mortali generi quos dat fortuna dolores,
partem ferre datam, nec succensere, memento.

V. 21. Tit. III.

Plurimus humanus sermo defertur ad aures,
inde bonus, malus inde: sed his tu parce moveri,

nec cursu desiste: pati mendacia disce
leniter. Haec vero tibi sint ante omnia curae:
non dictis tibi, non factis persuadeat alter,
ut dicas, facias, quod rectius esset omitti.
Quae nocitura cave: sint consilia ante labores.

V. 27. Tit. III. et IV.

Consilio factum praevortere, ne quid aberres.
Turpia patratu patrare, nefanda profari,
ignari est: fac tu, nequeant quae facta dolere,
et quod non calles nihil incipe: disce quod usus
exigit: haec vitam tibi sunt paritura beatam.

V. 32. Tit. V. et CI.

Corporis interea nunquam contemne salutem.
Sit modus in potu, dapibus, duroque labore:
quod doleat vitare, modus, me iudice, verus.
delicias arce, contentus simplice victu.

ALITER.

Est modus, hunc serva, potus, dapis, atque
laborum:
quem si nosse cupis, modus est, nocitura cavere.
esto tibi non lauta nimis, non sordida mensa.

V. 37. Tit. XV.

Intempestivos sumtus fuge: nec tamen esto
sordidus. In cunctis rebus modus optima res est.

V. 40. Tit. III.

Nec prius in dulcem declines lumina somnum,
quam bene perpendas ter totius acta diei,
quo praetergressus, quid gestum in tempore,
quid non,

lucis ab exortu supremam ad vesperis horam.
Tristitiam curvis impende, et gaudia rectis.

V. 47. Excerpt. de R. N. Tit. XIII.

Per qui Bisgeminum nostrae orsus tradere menti,
naturae aeternae fontem.

V. 54. Tit. IV.

Nonne vides, ut sponte sua sibi quisque ruinam
arcessant? miser heu, bona qui vicina nec audit,
nec videt. Effugium pauci novere malorum,

ΦΩΚΥΛΙΔΟΥ

ΕΤΕΡΟΥ Η ΨΕΥΔΩΝΥΜΟΥ

ΠΟΙΗΜΑ ΝΟΥΘΕΤΙΚΟΝ.

Μήτε γαμοκλοπέειν, μήτ᾽ ἄρσενα Κύπριν ὀρίνειν,
μήτε δόλους ῥάπτειν, μήθ᾽ αἵματι χεῖρα μιαίνειν.
μὴ πλουτεῖν ἀδίκως, ἀλλ᾽ ἐξ ὁσίων βιοτεύειν.

Carmen νουθετικὸν, quod PHOCYLIDIS mentitur nomen, Christiani est alicuius, qui sub finem quarti saeculi vixisse videtur. Ios. Scaligeri de eo iudicium, *nullius veterum carmen exstare, quod cum illo aut elegantia, aut nitore, aut cultu verborum conferri possit*, eruditorum multorum, quibus vereor ut possim assentiri, calculo comprobatum fuit. Quanto autem maioribus poetam hunc laudibus extulissent, si tanto nitidius redditum legissent illius opus, tot deletis maculis, quas vel codicum ope vel certis coniecturis sustulimus!

Brunck.

Ad hoc carmen amicissime communicavit nobiscum Imm. Bekkerus diversitatem scripturae perquam diligenter enotatam e Codicibus Mutinensi et Vaticano, de quibus vide viri praestantissimi praefationem ad Theognidis Elegos. Ambo Codices inscriptionem habent hanc: *φωκυλίδου φιλοσόφου ποίησις ὠφέλιμος*, carmenque ordiuntur his versibus:

ταῦτα δικης οσιησι θεοῦ βουλευματα φαινει
φωκυλιδης ανδρων ὁ σοφωτατος ολβια δωρα.

Bekkerus: „cf. Villoison. Anecd. 2. p. 79." it. Gaisford. p. 416. b.

ἀρκεῖσθαι παρεοῦσι, καὶ ἀλλοτρίων ἀπέχεσθαι.
ψεύδεα μὴ βάζειν, τὰ δ' ἐτήτυμα πάντ' ἀγορεύειν. Stobaeus flor. 12
Πρῶτα θεὸν τίμα, μετέπειτα δὲ σεῖο γονῆας.
πᾶσι δίκαια νέμειν, μηδὲ κρίσιν ἐς χάριν ἕλκειν.
μὴ ῥίψῃς πενίην· ἀδίκως μὴ κρῖνε πρόσωπον.
ἢν σὺ κακῶς δικάσῃς, σὲ θεὸς μετέπειτα δικάσσει.
μαρτυρίην ψευδῆ φεύγειν· τὰ δίκαι' ἀγορεύειν. Stobaeus flor. 16
παρθενίην τηρεῖν· ἀγάπην δ' ἐν πᾶσι φυλάσσειν.
μέτρα νέμειν τὰ δίκαια, καλὸν δ' ἐπίμετρον ἅπασι.
σταθμὸν μὴ κρούειν ἑτερόζυγον, ἀλλ' ἴσον ἕλκειν.
μήτ' ἐπιορκεῖν, μήτ' ἀγνοίῃ, μήτε ἑκοντί·
ψεύδορκον στυγέει θεὸς ἄμβροτος ὅστις ὀμόσσει.

4. παρ' ἐοῖσι Vat. et pro καὶ habet τῶν.

ειν
7. πάντα δ. νέμων Vat. Tum Mut. μηδ' εις κρισιν χαριν. Pro ἕλκειν Vat. ἕλκε.

8. ἀδικως μὴ λαβη Mut. Verbo λαβη superscriptum κρῖνε: idemque in margine notatum. Librarius reluctanti versui obtrusit quod in Novo Foedere legerat.

10. δίκαια βραβεύειν Mut. Idem habet Vat., adscriptâ pro γρ. vulgatâ.

11. ἀγάπην δ' ἐν πᾶσι φυλάσσειν, *et in omnibus charitatem observa.* Veram hanc lectionem servavit unus e Regiis codicibus. In impressis legitur πίστιν. Utraque huius versus pars, qua verba, qua sententiam, Christianum auctorem manifesto arguit. Brunck. πίστιν δ' Mut. Idem habet Vat., adscriptâ pro γρ. vulgatâ. Stobaeus flor. XI

ἅπασι
12. ἁπαντων Mut. απαντα Vat.

14. μήτ' ἐπιορκεῖν, μήτ' ἀγνοίῃ, μήτε ἑκοντί. Sic unus e Reg. codd. In impressis legitur, μήτ' ἐπιορκήσῃς, μήτ' ἀγνὼς, μήτε ἑκοντί. Brunck. ἐπιορκησησ Mut. et Vat. — μητ' εναγνως Mut. (ως ex corr.: spatium tantum, ut plures litteras capiat.) ἀγνὼς Vat. Pius poëta si etiam auribus consulere voluit, versum dedit uti ante Brunckium legebatur.

15. ὅστις ὀμόσσει. Sic bene duo codd. Vulgo ὀμόσσῃ. Meliorem etiam lectionem alter eorum dedit in seq. v. ὅστις ἕληται. Vulgo ὅστις ἀρεῖται. Brunck. ὀμόσσῃ re-

σπέρματα μὴ κλέπτειν· ἐπαράσιμος, ὅστις ἕληται.
μισθὸν μοχθήσαντι δίδου· μὴ θλῖβε πένητα.
γλώσσῃ νοῦν ἐχέμεν· κρυπτὸν λόγον ἐν φρεσὶν
[illegible] ἴσχειν.
μήτ' ἀδικεῖν ἐθέλῃς, μήτ' οὖν ἀδικοῦντα ἐάσῃς.
πτωχῷ δ' εὐθὺ δίδου, μηδ' αὔριον ἐλθέμεν εἴπῃς.
πληρώσας σέο χεῖρ', ἔλεον χρῄζοντι παράσχου.
ἄστεγον εἰς οἶκον δέξαι, καὶ τυφλὸν ὁδήγει.
ναυηγοὺς οἴκτειρον, ἐπεὶ πλόος ἐστὶν ἄδηλος.
χεῖρα πεσόντι δίδου· σῶσον δ' ἀπερίστατον ἄνδρα.
κοινὰ πάθη πάντων· ὁ βίος τροχός· ἄστατος ὄλβος.
πλοῦτον ἔχων, σὴν χεῖρα πενητεύουσιν ὄρεξον·
ὧν σοι ἔδωκε θεὸς, τούτων χρῄζουσι παράσχου.
ἔστω κοινὸς ἅπας ὁ βίος, καὶ ὁμόφρονα πάντα.
Τὸ ξίφος ἀμφιβαλοῦ, μὴ πρὸς φόνον, ἀλλ'
ἐς ἄμυναν·
εἴθε δὲ μὴ χρῄζοις μήτ' ἔννομα, μήτ' ἀδίκως γε.
ἢν γὰρ ἀποκτείνῃς ἐχθρὸν σέο, χεῖρα μιαίνεις.

cte habebat: mirerisque displicuisse Brunckio, qui seq. v. perspecte praetulerit ἕληται.

20. εὐθὺ δίδου. In duobus codd. εὐθὺς, quod non patitur metrum, sed linguae proprietas flagitat. Peccavit pius auctor huius carminis. εὐθὺ non adhibetur ἐπὶ χρόνου. Brunck.

21. πληρώσει Mut. πληρώσειν Vat.

24. δ' deest in Mut.

26. πενητεύοντι Mut.

27. ὃν σ. ἔ. θ. πλοῦτον Vat.

29. ἐπ' ἄγαλμα ex corr. Mut. Graecis superscripta Latina: in ornamentum. Vulgatam esse genuinam sequentia docent: nataque illa correctio ex religione lectoris omnem caedem, etiam coactam, omnino improbantis. — Post v. 29. Vat. hunc habet:

αἷμα δὲ μὴ φαγέειν· εἰδωλοθύτων ἀπέχεσθαι.

30. μήτ' ἄνομα τόδε παθεῖν Vat., adscripta pro γρ. vulgatâ. μὴ χρ. deest in cod. χρῄζῃς Mut. δικαίως pro ἀδίκως γε Mut. et Vat.

31. Malim ante σέο interpunctum.

Ἀγροῦ γειτονέοντος ἀπόσχεο, μηδ' ἄρ' ὑπερβῇς.
μηδέ τιν' αὐξόμενον καρπὸν λωβήσον ἀρούρης.
Ἔστωσαν ὁμότιμοι ἐπήλυδες ἐν πολιήταις·
πάντες γὰρ πενίης πειρώμεθα τῆς πολυπλάγκτου·
χώρη δ' οὔ τι βέβαιον ἔχει πέδον ἀνθρώποισι.

32. Post hunc versum legitur in impressis versus qui infra est 64. quemque sic vulgares huius carminis editiones bis exhibent: codices semel tantum; duo hoc loco; tertius in posteriore. Brunck. ἀποσχου Mut. ἂν Vat. Post v. 32. ambo habent (64.):

παντων μετρον αριστον ὑπερβασίαι δ' ἀλεγειναι.

Tum Vat.:

χρήστης ὀνήσιμος εστι φιλον δ' αδικῶν ανόητος.

Librarius dare debuit:

χρηστὸς ὀνήσιμός ἐστι, φίλον δ' ἀδικῶν ἀνόνητος.

33. *λωβησῃ* Mut. et Vat. Activum in classicis vix reperies. Quod si scripseris *λωβήσῃ*, consules Graecitati: sin servandam censueris vulgatam, ut in tali scriptore tolerabilem, (compares *ἐξακίσας* supra Pythagoricorum v. 66.) notabis hoc exemplum constructionis particulae vetantis cum imperativo aoristi, de qua constructione post alios monui ad Gregor. Corinth. p. 16. Aeschylus S. c. Theb. 1038. Blomf. *μὴ δοκησάτω τινί.* (Sed mox v. 1042. ex regula *μηδέ τῳ δόξῃ πάλιν.*) Sophocles Ai. 1334. Brunck. *μηδ' ἡ βία σε μηδαμῶς νικησάτω.* Leonidas Tarentinus in Antholog. Palat. T. II. p. 28. n. 79. v. 4. *Λυκούργειος μὴ λαθέτω σε τύχη.* Ipse Pseudo-Phocylides infra v. 79. *μηδέ τις — ἐλέσθω.* In Pseudo-Menandri versibus Eusebius Praepar. E. p. 683. B. Viger. habet *μηδὲ βελόνης — ἐπιθύμησον.* sed Clemens Alex. p. 720. sq. Pott. *μηδὲ βελόνης — ἐπιθυμήσῃς.* Xenophon Cyrop. VIII, 6, 12. *μήτε αὐτοί ποτε ἄποροι σῖτον παράθεσθε.* ubi Schneiderus nuper dedit *παραθῆσθε.* Non reprehendo: quanquam Xenophontem non abhorruisse a rariori illa structura arguit quod legitur ibid. cap. 7. §. 26. *μηδεὶς ἔτ' ἀνθρώπων τοὐμὸν σῶμα ἰδέτω.* Demosthenes T. I. p. 585, 7. *μὴ τοίνυν μηδ' ἐμὲ, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, πρόσεσθε τούτῳ.* ubi tamen al. *πρόησθε.* Aeschines p. 182. Reisk. *μὴ οὖν εἰς ἀθρόους, ἀλλ' εἰς ἕνα ἀποσκήψατε.* Idem p. 447. *μήτε ἀπογνώτω μηδὲν, μήτε καταγνώτω.* Lucianus T. I. p. 320. Hemst. *μὴ γὰρ ἀπολέσθω μήτε αὐτὴ, μήτε τὸ παιδίον.*

36. *χώρης* Mut. et Vat.

Η φιλοχρημοσύνη μήτηρ κακότητος ἁπάσης.
χρυσὸς ἀεὶ δόλος ἐστὶ καὶ ἄργυρος ἀνθρώποισι.
χρυσὲ, κακῶν ἀρχηγὲ, βιοφθόρε, πάντα χαλέπτων,
εἴθε σε μὴ θνητοῖσι γενέσθαι πῆμα ποθεινόν.
σοῦ γὰρ ἕκητι μάχαι τε, λεηλασίαι τε, φόνοι τε,
ἐχθρὰ δὲ τέκνα γονεῦσιν, ἀδελφειοί τε συναίμοις.
Μήθ' ἕτερον κεύθοις κραδίῃ νόον, ἄλλ' ἀγορεύων·
μηδ', ὡς πετροφυὴς πολύπους, κατὰ χῶραν ἀμείβου.
Οστις ἑκὼν ἀδικεῖ, κακὸς ἀνήρ· ἀλλ' ὑπ' ἀνάγκης,
οὐκ ἐρέω τὸ τέλος· βουλὴ δ' εὐθύνεθ' ἑκάστου.

39—42. citantur in Etymol. M. c. 321, 44. sqq.

40. *σε* deest in Mut. — *εἴθε* h. l. infinitivo iungitur: quae constructio perrara est. V. Iacobs. ad Antholog. Palat. p. 519. Euripid. Hel. 270. sq.

εἴθ' ἐξαλειφθεῖσ', ὡς ἄγαλμ', αὖθις πάλιν
αἴσχιον εἶδος ἀντὶ τοῦ καλοῦ λάβω.

Coniunctivum *λάβω* in formula optandi nemo non miretur. Musgravius ad h. l. p. 444. b.: „MSS. E, G. *λαβεῖν*, adscripto tamen *λάβω*, ut variâ lectione." Hunc infinitivum genuinum puto.

41. *σεῦ* Vat. Ita etiam Etymol. M. l. c., qui sequ. v. pro *συναίμοις* vitiose habet *σύναιμοί τ'*.

43. *κεύθῃς* Mut. et Vat. Conf. Brunck. ad v. 46. Verum est *κεύθῃς*. Huius constructionis exemplorum quod satis sit ad eam tutandam e posteriorum temporum poëtis Iacobsius et ego citavimus ad Antholog. Palat. p. 735. Infra v. 65. olim non male ediderunt *μὴ φθονέῃς*. V. 91. omnes habent *μηδὲ — μηνίῃς*. Add. v. 19. Sed in Aeschine p. 511. Reisk. *μὴ τρόπαιον ἱστᾶτε* sine cunctatione mutandum in *μὴ τρ. ἵστατε*.

44. Post h. v. in ambobus codd. hic sequitur:

πᾶσιν δ' ἁπλόος ἴσθι, τὰ δ' ἐκ ψυχῆς ἀγόρευε.

V. Sylburg. ad h. l. — Pro *χῶραν* malim *χῶρον*.

46. *βουλὴ δ' εὐθύνεθ' ἑκάστου.* Haec est trium codd. scriptura. In impressis *βουλὴν δ' εὔθυνε ἑκάστου*, nullo, aut pravo sensu. Alias minoris momenti varietates, si quas forte silentio praeteream, sciat tamen lector, eas

Μὴ γαυροῦ σοφίῃ, μήτ᾽ ἀλκῇ, μήτ᾽ ἐνὶ πλούτῳ.
εἷς θεός ἐστι σοφὸς, δυνατός θ᾽ ἅμα, καὶ πολύολβος.
Μηδὲ παροιχομένοισι κακοῖς τρύχου τεὸν ἦτορ·
οὐκ ἔτι γὰρ δύναται τὸ τετυγμένον εἶναι ἄτυκτον.
Μὴ προπετὴς ἐς χεῖρα, χαλίνου δ᾽ ἄγριον ὀργήν·
πολλάκι γὰρ πλήξας ἀέκων φόνον ἐξετέλεσσεν.
Ἔστω κοινὰ πάθη· μηδὲν μέγα, μηδ᾽ ὑπέροπλον.
οὐκ ἀγαθὸν πλεονάζον ἔφυ θνητοῖσιν ὄνειαρ·
ἡ πολλὴ δὲ τροφὴ πρὸς ἀμέτρους ἕλκει ἔρωτας·
ὑψαυχεῖ δ᾽ ὁ πολὺς πλοῦτος, καὶ ἐς ὕβριν ἀέξει.
Θυμὸς ὑπερχόμενος μανίην ὀλοόφρονα τεύχει·
ὀργὴ δ᾽ ἐστὶν ὄρεξις· ὑπερβαίνουσα δὲ, μῆνις.
Ζῆλος τῶν ἀγαθῶν, ἐσθλός· φαύλων δὲ, κακοῦργος.

codicum fide niti. Sic quod v. 43. dedi μήθ᾽ ἕτερον κεύθοις, idoneum habet fideiussorem. Si quid ipse meo solius arbitrio mutaverim, id sedulo monebo. Brunck. βουλὴν Mut. et Vat. δ᾽ habet Mut. a manu secunda. Deinde εὔθυν᾽ ἐς, ut videtur, Mut. sed εὔθυνον Vat.

47. ἐνὶ πλούτῳ. Malim ἐπὶ πλ. — 48. εἷς. i. e. μόνος.

49. κακὸν pro τεὸν Vat. Deinde ἧπαρ Mut. ἦμαρ Vat., adscripto pro γρ. ἧπαρ.

50. ἄτυκτον. Vat.: γρ. ἄτεκτον.

51. προπετεῖς Mut. Subaudi ἴσθι: cuius ellipsis pauca exempla reperies. Homerus Il. XIII. 95. αἰδὼς, Ἀργεῖοι. Heynius ad h. l. T. VI. p. 387.: „Schol. A. λείπει τὸ ἔσω. leg. τὸ ἔστω." — Pro ὀργήν idem codex habet αρην, superscriptâ latinâ interpretatione *pugnam*.

52. ἐξετέλεσσεν. Sic duo codd. et editiones aliquot; plures aliae ἐξετέλεσσας. Optimum esset: πολλάκις ὁ πλήξας ἀέκων φόνον ἐξετέλεσσεν. Brunck. ἐξετελεσας Mut. ἐξετέλεσσας Vat.

55. ἡ πολλὴ δὲ τροφή. Sic codd. et Stobaeus. Ex Aldina editione in alias manavit τρυφή. Brunck. Articulus ἡ deest in Mut. τρυφὴ idem. τροφὴ (superscr. υ) Vat. Tum ἕλκετ᾽ Mut. ἔρχετ᾽ Vat.

59. Vulgo legitur φαύλων δ᾽ ὑποεργὸς, mendose, ut H.

τόλμα κακῶν, ὀλοή· μέγ' ὀφέλλει δ' ἐσθλὰ πονεῦντας.
σεμνὸς ἔρως ἀρετῆς, ὁ δὲ Κύπριδος αἶσχος ὀφέλλει.
ἡδὺς ἀγανόφρων κικλήσκεται ἐν πολιήταις.
μέτρῳ μὲν φαγέειν, πίνειν καὶ μυθολογεύειν.
πάντων μέτρον ἄριστον, ὑπερβασίαι δ' ἀλεειναί.
Μὴ φθονέσῃς ἀγαθῶν ἑτάροις, μὴ μῶμον ἀνάψῃς.
ἄφθονοι Οὐρανίδαι καὶ ἐν ἀλλήλοις τελέθουσιν.
οὐ φθονέει μήνη πολὺ κρείσσοσιν ἡλίου αὐγαῖς·

Stephano etiam visum est, Thes. T. I. col. 1233. Aut scripsit, aut scribere debuit pius auctor carminis, *φαέλων δὲ, κακόζηλος*. Brunck. *ὑπέρογκος* pro *δὲ κακ.* Mut. *πονηρὸς, γρ. ὑπέρογκος* Vat.

60. *πονεῦντα* Mut.

62. *ἀγανόφρων*. Efferenda haec vox, tanquam si scriptum esset *ἀγαννόφρων*. Vide not. ad Simonidis II. 100. Prava est unius codicis lectio *ἡδὺς δ' ἀγανόφρων*. Haud parca manu istud *δὲ* inferserunt librarii. Paulo infra e melioribus libris edidi *μὴ φθονέσῃς ἀγαθῶν ἑτάροις*; ubi legebatur antea, *μὴ φθονέῃς δ' ἀγαθῶν*. In seq. v. multas editiones putida insidet menda, *πιεῖν* pro *πίνειν*. Brunck. *ἀγαννόφρων* Mut.

ἔδειν *δε*
63. *μέτρῳ φαγεῖν μετρῳ πιειν* (*ει* ex corr.) Mut. *δε* illud a manu secunda superscriptum est. In Vat. initium versus evanuit: post habet *φαγεῖν, μέτρῳ δὲ π.* Igitur fuisse videntur qui versum sic concinnandum putarent:

μέτρῳ ἔδειν, μέτρῳ δὲ πιεῖν καὶ μυθολογεύειν.

64. *ἀλεειναί*. Adiectivum *ἀλεεινὸς* bis in Lexicis legitur: semel, ab *ἀλέα* ductum, ut sit *calidus*, *tepidus*; iterum, derivatum ab *ἀλέεινω*, significansque *vitandus*, *fugiendus*. Illud graecum est: hoc barbarum. Nusquam enim repertum est nisi in hoc Pseudo-Phocylidis loco, ubi alii libri dant genuinum *ἀλεγειναί*. V. supra ad v. 52. In Gaisfordi Poetis minor. e cod. Barocc. enotatum video *ὑπερβασίην δ' ἀλέεινε*. Haec origo inepti illius *ἀλεειναί*.

65. *φθονέοις* Mut. Al. *φθονέῃς* (v. Brunck. v. 62.), quod non repudiem. V. ad v. 43.

οὐ χθὼν οὐρανίοις ὑψώμασι, νέρθεν ἐοῦσα·
οὐ ποταμοὶ πελάγεσσιν· ἀεὶ δ' ὁμόνοιαν ἔχουσιν.
εἰ γὰρ ἔρις μακάρεσσιν ἔην, οὐκ ἂν πόλος ἔστη.
Σωφροσύνην δ' ἀσκεῖν, αἰσχρῶν δ' ἔργων ἀπέχεσθαι.
μὴ μιμοῦ κακότητα, Δίκῃ δ' ἀπόλειψον ἄμυναν.
πειθὼ μὲν γὰρ ὄνειαρ· ἔρις δ' ἔριν ἀντιφυτεύει.
μὴ πίστευε τάχιστα, πρὶν ἀτρεκέως πέρας ὄψει.
νικᾶν εὖ ἔρδοντας ἐπὶ πλεόνεσσι καθήκει.
Καλὸν ξεινίζειν ταχέως λιταῖσι τραπέζαις,
ἢ πλείσταις θαλίαισι βραδυνούσαις παρὰ καιρόν.
Μηδέποτε χρήστης πικρὸς γένῃ ἀνδρὶ πένητι.
μηδέ τις ὄρνιθας καλιῆς ἅμα πάντας ἑλέσθω·
μητέρα δ' ἐκπρολίποις, ἵν' ἔχῃς πάλι τῆσδε νεοσσούς.
Μηδέποτε κρίνειν ἀδαήμονας ἄνδρας ἐάσῃς·
τὴν σοφίην σοφὸς ἰθύνει, τέχνην δ' ὁμότεχνος.

71. Prius δ' omittit Vat. quod placet. V. Brunck. ad v. 62.

72. *δίκῃ δ' ἀπόλειψον ἄμυναν.* Sic optime in uno cod. scriptum. *Sed iustitiae relinque vindictam.* Vulgo *ἀπάλειψον*, quod ut inscitum est, ita insulse verti debuit: *sed iure abole vindictam.* Brunck. *ἀπάλειψον* Vat.

73. *ὄφελλος* pro *ὄνειαρ* Mut. et Vat.

75. *ἔρδοντα* Vat.

77. *ἢ πλείσταις θαλίαισι.* Absurde vulgo legitur *ἢ πλείσταις δολίαισι.* Vere *θαλίαι*, *opiparae, lautae epulae*, opponuntur *λιταῖσι τραπέζαις*, quae etiamsi sint tenuissimae, tamen subdolae esse possunt. Brunck. *δολίαις* Mut. *βραδ. δουλείαις* Vat.

78. *πικρὸς* deest in Vat.

80. *αὖ τοῖσδε ν.* Vat. Scilicet scribi debuit *αὖ τῆσδε ν.*

82. *τέχνην.* Vulgo *τέχνας.* Inter hunc et praecedentem versum insertus est iste in uno codice:

μηδὲ δίκην δικάσῃς, πρὶν ἄμφω μῦθον ἀκούσῃς.

Scriptum oportuit *πρὶν ἂν ἀμφοῖν.* [*ἄμφω* etiam in genitivo dici, non fugit Brunckium, cum scriberet adnotationem ad Apollon. Rhod. I. 1169. V. Ruhnken. ad Homer. Hymn. in Cerer. v. 15.] Sed longe antiquior est versus

οὐ χωρεῖ μεγάλην διδαχὴν ἀδίδακτος ἀκούειν·
οὐ γὰρ δὴ νοέουσ᾽ οἱ μηδέποτ᾽ ἐσθλὰ μαθόντες.
Μηδὲ τραπεζοκόρους κόλακας ποιεῖσθαι ἑταίρους.
πολλοὶ γὰρ πόσιος καὶ βρώσιός εἰσιν ἑταῖροι,
καιρὸν θωπεύοντες, ἐπὴν κορέσασθαι ἔχωσιν·
ἀχθόμενοι δ᾽ ὀλίγοις καὶ πολλοῖς, πάντες ἄπληστοι.
Λαῷ μὴ πίστευε· πολύτροπός ἐστιν ὅμιλος.
λαός τοι, καὶ ὕδωρ, καὶ πῦρ, ἀκατάσχετα πάντα.
Μηδὲ μάτην ἐπὶ πῦρ καθίσας μινύθῃς φίλον ἦτορ.
μέτρα δὲ τεῦχε θεοῖσι· τὸ γὰρ μέτρον ἐστὶν ἄριστον.
Γαῖαν ἐπιμοιρᾶσθαι ἀταρχύτοις νεκύεσσι.
μὴ τύμβον φθιμένου ἀνορύξῃς, μηδ᾽ ἀθέατα
δείξῃς ἠελίῳ, καὶ δαιμόνιον χόλον ὄρσῃς.
οὐ καλὸν ἁρμονίην ἀναλυέμεν ἀνθρώποιο.

ille auctore huius carminis. Ad eum adludit Aristophanes in Vespis 725.

> ἦ που σοφὸς ἦν, ὅστις ἔφασκεν· Πρὶν ἂν ἀμφοῖν μῦθον ἀκούσῃς,
> οὐκ ἂν δικάσαις.

Laudatur etiam a Plutarcho in libro de Stoicorum repugnantiis p. 1034. E. BRUNCK. Add. not. Brunck. ad v. 190. εὐθύνει τέχνας Mut. et Vat.

83. ἀκοὴ Mut.

90. τοι deest in Vat.

94. φθιμένων Mut. et Vat.

96. ἁρμονίην ἀναλυέμεν ἀνθρώποιο. *humanum cadaver dissecare*: quod faciunt, utinamque facerent saepius adhuc et curiosius medendi artis studiosi. Manca enim esse debet Medicina absque perfectissima interiorum corporis humani partium cognitione. Sed iuxta christianam disciplinam temporis quo vixit auctor huius carminis, grande piaculum erat illa humani cadaveris dissectio, ob rationem quam ipse subdit, nempe quia corpora olim in lucem vitamque rursus reditura sunt. Haeret etiam-

καὶ τάχα δ' ἐκ γαίης ἐλπίζομεν ἐς φάος ἐλθεῖν
λείψαν' ἀποιχομένων· ὀπίσω δὲ θεοὶ τελέθονται.
ψυχαὶ γὰρ μίμνουσιν ἀκήριοι ἐν φθιμένοισι.
πνεῦμα γάρ ἐστι θεοῦ χρῆσις θνητοῖσι καὶ εἰκών·
σῶμα δ' ἄρ' ἐκ γαίης ἔχομεν, καὶ πᾶν τόδ' ἐς αὐτὴν
λυόμενον κόνις ἐστίν· ἀὴρ δ' ἀνὰ πνεῦμα δέδεκται.
Πλούτου μὴ φείδου· μέμνησ' ὅτι θνητὸς ὑπάρχεις.
οὐκ ἔν' ἐς Αἴδην ὄλβον ἔχειν, καὶ χρήματ' ἄγεσθαι.
πάντες ἴσοι νέκυες· ψυχῶν δὲ θεὸς βασιλεύει Stobaeus flor. 118,9
κοινὰ μέλαθρα δόμων αἰώνια, καὶ πατρὶς Αἴδης·
ξυνὸς χῶρος ἅπασι, πένησί τε καὶ βασιλεῦσιν.
οὐ πολὺν ἄνθρωποι ζῶμεν χρόνον, ἀλλ' ἐπὶ καιρόν·
ψυχὴ δ' ἀθάνατος καὶ ἀγήρως ζῇ διὰ παντός.
Μήτε κακοῖς ἄχθου, μήτ' οὖν ἐπαγάλλεο χάρμῃ.
πολλά τοι ἐν βιότῳ καὶ θαρσαλέοισιν ἄπιστα.

num piaculi illius horror plebeculae animis. Hinc est quod saepe in nosocomiis videmus pauperes homines extremam animam aegre ducentes nihil tam anxie a circumstantibus flagitare, quam ut integri condantur humo, neu chirurgis reliquiae suae tradantur. Brunck.

98. τε Mut.

101. Pessimum in modum depravati sunt in libris hi versus, quorum sinceram lectionem restituimus. Vulgo legitur, καὶ πάντες ἐς αὐτὴν λυόμενοι κόνις ἐσμέν. In codd. vero, ut in Aldina editione, καὶ πάντα πρὸς αὐτήν. Brunck. γὰρ Mut. et Vat. Deinde καὶ πάντα πρὸς Vat. sed κἄπειτα πρὸς Mut.

102. λυόμενοι κόνις ἐσμὲν Mut. et Vat.

103. πλούτῳ μὴ γαυροῦ Mut.

105. ἴσον Mut. et Vat. locantes hunc versum post 106.

106. μὲν ἄρθρα Mut. Idem τε δόμων δὴ pro δ. αἰώνια.

107. κοινὸς Vat. et Stobaeus flor. 118,9

108. ἐπίκηρον Vat.

110. ἐπαγάλεο Vat.

111. πολλά τοι ἐν βιότῳ καὶ θαρσαλέοισιν ἄπιστα. In codd. omnibus scriptura penultimae vocis eadem est quae hic. Iidem v. 80. νεουσσοὺς praestant, non νεοττούς. Sed mi-

καιρῷ λατρεύειν, μηδ' ἀντιπνέειν ἀνέμοισι.
πῆμα, καὶ ἀχθομένοισι κακοῦ λύσις ἤλυθεν ἄφνω.
Μὴ μεγαληγορίῃσι τρυφῶν φρένα λυσσωθείης.
εὐεπίην ἀσκεῖν, ἥ τις μάλα πάντας ὀνήσει.
ὅπλον τοι λόγος ἀνδρὶ τομώτερόν ἐστι σιδήρου.
ὅπλον ἑκάστῳ νεῖμε θεός· φύσιν ἠερόφοιτον

nuta sunt haec et vix animadversione digna. Maioris momenti mutationem in hoc versu feci, qui sic vulgo legitur: *πολλάκις ἐν βιότῳ καὶ θαῤῥαλέοισιν ἄπιστον*. In uno codice reperi *ἄπιστοι*. Brunck. *πολλάκις ἐν* Mut. et Vat. Deinde *θαρσαλέ' εἰσι* Vat. Extremo versu *ἄπιτον* Mut.

112. Bekkerus: „Lobeck. ad Sophocl. Aiac. p. 390.“ ubi vir egregius: „— *ἀντιπλέειν* — Phocylidae redhibendum videtur Nuth. v. 112.

Καιρῷ λατρεύειν, μηδ' ἀντιπλέειν ἀνέμοισι.

pro *ἀντιπνέειν*, cui nihil loci hic esse potest.“ Sed quidni de labore irrito recte dicatur *flare contra ventos*? quod magis etiam inepte fit, quam *navigare contra ventos*, quandoquidem vel adversis ventis remorum auxilio navis propellitur.

113. *τῇ γὰρ ἀχθ.* Mut.

114. *μὴ μεγαληγορίῃσι τρυφῶν*. Sic optime unus cod. quod absque eo etiam facile reponi poterat et debebat. Nam primam in *τρυφῶν* nullibi non correptam reperies: et quantitatem syllabarum profecto non ignoravit auctor huius carminis. Mendose ad hanc diem editum fuit, *μὴ μεγαληγορίῃ τρυφῶν*. Brunck. *μεγαληγορίῃ* Mut. et Vat.

117. Ineptissima est horum versuum in impressis omnibus lectio et distinctio. Particulam *μὲν* insertam post *ὄρνισι* non agnoscit unus cod. eamque respuit metri lex. Nullus enim est poeta, ne pessimus quidem, qui mediam in *ὄρνισι* corripuerit. Deus dedit avibus *φύσιν ἠερόφοιτον*, quam *naturam aëriam* latina versio iuxta depravata Graeca per adpositionem coniungit cum *ὅπλον*. Leonibus dedit *celeritatem et robur*; quod verum est. Nulla enim fera est quam leo cursu non adsequatur. Sequitur taurinum genus, in quo phrasin variat poeta: *ταύροις δ' αὐτόχυτον κέρας ἐστί*. Vulgo legitur sine ullo sensu: *ταύροις δ' αὐτοχύτοις κεράεσσι*. Sic etiam scriptum est in Stobaei codice. Carminis huius codices alii habent *ταύροις*, alii *ταύρους*. Grotius dedit: *ταύροις δ'*

ὄρνισι· πολλὴν ταχυτῆτ' ἀλκήν τε λέουσι·
ταύροις δ' αὐτόχυτον κέρας ἐστίν· κέντρα μελίσσαις,
ἔμφυτον ἄλκαρ, ἔδωκε· λόγος δ' ἔρυμ' ἀνθρώποισι.
τῆς δὲ θεοπνεύστου σοφίης λόγος ἐστὶν ἄριστος.
βέλτερος ἀλκήεντος ἔφυ σεσοφισμένος ἀνήρ.
ἀγροὺς καὶ πόλιας σοφίη καὶ νῆα κυβερνᾷ.
Οὐχ ὅσιον κρύπτειν τὸν ἀτάσθαλον ἄνδρα
ἄδεικτον·

αὐτοφυῶς κέρα ἐσσίν. Praestitisset meo iudicio, ταύροις δ' αὐτοφυῆ κέρατ' ἐστίν. Probabilior est nostra emendatio, quae veteris scripturae vestigiis propius insistit. Brunck. ἱερόφυτον Vat.

118. Bekkerus: „In margine exemplaris Gnomicorum, quod Buttmanni est, ad πολλὴν adscriptum vidi πώλοις." Probabilem hanc correctionem ut viri docti Buxovillensis (Seyboldi, ni fallor) inventum prodidit et merito laudavit Brunckius in notis ad Anacreontis Carmina p. 78. ed. Lips. Sed dudum ita emendaverat praestantissimus Sylburgius. Gaisfordus: „ὄρνησι πολλοῖς Bar. unde vera videtur — Sylburgii coniectura." Alibi quoque hanc vocem librarii depravarunt. Iamblichus de Pythag. vit. c. 31. §. 204. τόν τε σκύλακα καὶ τὸν παῖδα. Legendum esse — καὶ τὸν πῶλον, monui in editione Kiesslingii p. 415. Conf. Bast. ad Gregor. Cor. p. 320. sq.

119. δ' deest in Vat. Deinde αὐτοχύτως habent ambo codd. κεράεσσι Mut. κέρατα καὶ Vat.

120. λόγων δε ὅς εστιν ἄριστον Mut. λόγον δε ὅς εστιν ἄριστος Vat.

121. Hic versus deest in Mut. Lacunae, qua Vaticanum carere miror, causa manifesta est: simulque apparet, unde orta sit diversitas scripturae in praecedente versu. Scilicet librarii oculus a priori λόγος aberravit ad posterius.

124. ἄδεικτον. Lectionem codicis unde hoc sumsi, parumper depravatam sic restitui: in eo enim scriptum ἄδεκτον. De facinoroso quando dicitur δεικνύειν, valet *indicare*, *dénoncer*. ἄδεικτος, *is qui non indicatur*. Male vulgo ἄτιτον. Brunck. ἀνδρ' ἀνάδεκτον Vat. αδεκτον Mut. Vaticani scriptura vera videtur. Vetat poëta scelestum hominem ἀναδέχεσθαι καὶ κρύπτειν. Cf. v. 127. 128.

ἀλλὰ χρὴ κακοεργὸν ἀποτροπάασθαι ἀνάγκῃ.
πολλάκι συνθνήσκουσι κακοῖς οἱ συμπαρεόντες.
Φωρῶν μὴ δέξῃ κλοπίμην ἀνδρῶν παραθήκην·
ἀμφότεροι κλῶπες, καὶ ὁ δεξάμενος, καὶ ὁ κλέψας.
Μοίρας παισὶ νέμειν· ἰσότης δ' ἐν πᾶσιν ἀρίστη.
Ἀρχόμενος φείδου πάντων, μὴ τέρμ' ἐπιδεύῃς.
μὴ κτήνους θνητοῖο βορὴν κατὰ μέτρον ἕλῃαι.
Κτῆνος δ' ἢν ἐχθροῖο πέσῃ καθ' ὁδὸν, συνέγειρον.
πλαζόμενον δὲ βροτὸν καὶ ἀλίτροπον οὐχ ὑπαλύξεις.

125. αποτροπασασθαι Vat.

127. κλοπίμων Mut. ἀδικων Mut. et Vat.

129. μοίρας παισὶ νέμειν. Nempe ἴσας. Sic scriptum est in uno cod. in alio μοῖραν παισί. At vulgo μοῖραν πᾶσι. Brunck. μοῖραν Vat. ἄριστον Mut. et Vat. Hunc versum sic legam.

Μοῖραν πᾶσι νέμειν· ἰσότης δ' ἐν πᾶσιν ἄριστον.

130. τέρμα adverbialiter perraro positum pro vulgari τέλος. — ἐπιδεύῃς. Poeta aut scripsit aut debuit scribere ἐπιδεύῃ: quod placet etiam H. Stephano Thes. T. I. col. 919. C. Nisi forte, cum Gaisfordus e Bar. ἐπιδευῆς enotaverit, duo hi versus iungendi et sic refingendi sunt:

Ἀρχόμενος φείδου πάντων, μὴ τέρμ' ἐπιδευὴς
καὶ κτήνους θνητοῖο βορὴν κατὰ μέτρον ἕλῃαι.

Quid sit βορὴν κτήνους θνητοῦ (i. e. θνησιμαίου) κατὰ μέτρον αἱρεῖσθαι, ante aliquot annos Lipsienses vidimus nauseabundi, quo tempore caro morticina restricte parceque pascebat τοὺς τοῦ ἀλάστορος στρατιώτας. κατὰ μέτρον, parce. Opp. ἀμέτρως, ἀμετρί. Suidas T. II. p. 546. Μέτρῳ ὕδωρ πίνοντες, ἀμέτρως (T. I. p. 157. ἀμετρὶ) μᾶζαν ἔδοντες.

132. κ' ἢν Vat. συνεγειρε Mut. συνέγειραι Vat.

133. Codd. plerique habent πλαζόμενον δὲ βροτὸν καὶ ἀλήμονα οὔποτ' ἐλέγξῃς. In seq. v. habent omnes ἀντ' ἐχθροῖο τυχεῖν φίλον εὐμενέοντα, quod reposui pro vulgato ἀντ' ἐχθροῦ τυχέειν φίλον εὐμενέοντος. Brunck. τε Mut. et Vat. οὔ ποτ' ἀλύξῃς Mut. δεῖ ποτ' ἀλεξεῖν Vat.

βέλτερον ἀντ' ἐχθροῖο τυχεῖν φίλον εὐμενέοντα.
ἀρχόμενον τὸ κακὸν κόπτειν, ἕλκος τ' ἀκέσασθαι.
μηδέ τι θηρόβορον δαίσῃ κρέας· ἀργίποσιν δὲ
λείψανα λεῖπε κυσίν· θηρῶν ἄπο θῆρες ἔδονται.
φάρμακα μὴ τεύχειν· μαγικῶν βίβλων ἀπέχεσθαι.
νηπιάχων ἁπαλῶν μὴ ἅψῃ χειρὶ βιαίᾳ.
φεῦγε διχοστασίας καὶ ἔριν, πολέμου προσιόντος.
μὴ κακὸν εὖ ἔρξῃς· σπείρειν ἴσον ἔστ' ἐνὶ πόντῳ.
Ἐργάζευ, μοχθῶν ὡς ἐξ ἰδίων βιοτεύῃς.
πᾶς γὰρ ἀεργὸς ἀνὴρ ζώει κλοπίμων ἀπὸ χειρῶν.
μηδ' ἄλλου παρὰ δαιτὸς ἔδοις σκυβάλισμα τραπέζης·
ἀλλ' ἀπὸ τῶν ἰδίων βιότων φαγέοις ἀνύβριστα.
εἰ δέ τις οὐ δεδάηκε τέχνην, σκάπτοιτο δικέλλῃ.
ἔστι βίῳ πᾶν ἔργον, ἐπὰν μοχθεῖν ἐθέλῃσθα.

136. θηροφθόρον Vat.

137. ἔδονται. Sic codd. et primariae Editt. perperam in sequioribus ἔδωνται. In seq. v. codd. omnes μὴ τεύχειν: impressi male μὴ τεύχου. Brunck.

138. βιβλίων Vat.

139. νηπιάχων ἁπαλῶν μὴ ἅψῃ χειρὶ βιαίᾳ. Aldus edidit, νηπιάχοις ἁπαλοῖς μὴ μάρψῃ χεῖρα βιαίως. quod ne Graecum quidem est. Sylburgius μὴ μάρψῃς. In uno cod. reperi μὴ ἅψῃ, unde ad genuinam lectionem proclivi via perductus fui. Brunck. νηπιαχοις αταλοις μη μαψη χειρα βιαιως Mut., priori syllabae verbi μαψη superscripto ρ a manu secunda. νηπιαχοις ἀταλοῦ μη μάρψη χειρα βιαιως Vat. hunc versum infra post 193. positum habens.

140. διχοστασίας et secundo abhinc versu βιοτεύῃς codicis nituntur fide. Brunck. διχοστασίην Mut. et Vat.

142. βιοτεύσῃς Vat.

145. ἀλλ' ἀπὸ τῶν ἰδίων βιότων φαγέοις ἀνύβριστα. Quod Aldus edidit ἀπὸ τῶν οἰκείων, e glossemate est, observatumque a me fuit in uno codice. Ex alio elegantem poëticamque lectionem reposui, ἀνύβριστα. Neutrum est plurale adverbii vice. Vulgo ἀνύβριστος. Brunck. τοῦ ἰδίου βιότοιο Vat. φάγοις Mut. et Vat. ἀνυβρίστως Mut. Versum sic legi velim:

ἀλλ' ἀπὸ τοῦ ἰδίου βιότοιο φάγοις ἀνύβριστος.

146. σκάπτοιτο δικέλλῃ. Vetus est dictum. Unde qui

ναυτίλος εἰ πλώειν ἐθέλεις, εὐρεῖα θάλασσα·
εἰ δὲ γεωπονίην μεθέπειν, μακραί τοι ἄρουραι.
οὐδὲν ἄνευ καμάτου πέλει ἀνδράσιν εὐπετὲς ἔργον,
οὐδ' αὐτοῖς μακάρεσσι· πόνος δ' ἀρετὴν μέγ' ὀφέλλει.
μύρμηκες, γαίης μυχάτους προλελοιπότες οἴκους,
ἔρχονται βιότοιο κεχρημένοι, ὁππότ' ἄρουραι,
λήϊα κειράμεναι, καρπῶν πλήθουσιν ἀλωάς·
οἱ δ' αὐτοὶ πυροῖο νεοτριβὲς ἄχθος ἔχουσιν,
ἢ κριθῶν· αἰεὶ δὲ φέρων φορέοντα διώκει,
ἐκ θέρεος ποτὶ χεῖμα βορὴν σφετέρην ἐπάγοντες,
ἄτρυτοι· φῦλον δ' ὀλίγον τελέθει πολύμοχθον.

se excusabant, quod pravis artibus victum quaererent, dicebant, ut ille apud Comicum sycophanta:

τί γὰρ πάθω; σκάπτειν γὰρ οὐκ ἐπίσταμαι.

Brunck. τέχνης Mut.

148. πλόον Vat.

150. Hunc versum Apollini Milesio tribuit Scholiastes Hermogenis p. 577. V. Ruhnken. ad Xenophont. Memor. II, 1, 20. p. 227. Ern.

151. Deest hic versus in Mut.

153. βιότου Mut. et Vat.

154. κειράμεναι. passivâ significatione, ut in vulgatissimo illo, Ἡμετέραις βουλαῖς Σπάρτα μὲν ἐκείρατο δόξαν, de quo v. Kuster. de V. M. extr. Euphorion in Etymolog. M. col. 480, 18.

— οὕνεκα δή μιν
Ἶφι βιασσαμένη Ἑλένη ἐπεγείνατο Θησεῖ.

i. e. βιασθεῖσα. Antiphilus Byzant. in Anthol. Palat. T. I. p. 415. τοίχων ὀρθὰ τιναξαμένων. quod non dubito eodem modo intelligi oportere.

155. οὐδ' Mut. et Vat.

158. ἄτρυτοι. Sic legendum esse phrasis ipsa manifesto ostendit. In codd. scriptum ἄτρυτον, ut Turnebus edidit. Pessime, ex frequenti permutatione literarum η et υ, in Aldina ἄτρητον, quod recentiorum quorundam editorum imperita stoliditas revocavit. Brunck. ἄτρυτον Vat.

κάμνει δ' ἠεροφοῖτις ἀριστοπόνος τε μέλισσα
ἠὲ πέτρης κοίλης κατὰ χηραμὸν, ἢ δονάκεσσιν,
ἢ δρυὸς ὠγυγίης κατὰ κοιλάδος, ἔνδοθι σίμβλων
σμήνεσι μυριότρητα κατ' ἄγγεα κηροδομοῦσα.
Μὴ μείνῃς ἄγαμος, μή πως νώνυμνος ὄληαι.
δός τι φύσει κ'αὐτός· τέκε δ' ἔμπαλιν, ὡς ἐλοχεύθης.
Μὴ προαγωγεύσῃς ἄλοχον σέο, τέκνα μιαίνων·
οὐ γὰρ τίκτει παῖδας ὁμοίους μοιχικὰ λέκτρα.
μητρυιῆς μὴ ψαῦε τὰ δεύτερα λέκτρα γονῆος·
μητέρα δ' ὡς, τίμα τὴν μητέρος ἴχνια βᾶσαν.
μηδὲ κασιγνήτης ἐς ἀπότροπον ἐλθέμεν εὐνήν.
μηδ' ἐπὶ παλλακίσιν πατρὸς λεχέεσσι μιγείης.
μηδὲ γυνὴ φθείρῃ βρέφος ἔμβρυον ἔνδοθι γαστρὸς,

159. ἠεροφοῖτις. Sic in uno cod. scriptum. Vulgo ἠερόφοιτος. Brunck. ἠερόφοιτος ἀριστοφόνος Vat.

160. ἢ πέτρης Vat.

162. μυριότρητα κατ' ἄγγεα. Vera est, si quae alia, Ruhnkenii nostri emendatio in Epist. crit. I. [p. 89.]. Mendose vulgo legitur κατ' ἄνθεα. Brunck. μυριότητα Mut., superscriptà voce latinà *varietatem*. Tum ἄνθεα Mut. et Vat.

163. νώνυμνος. Perperam vulgo νώνυμος. Brunck.

167. μὴ ψαῦε τὰ δεύτερα. Sic bene in uno codice. In duobus aliis μὴ ψαῦέ τε, quod haud minus ineptum est quam vulgatum μὴ ψαῦέ γε. Brunck. ψεῦδε τε Vat. ψαέετε δεύτερα τέκνα Mut.

168. μητέρα σεῖο τίμα· κρεῖσσον γὰρ ἂν ἴχνια βάσσαν Mut.

170. ἐπὶ παλλακίσιν πατρός. Sic legendum: non, ut in plerisque editt., παλλακίοισι. Aldus ediderat παλλακίσσι. In uno cod. est παλακῆσι, in alio παλακίσι. Vide quot modis in voce usitatissima peccatum fuerit. Brunck. Hic versus in Vat. ante 169. positus est.

171. βρέφος ἔμβρυον. Plena locutio, quae fugit viros doctos qui de Ellipsibus scripserunt. Nam ἔμβρυον proprie adiectivum est. σκέλαξ ἔμβρυος habent Hippiatrica. v. H. Stephan. Thesaur. T. I. c. 796. B.

μηδὲ τεκοῦσα κυσὶ ῥίψῃ καὶ γυψὶν ἕλωρα.
μηδ' αὖ παιδογόνον ποτὲ τέμνειν ἄρσενα κοῦρον.
μηδὲ τεῇ ἀλόχῳ ἐγκύμονι χεῖρα βάλοιο.
μηδ' ἀλόγοις ζώοισι βατήριον ἐς λέχος ἔλθοις.
μηδ' ὕβριζε γυναῖκα ἐπ' αἰσχυντοῖς χείλεσσι.
μὴ παραβῇς εὐνὰς φύσεως ἐς κύπριν ἄθεσμον.
οὐδ' αὐτοῖς θήρεσσι συνεύαδον ἄρσενες εὐναί.

173. Hic versus in Mut. et Vat. post 178. positus est. — *ἄρσενα κοῦρον.* Etiam Euripides dixit Androm. 25. *ἄρσεν' ἐντίκτω κόρον*, ineptum ridiculumque Brunckio visum in nota p. 156., quam notam *ἐπιτέμνων* editor Barnesio-Musgravianae humani quid, humaniter illud ferendum, passus est. Non meminerat Brunckius *τεκέων καταντεθνειώτων* similiumque pleonasmorum, quorum significatio non est resecanda ad vivum, multo minus comparatione cum recentioribus linguis in risum vertenda.

174. *μηδὲ τεῇ ἀλόχῳ ἐγκύμονι χεῖρα βάλοιο.* Sic in uno cod. scriptum. In alio *μηδέ τις ᾗ — βάλῃαι.* Unde orta vulgata lectio. Brunck. Pro *τεῇ* Vat. *τις ᾖ*, Mut. *τε σῇ*. Deinde *βάλῃαι* in ambobus codd.

175. *ἐς λέχος ἔλθοις.* Sic in uno cod. quod hic praetuli vulgato *ἐλθεῖν*. Rursus v. 182. vulgatum *βαίνειν* praetuli duorum codd. lectioni *βαίνοις*. In his modis variandis multum sibi indulsit librariorum licentia. Brunck. *ἐλθεῖν* Mut. et Vat.

176. *ἐπ' αἰσχυντοῖς χείλεσσι.* Sic duo codd. In alio, ut vulgo, *λεχέεσσι*. Non dubito, quin verum sit, quod dedi. Notat id genus turpitudinis, de quo senex apud Comicum in Vespis:

> *ὅρα δ', ἐγώ σ' ὡς δεξιῶς ὑφειλόμην*
> *μέλλουσαν ἤδη λεσβιεῖν τοὺς ξυμπότας.*

Qui libris scit uti, plura hac de re in notis nostris ad Comicum reperiet. Brunck. *αἰσχυντοῖς ἐπέεσσιν* Mut. *ἀπαισχύντοις χειλέεσσιν* Vat. in quo versus post 179. postus est.

178. *οὐδ' αὐτοῖς θήρεσσι συνεύαδον ἄρσενες εὐναί.* Hic versus in Aldina editione post v. 174. positus est, et sic expressus:

> *οὐδ' αὐτοῖς θήρεσσ' ἄρσην συνέβαδεν ἐς εὐνήν.*

Quod portentum Turnebus maluit amovere, quum id rite procurare non posset. Scriptus est versus in tri-

μηδέ τι θηλύτεραι λέχος ἀνδρῶν μιμήσαιντο.
μηδ' ἐς ἔρωτα γυναικὸς ἅπας ῥεύσῃς ἀκάθεκτον.
οὐ γὰρ ἔρως θεός ἐστι, πάθος δ' ἀΐδηλον ἁπάντων.
μηδὲ κασιγνήτων ἀλόχων ἐπὶ δέμνια βαίνειν.
στέργε τεὴν ἄλοχον· τί γὰρ ἥδιον καὶ ἄρειον,
ἢ ὅταν ἀνδρὶ γυνὴ φρονέῃ φίλα γήραος ἄχρι,
καὶ πόσις ᾗ ἀλόχῳ, μηδ' ἐμπέσῃ ἄνδιχα νεῖκος;
μηδέ τις ἀμνήστευτα βίῃ κούρῃσι μιγείη.

Μηδὲ γυναῖκα κακὴν πολυχρήματον οἴκαδ'
ἄγεσθαι,
λατρεύειν δ' ἀλόχῳ λυγρῆς χάριν εἵνεκα φερνῆς.

bus codd. ut eum diu ante nos exhibuerat Sylburgius. Brunck. Etiam in Mut. et Vat. post 174. legitur. *σύνευνα δὲ* Vat.

179. *ἀνδρὸς* Mut.

180. *εὔσῃς* Vat.

183. *τέκνον ἄλοχον* Vat.

184. *φρονέει καλα* ex corr. Mut.

185. et sequ. desunt in Mut.

186. *ἀμνηστευτασίη κούραισι μιγῆναι* Vat. Proba est constructio *μηδέ τις — μιγῆναι.* Homerus Il. XX. 338. *θαρσήσας — μάχεσθαι.*

187. *μηδὲ γυναῖκα κακὴν πολυχρήματον οἴκαδ' ἄγεσθαι.* Sic optime in uno cod. Putide in impressis, *γυναῖκα κακὴν οἴκοισιν σοῖσιν ἄγεσθαι:* immo titubante versu in Aldina *σοῖσιν οἴκοισιν.* Sic emendatus versus cum sequente cohaeret, *λατρεύειν δ' ἀλόχῳ*, ut etiam in codd. scriptum est. In Aldina *λατρεύεις δ' ἀλόχῳ:* in aliis *λατρεύῃς δ' ἀλόχῳ*, sine ulla constructionis legitimae forma. Brunck. *πολυχρήματον* deest in Mut. et Vat. qui ambo habent *σοῖσιν οἴκοισιν.*

188. *λατρεύεις* Mut. — *λυγρῆς χάριν εἵνεκα φερνῆς.* En aliud exemplum pleonasticae locutionis, quam in Platone lectam Critici sollicitarunt. v. Bast. ad Gregor. Corinth. p. 32. sq. Similis orationis redundantia est in Apollon. Rhod. IV. 1031. sq., quorum versuum constructionem Brunckius, H. Stephanum secutus, pravam et intricatam dixit. Sed nihil pravi inesse senties, si *ἀμφὶ* et *οὕνεκεν*, quemadmodum in Platone nostroque poëta *χάριν* et *ἕνεκα*, *ἐκ παραλλήλου* posita sumas geniti-

ἵππους εὐγενέας δίζεσθαι μὲν κατὰ οἶκον,
ταύρους δ' ὑψιτένοντας, ἀτὰρ σκυλάκων πανα-
γρείους·
γῆμαι δ' οὐκ ἀγαθὴν ἐριδαίνομεν ἀφρονέοντες·

vumque *ἡμέων* a verbo *ἀτύζομαι* simpliciter regi putes. Compara mihi ibid. II. 655. sq.:

εἶο μὲν οὐδ' ἠβαιὸν ἀτύζομαι, ἀμφὶ δὲ τοῖο
καὶ τοῦ ὁμῶς καὶ σεῖο καὶ ἄλλων δείδι' ἑταίρων.

Quod si Apollonio per metrum licuisset scribere *ἀμφί τ' ἀέθλων οὕνεκεν ἡμετέρων ἀτύζομαι*, maxime geminus foret hic locus Platonico et Phocylideo. Nunc ob necessitatem metricam, cui facile cessit praepositio *ἀμφί*, alterius particulae, quae refractaria esset, ratio syntactica tanquam elisa periit, sola remansit significatio. Omnino Graeci particulis *ἕνεκα*, *οὕνεκα*, admodum licenter mirificeque usi sunt. In mentem venit mirabile illud Thucydidis et Xenophontis *ὅσον ἀπὸ βοῆς ἕνεκα*, tot causa turbarum Criticis, sed sanissimum petitumque, ut suspicor, ex sermone vulgari ac comparabile, si spectes insolentiam syntaxis, nostrae iuris formulae *von Rechts wegen*: de quo quae notavit Wyttenbachius in altera editione *τῶν Ἐκλογῶν* p. 436., nescio an aliis placeant, mihi quidem certe parum probantur. His scriptis cum evolvissem Hermanni Vigerum, vidi a viro doctissimo p. 886. citatum e Sophoclis Philoct. 554. *ἃ τοῖσιν Ἀργείοισιν ἀμφί σ' οὕνεκα Βουλεύματ' ἐστί.* quae est antiqua scriptura, quam recentiores poetae editores mutare non debebant. Atque hic Sophoclis locus ad illum Apollonii, unde haec disputatio profecta est, tam apte quadrat, ut ambo poetae mutuam sibi lucem, qua vix optes clariorem, affundere videantur.

189. *κάπρους* Mut. *δ' εὐγενέας* Vat.

190. *παναγρείους.* Sic unus cod. Male vulgo *παναγρίους.* Mox versu abhinc tertio *ἄγοις* unius etiam codicis fide nititur. Quartum vero e scriptis duobus libris addidimus, qui in impressis omissus est. Sicque revera est hoc carmen versuum 217. ut eos numeravit Albertus Fabricius Bibl. Gr. L. II. cap. XI. Nam versus 64. qui bis positus erat, pro uno tantum censeri debet. Augeri adhuc posset illo versu, quem protuli supra ad v. 82. quemque suspicor in aliqua huius carminis editione exstare. Citatur enim tanquam e Phocylide a Florente Christiano ad Comicum. BRUNCK. *παρ' ἀγροῖς* Vat.

191. *ἄλλα φέρονται* Vat.

οὐδὲ γυνὴ κακὸν ἄνδρ' ἀπαναίνεται ἀφνεὸν ὄντα.
μηδὲ γάμῳ γάμον ἄλλον ἄγοις, ἐπὶ πήματι πῆμα.
Μηδ' ἀμφὶ κτεάνων συνομαίμοσιν εἰς ἔριν ἔλθοις.
Παισὶ δὲ μὴ χαλέπαινε τεοῖς, ἀλλ' ἤπιος ἴσθι.
ἢν δέ τι παῖς ἀλίτῃ, κωλυέτω υἱέα μήτηρ,
ἢ καὶ πρεσβύτατοι γενεῆς, ἢ δημογέροντες.
Μὴ μὲν ἐπ' ἄρσενι παιδὶ τρέφειν πλοκάμους ἐπὶ χαίτης·
μὴ κορυφὴν πλέξῃς, μήθ' ἅμματα λοξὰ κορύμβων.
ἄρσεσιν οὐκ ἐπέοικε κόμη, χλιδαὶ δὲ γυναιξί.
Παιδὸς δ' εὐμόρφου φρουρεῖν νεοτήσιον ὥρην.
πολλοὶ γὰρ λυσσῶσι πρὸς ἄρσενα μίξιν ἔρωτος.
παρθενικὴν δὲ φύλασσε πολυκλείστοις θαλάμοισι·
μηδέ μιν ἄχρι γάμων πρὸ δόμων ὀφθῆναι ἐάσῃς.
κάλλος δυστήρητον ἔφυ παίδων τοκέεσσιν.
Συγγενέσι φιλότητα νέμοις, ὁσίην θ' ὁμόνοιαν.
αἰδεῖσθαι πολιοκροτάφους, εἴκειν δὲ γέρουσιν

193. Malim *ἄγοις ἔπι, π. π.*

194. deest in Mut. *κτεάνων γε* Vat.

195. *παισὶν μὴ* Mut. et Vat. *εἴης* Mut.

196. *κωλυέτω.* In uno cod. scriptum *κρινέτω*: in alio *ἐσκρινέτω*. Brunck. A glossatoribus haec profecta sunt. *κωλύειν* hic i. q. *κολάζειν*.

198. *τρέφειν πλοκάμους ἐπὶ χαίτης.* Sic optime tres codd. In Aldina *τρέφειν πλοκαμῖδος χαίτην*: in aliis *τρέφειν χαίτην πλοκαμῖδος*. In seq. v. pro *ἅμματα* duo codd. habent *ἕρματα*: alius *μὴ θαύματα λοξά*. Brunck. *πλοκαμηΐδα τέχνην* Vat. Egregia phrasis, quam vellem pateretur verbum *τρέφειν*. Suspicacior quis, ut codicis scripturam textui vindicet, pro *τρέφειν* coniiciat *φέρειν*. *ἐπιφέρειν*, *admovere*, *adhibere*. V. H. Stephan. Thes. T. IV. c. 105. B. — 199. *μὴ θαύματα* Mut. et Vat.

200. *κόμαι* Mut. et Vat.

202. *ἐρῶντες* Mut.

204. *ὤφθημεν* Mut.

206. *νέμειν* Vat. quod facile praeferam. V. ad v. 211.

ἕδρης καὶ γεράων πάντων· γενεῇ δ' ἀτάλαντον
πρέσβυν ὁμήλικα πατρὸς ἴσαις τιμαῖσι γέραιρε.
Γαστρὸς ὀφειλόμενον δασμὸν παρέχου θεράπουσι.
δούλῳ τακτὰ νέμοις, ἵνα τοι καταθύμιος εἴη.
στίγματα μὴ γράψῃς, ἐπονειδίζων θεράποντα.
δοῦλον μὴ βλάψῃς, τι κακηγορέων πρὸς ἄνακτα.
λάμβανε καὶ βουλὴν παρὰ οἰκέτου εὖ φρονέοντος.
Ἁγνείη ψυχῆς, τοῦ σώματός ἐστι καθαρμός.
Ταῦτα δικαιοσύνης μυστήρια· τοῖα βιεῦντες
ζωὴν ἐκτελέοιτ' ἀγαθὴν μέχρι γήραος οὐδοῦ.

208. sq. Adverte redundantiam orationis, *γενεῇ ἀτάλαντον — ὁμήλικα.*

210. *θεράποντι* Vat.

211. *νέμειν* Vat. V. ad v. 206. — *εἴη.* Fort. *εἴῃ.* V. not. ad Hesiod. 538.

213. *τι* deest in Mut. Post idem *κατηγ.*, sed Vat. *κακῇ ἀγορέων.* Extremo versu ambo *παρ' ἄνακτι.*

215. *ἁγνείη ψυχῆς, τοῦ σώματός ἐστι καθαρμός.* Haec est duorum codd. scriptura. In impressis, *ἁγνεῖαι — εἰσι καθαρμοί.* Seq. v. *τοῖα βιεῦντες* praestitit unus cod. Vulgo *οἷα.* BRUNCK. *σου σωματος εισι καθαρμοι* Mut. Pro *τοῦ* Vat. habet *σοῦ.*

216. *βιοῦντες* Mut.

217. *οὐδῷ* Vat.

Stobaeus flor. Orion Antholognomicum I, 22

PSEUDO-PHOCYLIDIS

VERSUS

QUI APUD STOBAEUM SUNT INTERPRETE HUGONE GROTIO.

V. 2. Tit. XII.

Nectere parce dolos.

V. 5. Tit. XII.

Vera loqui semper, falsis absistere cura.

V. 10. Tit. XII.

Vera loqui, nunquam testari falsa memento.

V. 11. Tit. XI.

Fidem semper servare memento.

V. 43. Tit. XII.

Nec tibi mens aliud condat, quam lingua profatur.

V. 47. Tit. III.

Ne tibi cor inflent sapientia, robur, opesve.
Unus enim Deus est sapiens, divesque potensque.

V. 55. Tit. v.

Sume tibi affectus medios, nec grandia quaere:
nam quidquid nimium est, in nullos serviet usus,
immodicaeque dapes vitiis alimenta ministrant.

V. 61. Tit. v.

Pulcher amor recti; Veneris, sine crimine non est.

V. 63. Tit. v.

Esse, loqui, potare, suo stent omnia fine:
optima res modus est: hunc transiliisse nocebit.

V. 65. Tit. XXXVIII.

Alterius laetis noli macrescere rebus.
Invidia coelum vacat et gens tota Deorum:
non Phoebi radiis maioribus invida Phoebe;
non terra inferior coeli laquearibus altis;
non amnes pelago: sed habent haec omnia pacem;

V. 71. Tit. v.

Casta tibi placeant: factis te turpibus arce.

V. 81. Tit. IV.

Iudicis arbitrium ignaris permittere noli:
doctrinam doctus regit, artem conscius artis.
Non capit indoctus sublimia doctrinarum.
Qui didicere boni nil, mens obbrutuit illis.

V. 105. Tit. CXIX.

Omnia mors aequat. Solus Deus imperat umbris:
et tam pauperibus sedes quam ditibus una est.

V. 116. Tit. III.

Telum homini ratio, ferro vel acutius ipso.
Nam Deus insevit cunctis animantibus arma:
hinc avibus pennae celeres, vis tanta leoni,
spicula sunt apibus, sunt et sua cornua tauris,
munimenta sui. Ast homini mens sola relicta est.
Illa autem princeps sapientia, quam Deus afflat.
Bellipotentibus antistant sapientipotentes.
Rura, rates, urbes sapientia sola gubernat.

V. 203. Tit. v.

Liminibus thalami natas arcete, parentes,
nec secus innuptum sinite extra claustra vagari:
nam tenerum pudor, et gravis est custodia formae.

ΝΑΥΜΑΧΙΟΥ

ΓΑΜΙΚΑ ΠΑΡΑΓΓΕΛΜΑΤΑ.

Καλὸν μὲν δέμας ἁγνὸν ἔχειν, ἀδμῆτά τε μίμνειν
παρθενικὴν, καθαροῖσί τ' ἀεὶ μελεδήμασι χαίρειν,
μήτε βαρυτλήτων λαγόνων περὶ φόρτον ἄγουσαν,
μήτε πόνον τρομέουσαν ἀγάστονον Εἰλειθυίης,
ἀλλ' ἧσθαι βασίλειαν ἀφαυρῶν θηλυτεράων,
ψυχῆς ὄμμα φαεινὸν ὑπὲρ βιότοιο χέουσαν,
ἔνθα γάμοι κεδνοὶ καὶ ἀληθέες, ἔνθα μιγεῖσα
θεσπεσίοις ἐπέεσσι νοήματα φαίδιμα τίκτει.

NAUMACHII carmen opus est etiam Christiani alicuius, quem non eundem esse crediderim, qui Phocylidis mentitus est nomen. Ille poetica facultate Pseudo-Phocylide praestantior mihi videtur. Exstat hoc carmen totum in Stobaei Florilegio, sed in partes discerptum, quas pro more studiosorum eiusmodi collectanea facientium in diversos retulit titulos. XI primi versus sunt in sermone LXVIII. cuius lemma est *Uxorem ducere non esse bonum.* Versus 59. cum tribus sequentibus et quarti initio sunt in sermone XCIII. cuius lemma est *Vituperium divitiarum.* Reliqui omnes sunt in sermone LXXIV. cuius lemma est *Nuptialia monita*, ubi integer reperitur versus, cuius dimidia pars tantum in Titulo XCIII. exstat. Hoc filo, si quis id callide apprehendisset, sponte sua perductus fuisset ad investigationem seriei et iuncturae corporis huius membrorum, quae nunc primum coagmentata exhibemus. Brunck.

εἰ δέ σε καὶ ξυνοῖο πόθος βιότοιο κιχάνοι,
καὶ τοῦτο προδαεὶς ἐρέω, πῶς χρή σε περῆσαι
τὸν πλοῦν, ὥς φασιν, τὸν δεύτερον ἔμφρονι θυμῷ.
Ἔστω σοι πόσις οὗτος, ὃν ἂν κρίνωσι τοκῆες.
κᾆν μὲν ἔῃ πινυτὸς, σὺ μακαρτάτη· εἰ δέ κεν ἄλλως
ἀνέρα μοιρήσαιο, φέρειν καὶ τοῦτον ἀνάγκη.
ἀλλ' ἢν μέν τίς σοι πεπνυμένος, ὅ ττι κεν εἴπῃ,
πείθεο· μηδ' ἔστω βίος ἄνδιχα. γίγνεο δ' αὐτῷ
μειλιχίη, καὶ μᾶλλον ὅταν τί ἑ κῆδος ἱκάνῃ.
ἀνδρὶ γὰρ ἀσχαλόωντι παραίφασίς ἐστιν ἄκοιτις.
λεῖπε δέ οἱ τὰ θύρηφι, τὰ καὶ δύναται πονέεσθαι·
σοὶ δ' οἰκωφελίη μελέτω, μέγαρόν τε φυλάσσειν.
μηδέ μιν ἐξερέεινε, τὰ μὴ θέμις ἐστὶ γυναῖκας
ἴδμεναι· εἰ δ' αὐτός σ' ἐθέλει συμφράδμονα θέσθαι,
σύνθεο μὲν τάχα μύθῳ, ἀμείβεο δ' ὀψὲ, σὺν αὐτῷ
φραζομένη, καὶ μηδὲν ὑπίσχεο, μηδὲ κέλευε
σῇ ῥέζειν ἰότητι· τὸ γὰρ τέλος ἐστὶν ἀφαυρόν.
κουρίδιος πινυτῇ πόσις ἄρκιος, οὐδέ τ' ἐκείνην
δεύτερος ἀθρήσει λεχέων ἔπι γυμνωθεῖσαν.
πρῶτα μὲν ἀφραίνοντος ἀνάσχεο, καὶ γὰρ ἀνάγκη.
πολλάκι που καὶ νοῦσον ἀνάσχεο κηδομένη περ.
ἴσχεο δ' ἐν στέρνοις τὰ σὰ κήδεα, μηδ' ἀγόρευε

9. ξυνοῖο. Sic Stobaei cod. ut Turnebus iam ediderat. In impresso Stobaeo perperam ξείνοιο. Brunck.

16. βίος. Sic libri omnes: mallem νόος. Brunck.

23. μύθῳ. Scribo θυμῷ. Nota phrasis ex Homericis poëmatibus.

24. μηδὲ κέλευε σῇ ῥέζειν ἰότητι. Perperam in impressis μηδὲ κελεύειν σῇ ῥέξειν. Reg. cod. habet ῥέζειν. Turnebus iam ediderat κέλευε. Brunck.

27. λεχέων ἔπι γυμνωθεῖσαν. Male in cod. duae voces in unam coaluerunt. Peius in impressis ἀπογυμνωθεῖσαν. Brunck.

29. πολλάκι που. Sic infra v. 49. ἀεί που.

πᾶσιν ὅσα πρήσσει, μηδ' ἔννεπε πάντα τοκεῦσι.
μούνη δ' ἀφραδέοντα πινυσσέμεν, ἀλλὰ κατ' αἶσαν.
καὶ πινυτὸν δεδάηκ' ἐρεθιζέμεν ἀνέρα λώβη·
πολλάκι δ' ἤπιος ἄνδρα καὶ ἄφρονα μῦθος ἔθελξεν.
εἰ δ' ὀλοοῖς ἑτάροισιν ἐφεσπόμενος κακὸς εἴη,
μὴ σὺ μὲν ἀντιβίην κείνου, τέκος, εἰς ἔριν ἔλθῃς·
ἀλλ' ἑτάρους ὄτρυνε μετὰ σφίσι νείκεα βάλλειν.
ῥηϊδίη δ' ὁδὸς ἥδε διακρῖναι φιλότητα
λευγαλέην, ἑτάροις δὲ φίλον ἀγαθοῖσι γενέσθαι
σῇ πινυτῇ. τίς γάρ κεν ἑκὼν φίλον ἄφρονα θεῖτο;
καὶ σὺ μὲν ὡς φίλον ἄνδρα καὶ ἀτρεκέως ἀγάπαζε.
γνώτω δ' ἀμφαδίην καὶ σὸς πόσις, ὅττι γε τέκνα
ἐκ θυμοῦ φιλέεις· ἐπεὶ οὔ τί γε τοῖος ἐτύχθη
οἷος ἔχειν φιλότητα, καὶ ἤθεα πιστὰ δαῆναι.
παρθενικὴ, σὺ δ' ἄκουε, τά σε χρὴ πάντα φυλάσσειν.
μήτε φιλομμειδὴς μάλα γίγνεο, μήτε κατηφής.
μήτ' ἔσο πάμπαν ἀεργὸς, ἄλις δ' ἔχε καὶ πονοῦ
ἔργον.
μήτε κακὴ δμώεσσι τεοῖς ἔσο· μήτε μάλ' ἐσθλὴ
φαίνεο. ῥηΐτεροι γὰρ ἀεί που πῆμα φέρονται.
θάρσεϊ δειδιότων μάλ' ἐπικρατέουσιν ἄνακτες.
ὀθνείων φιλότητας ἀναίνεο, πρίν κεν ἀπ' ἄλλων
εἰδείης ἐτύμως μελεδήματα καὶ νόον αὐτῶν.
μήτε γραῦν ποτὲ σοῖσι κακὴν δέξαιο μελάθροις.
πολλῶν γρῆες ἔπερσαν ἐΰκτιτα δώματα φώτων.

43. φιλέεις. Sic scriptus liber: sinceramque hanc lectionem iudicavi, ad quam accommodari debuit particula in fine praec. v. Vulgo ὅττι κε τέκνα ἐκ θυμοῦ φιλέῃς. Brunck.

48. δμώεσσι τεοῖς. Sic cod. pro varia lectione: in contextu autem δμωῇσι τεῇς. Moxque rursus pro varia lectione ῥηΐτεραι. Brunck. Utroque in versu femininum praeferam.

50. θαρσεῖ. Legendum videtur τάρβει. Brunck. Fallitur.

μηδὲ μὲν ἀκριτόμυθον ἑταιρίσσαιο γυναῖκα.
κεδνὰ κακοὶ φθείρουσι γυναικῶν ἤθεα μῦθοι.
μὴ σύ ποτε χρυσῷ περιμαίνεο, μήτ' ἐπὶ δειρῆς
πορφυρέην ὑάκινθον ἔχοις, ἢ χλωρὸν ἴασπιν.
χρυσός τοι κόνις ἐστὶ καὶ ἄργυρος· οἵ δὲ καὶ αὐτοὶ
λᾶες ἐπὶ ῥηγμῖνι πολυψηφῖδι θαλάσσης.
πολλοὶ δ' ἐρρίφαται ποταμῶν παρὰ χείλεσιν αὔτως.
εἵματα δ' εἰναλίης ἐρυθαίνεται αἵματι κόχλου·
τοῖς ἔπι φυσιόωσιν ἀλίφρονες. ἀλλὰ σὺ κόσμον,

55. *μηδὲ μὲν* —. Perperam vulgo *μηδὲ μιν*. Brunck.

57. *περιμαίνεο.* Immo *ἐπιμαίνεο.* V. praefat. ad Anacreont. edit. Tauchnitz. p. X. Riemero in mentem venit *περιμαίεο.*

58. Post hunc versum Stobaeus omisit quatuor versus, in alium titulum translatos, quos in suam sedem repono. Brunck.

62. *εἰναλίης — κόχλου.* Accedat hoc exemplum citatis ad Sophocl. T. II. p. 330.

63. *τοῖς ἔπι φυσιόωσιν ἀλίφρονες.* Sic cod. Stobaei duobus in locis. In Titulo *De nuptialibus monitis* impressus Stobaeus habet *τοῖς ἐπιφυσιόωσι δαλίφρονες.* In Titulo *De vituperio divitiarum* Stobaei codex superiora tantum verba exhibet, imperfecto versu. Nescio cuius sit inepta clausula in impressis libris, ubi legitur

τοῖς ἐπιφυσιόωσι δ' ἀλίφρονες ἀσπαλιῆες.

Non intellecta vox *ἀλίφρονες maris* et proinde *piscatorum* in auctoris huius assumenti animo excitavit imaginem. His vero nullus est hîc locus. *ἀλίφρων*, modo vox proba sit, nihil aliud hîc significare potest, quam *ματαιόφρων*. Apud Hesychium occurrit mira glossa: *ἀλιφροσύνη, ἱκανὴ φρόνησις.* Forte in interpretatione vocis omissa fuit a librario negativa particula, *οὐχ ἱκανή.* Utut sit, lectionem codicis repraesentavi, qua forte meliorem ex ingenio reposuissem, si meo arbitratu agere voluissem. Credo auctorem huius carminis homericam vocem hîc adhibuisse: *τοῖς ἔπι φυσιόωσι χαλίφρονες.* Brunck. Valckenarius ad Euripid. Phoeniss. p. 39.: „Corrigi debuerat, *τοῖς ἔπι φυσιόωσιν ἀλίφρονες*· neque enim Graecum est, quod illinc in Lexica receperunt, *Δαλίφρων*· modulus versus syllabam quoque primam respuebat." Scilicet foret dorica forma: vulgaris *δηλίφρων*, quam in Lexicis etiam nostris diebus editis religiose servatam videas. In Hesychii glossa *ἱκανὴ* fortasse mutandum in *κενή.*

παρθένε, τηϋσίου μὴ δεύεο, μηδὲ κατόπτρῳ
χειρὶ διακρίνουσα τεὴν αὐγάζεο μορφήν,
μηδὲ κόμης περίαλλα πολυσχιδίας πλέκε σειράς,
μηδὲ μέλαινε τεοῖσιν ὑπὸ βλεφάροισιν ὀπωπάς.
οὐ γὰρ θηλυτέραις φύσις ὤπασεν ἡμιτέλεστον
μορφήν, ὄφρα καὶ ἄλλα περὶ χροῒ τεχνήσαιντο.
πῶς δ' ἄν, κούρα, δύναιο δαήμονι φωτὶ φανῆναι,
θνητὸν ἐφημερίῃ κομιδῇ χρόα ποικίλλουσα;
ἐξ ἑτέρης ἑτέρην σε, καὶ ἄλλην ἄλλοτε λεύσσω,
φαινομένην πολλῇσι μίαν μορφῇσι γυναῖκα.

64. *μηδὲ κατόπτρῳ*. Sic iam emendate edidit Turnebus. In Stobaei libris *κατόπτρου*. In seq. versu parum commode utitur auctor verbo *διακρίνειν*, quod subiecto suo caret, nisi duriuscule ad *μορφὴν* referatur. *διακρίνειν κόμας* obvium est: sed *διακρίνειν μορφὴν* vix altero exemplo comprobatum iri credo. Brunck.

68. *φύσις ὤπασεν*. Sic optime codex, quod ex vi sententiae interpretes in versione expresserunt: sed in editionibus legitur inepte *δέμας ὤπασεν*. Brunck.

70. *κοῦρα*. Compares *νύμφα* Homer. Il. III. 130. V. Aem. Porti Annotationes in Lyricos p. 190.

NAUMACHII
NUPTIALIA MONITA
H. GROTIO INTERPRETE.

Pulchra quidem res est intacta in corpore casto
virginitas, animi sanctis exercita curis;
quae nec onusta malis trahit ilia fessa laborum,
saeva nec immitis Lucinae tela tremiscit.
Hanc sectata viam, veluti Dea, coetibus exstans
femineis, trans vitam humilem sua lumina mittit,
vera iugantur ubi connubia, foetaque sanctis
vocibus interno gaudet mens conscia partu.
Quod si vita tibi placet hospita, providus horum
quae sors ista trahit, monitis te ducere pergam,
ut portum cursu liceat tenuisse secundo.
Is tibi sit coniunx, quem dilegere parentes.
Si fuerit sapiens, macta esto hoc munere coeli:
sin minus, hunc etiam ferre ac tolerare necesse est.
Si tibi vir prudens aliquid praeceperit, audi,
nec tibi sit discors studium. Solare maritum
blanda, sed inprimis versant quum pectora curae:
quippe viro tristi coniunx est dulce levamen.
Quicquid agendum extra est, et res quaecunque virorum,

illi cede: domus tibi sit custodia cordi.
Quicquid non recte scit femina, quaerere noli.
Sin te consiliûm sociam velit esse suorum,
sis voces audire celer, sed reddere tarda,
dispice cunctando. Nihil illum hortere rogesve
arbitrio fecisse tuo: res plena pericli est.
Quae sapit, illa satis primos sibi credat amores,
nec velit unquam oculis spectari nuda secundis.
Si videas peccare virum, fer; (ferre necesse est)
et tacitum cela, multum licet anxia, vulnus.
Pectore conde malum. Quid agat, vulgare caveto,
vir tuus, idque ipsos malis nescire parentes.
Ipsa mone errantem, sed quum mollissima fandi
tempora. Saepe bonos irritant aspera verba,
et duros mulcere datur sermone benigno.
Si flectat pravis coniunx tuus usus amicis
in pravum mores, tu ne sere iurgia contra:
ipsos inter se potius committe sodales:
nec tibi, si sapias, morbosum abrumpere foedus,
atque ad amicitias potiores vertere mentem,
durum adeo. Quis sponte malis laetetur amicis?
Mendax absit amor: tu puro corde maritum
dilige: tum quantae tibi sint sua pignora curae
conspiciat coniunx: nec erit tam ferreus, ut non
et constante fide et stabili tangatur amore.
Haec quoque sint, virgo, memori tibi mente reposta.
Nec nimia in risum, tristi nec nubila vultu,
otia defugiens, moderatos sume labores.
Nec duro imperio famulos preme, nec tamen illis
te dederis facilem: patet indulgentia damnis:
securos dominos metus et reverentia praestant.
Externas fuge amicitias, nisi cognita quorum

sint studia et mores et vitae totius ordo.
Improba quae sit anus, subeat tua tecta caveto:
stantes saepe domos vertit malesuada senectus.
Nec sociam multi quae sit sermonis adopta:
nam mala femineos perdunt consortia mores.
Nec gravis incedas auro, nec iaspide fulva
impedias collum, vel purpureo hyacintho.
Argentum atque aurum nihil est, nisi gleba. Lapilli,
quisquiliae, et fluctus sunt purgamenta marini,
qualia fluminеae sunt multa in margine ripae.
At, qua lana rubet, sanies de murice fluxit.
His sese ostentat vesana superbia: tu cur
ornamenta foris cupias adsciscere non est,
mirarive tuam speculo sub iudice formam,
aut suggesta comae variis componere nodis,
aut oculos nigrore, genas aut pingere fuco.
Non ita femineum corpus natura creavit,
ut partem ipsa daret, pars exigeretur ab arte.
Nam qui sustineas sapientis ob ora venire,
alterius varians corpus mortale figuris?
discolor, ipsa tibi contraria, cui nova rursus
et nova forma placet, nunquam potes una videri.

ΕΚ ΤΩΝ ΛΙΝΟΥ.

I.

Φράζεο δὴ, σπουδὴν ἐντυνάμενος δι' ἀκουῆς
μύθων ἡμετέρων, ἀτραπὸν περὶ παντὸς ἀληθῆ,
κῆρας ἀπωσάμενος πολυπήμονας, αἵ τε βεβήλων
ὄχλον ἀϊστῶσαι, ἄταις περὶ πάντα πεδῶσι
παντοίαις, μορφῶν χαλεπῶν ἀπατήματ' ἔχουσαι·
τὰς μὲν ἀπὸ ψυχῆς εἴργειν φυλακαῖσι νόοιο.
οὗτος γάρ σε καθαρμὸς ἀπ' ἀμπλακιῶν ὁσιώσει,
εἴ κεν ἀληθείη μισῇς ὀλοὸν γένος αὐτῶν.
νηδὺν μὲν πρώτιστ' αἰσχρῶν δώτειραν ἁπάντων,
ἣν ἐπιθυμία ἡνιοχεῖ μάργοισι χαλινοῖς.

II.

Ἐλπεσθαι χρὴ πάντ', ἐπεὶ οὐκ ἔστ' οὐδὲν ἄελπτον.
ῥάδια πάντα θεῷ τελέσαι, καὶ ἀνήνυτον οὐδέν.

LINI I. 7. Sic legitur hic versus in scripto Stobaeo et in edit. Gesneri: οὗτος γάρ σε καθαρμὸς ὄντως δικαίως ὁσιεύσει. Tam ineptam lectionem repraesentare veritus Grotius dedit e coniectura ἀναμπλακίως ὁσιεύσει. Melius, ut opinor, ego, ἀπ' ἀμπλακιῶν ὁσιώσει. Alia, quam optimam omnium censeri haud aegre feram, prostat emendatio primarii viri in egregio opere de reliquiis perditorum Euripidis dramatum p. 281. ἀπ' ἀτρεκέως ὁσιώσει. Brunck.

9. νηδὺν μὲν πρώτιστ'. Eiusdem praestantissimi viri haec est emendatio, qua nihil certius. In cod. scriptum ἤδη μὲν πρώτισται αἰσχρῶν. Brunck.

L I N I

H. GROTIO INTERPRETE.

I.

Certius ut veri possis insistere callem,
imbue sollicitas nostris sermonibus aures,
ut procul immanes Furias de pectore pellas,
quae poenis vincire solent genus omne profanum,
indutae varias mendaci corpore formas:
has arcere vigil mentis custodia debet:
hoc etenim te rite sacrum lustrale piabit,
si potes ex animo pestes odisse nefandas,
quarum prima, malis, et maxima causa, voluptas;
quam laxis agitat fraenis furiosa cupido.

II.

Omnia sunt speranda, nihil sperare negatum:
nam nihil est, quod non valeat divina potestas.

ΠΑΝΥΑΣΙΔΟΣ ΑΛΙΚΑΡΝΑΣΣΕΩΣ.

I.

Ξεῖν' ἄγε δὴ καὶ πῖν'· ἀρετή νύ τις ἔστι καὶ αὕτη,
ὅς κ' ἀνδρῶν πολὺ πλεῖστον ἐν εἰλαπίνῃ μέθυ πίνῃ
εὖ καὶ ἐπισταμένως, ἅμα τ' ἄλλον φῶτα κελεύῃ.
ἶσον θ' ὅς τ' ἐν δαιτὶ καὶ ἐν πολέμῳ θοὸς ἀνὴρ
ὑσμίνας διέπων ταλαπενθέας, ἔνθα τε παῦροι
θαρσαλέοι τελέθουσι, μένουσί τε θοῦρον Ἄρηα·
τοῦ κεν ἐγὼ θείμην ἶσον κλέος, ὅς τ' ἐνὶ δαιτὶ
τέρπηται παρεὼν, ἅμα τ' ἄλλον λαὸν ἀνώγῃ.
οὐ γάρ μοι ζώειν γε δοκεῖ βροτὸς, ἠὲ βιῶναι
ἀνθρώποιο βίον ταλασίφρονος, ὅς τις ἀπ' οἴνου

PANYASIDIS I. 1. *ἀρετή νύ τις.* Sic scriptus Stobaeus Tit. XVIII. In impressis *δέ τις.* Brunck. *ἀρετή νύ τις* iam H. Stephanus dederat, quem Wintertonus secutus est. — Adverte constructionem *ἀρετή — ὅς —.* Sic paulo post v. 4. *ἶσον θ' ὅς —.* Plato de Leg. II. in. p. 49. Ast. *εὐτυχής, ὅτῳ καὶ πρὸς τὸ γῆρας παρεγένετο.* Vir doctissimus: „Vulgo *εὐτυχές*, quod in orationis nexum non quadrat: quare *εὐτυχής* — scripsi." Mihi quoque talia olim videbantur tam enormia, ut correctione opus esse putarem: sed postea tot huius structurae exempla reperi, quot plures paginae, si vellem enumerare, non caperent. Igitur Platoni restituendum *εὐτυχές.*

5. *ἔνθα τε.* Sic rursus cod. Vulgo *ἔνθα δέ.* Brunck.

7. *τοῦ κεν ἐγὼ θείμην.* Minus bene vulgo *τοῦ μὲν ἐγώ.* Brunck.

θυμὸν ἐρητύσας, πίνει ποτὸν ἄλλο νεόφρων.
οἶνος γὰρ πυρὶ ἶσον ἐπιχθονίοισιν ὄνειαρ,
ἐσθλὸν, ἀλεξίκακον, πάσης συνοπηδὸν ἀοιδῆς·
ἐν μὲν γὰρ θαλίης ἱερὸν μέρος, ἀγλαΐης τε,
ἐν δὲ χοροιτυπίης, ἐν δ' ἱμερτῆς φιλότητος.
τῷ σε χρὴ παρὰ δαιτὶ δεδεγμένον εὔφρονι θυμῷ
πίνειν, μηδὲ βορῆς κεκορημένον, ἠΰτε γῦπα,
ἧσθαι πλημμύροντα, λελησμένον εὐφροσυνάων.

II.

Οἶνος δὲ θνητοῖσι θεῶν πάρα δῶρον ἄριστον,
ἀγλαὸς, ᾧ πᾶσαι μὲν ἐφαρμόζουσιν ἀοιδαὶ,
πάντες δ' ὀρχηθμοὶ, πᾶσαι δ' ἐραταὶ φιλότητες·
πάσας δ' ἐκ κραδίης ἀνδρῶν ἀλαπάζει ἀνίας
πινόμενος κατὰ μέτρον· ὑπὲρ μέτρον δὲ χερείων.

III.

Τοῦ κεράσας κρητῆρα μέγαν χρυσοῖο φαεινὸν,
σκύπφους αἰνύμενος θαμέας ποτὸν ἡδὺν ἔπινε.

11. *νεόφρων.* Vox nullo alio loco ut appellativum nomen mihi lecta. Vertunt *stultus:* et hic, ut videtur, est sensus poëtae. Igitur fortasse scribendum *κενόφρων.*

18. *λελησμένον.* Immo *λελασμένον.* V. Heyn. ad Homer. T. V. p. 155.

II. Hos versus servavit Athenaeus p. 37. ubi etiam superioris fragmenti septem ultimi exstant cum aliqua lectionis varietate. Brunck.

III. Apud Athenaeum p. 498. Brunck.

2. *σκύπφους.* V. not. ad Theognid. v. 1057. ubi quod Scaligeri rationem praetuli, recte factum putabis, si contuleris Hesiodeum versum ab Athenaeo ibid. citatum:

πλήσας δ' ἀργύρεον σκύπφον (σκύφον) φέρε, δῶκε δ' ἄνακτι.

Hic enim prior syllaba vocis *σκύφος* in thesi est: ut nulla esse arseos vis possit ad eam producendam.

ΡΙΑΝΟΥ.

Ἦ ἄρα δὴ μάλα πάντες ἁμαρτίνοοι πελόμεσθα
ἄνθρωποι, φέρομεν δὲ θεῶν ἑτερόῤῥοπα δῶρα
ἀφραδέϊ κραδίῃ. βιότοιο μὲν ὅς κ' ἐπιδευὴς
στρωφᾶται, μακάρεσσιν ἐπὶ ψόγον αἰνὸν ἰάπτει,
ἀχνύμενος· σφετέρην δ' ἀρετὴν καὶ θυμὸν ἀτίζει,
οὐδέ τι θαρσαλέος νοέειν ἔπος, οὐδέ τι ῥέξαι,
ἐῤῥιγὼς, ὅταν ἄνδρες ἐχεκτέανοι παρέωσι·
καί οἱ θυμὸν ἔδουσι κατηφείη καὶ ὀϊζύς.
ὃς δέ κεν εὐοχθῇσι, θεὸς δ' ἐπὶ ὄλβον ὀπάζῃ
καὶ πολυκοιρανίην, ἐπιλήθεται οὕνεκα γαῖαν
ποσσὶν ἐπιστείβει, θνητοὶ δέ οἱ εἰσὶ τοκῆες.
ἀλλ' ὑπεροπλίῃ καὶ ἁμαρτωλῇσι νόοιο
ἶσα Διῒ βρομέει, κεφαλὴν δ' ὑπὲρ αὐχένας ἴσχει,
καί περ ἐὼν ὀλίγος· μνᾶται δ' εὔπηχυν Ἀθήνην,
ἠέ τιν' ἀτραπιτὸν τεκμαίρεται Οὔλυμπόνδε,

RHIANI 3. In Stobaeo Tit. IV. legitur ἀφραδέῃ κραδίῃ, quod exhibet etiam cod. a prima manu scriptum. Reposuit librarius ἀφραδίῃ, unde pronum erat emendare ἀφραδίῃ κραδίης. Sed quia in codd. perpetuo commutantur literae η et ι, genuinum credo quod dedi ἀφραδέϊ κραδίῃ. BRUNCK.

6. θαρσαλέος. Sic bene Turnebus. In Stobaeo θαρσαλέως. BRUNCK.

13. Fort. αὐχένος.

ὥς κε μετ' ἀθανάτοις ἐναρίθμιος εἰλαπινάζῃ.
ἡ δ' Ἄτη ἁπαλοῖσι μετατρωχῶσα πόδεσσιν
ἄκρης ἐν κεφαλῇσιν ἀνώϊστος καὶ ἄφαντος,
ἄλλοτε μὲν γραίῃσι νεωτέρη, ἄλλοτε δ' αὖτε
ὁπλοτέρῃσι γρηῢς ἐφίσταται ἀμπλακίῃσι,
Ζηνὶ θεῶν κρείοντι, Δίκῃ τ' ἐπίηρα φέρουσα.

16. *μετ' ἀθανάτοις ἐναρίθμιος.* Vulgo *μετ' ἀθανάτοισιν ἀρίθμιος.* In Gesneri editione *εἰλαπινάζει:* bene Turnebus *εἰλαπινάζῃ.* Melior haec lectio in cod. superscripta deteriori. Brunck.

21. *Ζηνὶ θεῶν κρείοντι.* Sic optime Turnebus, ut est etiam in Reg. cod. sed posterior illa vox *κρείοντι* est ab emendatrice manu. Scriptum primo fuerat *κρυόεντι,* quod habet Gesnerus in margine, in textu vero *κριόεντι.* Vide quantam nebulam excitare possit unius literae transpositio. *ΚΡΙΟΕΝΤΙ* et *ΚΡΕΙΟΝΤΙ* iisdem constant elementis. Inde miram lectionem extudit Grotius: *Ζηνὶ θεῷ κρυόεντι.* Brunck.

ΕΥΗΝΟΥ ΠΑΡΙΟΥ.

I.

Πολλοῖς ἀντιλέγειν μὲν ἔθος περὶ παντὸς ὁμοίως·
ὀρθῶς δ' ἀντιλέγειν, οὐκ ἔτι τοῦτ' ἐν ἔθει.
καὶ πρὸς μὲν τούτους ἀρκεῖ λόγος εἷς ὁ παλαιός·
„Σοὶ μὲν ταῦτα δοκοῦντ' ἐστὶν, ἐμοὶ δὲ τάδε."

II.

Τοὺς ξυνετοὺς δ' ἄν τις πείσειε τάχιστα λέγων εὖ,
οἵπερ καὶ ῥᾴστης εἰσὶ διδασκαλίας.

III.

Πρὸς σοφίᾳ μὲν ἔχειν τόλμαν, μάλα σύμφορόν ἐστι·
χωρὶς δὲ, βλαβερὴ, καὶ κακότητα φέρει.

IV.

Πολλάκις ἀνθρώπων ὀργὴ νόον ἐξεκάλυψε
κρυπτόμενον, μανίας πουλὺ χερειότερον.

EVENI duo prima fragmenta exstant apud Athenaeum p. 367. et in Stobaeo Grotii Tit. LXXXII. qui tertium distichon ex Athenaeo addidit, quod nec in scripto Stobaei cod. nec in Gesneri editione comparet. Brunck.

III. Est apud Stobaeum Tit. LI. Sequens distichon ibidem exstat Tit. XX. Brunck.

V.

Φημὶ πολυχρονίην μελέτην ἔμεναι, φίλε· καὶ δὴ ταύτην ἀνθρώποισι τελευτῶσαν φύσιν εἶναι.

V. Servavit hos versus Andronicus Rhodius in Ethicorum Nicomacheorum paraphrasi p. 470. Brunck.

1. *πολυχρονίην.* V. Wernickii Commentarium, accuratae doctrinae testem locupletissimum, in Tryphiodor. p. 40.

καὶ δή. Eius nomen *καὶ δὴ* continere suspicor, ad quem Euenus scripsit. Si Theognidis esset, legerem *Πολυπαίδη*. Gerhard. Lect. Apollon. p. 228.

VI

Jo. Damascen. parallel. sacra. P. I. c. 7, 4.

ΕΚ ΤΩΝ ΚΑΛΛΙΜΑΧΟΥ.

I.

Ὤμοσεν. ἀλλὰ λέγουσιν ἀληθέα, τοὺς ἐν ἔρωτι
ὅρκους μὴ δύνειν οὔατ᾽ ἐς ἀθανάτων.

II.

Καὶ γὰρ ἐγὼ τὰ μὲν ὅσσα καρήατι τῆμος ἔδωκα,
Ξάνθε, σὺν εὐόδμοις ἁβρὰ λίπη στεφάνοις,

CALLIMACHI I. Est hoc distichon pars epigrammatis, quod integrum legitur in Callimachi editionibus, in Analectis nostris, et mala Planudis manu interpolatum in Anthologia H. Stephani p. 481. Carmen quia breve est et venustum non piget describere:

Ὤμοσε Καλλίγνωτος Ἰωνίδι, μή ποτ᾽ ἐκείνης
ἕξειν μήτε φίλον κρέσσονα μήτε φίλην.
ὤμοσεν· ἀλλὰ λέγουσιν ἀληθέα, τοὺς ἐν ἔρωτι
ὅρκους μὴ δύνειν οὔατ᾽ ἐς ἀθανάτων.
νῦν δ᾽ ὁ μὲν ἀρσενικῷ θέρεται πυρί· τῆς δὲ ταλαίνης
νύμφης, ὡς Μεγαρέων, οὐ λόγος οὔτ᾽ ἀριθμός.

BRUNCK.

II. Fragmentum hoc exstat in Florilegio Stobaei Tit. LXXXI. Primus pentameter in Gesneri editione sic legitur: ξανθὰ σὺν εὐόδμοις ἀκραλιπῆ στεφάνοις. At in cod. liquido scriptum ἁβρὰ λίπη, quod vel ex eodem fonte hausit, vel ex ingenio Valckenarius, cui nomen proprium Ξάνθε pro ξανθὰ debeo. In 5. versu pro ἀκοναῖς Stobaei libri habent ἀκοάς. Elegantes Mureti versus ex Callimacheis expressos adpono, ut cum Grotii versione comparentur.

Namque et ego nitido capiti, flavisque capillis
serta olim Assyrio sparsa liquore dedi,
et bonae in ingratum congessi plurima ventrem:
cuncta sed in ventos illa abiere leves.
Servarunt solae commissa fideliter aures:
corporis hac una est parte reperta fides.

BRUNCK.

1. τὰ — ὅσσα. Legitima haec verborum est con-

ἄπνοα πάντ' ἐγένοντο παραχρῆμ'· ὅσσα τ' ὀδόντων
ἔνδοθι, νειαίραν τ' εἰς ἀχάριστον ἔδυ,
καὶ τῶν οὐδὲν ἔμεινεν ἐς αὔριον. ὅσσα δ' ἀκουαῖς
εἰσεθέμην, ἔτι μοι μοῦνα πάρεστι τάδε.

III.

Αἰεὶ τοῖς μίκκοις μίκκα διδοῦσι θεοί.

structio: ne forte de ἅσσα cogites. Sic in hoc ipso fragmento ὅσσα — καὶ τῶν, ὅσσα — τάδε. Append. ad Antholog. Palatin. e Planud. T. II. p. 673. n. 154. v. 4. ὅσσα λέγεις, ταῦτα κλύων ἄπιθι.

4. Valckenario quid in mentem venerit, ut copulam τε, sententiae vinciendae maxime necessariam, nocere ei putaret (Callim. Eleg. Fragm. p. 240.), prorsus ignoro.

5. ὅσσα δ' ἀκουαῖς —. Sunt συμποσιακὰ ἀκούσματα. Nam τῆμος e v. 1. etiam ad εἰσεθέμην repetendum: ut post αὔριον minus recte τελείᾳ στιγμῇ interpungant.

III. Vide Callimachi fragmenta a Bentleio collecta CLXXIX. Brunck.

ΕΡΑΤΟΣΘΕΝΟΥΣ ΚΥΡΗΝΑΙΟΥ.

Οἶνός τοι πυρὶ ἶσον ἔχει μένος, εὖτ' ἂν ἐς ἄνδρω
ἔλθῃ· κυμαίνει δ', οἷα Λίβυσσαν ἅλα
Βοῤῥᾶς ἠὲ Νότος· τὰ δὲ καὶ κεκρυμμένα φαίνει
βυσσόθεν, ἐκ δ' ἀνδρῶν πάντ' ἐτίναξε νόον.

ERATOSTHENIS fragmentum exstat apud Athenaeum p. 36. et in Stobaei Floril. Tit. XVIII. Brunck. 4. ἐκ δ' ἀνδρῶν πάντ' ἐτίναξε νόον. V. Iacobs. ad Anthol. I. 1. p. 314.

ΜΕΝΕΚΡΑΤΟΥΣ ΣΑΜΙΟΥ.

I.

Γῆρας ἐπὰν μὲν ἀπῇ, πᾶς εὔχεται· ἢν δέ ποτ' ἔλθῃ,
μέμφεται· ἔστι δ' ἀεὶ κρεῖσσον ὀφειλόμενον.

II.

Εἴ τις γηράσας ζῆν εὔχεται, ἄξιός ἐστι
γηράσκειν πολλὰς εἰς ἐτέων δεκάδας.

MENECRATIS distichon I. exstat in Anthologia Planudis, editionis Stephani p. 21. in quod notam hanc e Salmasii schedis descripsi. *Hic Menecrates Samius fuit. de eo hoc tantum scimus. Quidam illi sequens etiam distichon tribuunt. Nam ita lemma legitur in membranis:* *Λουκιλλίου. οἱ δὲ, Μενεκράτους Σαμίου.* Brunck.

ΠΟΣΕΙΔΙΠΠΟΥ.

Ποίην τις βιότοιο τάμη τρίβον; εἰν ἀγορῇ μὲν
νείκεα καὶ χαλεπαὶ πρήξιες· ἐν δὲ δόμοις

POSIDIPPI v. 1. Codicis lectionem reposuimus τάμη, quam adseruimus ad Comici Plutum 438. Sic in Sophoclis Oedipo Col. 170. ποῖ τις φροντίδος ἔλθῃ. Inique cum lectore agerem, si eum versione fraudarer Hugonis Grotii; ingratusque essem erga summum virum, cui tantum venustatis debebit hic libellus, si elegantissimos eius versus supprimerem.

Quod vitae sectemur iter? fora plena molestis
litibus: insedit morbida cura domos:
rure labor multus, multusque in fluctibus horror.
Qui peregri vivunt, his et habere metus,
et nec habere dolor. Tum ducta coniuge, semper
anxius: in vita caelibe, solus eris.
Qui pater est, satagit: vivit non suaviter orbus.
Aetas est iuvenum stulta, vieta senum.
Nil igitur satius, quam nunquam cernere lucem:
vel modo conspecta luce repente mori.

Brunck.

1. τάμη. Optativum tuetur Metrodori parodia: satisque diu est, cum ego etiam cum tali structura, quam olim, Canonum superstitiose reverens, perosus eram, in gratiam redii. Homerus Il. IV. 93. Ἦ ῥά νύ μοί τι πίθοιο —. quod recurrit VII. 48. Additâ particulâ ἂν hunc modum in interrogando recte adeoque ex regula poni, omnes, quod sciam, consentiunt. Tamen in Oppiani Cyneg. II. 606. nuper editum videas: τίς γὰρ ἂν οὐ στυγέῃ τοῖον γένος —; adscriptâ hac notâ: ,, vulgatum στυγέοι e Paris. Vatic. Veneto correctum." Talia ne viro egregio et de litteris nostris praeclarissime merito acerbius exprobres, memor te quoque statuere hodie quod cras indictum velles.

N 2

φροντίδες· ἐν δ' ἀγροῖς καμάτων ἅλις·* ἐν δὲ θαλάσσῃ
τάρβος. ἐπὶ ξείνης δ', ἢν μὲν ἔχῃς τι, δέος·
ἢν δ' ἀπορῇς, ἀνιηρόν. ἔχεις γάμον; οὐκ ἀμέριμνος
ἔσσεαι. οὐ γαμέεις; ζήσῃ ἐρημότερος.
τέκνα, πόνοι· πήρωσις, ἄπαις βίος. αἱ νεότητες
ἄφρονες· αἱ πολιαὶ δ' ἔμπαλιν ἀδρανέες.
ἦν ἄρα τοῖνδε δυοῖν ἑνὸς αἵρεσις, ἢ τὸ γενέσθαι
μηδέποτ', ἢ τὸ θανεῖν αὐτίκα τικτόμενον.

ΜΗΤΡΟΔΩΡΟΥ

ΕΚ ΤΟΥ ΕΝΑΝΤΙΟΥ.

Παντοίην βιότοιο τάμοις τρίβον. εἰν ἀγορῇ μὲν
κύδεα καὶ πινυταὶ πρήξιες· ἐν δὲ δόμοις
ἄμπαυμ'· ἐν δ' ἀγροῖς Φύσιος χάρις· ἐν δὲ θαλάσσῃ
κέρδος. ἐπὶ ξείνης, ἢν μὲν ἔχῃς τι, κλέος·
ἢν δ' ἀπορῇς, μόνος οἶδας. ἔχεις γάμον; οἶκος ἄριστος
ἔσσεται. οὐ γαμέεις; ζῇς ἔτ' ἐλαφρότερον.
τέκνα, πόθος· ἄφροντις ἄπαις βίος. αἱ νεότητες
ῥωμαλέαι· πολιαὶ δ' ἔμπαλιν εὐσεβέες.
οὐκ ἄρα τῶν δισσῶν ἑνὸς αἵρεσις, ἢ τὸ γενέσθαι
μηδέποτ', ἢ τὸ θανεῖν. πάντα γὰρ ἐσθλὰ βίου.

PANYASIDIS HALICARNASSEI

INTERPRETE H. GROTIO.

I.

Quin bibis, ô hospes? non est haec infima virtus,
appositis dapibus calices educere multos
artis ad ingenium, atque alios ad pocla vocare.
Et mensa pariter robur spectatur et armis:
namque ut confertos ductor ruit acer in hostes,
quamvis late alii trepident et bella pavescant:
talis et ille mihi (levior nec gloria) laetus
qui conviva sedens alios ad gaudia cogit.
Ille mihi vita penitus caruisse videtur,
aut certe minime vitalem ducere vitam,
qui vinum fugiens aliis se potibus implet.
Prima hominum generi data sunt bona, flamma merumque.
Pulsa mero longe cedunt mala: carmina vivunt.
Namque sui partem vino tribuere venustas,
et iocus, et festivus amor, mollesque choreae.
Mente igitur grata Bacchi complectere munus,
et bibe, ne ventrem stipans dape, vulturis instar,
assideas mensae, laetae dulcedinis expers.

RHIANI

CARMEN

H. GROTIO INTERPRETE.

Dedita gens vitiis homines sumus, ipsaque Divûm
munera, et alternas sortes corrumpimus, ante
corruptis animis. Hic quem gravis urget egestas
innumera in superos audet convicia, moesto
corde fremens: premit et vires animique vigorem
degener: hunc aliquid facere aut memorare parantem
impediunt segnisque pudor vultusque potentum:
moeror edax, pavidaeque habitant in pectore curae.
Est alius, cui divitias, cui nobile regnum
dat Deus; hic vix se terris incedere credit,
vix se mortali meminit de sanguine natum,
tantum corda tument: parvus licet, erigit altum
supposita cervice caput: fulmenque Tonantis
iam sibi, iam thalamos audet spondere Minervae:
aut fertur sublime, viamque affectat Olympo,
dulcibus ut possit mensis accumbere Divûm.
Interea, sperata prius spectataque nulli,
lentos certa gradus, sedet ipso in vertice Poena,
et vel anum simulans culpis iuvenilibus instat,
vel culpas sequitur veteres, mentita puellam,
Iustitiae magnique Iovis mandata capessens.

EVENI PARII

AB HUGONE GROTIO CONVERSA.

I.

Sunt quibus is mos est, nullo ut discrimine contra
dicere, non etiam dicere recta velint.
His ego censuerim vetus hoc debere reponi:
„Illa tibi placeant, dum magis ista mihi."

II.

Rem bene si dicas, prudentes flectere paucis
est tibi: sunt etenim ductilis ingenii.

III.

Audere egregium est atque utile, si sapere adsit:
abiunctum clades et mala ferre solet.

IV.

Ira et quae penita cordis sub sede latebant,
tormentum gravius quam furor, exterebrat.

E CALLIMACHI

ELEGIA

FRAGMENTUM AB H. GROTIO CONVERSUM.

II.

Infudi quaecunque meis unguenta capillis,
et quae temporibus florea serta dedi,
omnia nunc sine honore iacent: nec tradita quae sunt
dentibus, ingratus quae sibi venter habet,
altera lux novit. Sed si qua fidelibus hausi
auribus, haec mecum non peritura manent.

ERATOSTHENIS

ELEGI AB H. GROTIO CONVERSI.

Tantumdem flammae vinum valet: atque ita versat
quem subiit, Libycum ceu mare fert Aquilo,
aut Notus imbricitor. Mentis secreta recludit,
ex imis animum sedibus excutiens,

POSIDIPPI ET METRODORI

DE VITAE INCOMMODIS ET COMMODIS

CARMINA

INTERPRETE RAYMUNDO CUNICHIO.

Quod mihi iam vitae placeat genus? et fora fervent
litibus, et curis moeret onusta domus.
Rura labor, terror maria insidet. Urbe paterna
si procul externos mens sit adire lares,
ditem anget graviter servanda pecunia, egentem
nuda et inops anget pauperies gravius.
Duxeris uxorem; curarum millia duces
multa domum: nolis ducere; solus eris.
Sit proles; curis patrem enecet: orbus at idem,
mancus eris, ceu sit pars tibi demta tui.
Mente caret iuvenis: postquam sapientia venit
sera, sibi queritur genua labare senex.
Et vitam optamus? multo est sors optima, nunquam
vel nasci, primo vel periisse die.

Quod mihi non vitae placeat genus? et fora laudem,
et requiem fesso praebet amica domus.
Rura petis; animos oblectant rura: per altum
is mare: longinquo a litore lucra refers.
Quum peregre es, dives, poteris clarescere: pauper,
pauperiem solus noveris ipse tuam.
Duxeris uxorem; gnatis augebere: caelebs
si fueris, nullo colla premere iugo.
Dulce patri gnati circum oscula; sed tamen orbi
patris sollicito corda timore vacant.
Et senium, et viridem possum laudare iuventam:
nam iuvenis praestat robore, mente senex.
Et vitam culpas? vitae genus elige quodvis;
quippe vides multis omnia plena bonis.

ΚΛΕΑΝΘΟΥΣ

ΥΜΝΟΣ ΕΙΣ ΔΙΑ.

Κύδιστ' ἀθανάτων, πολυώνυμε, παγκρατὲς αἰεὶ
Ζεῦ, φύσεως ἀρχηγὲ, νόμου μέτα πάντα κυβερνῶν,
χαῖρε· σὲ γὰρ πάντεσσι θέμις θνητοῖσι προσαυδᾶν.
ἐκ σοῦ γὰρ γένος ἐσμὲν, ἰῆς μίμημα λαχόντες
μοῦνον, ὅσα ζώει τε καὶ ἕρπει θνήτ' ἐπὶ γαῖαν.
τῷ σε καθυμνήσω, καὶ σὸν κράτος αἰὲν ἀείσω.
σοὶ δὴ πᾶς ὅδε κόσμος ἑλισσόμενος περὶ γαῖαν
πείθεται, ᾗ κεν ἄγῃς, καὶ ἑκὼν ὑπὸ σεῖο κρατεῖται.
τοῖον ἔχεις ὑποεργὸν ἀνικήτοις ἐνὶ χερσὶν
ἀμφήκη, πυρόεντα, ἀειζώοντα κεραυνόν.
τοῦ γὰρ ὑπὸ πληγῆς φύσεως πάντ' ἐῤῥίγασιν,
ᾧ σὺ κατευθύνεις κοινὸν λόγον, ὃς διὰ πάντων
φοιτᾷ, μιγνύμενος μεγάλοις μικροῖς τε φάεσσιν.
ὃς τόσσος γεγαὼς ὕπατος βασιλεὺς διὰ παντὸς - -
- - - - - - - - - - - - - - - - -
οὐδέ τι γίγνεται ἔργον ἐπὶ χθονὶ σοῦ δίχα, δαῖμον,
οὔτε κατ' αἰθέριον θεῖον πόλον, οὔτ' ἐνὶ πόντῳ,

5. *μοῦνον.* Immo *μοῦνοι*, quod Heerenius dedit ex cod. Recte sequitur *ὅσα*, omisso *τῶν*. Sic Aenigma Sphingis: *ἀλλάσσει δὲ φυὴν μόνον, ὅσσ' ἐπὶ γαῖαν Ἑρπετὰ κινεῖται* —. Non tangam mira virorum doctorum de hoc loco commenta: cui volupe est cognoscere, in editione Sturzii ordine exposita reperiet.

16. sq. *ἐπὶ — κατ' — ἐνὶ* —. V. Ind. ad Odyss. p. 177. sq.

πλὴν ὁπόσα ῥέζουσι κακοὶ σφετέρῃσιν ἀνοίαις·
ἀλλὰ σὺ καὶ τὰ περισσὰ ἐπίστασαι ἄρτια θεῖναι,
καὶ κοσμεῖς τὰ ἄκοσμα, καὶ οὐ φίλα σοὶ φίλα ἐστίν.
ὧδε γὰρ εἰς ἓν ἅπαντα συνήρμοκας ἐσθλὰ κακοῖσιν,
ὥσθ' ἕνα γίγνεσθαι πάντων λόγον αἰὲν ἐόντα,
ὃν φεύγοντες ἐῶσιν, ὅσοι θνητῶν κακοί εἰσι,
δύσμοροι, οἵτ' ἀγαθῶν μὲν ἀεὶ κτῆσιν ποθέοντες,
οὔτ' ἐσορῶσι θεοῦ κοινὸν νόμον, οὔτε κλύουσιν,
ᾧ κεν πειθόμενοι σὺν νῷ βίον ἐσθλὸν ἔχοιεν.
αὐτοὶ δ' αὖ ὁρμῶσιν ἄνευ καλοῦ ἄλλος ἐπ' ἄλλα,
οἱ μὲν ὑπὲρ δόξης σπουδὴν δυσέριστον ἔχοντες,
οἱ δ' ἐπὶ κερδοσύνας τετραμμένοι οὐδενὶ κόσμῳ,
ἄλλοι δ' εἰς ἄνεσιν, καὶ σώματος ἡδέα ἔργα,
σπεύδοντες μάλα πάμπαν ἐναντία τῶνδε γενέσθαι.
ἀλλὰ Ζεῦ πάνδωρε, κελαινεφὲς, ἀργικέραυνε,
ἀνθρώπους ῥύοιο ἀπειροσύνης ἀπὸ λυγρῆς,
ἣν σὺ, πάτερ, σκέδασον ψυχῆς ἄπο, δὸς δὲ κυρῆσαι
γνώμης, ᾗ πίσυνος σὺ δίκης μέτα πάντα κυβερνᾷς,
ὄφρ' ἂν τιμηθέντες ἀμειβώμεσθά σε τιμῇ,
ὑμνοῦντες τὰ σὰ ἔργα διηνεκὲς, ὡς ἐπέοικε
θνητὸν ἐόντ'· ἐπεὶ οὔτε βροτοῖς γέρας ἄλλο τι μεῖζον,
οὔτε θεοῖς, ἢ κοινὸν ἀεὶ νόμον ἐν δίκῃ ὑμνεῖν.

27. αὖ. Melius αὖθ' Heeren. e codd.

CLEANTHIS

HYMNUS AD IOVEM

IACOBO DUPORTO INTERPRETE.

Magne pater Divûm, cui nomina multa, sed una
omnipotens semper virtus, tu Iuppiter auctor
naturae, certa qui singula lege gubernas,
rex, salve! Te nempe licet mortalibus aegris
cunctis compellare: omnes tua namque propago
nos sumus, aeternae quasi imago vocis et echo
tantum, quotquot humi spirantes repimus. Ergo
te cantabo, tuum et robur sine fine celebrans.
Quippe tuo hic totus, terram qui circuit, orbis
paret, quoquo agis, imperio, atque obtemperat ultro.
Invictis telum manibus tibi tale ministrum
anceps, ignitum, haud moriturum denique fulmen:
ictu etenim illius tota et natura tremiscit:
illo et communem rationem dirigis, et quae
mundi agitat molem, magno se corpore miscens.
Tantus tu rerum dominus, rectorque supremus:
nec sine te factum in terris, Deus, aut opus ullum
aethere nec dio fit, nec per coerula ponti,
errore acta suo nisi quae gens impia patrat:
confusa in sese tu dirigis ordine certo:

auspice te ingratis et inest sua gratia rebus
felice harmonia. Tu scilicet omnia in unum
sic bona mista malis compingis, ut una resurgat
cunctorum ratio communis et usque perennans,
quam refugit spernitque hominum mens laeva malorum.
Heu miseri! bona qui quaerunt sibi semper et optant,
divinam tamen hanc communem et denique legem
nec spectare oculis, nec fando attendere curant:
cui si parerent, poterant traducere vitam
cum ratione et mente bonam: nunc sponte feruntur
in mala praecipites, trahit et sua quemque voluptas.
Hunc agit ambitio laudisque immensa cupido;
illum et avarities et amor vesanus habendi;
blanda libido alium, Venerisque licentia dulcis:
sic alii tendunt alio in diversa ruentes.
At tu, Iuppiter alme, tonans in nubibus atris,
da sapere, et mentem miseris mortalibus aufer
insanam: hanc tu pelle, pater: da apprendere posso
consilium, fretus quo tu omnia rite gubernas:
nos ut honorati pariter tibi demus honorem,
perpetuis tua facta hymnis praeclara canentes,
ut fas est homini: nec enim mortalibus ullum
nec superis maius poterit contingere donum,
quam canere aeterno communem carmine legem.

TRADUCTION

DE

L'HYMNE DE CLEANTHE

PAR Mr. DE BOUGAINVILLE.

Pere et maître des Dieux, auteur de la Nature,
Jupiter, ô sagesse! ô loi sublime et pure!
unité souveraine à qui tous les mortels
sous mille noms divers élevent des autels;
je t'adore, nos coeurs te doivent leur hommage,
nous sommes tes enfans, ton ombre, ton image:
et tout ce qui respire animé par tes mains,
à célébrer ta gloire invite les humains.
Béni sois à jamais! ma voix reconnoissante
consacre ses accens à ta bonté puissante:
tu régis l'Univers. Ce tout illimité
qui renferme la terre en son immensité,
ce tout harmonieux, émané de toi-même,
s'applaudit d'obéir à ton ordre suprême;
ton souffle intelligent circule en ce grand corps,
en féconde la masse, en meut tous les ressorts;
la foudre étincellante en ta main redoutable
porte un effroi vengeur dans l'ame du coupable.
Présent à tous les tems, tu remplis tous les lieux,
la Terre, l'Océan, le Ciel t'offre à mes yeux.
Tout dérive de toi, j'en excepte nos vices,
nos injustes projets, nos fureurs, nos caprices;

par toi l'ordre naquit du Chaos étonné;
chaque être tient le rang par toi seul assigné:
par toi des élémens la discorde est bannie.
et des biens et des maux la constante harmonie,
les enchaînant entre eux par un secret lien,
forme de leur accord un monde où tout est bien.
L'homme insensé, qu'aveugle un jour perfide et
sombre,
cherche par tout ce bien et n'en saisit que l'ombre;
ta loi seule, ta loi, vrai flambeau des humains,
de la félicité leur montre les chemins.
Mais l'un dort inutile au sein de la paresse,
l'autre boit de Vénus la coupe enchanteresse:
de la soif des grandeurs cet autre est dévoré,
ou séche auprès de l'or dont il est altéré.
Grand Dieu, pere du jour et maître du tonnerre,
du crime et de l'erreur daigne purger la terre;
affranchis la raison du joug de ses tyrans,
parle, laisse entrevoir aux mortels ignorants
des éternelles loix le plan sage et sublime.
Puisse alors de nos coeurs le concert unanime
te rendre un pur hommage égal à tes bienfaits,
et digne enfin de toi, s'il peut l'être jamais.
Ame de l' Univers, Dieu, par qui tout respire,
qu'à célébrer ton nom le monde entier conspire;
que la terre à l'envi s'unisse avec les cieux:
c'est le devoir de l'homme et le bonheur des Dieux.

INNO DI CLEANTE

A GIOVE

TRADOTTO IN VERSI ITALIANI

DA GIROLAMO POMPEI

GENTILUOMO VERONESE.

O glorioso fra gli eterni, in guise
molte nomato, onnipossente ognora,
tu che, tutto con legge governando,
de la natura sei principio e duce,
salve, o Giove; però che gli uomin tutti
dritto è ben, che a te volgan le parole;
che siam tua stirpe, e solo noi, fra quanti
vivon mortali e muovon su la terra,
lo imitar de la voce abbiam sortito.
Quindi con inni io loderotti, e sempre
canterò tua possanza. Obbediente
a te rendesi già, dovunque il traggi,
questo ciel tutto, che al suol gira intorno,
e volentieri governar si lascia
da la tua forza: tal ministro, aguzzo
d' ambo le parti, ardente, e sempre vivo

il fulmin hai ne l' invincibil mano;
però che tutte inorridiscon sotto
de' colpi suoi le cose di natura,
e una favella, che da ognun s' intende,
tu con esso indirizzi, ed esso scorre
pur fra le cose tutte, a grandi misto
e a piccioli fulgori. Un tanto e sommo
sendo tu regnator per ogni loco,
nè in terra, o Nume, senza te, nè sopra
de l' etereo divin polo, nè in mare
opra fassi veruna, eccetto quante
di propria insania lor fanno i malvagi.
Ma tu comporre ciò ben anche sai
che troppo eccede, e ciò che d' ornamento
è privo, adorno rendi, e torni amico
ciò che amico non è; che in tal concerto
tutte unisti a le ree cose le buone;
onde di tutte un ordine si forma,
che sempre dura, e che lascian, fuggendo,
quanti sono malvagi in fra i mortali.
Miseri! che pur sempre desiosi
d' acquistar beni, la comun di Dio
legge nè ascoltan nè guardano, a cui
rispondendo con senno, aver felice
potrebber vita: ma, scevri dal bello,
corron essi chi ad un chi ad altro oggetto,
quai per la gloria da un ardor portati
che mal soffre contrasto, e quali, senza
onesto modo alcun, volti a le frodi,
e quali pure a l' ozio ed a' soavi
piacer del corpo; ed a gran passi in vece
s' affrettano a produr contrari effetti.

Ma tu, che aduni gli atri nembi, o Giove,
e il fulmin tratti, ed ogni don dispensi,
gli uomin libera tu da la funesta
trista ignoranza, e la disperdi, o padre,
da l' alme, e loro di trovar concedi
quel consiglio, in cui tu fidando, reggi
con giustizia ogni cosa; onde onorati
fia che a vicenda ti rendiamo onore,
l' opere tue sempre laudando, come
a chi mortale sia far si conviene;
che a gli uomini, e a gli Dei verun più grande
onore altro non v' ha, che giustamente
l' ordin sempre laudar de l' Universo.

ΗΣΙΟΔΟΥ

ΕΡΓΑ ΚΑΙ ΗΜΕΡΑΙ.

Οὐκ ἄρα μοῦνον ἔην Ἐρίδων γένος, ἀλλ' ἐπὶ γαῖαν
εἰσὶ δύω· τὴν μέν κεν ἐπαινήσειε νοήσας·
ἡ δ' ἐπιμωμητή· διὰ δ' ἄνδιχα θυμὸν ἔχουσιν.
ἡ μὲν γὰρ πόλεμόν τε κακὸν καὶ δῆριν ὀφέλλει,
σχετλίη· οὔ τις τήνγε φιλεῖ βροτὸς, ἀλλ' ὑπ' ἀνάγκης
ἀθανάτων βουλῇσιν ἔριν τιμῶσι βαρεῖαν.
τὴν δ' ἑτέρην προτέρην μὲν ἐγείνατο Νὺξ ἐρεβεννὴ,
θῆκε δέ μιν Κρονίδης ὑψίζυγος, αἰθέρι ναίων,
γαίης ἐν ῥίζῃσι καὶ ἀνδράσι, πολλὸν ἀμείνω·

HESIODUS inter poëtas principem tenet locum, qui praecepta de moribus et bene instituenda vita tradidere. Opus eius inscriptum *ΕΡΓΑ ΚΑΙ ΗΜΕΡΑΙ* in Gnomographorum collectione desiderari non debebat. Ediscebant hoc olim pueri, teste Cicerone L. VI. ad Famil. Ep. 18. *Lepta suavissimus ediscat Hesiodum, et habeat in ore τῆς δ' ἀρετῆς ἱδρῶτα.* Quod quidem poema hic exhibere volui, non ad eam formam quam habet in aliis editionibus, sed ea qua esse debet, reiectis scilicet spuriis addititiisque versibus, et emendata lectione, vel codicis quo usus sum auctoritate, vel certis doctorum virorum coniecturis. Brunck.

1. *μοῦνον.* h. e. ἕν. V. not. ad Schol. Apollon. Rhod. p. 162.

ἥ τε καὶ ἀπάλαμόν περ ὅμως ἐπὶ ἔργον ἐγείρει.
εἰς ἕτερον γάρ τίς τε ἰδὼν ἔργοιο χατίζων
πλούσιον, ὃς σπεύδει μὲν ἀρόμεναι ἠδὲ φυτεύειν,
οἶκόν τ' εὖ θέσθαι· ζηλοῖ δέ τε γείτονα γείτων,
εἰς ἄφενον σπεύδοντ'· ἀγαθὴ δ' ἔρις ἥδε βροτοῖσι.
καὶ κεραμεῖ κεραμεὺς κοτέει, καὶ τέκτονι τέκτων,
καὶ πτωχὸς πτωχῷ φθονέει, καὶ ἀοιδὸς ἀοιδῷ.
Ὦ Πέρση, σὺ δὲ ταῦτα τεῷ ἐνικάτθεο θυμῷ·
μηδέ σ' ἔρις κακόχαρτος ἀπ' ἔργου θυμὸν ἐρύκοι
νείκε' ὀπιπτεύοντ', ἀγορῆς ἐπακουὸν ἐόντα.
ὤρη γάρ τ' ὀλίγη πέλεται νεικέων τ' ἀγορέων τε,
ᾧ τινι μὴ βίος ἔνδον ἐπηετανὸς κατάκειται
ὡραῖος, τὸν γαῖα φέρει, Δημήτερος ἀκτὴν,
τοῦ κεκορεσσάμενος νείκεα καὶ δῆριν ὀφέλλοις
κτήμασ' ἐπ' ἀλλοτρίοις. σοὶ δ' οὐκ ἔτι δεύτερον ἔσται
ὧδ' ἔρδειν· ἀλλ' αὖθι διακρινώμεθα νεῖκος
ἰθείῃσι δίκαις, αἵ τ' ἐκ Διός εἰσιν ἄρισται.
ἤδη μὲν γὰρ κλῆρον ἐδασσάμεθ'· ἀλλὰ τὰ πολλὰ
ἁρπάζων ἐφόρεις, μέγα κυδαίνων βασιλῆας
δωροφάγους, οἳ τήνδε δίκην ἐθέλουσι δικάσσαι·
νήπιοι· οὐδὲ ἴσασιν, ὅσῳ πλέον ἥμισυ παντὸς,

10. *ἀπάλαμον.* Sic bene scriptum in Regio codice. *ἀπάλαμος* est *ὁ μὴ δυνάμενος παλαμήσασθαι.* Litera *ν* in hac voce non est ex etymo, sed *ἐπιβληματική.* Proinde minime necesse erat, ut in hoc versu vim metro inferret. Brunck. V. Acta Philoll. Monacens. I. 3. p. 309.

12. *ἀρόμεναι.* Sic scriptum in cod. Secunda longa est vi liquidae. Vide supra ad Simonidis II. 100. Brunck.

15. *καὶ κεραμεῖ κεραμεὺς κοτέει.* Vide Miscell. Observatt. T. II. p. 315. Brunck.

23. *κεκορεσσάμενος.* Mirum Brunckio hoc placere potuisse, spretâ aliorum librorum scripturâ, *κε κορεσσάμενος.*

30. *οὐδὲ ἴσασιν.* Sic Reg. cod. In *ἴσασιν* prima brevis est. Vide 759. 769. Brunck. V. Heinrichii Epimetrum ad Twesteni Commentat. Hesiod. p. 69.

οὐδ' ὅσον ἐν μαλάχῃ τε καὶ ἀσφοδέλῳ μέγ' ὄνειαρ.
κρύψαντες γὰρ ἔχουσι θεοὶ βίον ἀνθρώποισι.
ῥηϊδίως γάρ κεν καὶ ἐπ' ἤματι ἐργάσαιο,
ὥστε σε κ' εἰς ἐνιαυτὸν ἔχειν, καὶ ἀεργὸν ἐόντα.
αἶψά κε πηδάλιον μὲν ὑπὲρ καπνοῦ καταθεῖο,
ἔργα βοῶν δ' ἀπόλοιτο καὶ ἡμιόνων ταλαεργῶν.
ἀλλὰ Ζεὺς ἔκρυψε χολωσάμενος φρεσὶν ᾗσιν,
ὅττι μιν ἐξαπάτησε Προμηθεὺς ἀγκυλομήτης.
τοὔνεκ' ἄρ' ἀνθρώποισιν ἐμήσατο κήδεα λυγρά.
κρύψε δὲ πῦρ· τὸ μὲν αὖθις ἐῢς πάϊς Ἰαπετοῖο
ἔκλεψ' ἀνθρώποισι Διὸς παρὰ μητιόεντος
ἐν κοίλῳ νάρθηκι, λαθὼν Δία τερπικέραυνον.
τὸν δὲ χολωσάμενος προσέφη νεφεληγερέτα Ζεύς·
Ἰαπετιονίδη, πάντων πέρι μήδεα εἰδώς,
χαίρεις πῦρ κλέψας, καὶ ἐμὰς φρένας ἠπεροπεύσας,
σοί τ' αὐτῷ μέγα πῆμα καὶ ἀνδράσιν ἐσσομένοισι.
τοῖς δ' ἐγὼ ἀντὶ πυρὸς δώσω κακόν, ᾧ κεν ἅπαντες
τέρπωνται κατὰ θυμόν, ἑὸν κακὸν ἀμφαγαπῶντες.
Ὣς ἔφατ'· ἐκ δ' ἐγέλασσε πατὴρ ἀνδρῶν τε θεῶν τε·
Ἥφαιστον δ' ἐκέλευσε περικλυτὸν ὅττι τάχιστα
γαῖαν ὕδει φύρειν, ἐν δ' ἀνθρώπου θέμεν αὐδὴν,
καὶ σθένος, ἀθανάταις δὲ θεαῖς εἰς ὦπα ἐΐσκειν

33. ἐργάσαιο. Bene Gaisfordus ἐργάσσαιο, quomodo praeter Victorianum librum multi codices a Lanzio collati habent.

38. ἀγκυλομήτης. Al. ἀγκυλόμητις, improbante Thierschio Act. Philoll. Monac. I. 3. p. 310. Lanzius p. 277.: „Glossator Hesiod. Moschopulus docet ποικιλόμητις, δολόμητις, et reliqua verba eiusdem naturae per ις scribenda."

40. αὖθις. Futurus Hesiodeorum editor hic et alibi αὖτις dabit. Perpetua harum formarum in libris, quorum in talibus nulla auctoritas, confusio est. Conf. Heinrich. l. c. p. 70.

παρθενικῆς καλὸν εἶδος ἐπήρατον· αὐτὰρ Ἀθήνην
ἔργα διδασκέμεναι, πολυδαίδαλον ἱστὸν ὑφαίνειν·
καὶ χάριν ἀμφιχέαι κεφαλῇ χρυσῆν Ἀφροδίτην,
καὶ πόθον ἀργαλέον, καὶ γυιοβόρους μελεδῶνας·
ἐν δὲ θέμεν κύνεόν τε νόον καὶ ἐπίκλοπον ἦθος
Ἑρμείην ἤνωγε διάκτορον Ἀργειφόντην.
Ὡς ἔφαθ'· οἱ δ' ἐπίθοντο Διῒ Κρονίωνι ἄνακτι.
αὐτίκα δ' ἐκ γαίης πλάσσε κλυτὸς Ἀμφιγυήεις
παρθένῳ αἰδοίῃ ἴκελον, Κρονίδεω διὰ βουλάς·
ζῶσε δὲ καὶ κόσμησε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη·
ἀμφὶ δέ οἱ Χάριτές τε θεαὶ, καὶ πότνια Πειθὼ
ὅρμους χρυσείους ἔθεσαν χροΐ· ἀμφὶ δὲ τήν γε
Ὧραι καλλίκομοι στέφον ἄνθεσιν εἰαρινοῖσι.
ἐν δ' ἄρα οἱ στήθεσσι διάκτορος Ἀργειφόντης
ψεύδεά θ', αἱμυλίους τε λόγους, καὶ ἐπίκλοπον ἦθος
τεῦξε, Διὸς βουλῇσι βαρυκτύπου· ἐν δ' ἄρα φωνὴν
θῆκε θεῶν κῆρυξ, ὀνόμηνε δὲ τήνδε γυναῖκα
Πανδώρην, ὅτι πάντες Ὀλύμπια δώματ' ἔχοντες

54. *ἔργα διδασκέμεναι.* Vide Miscell. Observatt. T. II. p. 316. Brunck. Vs. sq. scribe *χρυσέην.*

56. *γυιοβόρους.* Vide Ruhnkenii Epist. Crit. I. p. 80. Brunck. *μελεδῶνας.* Malim *μελεδώνας*, quod habet cod. Paris. cuius collationem dedit Gaisfordus in altero volumine Poët. Min. Graec.

58. *Ἑρμείην.* *Ἑρμείαν* poscit poësis epica. Monuit Heinrich. l. c. p. 70. Idem recte distinguit: *διάκτορον, Ἀργειφόντην.* eodemque modo distinguendum mox v. 66. Haec enim nomina significant duo diversa Mercurii munia. Multum discrepant formulae *εὔσκοπος Ἀργειφόντης, κλυτὸς Ἀργειφόντης, κρατὺς Ἀργειφόντης:* nam in his habemus epitheta *τοῦ Ἀργειφόντου.*

69. *κῆρυξ.* Al. *κήρυξ.* Praestat Brunckii ratio, si Priscianum audis, cuius locum citavi ad Sophocl. T. II. p. 347. Priscianum secutum esse Graecos technicos, satis docet Herodianus *ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΕΣΤΙΝ* post Dictionarium Graecum Aldi (1524.) fol. 94. rect. col. a. *φοῖ-*

δῶρον ἐδώρησαν, πῆμ' ἀνδράσιν ἀλφηστῇσιν.
αὐτὰρ ἐπεὶ δόλον αἰπὺν ἀμήχανον ἐξετέλεσσεν,
εἰς Ἐπιμηθέα πέμπε πατὴρ κλυτὸν Ἀργειφόντην
δῶρον ἄγοντα θεῶν, ταχὺν ἄγγελον. οὐδ' Ἐπιμηθεὺς
ἐφράσαθ', ὥς οἱ ἔειπε Προμηθεὺς, μήποτε δῶρον
δέξασθαι πὰρ Ζηνὸς Ὀλυμπίου, ἀλλ' ἀποπέμπειν
ἐξοπίσω, μή πού τι κακὸν θνητοῖσι γένοιτο.
αὐτὰρ ὁ δεξάμενος, ὅτε δὴ κακὸν εἶχ', ἐνόησε.
πρὶν μὲν γὰρ ζώεσκον ἐπὶ χθονὶ φῦλ' ἀνθρώπων
νόσφιν ἄτερθε κακῶν, καὶ ἄτερ χαλεποῖο πόνοιο,
νούσων τ' ἀργαλέων, αἵ τ' ἀνδράσι κῆρας ἔδωκαν.
ἀλλὰ γυνὴ χείρεσσι πίθου μέγα πῶμ' ἀφελοῦσα
ἐσκέδασ'· ἀνθρώποισι δ' ἐμήσατο κήδεα λυγρά.
μούνη δ' αὐτόθι Ἐλπὶς ἐν ἀῤῥήκτοισι δόμοισιν
ἔνδον ἔμεινε πίθου ὑπὸ χείλεσιν, οὐδὲ θύραζε

νὶξ et κῆρυξ dicens τροχαίους τὴν τελευταίαν συλλαβὴν θέσει μακρὰν ἔχοντας. Conf. Dracon. Straton. p. 44. et 100. Ego quidem hos auctores malim in talibus sequi, quam novitios magistros, velut Clarkium ad Hom. Il. II. 267. aut Heynium ad Il. T. VII. p. 422.

71. ἐδώρησαν. Adverte usum activi, qui apud posteriores scriptores fere obsolevit. Nostro quidem loco Origenem videtur adeo offendisse, ut, versum pessundans, medium poneret c. Cels. p. 194. Hoeschel. (p. 188. Spenc.). Pindarus Olymp. VI. 131. sq. ἐδώρησαν θεῶν κάρυκα λιταῖς θυσίαις. — ἀλφηστῇσιν. In libro Victoriano Thierschius reperit ἀλφηστῇρσιν, „vitiose," ut ait Act. Philoll. Monac. I. 3. p. 310. Iota quidem male subscribitur: sed ipsam formam, etsi Lexicographis neglectam, analogia tuetur.

77. γένοιτο. Optativum flagitat constructionis ratio. Perperam vulgo γένηται. Nihil frequentius hac modorum permutatione. Vide infra ad 517. Brunck. Coniunctivum omnes libri tuentur: nec mutari debebat.

81. κῆρας. Vide Miscell. Observ. loco supra laudato. Brunck.

85. ἔμεινε. Sic Hesiodi et Stobaei codd. Vulgo ἔμιμνε. Brunck.

ἐξέπτη· πρόσθεν γὰρ ἐπέμβαλε πῶμα πίθοιο.
ἄλλα δὲ μυρία λυγρὰ κατ' ἀνθρώπους ἀλάληται:
πλείη μὲν γὰρ γαῖα κακῶν, πλείη δὲ θάλασσα·
νοῦσοι δ' ἀνθρώποισιν ἐφ' ἡμέρῃ ἠδ' ἐπὶ νυκτὶ
αὐτόματοι φοιτῶσι, κακὰ θνητοῖσι φέρουσαι
σιγῇ, ἐπεὶ φωνὴν ἐξείλετο μητιέτα Ζεύς.
οὕτως οὔ τί που ἐστὶ Διὸς νόον ἐξαλέασθαι.
εἰ δ' ἐθέλεις, ἕτερόν τοι ἐγὼ λόγον ἐκκορυφώσω
εὖ καὶ ἐπισταμένως· σὺ δ' ἐνὶ φρεσὶ βάλλεο σῇσιν.
Ὡς ὁμόθεν γεγάασι θεοὶ θνητοί τ' ἄνθρωποι,
χρύσεον μὲν πρώτιστα γένος μερόπων ἀνθρώπων
ἀθάνατοι ποίησαν Ὀλύμπια δώματ' ἔχοντες.
οἱ μὲν ἐπὶ Κρόνου ἦσαν, ὅτ' οὐρανῷ ἐμβασίλευεν·
ὡς δὲ θεοὶ ζώεσκον, ἀκηδέα θυμὸν ἔχοντες,
νόσφιν ἄτερθε πόνων καὶ ὀϊζύος· οὐδέ τι δειλὸν
γῆρας ἐπῆν· αἰεὶ δὲ πόδας καὶ χεῖρας ὁμοῖοι
τέρποντ' ἐν θαλίῃσι κακῶν ἔκτοσθεν ἁπάντων.
θνῆσκον δ' ὡς ὕπνῳ δεδμημένοι· ἐσθλὰ δὲ πάντα
τοῖσιν ἔην· καρπὸν δ' ἔφερε ζείδωρος ἄρουρα
αὐτομάτη πολλόν τε καὶ ἄφθονον· οἱ δ' ἐθελημοὶ
ἥσυχοι ἔργα νέμοντο σὺν ἐσθλοῖσιν πολέεσσιν.

89. Al. *αἱ δ' ἐπὶ νυκτὶ* —. quod primo adspectu blandiatur. Sed non puto poëtam hoc dicere voluisse, alios morbos interdiu, noctu alios ingruere.

95. *ὡς ὁμόθεν* —. Heynio ad Pindar. Nem. VI. 10. corrigenti *οὐχ ὁμόθεν* perpauci, opinor, assentientur.

99. *ὡς δὲ θεοὶ ζώεσκον*. Supra 79. *πρὶν μὲν γὰρ ζώεσκον*. Scabra est vulgata lectio *ὥς τε θεοὶ δ' ἔζωον*. Brunck. Caisfordus: „Hesiodi edd. MSS. *ὥστε θεοὶ δ' ἔζωον*. Et in hac lectione fortasse debueram acquiescere; nam Aratus, locum hunc aperte imitatus Phaenom. 108. *Οὔπω λευγαλέου τότε νείκεος ἠπίσταντο, Οὐδὲ διακρίσιος περιμεμφέος, οὐδὲ κυδοιμοῦ· Αὔτως δ' ἔζωον.*" Recte vir doctissimus. Meae quidem aures in vulgata scriptura nihil scabri sentiunt.

αὐτὰρ ἐπειδὴ τοῦτό γένος κατὰ γαῖα κάλυψεν,
οἱ μὲν δαίμονες ἁγνοὶ ἐπιχθόνιοι καλέονται,
ἐσθλοὶ, ἀλεξίκακοι, φύλακες θνητῶν ἀνθρώπων,
πλουτοδόται· καὶ τοῦτο γέρας βασιλήϊον ἔσχον.
Δεύτερον αὖτε γένος πολὺ χειρότερον μετόπισθεν
ἀργύρεον ποίησαν Ὀλύμπια δώματ' ἔχοντες,
χρυσέῳ οὔτε φυὴν ἐναλίγκιον, οὔτε νόημα.
ἀλλ' ἑκατὸν μὲν παῖς ἔτεα παρὰ μητέρι κεδνῇ
ἐτρέφετ' ἀτάλλων μέγα νήπιος ᾧ ἐνὶ οἴκῳ.
ἀλλ' ὅταν ἡβήσειε, καὶ ἥβης μέτρον ἵκοιτο,
παυρίδιον ζώεσκον ἐπὶ χρόνον, ἄλγε' ἔχοντες
ἀφραδίαις. ὕβριν γὰρ ἀτάσθαλον οὐκ ἐδύναντο
ἀλλήλων ἀπέχειν, οὐδ' ἀθανάτους θεραπεύειν
ἤθελον, οὐδ' ἔρδειν μακάρων ἱεροῖς ἐπὶ βωμοῖς,
ἣ θέμις ἀνθρώποισι κατ' ἤθεα. τοὺς μὲν ἔπειτα
Ζεὺς Κρονίδης ἔκρυψε, χολούμενος οὕνεκα τιμὰς
οὐκ ἐδίδουν μακάρεσσι θεοῖς, οἳ Ὄλυμπον ἔχουσιν.
αὐτὰρ ἐπεὶ καὶ τοῦτο γένος κατὰ γαῖα κάλυψε,
τοὶ μὲν ἐπιχθόνιοι μάκαρες θνητοὶ καλέονται
δεύτεροι, ἀλλ' ἔμπης τιμὴ καὶ τοῖσιν ὀπηδεῖ.
Ζεὺς δὲ πατὴρ τρίτον ἄλλο γένος μερόπων ἀνθρώπων
χάλκειον ποίησ', οὐκ ἀργυρῷ οὐδὲν ὁμοῖον,
ἐκ μελιᾶν, δεινόν τε καὶ ὄβριμον· οἷσιν Ἄρηος
ἔργ' ἔμελε στονόεντα, καὶ ὕβριες· οὐδέ τι σῖτον

107. Veram lectionem ἐπειδὴ Procli commentarius servat in codice Parisino. Thiersch. Act. Philoll. Monac. II. 2. p. 264. Conf. Gaisford. ad h. v.

116. ὅταν. Al. ὅτ' ἄρ'. quod mihi etiam verum videtur: de re enim quae accidit agitur.

129. ὄβριμον. Sic recte scriptum in cod. ubi etiam v. 132. ἄπλατοι, et sequenti ἐπὶ στιβαροῖσι μέλεσσιν, ut habent etiam impressi in Scuto v. 76. Brunck.

ἤσθιον, ἀλλ' ἀδάμαντος ἔχον κρατερόφρονα θυμόν
ἄπλατοι· μεγάλη δὲ βίη καὶ χεῖρες ἄαπτοι
ἐξ ὤμων ἐπέφυκον ἐπὶ στιβαροῖσι μέλεσσιν.
τοῖς δ' ἦν χάλκεα μὲν τεύχεα, χάλκεοι δέ τε οἶκοι,
χαλκῷ δ' εἰργάζοντο· μέλας δ' οὐκ ἔσκε σίδηρος.
καὶ τοὶ μὲν χείρεσσιν ὑπὸ σφετέρῃσι δαμέντες
βῆσαν ἐς εὐρώεντα δόμον κρυεροῦ Ἀΐδαο,
νώνυμνοι· θάνατος δὲ καὶ ἐκπάγλους περ ἐόντας
εἷλε μέλας, λαμπρὸν δ' ἔλιπον φάος ἠελίοιο.
Αὐτὰρ ἐπεὶ καὶ τοῦτο γένος κατὰ γαῖα κάλυψεν,
αὖθις ἔτ' ἄλλο τέταρτον ἐπὶ χθονὶ πουλυβοτείρῃ
Ζεὺς Κρονίδης ποίησε δικαιότερον καὶ ἄρειον,
ἀνδρῶν ἡρώων θεῖον γένος, οἳ καλέονται
ἡμίθεοι, προτέρῃ γενεῇ, κατ' ἀπείρονα γαῖαν.
καὶ τοὺς μὲν πόλεμός τε κακὸς καὶ φύλοπις αἰνὴ,
τοὺς μὲν ἐφ' ἑπταπύλῳ Θήβῃ, Καδμηΐδι γαίῃ,
ὤλεσε μαρναμένους μήλων ἕνεκ' Οἰδιπόδαο·
τοὺς δὲ καὶ ἐν νήεσσιν ὑπὲρ μέγα λαῖτμα θαλάσσης
ἐς Τροίην ἀγαγὼν, Ἑλένης ἕνεκ' ἠϋκόμοιο·
ἔνθ' ἤτοι τοὺς μὲν θανάτου τέλος ἀμφεκάλυψε.
τοῖς δὲ δίχ' ἀνθρώπων βίοτον καὶ ἤθε' ὀπάσσας
Ζεὺς Κρονίδης κατένασσε πατὴρ ἐς πείρατα γαίης.
καὶ τοὶ μὲν ναίουσιν ἀκηδέα θυμὸν ἔχοντες
ἐν μακάρων νήσοισι, παρ' Ὠκεανὸν βαθυδίνην,
ὄλβιοι ἥρωες· τοῖσι μελιηδέα καρπὸν
τρὶς ἔτεος θάλλοντα φέρει ζείδωρος ἄρουρα.

135. *εἰργάζοντο.* Sic est in codice. Brunck.
138. *νώνυμνοι.* Sic scribi et excudi debuit. Perperam in libris *νώνυμοι,* tanquam si media huius vocis syllaba produci posset. Eandem mendam sustulimus in primo versu paginae 118. [Pseudo-Phocylid. v. 163.] Brunck.
156. *τρὶς ἔτεος.* Vid. Brunck. infra ad v. 406. Num productionem repetemus a digamma?

Μηκέτ' ἔπειτ' ὤφειλον ἐγὼ πέμπτοισι μετεῖναι
ἀνδράσιν, ἀλλ' ἢ πρόσθε θανεῖν, ἢ ἔπειτα γενέσθαι.
νῦν γὰρ δὴ γένος ἐστὶ σιδήρεον· οὐδέ ποτ' ἦμαρ
παύσονται καμάτου καὶ ὀϊζύος, οὐδέ τι νύκτωρ
φθειρόμενοι· χαλεπὰς δὲ θεοὶ δώσουσι μερίμνας.
ἀλλ' ἔμπης καὶ τοῖσι μεμίξεται ἐσθλὰ κακοῖσιν.
Ζεὺς δ' ὀλέσει καὶ τοῦτο γένος μερόπων ἀνθρώπων,
εὖτ' ἂν γεινόμενοι πολιοκρόταφοι τελέθωσιν.
οὐδὲ πατὴρ παίδεσσιν ὁμοίϊος, οὐδέ τι παῖδες,
οὐδὲ ξεῖνος ξεινοδόκῳ, καὶ ἑταῖρος ἑταίρῳ,
οὐδὲ κασίγνητος φίλος ἔσσεται, ὡς τὸ πάρος περ.
αἶψα δὲ γηράσκοντας ἀτιμήσουσι τοκῆας·
μέμψονται δ' ἄρα τοὺς χαλεποῖς βάζοντ' ἐπέεσσι,
σχέτλιοι, οὐδὲ θεῶν ὄπιν εἰδότες· οὐδέ κεν οἵ γε
γηράντεσσι τοκεῦσιν ἀπὸ θρεπτήρια δοῖεν,
χειροδίκαι· ἕτερος δ' ἑτέρου πόλιν ἐξαλαπάξει.
οὐδέ τις εὐόρκου χάρις ἔσσεται, οὔτε δικαίου,
οὔτ' ἀγαθοῦ· μᾶλλον δὲ κακῶν ῥεκτῆρα, καὶ ὕβριν
ἀνέρα τιμήσουσι· δίκη δ' ἐν χερσὶ, καὶ αἰδὼς
οὐκ ἔσται· βλάψει δ' ὁ κακὸς τὸν ἀρείονα φῶτα,
μύθοισι σκολιοῖς ἐνέπων, ἐπὶ δ' ὅρκον ὀμεῖται.
ζῆλος δ' ἀνθρώποισιν ὀϊζυροῖσιν ἅπασιν
δυσκέλαδος κακόχαρτος ὁμαρτήσει στυγερώπης.
καὶ τότε δὴ πρὸς Ὄλυμπον ἀπὸ χθονὸς εὐρυοδείης,
λευκοῖσιν φαρέεσσι καλυψαμένω χρόα καλὸν,

169. βάζοντ'. Dualis pro plurali usurpati exemplis hoc Hesiodeum nolim addere. nam alii libri, etiam optimus ille Parisinus, habent βάζοντες ἔπεσσι. Vid. egregiam Gaisfordi notam ad h. l.

170. οὐδέ κεν. Vulgo οὐδὲ μὲν, mendose, sequente verbo modi optativi. Brunck.

ἀθανάτων μετὰ φῦλον ἴτην, προλιπόντ᾽ ἀνθρώπους,
Αἰδὼς καὶ Νέμεσις· τὰ δὲ λείψεται ἄλγεα λυγρὰ
θνητοῖς ἀνθρώποισι· κακοῦ δ᾽ οὐκ ἔσσεται ἀλκή.
  Νῦν δ᾽ αἶνον βασιλεῦσ᾽ ἐρέω φρονέουσι καὶ αὐτοῖς.
ὧδ᾽ ἴρηξ προσέειπεν ἀηδόνα ποικιλόγηρυν,
ὕψι μάλ᾽ ἐν νεφέεσσι φέρων ὀνύχεσσι μεμαρπώς·
ἡ δ᾽ ἐλεὸν, γναμπτοῖσι πεπαρμένη ἀμφ᾽ ὀνύχεσσι,
μύρετο· τὴν δ᾽ ὅγ᾽ ἐπικρατέως πρὸς μῦθον ἔειπε.
  Δαιμονίη, τί λέληκας; ἔχει νύ σε πολλὸν ἀρείων.
τῇδ᾽ εἶς, ᾗ σ᾽ ἂν ἐγώ περ ἄγω, καὶ ἀοιδὸν ἐοῦσαν·
δεῖπνον δ᾽, αἴ κ᾽ ἐθέλω, ποιήσομαι, ἠὲ μεθήσω.
  Ὣς ἔφατ᾽ ὠκυπέτης ἴρηξ, τανυσίπτερος ὄρνις.
ἄφρων δ᾽, ὅς κ᾽ ἐθέλῃ πρὸς κρείσσονας ἀντιφερίζειν·
νίκης τε στέρεται, πρός τ᾽ αἴσχεσιν ἄλγεα πάσχει.
ὦ Πέρση, σὺ δ᾽ ἄκουε δίκης, μηδ᾽ ὕβριν ὄφελλε,
ὕβρις γάρ τε κακὴ δειλῷ βροτῷ· οὐδὲ μὲν ἐσθλὸς
ῥηϊδίως φερέμεν δύναται, βαρύθει δέ θ᾽ ὑπ᾽ αὐτῆς,
ἐγκύρσας ἄτῃσιν· ὁδὸς δ᾽ ἑτέρηφι παρελθεῖν
κρείσσων ἐς τὰ δίκαια· δίκη δ᾽ ὑπὲρ ὕβριος ἴσχει,

182. *μετὰ φῦλον ἴτην.* Sic in cod. ut apud veterem Sophoclis Scholiastam, qui hos versus laudat ad Oed. Col. 1670. Brunck. Lanzius: „Citatur a Brunckio Soph. Schol. sed per errorem.“ Scilicet in Brunckiana Sophoclis editione Scholia vere habent *ἴτην:* sed in al. *ἴσαν.* Quod in Hesiodo plures dant libri, *ἴτον*, fortasse non est repudiandum. Conf. not. ad Schol. Apollon. Rhod. p. 146.

186. *ἴρηξ* cum spiritu tenui, ut Ionibus efferre moris erat. Haec est ubique scriptura Reg. codicis. *ποικιλόγηρυν.* Vide Ruhnkenium in Epist. crit. I. Brunck.

190. *τί λέληκας.* Sic bene scriptum in R. codice. Idem v. 194. exhibet *ὅς κε θέλῃ.* Brunck.

ἐς τέλος ἐξελθοῦσα· παθὼν δέ τε νήπιος ἔγνω.
αὐτίκα γὰρ τρέχει Ὅρκος ἅμα σκολιῇσι δίκῃσιν.
τῆς δὲ Δίκης ῥόθος ἑλκομένης ᾗ κ' ἄνδρες ἄγωσι
δωροφάγοι, σκολιαῖς δὲ δίκαις κρίνωσι θέμιστας·
ἡ δ' ἕπεται κλαίουσα πόλιν τε καὶ ἤθεα λαῶν,
ἠέρα ἑσσαμένη, κακὸν ἀνθρώποισι φέρουσα,
οἵ τέ μιν ἐξελάσωσι, καὶ οὐκ ἰθεῖαν ἔνειμαν.
οἳ δὲ δίκας ξείνοισι καὶ ἐνδήμοισι διδοῦσιν
ἰθείας, καὶ μή τι παρεκβαίνουσι δικαίου,
τοῖσι τέθηλε πόλις, λαοὶ δ' ἀνθεῦσιν ἐν αὐτῇ,
εἰρήνη δ' ἀνὰ γῆν κουροτρόφος· οὐδέ ποτ' αὐτοῖς
ἀργαλέον πόλεμον τεκμαίρεται εὐρύοπα Ζεύς,
οὐδέ ποτ' ἰθυδίκαισι μετ' ἀνδράσι λιμὸς ὀπηδεῖ,
οὐδ' ἄτη· θαλίῃς δὲ μεμηλότα ἔργα νέμονται.
τοῖσι φέρει μὲν γαῖα πολὺν βίον· οὔρεσι δὲ δρῦς
ἄκρη μέν τε φέρει βαλάνους, μέσση δὲ μελίσσας·
εἰροπόκοι δ' ὄϊες μαλλοῖς καταβεβρίθασι·
τίκτουσιν δὲ γυναῖκες ἐοικότα τέκνα γονεῦσιν·
θάλλουσιν δ' ἀγαθοῖσι διαμπερές· οὐδ' ἐπὶ νηῶν
νείσσονται, καρπὸν δὲ φέρει ζείδωρος ἄρουρα.
οἷς δ' ὕβρις τε μέμηλε κακὴ καὶ σχέτλια ἔργα,
τοῖσδε δίκην Κρονίδης τεκμαίρεται εὐρύοπα Ζεύς.
πολλάκι καὶ ξύμπασα πόλις κακοῦ ἀνδρὸς ἀπηύρα,

205. *πόλιν τε καὶ ἤθεα.* Al., multi etiam apud Lanzium, omittunt *τε*. Recte. V. supra v. 161. et conf. Gerhard. Lection. Apollon. p. 160.

219. sq. Dav. Jac. Lennepius Exercitatt. Amstelaed. p. 7. censet corrigendum: *εὖ δ' ἐπὶ νηῶν νείσσονται.* sic vertens: *bene, prospere conscensis navibus iter faciunt.* Non assentior. Quibus enim terra tot bona fert, multum aberunt ut naves conscendant, etiamsi prosperam navigationem sperare possint. Certe Saxoni sic videtur: non mirer, si aliud placeat Batavo.

222. τοῖσδε. Rectius alii τοῖς δέ.

ὅστις ἀλιτραίνει, καὶ ἀτάσθαλα μηχανάαται.
τοῖσιν δ' οὐρανόθεν μέγ' ἐπήλασε πῆμα Κρονίων,
λιμὸν ὁμοῦ καὶ λοιμόν· ἀποφθινύθουσι δὲ λαοί.
οὐδὲ γυναῖκες τίκτουσιν· μινύθουσι δὲ οἶκοι,
Ζηνὸς φραδμοσύνῃσιν Ὀλυμπίου. ἄλλοτε δ' αὖτε
ἢ τῶν γε στρατὸν εὐρὺν ἀπώλεσεν, ἢ ὅγε τεῖχος,
ἢ νέας ἐν πόντῳ Κρονίδης ἀποτίνυται αὐτῶν.
Ὦ βασιλεῖς, ὑμεῖς δὲ καταφράζεσθε καὶ αὐτοὶ
τήνδε δίκην. ἐγγὺς γὰρ ἐν ἀνθρώποισιν ἐόντες
ἀθάνατοι λεύσσουσιν, ὅσοι σκολιῇσι δίκῃσιν
ἀλλήλους τρίβουσι, θεῶν ὄπιν οὐκ ἀλέγοντες.
τρὶς γὰρ μυρίοι εἰσὶν ἐπὶ χθονὶ πουλυβοτείρῃ
ἀθάνατοι Ζηνὸς, φύλακες θνητῶν ἀνθρώπων,
οἵ ῥα φυλάσσουσίν τε δίκας καὶ σχέτλια ἔργα,
ἠέρα ἑσσάμενοι, πάντῃ φοιτῶντες ἐπ' αἶαν.
ἡ δέ τε παρθένος ἐστὶ Δίκη, Διὸς ἐκγεγαυῖα,
κυδρή τ' αἰδοίη τε θεοῖς, οἳ Ὄλυμπον ἔχουσιν·
καί ῥ' ὁπόταν τίς μιν βλάπτῃ σκολιῶς ὀνοτάζων,
αὐτίκα πὰρ Διῒ πατρὶ καθεζομένη Κρονίωνι,
γηρύετ' ἀνθρώπων ἄδικον νόον, ὄφρ' ἀποτίσῃ
δῆμος ἀτασθαλίας βασιλέων, οἳ λυγρὰ νοεῦντες
ἄλλῃ παρκλίνουσι δίκας, σκολιῶς ἐνέποντες.

225. ἐπήλασε. Sic Plutarcho in libro de Stoicorum repugnantiis p. 1040. C. Brunck.

230. ἀποτίνυται. Sic in cod. scriptum, ex Ionismo recte. Brunck.

237. Haec est vera sedes horum versuum, qui in impressis bis positi sunt. Brunck.

240. κυδρὴ legatur an κυδνὴ, ne minimum quidem interest. Illud praetuli non e Graevii emendatione, sed quia sic liquido scriptum in R. codice. Vide ad Theogn. 124. Brunck.

244. βασιλέων. Sic scribi debuit. Vulgo contra metri legem βασιλήων. Brunck.

ταῦτα φυλασσόμενοι, βασιλῆες, ἰθύνετε μύθους,
δωροφάγοι, σκολιῶν δὲ δικῶν ἐπὶ πάγχυ λάθεσθε.
οἷ αὐτῷ κακὰ τεύχει ἀνὴρ ἄλλῳ κακὰ τεύχων·
ἡ δὲ κακὴ βουλὴ τῷ βουλεύσαντι κακίστη.
Ὦ Πέρση, σὺ δὲ ταῦτα μετὰ φρεσὶ βάλλεο σῇσι,
καί νυ δίκης ἐπάκουε, βίης δ' ἐπιλήθεο πάμπαν.
τόνδε γὰρ ἀνθρώποισι νόμον διέταξε Κρονίων,
ἰχθύσι μὲν καὶ θηρσὶ καὶ οἰωνοῖς πετεηνοῖς,
ἔσθειν ἀλλήλους, ἐπεὶ οὐ δίκη ἐστὶν ἐπ' αὐτοῖς·
ἀνθρώποισι δ' ἔδωκε δίκην, ἣ πολλὸν ἀρίστη
γίγνεται. εἰ γάρ τίς κ' ἐθέλῃ τὰ δίκαι' ἀγορεύειν
γιγνώσκων, τῷ μέν τ' ὄλβον διδοῖ εὐρύοπα Ζεύς·
ὃς δέ κε μαρτυρίῃσιν ἑκὼν ἐπίορκον ὀμόσσας
ψεύσεται, ἐν δὲ δίκην βλάψας, νήκεστον ἀάσθη,
τοῦδέ τ' ἀμαυροτέρη γενεὴ μετόπισθε λέλειπται·
ἀνδρὸς δ' εὐόρκου γενεὴ μετόπισθεν ἀμείνων.
σοὶ δ' ἐγὼ ἐσθλὰ νοέων ἐρέω, μέγα νήπιε Πέρση.
τὴν μέν τοι κακότητα καὶ ἰλαδόν ἐστιν ἑλέσθαι
ῥηϊδίως· λείη μὲν ὁδός, μάλα δ' ἐγγύθι ναίει.
τῆς δ' ἀρετῆς ἱδρῶτα θεοὶ προπάροιθεν ἔθηκαν
ἀθάνατοι· μακρὸς δὲ καὶ ὄρθιος οἶμος ἐπ' αὐτήν,
καὶ τρηχὺς τὸ πρῶτον· ἐπὴν δ' εἰς ἄκρον ἵκηαι,
ῥηϊδίη δὴ ἔπειτα πέλει, χαλεπή περ ἐοῦσα.

246. *βασιλῆες.* Ut metro satisfiat, scribendum videtur *βασιλῆς*: quam formam puto etiam τῆς Ἰάδος fuisse.

247. Tmesin hic esse non viderunt Hesiodi editores, *ἐπιλάθεσθε πάγχυ*, ut paucis interiectis, *βίης δ' ἐπιλήθεο πάμπαν.* Brunck. Tmesin dudum agnoverat Guietus. Dele igitur in Lexicis adverbium *ἐπιπάγχυ.*

259. *ἀάσθη.* Scribe *ἀασθῇ*, quod pendet ab *ὅς δέ κε* perinde ut *ψεύσεται* (i. e. *ψεύσηται*).

260. *τοῦδέ τ'.* Immo *τοῦ δέ τ'.* Refertur ad antecedens *τῷ μέν τ'* —.

264. *λείη μὲν ὀδός.* Sic recte apud Stobaeum legitur. Vide Miscell. Observ. T. II. p. 518. Brunck.

οὗτος μὲν πανάριστος, ὃς αὐτὸς πάντα νοήσει·
ἐσθλὸς δ' αὖ κἀκεῖνος, ὃς εὖ εἰπόντι πίθηται.
ὃς δέ κε μήτ' αὐτὸς νοέῃ, μήτ' ἄλλου ἀκούων
ἐν θυμῷ βάλληται, ὅδ' αὖτ' ἀχρήϊος ἀνήρ.
ἀλλὰ σύ γ' ἡμετέρης μεμνημένος αἰὲν ἐφετμῆς
ἐργάζευ, Πέρση, Δίου γένος, ὄφρα σε λιμὸς
ἐχθαίρῃ, φιλέῃ δὲ ἐϋστέφανος Δημήτηρ
αἰδοίη, βιότου δὲ τεὴν πίμπλησι καλιήν.
λιμὸς γάρ τοι πάμπαν ἀεργῷ σύμφορος ἀνδρί.
τῷ δὲ θεοὶ νεμεσῶσι καὶ ἀνέρες, ὅς κεν ἀεργὸς
ζώῃ, κηφήνεσσι κοθούροις εἴκελος ὀργὴν,
οἵ τε μελισσάων κάματον τρύχουσιν ἀεργοὶ
ἔσθοντες· σοὶ δ' ἔργα φίλ' ἔστω μέτρια κοσμεῖν,
ὥς κέ τοι ὡραίου βιότου πλήθωσι καλιαί.
ἐξ ἔργων δ' ἄνδρες πολύμηλοί τ' ἀφνειοί τε·

269. νοήσει. Praestat, opinor, νοήσῃ. V. sequ. l. καὶ κεῖνος.

272. ὅδ'. Seiungendae voces, ὁ δ'. Pusilla haec sunt, sed proprietatem et nitorem sermonis nonnihil iuvant.

274. Δίου γένος. Hesiodus fraterque Perses patrem habuerint Dium. Perperam vulgo δῖον γένος. Vide Ruhnkenium ad Velleium p. 26. Brunck. Vulgaris scriptura idem significare potest, si scribas littera maiori Δῖον: id quod Gaisfordus fecit. Patri enim poëtae si, ut Grammatici tradunt, nomen fuit Δίος, (unde enim constat oportere προπερισπᾶσθαι?) inde non minus recte deducitur Δῖος, quam e Χίος derivatur Χῖος. Δῖον γένος, ut Ἡράκλειον τέκνον, Λητώα κόρη, Τυνδάρειος παῖς, alia eiusdemmodi.

275. φιλέῃ δὲ ἐϋστέφανος Δημήτηρ. Plerique libri bene tollunt hiatum: dant enim φ. δέ σ' ἐϋστ. Δ.

279. εἴκελος ὀργήν. Perperam vulgo ἴκελος ὁρμήν. Iis quae in hunc locum observavit Ruhnkenius in Epist. Crit. I. addo, scribi debuisse ad metri integritatem εἴκελος. Prima in ἴκελος brevis est. In v. 280. insignem varietatem exhibet Stobaeus: κάματον νήποινον ἔδουσι. Eleganter quidem: sed quodnam participium initio seq. versus legisse censendus est? minus adpositum esset τρύχοντες. Brunck.

καί τ' ἐργαζόμενος, πολὺ φίλτερος ἀθανάτοισιν
ἔσσεαι ἠδὲ βροτοῖς. μάλα γὰρ στυγέουσιν ἀεργούς.
ἔργον δ' οὐδὲν ὄνειδος, ἀεργίη δέ τ' ὄνειδος.
εἰ δέ κεν ἐργάζῃ, τάχα σε ζηλώσει ἀεργὸς
πλουτεῦντα· πλούτῳ δ' ἀρετὴ καὶ κῦδος ὀπηδεῖ.
δαίμονι δ' οἷος ἔησθα. τὸ ἐργάζεσθαι ἄμεινον,
εἴ κεν ἀπ' ἀλλοτρίων κτεάνων ἀεσίφρονα θυμὸν
εἰς ἔργον τρέψας, μελετᾷς βίου, ὥς σε κελεύω.
αἰδὼς τοι πρὸς ἀνολβίην, θάρσος δὲ πρὸς ὄλβον.
χρήματα δ' οὐχ ἁρπακτά· θεόσδοτα πολλὸν ἀμείνω.
εἰ γάρ τις καὶ χερσὶ βίῃ-μέγαν ὄλβον ἕληται,
ἢ ὅγ' ἀπὸ γλώσσης ληΐσσεται, (οἷά τε πολλὰ
γίγνεται, εὖτ' ἂν δὴ κέρδος νόον ἐξαπατήσῃ
ἀνθρώπων, αἰδῶ δέ τ' ἀναιδείη κατοπάζῃ)
ῥεῖά τέ μιν μαυροῦσι θεοὶ, μινύθουσι δὲ οἶκοι
ἀνέρι τῷ· παῦρον δέ τ' ἐπὶ χρόνον ὄλβος ὀπηδεῖ.
Ἶσον δ' ὅς θ' ἱκέτην, ὅς τε ξεῖνον κακὸν ἔρξει·
ὅς τε κασιγνήτοιο ἑοῦ ἀνὰ δέμνια βαίνει,

V. 289. *οἷος*. Scribendum puto *ἶσος*. Haec adiectiva librarii saepius commutarunt. V. notam Bastii ad Gregor. Cor. p. 345. meamque ad Schol. Apollon. Rhod. p. 164. Eutecnius Metaphr. Theriac. Nicandri p. 325, 9. Schneid. *οἷον καὶ ὅμοιον ἰῷ*. Immo *ἶσον κ. ὅ. ἰῷ*. — *τὸ ἐργάζεσθαι ἄμεινον*. Praestat, ut opinor, *τῷ* (*quare*) *ἐργ. ἄμ*. Conf. v. 408.

291. *μελετᾷς βίου*. Infra v. 413. *ἔργου μελετῶν*. Perrara haec cum genitivo constructio, nec tamen mira, cum *μελετᾷν* proprie sit i. q. *ἐπιμελεῖσθαι*. Hesychius: *Μελετᾷ*. — *ἐπιμελεῖται*.

297. *κατοπάζῃ*. Simplex sic usurpat Homerus Il. VIII. 341.

298. *ῥεῖά τέ μιν μ. θ.* Al. *ῥεῖα δέ μιν μ. θ.* quod praeferam. Millies in apodosi *δὲ* ponitur.

301. *βαίνει*. Sic cod. Perperam in impressis *βαίνοι*. Brunck. Cum v. 305. sequatur *νεικείῃ*, malim hic optativum *βαίνοι* mutare in coniunctivum *βαίνῃ* et v. 300. refingere *ἔρξῃ*. Nec quenquam, opinor, offendet *ἀλιταίνεται* v. 303.: est enim haec forma coniunctivi epica.

κρυπταδίης εὐνῆς ἀλόχου, παρακαίρια ῥέζων·
ὅς τέ τευ ἀφραδίης ἀλιταίνεται ὀρφανὰ τέκνα·
ὅς τε γονῆα γέροντα κακῷ ἐπὶ γήραος οὐδῷ
νεικείῃ χαλεποῖσι καθαπτόμενος ἐπέεσσιν.
τῷ δή τοι Ζεὺς αὐτὸς ἀγαίεται, ἐς δὲ τελευτὴν
ἔργων ἀντ' ἀδίκων χαλεπὴν ἐπέθηκεν ἀμοιβήν.
ἀλλὰ σὺ τῶν μὲν πάμπαν ἔεργ' ἀεσίφρονα θυμόν.
καδδύναμιν δ' ἔρδειν ἱέρ' ἀθανάτοισι θεοῖσιν
ἁγνῶς καὶ καθαρῶς, ἐπὶ δ' ἀγλαὰ μηρία καίειν·
ἄλλοτε δὴ σπονδῇς θυέεσσί τε ἱλάσκεσθαι,
ἡμὲν ὅτ' εὐνάζῃ, καὶ ὅταν φάος ἱερὸν ἔλθῃ,
ὥς κέ τοι ἵλαον κραδίην καὶ θυμὸν ἔχωσιν·
ὄφρ' ἄλλων ὠνῇ κλῆρον, μὴ τὸν τεὸν ἄλλος.
Τὸν φιλέοντ' ἐπὶ δαῖτα καλεῖν, τὸν δ' ἐχθρὸν ἐᾶσαι·
τὸν δὲ μάλιστα καλεῖν, ὅς τις σέθεν ἐγγύθι ναίει.
εἰ γάρ τοι καὶ χρῆμ' ἐγκώμιον ἄλλο γένοιτο,
γείτονες ἄζωστοι ἔκιον, ζώσαντο δὲ πηοί.
πῆμα κακὸς γείτων, ὅσσον τ' ἀγαθὸς μέγ' ὄνειαρ·
ἔμμορέ τοι τιμῆς, ὅς τ' ἔμμορε γείτονος ἐσθλοῦ·
οὐδ' ἂν βοῦς ἀπόλοιτ', εἰ μὴ γείτων κακὸς εἴη.
εὖ μὲν μετρεῖσθαι παρὰ γείτονος, εὖ δ' ἀποδοῦναι
αὐτῷ τῷ μέτρῳ, καὶ λώϊον, αἴ κε δύνηαι,

311. Pro δὴ malim δέ. ἄλλοτε μὲν ἔρδειν ἱερὰ, ἄλλοτε δὲ κ. τ. λ.

317. ἐγκώμιον. Sic legendum esse ostendit Ruhnkenius in Epist. Crit. I. Nec magis γένηται ferendum erat, quum soloecum sit, et γένοιτο legatur apud Stephanum. Brunck. Idem soloecismus scilicet non offendit Brunckium nec supra v. 294. 295. (ubi ληΐσσεται est i. q. ληΐσσηται) neque infra v. 613. Cur igitur hîc factus est morosior? An quod sequuntur aoristi ἔκιον et ζώσαντο? Hi vero aoristi cum sententiam indicent generalem, particulam conditionalem coniunctivo modo non minus iungi patiuntur, quam si praesentia posita essent.

ὡς ἂν χρηΐζων καὶ ἐς ὕστερον ἄρκιον εὕρῃς.
μὴ κακὰ κερδαίνειν· κακὰ κέρδεα ἶσ' ἄτῃσιν.
δὼς ἀγαθὴ, ἅρπαξ δὲ κακὴ, θανάτοιο δότειρα.
ὃς μὲν γάρ κεν ἀνὴρ ἐθέλων, ὅγε, κᾆν μέγα δώῃ,
χαίρει τῷ δώρῳ, καὶ τέρπεται ὃν κατὰ θυμόν.
ὃς δέ κεν αὐτὸς ἕληται, ἀναιδείηφι πιθήσας,
καί τε σμικρὸν ἐὸν, τό γ' ἐπάχνωσεν φίλον ἦτορ.
εἰ γάρ κεν καὶ σμικρὸν ἐπὶ σμικρῷ καταθεῖο,
καὶ θαμὰ τοῦτ' ἔρδοις, τάχα κεν μέγα καὶ τὸ γένοιτο.
ὃς δ' ἐπ' ἐόντι φέρει, ὅδ' ἀλύξεται αἴθοπα λιμόν.
οὐδὲ τό γ' εἰν οἴκῳ κατακείμενον ἀνέρα κήδει.
οἴκοι βέλτερον εἶναι, ἐπεὶ βλαβερὸν τὸ θύρηφι.
ἐσθλὸν μὲν παρεόντος ἑλέσθαι· πῆμα δὲ θυμῷ
χρηΐζειν ἀπεόντος· ἅ σε φράζεσθαι ἄνωγα.
ἀρχομένου δὲ πίθου, καὶ λήγοντος κορέσασθαι·
μεσσόθι φείδεσθαι· δειλὴ δ' ἐνὶ πυθμένι φειδώ.
μισθὸς δ' ἀνδρὶ φίλῳ εἰρημένος ἄρκιος ἔστω.
καί τε κασιγνήτῳ γελάσας ἐπὶ μάρτυρα θέσθαι.
πίστεις δ' ἄρα ὁμῶς καὶ ἀπιστίαι ὤλεσαν ἄνδρας.

Μηδὲ γυνή σε νόον πυγοστόλος ἐξαπατάτω,
αἱμύλα κωτίλλουσα, τεὴν διφῶσα καλιήν.
ὃς δὲ γυναικὶ πέποιθε, πέποιθ' ὅγε φηλήτῃσι.

327. ὅγε κᾆν μέγα δώῃ. Sic bene scriptum in cod. ut Aldus etiam edidit. Nescio qui in recentiores editiones venerit ὅγε καὶ μέγα δοίη. Brunck. Al. minus recte δῴη: est enim coniunctivus. Ad ἐθέλων e sequentibus subaudi δῷ, ut recte Glossator. Ita passim verbum finitum e sequente oratione petendum, ut membri antecedentis sensus perficiatur.

330. τό γ' —. Sic in scripto etiam Stobaeo. Vulgo apud Hesiodum τό τ' —. Brunck.

345. φηλήτῃσι. Sic in Stobaei codice. Brunck.

Μουνογενὴς δὲ πάϊς σώζοι πατρώϊον οἶκον·
γηραιὸς δὲ θάνοις ἕτερον παῖδ' ἐγκαταλείπων
φερβέμεν· ὧς γὰρ πλοῦτος ἀέξεται ἐν μεγάροισι.
ῥεῖα δέ κεν πλεόνεσσι πόροι Ζεὺς ἄσπετον ὄλβον.
πλείων μὲν πλεόνων μελέτη, μείζων δ' ἐπιθήκη.
σοὶ δ' εἰ πλούτου θυμὸς ἐέλδεται ἐν φρεσὶ σῇσι,
ὧδ' ἔρδεν· ἔργον δέ τ' ἐπ' ἔργῳ ἐργάζεσθαι.
Πληϊάδων Ἀτλαγενέων ἐπιτελλομενάων,
ἄρχεσθ' ἀμητοῦ· ἀρότοιο δὲ, δυσομενάων·
αἳ δή τοι νύκτας τε καὶ ἤματα τεσσαράκοντα
κεκρύφαται· αὖτις δὲ περιπλομένου ἐνιαυτοῦ
φαίνονται, τὰ πρῶτα χαρασσομένοιο σιδήρου.
οὗτός τοι πεδίων πέλεται νόμος, οἵ τε θαλάσσης
ἐγγύθι ναιετάουσ', οἵ τ' ἄγκεα βησσήεντα,
πόντου κυμαίνοντος ἀπόπροθι, πίονα χῶρον
ναίουσιν. γυμνὸν σπείρειν, γυμνὸν δὲ βοωτεῖν,
γυμνὸν δ' ἀμάειν, εἴ χ' ὥρια πάντ' ἐθέλησθα
ἔργα κομίζεσθαι Δημήτερος· ὥς τοι ἕκαστα
ὥρι' ἀέξηται, μή πως τὰ μεταξὺ χατίζων
πτώσσῃς ἀλλοτρίους οἴκους, καὶ μηδὲν ἀνύσσῃς·
ὡς καὶ νῦν ἐπ' ἔμ' ἦλθες· ἐγὼ δέ τοι οὐκ ἐπιδώσω,
οὐδ' ἐπιμετρήσω. ἐργάζευ, νήπιε Πέρση,
ἔργα, τά τ' ἀνθρώποισι θεοὶ διετεκμήραντο,
μή ποτε σὺν παίδεσσι γυναικί τε θυμὸν ἀχεύων,
ζητεύῃς βίοτον κατὰ γείτονας, οἱ δ' ἀμελῶσιν.
δὶς μὲν γὰρ καὶ τρὶς τάχα τεύξεαι· ἢν δ' ἔτι λυπῇς,

354. δυσομενάων. Perperam vulgo σ geminatur. Vide Eustathium ad Ιλ. τ'. p. 1169. l. 57. Brunck.

359. ναιετάουσ' et mox ναίουσιν lectiones sunt a codice confirmatae. Brunck.

362. ἀμάειν. Praestat ἀμᾶσθαι, quod plurimi habent. Medio poëta etiam alibi utitur.

χρῆμα μὲν οὐ πρήξεις, σὺ δ' ἐτώσια πόλλ' ἀγορεύσεις·
ἀχρεῖος δ' ἔσται ἐπέων νομός. ἀλλά σ' ἄνωγα
φράζεσθαι χρειῶν τε λύσιν, λιμοῦ τ' ἀλεωρήν.
Οἶκον μὲν πρώτιστα, γυναῖκά τε, βοῦν τ' ἀροτῆρα,
κτητὴν, οὐ γαμετὴν, ἥ τις καὶ βουσὶν ἕποιτο.
χρήματα δ' εἰν οἴκῳ πάντ' ἄρμενα ποιήσασθαι,
μὴ σὺ μὲν αἰτῇς ἄλλον, ὁ δ' ἀρνῆται, σὺ δὲ τητᾷ,
ἡ δ' ὥρη παραμείβηται, μινύθῃ δέ τοι ἔργον.
μηδ' ἀναβάλλεσθαι ἔς τ' αὔριον, ἔς τ' ἔννηφιν.
οὐ γὰρ ἐτωσιοεργὸς ἀνὴρ πίμπλησι καλιὴν,
οὐδ' ἀναβαλλόμενος· μελέτη δέ τοι ἔργον ὀφέλλει.
αἰεὶ δ' ἀμβολιεργὸς ἀνὴρ ἄτῃσι παλαίει.
Ημος δὴ λήγει μένος ὀξέος ἠελίοιο
καύματος ἰδαλίμου, μετοπωρινὸν ὀμβρήσαντος
Ζηνὸς ἐρισθενέος, μετὰ δὲ τρέπεται βρότεος χρὼς
πολλὸν ἐλαφρότερος· (δὴ γὰρ τότε σείριος ἀστὴρ
βαιὸν ὑπὲρ κεφαλῆς κηριτρεφέων ἀνθρώπων
ἔρχεται ἠμάτιος, πλεῖον δέ τε νυκτὸς ἐπαυρεῖ·)
ἦμος ἀδηκτοτάτη πέλεται τμηθεῖσα σιδήρῳ
ὕλη, φύλλα δ' ἔραζε χέει, πτόρθοιό τε λήγει·
τῆμος ἄρ' ὑλοτομεῖν μεμνημένος ὥριον ἔργον.
ὅλμον μὲν τριπόδην τάμνειν, ὕπερον δὲ τρίπηχυν,
ἄξονά θ' ἑπταπόδην· μάλα γάρ νύ τοι ἄρμενον οὕτως·
εἰ δέ κεν ὀκταπόδην, ἀπὸ καὶ σφῦραν κε τάμοιο.
τρισπίθαμον δ' ἄψιν τάμνειν δεκαδώρῳ ἀμάξῃ.
πόλλ' ἐπὶ καμπύλα κᾶλα· φέρειν δὲ γύην, ὅταν εὕρῃς,

375. sq. γυναῖκά τε, βοῦν τ' ἀροτῆρα, κτητήν —. Ita saepius disparantur structurâ quae sensu coniunctissima sunt. Simillimâ ratione Homerus Il. XV. 344. τάφρῳ καὶ σκολόπεσσιν ἐνιπλήξαντες ὀρυκτῇ.

εἰς οἶκον, κατ' ὄρος διζήμενος, ἢ κατ' ἄρουραν,
πρίνινον· ὃς γὰρ βουσὶν ἀροῦν ὀχυρώτατός ἐστιν,
εὖτ' ἂν Ἀθηναίης δμωὸς ἐν ἐλύματι πήξας
γόμφοισιν πελάσας προσαρήρεται ἱστοβοῆϊ.
δοιὰ δὲ θέσθαι ἄροτρα, πονησάμενος κατὰ οἶκον,
αὐτόγυον καὶ πηκτόν· ἐπεὶ πολὺ λώϊον οὕτως.
εἴ χ' ἕτερόν γ' ἄξαις, ἕτερόν κ' ἐπὶ βουσὶ βάλοιο.
δάφνης δ' ἢ πτελέης ἀκιώτατοι ἱστοβοῆες.
δρυὸς ἔλυμα, γύην πρίνου, βόε δ' ἐνναετήρω
ἄρσενε κεκτῆσθαι, (τῶν γὰρ σθένος οὐκ ἀλαπαδνόν)
ἥβης μέτρον ἔχοντε, τὼ ἐργάζεσθαι ἀρίστω.
οὐκ ἂν τώ γ' ἐρίσαντες ἐν αὔλακι καμμὲν ἄροτρον

404. *ἑτερὸν κ' ἐπὶ βουσὶ βάλοιο.* Perperam vulgo *ἕτερόν γ' ἐπὶ* —. Particulam *κε* optativum verbum quod sequitur, requirit, ut supra 395. *ἀπὸ καὶ σφύραν κε τάμοιο.* Similiter peccatum fuerat v. 170. Ad leges constructionis particularum non satis adtendit Graevius. Brunck. *κ' ἐπὶ*, ut oportebat, multi libri haberet. *γ'* post prius *ἕτερον* fortasse natum est e digamma, quod in hoc verbo novisse poësin Hesiodeam docet bis positum *καυάξαις*, h. c. *καFFάξαις.*

405. sq. Iam dudum suspicatus eram, haec sic scribenda et interpungenda esse:

δάφνης δ' ἢ πτελέης ἀκιώτατοι ἱστοβοῆες,
δρυὸς ἔλυμα, γύης πρίνου. βόε — —

Nunc video, *γύης* a Gaisfordo et Lanzio ex aliquot libris enotatum esse. Igitur adiectivum *ἀκιώτατοι* referendum etiam ad *ἔλυμα* et *γύης*. *γύην πρίνινον* parari iam supra iusserat: hîc causa additur, cur talis parandus sit.

406. *δρυὸς ἔλυμα.* Versus *ἀκέφαλος*, quales apud vetustissimos poëtas reperiri plurimos observavi ad Theogn. 1057. Sic supra 156. *τρὶς ἔτεος*, quod perperam a librariis interpolatum fuerat, qui metro se consulere arbitrabantur scribendo *τρὶς τοῦ ἔτους*. Non itaque audiendus erat Orvillius, qui ad Charitonem p. 427. legendum statuit *δρυὸς εἴλυμα*. At certam vero ulceri medicinam fecit, *γύην πρίνου* legens pro *πρίνου δὲ γύην*. Brunck. De versibus *ἀκεφάλοις*, quos dicunt, monui ad Theogn. v. c., nec muto sententiam. Conf. de nostro loco Spitznerum de versu Graecor. her. p. 77.

ἄξειαν, τὸ δὲ ἔργον ἐτώσιον αὖθι λίποιεν.
τοῖς δ' ἅμα τεσσαρακονταετὴς αἰζηὸς ἕποιτο,
ἄρτον δειπνήσας τετράτρυφον, ὀκτάβλωμον,
ὅς κ' ἔργου μελετῶν ἰθείαν αὔλακ' ἐλαύνοι,
μηκέτι παπταίνων μεθ' ὁμήλικας, ἀλλ' ἐπὶ ἔργῳ
θυμὸν ἔχων· τοῦ δ' οὔ τι νεώτερος ἄλλος ἀμείνων
σπέρματα δάσσασθαι, καὶ ἐπισπορίην ἀλέασθαι.
κουρότερος γὰρ ἀνὴρ μεθ' ὁμήλικας ἐπτοίηται.
Φράζεσθαι δ', εὖτ' ἂν γεράνου φωνὴν ἐπακούσῃς
ὑψόθεν ἐκ νεφέων ἐνιαύσια κεκληγυίης,
ἥ τ' ἀρότοιό τε σῆμα φέρει, καὶ χείματος ὥρην
δεικνύει ὀμβρηροῦ· κραδίην δ' ἔδακ' ἀνδρὸς ἀβούτεω·
δὴ τότε χορτάζειν ἕλικας βόας ἔνδον ἐόντας.
ῥηΐδιον γὰρ ἔπος εἰπεῖν· Βόε δὸς καὶ ἄμαξαν.
ῥηΐδιον δ' ἀπανήνασθαι· Πάρα δ' ἔργα βόεσσι.
φησὶ δ' ἀνὴρ φρένας ἀφνειὸς πήξασθαι ἄμαξαν,
νήπιος· οὐδὲ τό γ' οἶδ', ἑκατὸν δέ τε δούραθ' ἀμάξης,
τῶν πρόσθεν μελέτην ἐχέμεν οἰκήϊα θέσθαι.
εὖτ' ἂν δὲ πρώτιστ' ἄροτος θνητοῖσι φανείη,
δὴ τότ' ἐφορμηθῆναι, ὁμῶς δμῶές τε καὶ αὐτὸς,
αὔην καὶ διερὴν ἀρόων, ἀρότοιο καθ' ὥρην,

413. *ἰθείαν.* Paratonosis, in quam inciderunt, quod alioqui tempus hexametro deesse videretur. Sed ultima syllaba huius accusativi nunquam producitur, ideoque scribendum, quod alii habent, *ἰθεῖαν.* Ceterum v. Spitzner. l. c. p. 135.

418. *εὖτ' ἂν γεράνου φωνὴν ἐπακούσῃς.* Sic concinne disposita sunt verba in codice. Vulgo *φωνὴν γεράνου.* Brunck.

428. *εὖτ' ἂν δὲ πρώτιστ'.* Sic cod. Perperam in impressis *δή.* Brunck. Pro *φανείη* scribendum *φανείῃ.* Nisi malis, quod in Homericis, ubi coniunctivo opus est, nuper ediderunt, *φανήῃ.*

πρωῒ μάλα σπεύδων, ἵνα τοι πλήθωσιν ἄρουραι.
ἔαρι πολεῖν· θέρεος δὲ νεωμένη οὔ σ' ἀπατήσει.
νειὸν δὲ σπείρειν ἔτι κουφίζουσαν ἄρουραν.
νειὸς ἀλεξιάρη, παίδων εὐκηλήτειρα.
εὔχεσθαι δὲ Διῒ χθονίῳ, Δημήτερί θ' ἁγνῇ,
ἐκτελέα βρίθειν Δημήτερος ἱερὸν ἀκτὴν,
ἀρχόμενος τὰ πρῶτ' ἀρότου, ὅταν ἄκρον ἐχέτλης
χειρὶ λαβὼν, ὅρπηκι βοῶν ἐπὶ νῶτον ἵκηαι,
ἔνδρυον ἑλκόντων μεσάβων. ὁ δὲ τυτθὸς ὄπισθεν
δμωὸς ἔχων μακέλην πόνον ὀρνίθεσσι τιθείη,
σπέρματα κακκρύπτων. εὐθημοσύνη γὰρ ἀρίστη
θνητοῖς ἀνθρώποις· κακοθημοσύνη δὲ κακίστη.
ὧδέ κεν ἁδροσύνῃ στάχυες νεύοιεν ἔραζε,
εἰ τέλος αὐτὸς ὄπισθεν Ὀλύμπιος ἐσθλὸν ὀπάζοι.
ἐκ δ' ἀγγέων ἐλάσειας ἀράχνια· καί σε ἔολπα
γηθήσειν, βιότου αἱρεύμενον ἔνδον ἐόντος.
εὐοχθέων δ' ἵξεαι πολιὸν ἔαρ, οὐδὲ πρὸς ἄλλους

432. *ἔαρι.* Sic scribendum. Coalescunt in unam duae vocales, pronunciandae tanquam si scriptum esset *ἦρι.* Perperam vulgo *εἴαρι.* Brunck.

438. *ὅρπηκι βοῶν ἐπὶ νῶτον ἵκηαι.* Observanda tmesis, *ἐφίκηαι νῶτον βοῶν ὅρπηκι.* Prava scriptura, pravaque distinctione obscuratur in libris hic locus. *ὅρπηκα* legi solet. *ἐφικνεῖσθαι*, *adtingere*, hic adhibitum ut *καθικνεῖσθαι*, quod *feriendi* significatione passim obvium. Brunck.

439. Fort. *ὁ δὲ τυτθὸν ὄπισθεν* —. Vulgatam scripturam non videtur pati articulus *ὁ*: tum enim potius exspectes *καὶ τυτθὸς ὄπισθεν.*

444. Versum hunc *ὀβελίζει* Ruhnkenius, iudicio, ut opinor, nimis severo. Non magis indigna Hesiodi erga Deos pietate sententia, boni quidquam spondere veriti, nisi divinus favor prosperum finem laboribus impertiat, quam quod legitur v. 612. et quando v. 604. magnum lucri proventum sperare iubet, *εἴ κ' ἄνεμοί γε κακὰς ἀπέχωσιν ἀήτας.* Brunck.

446. *βιότου αἱρεύμενον.* Vide Ruhnkenium in Epist. Crit. I. Brunck.

αὐγάσεαι· σὲο δ' ἄλλος ἀνὴρ κεχρημένος ἔσται.
εἰ δέ κεν ἠελίοιο τροπαῖς ἀρόῃς χθόνα δῖαν,
ἥμενος ἀμήσεις, ὀλίγον περὶ χειρὸς ἐέργων,
ἀντία δεσμεύων κεκονιμένος, οὐ μάλα χαίρων·
οἴσεις δ' ἐν φορμῷ· παῦροι δέ σε θηήσονται.
ἄλλοτε δ' ἀλλοῖος Ζηνὸς νόος αἰγιόχοιο·
ἀργαλέος δ' ἄνδρεσσι κατὰ θνητοῖσι νοῆσαι.
εἰ δέ κεν ὄψ' ἀρόσῃς, τόδε κέν τοι φάρμακον εἴη.
ἦμος κόκκυξ κοκκύζει δρυὸς ἐν πετάλοισι
τὸ πρῶτον, τέρπει τε βροτοὺς ἐπ' ἀπείρονα γαῖαν,
τῆμος Ζεὺς ὕοι τρίτῳ ἤματι, μηδ' ἀπολήγοι,
μήτ' ἂρ ὑπερβάλλων βοὸς ὁπλὴν, μήτ' ἀπολείπων·
οὕτω κ' ὀψαρότης πρωτηρότῃ ἰσοφαρίζοι.
ἐν θυμῷ δ' εὖ πάντα φυλάσσεο· μηδέ σε λήθοι
μήτ' ἔαρ γιγνόμενον πολιὸν, μήθ' ὥριος ὄμβρος.
Πὰρ δ' ἴθι χάλκειον θῶκον, καὶ ἐπαλέα λέσχην,
ὥρῃ χειμερίῃ, ὁπότε κρύος ἀνέρας ἔργον
ἰσχάνει· ἔνθα κ' ἄοκνος ἀνὴρ μέγα οἶκον ὀφέλλοι·
μή σε κακοῦ χειμῶνος ἀμηχανίη καταμάρψῃ
σὺν πενίῃ, λεπτῇ δὲ παχὺν πόδα χειρὶ πιέζῃς.

455. ἀρόσῃς. Sic cod. et Aldina editio. In Graevii recensione, ἀρόσεις. Brunck.

460. ἰσοφαρίζοι. Optativum requirit recta scribendi ratio. In cod. verbum est modi subiunctivi: in impressis, indicativi. Ad eundem prorsus modum res se habet v. 465. ubi ὀφέλλοι reposui. Brunck.

464. sq. ἔργον ἰσχάνει. Mirus pleonasmus: nam vix dicas, quid inter se differant εἴργειν et ἰσχάνειν. Rursus desideratur genitivus rei, quam ne faciant homines frigus impedit. Quomodo mihi olim sola utenti Ethica Poësi ad Ἔργα Hesiodi legenda visum est corrigendum esse, eodem modo dudum correxerat Guietus, ἔργων ἰσχάνει: idque in libris a se (etiam a Lanzio) repertum nuper edidit Gaisfordus.

467. πιέζῃς. Sic bene cod. Pendet hoc verbum ab eadem particula μὴ, qua verbum itidem subiunctivum καταμάρψῃ. Brunck.

πολλὰ δ' ἀεργὸς ἀνὴρ κενεὴν ἐπὶ ἐλπίδα μίμνων,
χρηΐζων βιότοιο, κακὰ προσελέξατο θυμῷ.
ἐλπὶς δ' οὐκ ἀγαθὴ κεχρημένον ἄνδρα κομίζει,
ἥμενον ἐν λέσχῃ, τῷ μὴ βίος ἄρκιος εἴη.
δείκνυε δὲ δμώεσσι, θέρευς ἔτι μέσσου ἐόντος·
Οὐκ αἰεὶ θέρος ἐσσεῖται, ποιεῖσθε καλιάς.
μῆνα δὲ Ληναιῶνα, κάκ' ἤματα, βούδορα πάντα·
τοῦτον ἀλεύασθαι, καὶ πηγάδας· αἵ τ' ἐπὶ γαῖαν,
πνεύσαντος Βορέαο, δυσηλεγέες τελέθουσιν,
ὅς τε διὰ Θρήκης ἱπποτρόφου εὐρέϊ πόντῳ
ἐμπνεύσας ὤρινε· μέμυκε δὲ γαῖα καὶ ὕλη·
πολλὰς δὲ δρῦς ὑψικόμους, ἐλάτας τε παχείας,
οὔρεος ἐν βήσσῃς πιλνᾷ χθονὶ πουλυβοτείρῃ
ἐμπίπτων, καὶ πᾶσα βοᾷ τότε νήριτος ὕλη.
θῆρες δὲ φρίσσουσ', οὐρὰς δ' ὑπὸ μέζε' ἔθεντο,
τῶν καὶ λάχνῃ δέρμα κατάσκιον· ἀλλά νυ καὶ τῶν
ψυχρὸς ἐὼν διάησι, δασυστέρνων περ ἐόντων.
καί τε διὰ ῥινοῦ βοὸς ἔρχεται, οὐδέ μιν ἴσχει.
καί τε δι' αἶγα ἄησι τανύτριχα· πώεα δ' οὔ τι,
οὕνεκ' ἐπηεταναὶ τρίχες αὐτῶν, οὐ διάησιν
ἲς ἀνέμου Βορέου. τροχαλὸν δὲ γέροντα τίθησι.
καὶ διὰ παρθενικῆς ἁπαλόχροος οὐ διάησιν,

477. sq. εὐρέϊ πόντῳ ἐμπνεύσας ὤρινε. Ita saepius Graeci, cum verbum finitum participiumque diversos casus regunt, casum adaptant, non, quod exspectes, verbo, sed participio. Conf. Porson. ad Euripid. Med. 734. Ad ὤρινε non opus subaudiri αὐτόν. Attractio haec est, cuius rationem parum intelligunt, qui talibus locis ex Ellipsium doctrina lucem petendam arbitrantur.

486. Hiatus quos offendit, versum fortasse non male sic refingent:

καί τε δι' αἰγὸς ἄησι τανύτριχος· οὔτι δὲ πώεα —

Alia ratione chasmodiam tollit Gerhardius Lectt. Apollon. p. 178.

ἥ τε δόμων ἔντοσθε φίλῃ παρὰ μητέρι μίμνει,
οὔπω ἔργ' εἰδυῖα πολυχρύσου Ἀφροδίτης·
εὖτε λοεσσαμένη τέρενα χρόα, καὶ λίπ' ἐλαίῳ
χρισαμένη, νυχίη καταλέξεται ἔνδοθεν οἴκου
ἤματι χειμερίῳ, ὅτ' ἀνόστεος ὃν πόδα τένδει
ἔν τ' ἀπύρῳ οἴκῳ καὶ ἐν ἤθεσι λευγαλέοισιν.
οὐ γάρ οἱ ἠέλιος δείκνυ νομὸν ὁρμηθῆναι·
ἀλλ' ἐπὶ κυανέων ἀνδρῶν δῆμόν τε πόλιν τε
στρωφᾶται, βράδιον δὲ Πανελλήνεσσι φαείνει.
καὶ τότε δὴ κεραοὶ καὶ νήκεροι ὑλήκοιται
λυγρὸν μαλκιόωντες ἀνὰ δρία βησσήεντα
φεύγουσιν· καὶ πᾶσιν ἐνὶ φρεσὶ τοῦτο μέμηλεν,
οἳ σκέπα μαιόμενοι πυκινοὺς κευθμῶνας ἔχουσι,
καὶ γλάφυ πετρῆεν· τότε δὴ τρίποδι βροτῷ ἶσοι,
οὗ τ' ἐπὶ νῶτα ἔαγε, κάρη δ' εἰς οὖδας ὁρᾶται,
τῷ ἴκελοι φοιτῶσιν ἀλευόμενοι νίφα λευκήν.
καὶ τότε ἕσσασθαι ἔρυμα χροὸς, ὥς σε κελεύω,
χλαῖναν μὲν μαλακὴν, καὶ τερμιόεντα χιτῶνα.
στήμονι δ' ἐν παύρῳ πολλὴν κρόκα μηρύσασθαι.

493. Al. bene *ἔνδοθι οἴκου*.

495. *καὶ ἐν ἤθεσι.* Aliquot libri a Lanzio collati itemque Parisinus apud Gaisfordum omittunt praepositionem: quod probo. Conf. not. ad v. 205. In talibus membrum posterius recte caret praepositione, quae ex priore est *ἐννοηματικῶς* repetenda. Scilicet *τε* non referendum ad nomen quod sequitur, sed ad praepositionem quae antecedit: id quod fugit Brunckium supra ad Simonid. II. 43.

500. *λυγρὸν μαλκιόωντες.* Vide Valckenarii Animadv. ad Ammonium p. 39. *δρία* emendate scriptum est in codice. Brunck.

502. Sententiae forte magis esset congruum, si legeretur:
οἳ σκέπα μαιόμενοι πυκινοὺς κευθμῶνας ἕλωσι.
Fugiunt ferae omnes, idque unice curant, quo, tecta inquirentes, densas latebras occupent. Brunck.

504. *οὗ τ' ἐπὶ νῶτα ἔαγε.* Hiatum ut tollat Gerhardius, corrigit *οὗ τ' ἐπὶ νῶτον ἔαγε* Lectt. Apollon. p. 178.

τὴν περιέσσασθαι, ἵνα τοι τρίχες ἀτρεμέωσι,
μηδ' ὀρθαὶ φρίσσωσιν, ἀειρόμεναι κατὰ σῶμα.
ἀμφὶ δὲ ποσσὶ πέδιλα βοὸς ἶφι κταμένοιο
ἄρμενα δήσασθαι, πίλοις ἔντοσθε πυκάσσας.
πρωτογόνων δ' ἐρίφων, ὁπόταν κρύος ὥριον ἔλθῃ,
δέρματα συῤῥάπτειν νεύρῳ βοὸς, ὄφῤ' ἐπὶ ὤμῳ
ὑετοῦ ἀμφιβάλῃ ἀλεήν. κεφαλῆφι δ' ὕπερθεν
πῖλον ἔχειν ἀσκητὸν, ἵν' οὔατα μὴ καταδεύῃ.
ψυχρὴ γάρ τ' ἠὼς πέλεται, Βορέαο πεσόντος.
τὸν φθάμενος, ἔργον τελέσας, οἴκονδε νέεσθαι,
μή ποτέ σ' οὐρανόθεν σκοτόεν νέφος ἀμφικαλύψῃ,
χρῶτά τε μυδαλέον θείῃ, κατά θ' εἵματα δεύσῃ·
ἀλλ' ὑπαλεύασθαι· μεὶς γὰρ χαλεπώτατος οὗτος
χειμέριος, χαλεπὸς προβάτοις, χαλεπὸς δ' ἀνθρώποις.
τῆμος θὤμισυ βουσὶν, ἐπ' ἀνέρι δὲ πλέον εἴη
ἁρμαλιῆς· μακραὶ γὰρ ἐπίῤῥοθοι εὐφρόναι εἰσί.
Εὖτ' ἂν δ' ἑξήκοντα μετὰ τροπὰς ἠελίοιο
χειμέρι' ἐκτελέσῃ Ζεὺς ἤματα, δή ῥα τότ' ἀστὴρ
Ἀρκτοῦρος προλιπὼν ἱερὸν ῥόον Ὠκεανοῖο
πρῶτον παμφαίνων ἐπιτέλλεται ἀκροκνέφαιος.
τόνδε μετ' ὀρθρογόη Πανδιονὶς ὦρτο χελιδὼν

512. πυκάσσας. Sic scribendum: non πυκάσας, media brevi. Brunck.

515. κεφαλῆφι. Gloss. κεφαλῆς. Adde quod ὕπερθεν genitivo iungitur. V. infra v. 689. Scribe igitur κεφαλῆφι. Pusilla haec res editores etiam accuratissimos passim fefellit. In Wolfiana editione Iliadis X. 458. legas τοῦ δ' ἀπὸ μὲν κτιδέην κυνέην κεφαλῆφιν ἕλοντο. Sed in maiore editione recte editum κεφαλῆφιν.

520. θείῃ. Immo θείη, quod alii habent.

523. Concinnam cod. R. lectionem repraesentavi. Vulgo legitur:

τῆμος θὤμισυ βουσ', ἐπὶ δ' ἀνέρι καὶ πλέον εἴη.

Brunck.

529. τόνδε. Immo τὸν δὲ —.

ἐς φάος ἀνθρώποις, ἔαρος νέον ἱσταμένοιο.
τὴν φθάμενος, οἴνας περιταμνέμεν· ὣς γὰρ ἄμεινον.
ἀλλ᾿ ὁπότ᾿ ἂν φερέοικος ἀπὸ χθονὸς ἂν φυτὰ βαίνῃ
Πληϊάδας φεύγων, τότε δὴ σκάφος οὐκ ἔτι οἰνέων·
ἀλλ᾿ ἅρπας τε χαρασσέμεναι, καὶ δμῶας ἐγείρειν.
φεύγειν δὲ σκιεροὺς θώκους, καὶ ἐπ᾿ ἠῶ κοῖτον,
ὥρῃ ἐν ἀμητοῦ, ὅτε τ᾿ ἠέλιος χρόα κάρφει·
τημοῦτος σπεύδειν, καὶ οἴκαδε καρπὸν ἀγείρειν,
ὄρθρου ἀνιστάμενος, ἵνα τοι βίος ἄρκιος εἴη.
ἠὼς γάρ τ᾿ ἔργοιο τρίτην ἀπομείρεται αἶσαν·
ἠώς τοι προφέρει μὲν ὁδοῦ, προφέρει δὲ καὶ ἔργου·
ἠώς, ἥ τε φανεῖσα πολέας ἐπέβησε κελεύθου
ἀνθρώπους, πολλοῖσι δ᾿ ἐπὶ ζυγὰ βουσὶ τίθησιν.
Ἦμος δὲ σκόλυμός τ᾿ ἀνθεῖ, καὶ ἠχέτα τέττιξ
δενδρέῳ ἐφεζόμενος λιγυρὴν καταχεύετ᾿ ἀοιδὴν

532. *ἂν φυτά.* V. Heinrichii Epimetrum ad Twesteni Commentat. Hesiod. p. 72.

535. *ἠῶ.* V. Gerhard. Lectt. Apollon. p. 144. sq.

536. *κάρφει.* Sic cod. In impressis *κάρφῃ.* Brunck.

538. *ἵνα — εἴη.* et infra v. 577. *ὄφρα — εἴη.* In talibus locis (qualem iam supra p. 172. tetigi) animus dudum huc inclinavit ut suspicarer scribendum esse *εἴῃ*, *ὑποτακτικῶς.* Homerus Il. IX. 244. sq.:

ταῦτ᾿ αἰνῶς δείδοικα κατὰ φρένα, μή οἱ ἀπειλὰς
ἐκτελέσωσι θεοί, ἡμῖν δὲ δὴ αἴσιμον εἴη —

Mira constructio, quae videtur Wolfium movisse, ut in maiore editione post *θεοί* poni iuberet, non commatis signum, sed coli. Non displicet: conf. Hesiod. infra v. 578. Sed quid si hîc etiam scribamus *εἴῃ*? Odyss. XVII. 586.:

οὐκ ἄφρων ὁ ξεῖνος ὀΐεται, ὥσπερ ἂν εἴῃ.

Nonne refingendum *ὥσπερ ἂν εἴη*? Dorvillius quidem ad Chariton. p. 191. (515.) Manethonis stylo talia convenire scribit: sed analogia, opinor, non impedit, quo minus etiam classicae Graecitatis propria fuisse dicamus.

πυκνὸν ὑπὸ πτερύγων, θέρεος καματώδεος ὥρῃ,
τῆμος πιόταταί τ' αἶγες, καὶ οἶνος ἄριστος,
μαχλόταται δὲ γυναῖκες, ἀφαυρότατοι δέ τε ἄνδρες
εἰσὶν, ἐπεὶ κεφαλὴν καὶ γούνατα Σείριος ἄζει,
αὐαλέος δέ τε χρὼς ὑπὸ καύματος. ἀλλὰ τότ' ἤδη
εἴη πετραίη τε σκιὴ, καὶ Βίβλινος οἶνος,
μᾶζά τ' ἀμολγαίη, γάλα τ' αἰγῶν σβεννυμενάων,
καὶ βοὸς ὑλοφάγοιο κρέας μήπω τετοκυίης,
πρωτογόνων τ' ἐρίφων· ἐπὶ δ' αἴθοπα πινέμεν οἶνον,
ἐν σκιῇ ἑζόμενον, κεκορημένον ἦτορ ἐδωδῆς,
ἀντίον ἀκραέος Ζεφύρου τρέψαντα πρόσωπον,
κρήνης τ' ἀενάου καὶ ἀποῤῥύτου, ἥ τ' ἀθόλωτος.
τρὶς δ' ὕδατος προχέειν, τὸ δὲ τέτρατον ἱέμεν οἴνου.
δμωσὶ δ' ἐποτρύνειν Δημήτερος ἱερὸν ἀκτὴν
δινέμεν, εὖτ' ἂν πρῶτα φανῇ σθένος Ὠρίωνος,
χώρῳ ἐν εὐαέϊ, καὶ ἐϋτροχάλῳ ἐν ἀλωῇ.
μέτρῳ δ' εὖ κομίσασθαι ἐν ἄγγεσιν. αὐτὰρ ἐπὴν δὴ
πάντα βίον κατάθηαι ἐπάρμενον ἔνδοθεν οἴκου,

550. *Βίβλινος*. Sic scribi debuit. Perperam in libris, qui frequens error est, *βύβλινος*. Theocritus Idyll. XIV. 15. *ἀνῷξα δὲ Βίβλινον αὐτοῖς*. BRUNCK. An legendum: *εἴη πέτρη τε σκιερὴ* —.

555. *ἀκραέος*. Pronuntia *τρισυλλάβως*. v. not. ad v. 560.

557. *τρὶς δ' ὕδατος*. Lanzius: „δ' abest ab omnibus Codd. et ab omnibus editionibus ante Graevium." Confer supra v. 156.

560. *εὐαέϊ*. Metri causa scribo *εὐαεῖ*. Hom. Il. ε, 865. *ἀνέμοιο δυσαέος*. ψ, 200. Odyss. μ, 289. *Ζεφύροιο δυσαέος*. Od. ε, 295. *Ζέφυρός τε δυσαής*. ν, 99. *αἵτ' ἀνέμων σκεπόωσι δυσαήων*. Soph. Philoct. 828. *εὐαὴς ἡμῖν ἔλθοις*, coll. antistr. et Drac. Straton. de metr. p. 59, 26. et 43. sq. FRIEDEMANN. de med. syll. pentam. gr. p. 364. Add. Homer. Od. II. 421. *ἀκραῆ Ζέφυρον*. XIV. 253. et 299. *ἀνέμῳ ἀκραέϊ*.

562. *ἔνδοθεν*. Codex Galeanus *ἔνδοθι*, quod genui-

θῆτά τ' ἄοικον ποιεῖσθαι, καὶ ἄτεκνον ἔριθον
δίζεσθαι κέλομαι· χαλεπὴ δ' ὑπόπορτις ἔριθος.
καὶ κύνα καρχαρόδοντα κομεῖν· μὴ φείδεο σίτου·
μή ποτέ σ' ἡμερόκοιτος ἀνὴρ ἀπὸ χρήμαθ' ἕληται.
χόρτον δ' ἐσκομίσαι καὶ συρφετὸν, ὄφρα τοι εἴη
βουσὶ καὶ ἡμιόνοισιν ἐπηετανόν. αὐτὰρ ἔπειτα
δμῶας ἀναψῦξαι φίλα γούνατα, καὶ βόε λῦσαι.
Εὖτ' ἂν δ' Ὠρίων καὶ Σείριος ἐς μέσον ἔλθῃ
οὐρανὸν, Ἀρκτοῦρον δ' ἐσίδῃ ῥοδοδάκτυλος Ἠὼς,
ὦ Πέρση, τότε πάντας ἀπόδρεπε οἴκαδε βότρυς.
δεῖξαι δ' ἠελίῳ δέκα τ' ἤματα καὶ δέκα νύκτας·
πέντε δὲ συσκιάσαι, ἕκτῳ δ' εἰς ἄγγε' ἀφύσσαι
δῶρα Διωνύσου πολυγήθεος. αὐτὰρ ἐπὴν δὴ
Πληϊάδες θ', Ὑάδες τε, τό τε σθένος Ὠρίωνος
δύνωσι, τότ' ἔπειτ' ἀρότου μεμνημένος εἶναι
ὡραίου· πλειὼν δὲ κατὰ χθονὸς ἄρμενος εἴη.
Εἰ δέ σε ναυτιλίης δυσπεμφέλου ἵμερος αἱρεῖ,
εὖτ' ἂν Πληϊάδες, σθένος ὄβριμον Ὠρίωνος
φεύγουσαι, πίπτωσιν ἐς ἠεροειδέα πόντον,
δὴ τότε παντοίων ἀνέμων θύουσιν ἀῆται·
καὶ τότε μηκέτι νῆας ἔχειν ἐνὶ οἴνοπι πόντῳ,

num puto, sequente *οἶκον*. Sic etiam supra v. 493. et infra v. 678. V. not. ad v. 563.

563. *θῆτά τ' ἄοικον*. Copulam in impressis omissam e codice addidi. Peius Aldus *θῆτ' ἄοικον*. Brunck. Lanzius: „*Θῆτα ἄοικον* nullus codex, quod sciam, nulla editio habet ante Graevium.“ Solam igitur Graevianam aut unam de sequacibus videtur evolvisse Gerhardius Lectt. Apollon. p. 176.

575. *πολυγήθεος*. Melius alii *πολυγηθέος*.

579. *αἱρεῖ*. Sic bene cod. In impressis *αἱρῇ*. Brunck. Lanzius: „*αἱρῇ* non reperi nisi in Vindobonen. 2. neque Glossator habet, neque MSS. Florent. habent tamen editiones aliquae. Certissima lectio est *αἱρεῖ*.“ Post hunc versum subaudi: *accipe haec praecepta*.

γῆν δ' ἐργάζεσθαι μεμνημένος, ὥς σε κελεύω.
νῆα δ' ἐπ' ἠπείρου ἐρύσαι, πυκάσαι τε λίθοισι
πάντοθεν, ὄφρ' ἴσχωσ' ἀνέμων μένος ὑγρὸν ἀέντων,
χείμαρον ἐξερύσας, ἵνα μὴ πύθῃ Διὸς ὄμβρος.
ὅπλα δ' ἐπάρμενα πάντα τεῷ ἐνικάτθεο οἴκῳ,
εὐκόσμως στολίσας νηὸς πτερὰ ποντοπόροιο·
πηδάλιον δ' εὐεργὲς ὑπὲρ καπνοῦ κρεμάσασθαι.
αὐτὸς δ' ὡραῖον μίμνειν πλόον, εἰσόκεν ἔλθῃ·
καὶ τότε νῆα θοὴν ἅλαδ' ἑλκέμεν, ἐν δέ τε φόρτον
ἄρμενον ἐντύνασθαι, ἵν' οἴκαδε κέρδος ἄρηαι·
ὥσπερ ἐμός τε πατὴρ καὶ σὸς, μέγα νήπιε Πέρση,
πλωΐζεσκεν νηυσὶ, βίου κεχρημένος ἐσθλοῦ·
ὅς ποτε καὶ τῇδ' ἦλθε, πολὺν διὰ πόντον ἀνύσσας,

588. Cod. τεῷ ἐνὶ κάτθεο, male divisis vocibus, quae coniungendae erant. Brunck. Al. τεῷ ἐγκάτθεο οἴκῳ, etiam Cod. Gothan., commemorante Iacobsio ad Anthol. Palat. p. 284.

593. Hic quoque corruptus est versus seu fastidio seu ignorantia hiatus. Legendum haud dubie: ἄρμενον ἐντύνασθ', ἵνα οἴκαδε κ. ἄ. Elisio est αι diphthongi ex genere illo, quod nonnisi quatuor locis apud Homerum observasse se ait Godofr. Hermannus ad Hymn. in Merc. 133, ex Iliade omnibus. Sed hic numerus augeri poscit. Il. XXII. 417. hoc positu est ἱκέσθ'. Et VII, 353 sic elisam diphthongum sciens induxit Aristarchus, cum scribebat ἐκτελέεσθ', testimonio Scholii Veneti. Od. XVII, 196 σκηρίπτεσθ'. X, 385 λύσασθ', rursus Aristarchi, ex fide Schol. Harleiani. Scut. Hercul. 218. φράσσασθ'. Quanquam hoc nobis exemplum ereptum ivit Hermannus, ad Lithica 442, eo quod emendaret φράσσασθαι, nimirum ut ἐπεὶ οὐ contraherentur. Verum hic error est putantis, eas syllabas ubique contrahi oportere: quod minime verum est. Vide Iliad. VII, 196. Od. I, 297. XVII, 451. XVIII, 355. Postremo nunc aliud accedat Hesiodium istius elisionis exemplum in Ergis, sed sordibus corruptelae occultatum usque adhuc, v. 800, ἐν δὲ τετάρτῃ μηνὸς ἄγεσθ' εἰς οἶκον ἄκοιτιν. Sic verissime Trincavelliana ex MSS. Venetis, ad quos illa tota facta est. Heinrich. Epim. ad Tweseni Comment. Hesiod. p. 71. sq.

595. Cod. Gal. bene πλωΐζεσκ' ἐν. nisi malis πλ. ἐνί.

Κύμην Αἰολίδα προλιπὼν, ἐν νηῒ μελαίνῃ·
νάσσατο δ' ἄγχ' Ελικῶνος ὀϊζυρῇ ἐνὶ κώμῃ,
Ἄσκρῃ, χεῖμα κακῇ, θέρει ἀργαλέῃ, οὐδέ ποτ' ἐσθλῇ.
Τύνη δ', ὦ Πέρση, ἔργων μεμνημένος εἶναι
ὡραίων πάντων, περὶ ναυτιλίης δὲ μάλιστα.
νῆ' ὀλίγην αἰνεῖν, μεγάλῃ δ' ἐνὶ φορτία θέσθαι·
μείζων μὲν φόρτος, μεῖζον δ' ἐπὶ κέρδεϊ κέρδος
ἔσσεται, εἴ κ' ἄνεμοί γε κακὰς ἀπέχωσιν ἀήτας.
εὖτ' ἂν ἐπ' ἐμπορίην τρέψῃς ἀεσίφρονα θυμὸν,
βούληαι δὲ χρέα τε φυγεῖν καὶ ἀτερπέα λιμὸν,
δείξω δή τοι μέτρα πολυφλοίσβοιο θαλάσσης.
Ηματα πεντήκοντα μετὰ τροπὰς ἠελίοιο,
ἐς τέλος ἐλθόντος θέρεος, καματώδεος ὥρης,
ὡραῖος πέλεται θνητοῖς πλόος· οὔτε κε νῆα
καυάξαις, οὔτ' ἄνδρας ἀποφθίσειε θάλασσα,
εἰ μὴ δὴ πρόφρων γε Ποσειδάων ἐνοσίχθων,
ἢ Ζεὺς ἀθανάτων βασιλεὺς ἐθέλῃσιν ὀλέσσαι.
ἐν τοῖς γὰρ τέλος ἐστὶν ὁμῶς ἀγαθῶν τε κακῶν τε.
τῆμος δ' εὐκρινέες τ' αὖραι, καὶ πόντος ἀπήμων,
εὔκηλος· τότε νῆα θοὴν, ἀνέμοισι πιθήσας,
ἑλκέμεν ἐς πόντον, φόρτον δ' εὖ πάντα τίθεσθαι.
σπεύδειν δ' ὅττι τάχιστα πάλιν οἶκόνδε νέεσθαι·
μηδὲ μένειν οἶνόν τε νέον, καὶ ὀπωρινὸν ὄμβρον,
καὶ χειμῶν' ἐπιόντα, Νότοιό τε δεινὰς ἀήτας,
ὅς τ' ὤρινε θάλασσαν, ὁμαρτήσας Διὸς ὄμβρῳ
πολλῷ ὀπωρινῷ· χαλεπὸν δέ τε πόντον ἔθηκεν.
ἄλλος δ' εἰαρινὸς πέλεται πλόος ἀνθρώποισιν.
ἦμος δὴ τὸ πρῶτον, ὅσον τ' ἐπιβᾶσα κορώνη

605. Huius et seq. versus lectionem repraesentavi fideliter, quam exhibet Reg. cod. vulgata longe concinniorem. Brunck.

ἴχνος ἐποίησεν, τόσσον πέταλ' ἀνδρὶ φανείη
ἐν κράδῃ ἀκροτάτῃ, τότε δ' ἄμβατός ἐστι θάλασσα.
εἰαρινὸς δ' οὗτος πέλεται πλόος. οὔ μιν ἔγωγε
αἴνημ'· οὐ γὰρ ἐμῷ θυμῷ κεχαρισμένος ἐστὶν,
ἁρπακτός. χαλεπῶς κε φύγοις κακόν. ἀλλά νυ καὶ τὸν
ἄνθρωποι ῥέζουσιν ἀϊδρείῃσι νόοιο.
χρήματα γὰρ ψυχὴ πέλεται δειλοῖσι βροτοῖσι.
δεινὸν δ' ἐστὶ θανεῖν μετὰ κύμασι. ἀλλά σ' ἄνωγα
φράζεσθαι τάδε πάντα μετὰ φρεσὶν, ὅσσ' ἀγορεύω.
μηδ' ἐνὶ νηυσὶν ἅπαντα βίον κοίλῃσι τίθεσθαι·
ἀλλὰ πλέω λείπειν, τὰ δὲ μείονα φορτίζεσθαι.
δεινὸν γὰρ πόντου μετὰ κύμασι πήματι κύρσαι.
δεινόν τ', εἴ κ' ἐφ' ἅμαξαν ὑπέρβιον ἄχθος ἀείρας,
ἄξονα καυάξαις, τὰ δὲ φορτί' ἀμαυρωθείη.
μέτρα φυλάσσεσθαι. καιρὸς δ' ἐπὶ πᾶσιν ἄριστος.
Ὡραῖος δὲ γυναῖκα τεὸν ποτὶ οἶκον ἄγεσθαι,
μήτε τριηκόντων ἐτέων μάλα πόλλ' ἀπολείπων,
μήτ' ἐπιθεὶς μάλα πολλά· γάμος δέ τοι ὥριος οὗτος.
ἡ δὲ γυνὴ τέτορ' ἡβώῃ, πέμπτῳ δὲ γαμοῖτο.
παρθενικὴν δὲ γαμεῖν, ὥς κ' ἤθεα κεδνὰ διδάξῃς·
τὴν δὲ μάλιστα γαμεῖν, ἥτις σέθεν ἐγγύθι ναίει,

625. φανείη. Al. φανείῃ, quod praestat.

629. ἀλλά νυ καὶ τόν. Sic cod. Scilicet πλόον. In impressis καὶ τά. Brunck.

636. πήματι κύρσαι. Sic cod. et Aldina editio. In Graevii recensione πήμασι. Teretes aures offendit ingrata eiusdem soni repetitio: μετὰ κύμασι πήμασι κύρσαι. Brunck.

643. ἡβώῃ. Gaisfordus ἡβῴοι. Voluit ἡβώοι, quod mihi quoque probatur.

644. Legendum certissima emendatione: ἵνα ἤθεα κ. δ., quomodo affertur hic versus ab Aristotele, Oeconom. p. 278. G. ed. Lugd. Heinrich. Epimetr. ad Twesteni Commentat. Hesiod. p. 71. Eodem modo edidit Gaisfordus, praeter Aristotelem secutus Aristidem.

πάντα μάλ' ἀμφὶς ἰδὼν, μὴ γείτοσι χάρματα γήμῃς.
οὐ μὲν γάρ τι γυναικὸς ἀνὴρ ληΐζετ' ἄμεινον
τῆς ἀγαθῆς· τῆς δ' αὖτε κακῆς οὐ ῥίγιον ἄλλο,
δειπνολόχου, ἥ τ' ἄνδρα καὶ ἴφθιμόν περ ἐόντα
εὕει ἄτερ δαλοῦ, καὶ ἐν ὠμῷ γήραϊ θῆκεν.
Εὖ δ' ὄπιν ἀθανάτων μακάρων πεφυλαγμένος εἶναι.
μηδὲ κασιγνήτῳ ἶσον ποιεῖσθαι ἑταῖρον·
εἰ δέ κε ποιήσῃς, μή μιν πρότερος κακὸν ἔρξῃς.
μηδὲ ψεύδεσθαι γλώσσης χάριν. εἰ δέ κεν ἄρχῃ,
ἤ τι ἔπος εἰπὼν ἀποθύμιον, ἠὲ καὶ ἔρξας,
δὶς τόσα τίνυσθαι μεμνημένος· εἰ δέ κεν αὖθις
ἡγῆτ' ἐς φιλότητα, δίκην δ' ἐθέλῃσι παρασχεῖν,
δέξασθαι. δειλός τοι ἀνὴρ φίλον ἄλλοτε ἄλλον
ποιεῖται. σὲ δὲ μή τι νόον κατελεγχέτω εἶδος.
μηδὲ πολύξεινον, μηδ' ἄξεινον καλέεσθαι,
μηδὲ κακῶν ἕταρον, μηδ' ἐσθλῶν νεικεστῆρα.
μηδέ ποτ' οὐλομένην πενίην θυμοφθόρον ἀνδρὶ
τέτλαθ' ὀνειδίζειν, μακάρων δόσιν αἰὲν ἐόντων.
γλώσσης τοι θησαυρὸς ἐν ἀνθρώποισιν ἄριστος
φειδωλῆς, πλείστη δὲ χάρις κατὰ μέτρον ἰούσης.
εἰ δὲ κακὸν εἴποις, τάχα κ' αὐτὸς μεῖζον ἀκούσαις.
μηδὲ πολυξείνου δαιτὸς δυσπέμφελος εἶναι
ἐκ κοινοῦ· πλείστη δὲ χάρις, δαπάνη τ' ὀλιγίστη.

646. χάρματα γήμῃς. In Stobaei cod. χάρματα νείμῃς. Brunck.

649. δειπνολόχου. Sic Stobaeus, quod praeferendum duxi vulgato δειπνολόχης. Vide ad Theognidem v. 11. Mox idem Stobaeus καὶ ἐν ὠμῷ γήραϊ θῆκεν. In Hesiodi editt. praepositio omissa. Cod. vero habet, ut Aldi editio, καὶ ὠμῷ γήραϊ δῶκεν. Brunck. δειπνολόχης ut exquisitius praefero. Attice positum videtur H. Stephano Thes. T. I. c. 934. D.

650. εὕει ἄτερ δαλοῦ. Comparant cum Euripideo Orest. 615. Pors. ἕως ὑφῆψε δῶμ' ἀνηφαίστῳ πυρί.

Μηδέ ποτ' ἐξ ἠοῦς Διῒ λείβειν αἴθοπα οἶνον
χερσὶν ἀνίπτοισι, μηδ' ἄλλοις ἀθανάτοισιν·
οὐ γὰρ τοίγε κλύουσιν, ἀποπτύουσι δέ τ' ἀράς.
μηδ' ἀντ' ἠελίοιο τετραμμένος ὀρθὸς ὀμιχεῖν·
αὐτὰρ ἐπήν κε δύῃ, μεμνημένος, ἔς τ' ἀνιόντος,
μήτ' ἐν ὁδῷ, μήτ' ἐκτὸς ὁδοῦ προβάδην οὐρήσῃς,
μηδ' ἀπογυμνωθείς· μακάρων τοι νύκτες ἔασιν·
ἑζόμενος δ' ὅ γε θεῖος ἀνὴρ πεπνυμένα εἰδὼς,
ἢ ὅ γε πρὸς τοῖχον πελάσας εὐερκέος αὐλῆς.
μηδ' αἰδοῖα γονῇ πεπαλαγμένος ἔνδοθεν οἴκου
ἑστίῃ ἐμπελαδὸν παραφαινέμεν, ἀλλ' ἀλέασθαι.
μηδ' ἀπὸ δυσφήμοιο τάφου ἀπονοστήσαντα
σπερμαίνειν γενεὴν, ἀλλ' ἀθανάτων ἀπὸ δαιτός.
Μηδέ ποτ' ἀενάων ποταμῶν καλλίῤῥοον ὕδωρ
ποσσὶ περᾷν, πρίν γ' εὔξῃ ἰδὼν ἐς καλὰ ῥέεθρα,
χεῖρας νιψάμενος πολυηράτῳ ὕδατι λευκῷ.
ὃς ποταμὸν διαβῇ, κακότητι δὲ χεῖρας ἄνιπτος,
τῷδε θεοὶ νεμεσῶσι, καὶ ἄλγεα δῶκαν ὀπίσσω.
Μηδ' ἀπὸ πεντόζοιο, θεῶν ἐν δαιτὶ θαλείῃ,
αὖον ἀπὸ χλωροῦ τάμνειν αἴθωνι σιδήρῳ.
μηδέ ποτ' οἰνοχόην τιθέμεν κρητῆρος ὕπερθε
πινόντων· ὀλοὴ γὰρ ἐπ' αὐτῷ μοῖρα τέτυκται.
μηδὲ δόμον ποιῶν ἀνεπίξεστον καταλείπειν,
μή τοι ἐφεζομένη κρώζῃ λακέρυζα κορώνη.
μηδ' ἀπὸ χυτροπόδων ἀνεπιῤῥέκτων ἀνελόντα
ἔσθειν, μηδὲ λόεσθαι· ἐπεὶ καὶ τοῖς ἔνι ποινή.

673. Malim, quod alii habent, ἀνιόντα.

675. ἀπογυμνωθείς. Multi libri ap. Lanzium ἀπογυμνωθῇς, quod noli probare. Ad participium repete οὐρήσῃς.

678. ἔνδοθεν. Rursus liber Galeanus ἔνδοθι. Recte. V. not. ad v. 562.

686. τῷδε. Scribe τῷ δέ.

μηδ' ἐπ' ἀκινήτοισι καθίζειν (οὐ γὰρ ἄμεινον)
παῖδα δυωδεκαταῖον, ὅ τ' ἀνέρ' ἀνήνορα ποιεῖ·
μηδὲ δυωδεκάμηνον· ἴσον καὶ τοῦτο τέτυκται.
μηδὲ γυναικείῳ λουτρῷ χρόα φαιδρύνεσθαι
ἀνέρα· λευγαλέη γὰρ ἐπὶ χρόνον ἔστ' ἐπὶ καὶ τῷ
ποινή. μηδ' ἱεροῖσιν ἐπ' αἰθομένοισι κυρήσας,
μωμεύειν ἀΐδηλα· θεός νύ τι καὶ τὰ νεμεσσᾷ.
μηδέ ποτ' ἐν προχοῇ ποταμῶν ἅλαδε προρεόντων,
μηδ' ἐπὶ κρηνάων οὐρεῖν· μάλα δ' ἐξαλέασθαι·
μηδ' ἐναποψύχειν· τὸ γὰρ οὔ τοι λώϊόν ἐστιν.
Ὧδ' ἔρδειν, δεινὴν δὲ βροτῶν ὑπαλεύεο φήμην.
φήμη γάρ τε κακὴ πέλεται, κούφη μὲν ἀεῖραι
ῥεῖα μάλ', ἀργαλέη δὲ φέρειν, χαλεπὴ δ' ἀποθέσθαι.
φήμη δ' οὔ τις πάμπαν ἀπόλλυται, ἥν τινα πολλοὶ
λαοὶ φημίζουσι· θεός νύ τίς ἐστι καὶ αὐτή.
Ἤματα δ' ἐκ Διόθεν πεφυλαγμένος εὖ κατὰ μοῖραν,
πεφραδέμεν δμώεσσι. τριηκάδα μηνὸς ἀρίστην
ἔργα τ' ἐποπτεύειν, ἠδ' ἁρμαλιὴν δατέασθαι,
εὖτ' ἂν ἀληθείην λαοὶ κρίνοντες ἄγωσιν.
αἵδε γὰρ ἡμέραι εἰσὶ Διὸς παρὰ μητιόεντος.
πρῶτον ἔνη, τετράς τε, καὶ ἑβδόμη, ἱερὸν ἦμαρ.
τῇ γὰρ Ἀπόλλωνα χρυσάορα γείνατο Λητώ.
ὀγδοάτη τ' ἐνάτη τε, δύω γε μὲν ἤματα μηνὸς
ἔξοχ' ἀεξομένοιο βροτήσια ἔργα πένεσθαι.

709. φημίξουσι. Sic in cod. scriptum liquido, cum adposita glossa κηρύξουσι. Brunck. Al. φημίξωσι. Bene. Brunckius videtur dare voluisse φημίξουσι: sed typotheta non obtemperavit.

712. δατέασθαι. Glossator videtur legisse δατέεσθαι, quod probo.

ἑνδεκάτη τε, δυωδεκάτη τ', ἄμφω γε μὲν ἐσθλαί·
ἡ μὲν ὄϊς πείκειν, ἡ δ' εὔφρονα καρπὸν ἀμᾶσθαι.
ἡ δὲ δυωδεκάτη τῆς ἑνδεκάτης μέγ' ἀμείνων·
τῇ γάρ τοι νεῖ νήματ' ἀερσιπότητος ἀράχνης
ἤματος ἐκ πλείου, ὅτε τ' ἴδρις σῶρον ἀμᾶται·
τῇδ' ἱστὸν στήσαιτο γυνὴ, προβάλοιτό τε ἔργον.
μηνὸς δ' ἱσταμένου τρισκαιδεκάτην ἀλέασθαι
σπέρματος ἄρξασθαι· φυτὰ δ' ἐνθρέψασθαι ἀρίστη.
ἕκτη δ' ἡ μέσση μάλ' ἀσύμφορός ἐστι φυτοῖσιν·
ἀνδρογόνος τ' ἀγαθή· κούρῃ δ' οὐ σύμφορός ἐστιν,
οὔτε γενέσθαι πρῶτ', οὔτ' ἂρ γάμου ἀντιβολῆσαι.
οὐδὲ μὲν ἡ πρώτη ἕκτη κούρῃσι γενέσθαι
ἄρμενος, ἀλλ' ἐρίφους τάμνειν καὶ πώεα μήλων·
σηκόν τ' ἀμφιβαλεῖν ποιμνήϊον ἤπιον ἦμαρ.
ἐσθλὴ δ' ἀνδρογόνος, φιλέει δέ τε κέρτομα βάζειν,
ψεύδεά θ', αἱμυλίους τε λόγους, κρυφίους τ' ὀαρισμούς.
μηνὸς δ' ὀγδοάτῃ κάπρον καὶ βοῦν ἐρίμυκον
ταμνέμεν, οὐρῆας δὲ δυωδεκάτῃ ταλαεργούς.
εἰκάδι δ' ἐν μεγάλῃ, πλέῳ ἤματι, ἵστορα φῶτα
γείνασθαι· μάλα γάρ τε νόον πεπυκασμένος ἐστίν.
ἐσθλὴ δ' ἀνδρογόνος δεκάτη, κούρῃσι δὲ τετρὰς
μέσση. τῇ δέ τε μῆλα, καὶ εἰλίποδας ἕλικας βοῦς,
καὶ κύνα καρχαρόδοντα, καὶ οὐρῆας ταλαεργοὺς
πρηΰνειν, ἐπὶ χεῖρα τιθείς. πεφύλαξο δὲ θυμῷ
τετράδ' ἀλεύασθαι φθίνοντός θ' ἱσταμένου τε
ἄλγεα θυμοβορεῖν. μάλα τοι τετελεσμένον ἦμαρ.
ἐν δὲ τετάρτῃ μηνὸς ἄγεσθαι ἐς οἶκον ἄκοιτιν,

723. σῶρον. Immo σωρὸν.
724. τῇδ'. Immo τῇ δ'.
745. Vid. not. ad v. 593. Quomodo ibi censet legen-

οἰωνοὺς κρίνας, οἳ ἐπ' ἔργματι τούτῳ ἄριστοι.
πέμπτας δ' ἐξαλέασθαι· ἐπεὶ χαλεπαί τε καὶ
αἰναί.
ἐν πέμπτῃ γάρ φασιν Ἐριννύας ἀμφιπολεύειν,
Ὅρκον τινυμένας, τὸν Ἔρις τέκε πῆμ' ἐπιόρκοις.
μέσσῃ δ' ἑβδομάτῃ Δημήτερος ἱερὸν ἀκτὴν
εὖ μάλ' ὀπιπτεύοντα ἐϋτροχάλῳ ἐν ἀλωῇ
βάλλειν· ὑλοτόμον τε ταμεῖν θαλαμήϊα δοῦρα,
νήϊά τε ξύλα πολλὰ, τά τ' ἄρμενα νηυσὶ πέλονται.
τετράδι δ' ἄρχεσθαι νῆας πήγνυσθαι ἀραιάς.
εἰνὰς δ' ἡ μέσση ἐπιδείελα λώϊον ἦμαρ·
πρωτίστη δ' εἰνὰς παναπήμων ἀνθρώποισιν.
ἐσθλὴ μὲν γάρ θ' ἥδε φυτευέμεν, ἠδὲ γενέσθαι,
ἀνέρι τ' ἠδὲ γυναικί· καὶ οὔ ποτε πάγκακον ἦμαρ.
παῦροι δ' αὖτε ἴσασι τρισεινάδα μηνὸς ἀρίστην
ἄρξασθαί τε πίθου, καὶ ἐπὶ ζυγὸν αὐχένα θεῖναι
βουσὶ καὶ ἡμιόνοισι καὶ ἵπποις ὠκυπόδεσσι,
νῆα πολυκλήϊδα θοὴν εἰς οἴνοπα πόντον
εἰρύμεναι· παῦροι δέ τ' ἀληθέα κικλήσκουσι.
τετράδι δ' οἶγε πίθον· περὶ πάντων ἱερὸν ἦμαρ
μέσσῃ· παῦροι δ' αὖτε μετ' εἰκάδα μηνὸς ἀρίστην

dum Heinrichius, ita legitur in duobus libris Gaisfordi, quorum unus est egregius ille codex Parisinus.

749. *τινυμένας.* Sic cod. Vulgo *τιννυμένας.* E cod. etiam v. 759. dedi *αὖτε ἴσασι.* Vide ad v. 50. Brunck.

759. *αὖτε ἴσασι.* Vulgo *αὖτ' ἴσασι.* V. Brunck. ad v. 749. coll. Heinrich. Epimetr. ad Twesten. Commentat. Hesiod. p. 69.

762. Fort. *νέα τε πολ.* Pro *πολυκληῗδα* Gaisfordus melius προπαροξυτόνως, *πολυκλήϊδα.*

765. *μέσσῃ· παῦροι δ' αὖτε μετ' εἰκάδα.* Sic cod. et Aldi editio. Miror ineptam lectionem praelatam fuisse a Graevio, *μεσσοίῃ· παῦροι δὲ μετ' εἰκάδα.* Brunck.

ἠοῦς γιγνομένης· ἐπιδείελα δ' ἐστὶ χερείων.
αἵδε μὲν ἡμέραι εἰσὶν ἐπιχθονίοις μέγ' ὄνειαρ·
αἱ δ' ἄλλαι μετάδουποι, ἀκήριοι, οὔ τι φέρουσαι·
ἄλλος δ' ἀλλοίην αἰνεῖ, παῦροι δέ τ' ἴσασιν.
ἄλλοτε μητρυιὴ πέλει ἡμέρη, ἄλλοτε μήτηρ.
τάων εὐδαίμων τε καὶ ὄλβιος ὃς τάδε πάντα
εἰδὼς ἐργάζηται, ἀναίτιος ἀθανάτοισιν,
ὄρνιθας κρίνων, καὶ ὑπερβασίας ἀλεείνων.

769. V. Heinrich. Epimetr. ad Twesteni Commentat. Hesiod. p. 69.

SENTENTIAE EX HESIODI OPERIBUS ET DIEBUS EXCERPTAE A IOANNE STOBAEO

LATINIS VERSIBUS REDDITAE AB H. GROTIO.

V. 11. Tit. XXIX. et XXXVIII.

Nam piger alterius magnos si spectat acervos,
qui serat arboribus terram, qui verset aratro,
qui regat arte domum, flagrat sub corde cupido
aemula: certamen pulchrum mortalibus hoc est.
Sic figulo figulus, fabro faber invidet, et sic
odit inops inopem, sic vatem denique vates.

V. 30. Floril. Tit. X. et E. M. Tit. I.

Heu miseri! ignorant quanto praestantior asse
sit semis: quantum lapathus iuvet, herbaque malvae.
Dii vitam miseris mortalibus absconderunt.

V. 47. Tit. LXXIII.

His ergo pro rapto igne malum dabo, quod tamen omnes
laeto corde colant et ament, sua damna foventes.

V. 57. Ibid.

Indita mens illi fallax, nec gnara vereri.

V. 66. Ibid.

Illi Mercurius subter praecordia fixit
blanditiam, falsosque dolos, mentitaque verba.

V. 84. Tit. CXI.

Sola sed intactis Spes in penetralibus haesit
margine pressa cadi, nec se proiecit in auras
evolitans. Quippe illa cadum iam clauserat ante.

V. 88. Tit. XCVIII.

Plena malis tellus, plenae sunt aequoris undae:
praeterea adveniunt morbi noctuque diuque,
exitium humano generi et tormenta ferentes.

V. 173. Tit. II.

Nulla boni iustique et fas servantis et aequum
gratia: laudatur scelerum fraudisque repertor,
et vi cuncta trahens: nusquam pudor: aurea nusquam
iustitia: insultant pravi potioribus ultro
falsiloquo sermone, sed et iurare parati.
Invidia a tergo miseris mortalibus instat
laeta malis, immane tuens, saeva omina portans.

V. 194. Tit. IV.

Mente caret, quisquis certare potentibus audet:
spe sine vincendi probrum subit atque dolores.

V. 239. Tit. IX.

Iustitia est virgo, soboles Iovis altitonantis,
quam Dii suspiciunt coelestia templa colentes.
Laeserit hanc aliquis deflectens tramite recto;

illa sedens solium iuxta sublime parentis
facta hominum narrat crudelia, nec tacet ante
pendat quam populus regum pro crimine poenas,
obliquis qui iura parant invertere dictis.

V. 252. Ecl. Phys. Tit. VII.

Iuppiter hanc posuit legem mortalibus ipse.
Fit fera namque feris, et piscis piscibus esca;
alitibusque ales: nullo quia iure tenentur:
ast hominum generi data lux praestantior aequi.

V. 263. Tit. I. et III.

Improbitas nullo datur amplectenda labore:
tam prope nos habitat; tam molli calle petenda.
Sudorem ante aditum virtutis Dii posuerunt:
et longa huc et celsa simul via ducit euntem,
ardua principio: sed ubi est ad culmina ventum,
incipiet molli sese submittere clivo.
Ille quidem ante omnes, per se ipse quid utile, quid non,
qui videt, et longe fines prospectat agendi:
qui bene consultis didicit parere, secundus:
at qui consiliis pollet nihil ipse. nec audit
suadentes alios, nullos homo vivit ad usus.

V. 278. Tit. XXX.

Ille iram Superûm atque odium mortale meretur,
qui sic vivit iners, tanquam sine acumine fucus
depascens ignavus apum congesta labore.

V. 283. Tit. XXIX.

Divitias pariunt studia indefessa laborum.
Ipsi sudantem clementius aspiciunt Dii.
Non labor in probro, sed diffugisse laborem.

Impiger invidia pigrum stimulabis, opima
sorte nitens. Comitantur opes virtusque decusque.

V. 292. Ibid.

Saepe pudor miseros facit, et fiducia dites.
Quae non rapta datur divinitus, est melior res.

V. 319. Tit. II.

Vicinus malus, atra lues: bonus, optima merx est;
quem qui indeptus erit, mactum se credat honore.

V. 325. Tit. X. et XXIX.

Ne male lucreris: mala lucra aequalia noxae.
Donare, egregium: raptus, malus et necis auctor.
Nam quicunque dedit quamvis ingentia dona,
ipse sibi placet, et subter praecordia gaudet:
at si quis rapuit, perrupta lege pudoris,
vel minimum, luctu languescit tabifico cor.
Nam si vel modicum modico superaddere tentes,
atque iterum atque iterum, tandem consurget
acervus.

V. 343. Tit. LXXXV. et LXXIII.

Ne malecasta tibi praedetur femina mentem,
blanda, tuos lepido captans sermone penates.
Credere femineis, est furi credere, verbis.

V. 380. Ecl. Mor. Tit. V.

Cras et cras iterum noli differre paratus:
qui nimium differt, in luctum damna lacessit.

V. 468. Tit. XXX.

Pauper et ignavus, sed spe lactatus inani,
perpetuo mala multa suo sub corde volutat.
Ah! nimium spes illa nocens, quae sola sedentem
in triviis hominem victus solatur egenum.

V. 651. Tit. XCI.

Argentum miseris mortalibus, altera vita est.

V. 640. Tit. LXXI. LXX. LXIX.

Quaere tibi uxorem, quum iusta adoleverit aetas,
nec multum decies ternis provectior annis,
nec minor: hic verus thalamo modus. Apta puella
connubiis, quinto floris iam puberis anno.
Quaere toro intactam, pulchris quam moribus ornes:
neu sit laeta tua vicinia labe, caveto.
Commoda si qua viro coniunx obvenerit, haec est
fortunae pars prima bonae: mala, pessima sors est,
delitiosa, virum quae torre potentius omni
urit, et ad celeris perducit fata senectae.

V. 662. Tit. XCVI. et XXXV.

Ne cui pauperiem mortalia corda domantem
obiectes, quando dono datur illa Deorum.
Humanas res inter opes carissima, lingua est
parca sui: magnus favor est moderata loquentis.

V. 770. Tit. CV.

Ipsa dies homini iam mater iamque noverca est.

ΚΩΜΙΚΩΝ

ΤΙΝΩΝ ΠΑΛΑΙΩΝ ΓΝΩΜΑΙ.

ΕΚ ΤΩΝ ΑΛΕΞΙΔΟΣ.

I.

Εἰ τοῦ μεθύσκεσθαι πρότερον τὸ κραιπαλᾶν
παρεγένεθ᾽ ἡμῖν, οὐδ᾽ ἂν εἷς οἶνόν ποτε
προσίετο πλεῖον τοῦ μετρίου· νυνὶ δὲ τὴν
τιμωρίαν οὐ προσδοκῶντες τῆς μέθης
ἥξειν, προχείρως τοὺς ἀκράτους πίνομεν.

II.

Ὁμοιότατον ἄνθρωπος οἴνῳ τὴν φύσιν
τρόπον τιν᾽ ἐστί. καὶ γὰρ οἶνον τὸν νέον
πολλή γ᾽ ἀνάγκη καὶ τὸν ἄνδρ᾽ ἀποζέσαι
πρώτιστον, ἀφυβρίσαι τ᾽· ἀπανθήσαντα δὲ,
σκληρὸν γενέσθαι· παρακμάσαντα δ᾽ ὧν λέγω

ALEXIDIS sententia I. desumta e Fabula cui titulus fuit Φρύξ, servata ab Athenaeo p. 429. est in Excerptis Grotii p. 593. Ibid. p. 565. exstat II. sententia, ex Athenaeo p. 36. Eam decurtatam et sex tantum comprehensam versibus habet Stobaeus Floril. Tit. CXVI.3 cui debetur index Fabulae, e qua depromta fuit, Δημήτριος, ἢ Φιλέταιρος. III. sententia est in Floril. Stobaei Tit. LXXIII.12 Brunck.

I. 2. παρεγένεθ᾽. Immo παρεγίνεθ᾽, quod Schweighaeuserus dedit. Conf. infra Clearchi fragment. v. 2.

τούτων ἁπάντων, ἀπαρυθέντα τὴν ἄνω
ταύτην ἄνοιαν ἐπιπολάζουσαν, ποτὲ
πότιμον γενέσθαι, καὶ καταστῆναι πάλιν,
ἡδύν θ' ἅπασι τοὐπίλοιπον διατελεῖν.

III.

Οὐκ ἔστιν οὔτε τεῖχος, οὔτε χρήματα,
οὔτ' ἄλλο δυσφύλακτον οὐδὲν ὡς γυνή.

ΕΚ ΤΩΝ ΑΜΦΙΔΟΣ.

I.

Ἐν οἷς ἂν ἀτυχήσῃ τις ἄνθρωπος τόποις,
ἥκιστα τούτοις πλησιάζων ἥδεται.

II.

Οστις γὰρ ὀμνύοντι μηδὲν πείθεται,
αὐτὸς ἐπιορκεῖν ῥαδίως ἐπίσταται.

ΕΚ ΤΩΝ ΑΝΑΞΑΝΔΡΙΔΟΥ.

I.

Οστις λόγους γὰρ, παρακαταθήκην ὥς, λαβὼν,
ἐξεῖπεν, ἄδικός ἐστιν, ἢ ἀκρατὴς ἄγαν.

AMPHIDIS sententia I. excerpta est e Fabula cuius titulus Ἀμπελουργός. Habet eam Stobaeus Floril. Tit. CIV. Ibidem exstat II. Tit. XXVII. Brunck. Cum sententia I. conf. Phaedri fab. XVIII. l. I. ibique Burmann.

ANAXANDRIDIS sententia I. est in Stobaei Floril. Tit. XLI. Ibidem est II. Tit. CXVIII. Ultimus versus in cod. sic scriptus est: λύπην δὲ ποιῶν, εἴ τις δυσκόλως ἔχει. Brunck.

I. De primo et ultimo huius fragmenti versu v. doctissimi Reisigii Coniectan. in Aristophan. I. p. 35. sq.

ὁ μὲν διὰ κέρδος, ἄδικος· ὁ δὲ τούτου δίχα,
ἀκρατής. ἴσως δέ γ' εἰσὶν ἀμφότεροι κακοί.

II.

Οὔ τοι τὸ γῆράς ἐστιν, ὡς οἴει, πάτερ,
τῶν φορτίων μέγιστον. ἀλλ' ὃς ἂν φέρῃ
ἀγνωμόνως αὔθ', οὗτός ἐστιν αἴτιος·
ὁ δ' εὐκόλως, ἐνίοτε κοιμίζειν ποιεῖ,
μεταλαμβάνων ἐπιδέξι' αὐτοῦ τὸν τρόπον,
λύπην ἀφαιρῶν, ἡδονήν τε προστιθείς.
λύπην δ' ἐποίησ', ὅστις εἶχε δυσκόλως.

ΕΚ ΤΩΝ ΑΝΤΙΦΑΝΟΥΣ.

I.

Δέσποιν', ὅταν τις ὀμνύοντος καταφρονῇ,
ᾧ μὴ ξύνοιδε πρότερον ἐπιωρκηκότι,
οὗτος καταφρονεῖν τῶν θεῶν ἐμοὶ δοκεῖ,
καὶ πρότερον ὀμόσας αὐτὸς ἐπιωρκηκέναι.

II.

Ἐπὶ χρήμασιν ἰδὼν ἔμπορος φρονεῖ μέγα;
ὧν ἐστὶ πάντων ἐνίοτ' ἄνεμος κύριος.

III.

Κρύψαι, Φειδία,
ἅπαντα τἄλλα τις δύναιτ' ἂν, πλὴν δυοῖν,
οἶνόν τε πίνων, εἰς ἔρωτά τ' ἐμπεσών·
ἀμφότερα μηνύει γὰρ ἀπὸ τῶν βλεμμάτων,

ANTIPHANIS sententia I. est in Floril. Stobaei Tit. XXVII. Ibidem est II. Tit. LIX. Lectionem codicis secutus sum, qui titulum etiam Fabulae habet, Μέλιτται. Alibi non laudari illam Fabulam probabile est, quandoquidem titulus ille non comparet in catalogo Fabricii. III. est in Excerptis Grotii p. 635. Brunck.

καὶ τῶν λόγων αὖ· ὥστε τοὺς ἀρνουμένους
μάλιστα ταῦτα καταφανεῖς πολλοὺς ποιεῖν.

IV.

Οὐκ ἔστιν οὐδὲν βαρύτερον τῶν φορτίων
ὄντως, γυναικὸς προῖκα πολλὴν φερομένης.

V.

Πενθεῖν δὲ μετρίως τοὺς προσήκοντας φίλους.
οὐ γὰρ τεθνᾶσιν, ἀλλὰ τὴν αὐτὴν ὁδὸν,
ἣν πᾶσιν ἐλθεῖν ἔστ' ἀναγκαίως ἔχον,
προεληλύθασιν· εἶτα χ' ἡμεῖς ὕστερον
ἐς ταυτὸ καταγώγειον αὐτοῖς ἥξομεν,
κοινῇ τὸν ἄλλον συνδιατρίψοντες χρόνον.

VI.

Πλοῦτος δὲ βάσανός ἐστιν ἀνθρώπου τρόπων.
ὅταν εὐπορῶν γὰρ αἰσχρὰ πράττῃ πράγματα,
τί τοῦτον ἀπορήσαντ' ἂν οὐκ οἴει ποιεῖν;

VII.

Πρὸς γὰρ τὸ γῆρας, ὥσπερ ἐργαστήριον,
ἅπαντα τἀνθρώπεια προσφοιτᾷ κακά.

VIII.

Σφόδρ' ἐστὶν ἡμῶν ὁ βίος οἴνῳ προσφερής·
ὅταν ᾖ τὸ λοιπὸν μικρὸν, ὄξος γίγνεται.

IX.

Καλῶς πένεσθαι μᾶλλον, ἢ πλουτεῖν κακῶς.
τὸ μὲν γὰρ ἔλεον, τὸ δ' ἐπιτίμησιν φέρει.

IV. Sententia est in Floril. Stobaei Tit. LXXII. Ibidem est V. Tit. CXXV. Tum VI. Tit. XCI. Quae sequuntur duo sunt in Tit. CXVII. ut etiam XI. Brunck.

IX. Sententiam habet Stobaeus ibid. Tit. XCVII. et X. Tit. LIII. Ultimam habet Grotius in Excerptis p. 635. Brunck.

X.

Τί δ'; οὐχὶ θανάτου μισθοφόρος, ὦ φιλτάτη,
ὃς ἕνεκα τοῦ ζῆν ἔρχετ' ἀποθανούμενος;

XI.

Τὸ γῆρας ὥσπερ βωμός ἐστι τῶν κακῶν.
πάντ' ἔστ' ἰδεῖν ἐς τοῦτο καταπεφευγότα.

XII.

Τοῦ γάρ ποτ' ἄλλου, πρὸς θεῶν, τις οὕνεκα
εὔξαιτο πλουτεῖν, εὐπορεῖν τε χρημάτων,
ἢ τοῦ δύνασθαι παραβοηθεῖν τοῖς φίλοις,
σπείρειν τε καρπὸν Χάριτος, ἡδίστης θεῶν;
τοῦ γὰρ πιεῖν τε καὶ φαγεῖν τὰς ἡδονὰς
ἔχομεν ὁμοίας· οὐχὶ τοῖς λαμπροῖσι δὲ
δείπνοις τὸ πεινῆν παύεται.

ΕΚ ΤΩΝ ΑΠΟΛΛΟΔΩΡΟΥ.

I.

Καὶ κλείεθ' ἡ θύρα μοχλοῖς· ἀλλ' οὐδὲ εἷς
τέκτων ὀχυρὰν οὕτως ἐποίησεν θύραν,
δι' ἧς γαλῆ καὶ μοιχὸς οὐκ ἐσέρχεται.

XII. 1. Particulam *ἂν* facile inseras scribendo *οὕνεκ' ἄν.*
APOLLODORI I. Sententiam hanc Rad. Wintertonus, cuius ex editione haec fragmenta Comicorum exhibeo, sumsit ex eleganti libello H. Stephani. Unde autem petita sit, nec scio, nec quaerere vacat. Ceterum fallitur Typographorum ille doctissimus, quum ait apte *felem* cum adultero iungi et velut copulari. *γαλῆ* non *felem*, sed *mustelam* significat. II. Sententia est apud Stobaeum Tit. CXX. desumta e Fabula cui titulus fuit *Διαμαρτάνων.* III. est ibid. Tit. CXI. desumta e Fabula cuius titulus *Παῖδες.* IV. ibid. Tit. CV. sine auctoris nomine, Fabulaeve indice. Quin in cod. lemma adpositum *τραγικὸν ἐπεισόδιον.* Nescio qua auctoritate

II.

Οτε μειράκιον ἦν, τοὺς ἀώρους ἠλέουν·
νυνὶ δ' ὅταν γέροντος ἐκφορὰν ἴδω,
κλαίω. πρὸς ἐμὲ γάρ ἐστι τοῦτ' ἐκεῖν' ὁδοῦ.

III.

Οὐδέποτ' ἀθυμεῖν τὸν κακῶς πράττοντα δεῖ,
ἄνδρες, τὰ βελτίω δὲ προσδοκᾶν ἀεί.

IV.

Τὰ μεγάλα δῶρα τῆς τύχης ἔχει φόβον.
καὶ τὸ πάνυ λαμπρὸν οὐκ ἀκίνδυνον κυρεῖ·
οὐδ' ἀσφαλὲς πᾶν ὕψος ἐν θνητῷ γένει,
ὃ περιέτρεψεν ἢ χρόνος τις ἢ φθόνος,
ἐπὰν ἐπ' ἄκρον τις τοῦ καλῶς πράττειν δράμῃ.
ἡ δὲ μεσότης ἐν πᾶσιν ἀσφαλεστέρα,
τῷ μήτε λίαν ἐν ταπεινῷ τῆς τύχης
μέρει φέρεσθαι, μήτ' ἐν ὑψηλῷ πάλιν.
κᾂν γὰρ πέσῃ τις ἐξ ἐλάττονος μέτρου,
εὐπερικάλυπτον ἔσχε τὴν δυσπραξίαν·
ὄγκου δὲ μεγάλου πτῶμα γίγνεται μέγα.
πρὸς γὰρ τὸ λαμπρὸν ὁ φθόνος βιάζεται,
σφάλλει δ' ἐκείνους, οὓς ἂν ὑψώσῃ τύχη.

ΕΚ ΤΩΝ ΔΙΦΙΛΟΥ.

I.

Εὖ γ' ὁ κατάχρυσος εἶπε τοῦτ' Εὐριπίδης·
„Νικᾷ δὲ χρεία μ', ἡ κακῶς τ' ὀλουμένη

fragmentum hoc H. Stephanus, quem nulla adhibita crisi secutus est Wintertonus, Apollodoro tribuerit. A quibusdam, quos non nominat, Apollodorum horum versuum auctorem agnosci testatur Grotius in Excerptis p. 800. Quinam ii sint, quaerere nunc non vacat. BRUNCK.

DIPHILI sententia I. e *Parasito* ab Athenaeo ser-

γαστήρ." ταλαιπωρότερον οὐδέν ἐστι γὰρ
τῆς γαστρὸς, εἰς ἣν πρῶτον ἂν πάντ' ἐμβάλοις,
ἀλλ' οὐχ ἕτερον ἀγγεῖον. ἐν πήρᾳ φέροις
ἄρτους ἂν, ἀλλ' οὐ ζωμὸν, ἢ διαφθερεῖς·
εἰς σπυρίδα μάζας ἐμβαλεῖς, ἀλλ' οὐ φακῆν:
οἰνάριον εἰς λάγηνον, ἀλλ' οὐ κάραβον.
εἰς τὴν θεοῖς ἐχθρὰν δὲ ταύτην εἰσφορεῖς
τὰ πάνθ', ἑαυτοῖς οὐδὲν ὁμολογούμενα.
κοὐ προστίθημι τἄλλα, διότι πανταχοῦ
διὰ τὴν τάλαιναν πάντα τλητὰ γίγνεται.

II.

Οστις γὰρ αὐτὸς αὑτὸν οὐκ αἰσχύνεται
συνειδόθ' αὑτῷ φαῦλα διαπεπραγμένῳ,
πῶς τόν γε μηδὲν εἰδότ' αἰσχυνθήσεται;

III.

Πένητος ἀνδρὸς οὐδὲν εὐτυχέστερον.
τὴν γὰρ ἐπὶ τὸ χεῖρον μεταβολὴν οὐ προσδοκᾷ.

ΕΚ ΤΩΝ ΜΕΝΑΝΔΡΟΥ.

I.

Ἀεὶ κράτιστόν ἐστι τἀληθῆ λέγειν
ἐν παντὶ καιρῷ. τοῦτ' ἐγὼ παρεγγυῶ
εἰς ἀσφάλειαν τῷ βίῳ πλεῖστον μέρος.

vata p. 422. est apud Grotium in Excerptis p. 793. In ultimo versu optime correxit Valckenarius ad Eurip. Hippol. 874. πάντα τλητὰ γίγνεται. Vulgo legitur pravo aut nullo sensu πάντα ταῦτα. Euripidis senarii inter fragmenta incerta sunt in editione Musgravii CLIX. Alteras duas habet Stobaeus Tit. XXIV. et XCV. BRUNCK.

MENANDRI fragmentum I. e Fabula cuius titulus Ὑποβολιμαῖος, est apud Stobaeum Tit. XII. Ibidem est II.

II.

Ἂν μὲν πλέωμεν ἡμερῶν που τεττάρων,
σκεπτόμεθα τἀναγκαῖ' ἑκάστης ἡμέρας·
δέον δὲ φείσασθαί τι τοῦ γήρως χάριν,
οὐ φειδόμεσθ', ἐφόδια περιποιούμενοι.

III.

Ἅπαντα τὰ ζῷ' ἐστὶ μακαριώτερα
καὶ νοῦν ἔχοντα μᾶλλον ἀνθρώπου πολύ.
τὸν ὄνον ὁρᾷν ἔξεστι πρῶτα τουτονί.
οὗτος κακοδαίμων ἐστὶν ὁμολογουμένως.
τούτῳ κακὸν δι' αὑτὸν οὐδὲν γίγνεται·
ἃ δ' ἡ φύσις δέδωκε, ταῦτ' ἔχει μόνα.
ἡμεῖς δὲ, χωρὶς τῶν ἀναγκαίων κακῶν,
αὐτοὶ παρ' αὑτῶν ἕτερα προσπορίζομεν.
λυπούμεθ', ἂν πτάρῃ τις· ἂν εἴπῃ κακῶς,
ὀργιζόμεθ'· ἂν ἴδῃ τις ἐνύπνιον, σφόδρα
φοβούμεθ'· ἂν γλαὺξ ἀνακράγῃ, δεδοίκαμεν.
ἀγωνίαι, δόξαι, φιλοτιμίαι, νόμοι,
ἅπαντα ταῦτ' ἐπίθετα τῇ φύσει κακά.

IV.

Γέρων γέροντι γλῶτταν ἡδίστην ἔχει,
παῖς παιδὶ, καὶ γυναικὶ πρόσφορον γυνὴ,
νοσῶν τ' ἀνὴρ νοσοῦντι· καὶ δυσπραξίᾳ
ληφθεὶς, ἐπῳδός ἐστι τῷ πειρωμένῳ.

Tit. XV. In v. 4. e codice dedi οὐ φειδόμεσθ'. III. est ibidem Tit. XCVIII. In v. 6. codicis lectionem vulgata meliorem dedi. Brunck.

IV. Sententiam ex H. Stephani libello sumsit Wintertonus. Nescio cui auctori veteri acceptum ferri debeat, quod hi versus ad nostram aetatem pervenerint. Non memini eos legere in Io. Clerici collectione. Brunck. Servavit hoc fragmentum Plutarchus Mor. T. I. p. 196. Oxon. Wyttenbachius: „Primum versum habet Sextus

V.

Σ. πρὸς τὸ πρᾶγμ' ἔχω
κακῶς. Α. ἐπαριστερῶς γὰρ αὐτὸ λαμβάνεις.
τὰ δυσχερῆ γὰρ καὶ τὰ λυπήσαντά σε
ὁρᾷς ἐν αὐτῷ· τὰ δ' ἀγάθ' οὐκ ἐπιβλέπεις.
εὕροις δ' ἂν οὐδὲν τῶν ἁπάντων, Σιμύλε,
ἀγαθὸν, ὅπου τι μὴ πρόσεστι καὶ κακόν.
γυνὴ πολυτελὴς, ἔστ' ὀχληρὸν, οὐδ' ἐᾷ
ζῆν τὸν λαβόνθ' ὡς βούλετ'· ἀλλ' ἔνεστί τι
ἀγαθὸν ἀπ' αὐτῆς, παῖδες· ἐλθόντ' εἰς νόσον,
τὸν ἔχοντα ταύτην ἐθεράπευσεν ἐπιμελῶς·
ἀτυχοῦντι συμπαρέμεινεν· ἀποθανόντα τε
ἔθαψε, περιέστειλεν οἰκείως. ὅρα
εἰς ταῦθ', ὅταν λυπῇ τι τῶν καθ' ἡμέραν.
οὕτω γὰρ οἴσεις πᾶν τὸ πρᾶγμ'· ἂν δ' ἐκλέγῃς
ἀεὶ τὸ λυποῦν, μηδὲν ἀντιπαρατιθεὶς
τῶν προσδοκωμένων, ὀδυνήσῃ διὰ τέλους.

Empiricus Advers. Mathem. I. 298. p. 282. ubi Fabricius hunc Plutarchi locum citans, ait se suspicari, Menandri esse hos versus: at coniectura magis probabili tribuit Euripidi Valckenarius Diatrib. p. 148."

V. Fragmentum hoc, quod decurtatum exhibet Wintertoni editio, exstat apud Stobaeum partim Tit. LXIX. partim Tit. CVIII. Desumtum est ex laudatissima Fabula cuius titulus *Μισογύνης*. In v. 11. lego ad codicis fidem *ἀποθανόντα τε*. V. ult. scripturam praetuli quam exhibent cod. et Gesneri editio in Tit. CVIII.

τῶν προσδοκωμένων, ὀδυνήσῃ διὰ τέλους.

De veritate lectionis in clausula non est cur quis ambigat. In altero loco cod. habet *τῶν προσλελεγμένων, οὐ δυνήσῃ διὰ τέλους*. Ineptum istud *οὐ δυνήσῃ*, quod servari non debebat, ansam dedit mutandi participii *τῶν προσλεγομένων*, quae lectio est Gesneri. Grotius utroque in loco dedit *τῶν προσδεχομένων*, et *διὰ τέλους* mutavit in *διατελεῖν*. Brunck.

VI.

Εἰ γὰρ ἐγένου σὺ, Τρόφιμε, τῶν πάντων μόνος,
ὅτ' ἔτικτεν ἡ μήτηρ σ', ἐφ' ᾧ γε διατελεῖν
πράττων ἃ βούλει, καὶ διευτυχῶν ἀεὶ,
καὶ τοῦτο τῶν θεῶν τις ὡμολόγησέ σοι,
ὀρθῶς ἀγανακτεῖς· ἔστι γάρ σ' ἐψευσμένος,
ἄτοπόν τε πεποίηκ'. εἰ δ' ἐπὶ τοῖς αὐτοῖς νόμοις,
ἐφ' οἷσπερ ἡμεῖς, ἔσπασας τὸν ἀέρα
τὸν κοινὸν, ἵνα σοί τι τραγικώτερον λαλῶ,
οἰστέον ἄμεινον ταῦτα καὶ λογιστέον.
τὸ δὲ κεφάλαιον τῶν λόγων· ἄνθρωπος εἶ,
οὗ μεταβολὴν θᾶττον πρὸς ὕψος, καὶ πάλιν
ταπεινότητα, ζῶον οὐδὲν λαμβάνει·
καὶ μάλα δικαίως. ἀσθενέστερον γὰρ ὂν
φύσει, μεγίστοις οἰκονομεῖται πράγμασιν·
ὅταν πέσῃ δὲ, πλεῖστα συντρίβει καλά.
σὺ δ' οὔθ' ὑπερβάλλοντα, Τρόφιμ', ἀπώλεσας
ἀγαθά· τὰ νυνὶ δ' ἐστὶ μέτριά σοι κακά·
ὥς τἀνάμεσόν που καὶ τὸ λοιπὸν εὖ φέρε.

VII.

Εἰρήνη γεωργὸν κἀν πέτραις
τρέφει καλῶς· πόλεμος δὲ κἀν πεδίῳ κακῶς.

VIII.

Θυγάτηρ ἐπίγαμος, κἂν ὅλως μηδὲν λαλῇ,
διὰ τοῦ σιωπᾶν πλεῖστα περὶ αὑτῆς λέγει.

VI. Fragmentum hoc, a Plutarcho in Consolatorio ad Apollonium servatum, est in Excerptis Grotii p. 751. VII. est apud Stobaeum Tit. LV. Ibidem est VIII. Tit. LXXVII. IX. Tit. X. Brunck. De VI. v. Wyttenbach. ad Plutarch. T. I. p. 411. sq. eiusdemque Animadvers. in Plutarch. p. 709.

VI. 2. ἐφ' ᾧ γε. Scribe ἐφ' ᾧτε.

IX.

Πλεονεξία μέγιστον ἀνθρώποις κακόν.
οἱ γὰρ θέλοντες προσλαβεῖν τὰ τῶν πέλας,
ἀποτυγχάνουσι πολλάκις νικώμενοι,
τὰ δ' ἴδια προστιθέασι τοῖς ἀλλοτρίοις.

X.

Οὐπώποτ' ἐζήλωσα πολυτελῆ νεκρόν.
εἰς τὸν ἴσον οἶκον τῷ σφόδρ' ἔρχετ' εὐτελεῖ.

XI.

Μὴ τοῦτο βλέψης, εἰ νεώτερος λέγω,
ἀλλ' εἰ φρονούντων τοὺς λόγους ἀνδρῶν ἐρῶ.

XII.

Ὁ σκληρότατος πρὸς υἱὸν ἐν τῷ νουθετεῖν,
τοῖς μὲν λόγοις πικρός ἐστι, τοῖς δ' ἔργοις πατήρ.

XIII.

Ὅστις δὲ διαβολαῖσι πείθεται ταχὺ,
ἤτοι πονηρὸς αὐτός ἐστι τοὺς τρόπους,
ἢ παντάπασι παιδαρίου γνώμην ἔχει.

XIV.

Οὔτ' ἐκ χερὸς μεθέντα καρτερὸν λίθον
ῥᾷον κατασχεῖν, οὔτ' ἀπὸ γλώττης λόγον.

X. Fragmentum hoc e Perinthia sumtum, quam Terentius in Andriam suam transtulit, est in Stobaei Floril. Tit. CXXIV. Perita summi Critici manus id emendavit. Quod sequitur est apud eundem Stobaeum Tit. LII. In postremo versu scripturam codicis sequor. Impressus Stobaeus habet *ἀλλ' εἰ φρονοῦντος τοὺς λόγους ἀνδρὸς ἐρῶ*, claudicante versu, quem Bentleii stabilit emendatio *ἀνδρὸς φέρω*. XII. ibidem est Tit. LXXXIII. Brunck.

XIII. Est apud Stobaeum haec sententia Tit. XLII. Recte cod. in 1. versu habet *πείθεται*. XIV. ibidem Tit. XXXVI. Quae sequitur ad Fabulam pertinet cuius titulus fuit *Γεωργός*. Est apud Stobaeum Tit. V. Brunck.

XV.

Οὗτος κράτιστός ἐστ᾽ ἀνὴρ, ὦ Γοργία,
ὅστις ἀδικεῖσθαι πλεῖστ᾽ ἐπίσταται βροτῶν.

XVI.

Τὸ κουφότατόν σε τῶν κακῶν πάντων δάκνει,
πενία. τί γὰρ τοῦτ᾽ ἔστιν, ἧς γένοιτ᾽ ἂν εἷς
φίλος βοηθήσας ἰατρὸς ῥαδίως;

XVII.

Τρία γάρ ἐστι, δέσποτα,
δι᾽ ὧν ἅπαντα γίγνετ᾽, ἢ κατὰ τοὺς νόμους,
ἢ ταῖς ἀνάγκαις, ἢ τὸ τρίτον ἔθει τινί.

XVIII.

Τῷ μὲν τὸ σῶμα διατεθειμένῳ κακῶς
χρεία ᾽στὶν ἰατροῦ· τῷ δὲ τὴν ψυχὴν, φίλου.
λύπην γὰρ εὔνους οἶδε θεραπεύειν λόγος.

XIX.

Ὑπερήφανόν που γίγνεθ᾽ ἡ λίαν τρυφή·
ὅ τε πλοῦτος ἐξώκειλε τὸν κεκτημένον
εἰς ἕτερον ἦθος, οὐκ ἐν ᾧ τὸ πρόσθεν ἦν.

XX.

Ὤιμην ἐγὼ τοὺς πλουσίους, ὦ Φανία,

XVI. Fragmentum est e Fabula cuius titulus *Κιθαριστής*, apud Stobaeum Tit. XCV. Quod sequitur pertinet ad Fabulam cuius titulus *Ἐμπιμπραμένη*. Servatum a Stobaeo Tit. XLIII. emendavit Bentleius. In cod. scriptum non *γίνεται*, sed *γίνετ᾽*. XVIII. est apud Stobaeum Tit. CXIV. Libri exhibent in ult. v. *εὔνους φίλος*, perperam. Hic versus alibi legitur, unde veram lectionem restitui *εὔνους λόγος*. Brunck.

Sententia XIX. est apud Stobaeum Tit. XCIII. Sequens Tit. XCVII. XXI. sumta est e Fabula cuius titulus *Ἀφροδίσια*: servavit eam idem Stobaeus Tit. LXIV. Alter versus in cod. sic scriptus est: *παρὰ τίνι τἀνόητα γ᾽ οὗτος ὄψεται*: XXII. ibidem est Tit. XLVI. Ultima Tit. CVII. Brunck.

οἷς μὴ τὸ δανείζεσθαι πρόσεστιν, οὐ στένειν
τὰς νύκτας, οὐδὲ στρεφομένους ἄνω κάτω
ΟΙΜΟΙ λέγειν· ἡδὺν δὲ καὶ πρᾶόν τινα
ὕπνον καθεύδειν, ἀλλὰ τῶν πτωχῶν τινά.
νυνὶ δὲ καὶ τοὺς μακαρίους καλουμένους
ὑμᾶς, ὁρῶ ποιοῦντας ἡμῖν ἐμφερῆ.

XXI.

Ἀλλ' ὅταν ἐρῶντα νοῦν ἔχειν τις ἀξιοῖ,
παρὰ τίνι τἀνόητον οὗτος ὄψεται;

XXII.

Ὁ προκαταγιγνώσκων δὲ πρὶν ἀκοῦσαι σαφῶς,
αὐτὸς πονηρός ἐστι, πιστεύσας κακῶς.

XXIII.

Πολλοὺς δι' ἀνάγκην γὰρ πονηροὺς οἶδ' ἐγὼ,
ὅταν ἀτυχήσωσιν, γεγονότας, οὐ φύσει
ὄντας τοιούτους.

ΕΚ ΤΩΝ ΦΙΛΗΜΟΝΟΣ.

I.

Ἀγαθῆς γυναικός ἐστιν, ὦ Νικοστράτη,
μὴ κρείττον' εἶναι τἀνδρὸς, ἀλλ' ὑπήκοον.
γυνὴ δὲ νικῶσ' ἄνδρα, κακόν ἐστιν μέγα.

II.

Ἀνὴρ δίκαιός ἐστιν, οὐχ ὁ μὴ ἀδικῶν,
ἀλλ' ὅστις, ἀδικεῖν δυνάμενος, μὴ βούλεται.

XXI. 2. Placet quod codex habet, *τἀνόητά γ' —*.

PHILEMONIS sententia I. est apud Stobaeum Tit. LXXIV. Ibidem est II. Tit. IX. Brunck. II. dubites veri Philemonis esse. Potius Christiani coloris videtur.

οὐδ' ὃς τὰ μικρὰ λαμβάνειν ἀπέσχετο,
ἀλλ' ὃς τὰ μεγάλα καρτερεῖ μὴ λαμβάνων,
ἔχειν δυνάμενος καὶ κρατεῖν ἀζημίως.
οὐδ' ὅς γε ταῦτα πάντα διατηρεῖ μόνον,
ἀλλ' ὅστις ἄδολον γνησίαν τ' ἔχων φύσιν,
εἶναι δίκαιος, κοὐ δοκεῖν εἶναι θέλει.

III.

Εἴ τις δὲ θυσίαν προσφέρων, ὦ Πάμφιλε,
ταύρων γε πλῆθος, ἢ ἐρίφων, ἢ νὴ Δία
ἑτέρων τοιούτων, ἢ κατασκευάσματα,
χρυσᾶς ποιήσας χλαμύδας, ἤτοι πορφυρᾶς,
ἢ δι' ἐλέφαντος ἢ σμαράγδου ζώδια,
εὔνουν νομίζει τὸν θεὸν καθιστάναι,
πεπλάνητ' ἐκεῖνος, καὶ φρένας κούφας ἔχει.
δεῖ γὰρ τὸν ἄνδρα χρήσιμον πεφυκέναι,
μὴ παρθένους φθείροντα, μὴ μοιχώμενον,
κλέπτοντα, καὶ σφάττοντα χρημάτων χάριν.
– – – – – – –
μηδὲ βελόνης,
ὦ φίλτατ', ἐπιθύμησον ἀλλοτρίας ποτέ.
ὁ θεὸς γὰρ ἔργοις τοῖς δικαίοις ἥδεται·
πονοῦντα δ' ἐᾷ τὸν ἴδιον ὑψῶσαι βίον,

III. Fragmentum hoc, cuius ne minima pars apud quemquam profanorum scriptorum occurrit, certatim laudant Ecclesiastici, de auctore non consentientes. Philemoni tribuit id Iustinus: Clemens vero et Eusebius Menandro. Acutiori cuivis statim oboritur suspicio neutrius esse hos versus, sed eadem pia fraude Menandro vel Philemoni affictos, qua eruditi Christiani Sibyllis, Orpheo, Sophocli aliisque furtim supposuerunt versus, quibus ostenderent veterum sapientum placitis non abhorrere Christianam disciplinam. In iis digerendis observatis Criticorum ad Clementem usi sumus, apud quem exstant p. 720. Sunt autem in Excerptis Grotii p. 757. Brunck.

τὴν γῆν ἀροῦντα νύκτα καὶ τὴν ἡμέραν.
θεῷ δὲ θῦε διὰ τέλους δίκαιος ὤν,
μὴ λαμπρὸς ὢν ταῖς χλαμύσιν ὡς τῇ καρδίᾳ.
βροντῆς δ' ἀκούσας μηδαμῶς πόῤῥω φύγῃς,
μηδὲν συνειδὼς αὐτὸς αὑτῷ, δέσποτα.
ὁ γὰρ θεὸς βλέπει σε πλησίον παρών.

IV.

Ἥδιον οὐδὲν, οὐδὲ μουσικώτερον
ἔστ', ἢ δύνασθαι λοιδορούμενον φέρειν.
ὁ λοιδορῶν γὰρ, ἐὰν ὁ λοιδορούμενος
μὴ προσποιῆται, λοιδορεῖται λοιδορῶν.

V.

Κᾂν δοῦλος ᾖ τις, οὐδὲν ἧττον, δέσποτα,
ἄνθρωπος οὗτός ἐστιν, ἂν ἄνθρωπος ᾖ.

VI.

Οὐκ ἔστιν ἡμῖν οὐδεμία Τύχη θεός,
οὐκ ἔστιν· ἀλλὰ ταὐτόματον, ὃ γίγνεται
ὡς ἔτυχ' ἑκάστῳ, προσαγορεύεται Τύχη.

VII.

Οὔτε γὰρ ἰατρὸς οὐδὲ εἷς, ἂν εὖ σκοπῇς,

IV. Sumta est haec sententia e Fabula cuius titulus *Ἐπιδικαζόμενος*, estque apud Stobaeum Tit. XIX. Non animadverterant editores claudicare versum 3. in quo *ἂν* pro *ἐὰν* legebatur. Brunck. Quis iam non miretur, Brunckium ad *ἂν* in versu 2. sequ. fragm. non offendisse?

V. Est haec sententia apud Stobaeum Tit. LXII. In cod. adpositus Fabulae titulus *Ἐξοικιζόμενοι*, quem in Fabricii catalogo non reperio. Brunck.

VI. Servavit hanc sententiam Clemens Alex. p. 726. unde eam Grotius in Excerpta sua retulit p. 775. Brunck.

VII. XI. et XII. sunt in Stobaei Tit. CII. In primo fragmento pro *ἂν εὖ σκοπῇς* cod. habet *ἄνευ κόπου*. Secundum sumtum est e Fabula cuius titulus *Σικελικός*. Sed in cod. lemma praeter auctoris nomen nihil habet. Ultimi versus sinceram lectionem restitui. In cod.

τοὺς αὐτὸς αὑτοῦ βούλεθ' ὑγιαίνειν φίλους·
οὔτε στρατιώτης πόλιν ὁρᾷν ἄνευ κακοῦ.

VIII.

Πάντ' ἐστὶν ἐξευρεῖν, ἐὰν μὴ τὸν πόνον
φεύγῃ τις, ὃς πρόσεστι τοῖς ζητουμένοις.

IX.

Πολὺ μεῖζόν ἐστι τοῦ κακῶς ἔχειν κακὸν,
τὸ καθ' ἕνα πᾶσι τοῖς ἐπισκοπουμένοις
δεῖν τὸν κακῶς ἔχοντα, πῶς ἔχει, λέγειν.

X.

Α. Σύρα, Σύρα. Σ. Τί ἐστι; Α. Πῶς ἡμῖν ἔχεις;
Σ. Μηδέποτ' ἐρώτα τοῦτ', ἐπὰν γέροντ' ἴδῃς,
ἢ γραῦν τιν'· ἴσθι δ' εὐθὺς, ὅτι κακῶς ἔχει.

XI.

Ἄνθρωπον ὄντα ῥᾴδιον παραινέσαι
ἐστὶν, ποιῆσαι δ' αὐτὸν οὐχὶ ῥᾴδιον.

scriptum ἕτερον, non, ut vulgo, ἑτέρων: ipse vero alterum articulum addidi, qui in similibus phrasibus librariorum incuria perquam saepe omissus fuit:

ἕτερον τό τ' ἀλγεῖν καὶ τὸ θεωρεῖν ἔστ' ἴσως.

ut etiam Philippi versum restituimus:

ἕτερόν τι τὸ λέγειν ἐστὶ καὶ τὸ πεπονθέναι.

Sic versus qui infra inter monosticha occurrit, sub titulo εἰς λόγον, quique est Sophoclis in Oed. Col. nostrae editionis 808. legi debet:

χωρὶς τό τ' εἰπεῖν πολλὰ, καὶ τὸ τὰ καίρια.

Brunck.

VIII. Sumtum ex Fabula cui titulus fuit *Καταψευδόμενος*, est apud Stobaeum Tit. XXIX. Quod sequitur ibidem est Tit. C. sumtumque e Fabula cuius titulus fuisse perhibetur *Μίστης* vel *Μίσεις*. X. est ibidem Tit. CXVII. Additum in Grotii Florilegio quartum versum, a Wintertono omissum, codex non agnoscit:

καλὸν τὸ θνήσκειν ἔστιν ἐπὶ τούτῳ λέγειν.

Brunck.

τεκμήριον δὲ τοὺς ἰατροὺς οἶδ' ἐγὼ
ὑπὲρ ἐγκρατείας τοῖς νοσοῦσιν εὖ σφόδρα
πάντας λαλοῦντας· εἶτ' ἐπὰν πταίσωσί τι,
αὐτοὺς ποιοῦντας πάνθ', ὅσ' οὐκ εἴων τότε.
ἕτερον τό τ' ἀλγεῖν καὶ τὸ θεωρεῖν ἔστ' ἴσως.

XII.

Α. Τίς ἐστιν οὗτος; Β. Ιατρός. Α. Ὡς κακῶς ἔχει
ἅπας ἰατρὸς, ἂν κακῶς μηδεὶς ἔχῃ.

XIII.

Τὸν μὴ λέγοντα τῶν δεόντων μηδὲ ἕν,
μακρὸν νόμιζε, κἂν δύ' εἴπῃ συλλαβάς.
τὸν δ' εὖ λέγοντα μὴ νόμιζ' εἶναι μακρὸν,
μηδ' ἂν σφόδρ' εἴπῃ πολλὰ, καὶ πολὺν χρόνον.
τεκμήριον δὲ τοῦδε τὸν Ομηρον λάβε.
οὗτος γὰρ ἡμῖν μυριάδας ἐπῶν γράφει,
ἀλλ' οὐδὲ εἷς Ομηρον εἴρηκεν μακρόν.

XIV.

Εἰ τὰ δάκρυ' ἡμῖν τῶν κακῶν ἦν φάρμακον,
ἀεί θ' ὁ κλαύσας τοῦ πονεῖν ἐπαύετο,

XI. 3. Post δὲ interpunge. — F. τοὺς γὰρ ἰατρ. —.

XIII. est apud Stobaeum Tit. XXXVI. Ultimum, quod male VVintertonus Menandreis immiscuit, est apud Stobaeum, quinto versu defectum, Tit. CVIII. ubi praeter auctoris nomen Fabulae etiam index habetur e qua desumtum, Σάρδιος. Venustissimos hos versus citat etiam Plutarchus in Consolatorio ad Apollonium. In 1. cod. Stobaei habet ut Plutarchus, ἡμῖν. In 6. habet etiam ἐάν τε κλαίῃς, ἄν τε μή. Duo postremi pessime a librariis habiti fuerunt. In Stobaei cod. sic leguntur:

τί δὴ ποεῖς πλέον οὐδέν. ἡ λύπη σ' ἔχει
ὥσπερ τὸ δένδρον τοῦτο καρπὸν, τὸ δάκρυον.

In Plutarchi vero editione Aldina p. 97. l. 12.

τί οὖν πλέον ποιοῦμεν. οὐθέν. ἡ λύπη δ' ἔχει
ὥσπερ τὰ δένδρα καρπὸν, τὰ δάκρυα.

ἠλλαττόμεσθ' ἂν δάκρυα, δόντες χρυσίον.
νῦν δ' οὐ προσέχει τὰ πράγματ', οὐδ' ἀποβλέπει
ἐς ταῦτα, δέσποτ', ἀλλὰ τὴν αὐτὴν ὁδὸν,
ἐάν τε κλαίῃς, ἄν τε μὴ, πορεύσεται.
τί οὖν πλέον σοί γ'; οὐδέν. ἡ λύπη δ' ἀεὶ,
ὥσπερ τὰ δένδρα καρπὸν, ἔχει τὰ δάκρυα.

ΕΚ ΤΩΝ ΔΙΟΔΩΡΟΥ.

Ἐγὼ μὲν οὖν τὸν νόμον ἐμαυτῷ τουτονὶ
τίθεμαι δοκιμάζων, ὥσπερ εἴρηται, ποιεῖν.
κρεῖττον γάρ ἐστιν εὖ τεθραμμένην λαβεῖν
γυναῖκ' ἄπροικον, ἢ κακὴν μετὰ χρημάτων,
τὴν ἐσομένην καὶ ταῦτα μέτοχον τοῦ βίου.

Bentleius emendabat:

τί οὖν πλέον ἔχομεν; οὐδέν. ἡ λύπη δ' ἔχει
ὥσπερ τὰ δένδρα, καρπὸν οἷ τὰ δάκρυα.

Neminem esse opinor in Atticorum poetarum lectione tritum, cui istud pronomen *οἷ* sic positum placeat et genuinum videatur. Nisi me fallit opinio, melioribus avibus coniecturam periclitatus sum:

τί οὖν πλέον σοί γ'; οὐδέν. ἡ λύπη δ' ἀεὶ,
ὥσπερ τὰ δένδρα καρπὸν, ἔχει τὰ δάκρυα.

Ex hoc Philemonis fragmento expressi sunt versus elegantissimi M. Ant. Mureti, quos Ios. Scaliger Q. Trabeae, Comici Latini, esse credidit.

Here, si querelis, eiulatu, fletibus
medicina fieret miseriis mortalium,
auro parandae lacrimae contra forent;
nunc haec ad minuenda mala non magis valent,
quam naenia praeficae ad excitandos mortuos.
Res turbidae consilium, non fletum expetunt.

Brunck.

DIODORI fragmentum est apud Stobaeum Tit. LXXII. Brunck.

5. *τὴν ἐσομένην καὶ ταῦτα* —. Adverte formulam *καὶ ταῦτα* postpositam participio: quod est longe rarissimum. Aliud exemplum ex Aristide citavit Hoogeveen. ad Viger.

ΕΚ ΤΩΝ ΕΥΒΟΥΛΟΥ.

Τρεῖς γὰρ μόνους κρατῆρας ἐγκεραννύω
τοῖς εὖ φρονοῦσι· τὸν μὲν ὑγιείας ἕνα,
ὃν πρῶτον ἐκπίνουσι· τὸν δὲ δεύτερον
ἔρωτος ἡδονῆς τε· τὸν τρίτον δ' ὕπνου,
ὃν εἰσπιόντες οἱ σοφοὶ κεκλημένοι
οἴκαδε βαδίζουσ'· ὁ δὲ τέταρτος οὐκ ἔτι
ἡμέτερος ἔστ', ἀλλ' ὕβρεος· ὁ δὲ πέμπτος, βοῆς·
ἕκτος δὲ κώμων· ἕβδομος δ' ὑπωπίων·
ὄγδοος ἀνακλητόρων· ὁ δ' ἔννατος χολῆς·
δέκατος δὲ μανίας, ὥστε καὶ βάλλειν ποιεῖν.
πολὺς γὰρ εἰς ἓν μικρὸν ἀγγεῖον χυθεὶς
ὑποσκελίζει ῥᾷστα τοὺς πεπωκότας.

p. 177. Lips. Obiter moneo, passim legi *καὶ ταῦτα μέντοι*, ubi subiectum *μέντοι* formulae vim auget. Scriptor Socraticus Eryxiae cap. 10. *καὶ ταῦτα μέντοι ταμάλιστα φίλω τε ὄντε καὶ συγγενέε.* cap. 11. *καὶ ταῦτα μέντοι καὶ τῆς πόλεως καὶ τῶν νόμων κωλυόντων.* Eodem modo scriptum cap. 17. priores editiones habent: *καὶ ταῦτα μέντοι τῷ ἀχρείῳ τοῦ σιδήρου.* Sed Boeckhius dedit: *καὶ ταῦτα μὲν τῷ ἀχρ. τ. σ.* hac causa mutationis allata praefat. p. XXXIII.: „— quum legeretur *καὶ ταῦτα μέντοι*, scripsi *μὲν*, ex usu sermonis: *τοι* ex seq. *τῷ* videtur ortum esse.“ Denique addo, rara esse exempla, ubi hanc formulam (vertendam tum *adeoque*) sequitur verbum finitum. Scriptor Socraticus, quem nuper dixerunt Simonem, de lege cap. 5. p. 8. Heidelb. *καὶ ταῦτα ἔνιοι αὐτῶν καὶ τοὺς αὐτῶν υἱεῖς τῷ Κρόνῳ (θύουσιν).*

EUBULI fragmentum e Fabula in qua Bacchus inducebatur, cuius haec sunt verba, servavit Athenaeus p. 36. unde in Excerpta transtulit Grotius p. 649. V. 9. *ἀνακλητόρων.* Grotius dedit *ἀνακλήτορος*. Ad metrum perinde est: illud ob euphoniam praestare videtur. Praeterea quum ebrii saepe non uni tantum iniuriam faciant, et a pluribus in ius vocentur, *ἀνακλητόρων* malui. Meministi istud Comici nostri in Vespis:

εἴσω φέρω σ' ἐντεῦθεν· εἰ δὲ μή, τάχα
κλητῆρες ἐπιλείψουσι τοὺς καλουμένους.

ΕΚ ΤΩΝ ΙΠΠΑΡΧΟΥ.

Πολύ γ' ἐστὶ πάντων κτῆμα τιμιώτατον
ἅπασιν ἀνθρώποισιν εἰς τὸ ζῆν τέχνη.
τὰ μὲν γὰρ ἄλλα καὶ πόλεμος, καὶ μεταβολὴ
τύχης ἀνάλωσ'· ἡ τέχνη δὲ σώζεται.

ΕΚ ΤΩΝ ΚΡΑΤΗΤΟΣ.

I.

Ο γὰρ χρόνος μ' ἔκαμψε, τέκτων μὲν σοφὸς,
ἅπαντα δ' ἐργαζόμενος ἀσθενέστερα.

II.

Ωνείδισάς μοι γῆρας, ὡς κακὸν μέγα,
οὗ μὴ τυχόντι θάνατος ἔσθ' ἡ ζημία,
οὗ πάντες ἐπιθυμοῦμεν· ἂν δ' ἔλθῃ ποτὲ,
ἀνιώμεθ'. οὕτως ἐσμὲν ἀχάριστοι φύσει.

Cum his Eubuli comparari etiam possunt Aristophanis versus isti in eadem Fabula:

> κακὸν τὸ πίνειν. ἀπὸ γὰρ οἴνου γίγνεται
> καὶ θυροκοπῆσαι, καὶ πατάξαι, καὶ ΒΑΛΕΙΝ·
> κἄπειτ' ἀποτίνειν ἀργύριον ἐκ κραιπάλης.

Brunck.

Brunckianam noni versus scripturam merito castigat egregius Censor Homeri Oxoniensis in *Critical Review* 1803. Ianuar. p. 5. sq. docens poetam sic scripsisse:

> ὁ δ' ὄγδοος κλητῆρος, ὁ δ' ἔνατος χολῆς.

Digna est quae legatur viri doctissimi de hoc versu adnotatio. — V. 5. leg. ἐκπιόντες, quod alii habent.

HIPPARCHI sententia e Fabula desumta cuius titulus *Ζωγράφος*, est apud Stobaeum Tit. LX. Recte in cod. scriptum v. 4. ἀνάλωσ'. Secunda natura longa est, quod ignorare non possunt qui Atticos poëtas legerunt. Brunck.

CRATETIS Fragmentum I. est apud Stobaeum Tit. CXVII. Ibidem est II. Tit. CXVI. Ibidem III. Tit. XVII. Ultimum habet idem Stobaeus Tit. XXXIII. Brunck.

III.

Γαστρὸς δὲ πειρῶ πᾶσαν ἡνίαν κρατεῖν·
μόνη γὰρ ὧν πέπονθεν οὐκ ἔχει χάριν,
ἀεὶ δὲ τοῦ δέοντος ἐνδεῖται πλέον.
ὅστις δὲ γαστρὸς μὴ κρατεῖν ἐπίσταται,
οὗτος τὰ πλείω τῶν κακῶν ἔχει κακά.

IV.

Γλώσσης μάλιστα πανταχοῦ πειρῶ κρατεῖν·
ὃ καὶ γέροντι καὶ νέῳ τιμὴν φέρει
ἡ γλῶσσα σιγὴν καιρίαν κεκτημένη.

ΕΚ ΤΩΝ ΝΙΚΟΣΤΡΑΤΟΥ.

Εἰ τὸ συνεχῶς καὶ πολλὰ καὶ ταχέως λαλεῖν
ἦν τοῦ φρονεῖν παράσημον, αἱ χελιδόνες
ἐλέγοντ' ἂν ἡμῶν σωφρονέστεραι πολύ.

ΕΚ ΤΩΝ ΦΕΡΕΚΡΑΤΟΥΣ.

Ὦ γῆρας, ὡς ἐπαχθὲς ἀνθρώποισιν εἶ,
καὶ πανταχῇ λυπηρὸν, οὐ καθ' ἓν μόνον·
ἐν ᾧ γὰρ οὐδὲν δυνάμεθ', οὐδ' ἰσχύομεν,
σὺ τηνικαῦθ' ἡμᾶς προδιδάσκεις εὖ φρονεῖν.

ΕΚ ΤΩΝ ΦΙΛΙΠΠΟΥ.

Οὐ χαλεπόν ἐστι τῷ κακῶς διακειμένῳ
εἰπεῖν τιν' ἐσθίοντα, Μὴ κακῶς ἔχε,

NICOSTRATI sententia est apud Stobaeum Tit. XXXVI. BRUNCK.

PHERECRATIS sententia est apud Stobaeum Tit. CXVII. BRUNCK.

PHILIPPI sententia est apud Stobaeum Tit. CXIV.

πύκτῃ τ' ἐπιτιμᾶν οὐδὲν ἔργον μαχομένῳ·
αὐτὸν δὲ μάχεσθαι οὐκ ἔτ' ἐστὶ ῥάδιον.
ἕτερόν τι τὸ λέγειν ἐστὶ καὶ τὸ πεπονθέναι.

ΕΚ ΤΩΝ ΦΙΛΙΠΠΙΔΟΥ.

I.

Αἰσχρὰν γυναῖκ' ἔγημας, ἀλλὰ πλουσίαν.
κάθευδ' ἀηδῶς, ἡδέως μασώμενος.

II.

Οταν ἀτυχεῖν σοι συμπέσῃ τι, δέσποτα,
Εὐριπίδου μνήσθητι, καὶ ῥάων ἔσῃ·
„Οὐκ ἔστιν ὅστις πάντ' ἀνὴρ εὐδαιμονεῖ."
εἶναι δ' ὑπόλαβε καὶ σὲ τῶν πολλῶν ἕνα.

ΕΚ ΤΩΝ ΣΩΤΑΔΟΥ.

Εἰ καὶ βασιλεὺς πέφυκας, ὡς θνητὸς ἄκουσον.
ἂν μακρὰ πνύῃς, φλεγματίῳ κρατῇ περισσῷ.

desumta e Fabula cuius titulus *Ὀλυνθιακὸς*, si Grotii Florilegio fides, in quo fragmentum hoc non Philippo, sed Philippidi tributum. Ultimus versus pessimum ad modum editus sic vulgo legitur:

ἕτερόν τι τοῦ λέγειν ἐστὶ τὸ πεπονθέναι.

Claudicat turpiter, dactylo quartam sedem tenente. Vide supra ad Philemonis XI. Brunck. Paenultimum versum miror Brunckio placere potuisse: foede enim corruptum esse quis non videt?

PHILIPPIDIS sententia prior est in Stobaei Tit. LXIX. Altera desumta e Fabula cuius titulus *Φιλάδελφοι*, est ibidem Tit. CVIII. Euripidis versus erat in Stheneboea. Vide Aristoph. Ran. 1217. Brunck.

SOTADES, cuius sequitur fragmentum a Stobaeo servatum Tit. XXII. non fuit comicus poeta, quod e versuum

ἂν εὐιματῇς, ταῦτα πρὸ σοῦ προβάτιον εἶχεν.
ἂν χρυσοφορῇς, τοῦτο τύχης ἐστὶν ἔπαρμα.
ἂν πλούσιος ᾖς, τοῦτο χρόνου ἄδηλος ἰσχύς.
ἂν δ' ἀλαζονῇς, τοῦτ' ἀνοίας ἐστὶ φρύαγμα.
ἂν δὲ σωφρονῇς, τοῦτο θεῶν δῶρον ὑπάρχει.
ἡ σωφροσύνη πάρεστιν, ἂν μετρῇς σεαυτόν.

genere liquet; sed alter ille, qui Ptolemaei Philadelphi tempore vixit, cuius iussu fuit interemtus. De Sotadico metro, seu ionico a maiore tetrametro brachycatalecto, vide Hephaestionis Enchiridion p. 37. In 2. versu minus bene vulgo legitur *φλεγματίῳ κρατεῖς περισσῷ*. E codice *κρατῇ* reposui. Versus 6. claudicat. Legendum *ἂν δ' ἀλαζονῇς*, nisi potius omnium istorum versuum initio scribi debuerit *ἢν* pro *ἄν*. Utut sit, certum est in huius primo pede ditrochaeum esse debere. In ultimo perperam legitur vulgo *ἐὰν μετρῇς*, reclamante metro. Sotadis fragmenta sunt apud Stobaeum nonnulla. Unum occurrit in Gesneri editione p. 38. quod in versus digestum non est, ideoque forte a Grotio fuit omissum. Quandoquidem ab argumento huius libelli non alienum est, hic illud proponam, uti legi debet:

Λύπη σε μακρὰν προφεύξεται ἀγαθὰ φρονοῦντα.
μιμοῦ τὸ καλὸν, καὶ μενεῖς ἐν βροτοῖς ἄριστος.
νόμος ἐστὶ θεός· τοῦτον ἀεὶ πάντοτε τίμα.
ξένος ὀφείλεις εἶναι τῶν οὐ καλῶς φρονούντων.
οὐ καλῶς βιοῖς, παράμενε, κεὐτυχεῖς τὰ πάντα.
παρατήρει τὰ πάντων καλὰ, καὶ ταῦτα σὺ μιμοῦ.
ῥῆσιν δεδομένην ἀγαθὴν φύλασσε σαυτῷ.
σοὶ τοῦτο γενέσθω φίλον μηδαμῶς ἀτακτεῖν,
τὴν ἡσυχίαν κατὰ βίον ἵνα πάντοτε τηρῇς.
ὑγιαίνειν εὔχου τοῖς θεοῖς ἐφ' ὅσον ἔχεις ζῆν.

Decem hi versus in codice Stobaei, quo usus sum, sic in numeros suos digesti, subiecti sunt septem aliis versibus eiusdem auctoris, qui in Gesneri Stobaeo p. 65. tanquam soluta oratio excusi sunt, adposito hoc lemmate, *Sotatis*, al. *Socratis*. Est hoc perquam inscitum, mirorque istaec verba legi in Indice auctorum a Io. Stobaeo laudatorum, quem Tomo VIII. Bibl. Gr. inseruit Fabricius: *Interdum Sotadis nomen scriptum videtur pro Socratis.* Literam Socrates nullam reliquit, quod cum aliunde, tum Ciceronis testimonio constat. Sed his missis, illos etiam versus adponam, prout legi debent:

ΕΚ ΤΩΝ ΕΡΙΦΟΥ.

Λόγος γάρ ἐστ᾽ ἀρχαῖος οὐ κακῶς ἔχων·
οἶνον λέγουσι τοὺς γέροντας, ὦ πάτερ,
πείθειν χορεύειν οὐ θέλοντας.

ΕΚ ΤΩΝ ΠΟΣΕΙΔΙΠΠΟΥ.

I.

Ἔργον γε λύπην ἐκφυγεῖν· ἡ δ᾽ ἡμέρα
ἀεί τι καινὸν εἰς τὸ φροντίζειν φέρει.

Τῆς τύχης σκοπεῖν δεῖ τὸ μέγιστον, ὡς ἔλαττον,
καὶ τὸ μὴ παρὸν μὴ θέλειν· οὐδὲ γὰρ σόν ἐστιν.
ἀμφότερα μένειν οὐκ οἶδεν· ἕστηκει γὰρ οὐδέν.
ἂν πλούσιος ὢν καθ᾽ ἡμέραν σκοπῇς τὸ πλεῖον,
ἐς τοσοῦτον εἶ πενιχρὸς, ἐς ὅσον εἶ περισσός.
ὡς πένης θέλων ἔχειν, καὶ πλούσιος πλέον σχεῖν,
ἴσον ἔχουσιν αὐτῶν αἱ ψυχαὶ τὸ μεριμνᾷν.

BRUNCK.

ERIPHI fragmentum e Fabula, cuius titulus *Αἴολος*, servatum ab Athenaeo p. 134. est in Excerptis Grotii p. 685. BRUNCK.

POSIDIPPI sententia I. est apud Stobaeum Tit. XCIX. Desumtam secundam e Fabula cuius titulus *Πορνοβοσκὸς* servavit Athenaeus p. 154. in fine, unde eam Grotius in Excerpta retulit p. 815. III. habet Stobaeus Tit. XIV. Ultima ibidem est Tit. CXIX. Festivam sententiam vulgaris horum versuum scriptura exhibet, cuius absurditate haud perculsos fuisse viros, si quos alios, ingeniosos, Henr. Stephanum et Hug. Grotium, pol satis mirari nequeo. Quippe legitur in altero versu

τῆς ἀθανασίας κρεῖττον οὐδὲν εὔχεται.

Fuitne unquam aliquis adeo stolidus, ut crederet se a communi hominum sorte exemtum iri, precibusque a diis impetraturum, ut ne moreretur? hoccine in Comoedia dici potuit? Praeterea claudicat versus. Nam in comicis senariis primam semper corripiunt *ἀθάνατος*, *ἀθανασία*, quod ad Aristophanem confirmavimus. Quid multa? Liquido in codice scriptum est:

τῆς εὐθανασίας κρεῖττον οὐδὲν εὔχεται.

II.

Ο μὴ πεπλευκὼς οὐδὲν ἑώρακεν κακόν.
τῶν μονομαχούντων ἐσμὲν ἀθλιώτεροι.

III.

Τὴν χλανίδα πάντες, ὡς ἔοικεν, οὐκ ἐμὲ,
προσηγόρευον· οὐδὲ εἷς νῦν μοι λαλεῖ.

IV.

Ὧν τοῖς θεοῖς ἄνθρωπος εὔχεται τυχεῖν,
τῆς εὐθανασίας κρεῖττον οὐδὲν εὔχεται.

ΕΚ ΤΩΝ ΤΙΜΟΚΛΕΟΥΣ.

I.

Ἀγορὰν ἰδεῖν εὔοψον, εὐποροῦντι μὲν
ἥδιστον· ἂν δ' ἀπορῇ τις, ἀθλιώτατον.

Hoc quid sit, nemo melius docebit Suetonio in vita Augusti cap. XCIX. *Defecit, sortitus exitum facilem, et qualem semper optaverat. Nam fere quoties audisset, cito ac nullo cruciatu defunctum quempiam, sibi et suis εὐθανασίαν similem (hoc enim et verbo uti solebat) precabatur.* Grotius verterat: *locum meretur principem immortalitas.* Quod probabile est summum virum scripturum fuisse, si veram lectionem cognovisset, reposui, *tranquilla mors.* Brunck.

I. 2. *ἀεί τι καινόν.* Adde hoc exemplum iis quae notavi in Seidleri libro de vers. dochm. p. 418. Quod ibi proverbium tetigi, commemoratur etiam in Nicephori Gregorae Historia Byzant. XVI. 3. T. II. p. 507. B. Paris. *Ἐγὼ, φησὶν, ὦ παῖ, τὴν παροιμίαν, τὴν, Ἀεί τι Λιβύη, φάσκουσαν, φέρει καινὸν, ἐπαινῶ μὲν, κ. τ. λ.*

TIMOCLIS sententia I. initium est longioris fragmenti e Fabula cuius titulus *Ἐπιχαιρέκακος*, quod ser-

II.

Ὦ 'τὰν, ἄκουσον, ἤν τί σοι δοκῶ λέγειν.
ἄνθρωπός ἐστι ζῶον ἐπίπονον φύσει,
καὶ πολλὰ λυπήρ' ὁ βίος ἐν ἑαυτῷ φέρει.
παραψυχὰς οὖν φροντίδων ἀνεύρατο
ταύτας. ὁ γὰρ νοῦς τῶν ἰδίων λήθην λαβὼν,
πρὸς ἀλλοτρίῳ τε ψυχαγωγηθεὶς πάθει,
μεθ' ἡδονῆς ἀπῆλθε, παιδευθεὶς ἅμα.
τοὺς γὰρ τραγῳδοὺς πρῶτον, εἰ βούλει, σκόπει,
ὡς ὠφελοῦσι πάντας. ὢν μὲν γὰρ πένης,
πτωχότερον αὐτοῦ καταμαθὼν τὸν Τήλεφον
γενόμενον, οὕτω τὴν πενίαν ῥᾷον φέρει.
ὁ νοσῶν τι μανικὸν, Ἀλκμαίων' ἐσκέψατο.
ὀφθαλμιᾷ τις· εἰσὶ Φινεῖδαι τυφλοί.
τέθνηκέ τῳ παῖς· ἡ Νιόβη κεκούφικε.
χωλός τις ἔστι· τὸν Φιλοκτήτην ὁρᾷ.
γέρων τις ἀτυχεῖ· κατέμαθεν τὸν Οἰνέα.
ἅπαντα γάρ τοι, μεῖζον' ἢ πέπονθε, τὶς
ἀτυχήματ' ἄλλοις γεγονότ' ἐννοούμενος,
τὰς αὐτὸς αὑτοῦ συμφορὰς ἧττον στένει.

vavit Athenaeus p. 241. habetque Grotius in Excerptis p. 693. Qui sequuntur versus sunt in Stobaei Tit. CXXV. Brunck.

II. Edidit hoc fragmentum etiam Wakefieldus in Tragoediarum Delectu T. II. init. non sine scripturae diversitate. Nam v. 9. habet *ὁ μὲν γὰρ ὢν πένης.* v. 10. *αὑτοῦ.* v. 11. *ἤδη τὴν —.* v. 13. post *τις* ponit signum interrogationis. v. 14. post *παῖς* idem signum. v. 15. post *ἔστι* idem. v. 16. post *ἀτυχεῖ* idem. ibid. dedit *κατέμαθε,* odio litterae paragogicae in transversum actus. v. 17. *ἅπαντα γὰρ τὰ μείζον', ἢ πέπονθέ τις, —.* v. 19. *ξυμφοράς.*

ΕΚ ΤΩΝ ΚΛΕΑΡΧΟΥ.

Εἰ τοῖς μεθυσκομένοις ἑκάστης ἡμέρας
ἀλγεῖν συνέβαινε τὴν κεφαλὴν πρὸ τοῦ πιεῖν
τὸν ἄκρατον, ἡμῶν οὐδὲ εἷς ἔπινεν ἄν·
νῦν δὲ πρότερόν γε τοῦ πόνου τὴν ἡδονὴν
προλαμβάνοντες ὑστεροῦμεν τἀγαθοῦ.

CLEARCHI fragmentum e fabula cuius titulus *Κορίνθιοι*, ab Athenaeo servatum p. 613. est in Excerptis Grotii p. 827. Eadem est sententia, quae Alexidis fragmenti I. BRUNCK.

COMICORUM QUORUNDAM VETERUM SENTENTIAE.

EX ALEXIDE.

I.

Sane ebrietatem crapula si anteverteret,
nemo temetum supra qui satis est modum
haurire vellet. Sed enim nunc improvidi
non exspectantes poenam vinolentiae,
promte quae obveniunt exsiccamus pocula.

II.

Ex parte vino non male assimulaveris
humanum ingenium. Namque uti vinum novum,
ita iuvenis animus opus est ut deferbeat,
et despumando ducat aspritudinem.
At mox ubi illa nimia vis abscesserit,
et quae natabat in sublimi amentia
exhausta fuerit, tempus est considere,
ut sese praebens omnibus potabilem
perpetua placeat lenitate in posterum.

III.

Non murus, non vis auri, non quidquid putes,
custoditu difficile est aeque, ac femina.

EX AMPHIDE.

I.

Quibus male homines rem gesserunt in locis;
ad ea se rursum non libenter applicant.

II.

Quicunque negat habere iuranti fidem,
detegitur ipse promtus in periurium.

EX ANAXANDRIDE.

I.

Commissa cui sunt verba, depositum velut,
si retegit, est iniquus, aut est garrulus:
si spe lucri, est iniquus: hac sine, garrulus.
Censendus autem uterque pariter improbus.

II.

Non est senectus, ut tu, pater, existimas,
onus adeo difficile: sed qui fert eam
minus decore, ipse impedimentum est sibi.
At contra facilem reddit ac tractabilem,
qui placide illius moribus se accommodat,
tristitiam demens atque apponens gaudium.
Male qui fert, sibi perpetuam moestitiam parit.

EX ANTIPHANE.

I.

Hera, quisquis aspernatur iurantem alterum,
quem non compertum noverit periurii,
Deorum hic aspernari sanctitudinem,
et ipse peierasse suspectus mihi est.

II.

Divitiis insolescit mercator suis,
in quas dominii ventus ipso plus habet.

III.

Res celare caeteras
utcunque possis, Phidia, haec praeter duo,
si nimium biberis, et si in amorem incubueris:
utrumque de se manifestum indicium facit
oratione ac vultu, sic ut qui neget
tamen ipse suo se prodat testimonio.

IV.

Nullum esse gravius impedimentum potest,
quam mulier, dote sarcinata quum advenit.

V.

Lugere amicos luctu moderato decet:
nec enim perierunt, sed eam, quam necessitas
indixit cunctis, antevorterunt viam:
et nos citati mox suo quisque ordine
cogemur omnes in idem diversorium,
pariterque cum illis aevum agemus alterum.

VI.

Exploratrices ingeniorum sunt opes:
nam qui secundis rebus vivit turpiter,
quid pressum paupertate facturum putas?

VII.

Senectus veluti stabulum est: nam quidquid mali
humana recipit vita, in illam confluit.

VIII.

Est nostra vino vita quam simillima:
acescit, est quum reliqua parva portio.

IX.

Sis pauper honeste potius quam dives male:
namque hoc fert crimen, illud misericordiam.

X.

Amice, quî non mortis sit peculium
miles, qui vitae causa se auctorat neci?

XI.

Aram malorum iure senectutem voces:
namque ad eam sese recipit quod ubique est mali.

XII.

Quid quaeso causae est, cur quis optet a Deis
pecunia florere et rerum copia,
nisi ut possimus amicis opitularier,
et serere frugem Gratiae, suavis Deae?
namque ea voluptas, quae in potu atque esu est sita,
par ferme est cunctis: neque magis lautae dapes
esuriem sedent.

EX APOLLODORO.

I.

Clauduntur aedes pessulis, repagulis:
sed ianuam faber haud ita unquam muniit,
ut non pateret feli aditus et adultero.

II.

Miserabar iuvenis olim acerba funera:
at nunc quoties intueor exsequias senis,
id lachrymo. Nam mox eadem me spectat via.

III.

Non debet animus desponderi in miseriis:
sed exspectanda sunt meliora in posterum.

IV.

Habent superba dona Fortunae metum.
rebus negata fulgidis securitas,
tutumque hominibus nil et excelsum simul:
aut livor illud, aut edax sternit dies,
summum ad gradum quum claritatis venerit.
Mediocritatis tutior possessio,
per quam nec aliquis premitur afflictus solo,
nec se invidenda tollit in fastigia.
Nam qui minore volvitur spatio cadens,
multo facilius damna dissimulat sua.
Maiore moles vasta cum strepitu ruit:
invidia claris semper est rebus comes,
et quum favet Fortuna, captatum venit.

E DIPHILO.

I.

Egregie, ut multa, dixit bonus Euripides:
„Me dira egestas subigit et miserabilis
venter.“ Nam certe ventre nihil est miserius:
in illum cuncta coniicis: at in vas alid
idem non liceat. Panem fers in mantica,
ius non fers: aliter manticam corruperis.
Imples placenta sportulam, non lentibus:
in utrem villum immittis, non et carabum.
At in illum Diis invisum compingi solent
etiam quae inter se nil habent commercii.
Nec caetera addo: quippe quum constet satis
illius ergo miseri peccari omnia.

II.

Qui non veretur ipse semet, conscius
sibi mali facinoris, quod commiserit,
hic quomodo alios nescios reverebitur?

III.

Paupertino homine nihil est fortunatius:
nam solus in deterius non metuit vices.

E MENANDRO.

I.

In re omni conducibile est quovis tempore
verum proloquier: idque in vita spondeo
securitatis esse partem maximam.

II.

Si navigandum sit diebus quatuor,
quantum sat est paramus in totidem dies.
Cur non item sollicita parsimonia est,
viaticum ne desit aetati malae?

III.

Hominibus alia quotquot sunt animantia
tum sunt beatiora, tum sapiunt magis.
Principio, sodes, asinum specta istum mihi.
Is est infelix extra controversiam:
at nulla propriae accepta culpae fert mala;
sed quae natura iniunxit, his defungitur.
Nos vero, praeter ea quae fert necessitas,
ipsi alia nostra sponte super arcessimus.
Dolemus ubi quis sternuit: convicium
quis dixit? indignamur: vidit somnium?

metuimus: ululat noctua? exhorrescimus.
Leges, honores, ambitus, certatio,
mala haec adscita nobis sunt, non adsita.

IV.

Seni senilis lingua iucundissima;
puerque puero, et apta mulier mulieri,
et aeger aegro: pressus infortunio
lenimen est homini malis exercito.

V.

S. Ut fatear, displicet
res ipsa. *A.* Nempe quia sinistrorsum rapis.
Quidquid molestum, quidquid adversum accidit,
tecum ipse spectas, et connives ad bona.
Atqui nihil usquam, Simyle, invenias boni,
cui nulla se mali admiscuerit portio.
Mulier opipara, res molesta est, nec sinit
virum pro arbitrio vivere: haec eadem tamen
sua commoda adfert; liberos: mersum gravi
morbo maritum curat familiariter,
nec conflictantem cum fortuna deserit:
defuncti exsequias rite curat. Respice
ad ista, si quid taedii animo obvenerit.
Ita rem feres facilius. Sin quidquid dolet
excernas semper tibi, nec contra compares
quod est utibile, iam tolerando non eris.

VI.

Si solum, Trophime, te omnium mortalium
in hoc progenuit mater, ut tibi perpetim
agere ita liceret, animo ut collibitum foret,
idque ita futurum si aliquis promisit Deus,
recte indignaris. Nam rem fecit improbam,

qui te fefellit. Sin iisdem legibus,
quibus nos omnes, hunc communem spiritum
hausisti, ut aliquid etiam paratragoediem,
ferenda sunt modeste haec, ut ratio iubet.
Omnis sermonum summa redit istuc: homo es,
quo nullum est animal quod mutetur celerius,
aut sursum enitens, aut deorsum decidens:
neque pol immerito: nam natura virium
quum sit vescarum, res molitur maximas,
suoque lapsu multa egregia proterit.
At tu quae amisti, Trophime, non ingentia
sunt adeo: tum quae pateris sunt mediocria:
quo magis hoc triste ferre te modice decet.

VII.

Vel inter saxa agricolam nutriat
pax alma: bello sordet et felix ager.

VIII.

Aetate nata nubili, ut dicat nihil,
satis tamen ipso significat silentio.

IX.

Summum est aviditas generis humani malum:
aliena namque pro suis qui vindicant,
persaepe non tantum improba spe decidunt
victi, sed apponunt et alienis sua.

X.

Nunquam laudavi sumtuosum mortuum:
namque in idem cum vili atque contemto redit.

XI.

Ne tu loquentis respice aetatem precor:
sed an, quae deceant verba prudentem, loquar.

XII.

Qui commonefacit filium severiter,
verbis acerbus ut sit, revera est pater.

XIII.

Qui mentem addicit credulam calumniis,
aut ipse est pravis inquinatus moribus,
aut certe ingenio nil supra puerum valet.

XIV.

Nec saxum facile valida proiectum manu
reprehendas, nec sermonem qui lingua fugit.

XV.

O Gorgia, ille vir virorum est optimus,
qui melius aliis callet ferre iniurias.

XVI.

Adeon' te excruciat, quod malorum est omnium
levissimum, paupertas? quantillum est enim,
amicus unus cui medendo sufficit?

XVII.

Tria sunt, here,
ex queis geruntur cuncta, nempe ex legibus,
aut ex necessitate, aut consuetudine.

XVIII.

Cuicunque affectum est corpus, ei medico est
opus:
at cui laborat animus, is amico indiget.
benevolus amicus medicus aegrimoniae est.

XIX.

Deliciae nimiae pariunt insolentiam;
pecuniaeque dominum traiiciunt suum
in mores alios, quam quos induerat prius.

XX.

Ego autumabam divites, ô Phania,
in aere vivunt qui suo, nec noctibus
suspiria agere, nec sus deque vortier,
nec dicere EHEU; sed tranquilla molliter
frui quiete: illa esse pauperum mala.
At nunc vos video, quos beatos praedicant,
vitam cum nostra vivere aequiparabilem.

XXI.

Amantem si quis mente credit praeditum,
ubi ille rerum inveniet, quaeso, amentiam?

XXII.

Quicunque damnat causa non bene cognita,
damnandus ipse est credulitatis crimine.

XXIII.

Multos iam vidi, quos malos necessitas
finxit miseriis, quum non essent eiusmodi
suopte ingenio.

E PHILEMONE.

I.

Bonae mulieris, ô Nicostrata, est, dare
non imperiosam, sed morigeram se viro.
viro superior femina, immensum est malum.

II.

Iniuriam qui non facit, non protinus
iustus: sed ille qui potest, non vult tamen.
manus nec ille qui suas parvo abstinet:
ingentia sed impune qui quum tollere

sibique habere possit, animo temperat.
Immo nec ille, observat ista qui omnia:
sed ille mente praeditus qui candida,
re iustus esse, non videri esse, expetit.

III.

Adducat si quis victimas, ô Pamphile,
sive ex caprigeno pecore, sive ex bucero,
sive adeo pecudes alias, aut dono ferat
paludamentum ex auro, sive ex purpura,
aut ex ebore aut smaragdo sigillaria,
atque his propitium speret adipisci Deum,
decipitur vanitate mentis credulae.
Sed oportet ipsum hominem esse puris moribus,
non felem virginalem, non adulterum,
non furem, non qui occidit quaesti gratia.
- - - - - - -
Ne tû ad aciculam
unquam alienam animum adiexis, mi carissime.
Nam iustis factis gaudet omnipotens Deus:
eoque augere rem sinit laboribus,
occando, sarriendo noctes et dies.
Deo sacrifica semper ingenio probo,
neu tu albam vestem magis quam mores induas.
Neu si de coelo tonerit fugias protinam,
here, quippe nullae conscius culpae tibi.
Te namque cernit, cuncta qui videt, Deus.

IV.

Nullus concentus est auditu suavior,
quam quum dissimulat, petitur qui conviciis:
nam qui ridetur, id si non aegre tulit,
ridendo risor ipse ridiculus manet.

V.

Here, quisquis est homo natus, quamvis serviat
is servitutem, tamen esse homo non desinit.

VI.

Profecto hominibus nulla Fortuna est dea:
nulla, inquam: verum quidquid temere provenit,
Fortunae a nobis accipit vocabulum.

VII.

Si circumspicias, nemo est medicorum omnium,
recte valere amicos qui cupiat suos;
nec miles urbis placidum qui exoptet statum.

VIII.

Nihil est quod homini non sit indagabile,
si quaeritandi non recusetur labos.

IX.

Male sese habere levius est multo malum,
quam male se habentem cogier visentibus,
quo se modo habeat, singulis exponere.

X.

A. Syra heus Syra. *S.* Hem quid me vis? *A.* Ut
vero vales?
S. Nunquam istud percunctare, senem si videris,
anumve: quippe liquido non recte valent.

XI.

Facile omnes homines aliis consilium damus;
sed in re nostra non tam facile est exsequi.
A medicis argumentum est in promtu situm,
praecepta videas quos dare invalentibus
victus severi: at ipsi si in morbo cubent,

eadem illa facere, quae aliis interdixerant.
Credo una nolunt dolor esse et curatio.

XII.

A. Quid hoc est hominis? *B.* Medicus. *A.* Pro
superum fidem
quam miser est omnis medicus, si nemo est miser!

XIII.

Quicunque dicit ad rem quae non pertinent,
duas loquutus syllabas, prolixus est.
At bene dicentem ne prolixum dixeris,
quantumvis dicat multa et multo tempore.
Ab Homero sume testimonium tibi:
is quum exararit versuum tot millia,
nemo est Homerum qui prolixum iudicet.

XIV.

Lamenta nostris si mederentur malis,
et possent fletu deliniri miseriae,
auro licerent contra et pluris lachrymae.
Nunc non attendit luctum res, nec respicit:
sed plores, seu non plores, insistit viam.
Quid proficis? nec hilum. At interea tamen
ut arbor poma, sic dolor lachrymas parit.

E DIODORO.

Legem hanc condixi, atque ipse constitui mihi:
ita scivi, ita sanxi, ita animi stat sententia:
pol satius inopem ducere eductam probe,
quam male moratam dote fretam dapsili,
vitae consortem assiduae consuetudinis.

EX EUBULO.

Bacchus loquitur.

Tres ego crateras solos his, queis cor sapit,
miscere soleo. Sanitati is est sacer,
qui primus bibitur: alterum sibi vindicant
amor et voluptas: tertium poscit sopor:
quem postquam ebiberunt, qui esse sapientes volunt,
domum recedunt: quartus contumeliae,
non ultra noster: quintus vociferantium:
sextus nequitiae: sugillarum septimus:
octavus revocatoris: nonus bilis est:
decimus furoris, tela ut mittantur quoque.
Nam Liber multus parvo infusus vasculo
suos potatores facile evertit e gradu.

EX HIPPARCHO.

In aetate hominum nihil arte est pretiosius,
aut ad degendam vitam conducibilius.
Res alias quippe belli et fortunae vices
transmutant facile: ars semper incolumis manet.

E CRATETE.

I.

Me tempus incurvavit, egregius faber,
sed qui imbecilliora reddit omnia.

II.

Senectam aetatem quid mihi ut malum exprobras?
quam non apisci vitae pretio constitit,

quam cuncti concupiscimus: at quum venerit,
toleramus aegre. Tam ingrato ingenio sumus!

III.

Fraenis regendus venter adductis tibi est:
solus datorum gratias nullas agit,
supraque fines indigentiae indiget.
Ventrem domare qui suum non sufficit,
malum necesse est semper accumulet malo.

IV.

Linguae modum tenere praecipuum puta.
Iuveni senique gloriam semper parit
edocta lingua conticere in tempore.

E NICOSTRATO.

Si multa indesinenter et propere eloqui
sapientiae esset signum, certe hirundines
sapientiores hominibus multo forent.

E PHERECRATE.

O quam senectus tristis es mortalibus,
et taediosa, vel ob hoc praeter caetera,
quod, quum deficiunt vires ac valentia,
sapientiam tum primum nos doctum venis!

E PHILIPPO.

Sane haud difficile est aegrotanti dicere
vegetum valentem: Ne tam te habeas molliter:

et castigare pugilem, quum a pugna vaces.
At ipsum depugnare non aeque est facul.
Aliud disserere est, aliud rem sentiscere.

E PHILIPPIDE.

I.

Dotata nupsit uxor et turpis tibi,
ut suave coenes atque insuave dormias.

II.

Here, si qua tibi unquam calamitas advenerit,
feres facilius dicti memor Euripidis:
Felix ab omni parte nemo usquam est homo:
Tum vero e multis esse te unum existima.

E SOTADE.

Si rex es, homo sed tamen es, quapropter audi.
Si grande screas, plenus es ergo pituitae.
Si veste nites, at prius hanc oves tulere.
Si vincula fers aurea, sortis iste lusus.
Si divitiae sunt tibi, temporis rapina est.
Si corde tumes, stultitiae teneris aestu.
Sin sobria mens est tibi, munus est deorum,
te nempe tuo si pede tute metiaris.

EX ERIPHO.

Antiquus sermo est, ac non aspernabilis,
pater: vinum, aiunt, quamvis invitos senes
salire cogit.

E POSIDIPPO.

I.

Difficile est luctum fugere. Nam quot sunt dies,
materiam pariunt semper ad luctum novam.

II.

Qui mare non sensit, nescit is quid sit malum.
nam nos miseria gladiatores vincimus.

III.

Omnes locutos non mihi puto, sed togae:
usque adeo nemo est nunc salutantum super.

IV.

Res inter omnes, quas Deos exposcimus,
locum meretur principem tranquilla mors.

E TIMOCLE.

I.

Forum videre plenum egregiis piscibus,
diti voluptas, crux est summa pauperi.

II.

Advorte sodes, numquid ex usu loquar.
miserum suapte natura animal est homo,
et vita quanta quanta est scatet incommodis:
lenimenta ideo curis et solatia
sibi ipsa reperit. Namque mens proprii mali
oblita, alienis dum se mulcet miseriis,
doctrinam pariter cum voluptate imbibit.
primum tragoedos, si placet, considera,
quam pulchra dent documenta. Nam qui pau-
per est,

ubi pauperiorem se cognovit Telephum,
ibi paupertatem fert suam patientius.
Limfatur aliquis? Alcmaeonem conspicit.
Oculis laborans, coecos Phinidas videt.
Natum effert alius: Niobe lugentem levat.
Dolet hic se claudum: sed Philoctetem videt.
Miser in senecta est: intuetur Oeneum.
Ita quisque, dum evenisse maiores suis
olim aliis calamitates secum cogitat,
animo aequiore fert fortunae iniurias.

E CLEARCHO.

Hominibus si vinosis semper pridie
caput dolcret, antequam biberent merum,
nemo esset nostrûm deditus temulentiae:
nunc ante dolorem praecipientes gaudia,
a concupito mox bono relinquimur.

ΓΝΩΜΑΙ ΜΟΝΟΣΤΙΧΟΙ

ΕΚ ΔΙΑΦΟΡΩΝ ΠΟΙΗΤΩΝ

ΚΑΤΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ ΣΥΝΤΕΤΑΓΜΕΝΑΙ.

ΕΙΣ ΑΓΑΘΟΝ ΑΝΔΡΑ.

Ἀνὴρ δὲ χρηστὸς χρηστὸν οὐ μισεῖ ποτέ.
Γνώμης γὰρ ἐσθλῆς ἔργα χρηστὰ γίγνεται.

Senariorum istorum e scena sumtorum collectionem a nescio quo factam primus vulgavit Aldus Manutius, a cuius editione nihil aut perparum differunt ceterae omnes, quae postea subsecutae sunt. Nova haec nostra ad nullius praecedentium normam exacta est, eoque, ut opinamur, erit haud paulo melior. Nam primo quidem versus ex ea sustulimus, qui manifesto nexu coniuncti unam sententiam efficiebant, ac proinde non singuli singulas continebant sententias; quales sunt isti, qui in Titulo *εἰς δίκαιον* vulgo leguntur:

ἀνήρ δίκαιός ἐστιν, οὐχ ὁ μὴ ἀδικῶν,
ἀλλ' ὅστις ἀδικεῖν δυνάμενος οὐ βούλεται.

Nec solum ob illam rationem isti versus eximi debebant, sed etiam quia ῥῆσις integra, e qua depromti sunt, iam exstat inter Comicorum fragmenta. Vide Philemonis II.

Ex altera hac causa, quia inficetum fuisset in tam exiguo libello eosdem versus diversis in locis exhibuisse, si qui istorum senariorum iam in fragmentis Comicorum occurrissent, eos inter singulares sententias repetere noluimus. Sic sublatus est in Titulo *εἰς θάνατον* versus iste:

οὐ πώποτ' ἐζήλωσα πολυτελῆ νεκρόν.

quem exhibet Menandri fragmentum X.

Εσθλῷ γὰρ ἀνδρὶ ἐσθλὰ καὶ διδοῖ θεός.
Ζήλου τὸν ἐσθλὸν ἄνδρα καὶ τὸν σώφρονα.

Secundo versus plurimos sustulimus, quibus multum abscedit leporis, si ab eis seiungantur, quibus adhaerent in fragmentis unde sunt excerpti: cuius generis est iste qui legitur vulgo in Titulo *εἰς δούλους:*

ὡς ἡδὺ δούλῳ δεσπότου χρηστοῦ τυχεῖν.

Est Euripidis, cuius fragmentum ex Meleagro servavit Stobaeus:

ὡς ἡδὺ δούλοις δεσπότας χρηστοὺς λαβεῖν,
καὶ δεσπόταισι δοῦλον εὐμενῆ δόμοις.

Porro versus inde facessere iussimus aliquot, quorum inepta visa est sententia, aut qui nunquam in scena fuerunt recitati, sed scriptorum recentiorum, Christianorum, eorumque non pure loquentium, facile esse iudicantur, quales sunt isti:

ἀθάνατον ἔχθραν μὴ φύλαττε θνητὸς ὤν.
θεὸν σέβου, καὶ πάντα πράξεις ἐνθέως.

Denique versus aliquot ad Titulos, quo non pertinebant, relatos meliorem in sedem transtulimus. Sic statim initio in Titulo *εἰς ἀγαθὸν ἄνδρα* legebatur hic versus:

ἤθους δὲ βάσανός ἐστιν ἀνθρώποις χρόνος.

qui nunc aptius in Titulo *εἰς χρόνον* legitur. Initio Tituli *εἰς ἀρετὴν* legebatur versus iste, cuius sententia nihil ad virtutem facit:

ἀνάπαυσίς ἐστι τῶν κακῶν ἀπραξία.

Omissum fuerat a librario lemma, quod reposuimus, *εἰς ἀργίαν.*

Hae sunt fere rationes consilii nostri. Mutatus versuum ordo neminem damno afficiet. Si quid autem detrimenti cepit haec collectio, tot senariorum eiectorum absentia, abunde id resarciet additorum maior numerus, quos Stobaeus suppeditavit, vel Grotii Excerpta. Summi huius viri tota est harum sententiarum versio, nisi paucarum, in quibus felicior visa est Henr. Stephani industria. Superest, ut mutatae a nobis lectionis in iis tantum versibus quos exhibent vulgares editiones, inprimis illa, quam habemus ad manum, Radulphi Wintertoni, rationem reddamus. Brunck.

Cum Brunckiana Monostichorum Sylloge comparanda est Schneideriana, quam tenet nupera editio Vratislaviensis Fabularum Aesopiarum.

ΕΙΣ ΑΛΗΘΕΙΑΝ.

Ελευθέρου γὰρ ἀνδρὸς, ἀλήθειαν λέγειν.
Η γλῶσσ' ἁμαρτάνουσα τἀληθῆ λέγει.

ΕΙΣ ΑΜΑΡΤΙΑΝ.

Αἰσχρὸν δὲ μηδὲν πρᾶττε, μηδὲ μάνθανε.
Αμαρτάνει τι καὶ σοφοῦ σοφώτερος.
Δὶς ἐξαμαρτεῖν ταυτὸν, οὐκ ἀνδρὸς σοφοῦ.
Εργων πονηρῶν χεῖρ' ἐλευθέραν ἔχε.
Ο μηδὲν εἰδὼς οὐδὲν ἐξαμαρτάνει.

ΕΙΣ ΑΝΑΓΚΗΝ.

Οὐδεὶς ἀνάγκης μεῖζον ἰσχύει νόμος.
Πρὸς τὴν ἀνάγκην πάντα τἄλλ' ἔστ' ἀσθενῆ.
Τὸ τῆς ἀνάγκης οὐ λέγειν ὅσον ζυγόν.
Υπὸ τῆς ἀνάγκης πάντα δουλοῦται ταχύ.
Υπὸ τῆς ἀνάγκης πολλὰ ποιοῦμεν κακά.
Χρεία διδάσκει, κἂν βραδύς τις ᾖ, σοφόν.

ΕΙΣ ΑΡΓΙΑΝ.

Ανάπαυσίς ἐστι τῶν κακῶν ἀπραξία.

ΕΙΣ ΑΡΕΤΗΝ.

Αρετὴ μέγιστον τῶν ἐν ἀνθρώποις καλῶν.
Αρετῆς βέβαιαι δ' εἰσὶν αἱ κτήσεις μόναι.
Α μὴ προσήκει, μήτ' ἄκουε, μήθ' ὅρα.
Βέλτιόν ἐστι σῶμά γ' ἢ ψυχὴν νοσεῖν.
Ελεύθερον φύλασσε τὸν σαυτοῦ τρόπον.

5. Hic versus, quem haud inepte in hunc Titulum transtulimus, vulgo exstat in Titulo εἰς ἀρετήν. Utro loco legatur, parum interest: sed intererat multum foedam in eo mendam eluere. Sic enim antea legebatur:

ἐλευθέρου γὰρ ἀνδρὸς τἀληθῆ λέγειν.

Brunck.

Εστιν δὲ καρπὸς ἀγαθὸς εὔτακτος βίος.
Καλὸν φύουσι καρπὸν οἱ σεμνοὶ τρόποι.
Λάβε πρόνοιαν τοῦ προσήκοντος βίου.
Μακάριος ὅστις μακαρίοις ὑπηρετεῖ.
Οπλον μέγιστόν ἐστιν ἡ 'ρετὴ βροτοῖς.
Σαυτὸν φύλαττε τοῖς τρόποις ἐλεύθερον.
Ψυχῆς ἐπιμελοῦ τῆς σεαυτοῦ καθὰ δύνῃ.
Ψυχὴν ἔθιζε πρὸς τὰ χρηστὰ πράγματα.

ΕΙΣ ΑΧΑΡΙΣΤΙΑΝ.

Αχάριστος, ὅστις εὖ παθὼν ἀμνημονεῖ.
Αεὶ δ' ὁ σωθείς ἐστιν ἀχάριστος φύσει.
Αμ' ἠλέηται, καὶ τέθνηκεν ἡ χάρις.
Επιλανθάνονται πάντες οἱ παθόντες εὖ.
Καλόν γε θησαύρισμα, κειμένη χάρις.
Μετὰ τὴν δόσιν τάχιστα γηράσκει χάρις.
Χάριν λαβὼν εὔκαιρον, εὔκαιρον δίδου.
Χάριν χαρίζου, καθ' ὅσον ἰσχύεις ὅμως.
Χάριτας δικαίας καὶ δίδου καὶ λάμβανε.
Χάριν λαβὼν μέμνησο, καὶ δοὺς ἐπιλάθου.

24. Solutos huius senarii numeros in Aldina editione,

καρπὸς δ' ἀγαθός ἐστιν εὔτακτος βίος.

bene restituisse sibi forte visus est bonus homo Wintertonus, scribendo absque elisione *δὲ ἀγαθός*, cuius modi hiatum non patiebantur theatra. Brunck. In Schneideri Sylloge versus sic editus est:

καρπὸς δ' ἀρετῆς ἐστιν εὔτακτος βίος.

qualem versum theatra non magis patiebantur. Scribendum videtur:

καρπὸς γὰρ ἀρετῆς ἐστιν εὔτακτος βίος.

27. Hic versus in Titulum *εἰς δούλους καὶ δεσπότας* transferri debebat. Brunck.

38. *εὔκαιρον δίδου.* Sic dedit Grotius, quod praestat. Vulgo *ἐν καιρῷ δίδου.* Brunck.

ΕΙΣ ΒΑΣΙΛΕΑ.

Ἀρχῆς τετευχὼς, ἴσθι ταύτης ἄξιος.
Εἰκὼν δὲ βασιλεύς ἐστιν ἔμψυχος θεοῦ.

ΕΙΣ ΒΙΟΝ.

Ἀμελοῦντα τοῦ ζῆν οὐκ ἔνεστ' εὐσχημονεῖν.
Ἄνθρωπός ἐστι πνεῦμα καὶ σκιὰ μόνον.
Βιοῖ μὲν οὐδεὶς ὃν προαιρεῖται βίον.
Βίος ἐστὶν, ἄν τις τῷ βίῳ χαίρῃ βιῶν.
Βίος κέκληται δ', ὅτι βίᾳ πορίζεται.
Γῆ πάντα τίκτει, καὶ πάλιν κομίζεται.
Ζῶμεν γὰρ οὐχ ὡς θέλομεν, ἀλλ' ὡς δυνάμεθα.
Οὐ γὰρ θέμις ζῆν πλὴν θεοῖς ἄνευ κακῶν.
Οὐκ ἔστι βίον εὑρεῖν ἄλυπον οὐδενί.
Τὸ ζῆν ἀλύπως ἀνδρός ἐστιν εὐτυχοῦς.
Τυφλόν γε καὶ δύστηνον ἀνθρώποις βίος.
Ὡς ἡδὺς ὁ βίος, ἄν τις αὐτὸν μὴ μάθῃ.

ΕΙΣ ΒΟΗΘΕΙΑΝ.

Ἀνὴρ γὰρ ἄνδρα, καὶ πόλις σώζει πόλιν.
Μέμνησο πλουτῶν τοὺς πένητας ὠφελεῖν.
Ὑπὲρ γυναικὸς καὶ φίλου πονητέον.
Χεὶρ χεῖρα νίπτει, δάκτυλός τε δάκτυλον.

ΕΙΣ ΒΟΥΛΗΝ.

Ἀνὴρ ἄβουλος ἐς κενὸν μοχθεῖ τρέχων.
Ἀβουλίᾳ γὰρ πολλὰ βλάπτονται βροτοί.
Ἀνὴρ ἄβουλος ἡδοναῖς θηρεύεται.

48. Eadem est fere sententia huius Lucilii versus, quem laudat Varro:

Vis est vita, vides, quae nos facere omnia cogit.
Brunck.

54. *τυφλόν γε.* Sic bene apud Stobaeum legitur Tit. XCVIII. Vulgo *τυφλὸν δέ.* Menandri versus est. Brunck.

Βουλῆς γὰρ ὀρθῆς οὐδὲν ἀσφαλέστερον.
Βουλῆς γὰρ οὐδέν ἐστιν ἔχθιον κακῆς.
Ἐν νυκτὶ βουλὴ τοῖς σοφοῖσι γίγνεται.
Σοφοῦ παρ' ἀνδρὸς προσδέχου συμβουλίαν.
Σοφὴ σοφῶν γὰρ γίγνεται συμβουλία.

ΕΙΣ ΓΑΜΟΝ.

Ἄλυπον ἕξεις τὸν βίον χωρὶς γάμου.
Γαμεῖν ὁ μέλλων εἰς μετάνοιαν ἔρχεται.
Γάμος γὰρ ἀνθρώποισιν εὐκταῖον κακόν.
Γαμεῖν δὲ μέλλων βλέψον εἰς τοὺς γείτονας.
Δαίμων ἑαυτῷ πλουσίαν γήμας ἔσῃ.
Ἐκ τῶν ὁμοίων οἱ κακοὶ γαμοῦσ' ἀεί.
Ζευχθεὶς γάμοισιν οὐκ ἐλεύθερός γ' ἔσῃ.
Ἦθος προκρίνειν χρημάτων γαμοῦντα δεῖ.
Μηδέποτε γήμῃ μηδὲ εἷς εὔνους ἐμοί.
Νόμιζε γήμας δοῦλος εἶναι τῷ βίῳ.
Νύμφη δ' ἄπροικος οὐκ ἔχει παῤῥησίαν.
Ὁ μὴ γαμῶν ἄνθρωπος οὐκ ἔχει κακά.
Ῥᾶον βίον ζῇς, ἂν γυναῖκα μὴ τρέφῃς.
Ὡς ἔστι τὸ γαμεῖν ἔσχατον τοῦ δυστυχεῖν.
Ὡς τρισκακοδαίμων, ὅστις ὢν πένης γαμεῖ.

ΕΙΣ ΓΕΛΩΤΑ.

Γέλως ἄκαιρος ἐν βροτοῖς δεινὸν κακόν.
Γελᾷ δ' ὁ μῶρος, κἄν τι μὴ γελοῖον ᾖ.

72. *δαίμων ἑαυτῷ.* Vulgo *σεαυτῷ.* Est illud elegantius et *Ἀττικώτατον.* Secundae etiam personae serviunt pronomina *αὑτοῦ, ἑαυτοῦ,* quod ad Comicum observare memini. Sophocles Trach. 451. *εἰ δ' αὐτὸς αὑτὸν ὧδε παιδεύσεις.* Oed. Col. 853. *ὅθ' οὕνεκ' αὐτὸς αὑτὸν οὔτε νῦν καλὰ δρᾷς.* 930. *αἰσχύνεις πόλιν τὴν αὐτὸς αὑτοῦ.* Brunck. Add. not. ad v. 524.

ΕΙΣ ΓΗΡΑΣ.

Γῆρας διδάσκει πάντα, καὶ χρόνου τριβή.
Γνῶμαι δ' ἀμείνους εἰσὶ τῶν γεραιτέρων.
Ἐσθλοῦ γὰρ ἀνδρὸς γῆρας εὐπροσήγορον.
Ἐφόδιον εἰς τὸ γῆρας αἰεὶ κατατίθου.
Ἥξει τὸ γῆρας πᾶσαν αἰτίαν φέρον.
Καλὸν τὸ γηρᾷν, καὶ τὸ μὴ γηρᾷν πάλιν.
Ὁμιλίας δὲ τὰς γεραιτέρας φίλει.
Ὀχληρός ἐστιν ἐν νέοις ἀνὴρ γέρων.
Πολιὰ χρόνου μήνυσις, οὐ φρονήσεως.
Τοῦ ζῆν γὰρ οὐδεὶς ὡς ὁ γηράσκων ἐρᾷ.
Φοβοῦ τὸ γῆρας· οὐ γὰρ ἔρχεται μόνον.
Χαλεπὸν τὸ γῆράς ἐστιν ἀνθρώποις βάρος.

ΕΙΣ ΓΟΝΕΙΣ.

Βεβαιοτάτην φιλίαν ἔχε πρὸς τοὺς γονεῖς.
Βούλου γονεῖς πρὸ παντὸς ἐν τιμαῖς ἔχειν.
Γονεῖς δὲ τίμα καὶ φίλους εὐεργέτει.
Γεννητόρων ἕκατι κατθανεῖν καλόν.
Ἔλπιζε, τιμῶν τοὺς γονεῖς, πράξειν καλῶς.
Ἡδύ γε πατὴρ φρόνησιν ἀντ' ὀργῆς ἔχων.
Θεὸς μέγιστος τοῖς φρονοῦσιν οἱ γονεῖς.
Ἱκανῶς βιώσεις, γηροβοσκῶν τοὺς γονεῖς.

85. Sophoclis Tyrone. Porson. Advers. pag. 279. ed. Lips.

89. *φέρον*. Sic bene Grotius. Soloece vulgo *φέρων*, quod vel puer emendasset. Brunck.

92. Vulgo legitur, *ὀχληρὸς ἀνὴρ ἐστιν ἐν νέοις γέρων*. Menda, ut nobis iam persuasum est, certissima. Statuimus enim poetam nullum in scena vocem *ἀνὴρ* extulisse prima longa, praeterquam in melicis. Brunck.

97. Chaeremon Stobaei LXXIX. p. 511. Grot. ubi *τὴν φιλίαν ἔχε*. Lege *ἔχε τὴν φιλίαν*. Porson. l. c.

103. *Θεὸς μέγιστος*. Sic bene Stobaeus Tit. LXXIX. Sciolo debetur mutata lectio, *θεοὶ μέγιστοι*. Brunck.

Νόμιζε σαυτῷ τοὺς γονεῖς εἶναι θεούς.
Πρὸς υἱὸν ὀργὴν οὐκ ἔχει χρηστὸς πατήρ.
Ὡς ἡδὺ τῷ φύσαντι πείθεσθαι τέκνα.

ΕΙΣ ΓΥΝΑΙΚΑ.

Βίου σπάνις πέφυκεν ἀνδράσιν γυνή.
Γυναικὶ πάσῃ κόσμον ἡ σιγὴ φέρει.
Γυναικὸς ἐσθλῆς ἐστὶ σώζειν οἰκίαν.
Γυναικὶ κόσμος ὁ τρόπος, οὐχὶ χρυσία.
Γυνὴ δικαία, τοῦ βίου σωτηρία.
Γυναικὸς ἐσθλῆς ἐπιτυχεῖν οὐ ῥᾴδιον.
Γυναῖκα θάπτειν κρεῖσσόν ἐστιν ἢ γαμεῖν.
Γυνὴ τὸ σύνολόν ἐστι δαπανηρὸν φύσει.
Γυναικὶ μὴ πίστευε τὸν σαυτοῦ βίον.
Γυνὴ γὰρ οὐδὲν οἶδε, πλὴν ὃ βούλεται.
Γυνὴ δὲ χρηστὴ πηδάλιον ἔστ' οἰκίας.
Γυναικὶ δ' ἄρχειν οὐ δίδωσιν ἡ φύσις.
Γυνὴ γὰρ οἴκῳ πῆμα καὶ σωτηρία.
Γυνὴ γυναικὸς πώποτ' οὐδὲν διαφέρει.
Ἐν γὰρ γυναιξὶ πίστιν οὐκ ἔνεστ' ἰδεῖν.
Ζῆλος γυναικὸς πάντα πυρπολεῖ δόμον.
Ζήτει γυναῖκα σύμμαχον τῶν πραγμάτων.
Ζῆν οὐκ ἔδει γυναῖκα κατὰ πολλοὺς τρόπους.
Θησαυρός ἐστι τῶν κακῶν κακὴ γυνή.

111. Metrorum sane rudes fuerunt, qui hos versus ediderunt, quorum hominum imperitiam Grotium in hoc senario non animadvertisse miror, Sic enim eum ubique reperio:

γυναικὶ κόσμος, ὁ τρόπος· κοὐ χρυσία.

Paragogen in *οὐχὶ* saepe neglexerunt librarii, cum versuum labe, cuius rei insigne exemplum a nemine observatum ad Sophoclem proferemus. Brunck. Melius Schneiderus:

γυναικὶ κόσμος ὁ τρόπος, οὐ τὰ χρυσία.

Θηρῶν ἁπάντων ἀγριωτέρα γυνή.
Θάλασσα, καὶ πῦρ, καὶ γυνὴ, κακὰ τρία.
Ἱστοὶ γυναικῶν ἔργα, κοὐκ ἐκκλησίαι.
Ἰὸς πέφυκεν ἀσπίδος κακὴ γυνή.
Ἴσον λεαίνης καὶ γυναικὸς ὠμότης.
Καλὸν γυναικὸς εἰσορᾷν καλοὺς τρόπους.
Λύπη παροῦσα πάντοτ' ἐστὶν ἡ γυνή.
Λέοντι συζῆν, ἢ γυναικὶ συμβιοῦν.
Μεστὸν κακῶν πέφυκε φορτίον γυνή.
Ὅπου γυναῖκές εἰσι, πάντ' ἐκεῖ κακά.
Οὐδὲν γυναικὸς χεῖρον, οὐδὲ τῆς καλῆς.
Πολλοὶ γυναικῶν δυστυχοῦσιν οὕνεκα.
Ῥύπος γυνὴ πέφυκεν ἠργυρωμένος.
Τερπνὸν κακὸν πέφυκεν ἀνθρώποις γυνή.
Ὑπερήφανον πρᾶγμ' ἐστὶν ὡραία γυνή.
Ὑπὲρ γυναικὸς καὶ φίλου πονητέον.
Φύσει γυνὴ δυσήνιόν ἐστι καὶ πικρόν.
Χειμὼν κατ' οἴκους ἐστὶν ἀνδράσιν γυνή.
Ὡς ἔστ' ἄπιστος ἡ γυναικεία φύσις.

ΕΙΣ ΔΗΜΟΝ.

Ἰσχυρὸν ὄχλος ἐστὶν, οὐκ ἔχει δὲ νοῦν.

ΕΙΣ ΔΙΚΑΙΟΝ.

Ἀνδρὸς δικαίου καρπὸς οὐκ ἀπόλλυται.
Ἀπάτης δικαίας οὐκ ἀποστατεῖ θεός.

127. *ἀγριωτέρα γυνή.* Vulgo *κακὴ γυνή.* Vocem *κακὴ* e praecedenti versu ab oscitante librario repetitam sustulisset quivis editor parumper adtentus. Brunck.

138. *δυστυχοῦσιν οὕνεκα.* Perperam vulgo *εἵνεκεν*, quod in scena locum non habuisse ad Comicum satis declaravi. Brunck.

142. Me nolente et imprudente remansit in hac sede hic versus, quem deletum volebam, quippe quem in Titulum *εἰς βοήθειαν* transtuleram. Brunck.

Βάδιζε τὴν εὐθεῖαν, ἣν δίκαιος ᾖς.
Βίου δικαίου γίγνεται τέλος καλόν.
Δίκαιος ἴσθ', ἵνα καὶ δικαίων δὴ τύχῃς.
Δίκαιος εἶναι μᾶλλον ἢ χρηστὸς θέλε.
Δίκαια δράσας συμμάχου τεύξῃ θεοῦ.
Δίκαιος ἐὰν ᾖς, τῷ τρόπῳ χρήσῃ νόμῳ.
Δίκαιος ἀδικεῖν οὐκ ἐπίσταται τρόπος.
Ἐν παντὶ δεῖ καιρῷ τὸ δίκαιον ἐπικρατεῖν.
Ὁ μηδὲν ἀδικῶν οὐδενὸς δεῖται νόμου.
Πρὸς εὖ λέγοντας οὐδὲν ἀντειπεῖν ἔχω.
Τοῖς γὰρ δικαίοις ἀντέχειν οὐ ῥᾴδιον.
Τρόπος δίκαιος, κτῆμα τιμιώτατον.
Τὸ μηδὲν ἀδικεῖν πᾶσιν ἀνθρώποις πρέπει.
Τὸ μηδὲν ἀδικεῖν καὶ φιλανθρώπους ποιεῖ.
Χρηστοῦ παρ' ἀνδρὸς μηδὲν ὑπονόει κακόν.

ΕΙΣ ΔΟΞΑΝ.

Καλῶς ἀκούειν μᾶλλον ἢ πλουτεῖν θέλε.
Κενῆς δὲ δόξης οὐδὲν ἀθλιώτερον.

ΕΙΣ ΔΟΥΛΟΥΣ ΚΑΙ ΔΕΣΠΟΤΑΣ.

Δούλου δὲ χεῖρον οὐδὲν, οὐδὲ τοῦ καλοῦ.
Εἷς ἐστὶ δοῦλος οἰκίας ὁ δεσπότης.
Λυπεῖ με δοῦλος δεσπότου μεῖζον φρονῶν.
Φεύγειν ἀεὶ δεῖ δεσπότας θυμουμένους.

ΕΙΣ ΔΥΣΤΥΧΙΑΝ.

Ἄνθρωπος· ἱκανὴ πρόφασις εἰς τὸ δυστυχεῖν.
Δεῖ τοὺς μὲν εἶναι δυστυχεῖς, τοὺς δ' εὐτυχεῖς.
Δρυὸς πεσούσης πᾶς ἀνὴρ ξυλεύεται.
Ἐπ' ἀνδρὶ δυστυχοῦντι μὴ πλάσῃς κακόν.
Μὴ 'μβαινε δυστυχοῦντι· κοινὴ γὰρ Τύχη.
Μηδέποτε σαυτὸν δυστυχῶν ἀπελπίσῃς.

Νόμιζε κοινὰ πάντα δυστυχήματα.
Οἴ μοι· τὸ γὰρ ἄφνω δυστυχεῖν μανίαν ποιεῖ.
Τῶν δυστυχούντων εὐτυχὴς οὐδεὶς φίλος.

ΕΙΣ ΕΓΚΡΑΤΕΙΑΝ.

Η κοιλία καὶ πολλὰ χωρεῖ. κὠλίγα.

ΕΙΣ ΕΛΠΙΔΑ.

Ανθρωπος ἀτυχῶν σώζεται ταῖς ἐλπίσι.
Αελπτον οὐδέν· πάντα δ' ἐλπίζειν χρεών.
Αἱ δ' ἐλπίδες βόσκουσι τοὺς κενοὺς βροτῶν.
Εν ἐλπίσιν χρὴ τοὺς σοφοὺς ἔχειν βίον.

ΕΙΣ ΕΠΑΙΝΟΝ.

Υπὲρ σεαυτοῦ μὴ φράσῃς ἐγκώμια.
Φίλων ἔπαινον μᾶλλον ἢ σαυτοῦ λέγε.

ΕΙΣ ΕΥΓΕΝΗ.

Ανὴρ ἄριστος οὐκ ἂν εἴη δυσγενής.
Ζῆν αἰσχρὸν αἰσχρῶς τοῖς καλῶς πεφυκόσιν.

ΕΙΣ ΕΥΤΥΧΙΑΝ.

Βέβαια δ' οὐδεὶς θνητὸς εὐτυχεῖ γεγώς.
Δίκαιον εὖ πράττοντα μεμνῆσθαι θεοῦ.
Εσθλῶν κακίους ἔνιοτ' εὐτυχέστεροι.
Εὐδαιμονὶ' εἴωθεν ὑπερηφανίας ποιεῖν.
Ενιοι κακῶς φρονοῦσι πράσσοντες καλῶς.
Θεῶν δ' ὄνειδος τοὺς κακοὺς εὐδαιμονεῖν.
Ιδίαν κατὰ φρόνησιν οὐδεὶς εὐτυχεῖ.

180. *ἄνθρωπος ἀτυχῶν.* Sic bene apud Stobaeum legitur Tit. CXI. Vulgo inficete *ἀνὴρ ἀτυχῶν δὲ* —. Brunck.

191. *ἰδίαν κατὰ φρόνησιν.* Sic bene legitur in Excerptis Grotii. Vel puer numeros restituisset huius senarii,

Καλὸν δὲ κοινόν ἐστι χρηστὸς εὐτυχῶν.
Μήπω μέγαν εἴπῃς, πρὶν τελευτήσαντ' ἴδῃς.
Πολλοὶ μὲν εὐτυχοῦσιν, οὐ φρονοῦσι δέ.
Τὸν εὐτυχοῦντα καὶ φρονεῖν νομίζομεν.
Τῶν εὐτυχούντων πάντες εἰσὶ συγγενεῖς.
Τίς δ' οὐκ ἂν εἴη χρηστὸς, ὄλβιος γεγώς;
Ὡς εὐκόλως πίπτουσιν αἱ λαμπραὶ τύχαι.

ΕΙΣ ΕΥΣΕΒΕΙΑΝ.

Θνητοὶ γεγῶτες μὴ φρονεῖθ' ὑπὲρ θεούς.
Ὑπὲρ εὐσεβείας καὶ λάλει καὶ μάνθανε.

ΕΙΣ ΕΥΧΗΝ.

Εὐχῆς δικαίας οὐκ ἀνήκοος θεός.

ΕΙΣ ΕΡΩΤΑ.

Γέρων ἐραστὴς ἐσχάτη κακὴ τύχη.
Μόνον ἔστ' ἀπαρηγόρητον ἀνθρώποις ἔρως.
Ὀργὴ φιλούντων ὀλίγον ἰσχύει χρόνον.
Πολλοῖς ὑπέκκαυμ' ἔστ' ἔρωτος μουσική.
Φεῦ φεῦ· βροτοῖς ἔρωτες ὡς κακὸν μέγα.

quos tamen Cantabrigiensis sic solutos exhibet, *κατ' ἰδίαν φρόνησιν* —. Nec peritiores in sequenti senario se ostenderunt editores, quem sic secure legunt:

κοινὸν δὲ καλόν ἐστι χρηστὸς εὐτυχῶν.

rati nempe priorem syllabam vocis *καλὸν* produci posse, quam corripiunt semper Attici poëtae. Vide quae notavimus ad Comici Concionantes 70. Brunck.

202. Demonactis est versus servatus a Stobaeo Tit. XXII. cuius lectionem merito praetulimus illi, quam concinnavit auctor vulgatae collectionis: *θνητὸς πεφυκὼς μὴ φρονῇς ὑπέρθεα.* Brunck.

207. *ὀλίγον ἰσχύει χρόνον.* Sic Stobaeus in Floril. Tit. LXIII. In vulgata collectione, ubi hic versus exstat Tit. *εἰς ὀργὴν*, legitur *μικρὸν ἰσχύει χρόνον.* Brunck.

ΕΙΣ ΕΧΘΡΑΝ.

Ἐχθροὺς ἀμύνου μὴ 'πὶ τῇ σαυτοῦ βλάβῃ.
Ἐχθροῖς ἀπιστῶν οὔ ποτ' ἂν πάθοις βλάβην.
Λόγον παρ' ἐχθροῦ μή ποθ' ἡγήσῃ φίλον.

ΕΙΣ ΖΩΗΝ.

Ζῆν βουλόμενος, μὴ πρᾶττε θανάτου ἄξια.
Ζῆν αἰσχρὸν, οἷς ζῆν ἐφθόνησεν ἡ τύχη.
πάντες καλῶς ζῆν θέλομεν, ἀλλ' οὐ δυνάμεθα.
Τί ζῆν ὄφελος, ᾧ μή 'στι τὸ ζῆν εἰδέναι;
Ὡς ἡδὺ τὸ ζῆν, μὴ φθονούσης τῆς τύχης.

ΕΙΣ ΗΔΟΝΗΝ.

Ἐξ ἡδονῆς γὰρ φύεται τὸ δυστυχεῖν.
Ἡ γὰρ παράκαιρος ἡδονὴ τίκτει βλάβην.
Οὐδεὶς ἔπαινον ἡδοναῖς ἐκτήσατο.
Φεῦγ' ἡδονὴν φέρουσαν ὕστερον βλάβην.
Ὡς πολλὰ διὰ τὰς ἡδονὰς λυπούμεθα.

ΕΙΣ ΘΑΝΑΤΟΝ.

Ἀλλ' ἔσθ' ὁ θάνατος λοῖσθος ἰατρὸς νόσων.
Βροτοῖς ἅπασι κατθανεῖν ὀφείλεται.
Ζωῆς πονηρᾶς θάνατος εὐπορώτερος.
Ἢ ζῆν ἀλύπως, ἢ θανεῖν εὐδαιμόνως.
Θνητὸς πεφυκὼς μὴ γέλα τεθνηκότα.
Καλὸν τὸ θνήσκειν, οἷς ὕβριν τὸ ζῆν φέρει.
Κρεῖσσον τὸ μὴ ζῆν ἐστὶν, ἢ ζῆν ἀθλίως.

215. *ζῆν θέλομεν.* Sic bene Grotius. Vulgo minus concinne *ζῆν ἐθέλομεν.* Brunck.

225. *θάνατος εὐπορώτερος.* Sic apud Stobaeum legitur Tit. CXXII. Vulgo *θάνατος αἱρετώτερος.* Brunck.

Ὃν οἱ θεοὶ φιλοῦσιν, ἀποθνήσκει νέος.
Τὸ γὰρ θανεῖν οὐκ αἰσχρὸν, ἀλλ' αἰσχρῶς θανεῖν.

ΕΙΣ ΘΕΟΝ ΚΑΙ ΤΗΝ ΘΕΙΑΝ ΔΙΚΗΝ.

Ἄγει τὸ θεῖον τοὺς κακοὺς πρὸς τὴν δίκην.
Ἀεὶ γὰρ εὖ πίπτουσιν οἱ Διὸς κύβοι.
Θεὸς συνεργῶν πάντα ποιεῖ ῥᾳδίως.
Θεοῦ γὰρ οὐδεὶς εὐτυχεῖ βροτῶν ἄνευ.
Θεοῦ θέλοντος κἂν ἐπὶ ῥιπὸς πλέοις.
Θεῷ μάχεσθαι δεινόν ἐστι καὶ τύχῃ.
Θεοῦ δὲ πληγὴν οὐχ ὑπερπηδᾷ βροτός.
Καὶ ζῶν ὁ φαῦλος καὶ θανὼν κολάζεται.
Λήσειν διὰ τέλους μὴ δόκει πονηρὸς ὤν.
Ὅ τι δ' ἂν ποιῇς νόμιζ' ὁρᾶν θεούς τινας.
Οὐδεὶς παρανομῶν πρὸς θεοὺς ἐχέγγυος.
Πάντῃ γάρ ἐστι, πάντα τε βλέπει θεός.
Τὸ μὴ δίκαιον ἔργον οὐ λήθει θεούς.

ΕΙΣ ΙΑΤΡΟΥΣ.

Πολλῶν ἰατρῶν εἴσοδός μ' ἀπώλεσεν.

ΕΙΣ ΚΑΙΡΟΝ.

Ἅπαντα καιρῷ χάριν ἔχει τρυγώμενα.
Καλὸν τὸ καιροῦ παντὸς εἰδέναι μέτρον.
Καιρὸς γάρ ἐστι τῶν νόμων κρείττων πολύ.
Καιροὶ δὲ καταλύουσι τὰς τυραννίδας.
Καιροῦ τυχὼν γὰρ πτωχὸς ἰσχύει μέγα.
Πολλῶν ὁ καιρὸς γίγνεται παραίτιος.
Πολλοὺς ὁ καιρὸς ἄνδρας οὐκ ὄντας ποιεῖ.
Τάχισθ' ὁ καιρὸς μεταφέρει τὰ πράγματα.
Τὸν καιρὸν εὔχου πάντοθ' ἵλεων ἔχειν.

Ὡς μέγα τὸ μικρὸν ἐστιν ἐν καιρῷ δοθέν.
Ὥρα τὰ πάντα τοῦ βίου κρίνει καλῶς.

ΕΙΣ ΚΑΛΛΟΣ.

Δύσμορφος εἴην μᾶλλον, ἢ καλὸς κακός.
Μὴ κρῖν᾽, ὁρῶν τὸ κάλλος, ἀλλὰ τὸν τρόπον.
Ὡς ἡδὺ κάλλος, ὅταν ἔχῃ νοῦν σώφρονα.

ΕΙΣ ΚΕΡΔΟΣ.

Βίον πορίζου πάντοθεν πλὴν ἐκ κακῶν.
Βέλτιστε, μὴ τὸ κέρδος ἐν πᾶσι σκόπει.
Εἰ μὴ τὸ λαβεῖν ἦν, οὐδ᾽ ἂν εἷς πονηρὸς ἦν.
Ζήτει συναγαγεῖν ἐκ δικαίων τὸν βίον.
Ἦθος πονηρὸν φεῦγε καὶ κέρδος κακόν.
Κέρδος πονηρὸν μὴ λαβεῖν βούλου ποτέ.
Κακοῖς τὸ κέρδος, τῆς δίκης ὑπέρτερον.
Κέρδη πονηρὰ ζημίαν ἀεὶ φέρει.
Τὰ μικρὰ κέρδη μείζονας βλάβας φέρει.
Τὸ κέρδος ἡγοῦ κέρδος, ἂν δίκαιον ᾖ.
Τὰ δ᾽ αἰσχρὰ κέρδη συμφορὰς ἐργάζεται.

ΕΙΣ ΚΡΙΣΙΝ.

Ἀνεξέταστον μὴ κόλαζε μηδένα.
Κατηγορεῖν οὐκ ἔστι, καὶ κρίνειν ὁμοῦ.
Κρίνειν τὸ δίκαιον, μὴ τὸ συμφέρον, θέλε.

263. *ζήτει συναγαγεῖν.* Sic recte Grotius. Vulgo, claudicante turpiter versu, *ζήτει συνάγειν.* Brunck.

267. *κέρδη πονηρά.* Sic Henr. Stephanus. Vulgo *κέρδος πονηρόν.* Brunck.

273. In vulgata collectione exstat hic versus Tit. *εἰς δίκαιον*, ubi labem contraxit omissione articuli in priori membro. Scripserat procul dubio auctor huius senarii, ut edidimus:

κρίνειν ΤΟ δίκαιον, μὴ ΤΟ συμφέρον, θέλε.
Brunck.

ΕΙΣ ΚΡΥΦΙΑ.

Ἀφεὶς τὰ φανερὰ μὴ δίωκε τἀφανῆ.
Ἢ μὴ ποίει τὸ κρυπτὸν, ἢ μόνος ποίει.
Σοφοὶ δὲ συγκρύπτουσιν οἰκείας βλάβας.
Ὑπόνοια δεινόν ἐστιν ἀνθρώποις κακόν.

ΕΙΣ ΛΙΜΟΝ.

Ἅπανθ' ὁ λιμὸς γλυκέα πλὴν αὐτοῦ ποιεῖ.
Γαστὴρ ἄναλτος καὶ νεῶν εὗρεν δρόμον.
Λιμὸς μέγιστον ἄλγος ἀνθρώποις ἔφυ.
Λιμῷ γὰρ οὐδέν ἐστιν ἀντειπεῖν ἔπος.
Πολλῶν ὁ λιμὸς γίγνεται διδάσκαλος.

ΕΙΣ ΛΟΓΟΝ.

Ἀνδρὸς χαρακτὴρ ἐκ λόγου γνωρίζεται.
Ἰατρὸς ὁ λόγος τοῦ κατὰ ψυχὴν πάθους.
Ἰσχυρότερον δέ γ' οὐδέν ἐστι τοῦ λόγου.
Λόγος γάρ ἐστι φάρμακον λύπης μόνον.
Λόγοις ἀμείβου τὸν λόγοις πείθοντά σε.
Λύπην γὰρ εὔνους οἶδεν ἰᾶσθαι λόγος.
Λόγῳ διοικεῖται βροτῶν βίος μόνῳ.
Ξίφος τιτρώσκει σῶμα, τὸν δὲ νοῦν λόγος.

286. Mirare, sodes, bellum senarium, quem ex Aldina editione lectoribus exhibet Wintertonus:

λόγος γάρ ἐστι λύπης φάρμακον μόνος.

Eiusdem monetae occurrit in eodem Titulo iste, quem omisimus:

μέγιστόν ἐστιν ὀργῆς φάρμακον λόγος.

Quem proclive adeo erat numeris suis restituere:

ὀργῆς μέγιστόν ἐστι φάρμακον λόγος.

Quis non rideat hominum impudentiam, qui, quum ne versus quidem iambici leges didicisse videantur, poetas tamen Graecos edere sustinent. Brunck.

Οὐκ ἔστ' ἀπ' ἔργων μὴ καλῶν ἔπη καλά.
Ὀργῆς ματαίας εἰσὶν αἴτιοι λόγοι.
Ῥῆμα παρὰ καιρὸν ῥιφθὲν ἀνατρέπει βίον.
Ῥίψας λόγον τις οὐκ ἀναιρεῖται πάλιν.
Σοφῷ παρ' ἀνδρὶ πρῶτον εὑρέθη λόγος.
Χωρὶς τό τ' εἰπεῖν πολλὰ καὶ τὸ τὰ καίρια.
Χρηστὸς πονηροῖς οὐ τιτρώσκεται λόγοις.
Ψυχῆς νοσούσης ἐστὶ φάρμακον λόγος.

ΕΙΣ ΛΥΠΗΝ.

Ἀεὶ τὸ λυποῦν ἐκδίωκε τοῦ βίου.
Ἆρ' ἐστὶ συγγενές τι λύπη καὶ βίος.
Βιοῦν ἀλύπως θνητὸν ὄντ' οὐ ῥᾴδιον.
Λύπη μανίας ὁμότοιχος εἶναί μοι δοκεῖ.
Λῦπαι γὰρ ἀνθρώποισι τίκτουσιν νόσους.
Νόσον πολὺ κρεῖττόν ἐστιν, ἢ λύπην φέρειν.
Οὐκ ἔστι λύπης χεῖρον ἀνθρώπῳ κακόν.

ΕΙΣ ΜΕΘΗΝ.

Καλὸν τὸ νήφειν, ἢ τὸ πολλὰ κραιπαλᾷν.
Κάτοπτρον εἴδους χαλκός ἐστ', οἶνος δὲ νοῦ.
Ὁ πολὺς ἄκρατος μίκρ' ἀναγκάζει φρονεῖν.

293. *παρὰ καιρὸν ῥιφθέν*. Sic bene Grotius. Mendose in Aldina editione *ῥηθέν*, quod perperam correxit is, qui reposuit *ῥηθέν*. Brunck. Longe aliter Schneiderus:
ῥῆμα παράκαιρον τὸν ὅλον ἀνατρέπει βίον.

296. V. notam Brunckii ad Philemonis Fragm. XI. p. 270. meamque ad Theognidis v. 91. p. 9.

303. *τίκτουσιν νόσους*. Sic bene Grotius in Florilegio Tit. XCIX. Vulgo *τίκτουσι* claudicante versu. Brunck.

308. *μίκρ'. ὀλίγ'* Menander Stobaei p. 97. Grot. vide Brunck. ad Incert. 207. Porson. Adversar. p. 279. ed. Lips. Ibidem p. 259. vir eximius haec notavit: „Clem. Alexandr. Paedagog. II. 179. Ὁ γὰρ ἄκρατος, κατὰ τὸν κωμικὸν, ὀλίγα ἀναγκάζει φρονεῖν. i. e. Menandrum in Stobaei Grot. p. 27. [97.] si addis πολύς.“ *ὀλίγ'* habet etiam Schneideriana.

ΕΙΣ ΤΟ ΜΕΛΛΟΝ.

Θνητὸς πεφυκὼς τοὐπίσω πειρῶ βλέπειν.
Μένει δ' ἕκαστον τοῦθ', ὅπερ μέλλει παθεῖν.
μή μοι γένοιθ' ἃ βούλομ', ἀλλ' ἃ συμφέρει.

ΕΙΣ ΜΕΤΑΝΟΙΑΝ.

Η δὲ μετάνοια γίγνετ' ἀνθρώποις κρίσις.

ΕΙΣ ΜΕΤΡΙΟΤΗΤΑ.

Ανθρωπον ὄντα σαυτὸν ἀναμίμνησκ' ἀεί.
Βούλου δ' ἀρέσκειν πᾶσι, μὴ σαυτῷ μόνον.
Εἰ θνητὸς εἶ, βέλτιστε, θνητὰ καὶ φρόνει.
Εν δ' εὐπροσηγόροισιν ἔστι τις χάρις.
Ισος μὲν ἴσθι πᾶσι, κἂν προὔχῃς βίῳ.
Καλὸν φρονεῖν τὸν θνητὸν ἀνθρώποις ἴσα.
Σωτηρίας σημεῖον, ἥμερος τρόπος.
Τὸ ΓΝΩΘΙ ΣΑΥΤΟΝ πανταχοῦ 'στι χρήσιμον.

ΕΙΣ ΜΗΤΡΥΙΑΝ.

Δεινότερον οὐδὲν ἄλλο μητρυιᾶς κακόν.

ΕΙΣ ΝΑΥΤΙΛΙΑΝ.

Εν γῇ πένεσθαι κρεῖττον, ἢ πλουτοῦντα πλεῖν.

ΕΙΣ ΝΕΟΤΗΤΑ.

Ακμὴ τὸ σύνολον οὐδὲν ἄνθους διαφέρει.
Μέμνησο νέος ὤν, ὡς γέρων ἔσῃ ποτέ.
Νέος πεφυκὼς πολλὰ χρηστὰ μάνθανε.
Νέῳ δὲ σιγᾶν μᾶλλον ἢ λαλεῖν πρέπει.
Νέος ὢν ἀκούειν τῶν γεραιτέρων θέλε.

ΕΙΣ ΝΟΜΟΥΣ.

Αναρχίας δὲ μεῖζον οὐκ ἔστιν κακόν.

Βίας παρούσης οὐδὲν ἰσχύει νόμος.
Ἰσχυρὸν ὁ νόμος ἐστὶν, ἢν ἄρχοντ᾽ ἔχῃ.
Νόμῳ τὰ πάντα γίγνεται καὶ κρίνεται.
Νόμοις ἕπεσθαι τοῖσιν ἐγχώροις καλόν.
Ῥήτωρ πονηρὸς τοὺς νόμους λυμαίνεται.

ΕΙΣ ΞΕΝΟΥΣ.

Ξένους πένητας μὴ παραδράμῃς ἰδών.
Ξένοις ἐπαρκῶν τῶν ἴσων τεύξῃ ποτέ.
Ξενίας ἀεὶ φρόντιζε, μὴ καθυστέρει.
Ξένοισι πιστοῖς πιστὸς ὢν γίγνου φίλος.
Ξένον ἀδικήσεις μηδέποτε καιρὸν λαβών.
Ξένῳ μάλιστα συμφέρει τὸ σωφρονεῖν.
Ξένος ὢν, ἀπράγμων ἴσθι, καὶ πράξεις καλῶς.
Ξένον προτιμᾷν μᾶλλον ἀνθρώποις ἔθος.
Ξένον δὲ σιγᾷν κρεῖττον ἢ κεκραγέναι.
Ξένος πεφυκὼς τοὺς ξενηδόχους σέβου.

333. *τοὺς νόμους λυμαίνεται.* Henr. Stephanus ex Aldina editione. *τοῖς νόμοις*, quod perinde est. Illud quod dedimus firmatur auctoritate scripti codicis. Brunck.

338. Facilis mutatio: *ξένον ἀδικήσῃς μηδέποτε* —. Sed particulam vetantem etiam cum futuro recte iungi, bene monuit Koenius ad Gregor. Cor. p. 276. ed. Lips. Sophocles Antig. v. 84. *ἀλλ᾽ οὖν προμηνύσῃς γε τοῦτο μηδενί.* Al. *προμηνύσεις.* Euripides Heracl. v. 272. *μὴ πρὸς θεῶν κήρυκα τολμήσεις θένειν.* ubi Matthiae nuper dedit *τολμήσῃς.* Aristophanes Plut. v. 488. *μαλακὸν δ᾽ ἐνδώσετε μηδέν.* Eccles. v. 1145. *καὶ μὴ παραλείψεις μηδὲν* —. Brunckius ad h. l.: „Vulgo *παραλείψῃς.*" Conf. quae monui supra ad Aureorum Carminum v. 70. p. 118. Pac. v. 329. *τοῦτό νυν, καὶ μηκέτ᾽ ἄλλο μηδὲν ὀρχήσεσθ᾽ ἔτι.* Apollonius Rhod. I. 1332. *μή μοί τι χολώσεαι.* Xenophon Cyrop. VI. 3. 13. *Διώξῃ δὲ μηδαμῆ* —. Dionysius Halic. Ant. Rom. T. IV. p. 2517. *ἐμοὶ δ᾽ ἀντὶ τούτων μήτ᾽ ἄδικον μήτ᾽ αἰσχρὰν πρᾶξιν ὑπηρετήσεις μηδεμίαν.*

343. *τοὺς ξενοδόχοις.* Nescio qua mea incogitantia irrepsit haec menda. Corrige *τοὺς ξενηδόχους*, ut recte

Ξένους ξένιζε· καὶ σὺ γὰρ ξένος γ' ἔσῃ.
Πλάνη βίον τίθησι σωφρονέστερον.

ΕΙΣ ΟΡΚΟΝ.

Ανδρῶν δὲ φαύλων ὅρκον εἰς ὕδωρ γράφε.
Αφροδίσιος γὰρ ὅρκος οὐκ ἐμποίνιμος.
Θεὸν ἐπιορκῶν μὴ δόκει λεληθέναι.
Ορκον δὲ φεῦγε, κἂν δικαίως ὀμνύῃς.
Ορκος γὰρ οὐδεὶς ἀνδρὶ φηλήτῃ βαρύς.
Οὐκ ἀνδρὸς ὅρκοι πίστις, ἀλλ' ὅρκων ἀνήρ.

ΕΙΣ ΟΡΓΗΝ.

Ανθρωπος ὢν, γίγνωσκε τῆς ὀργῆς κρατεῖν.
Βλάπτει τὸν ἄνδρα θυμὸς εἰς ὀργὴν πεσών.
Γίγνου δ' ἐς ὀργὴν μὴ ταχύς γ', ἀλλὰ βραδύς.
Εξω γὰρ ὀργῆς πᾶς ἀνὴρ σοφώτερος.
Ζήσεις βίον κράτιστον, ἂν θυμοῦ κρατῇς.
Θυμοῦ κρατῆσαι κἀπιθυμίας καλόν.
Νίκησον ὀργὴν τῷ λογίζεσθαι καλῶς.
Οργὴ δὲ πολλὰ δρᾷν ἀναγκάζει κακά.
Οργῇ δὲ φαύλῃ πόλλ' ἔνεστ' ἀσχήμονα.
Οσος τὸ κατέχειν ἐστὶ τὴν ὀργὴν πόνος.
Οὐδεὶς μετ' ὀργῆς ἀσφαλῶς βουλεύεται.
Πόλλ' ἔστιν ὀργῆς ἐξ ἀπαιδεύτου κακά.

edidit Grotius. In Aldina editione, ut in veteri codice, est *ξενοδόχους*. Brunck. *ξενοδόκους* editio Argentoratensis. Correxi, ita iubente Brunckio: nec parum miror, Schneiderum servasse *ξενοδόχους*. Sed plura insunt Vratislaviensi Syllogae, unde apparet, *τὰ μετρικὰ* viro egregio *πάρεργον* fuisse. Ceterum in talibus formam per *κ* Atticistae praeferunt: iure, ut opinor, nam transiit ex Ionica dialecto in veterem Atticam.

354. *μὴ ταχύς γ'*. Sic Grotius, inserto fulcro, sine quo versus rectis pedibus non incedit. Brunck.

Ὦ μῶρε, θυμὸς ἐν κακοῖς οὐ ξύμφορον.
Ὡς οἶδ' ἐν ὀργῇ πάντα γίγνεσθαι κακά.

ΕΙΣ ΠΑΙΔΑΣ.

Αὐθαίρετος λύπη 'στὶν ἡ τέκνων σπορά.
Μακάριόν ἐστιν υἱὸν εὔτακτον τρέφειν.
Μακάριος, ὅστις εὐτύχησεν εἰς τέκνα.
Στῦλοι γὰρ οἴκων παῖδές εἰσιν ἄρσενες.
Χαλεπόν γε θυγάτηρ κτῆμα, καὶ δυσδιάθετον.
Φιλίας μέγιστος δεσμὸς αἱ τέκνων γοναί.
Ὦ παῖδες, οἷον φίλτρον ἀνθρώποις φρενός.

ΕΙΣ ΠΑΙΔΕΙΑΝ.

Ἀναφαίρετον κτῆμ' ἐστὶ παιδεία βροτοῖς.
Ἅπαντας ἡ παίδευσις ἡμέρους ποιεῖ.
Ἄριστόν ἐστι πάντ' ἐπίστασθαι καλά.
Αὐτά σε διδάσκει τοῦ βίου τὰ πράγματα.
Βλέπων πεπαίδευμ' ἐς τὰ τῶν ἄλλων κακά.
Βακτηρία γάρ ἐστι παιδεία βίου.
Γράμματα μαθεῖν δεῖ, καὶ μαθόντα νοῦν ἔχειν.
Διπλοῦν ὁρῶσιν οἱ μαθόντες γράμματα.
Κάλλιστόν ἐστι κτῆμα παιδεία βροτοῖς.
Καλὸν δὲ καὶ γέροντι μανθάνειν σοφά.
Ὁ γράμματ' εἰδὼς καὶ περισσὸν νοῦν ἔχει.
Ὁ σοφὸς ἐν αὐτῷ περιφέρει τὴν οὐσίαν.
Ὁ μὴ δαρεὶς ἄνθρωπος οὐ παιδεύεται.
Ὁ γραμμάτων ἄπειρος οὐ βλέπει βλέπων.

369. στῦλοι γὰρ οἴκων. Sic Stobaeus Tit. LXXVII. Vulgo στῦλος γὰρ οἴκου. Est autem versus Euripidis in Iphig. T. 57. ubi inverso nec deteriori vocum ordine legitur οἴκων εἰσὶ παῖδες —. Brunck.

382. μανθάνειν σοφά. Hanc lectionem merito probat Henr. Stephanus prae altera μανθάνειν σφόδρα. Brunck.

Οὐκ ἔστι σοφίας κτῆμα τιμιώτερον.
Σοφοῖς ὁμιλῶν καὐτὸς ἐκβήσῃ σοφός.
Σοφία γάρ ἐστι καὶ μαθεῖν ὃ μὴ νοεῖς.
Σοφία δὲ πλούτου κτῆμα τιμιώτερον.
Σοφοῦ παρ' ἀνδρὸς χρὴ σοφόν τι μανθάνειν.
Τιμὴ πέφυκε πᾶσι παιδεία βροτοῖς.
Ὡς οὐδὲν ἡ μάθησις, ἂν μὴ νοῦς παρῇ.

ΕΙΣ ΠΑΡΑΙΝΕΣΙΝ.

Ρᾷον παραινεῖν, ἢ παθόντα καρτερεῖν.

ΕΙΣ ΠΑΤΡΙΔΑ.

Μακάριος ὅστις εὐτυχῶν οἴκοι μένει.
Τί γὰρ πατρῴας ἀνδρὶ φίλτερον χθονός;
Τῷ γὰρ καλῶς πράσσοντι πᾶσα γῆ πατρίς.
Ὡς πανταχοῦ γε πατρὶς ἡ βόσκουσα γῆ.

ΕΙΣ ΠΕΝΙΑΝ.

Ἀεὶ νομίζονθ' οἱ πένητες τῶν θεῶν.
Αἰσχρὸν γενέσθαι πτωχὸν, ἀσθενῆ θ' ἅμα.
Ἔρημος ἔστ' ἄνθρωπος ἠπορημένος.
Λεπτῶς καλῶς ζῆν κρεῖσσον, ἢ λαμπρῶς κακῶς.
Μισῶ πένητα πλουσίῳ δωρούμενον.
Οὐδὲν πενίας βαρύτερόν ἐστι φορτίον.
Πενία δ' ἀγνώμονάς γε τοὺς πολλοὺς ποιεῖ.
Πενίαν φέρειν οὐ παντὸς, ἀλλ' ἀνδρὸς σοφοῦ.
Πένητας ἀργοὺς οὐ τρέφει ῥαθυμία.
Πενία δ' ἄτιμον καὶ τὸν εὐγενῆ ποιεῖ.
Πενία διδάσκει δ' ἄνδρα τῇ χρείᾳ κακόν.
Πενία δὲ τοῖς ἔχουσιν οὐ σμικρὰ νόσος.
Πενίας γὰρ οὐδείς ἐστι μείζων πολέμιος.
Πενίαν φέρειν καὶ γῆράς ἐστι δύσκολον.

Τῶν γὰρ πενήτων εἰσὶν οἱ λόγοι κενοί.
Χρεία δ' ἀνάγκης οὐκ ἀποστατεῖ πολύ.

ΕΙΣ ΠΙΣΤΙΝ.

Μὴ πάντα πειρῶ πᾶσι πιστεύειν ἀεί.

ΕΙΣ ΠΛΕΟΝΕΞΙΑΝ.

Ισότητα δ' αἱροῦ, καὶ πλεονεξίαν φύγε.

ΕΙΣ ΠΛΟΥΤΟΝ.

Βουλόμεθα πλουτεῖν πάντες, ἀλλ' οὐ δυνάμεθα.
Δύναται τὸ πλουτεῖν καὶ φιλανθρώπους ποιεῖν.
Δύναμις πέφυκε τοῖς βροτοῖς τὰ χρήματα.
Εὰν δ' ἔχωμεν χρήμαθ', ἕξομεν φίλους.
Ηδιστόν ἐστι τῶν ὑπαρχόντων κρατεῖν.
Μὴ σπεῦδε πλουτεῖν, μὴ ταχὺς πένης γένῃ.
Οὐδεὶς ἐπλούτησεν ταχέως δίκαιος ὤν.
Πλοῦτος δὲ πολλῶν ἐπικάλυμμ' ἐστὶν κακῶν.
Πλούτῳ πεποιθὼς ἄδικα μὴ πειρῶ ποιεῖν.
Ράθυμος ὢν σὺ πλούσιος, πένης ἔσῃ.
Τὰ χρήματ' ἀνθρώποισιν εὑρίσκει φίλους.
Χρυσὸς δ' ἀνοίγει πάντα, κ' Αΐδου πύλας.

ΕΙΣ ΠΟΛΥΠΡΑΓΜΟΣΥΝΗΝ.

Πολυπραγμονεῖν τἀλλότρια μὴ βούλου κακά.
Πολλοὶ σχολὴν ἄγουσιν ἐς τὰ χείρονα.
Τὸ πολλὰ πράττειν ἐστὶ πανταχοῦ σαπρόν.
Τὸ πολλὰ πράττειν κὠδύνας πολλὰς ἔχει.

422. μὴ ταχὺς πένης γένῃ. In Aldina editione, cuius lectionem retinuit Henr. Stephanus, μὴ ταχὺ πένης γένῃ, versu claudicante. Emendaverat nescio quis μὴ πένης γένῃ ταχύ. Brunck.

431. τὸ πολλὰ πράττειν. Sic bene et in hoc et in

ΕΙΣ ΠΟΝΗΡΟΥΣ.

Ἀνὴρ πονηρὸς δυστυχεῖ, κᾂν εὐτυχῇ.
Ἀνδρὸς πονηροῦ φεῦγε συνοδίαν ἀεί.
Ἀσυλλόγιστόν ἐστιν ἡ πονηρία.
Ἀνουθέτητόν ἐστιν ἡ πονηρία.
Ἀνδρὸς πονηροῦ σπλάγχνον οὐ μαλάσσεται.
Ἑαυτὸν οὐδεὶς ὁμολογεῖ κακοῦργος ὤν.
Ἤθη πονηρὰ τὴν φύσιν διαστρέφει.
Κακοῖς ὁμιλῶν καὐτὸς ἐκβήσῃ κακός.
Κακῷ σὺν ἀνδρὶ μηδ' ὅλως ὁδοιπόρει.
Κακοῦ γὰρ ἀνδρὸς δῶρ' ὄνησιν οὐκ ἔχει.
Τὸν δόλιον ἄνδρα φεῦγε παρ' ὅλον τὸν βίον.
Φασὶν κακίστους οἱ πονηροὶ τοὺς καλούς.
Φθείρουσιν ἤθη χρήσθ' ὁμιλίαι κακαί.
Ὡς ἔργον εὖ ζῆν ἐν πονηροῖς ἤθεσιν.
Ὡς πάντα τιμῆς ἐστὶ, πλὴν κακοῦ τρόπου.

ΕΙΣ ΠΡΟΣΟΧΗΝ.

Εἰ μὴ φυλάξεις μίκρ', ἀπολεῖς τὰ μείζονα.
Τῆς ἐπιμελείας πάντα δοῦλα γίγνεται.

ΕΙΣ ΣΙΩΠΗΝ.

Γλώσσῃ ματαίᾳ ζημία προστρίβεται.
Διὰ δὲ σιωπῆς πικρότερον κατηγορεῖ.

seq. v. edidit Aldus. Imperite alii *τὰ πολλὰ πράττειν*, quod ipsum est *σαπρόν*. Sequentis senarii finis *κώδυνας πολλὰς ἔχει* in solis Grotii Excerptis emendate exhibetur. Quippe Aldus edidit *καὶ λύπας*, alii *κῴδινας πολλὰς ἔχει*. Brunck.

448. *εἰ μὴ φυλάξεις*. Aldus edidit *φυλάσσεις*. Wintertonus autem imperitissime, *εἰ μὴ φυλάσσῃς*. Brunck.

450. Versus est Aeschyli in Prometheo 329. Perperam Aldus edidit, *γλώσσης ματαίας ζημία προσέρχεται*. Alii, *γλώσσῃ ματαίᾳ ζημία προσγίγνεται*. Brunck.

Εἰ μὴ καθέξεις γλῶσσαν, ἔστι σοι κακά.
Ἐνίοις τὸ σιγᾷν ἐστὶ κρεῖττον τοῦ λέγειν.
Εὐκαταφρόνητόν ἐστι σιγηλὸς τρόπος.
Ἢ λέγε τι σιγῆς κρεῖττον, ἢ σιγὴν ἔχε.
Ἡ γλῶσσα πολλοὺς εἰς ὄλεθρον ἤγαγεν.
Ἡ γλῶσσα πολλῶν ἐστιν αἰτία κακῶν.
Ἢ δεῖ σιωπᾷν, ἢ λέγειν ἀμείνονα.
Κρεῖττον σιωπᾷν, ἢ λαλεῖν ἃ μὴ πρέπει.
Οὐδὲν σιωπῆς ἐστι χρησιμώτερον.
Οὗ δεῖ, σιωπᾷν, καὶ λαλεῖν, ὅπου χρεών.
Πολλοῖς ἀπόκρισις ἡ σιωπὴ τυγχάνει.
Σιγή ποτ' ἐστὶν αἱρετωτέρα λόγου.

ΕΙΣ ΣΥΝΕΙΔΗΣΙΝ.

Βροτοῖς ἅπασιν ἡ συνείδησις θεός.

ΕΙΣ ΣΩΦΡΟΣΥΝΗΝ.

Εὔτακτον εἶναι τἀλλότρια δειπνοῦντα δεῖ.
Ταμιεῖον ἀρετῆς ἐστι σωφροσύνη μόνη.

ΕΙΣ ΤΕΧΝΗΝ.

Λιμὴν ἀτυχίας ἐστὶν ἀνθρώποις τέχνη.
Τύχη τέχνην εὕρηκας, οὐ τέχνη τύχην.

ΕΙΣ ΤΙΜΗΝ.

Ἀγαπῶν ἑαυτὸν οὔ τις ἀμελεῖθ' ἡδέως.
Τιμώμενοι γὰρ πάντες ἥδονται βροτοί.

454. *σιγηλός*. Minus bene vulgo *σιγηρός*. Illam formam frequentant Attici poetae. Vide Sophoclem Trach. 416. Philoct. 741. Euripidem Suppl. 569. Zenodotum in Florilegio Grotii p. 11. BRUNCK.

466. *ταμιεῖον*. Vulgares editiones versum hunc exhibent in Tit. *εἰς ἀρετὴν*, ubi legitur *ταμεῖον*. BRUNCK. Porsonus Adversar. p. 101. ed. Lips.: „Lege — ubique *ταμιεῖον* (*pro ταμεῖον*). Vocalem absorpsit diphthongus, quod saepe factum est, ut et in *ὑγιεία* [*ὑγίεια*].“

ΕΙΣ ΤΟΛΜΑΝ.

Εὔτολμος εἶναι κρῖνε, τολμηρὸς δὲ μή.
Εστιν τὸ τολμᾷν, ὦ φίλ', ἀνδρὸς οὐ σοφοῦ.
Προπέτεια πολλοῖς ἐστιν αἰτία κακῶν.
Τὸ πολλὰ τολμᾷν πόλλ' ἁμαρτάνειν ποιεῖ.

ΕΙΣ ΤΥΧΗΝ.

Ανθρωπος ὢν μέμνησο τῆς κοινῆς τύχης.
Βέβαιον οὐδὲν ἐν βίῳ δοκεῖ πέλειν.
Δοὺς τῇ τύχῃ τὸ μικρὸν, ἐκλήψῃ μέγα.
Δυσπαρακολούθητον δὲ πρᾶγμ' ἔσθ' ἡ τύχη.
Οἷς μὲν δίδωσιν, οἷς δ' ἀφαιρεῖται τύχη.
Πολλοὺς κακῶς πράσσοντας ὤρθωσεν τύχη.
Ῥέγχει παρούσης τῆς τύχης τὰ πράγματα.
Στρέφει δὲ πάντα τὰν βίῳ μικρὰ τύχη.
Τύχης τὰ θνητῶν πράγματ', οὐκ εὐβουλίας.
Ταὐτόματον ἡμῶν καλλίω βουλεύεται.
Τὸ τῆς τύχης τοι μεταβολὰς πολλὰς ἔχει.
Ως ποικίλον πρᾶγμ' ἐστὶ καὶ πλάνον τύχη.

ΕΙΣ ΥΒΡΙΝ.

Δύσμοιρος ἴσθι μᾶλλον ἢ κακήγορος.
Οὐδὲν πέπονθας δεινὸν, ἂν μὴ προσποιῇ.

ΕΙΣ ΥΓΙΕΙΑΝ.

Οὐκ ἔσθ' ὑγείας κρεῖττον οὐδὲν ἐν βίῳ.
Υγίεια καὶ νοῦς, ἐσθλὰ τῷ βίῳ δύο.

489. ὑγείας. Immo ὑγιείας. V. not. ad v. 466. et 495.

490. ἐσθλὰ τῷ βίῳ δύο. Sic bene Aldus edidit. Imperite alii δύω, quae forma Atticis poëtis inusitata. Brunck.

ΕΙΣ ΥΠΕΡΗΦΑΝΙΑΝ.

Ἀλαζονείας οὔ τις ἐκφεύγει δίκην.
Ὅτ' εὐτυχεῖς μάλιστα, μὴ μέγα φρόνει.
Ὁ Ζεὺς κολαστὴς τῶν ἄγαν ὑπερφρόνων.

ΕΙΣ ΥΠΝΟΝ.

Ὕπνος δὲ θανάτου τις προμελέτησις πέλει.
Ὕπνος δὲ πᾶσίν ἐστιν ὑγίεια βίου.
Ὕπνος τὰ μικρὰ τοῦ θανάτου μυστήρια.
Ὕπνος πέφυκε σώματος σωτηρία.
Ὕπνος δὲ πεῖναν τὴν κακίσχατον δαμᾷ.

ΕΙΣ ΥΠΟΜΟΝΗΝ.

Ἀνδρὸς, τὰ προσπίπτοντα γενναίως φέρειν.
Ἔνεγκε λύπην καὶ βλάβην ἐῤῥωμένως.
Κούφως φέρειν δεῖ τὰς παρεστώσας τύχας.
Νίκα λογισμῷ τὴν παροῦσαν συμφοράν.
Πειρῶ τύχης ἄνοιαν εὐχερῶς φέρειν.
Στεῤῥῶς φέρειν δεῖ συμφορὰν τὸν εὐγενῆ.
Τὴν τῶν κρατούντων μάθε φέρειν ἐξουσίαν.
Φρονοῦντός ἐστι ζημίαν πράως φέρειν.
Φέρειν ἀνάγκη θνητὸν ὄντα τὴν τύχην.

495. *ἐστιν ὑγίεια βίου.* Sic recte Grotius. In Aldina editione *ἐστιν ὑγεία.* Wintertonus nescio unde *ἐστιν ἡ ὑγεία βίου*, numeris foede corruptis. Brunck.

496. Hic versus Mnesimachi Comici, iuxta Eustathium, qui eum laudat ad Iliadem p. 981. l. 3. Est in Excerptis Grotii p. 663. Brunck.

498. *κακίσχατον.* Hanc vocem habet H. Stephanus Ind. in Thes. L. Gr. col. 1118. A. vertens *extreme malus*, *extreme improbus*; sed nullo auctore citato. Quare Lexicographi nostri aut pro dubia habuerunt aut plane omiserunt.

503. *τύχης ἄνοιαν.* Sic Stobaeus in Floril. Tit. CVIII. Vulgo *ἄγνοιαν.* Brunck.

ΕΙΣ ΦΘΟΝΟΝ.

Αὐτὸς πενωθεὶς τοῖς ἔχουσι μὴ φθόνει.
Οὐδεὶς δὲ πρὸς τοὺς ἐκποδὼν ἔφυ φθόνος.

ΕΙΣ ΦΙΛΟΥΣ.

Αδικον τὸ λυπεῖν τοὺς φίλους ἑκουσίως.
Απασιν εὖ πράττουσιν ἥδομαι φίλοις.
Ανδρὸς κακῶς πράσσοντος ἐκποδὼν φίλοι.
Βέβαιος ἴσθι, καὶ βεβαίως χρῶ φίλοις.
Δεῖ τοὺς φιλοῦντας πίστιν, οὐ λόγους, ἔχειν.
Εν τοῖσι δεινοῖς χρημάτων κρείττων φίλος.
Εὔχου δ' ἔχειν τι, κἂν ἔχῃς, ἕξεις φίλους.
Εν τοῖς κακοῖσι τοὺς φίλους εὐεργέτει.
Ισον θεῷ σοῦ τοὺς φίλους τιμᾷν θέλε.
Ιδίας νόμιζε τῶν φίλων τὰς συμφοράς.
Κρίνει φίλους ὁ καιρὸς, ὡς χρυσὸν τὸ πῦρ.
Καλὸν τὸ μηδὲν εἰς φίλους ἁμαρτάνειν.
Καλὸν θέαμα δ' ἐστὶν εὖ πράττων φίλος.
Κακὸν φέρουσι καρπὸν οἱ κακοὶ φίλοι.
Λίαν φιλῶν σεαυτὸν οὐχ ἕξεις φίλον.

508. *πενωθείς.* Verbum Lexicographis neglectum, sed boni commatis. *πενοῦν*, *facere pauperem*: *πενεῖν*, *esse pauperem*. Posterius habet Hesychius.

515. *ἐν τοῖσι δεινοῖς.* Minus bene vulgo *ἐν τοῖς δὲ δεινοῖς*. Ad eundem modum in versu abhinc secundo pravam lectionem correximus *ἐν τοῖς κακοῖς δέ*. Brunck. Nihil in his versibus pravi: mirorque Brunckium particulâ *δὲ*, quam in Monostichis toties legerat, hîc demum offensum esse. Magna horum versuum pars e serie orationis colloquentium decerpta est, servatis illis ipsis particulis, quae copulationem eorum cum ceteris indicarent.

524. Fraudi mihi fuit Grotii editio, et quod Aldinam inspicere neglexerim, in qua elegantius et vere *λίαν φιλῶν ἑαυτόν*. Vide quae notavi ad v. 72. Brunck.

Μισοῦντα μίσει, καὶ φιλοῦνθ᾽ ὑπερφίλει.
Μὴ φεῦγ᾽ ἑταῖρον ἐν κακοῖσι κείμενον.
Μακάριος ὅστις ἔτυχε γενναίου φίλου.
Μηδέποτε πειρῶ δύο φίλων εἶναι κριτής.
Νόμιζ᾽ ἀδελφοὺς τοὺς ἀληθινοὺς φίλους.
Ὀργὴν ἑταίρου καὶ φίλου πειρῶ φέρειν.
Ὀργῆς χάριν τὰ κρυπτὰ μὴ ᾽κφάνῃς φίλου.
Οὐκ ἔστιν οὐδὲν κτῆμα κάλλιον φίλου.
Πειρῶ φίλοισι μὴ κακοῖς εἶναι φίλος.
Πένητας οὐδεὶς βούλεται κτᾶσθαι φίλους.
Πολλοὶ τραπέζης, οὐκ ἀληθείας φίλοι.
Πονηρὸν ἄνδρα μηδέποτε ποιοῦ φίλον.
Φίλον δι᾽ ὀργὴν ἐν κακοῖς μὴ περιίδῃς.
Φίλος φίλῳ γὰρ συμπονῶν αὑτῷ πονεῖ.
Φίλου τρόπους γίγνωσκε, μισήσῃς δὲ μή.
Φίλος με βλάπτων οὐδὲν ἐχθροῦ διαφέρει.
Φίλους ἔχων, νόμιζε θησαυροὺς ἔχειν.
Φιλίας δικαίας κτῆσις ἀσφαλεστάτη.
Φίλον βέβαιον ἐν κακοῖσι μὴ φοβοῦ.

ΕΙΣ ΦΙΛΑΥΤΙΑΝ.

Οὐκ ἔστιν οὐδεὶς, ὅστις οὐχ αὑτὸν φιλεῖ.
Φιλεῖ δ᾽ ἑαυτοῦ πλεῖον οὐδεὶς οὐδένα.

525. Ad Christianae disciplinae normam sententiam reformare voluit auctor variae lectionis, quam exhibet margo editionis Aldinae, *μισοῦντα φίλει*. Sed piae hominis voluntati metri lex reluctatur. BRUNCK.

533. *φίλοισι μὴ κακοῖς*. Sic recte Grotius. In Aldina editione ad sensum minus bene, et claudicante versu, *μὴ κακὸς*, Wintertonus *μὴ κακός γ᾽*. BRUNCK.

537. *ἐν κακοῖς μὴ περιίδῃς*. Sic certissime emendo pravam lectionem *μὴ παρίδῃς*. Vide indicem nostrum in Aristophanem, Sophoclem Oed. T. 1505. et Miscell. Observ. Vol. IV. p. 451. BRUNCK.

ΕΙΣ ΦΙΛΟΠΟΝΙΑΝ.

Ἅπαντα τὰ καλὰ τοῦ πονοῦντος γίγνεται.
Ἅπανθ' ὁ τοῦ ζητοῦντος εὑρίσκει πόθος.
Ἐκ τοῦ φιλοπονεῖν γίγνεθ' ὧν θέλεις κρατεῖν.
Ἔργοις φιλόπονος ἴσθι, μὴ λόγοις μόνον.
Ἰδίας ὁδοὺς ζητοῦσι φιλόπονοι φύσεις.
Μοχθεῖν ἀνάγκη τοὺς θέλοντας εὐτυχεῖν.
Μόχθου γὰρ οὐδεὶς τοῦ παρελθόντος λόγος.
Πόνου μεταλλαχθέντος οἱ πόνοι γλυκεῖς.
Πόνος γὰρ, ὡς λέγουσιν, εὐκλείας πατήρ.
Σὺν μυρίοισι τὰ καλὰ γίγνεται πόνοις.
Τῆς ἐπιμελείας δοῦλα πάντα γίγνεται.
Τὸ συνεχὲς ἔργον παντὸς εὑρίσκει τέλος.
Τῷ γὰρ πονοῦντι καὶ θεὸς συλλαμβάνει.
Φιλεῖ δὲ τῷ κάμνοντι συσπεύδειν θεός.
Φιλόπονος ἴσθι, καὶ βίον κτήσῃ καλόν.
Ὡς ἡδὺ τοῖς σωθεῖσι μεμνῆσθαι πόνων.
Ὡς πολλὰ θνητοῖς ἡ σχολὴ ποιεῖ κακά.

ΕΙΣ ΦΡΟΝΗΣΙΝ.

Ἀγαθὸν μέγιστον ἡ φρόνησίς ἐστ' ἀεί.
Ἂν εὖ φρονῇς, τὰ πάντα γ' εὐδαίμων ἔσῃ.
Ἀεὶ κράτιστόν ἐστι τἀσφαλέστατον.
Ἐμπειρία γὰρ τῆς ἀπειρίας κρατεῖ.
Ἥδιστόν ἐστιν εὐτυχοῦντα νοῦν ἔχειν.
Κοινὸν τύχη· γνώμη δὲ, τῶν κεκτημένων.
Μισῶ σοφιστὴν, ὅστις οὐχ αὑτῷ σοφός.
Ὁ παρ' ἡλικίαν νοῦς μῖσος ἐξεργάζεται.
Οὐδεὶς ὃ νοεῖς μὲν οἶδεν, ὃ δὲ ποιεῖς βλέπει.

561. *τοῖς σωθεῖσι.* Sic Grotius. Vulgo *τοῖς σοφοῖσι.* Brunck.

Πᾶσιν γὰρ εὖ φρονοῦσι συμμαχεῖ Τύχη.
Σοφὸς γὰρ οὐδεὶς, ὃς τὰ πάντα προσκοπεῖ.
Συνετὸς πεφυκὼς φεῦγε τὴν κακουργίαν.
Τὸ ΜΗΔΕΝ ΕΙΚΗ πανταχοῦ 'στι χρήσιμον.
Ψυχῆς μέγας χαλινὸς ἀνθρώποις ὁ νοῦς.

ΕΙΣ ΦΥΣΙΝ.

Η δοῦσα πάντα καὶ κομίζεται φύσις.
Η φύσις ἑκάστῳ τοῦ γένους ἐστὶν πατρίς.
Η φύσις ἁπάντων τῶν διδαγμάτων κρατεῖ.
Φύσιν πονηρὰν μεταβαλεῖν οὐ ῥᾴδιον.

ΕΙΣ ΧΡΟΝΟΝ.

Αγει δὲ πρὸς φῶς τὴν ἀλήθειαν χρόνος.
Ηθους δὲ βάσανός ἐστιν ἀνθρώποις χρόνος.
Λύπης δὲ πάσης γίγνετ' ἰατρὸς χρόνος.
Μακρὸς γὰρ αἰὼν συμφορὰς πολλὰς ἔχει.
Ο κοινὸς ἰατρός σε θεραπεύσει χρόνος.
Ο χρόνος ἁπάσης ἐστὶν ὀργῆς φάρμακον.
Πάντ' ἐκκαλύπτων ὁ χρόνος εἰς τὸ φῶς ἄγει.
Πάλιν χρόνῳ τἀρχαῖα καινὰ γίγνεται.
Σύμβουλος οὐδείς ἐστι βελτίων χρόνου.
Σοφὸν λέγουσι τὸν χρόνον πεφυκέναι.
Χρόνος δίκαιον ἄνδρα μηνύει ποτέ.
Χρόνῳ τὰ πάντα γίγνεται καὶ κρίνεται.
Χρόνος μαλάσσει πάντα κἀξεργάζεται.
Χρόνος ἀναιρεῖ πάντα, καὶ λήθην ἄγει.

578. Stobaei lectionem in Florilegii Tit. LXXXVII. recepi. Vulgo *ἡ φύσις ἑκάστου γὰρ γένους ἐστὶν πατρίς.* Brunck.

587. Sic legitur hic versus in Stobaei Ecl. Phys. Tit. XI. Inconcinna est vulgata lectio. Brunck.

ΕΙΣ ΧΡΕΟΣ.

Λαβὼν ἀπόδος, ἄνθρωπε, καὶ λήψῃ πάλιν.
Τὰ δάνεια δούλους τοὺς ἐλευθέρους ποιεῖ.

ΕΙΣ ΨΕΥΔΟΣ.

Ἀλλ' οὐδὲν ἕρπει ψεῦδος εἰς γῆρας χρόνου.
Ψεῦδος δὲ μισεῖ πᾶς σοφὸς καὶ χρήσιμος.
Ψευδὴς διαβολὴ τὸν βίον λυμαίνεται.
Ψευδόμενος οὐδεὶς λανθάνει πολὺν χρόνον.
Ψευδῆ δὲ τοῖς ἐσθλοῖσιν οὐ πρέπει λέγειν.

ΕΙΣ ΨΟΓΟΝ.

Ηθους δικαίου φαῦλος οὐ ψαύει λόγος.
Νικᾷ γὰρ αἰεὶ διαβολὴ τὰ κρείττονα.
Τὸν αὐτὸν αἰνεῖν καὶ ψέγειν, ἀνδρὸς κακοῦ.

599. *ψευδὴς διαβολή.* Sic Stobaeus Florilegii Tit. XII. Vulgo *ψεύδους διαβολή.* Brunck.

SENTENTIAE

SINGULIS VERSIBUS CONTENTAE EX DIVERSIS POETIS.

IN PROBUM VIRUM.

Nunquam bono est exosus alter vir bonus.
Quippe opera recta sensus recti proferunt.
Bonis hominibus quid nisi bona det Deus?
Bonos probosque colere et imitari decet.

IN VERITATEM.

Perhibere vera semper ingenuum decet.
Profari vera lubricum linguae solet.

IN PECCATUM.

Facias nihil tu turpe, ne discas quidem.
Sapiente qui plus sapiat est quum fallitur.
Qui sapit, eundem non bis errabit modum.
Mali facinoris liberam serva manum.
Quicunque nil scit, ille vir peccat nihil.

IN NECESSITATEM.

Necessitate nulla lex valentior.
Infirma cuncta, si ingruat necessitas.
Necessitatis onus inenarrabile.

Necessitati cuncta succumbunt cito.
Necessitate multa patramus mala.
Hebetes disertos efficit necessitas.

IN OTIUM.

Mali est levamen, esse sine negotio.

IN VIRTUTEM.

Humana virtus omnia antistat bona.
Virtutis una, quae manet, possessio est.
Quod indecorum est, tu nec audi, nec vide.
Mens sana sano corpore est praestantior.
Mores tueri liberos magnum puta.
Composita recte vita, pulchra obventio est.
Mores decori, frugis est pulchrae seges.
Curanda res est, ex decoro vivere.
Beatus ille, quoi beatus imperat.
Virtutis hominibus implet armorum vicem.
Te liberum ipse moribus praesta tuis.
Quantum potes, fac mentis ut curam geras.
Ita tempera animum, ut rebus assuescat bonis.

IN INGRATAM MEMORIAM.

Qui benefici non meminit, ingratum voca.
Debere vitam, semper ingratos facit.
Simul miseritum est, ipsa moritur gratia.
Cunctis memoria est fluxa, queis factum bene est.
Benefacta bene locata, thesaurus gravis.
Post munera cito consenescit gratia.
In tempore acceptum ipse redde in tempore.
Bene quaere multis facere, sed pro viribus.
Beneficia iusta confer, et iusta accipe.
Sumti benefici sis memor, dati immemor.

IN REGEM.

Fac, lectus imperare, te dignum imperî.
Rex est imago viva viventis Dei.

IN VITAM.

Non fert honesta vita negligentiam.
Homo flatus est et umbra; praeterea nihil.
Homo nullus aevum degit arbitrii sui.
Ea vera vita est, vivere ex sententia.
Vi quia paratur vita, vita dicitur.
Tellus ut edit, ita resorbet omnia.
Ut quimus, haud ut volumus, aevum ducimus.
Illaesa solis vita concessa est Deis.
Vacuam invenire non datur vitam malis.
Humana vita coecum et infelix iter.
Felicis hominis indolentem vivere.
Quam vita dulcis, vita quid sit nesciis!

IN AUXILIUM.

Servat virum vir, civitatem civitas.
Memento, dives, facere pauperibus bene.
Danda opera amici, coniugisve in gratiam.
Digitum lavabit digitus, et manum manus.

IN CONSILIUM.

Frustra laborat cursus expers consilî.
Consilii inopia maximas noxas nocet.
Improvido res propria, deliciis capi.
Nam tutior res nulla consilio bono.
Hostilior res nulla consilio malo.
Consilia noctu capere, mos sapientium est.

Tu non nisi a prudente consilium pete.
Sapientium consilia sunt sapientia.

IN NUPTIAS.

Secura vita est absque matrimonio.
Ad poenitendum properat, qui uxorem accipit.
Connubium homini inire votivum est malum.
Quaeris maritus esse? vicinos vide.
Eris tibi Deus, divitem si duxeris.
Mali malorum se applicant connubio.
Haud liber ultra est, nuptiae quem vinciunt.
Ex moribus, non aere nupturam aestima.
Mihi bene volentum nemo uxorem duxerit.
Uxore ducta vivere ut servus para.
Sine dote nupta ius loquendi non habet.
Multis malis caret ille, qui uxorem haud habet.
Vivas facilius, coniugem si non alas.
Extrema malorum linea matrimonium est.
Qui pauper uxorem accipit, miserrimus.

IN RISUM.

Grave est malum homini risus haud in tempore.
Mens stulta ridet, quando ridendum est nihil.

IN SENECTUTEM.

Senium, diesque longa res multas docent.
Consilia tutiora sunt, quae dant senes.
Boni senectus comis accessu viri.
Bonum senectae compara viaticum.
Veniet senectus omne crimen sustinens.
Res pulchra senium, pulchra non senescere.
Seniliores quaere amicitias tibi.
Res taediosa senior in iuvenum grege.

Annos notat canitia, non prudentiam.
Vitae cupido maxime tentat senes.
Metue senectam: quippe comitata advenit.
Homini senectus taediosa est sarcina.

IN PARENTES.

Amor ad parentes esto constantissimus.
Venerarier parentes inprimis stude.
Honesta mors est pro parentibus mori.
Reverens parentum sis, amicis beneficus.
Quisquis parentes bene colit, speret bene.
Amatur genitor, cui pro ira prudentia est.
Numen parentes maximum sapientibus.
Senes parentes qui fovet, vivet bene.
Tu tibi parentes alteros credas Deos.
Boni parentis ira nulla in filium.
Quam dulce natos esse morigeros patri!

IN MULIEREM.

Nihil viro uxor est nisi esuries mera.
Decus mulieri cuilibet silentium.
Salvam domum praestare, matronae est probae;
Non ornat aurum feminam, at mores probi.
Mulier probe morata, vitae est sospita.
Certe invenire feminam haud facile est bonam.
Sepelire satius feminam quam ducere.
Mulier profecto dapsile est negotium.
Cave salutem feminae credas tuam.
Scit quod cupiscit femina, ulterius nihil.
Honesta mulier est gubernaclum domus.
Natura quippe feminae imperium negat.
Mulier familiae pestis est, mulier salus.

Mulier mulieri propemodum distat nihil.
Vix feminarum in genere reperire est fidem.
Mulieris aemulatus incendit domum.
Quaere adiuvamen rebus uxorem tuis.
Nullam esse decuit feminam multis modis.
Ingens mali thesaurus est mulier mala.
Inter feras fera nulla ferior muliere.
Tria magna mala sunt, aequor, ignis, femina.
Muliebre telae sunt opus, non concio.
Ipsum venenum est aspidis mulier mala.
Feritas leaenae quanta, tanta est feminae.
Spectare mores dulce matronae probos.
Mulier perenne pignus aegrimoniae est.
Melius leonis feminae commercio.
Mulier malorum plena semper sarcina est.
Ubicunque est mulier, ibi malorum omne est genus.
Nihil muliere peius est, pulchra quoque.
Multis miseriae causa femineum genus.
Sordes mulierem puta, sed argento illitas.
Malum viris est mulier, at dulce est malum.
Formosa mulier, plena res superbiae.
Danda opera amici, coniugisve in gratiam.
Mulier suopte ingenio effraenis et fera est.
Mulier marito saeva tempestas domi.
Ingenia feminina, perfidiae penus.

IN POPULUM.

Plebs nempe res est valida, sed mentis carens.

IN IUSTUM.

Iuri obsequentum fructus haud unquam perit.
Bonos nec ipse Iuppiter spernit dolos.

Vis iustus esse? tramitem rectum tene.
Quae iusta vita est, exitus pulchros habet.
Ut iusta consequaris, quod iustum est face.
Benignus esse quaere; sed iustus magis.
Sectanti iusta fautor adsistet Deus.
Si iustus es, pro lege tibi mores erunt.
Male facere nescit, quisquis assuevit bono.
Debet quod ius est vincere omni tempore.
Qui nihil inique patrat, huic lege haud est opus.
Haud ego loquenti recta responsavero.
Iustis recalcitrare, difficilis labor.
Possessio pretiosa, morum integritas.
Decet istud omnes, abstinere iniuriis.
Humanitatis limen, iniusti fuga.
Nil suspicandum de probis est sequius.

IN GLORIAM.

Opulentiae antepone rumorem bonum.
Nihil est inani gloria infelicius.

IN SERVOS ET DOMINOS.

Res nulla servo peior est etiam bono.
Unus familiae servus ipse adeo est herus.
Res taediosa est servus plus sapiens hero.
Fugiendus herus est semper, ira percitus.

IN INFORTUNIUM.

Homo: ista causa ad calamitates est satis.
Aliis necesse est bene sit, aliis sit male.
Quercu ruente, ligna quivis colligit.
Miseri miseriae ne quid adfingas mali.
Misero cave insultare: Fors hera omnium est.
Animum miseria urgente ne despondeas.

Commune cuivis crede, quod cuiquam accidit.
Eheu! ut homines subita dementant mala.
Felix amicus nullus infelicibus.

IN CONTINENTIAM.

Multum parumque venter ex aequo capit.

IN SPEM.

Spes servat hominem rebus in duris bona.
Nil est supra spem: cuncta sperari data.
Ut quisque vanus, hoc magis spe pascitur.
Spe semper aliqua, qui sapit, vitam fovet.

IN LAUDEM.

Noli ipse laudis facere tibi praeconium.
Celebrare amici quam tuas laudes velis.

IN NOBILEM.

Virtute summum ne voces ignobilem.
Vita indecora nobiles minime decet.

IN FELICITATEM.

Firma et perennis nemini est felicitas.
Dei tuenda memoria in rebus bonis.
Feliciores saepe perversi probis.
Superbiam utero nimia fert felicitas.
Est agere recte, sapere non recte tamen:
Crimen Deorum est improbi felicitas.
Suo arbitratu nullus est felix satis.
Viri probi communis est felicitas.
Ne dic beatum, quem mori non videris.
Multis adest fortuna, non prudentia.
Fortuna famam saepe dat prudentiae.

Felicium se quisque cognatum vocat.
Quis non bonum se praestet in re prospera?
Fortuna splendens quam levi impulsu ruit!

IN PIETATEM.

Supra Deos ne sapite, mortales sati.
Ea fator atque disce, quae pietas probat.

IN PRECES.

Preces piorum facilis exaudit Deus.

IN AMOREM.

Senex amator, ultimum infortunium.
Unum inter homines consilii est expers, amor.
Amantium ira ferre aetatem non potest.
Plerisque fomes est amoris musica.
Proh dolor, amores quanta sunt homini mala!

IN INIMICITIAM.

Ulciscere hostes, non tamen damno tuo.
Fidere inimico si caves, damno cares.
Nulla ab inimico verba crede benevola.

IN VITAM.

Nil facito dignum morte, si adamas vivere.
Vita indecens, fortuna quum vitam invidet.
Bene vivere omnes volumus, at non possumus.
Quid vivere opus est nescienti vivere?
Quam vita dulce est, fata dum non invident!

IN VOLUPTATEM.

Nempe est voluptas mater infortunii.
Tempestiva aliqua ni voluptas sit, nocet.

Clarum voluptas nemini peperit decus.
Noxam trahentes post se delicias fuge.
Quam multa capimus ob voluptatem mala!

IN MORTEM.

Mors ultima est medicina morborum omnium.
Mortem subire certa lex mortalibus.
Laboriosa aetate mors felicior.
Felicis aevum sine malis agere, aut mori.
Mortalis ipse mortuum ne irrideas.
Queis foeda vita restat, his pulchrum est mori.
Satius mori, quam calamitose vivere.
Flore in iuvenili moritur, quem Dii diligunt.
Mors ipsa non est foeda, sed foede mori.

IN DEUM ET IN DIVINAM IUSTITIAM.

Vindex iniquos ducit ad poenam Deus.
Quando Iovis non alea ex voto cadit?
Rem facile quamvis peragit adiutor Deus.
Dei absque nutu nemo fortunam invenit.
Deo volente naviges vel vimine.
Obsistere est difficile fortunae et Deo.
Contra Dei ictum non data est homini fuga.
Vivisque mortuisque poena instat malis.
Latere semper posse ne spera nocens.
Quidquid agis, esse crede, qui videant, Deos.
Nemo in Deos qui peccat, hoc tutum tulit.
Adest ubique, nilque non cernit Deus.
Iniqua facta non latent unquam Deos.

IN MEDICOS.

Turba medicorum me frequentans perdidit.

IN OCCASIONEM.

Sunt gratiora cuncta carpta in tempore.
Occasionis nosse res pulchra est modum.
Validior ipsa lege res occasio est.
Ad regna quoque vertenda valet occasio.
Mendicus etiam saepe valet in tempore.
Ex parte rebus causa saepe occasio est.
Occasione vir fit, is qui non fuit.
Desubito tempus demovet res de statu.
Opta tibi usque temporis faventiam.
Quam magna res, quae parva, sed data tempore!
Res tempus omnes optime diiudicat.

IN PULCHRITUDINEM.

Turpem esse praestat ore, quam pulchrum et malum.
Mores in arbitrando, non faciem vide.
Quam dulce, facies pulchra cum ingenio probo!

IN LUCRUM.

Omni arte vitam quaere, dum ne ars sit mala.
Amice, ubique lucra sectari cave.
Ex rebus aufer CAPERE, et abstuleris malos.
Vitam ex honestis tibi para negotiis.
Iniusta fuge compendia et mores malos.
Ex non honesto lucra sectari cave.
Apud malos utilia plus iustis valent.
Quaestus iniquos damna consequi solent.
Maiora pravis damna iuncta sunt lucris.
Lucrum esse lucrum crede, si iustum est lucrum.
Habent mala lucra calamitates pedisequas.

IN IUDICIUM.

Ne iudicato nisi bene auditum prius.

Iudex et accusator esse idem nequit.
Iudex, quod est ius, non quod ex usu est, vide.

IN OCCULTA.

Abstrusa, omissis quae patent, quaeras cave.
Aut occulendum nil patra, aut solus patra.
Sui ipse dissimulator est sapiens mali.
Suspicio pestis pessima est mortalibus.

IN FAMEM.

Se praeter unam caetera edulcat fames.
Et navigare reperit alvi inania.
Fames dolorum maximus mortalibus.
Famem adeo responsare nil contra datur.
Commenta multa nobis suggerit fames.

IN SERMONEM.

Cuius notae sit quisque, indicium oratio est.
Morbos ad animi medica valet oratio.
Oratione nulla vis potentior.
Moeroris unum remedium est oratio.
Verbis agas agente cum verbis viro.
Sanare luctum scit benevola oratio.
Mortalium res sola regit oratio.
Ut corpus ensis, verba mentem sauciant.
Rei indecorae nec decora oratio est.
Inanis irae causa saepe oratio est.
Vitae lues vox missa non in tempore.
Emissa ab ore verba revocare haud datur.
Sapiente ab homine nata primum oratio est.
Aliud loqui opportuna, quam multum loqui.
Non vulneratur vir bonus verbo improbo.
Sermo medela est animi ad aegrimonias.

IN MOERO REM.

Expelle vita quidquid ad luctum facit.
Res sunt cognatae, vita et anxietudines.
Mortalis ullus vix sit exsors tristium.
Insaniae tristitiam vicinam arbitror.
Tristitia morbos parturit mortalibus.
Morbum quam tristitatem exantles facilius.
Moerore nullum hominibus est peius malum.

IN EBRIETATEM.

Est crapulante melior is, qui sobrius.
Aes praebet ori specula, sed menti merum.
Multum meracum pauca sapere nos facit.

IN FUTURUM.

Homo natus id quod instat, ut videas age.
Quod destinatum sorte, non fugies pati.
Ne sit mihi quod cupio, sed quod expedit.

IN POENITENTIAM.

Prudentiores poenitentia efficit.

IN MODESTIAM.

Hominem esse temet perpetim dicta tibi.
Aliis placere quaere, non soli tibi.
Mortalia modo cogita, ut mortalis es.
In comitate magna vis est gratiae.
Quamvis superior sorte, da te aequum omnibus.
Mortale supra sapere nil hominem decet.
Signum ad salutem grande, morum comitas.
Hoc, NOSCE TEMET, utile est per omnia.

IN NOVERCAM.

Nulla est noverca pestis exitialior.

IN NAVIGATIONEM.

Terra esse pauper malim, quam dives mari.

IN IUVENTUTEM.

Nil flore differt vegetus aetatis vigor.
Iuvenis memento te fore aliquando senem.
Dum floret aetas, disce quod scitum iuvet.
Iuvenem magis tacere quam fari decet.
Audi libenter ipse adhuc iuvenis senes.

IN LEGES.

Summum malorum est, populus impatiens regi.
Leges profecto nil valent, ubi vis valet.
Lex valida, legem quum magistratus fovet.
Nil non fit aut diiudicatur legibus.
Res est honesta pro locis leges sequi.
Orator improbus lues est legibus.

IN HOSPITES.

Praetervidere pauperem externum cave.
Bene de extero quid meritus exspectes idem.
Cura hospitalis esse, nec in hoc sis piger.
Amicus esto fidus in fidum hospitem.
Occasione laedito nulla hospitem.
Bene se modeste gerere peregrinum decet.
Rerum abstine peregrinus et vives bene.
Mos est hominibus anteferre extraneos.
Silere quam clamare peregrinum decet.
Honorem habe, peregrine, susceptoribus.
Bene hospiti fac: tu quoque hospes fors eris.
Peregrina vitam vita prudentem facit.

IN IUSIURANDUM.

Scribantur in aqua, si qua iurat improbus,
Amantium impunita sunt periuria.
Deum latere ne putes quod peieras.
Iurare fugias, falsa non iures licet.
Nulla improbo conditio iurandi gravis.
Fides sacramento vir, haud illud viro.

IN IRAM.

Mortalis, irae disce moderari impetum.
Nociva res est animus irae traditus.
Ne propera ad iram: quam potes, tarde veni.
Plus quisque semper positus extra iram sapit.
Vitam dat ire commode, ira cum modo.
Res pulchra et iram et cupiditatem vincere.
Ratione rem putando, vince irae impetum.
Ad parva saepe impellit iracundia.
Flagitia secum multa fert ira impotens.
O quantus labor est irae fraenare impetum!
Consilia sunt intuta, quibus ira adsidet.
Ira imperita mater est magnis malis.
Stulte, in miseriis ira, damnosum est malum.
Ut omne malorum genus ex ira nascitur!

IN LIBEROS.

Spontalis est miseria, satio liberûm.
Felicitas eximia, sapiens filius.
Felix, boni cui contigerunt liberi!
Domuum columina quippe sunt nati mares.
Filia, molestum incommodumque peculium est.
Vinclum est amoris grande, satio liberûm.
O nati, quanti animo estis humano illices!

IN DOCTRINAM.

Bonum est quod haud aufertur, eruditio.
Doctrina mores esse non patitur feros.
Honesta cuncta nosse, res pulcherrima est.
Per se ipsa vitae sat docent negotia.
Evasi doctus spectans aliena ad mala.
Doctrina baculus dicier vitae potest.
Prudentia opus est, ubi didiceris literas.
Qui literas didicere, bis tantum vident.
Doctrina hominibus optima est possessio.
Addiscere aliquid, digna res etiam sene.
Qui literas didicere, mentis plus habent.
Qui sapit, is in se cuncta circumfert sua.
Male eruditur ille qui non vapulat.
Illiterata vita cum oculis coecitas.
Pretiosa res est nulla prae sapientia.
Dat sapere consors vita cum sapientibus.
Quae nescias didicisse, pars sapientiae est.
Plus opibus ipsis sunt opes sapientiae.
Est unde sapias, discere a sapientibus.
Cunctis hominibus gloria eruditio.
Quam nihil est disciplina, ni mens adsiet!

IN HORTATIONEM.

Patientiam suadere facile, non pati.

IN PATRIAM.

Beatus ille, qui domi felix manet.
Nam quid paterno dulcius tandem solo?
Est patria tellus omnis, ubicunque est bene.
Ubicunque recte vixeris, patriam puta.

IN PAUPERTATEM.

Deorum cura pauperes credi solent.
Turpe est pauperiem comitans imbecillitas.
Homo pauper solitudo et vastities mera est.
Honesta tenuis vita prae dite ac mala.
Res pauper est odiosa, donans diviti.
Onus inopia longe omnium gravissimum.
Indigna multos facere paupertas iubet.
Perferre inopiam non nisi sapientium est.
Desidia nescit educare pauperem.
Pauper inhonorus, genere sit clarus licet.
Peccare egestas saepe nolentes docet.
Inopia morbus est laboranti gravis.
Penuria hostis nullus est infestior.
Tolerare inopiam cum senectute arduum est.
Haud pondus ullum pauperum verbis inest.
Necessitati proximum indigentia est.

IN FIDEM.

Credenda cunctis esse cuncta ne putes.

IN CUPIDITATEM HABENDI PLUS ALIIS.

Aequalis esse aliis pete, nec habere plus.

IN DIVITIAS.

Ditescere omnes volumus, at non possumus.
Pecunia homines gratiosos efficit.
Homines profecto quantum habent, tantum valent.
Sat erit amicûm, si sat est pecuniae.
Opes tenere, non teneri opibus, iuvat.
Ditescere properans, inops fies cito.
Nemo et repente dives, et iustus fuit.

Mire divitiae sunt vitiis obtentui.
Iniqua nunquam facito opum fiducia.
Si dives es pigerque, mox inops eris.
Divitiae amicos comparant mortalibus.
Aurum omnia aperit, Inferûm portas quoque.

IN CURIOSITATEM.

Ne curiose alterius inquire in mala.
Nil agere, causa plurimis ut agant male.
Nimis agere multa, putidum semper nimis.
Multa agere multis initium est moeroribus.

IN IMPROBOS.

Malus, quod est beatus, hoc ipso est miser.
Hominis mali usquequaque congressus fuge.
Rationis actu nescit improbitas regi.
Animus malignus vitium inemendabile est.
Miserescere haud scit improbi cordis rigor.
Nemo maleficus se fatetur maleficum.
Bonae indolis venena sunt mores mali.
Facient malorum te malum commercia.
Hominem malignum nec viae comitem cape.
Haud ulla munus improbi fert commoda.
Per tota vitae spatia fallacem fuge.
Bonos vocare pessimos, mos est malis.
Colloquia mores prava corrumpunt bonos.
Quantum est, bonum esse audere temporibus malis!
Ut cuncta nunc sunt cara, nisi mores mali!

IN ATTENTIONEM.

Maiora perdes, minima nisi servaveris.
Sunt cuncta ubique famula diligentiae.

IN SILENTIUM.

Afferre damna lubricum linguae solet.
Quae ſit silendo, gravior accusatio est.
Linguam nisi tenebis, impendent mala.
Multis tacere quam loqui utilius ſuit.
Taciturna ſacile ingenia contemni solent.
Silentio ni melius quid portas, tace.
Multis hominibus lingua perniciem attulit.
Malis initium lingua permultis dedit.
Meliora ni dicturus es dictis, tace.
Decet tacere, quam loqui quae non decet.
In aetate utibilius nil silentio est.
Pulchrum, ubi decet, silere; et ubi oportet, loqui.
Silentium implet saepe responsi vicem.
Est ubi loquela melius est silentium.

IN CONSCIENTIAM.

Homini Deus sua cuique conscientia est.

IN MODESTIAM.

Modestia est servanda coenanti ſoris.
Virtutis omnis horreum modestia est.

IN ARTEM.

Ars est hominibus portus inſortunii.

IN HONOREM.

Qui sese amat, non facile se ſert negligi.
Omnes enim homines sese honorari expetunt.

IN AUDACIAM.

Audentiam tibi sume, non audaciam.
Amice, non sapientis est res, temeritas.
Saepe est malorum causa festinatio.
Peccet necesse est multa, qui multa audeat.

IN FORTUNAM.

Homo es: ergo fortunae esto communis memor.
Nihil, ut videtur, proprium in vita datur.
Dans parva sorti, recipies quae magna sint.
Fortuna perdifficile quiddam est assequi.
Fortuna multos spoliat, alios munerat.
Multos iacentes saepe Fortuna erigit.
Adstante Forte dormiunt negotia.
Fortuna parva versat humana omnia.
Humana casus vita, non prudentia est.
Meliora quam nos saepe casus consulit.
Fortuna varias semper alternat vices.
Fortuna apprime res est et varia et vaga.

IN INIURIAM.

Miser esse multo quam maledicus mavelis.
Nihil grave accidit, nisi tibi vindicas.

IN SANITATEM.

Nil sanitate vita habet praestantius.
Vitae bona duo, sanitas, prudentia.

IN SUPERBIAM.

Poenam arrogantiae effugit nemo suae.
Quum maxime es beatus, a fastu abstine.
Quisquis superbit, vindicem exspectet Iovem.

IN SOMNUM.

Somnus futurae mortis est meditatio.
Sopor est hominibus ipsa vitae sanitas.
Somnum esse mortis parva dic Mysteria.
Incolumitas est corporis nostri, sopor.
Domatur a somno malum ultimum fames.

IN PATIENTIAM.

Tolerare casus fortiter virum decet.
Damna ac labores disce generose pati.
Fiet levis fortuna, si leviter feras.
Ratione subiuganda praesens calamitas.
Forti animo ferre fortunae aude amentiam.
Tolerare casus nobilem animose decet.
Aequo potentum imperia disce animo pati.
Sapientis opus est, facile iacturam pati.
Homini necesse est ferre fortunae impetum.

IN INVIDIAM.

Noli ipse pauper invidere habentibus.
Livoris est mos mortuos omittere.

IN AMICOS.

Iniusta res est sponte amicos laedere.
Habere amicos aveo, queis res sint bonae.
Fugiunt amici, quem fugit felicitas.
Constans ubique sis, amicis maxime.
Non bene stat intra verba amicorum fides.
Amicus in re ancipite plus auro valet.
Opta aliquid habeas; qui habet, is et amicos habet.

Bene fac amicis, res habent quorum male.
Ita cole amicos ut secundos a Deo.
Tuas amicus crede amici miserias.
Aurum probatur igne, amicus tempore.
Pulcherrimum, peccare in amicos nihil.
Felix amicus optimum spectaculum.
Malo ex amico fructus oritur pessimus.
Amans sui ipse nimis, amicus nemini.
Qui te odit, odio habeto: amantem plus ama.
Fugias amicum fugere deiectum malis.
Generosa amicus mente, felicis bonum.
Ne recipe amicos inter arbitrium duos.
Veros amicos alteros fratres puta.
Toleres amici et comitis iracundiam.
Arcana amici ne per iram prodito.
Nulla est amico pulchrior possessio.
Cura esse amicus, verum amicis non malis.
Nemo est amicos pauperes sibi qui legat.
Re non amant plerique, sed mensa tenus.
Tibi nunquam amicum facito moratum male.
Amicum ob iram deserere cave in malis.
Dans operam amico amicus, operam dat sibi.
Mores amici noveris, non oderis.
Laedens amicus distat inimico nihil.
Tibi si est amicus, esse thesaurum puta.
Tutius habetur iusta amicitia nihil.
Fidelem amicum ne time in rebus malis.

IN AMOREM SUI.

Nemo est, amicus ipse qui non sit sibi.
Haud ullus alii quam sibi est amicior.

IN INDUSTRIAM.

Pretium est laboris quidquid est pulchrum uspiam.
Inveniet avidus cuncta quaerentis labor.
Cupido labore quod cupis datur assequi.
Esto opere, non sermone solo industrius.
Itinere trito non it anima industria.
Opus est laboret, esse qui felix cupit.
Nihil molesti retinet exactus labor.
Iuvant labores, transiit postquam labor.
Ut fama perhibet, gloriae pater est labos.
Labore pulchrae res egent quam maximo.
Labori assiduo nihil est quod non serviat.
Ubique finem reperit assiduus labor.
Et ipse fautor est laboranti Deus.
Habet laborans collaborantem Deum.
Si non laboris te piget, vives bene.
Meminisse dulce est, quae fuit durum pati.
Quam multa hominibus otium excudit mala!

IN PRUDENTIAM.

Bonum undequaque maximum prudentia est.
Eris beatus, sapere si recte vales.
Praestare semper crede quod tutissimum est.
Perita cura vincit imperitiam.
Fortuna si adsit, sapere res dulcissima est.
Communis est fortuna: mens proprium bonum.
Odi professum sapere, qui sibi non sapit.
Odio est, quicunque praeter aetatem sapit.
Quid cogites, scit nemo: quid facias, patet.
Sapientibus Fortuna se fert opiferam.
Non cuncta prospectare sapienti datum.

Valens sagaci mente, quod pravum est, fuge.
Nil agere temere semper est tutissimum.
Ratio inter homines obtinet fraeni vicem.

IN NATURAM.

Natura donat ac resorbet omnia.
Natura generi cuique tanquam patria est.
Natura superat omne doctrinae genus.
Haud facile commutatur ingenium malum.

IN TEMPUS.

In lucis auras protrahit verum dies.
Est moris explorator humani dies.
Omni medetur longa tristitiae dies.
Mala multa secum longa ferre aetas solet.
Tempus, communis medicus, tibi medebitur.
Irae mederi novit omnigenae dies.
Nudata cuncta tempus in lucem trahit.
Amant vetusta tempore instaurarier.
Dies hominibus ipsa consilium optimum.
Antiqua tempus sapere fatur dictio.
Tandem bonus quis vir sit, ostendit dies.
Index et auctor omnium rerum dies.
Res mollit omnes atque consummat dies.
Oblivionem tempus affert omnium.

IN MUTUUM.

Capias ut iterum, redde quod iam ceperas.
Foenus frequenter liberos servos facit.

IN MENDACIUM.

Mendacium recusat aetatem pati.
Vir frugi et sapiens odio habet mendacia.

Vitam dissociat mentiens calumnia.
Semper latere quisquis mentitur nequit.
Inter bonos mendacio uti non decet.

IN VITUPERIUM.

Vox prava non pertingit ad mores bonos.
Calumniae mos vincere id quod rectius.
Hominis mali est culpare quem laudaverit.

INDEX POETARUM

QUORUM CARMINA AUT FRAGMENTA HOC SYNTAGMATE CONTINENTUR.

(Numeri paginas indicant.)

INDEX IN NOTAS.

A.

B.

Γ.

Δ.

N.

Ξ.

O.

Π.

Pag. 20. not. ad v. 218. lin. 2. πόν. leg. πνόν.

LITTERIS BREITKOPFIO-HAERTELIANIS.

à 12

27

